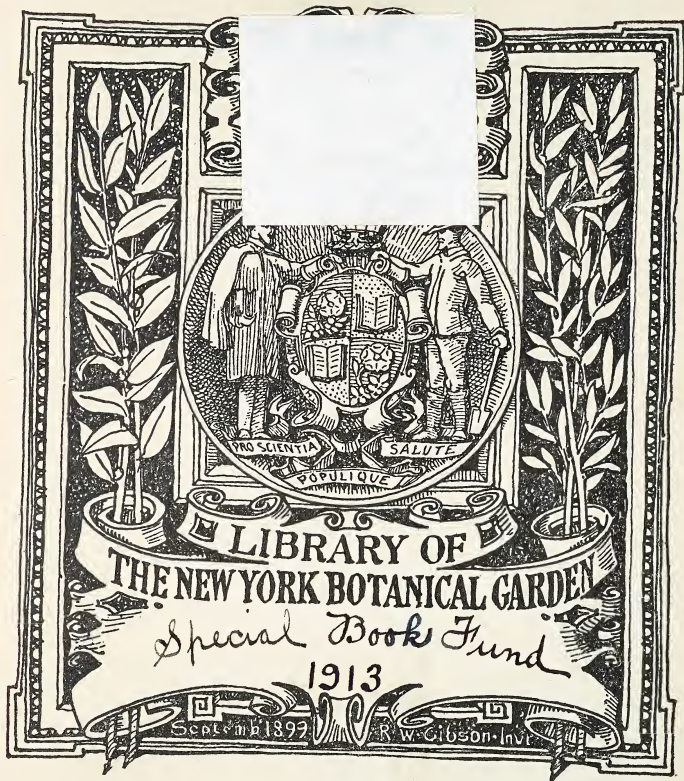

58. 11. 8. 12.
K574

SVENSK FLORA.

BESKRIFNING ÖFVER SVERIGES

FANEROGAMER och ORMBUNKAR

AF

N. C. KINDBERG.

LIBRARY
NEW YORK
BOTANICAL
GARDEN.

LINKÖPING.

P. M. SAHLSTRÖMS BOKHANDEL.
(HASSE W. TULLBERG.)

QK289

.K53

SVENSK FLORA

AV HANS CARL OCHERSTEDT

IN FÖRSTÄMMANDE MED HANS CARL OCHERSTEDT

1877

NORRKÖPING 1877.

M. W. WALLBERG & COMP. BOKTRYCKERI.

Anmälan.

I afseende på planen öfverensstämmer detta arbete mest med Prof. Wahlenbergs *Flora Suecica*, som med uppfyllande af vetenskapens fordringar förenar en synnerlig tydlighet i beskrifningarne, så att både botanisten och nybörjaren finna en säker vägledning.

För att få materialier härtill har jag flitigt aktgifvit på de vexlande växtformerna i naturen, studerat nödig literatur och såväl genom resor som genom förbindelser med andra botanister bragt min växtsamling i godt skick. För att öka kännedomen om vårt lands växtgeografi har jag af åtskilliga botanister förskaffat mig viktiga upplysningar.

Det är en kär pligt att till mina vänner och gynnare aflägga min hjertliga tacksägelse för det understöd, de lemnat mig, utan hvilket jag ej skulle hafva vågat utgifva detta arbete, som i alla fall eger brister, hvilka andra forskare kunna med tiden afhjelpa.

I främsta rummet står jag i förbindelse hos min vördade lärare, Professorn och Kommendören m. m. *Elias Fries*.

För öfrigt är jag skyldig att här med tacksamhet omnämna följ. herrar: Akad. Adj. *F. Areschoug*, Akad. Doc. *H. W. Arnell*, Akad. Konservatorn Kandid. *A. Blytt*, Akad. Adj. *F. J. Björnström*, Professorn *Th. M. Fries*, Akad. Adj. *R. F. Fristedt*, Apotek. *C. O. Hamnström*, Lärov. Adjunkterna *S. Hardin*, *R. Hartman* och *J. Hulting*, Generaldir. och Kommend. *M. Huss*, Lärov. Kollega *T. O. B. N. Krok*, Lärov. Adj. *C. P. Læstadius*, Lektorerna *L. M. Larsson*, *C. J. Lindeberg* och *P. Olsson*, Lärov. Adj. *P. Olsson*, Prosten *C. Sommerfelt*, Lärov. Adj. *O. A. Westöö* och Lekt. *J. E. Zetterstedt*.

Anmärkningar och upplysningar mottagas med tacksamhet.

Linköping i Mars 1877.

Författaren.

Erinringar.

1. **Växtens blomningstid** finnes angifven vid beskrifningen af arterna på följande sätt.

Siffran 1 utmärker *våren*. Denna tid kan räknas till löfsprickningens slut, då *Askens* löf börja utspricka och *Rågen* börjar gå i ax.

Siffran 2 utmärker *försommaren*. Denna kan anses räcka till den tid, då *Äpleträden* slutat blomma och *Rågens* blomning begynner.

Siffran 3 betyder den egentliga *sommaren*, som kan räknas till fruktskördens början.

Siffran 4 betyder *hösten*.

Dessa årstider tillhöra egentligen Göta och Svea land. I de öfriga delarne af landet kan man äfven urskilja motsvarande årstider, som betecknas på samma sätt.

2. Den **naturliga familj**, hvartill ett växtslägte hänföres i Prof. E. Fries' naturliga system, angifves vid beskrifningen af släktena, t. ex. *Umbelliferæ*, *Valerianææ*, *Chenopodiaceæ* o. s. v.

3. Såsom **ruderväxter** har författaren velat utmärka åtskilliga växter, som isynnerhet förekomma i grannskapet af människoboningar, helst på icke uppodlade ställen, såsom vid vägar, på stenören o. s. v. Somliga af dessa äro ursprungligen införda från andra länder, men kunna dock anses såsom vilda; dervid har förf. sökt följa Prof. Fries' grundsats: "vild är den vegetation, som af naturen är sjelfsådd inom hvarje arts naturliga utbredningsregion". Bot. Utfl. I. 105.

4. **Förkortningar**. *Boh.* betyder Göteborgs län, *Vg.* den del af Vestergötland, som ej tillhör nämnde län, *Göt.* Götaland, *Sv.* Svealand, *Dal.* Dalarne, *Ög.* Östergötland, *Vb.* Vesterbotten, *n.* nästan.

5. För att finna arternas beskrifning fram i boken, uppsökes slägtets nummer.

Linnés sexual-system.

A. Fanerogamer. Växter med hjertblad i fröet.

a. Samkönade: med ståndare och pistiller i samma blomma.

+ Med fria ståndare.

1. *Monandria* med 1 ståndare.
2. *Diandria* med 2 ståndare.
3. *Triandria* med 3 ståndare.
4. *Tetrandria* med 4 lika långa ståndare.
5. *Pentandria* med 5 ståndare.
6. *Hexandria* med 6 lika långa ståndare.
7. *Heptandria* med 7 ståndare.
8. *Octandria* med 8 ståndare.
9. *Enneandria* med 9 ståndare.
10. *Decandria* med 10 ståndare.
11. *Dodecandria* med 12 ståndare.
12. *Icosandria* med 20 eller flera ståndare, fästade på det sambladiga blomfodret.
13. *Polyandria* med 20 eller flera från blomhylllet skilda ståndare.
14. *Didynamia* med 4 tvåväldiga ståndare (2 längre, 2 kortare).
15. *Tetradynamia* med 6 fyrväldiga ståndare (4 längre, 2 kortare).

++ Med sammanväxta ståndare.

16. *Monadelphia* med alla strängarne sammanväxta (i 1 stam).
17. *Diadelphia* med strängarne sammanväxta i 2 stammar (grupper).
18. *Polyadelphia* med strängarne sammanväxta i 3 eller flera stammar.
19. *Syngenesia* med knapparne sammanväxta till ett rör.
20. *Gynandria* med ståndare och pistill förenade.

b. Skildkönade: med alla eller somliga blommor enkönade.

21. *Monoecia* sambyggare (med han- och honblommor på samma stånd).
22. *Dioecia* tvåbyggare (med han- och honblommor på olika stånd).
23. *Polygamia* mångbyggare (med hanblommor, honblommor och samkönade blommor).

B. Kryptogamer. Växter med sporer (frön utan hjertblad).

24. *Cryptogamia* (Ormbunkar, Mossor, Alger och Svampar).

Ordningarne bestämmas i klasserna 1—13 efter pistillernas (stiftens) antal (*Monogynia*, *Digynia*, *Trigynia*, *Tetragynia*, *Pentagynia*, *Hexagynia* med 1—6 pistiller, *Decagynia* med 10, *Polygynia* med talrika pistiller), i klasserna 16—18 och 20—22 efter ståndarnes antal (*Monandria*, *Diandria*, *Triandria*, *Tetrandria*, *Pentandria*, *Hexandria* med 1—6 ståndare, *Octandria* med 8, *Decandria* med 10, *Polyandria* med talrika ståndare). I 14:de klassen äro 2 ordningar: *Gymnospermia* (med 4 fruktämnen i hvarje blomma) och *Angiospermia* (med ett fruktämne i hvarje blomma). I 15:de klassen äro 2 ordningar: *Siliculisæ* (med långa och smala skidor) och *Siliculósæ* (med korta och breda skidor). I 19:de klassen äro 2 ordningar: *Monoclinia* (alla med köndelar försedda blommor samkönade) och *Polyclinia* (somliga blommor enkönade). I 23:dje klassen äro 2 ordningar: *Monoecia* (med samkönade och enkönade blommor på samma stånd) och *Dioecia* (med hanblommor, honblommor och samkönade blommor på skilda stånd).

Anm. I klassen *Syngenesia* äro somliga växter skildkönade, i *Polygamia* äro somliga blommor samkönade.

Öfversigt af de vigtigaste fanerogama familjerna i Fries' naturliga system.

I. DIKOTYLEDONER. Blad oftast grenigt nerviga.

A. Blommor vanligen fullständiga.

a. Ståndare fästade på den sambladiga blomkronan.

1. **Synanthéæ** (*Blomkorgväxter*). Blommor samlade i korg. Hela klassen *Syngenesia* i Linnés system.
2. **Boragineæ** (*Sträfbbladiga*). Blomkrona regelbunden; karpeller 4 nötlika. Åtskilliga växter i *Pentandria Monogynia*.
3. **Labiátæ** (*Läppblommiga*). Blomkrona läppformig; karpeller 4 nötlika. De flesta växter i *Didynamia Gymnospermia*.

b. Ståndare skilda från blomhylllet. Blomkrona vanligen fribladig.

1. **Umbellíferæ** (*Parasollväxter*). Med blommor i flock och med dubbel skalkfrukt. De flesta växterna i *Pentandria Digynia*.
2. **Ranunculáceæ** (*Ranunkellika*). Karpeller talrika. Alla växterna i *Polyandria Polygynia*.
3. **Cruciferæ** (*Kålväxter*). Frukt bestående af en skida; blomkrona korslik. Klassen *Tetradynamia*.

c. Ståndare fästade på det sambladiga blomfodret. Blomkrona vanligen fribladig.

1. **Senticósæ** (*Rosartade*). Ståndare omkring 20 eller flera; blomkrona rosartad. *Icosandria Polygynia*.
2. **Leguminósæ** (*Ärtväxter*). Blomkrona fjärillik. *Diadelphia Decandria*.
3. **Ericíneæ** (*Ljungväxter*). Ljunglika halfbuskar med vanl. läderartade blad och regelbunden blomkrona. Alla växter i *Decandria Monogynia* och några i *Octandria Monogynia*.

B. Blommor ofullständiga, vanligen samlade i hängen. Ofta träd eller buskar.

1. **Cupulíferæ**. Löfträd med nötlik frukt, omgifven af ett bägarfoder. Höra till *Monoecia*.
2. **Betulíneæ**. Löfträd med nötlik frukt utan bägarfoder. Höra till *Monoecia*.
3. **Salicíneæ** (*Pilartade*). Löfträd eller buskar med kapsellik frukt. Höra till *Dioecia*.
4. **Coniferæ** (*Barrträd*). Höra till *Monoecia* eller *Dioecia*.

II. MONOKOTYLEDONER. Blad enkelt nerviga. Blommor alltid ofullständiga.

1. **Orchídeæ** (*Orkisartade*). Blomkalk oregelbunden och högfärgad. *Gynandria*.
2. **Liliáceæ** (*Liljeväxter*). Kalk regelbunden och vanl. högfärgad. Många växter i *Hexandria Monogynia*.
3. **Cyperáceæ** (*Halfgräs*). Strå oledadt; blomkalk otydlig. De flesta i *Triandria Monogynia* samt släktet *Carex*.
4. **Gramíneæ** (*Gräs*). Strå ledadt. *Triandria Digynia*.

Beskrifning af släktena.

1 Klassen. MONANDRIA. *)

Örter med ofullständiga blommor.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pistill 1.

1. **Salicórnia.** *Ståndare och pistill inom ett köttigt hölster,* (liknande en blomkalk). *Märken 2—3.* Med köttig, ledad stam, motsatta grenar och motsatta fjäll i st. f. blad; blommor i kolf; frukt enfröig nötlik. **Chenopodiaceæ.**
2. **Hippúris.** *Blomkalk foderlik, fastväxt vid fruktämnet. Stift enkelt.* Stjelnk enkel och ledad med kranssittande blad och blommor; frukt nötlik. **Halorhågeæ.**
3. **Zostéra.** *Utan blomkalk. Ståndare skild från pistillen. Märken 2.* Gräslika växter med nedtill rotsläende stjelnk; blommor tvåradiga i kolf inom ett gemensamt hölster; frukt enfröig kapsellik. **Potamogetóneæ.**

2 Klassen. DIANDRIA. **)

Örter (utom *Ligustrum* och *Veronica saxatilis*). Blommor fullständiga (utom hos *Lemna*).

1 Ordn. MONOGYNIA. Pistill 1.

- A.** Blommor ofullständiga, sällan utvecklade.
4. **Lemna.** *Blommor inom ett hölsterlikt skärmfjäll utan kalk.* Mycket små vattenväxter utan egentliga blad, men med bladlika, ofta sammanhängande stammar (stamblad). **Aroideæ.**
- B.** Blommor fullständiga; krona fribladig.
5. **Circæa.** *Blomfoder 2-klufvet; krona 2-bladig.* Med motsatta stjelnblad och hvittröda blommor i klasar; frukt nötlik under blomkronan. **Onagrariææ.**

*) Till denna klass kunna äfven hänföras följ. örter: *Festuca sciuroides* gräs, *Eriophorum* halfgräs, *Stellaria* med hvita kronblad, *Callitriche* vattenväxter med motsatta blad, *Zannichellia* vattenväxter med kranssittande blad, *Alchemilla* med handnerviga blad, *Chenopodium* och *Blitum* med gytrade blommor och fjädernerviga blad.

**) Till denna klass kunna äfven hänföras ett träd, *Fraxinus*, samt följ. örter med ofullständiga blommor: *Anthoxanthum*, *Catabrosa algida* och *Hierochloa*, gräs: *Cyperus*, *Cladium*, *Scirpus* och *Rhynchospora*, halfgräs; *Salicornia* med bladlös och grenig stam; *Alchemilla* med handnerviga blad; *Chenopodium* med hela och fjädernerviga blad utan stipler; *Lepidium* med parbladigt delade blad; *Ruppia* med borstlika blad; *Viola* med stipler och enstaka blommor. Dessutom *Stellaria media* med hvita kronblad.

C. Blommor fullständiga; krona sambladig.

- a. Frukt af 4 nötlika karpeller. Blomkrona läppformig. Stjeln fyrkantig med korsvis motsatta blad och kranssittande blommor. **Labiátæ.**
6. *Sálvia*. *Kronans öfverläpp stor och hvälfd. Blomfoder läppformigt.* Med stora blå blommor i axlikt närmade kransar.
7. *Ly'copus*. *Kronans öfverläpp föga längre än den undre. Foder regelbundet, grundt 4—5-flikigt.* Med små hvita rödprickiga blommor i skilda kransar.*
- b. Kapsel enrummig. Krona läppformig med sporre. Ståndareknappar enrummiga. **Lentibulariæ.**
8. *Pinguicula*. *Kapsel upptill uppbristande. Foder 5-klufvet, n. läppformigt. Krona gapande.* Med enblommiga rotblomskaft, blåaktiga eller hvita blommor och hela klubbiga blad.
9. *Utriculária*. *Kapsel kringskuren. Foder 2-bladigt. Krona stundom maskerad.* Med krypande stjeln och stängellika blom-bärande grenar; blommor gula i klase; blad pardelade med n. hårlika flikar. Emot blomningstiden upplyftes växten till vat-tenytan, emedan de på växtens nedre del sittande blåsorna blifva fyllda med luft.
- c. Kapsel tvårummig. Krona utan sporre. Kronbräm och foder 4-delade. **Personátæ.**
10. *Verónica*. Med stjeln och med vanl. blåaktiga blommor; blad ofta motsatta.
- d. Frukt bärlik. Kronbräm 4-klufvet. Foder otydligt tandadt. **Oleíneæ.**
11. *Ligustrum*. *Bär tvårummigt inom den trattlika kronan. Buske med hvita blommor i vippa och stela, helbräddade och motsatta blad.*

3 Klassen. TRIANDRIA. (Örter).**1 Ordn. MONOGYNIA. Stift 1. *)**

- A. *Dikotyledoner* med sambladig trattlik (och högfärgad) blomkrona ofvanpå den enfröiga skalfrukten. Märken 3, blommor i knippen, blad motsatta. **Valeriáneæ.**
12. *Valeriána*. *Frukt enrummig med fjäderpensel.* Blad vanl. delade, blommor ljusröda eller hvita; stjeln upptill grenig.
13. *Valerianella*. *Frukt trerummig utan pensel.* Blad hel-

---

*) Till denna ordning kunna äfven räknas de egentliga gräsen, som hänföras till följ. ordning, en låg buske, *Empetrum*, samt följ. örter: a) med fullständ. blommor: *Asperula* och *Galium*, b) med ofullständiga blommor: *Alchemilla* med handnerviga blad, *Juncus* med strålik stam, *Chenopodium* och *Thesium*.

bräddade eller tandade, blommor ljusblå eller hvita, oskaftade; stjeln klynnedelad.

- B. Monokotyledon** med högfärgad kalk ofvanpå den kapsellika frukten. Märken 3 kronbladlika, blad strödda. **Irídeæ.**

14. **Iris.** Kalkblad i 2 kransar, de yttre nedböjda. Blad svärdlika enkelnerviga; blommor gula eller blå, hvarje inom ett hölster; kalk djupt delad.

- C. Halfgräs** med oledadt, icke ihåligt strå. Blad smala, oskaftade och slidomfattande: stundom utbildas blott slidorna. Blommor inom skärmfjäll i ax: kalk saknas eller antydes genom borst (kalkborst). Frukt enfröig nötlik. **Cyperáceæ.**

a. Småax plattade; skärmfjäll tvåsidigt stälda.

15. **Schœnus.** De nedre skärmfjällen tomma. Småax 1—3-blommiga. Strån blott nedtill bladiga; småax svartbruna, tätt sittande; kalkborst sträfva.

16. **Cypérus.** Alla skärmfjäll vanl. med blommor. Småax mångblommiga. Strån nedtill bladiga; småax svartbruna i ett eller flera flocklika hufvud; kalkborst inga; ståndare 2.

b. Småax (eller ensamma ax) trinda; skärmfjäll tegellagda.

1. De nedre skärmfjällen *mindre* än de öfriga och tomma; ax sammansatt af gyttrade småax.

17. **Rhynchospora.** Med kalkborst. Stift ledadt. Med låga och fina strån; ståndare stundom två.

18. **Cládium.** Utan kalkborst. Stift oledadt. Med grofva strån, taggsågade blad och 2 ståndare; axsamling mycket grenig; ax bruna.

2. De nedre skärmfjällen *ej mindre* än de öfriga.

19. **Scirpus.** Kalkborst sällan felande, men alltid korta. Med bladiga eller bladlösa strån; ax vanl. bruna (stundom grönaktiga), ensamma eller förenade.

20. **Erióphorum.** Kalkborst slutligen långa och ullika. Med bladiga eller bladlösa strån; ax vanl. gråaktiga, ensamma eller flera åtskilda.

2 Ordn. DIGYNIA.

Stift (märken) 2, nedtill ofta hopväxta.

Egentliga gräs med ihåligt, ledadt strå (hos *Melica* och *Enodium* n. oledadt). Blad smala, oskaftade och slidomfattande. Blommor stundom åtskilda, men vanligen förenade i ax (s. k. småax). Kalk agnlik, bestående af 1—2 fjäll (kronskal): vid basen af hvarje småax sitta 1—2 skärmfjäll (foderskal). Frukt hinnfrukt.

Anm. Hos *Nardus* sakna blommorna foderskal och sitta åtskilda sinsemellan, stälda i ett enkelt ax. Af de öfriga hafva somliga åtskilda blommor, stälda i ax eller vippa; dessa sägas hafva "enblommiga småax". Stundom händer, att dylika blommor hafva jemte sig ämnena till 1—2 felslagna blommor.

Öfversigt af gräsens hufvudafdelningar.

A. EURYA'NTHÆ. Blommor under blomningen öppna med nedtill framskjutande märken. Stift korta (utom hos *Phragmites*).

Anm. Hos hithörande växter äro småaxen sällan enblommiga; hos afdelningen *Agrostideæ*, som dock alltid har tydlig blomvippa, samt stundom hos *Hordeaceæ*. Hos följ. afdelning, *Clisanthææ*, hafva småaxen vanligen (utom hos *Nardus* och *Hierochloa*) mycket korta skaft och sitta tätt hopträngda.

a. Småax utan (eller med mycket kort) skaft sittande på ett gemensamt, enkelt och ledadt fäste (stråets förlängning).

I. Hordeaceæ.

b. Småax med (vanligen utdragna) skaft fästade på stråets grenar och sålunda stälda i vippa.

Anm. Vippan är hopdragen hos *Cynosurus*, *Dactylis*, *Holcus*, *Airopsis*, *Trisetum*, *Koeleria*, *Psamma*, *Festuca ovina* och *Melica ciliata*.

* Småax tvåblommiga*) eller flerblommiga (hos *Catabrosa algida* och *Melica uniflora* enblommiga, hos *Holcus* och oftast hos *Avena elatior* med blott en samkönad blomma).

II. Festucaceæ. Foderskal kortare än närmaste blomma; blommor med inga eller korta hår.

III. Avenaceæ. Foderskal långa, ofta nästan omslutande småaxet; blommor stundom med teml. korta hår.

IV. Arundinaceæ. Foderskal kortare än småaxet; blomhår mycket långa.

** Småax enblommiga eller med ämne till en andra blomma.

V. Agrostideæ. Blommor ofta med hår.

B. CLISA'NTHEÆ. Blommor alltid slutna med utdragna stift och upptill framskjutande märken.

---

*) Om det nedre kronskalet har borst, kan blommornas antal vanligen räknas efter borstens.

a. Småax med två eller flera samkönade blommor; märken två. Blomsamling (ax) tätblommig.

VI. **Sesleriaceæ.** Foderskal omslutande småaxet och nedtill omgifna af ett borstlikt svepe.

b. Småax med blott en samkönad blomma; märken två. Blomsamlingar tätblommiga.

VII. **Paniceæ.** Nedre foderskalet mycket litet. Blommor gyttrade antingen i en n. jemntjock (valsformig) axlik vippa (axvippa eller "ax") och försedda med borstlikt svepe, eller i flera ensidiga ax utan svepe.

VIII. **Alopecúreæ.** Foderskal omslutande småaxet utan svepe. Blommor gyttrade i en tät, n. jemntjock axlik vippa (ax).

IX. **Phalarideæ.** Foderskal af småaxets längd. Småax förenade i utbredd eller hopdragen vippa, stundom n. oskaftade i ett icke valsformigt ax.

c. Blommor ensamma i ett enkelt ax; märke ett.

X. **Nardeæ.** Utan foderskal; stråets öfre del ledad.

I. Hordeaceæ.

A. Småax alldeles oskaftade.

a. Småax ensamma (åtskilda) och tvåsidigt ställda.

21. **Triticum.** Småax 3—5-blommiga, ställda med bredsidan mot fästet. Foderskal 2. Liknar Hvete.

22. **Lolium.** Småax 3—5-blommiga, vända med kanten mot fästet. Foderskal ett (utom i toppaxet).

23. **Lepturus.** Småax enblommiga. Foderskal 2 utåtvända. Litet gräs, hvars axsamling i början är föga tjockare än strået; blad mycket smala.

b. Småax 2—4 tillsammans vid hvarje led af fästet (strået).

24. **Hordeum.** Småax enblommiga. Kronborst långt. Med tågig rot. Liknar odladt Korn.

25. **Elymus.** Småax 2—4-blommiga (stundom blott med en fullt utbildad blomma). Kronskalet oftast utan borst. Vanligen med lång rotstock, sällan med tågig rot. Liknar något Råg.

B. Småax kortskaftade.

26. **Brachypodium.** Småax n. trinda, flerblommiga. Småax tvåsidigt ställda; foderskal två.

II. Festuceæ.

A. Nedre kronskalet vanl. med borst (utom hos *Schedonorus inermis*, *Festuca silvatica* och *pratensis*). Frukt vanl. (utom hos *Dactylis*) med bihang i spetsen.

a. Småax hopgyttrade och n. oskaftade.

27. *Cynosúrus*. Småax hoptryckta, ensidigt sittande på det enkla axfästet och nedtill försedda med kamlikt svepe. Strån spensliga. Nedre kronskalet trindryggadt och långspetsigt.

28. *Dáctylis*. Småax gytttrade utan svepen på stråets utdragna grenar. Med grofva strån och breda blad. Nedre kronskalet med hvass köl och lång spets.

b. Småax vanl. spridda i en utbredd vippa.

29. *Festúca*. Nedre kronskalet trindryggadt och spetsigt. Bladslidor delade, småax upptill afsmalnande.

30. *Schedonórus*. Nedre kronskalet med en hvass köl och utdragen spets. Bladslidor klufna, småax vanl. upptill bredare.

31. *Bromus*. Nedre kronskalet trindryggadt och trubbigt. Bladslidor klufna, småax nedtill uppsvalda.

B. Kronskal utan borst. Frukt utan bihang.

32. *Poa*. Nedre kronskalet köladt och med kort spets. Småax små, hoptryckta och n. äggrunda samt tätblommiga; foderskal föga hinnaktiga.

33. *Briza*. Nedre kronskalet upptill afrundadt, nedtill n. hjertlikt. Småax teml. små, hoptryckta och bredt äggrunda samt tätblommiga.

34. *Catabrósa*. Nedre kronskalet n. aflångt, upptill trubbigt. Småax mycket små med blott 2 skilda blommor eller stundom (hos en art) enblommiga.

35. *Glycéria*. Nedre kronskalet aflångt, upptill trubbigt och hinnaktigt. Småax ofta utdragna med flera närsittande blommor.

36. *Enódium*. Nedre kronskalet lansettlikt, trindryggadt och spetsigt. Småax vanl. blåaktiga i smal vippa med blott 2 fullt utbildade, skilda och kägellika blommor.

III. Avenaceæ.

A. Nedre kronskalet med från ryggen utgående borst.

a. Nedre kronskalet tvåklufvet med knäböjdt borst.

37. *Avéna*. Foderskal trindryggade. Småax teml. stora, vippa vanl. utbredd, strån höga. Hithörande arter likna odlad Hafre.

38. *Trisétum*. Foderskal kölade. Nedre kronskalet köladt. Småax små, vippa teml. hopdragen, strån teml. spensliga.

39. *Airópsis*. Foderskal kölade. Nedre kronskalet trindryggadt. Småax små, vippa vanl. hopdragen, stundom utbredd; strån låga och spensliga; blad borstlika.

b. Nedre kronskalet i spetsen helt eller fintandadt med rakt eller stundom knäböjdt borst. Foderskal kölade. Småax tvåblommiga.

40. **A'ira.** *Nedre kronskalet upptill fintandadt. Kronborst hårligt.* Strån teml. höga med små småax i vanl. utbredd vippa samt med smala blad.

41. **Corynéphorus.** *Nedre kronskalet helt. Kronborst midtpå ledadt och upptill klubblikt.* Strån teml. låga och spensliga med små småax i slutl. hopdragen vippa samt med borstlika blad.

42. **Vahlódea.** *Nedre kronskalet helt. Kronborst hårligt.* Strån teml. låga och spensliga med utbredd fåblommig vippa och smala platta blad.

B. Nedre kronskalet (i den öfre blomman) med borst nära spetsen. Den nedre blomman utan kronborst, den öfre utan pistill.

43. **Holcus.** *Foderskal kölade.* Småax mycket små och tvåblommiga, vippa slutl. tätt hopdragen, blad mjuka.

C. Kronskalet utan eller med otydligt borst.

44. **Triódia.** *Småax flerblommiga. Foderskal trindryggade och n. hinnaktiga.* Strå lågt, småax få i klaselik vippa.

45. **Graphéporum.** *Småax flerblommiga. Foderskal kölade och hinnaktiga.* Strå högt och bredbladigt med stor rotstock, småax talrika och slutl. hvitgula i utbredd vippa.

46. **Mélica.** *Småax 1—2-blommiga. Foderskal trindryggade, hinnaktiga och högfärgade.* Strå spensligt och smalbladigt, småax i klase eller i klaselik vippa.

47. **Koeléria.** *Småax 2—3-blommiga. Foderskal kölade och hinnaktiga.* Strå spensligt med borstlika blad och rikblommig, snart hopdragen och smal vippa.

IV. Arundinaceæ.

48. **Phragmites.** *Kronskalet utan borst. Foderskal kölade.* Strå högt och bredbladigt, småax i början brunaktiga, vippa yfvig.

V. Agrostideæ.

A. Nedre kronskalet vanl. med borst. Foderskal vanl. hinnaktiga, kölade och längre än kronskalet. Småax teml. närsittande.

a. Nedre kronskalet med hårligt eller intet borst.

49. **Calamagrostis.** *Blommor med teml. långa hår nedtill. Kronskalet hinnaktiga. Öfre foderskalet kortast.* Teml. höga gräs med något grofva strån.

50. **Psamma.** *Blommor med tydliga hår nedtill. Kronskalet läderartade. Nedre foderskalet kortast.* Liknar föreg. släkte, men har hopdragen vippa och slutl. hoprullade blad.

51. **Agrostis.** *Blommor n. utan hår. Öfre foderskalet minst.* Med hinnaktiga kronskal: det öfre stundom felsläende; småax mycket små. Spensliga gräs.
52. **Apéra.** *Blommor utan hår. Nedre foderskalet minst.* Med icke hinnaktiga kronskal; småax mycket små, vanligen gröna, sällan brunaktiga; kronborst mycket långt.
- b. Nedre kronskalet med upptill fjäderlikt borst.
53. **Stipa.** *Foderskal med lång borstlik udd. Kronborst nedtill vridet.* Med inrullade borstlika blad och af bladslidorna n. helt och hållet täckt strå.
- B. Kronskal vanl. utan borst. Foderskal bladartade och n. lika långa med kronskalen. Vippa gles. Blommor utan hår.
54. **Milium.** *Foderskal trindryggade och trubbiga. Kronskal utan borst.* Välluktande, hög och bredbladig med mycket gles vippa.
55. **Cinna.** *Foderskal kölade och spetsiga. Nedre kronskalet med ett kort borst.* Liksom den föreg. hög, bredbladig och välluktande, men med smärre blommor.

VI. Sesleriaceæ.

56. **Sesleria.** *Nedre kronskalet med 5 borstuddiga nerver.* Lågt och daggblått gräs med kort och aflångt ax.

VII. Paniceæ.

57. **Setaria.** *Småax försedda med svepe och stälda i ett ax (axvippa).* Strå lågt med tumslångt ax och långa svepeborst.
58. **Panicum.** *Småax utan svepe, ensidigt stälda i flera ax, som tillsammans bilda en vippa (eller ett sammansatt ax).* Strå lågt.
59. **Digitaria.** *Småax utan svepe, ensidigt stälda i flera ax, som vanl. utgå från samma punkt nära stråets spets.* Strå lågt med smala ax.

VIII. Alopecureæ.

60. **Alopecurus.** *Foderskal utan borst. Kronskal 1 med borst.* Mjuka gräs med mjukt ax.
61. **Phleum.** *Foderskal med borst. Kronskal 2 utan borst.* Med styfva strån och sträft ax.

IX. Phalarideæ.

62. **Digraphis.** *Småax skaftade. Blommor utan borst.* Strå högt, styft och bredbladigt; vippa tätblommig.
63. **Anthoxanthum.** *Småax n. oskaftade. Kronskalet hos de felsläende blommorna med långt borst.* Lågt, mjukt, smalbladigt och välluktande gräs med tätblommigt och n. lansettlikt ax (axlik vippa). Den samkönade blomman har blott 2 ståndare, liksom hos följ. släkte.

64. **Hieróchloa.** *Småax skaftade. De felsläende blommorna med kort kronborst.* Spensliga, smalbladiga och välluktande gräs med stundom gles vipa.

X. Nardeæ.

65. **Nardus.** *Ax ensidigt.* Strån låga, tufvade och sega med borstlika blad.

3 Ordn. TRIGYNIA. Stift 3. *)

66. **Móntia.** *Krona trattlik 5-delad, foder 2-bladigt, frukt kapsel.* Med klynnedelad stjelk, motsatta blad och små hvita, skaftade blommor i bladveckan. **Portulacáceæ.**
67. **Koenigia.** *Blomkalk 3-bladig och inuti högfärgad; frukt en trekantig nöt.* Med låg och enkel eller klynnedelad stjelk, skiftevis sittande blad med stipelslidor och mycket små gulaktiga blommor, gytttrade i grentopparne vid de öfversta bladen. **Polygóneæ.**
68. **Holóstеum.** *Krona och foder af 5 fria blad: kronblad hela. Kapsel med 6 skal.* Med enkla och upptill bara stjelkar, motsatta blad och hvita blommor i flock. **Alsínacéæ.**

4 Klassen. TETRANDRIA. **)

(Örter, undantag. *Cornus sanguinea*).

- 1 Ordn. MONOGYNIA. Pistill 1 (stundom n. tvådelad).
- A. Fruktämne under den sambladiga blomkronan. Blomfoder hopväxt med frukten, stundom ottydligt.
- a. Stift utdraget. Blommor i korg eller hufvud med gemensamt svepe. Hvarje blomma vanl. med enskildt svepe. Skalfrukt. Blad motsatta. **Dipsáceæ.**
69. **Knáutia.** *Blomfäste utan fjäll. Svepeblad upprädda.* Stjelkblad vanl. parklufna, blomkorg n. platt, blomkrona blekröd 4-klufven.
70. **Scabiósa.** *Blomfäste fjälligt. Svepeblad upprädda.* Blomhufvud slutl. n. klotrundt, krona blå 4—5-klufven.

*) Hit kunna äfven räknas *Elatine triandra*, en liten vattenväxt, och *Stellaria media*, som har 5 tvådelade kronblad.

**) Till denna klass kunna äfven räknas: a) *Ulmus* träd, *Eronymus* buske, b) örter med ofullständig blommor: *Thesium* och *Sagina* med n. trådlika stjelkblad, *Chenopodium* och *Herniaria* med gytttrade blommor, c) örter med fullständig blommor: *Cuscuta* utan blad, *Littorella* sambyggare, *Myosurus* med stängel och samkönade blommor, *Mentha* m. fl. i klassen Didynamia, *Stellaria* och *Cerastium* med hvita kronblad, *Gentiana* med blåaktiga blommor, *Draba* och *Cardamine* med skidor, *Adoxa* med gröna blomhufvud.

- b. Stift kort med 2 märken. Frukt af 2 nötlika karpeller. Blad kranssittande och helbräddade. Stjeln fyrkantig. **Rubiáceæ.**
71. **Gálum.** *Kronbräm platt, foder utan bräm.* Blommor hvita eller gula utan svepe.
72. **Aspérula.** *Krona trattlik, foder utan bräm.* Blommor hvita eller rödaktiga utan svepe.
73. **Sherárdia.** *Krona trattlik, foder med tandadt bräm.* Blommor gredelina i hufvud inom svepe.
- B. Fruktämne inom den sambladiga kronan, slutl. enfröig skalfrukt. Blad strödda. Blommor i korg (hufvud). **Globulariææ.**
74. **Globulária.** *Foder 5-klufvet. Krona läppformig.* Med låga enkla stjelnkar, n. hela blad samt vanl. blå blommor; stift utdraget.
- C. Fruktämne inom den sambladiga kronan, slutl. kring-skuren kapsel. Blommor i ax eller enstaka.
75. **Plantágo.** *Foder 4-deladt. Krona hinnaktig och trattlik med 4-deladt och utböjdt bräm.* Med stängel, blommor i ax och helbräddade eller tandade blad. **Plantaginææ.**
76. **Centúnculus.** *Foder 4-klufvet. Krona med n. klostrund pip och 4-klufvet bräm.* Med enstaka blommor i bladveckan och med mycket små och helbräddade blad. **Primulæææ.**
- D. Fruktämne under den fribladiga kronan.
77. **Cornus.** *Foder 4-tandadt, krona 4-bladig. Stenfrukt.* Med motsatta och hela blad; buske eller ört. **Córneæ.**
78. **Trapa.** *Foder med kort pip och 4-deladt bräm. Krona 4-bladig. Frukt nötlik.* Vattenväxt med de nedsänkta bladen hårligt pardelade och motsatta; de öfre bladen likna björklöf. **Halorhágeæ.**
- E. Med blomkalk (utan blomkrona). Blad strödda.
79. **Majánthemum.** *Kalk hjulformig 4-delad. Frukt bär.* Med hjertlika bågnerviga blad och hvita blommor i klase. **Liliæææ.**
80. **Alchemilla.** *Kalk 8-klufven. Frukt nötlik.* Med handnerviga blad och gröna gytttrade blommor. **Senticósææ.**
81. **Sangvisorba.** *Kalk med hopdragen, slutl. hårdnande och fyrkantig pip och 4-deladt bräm. Frukt nötlik.* Med parbladiga blad och rödbruna (blodröda) blommor i bredt ovala ax i spetsen af grenarne. **Senticósææ.**
82. **Thesium.** *Kalk trattlik 3—4-klufven. Frukt nötlik.* Med n. trådsmla blad och blommor i klase; kalk invändigt vit, utvändigt grön. **Santalæææ.**

2 Ordn. TETRAGYNIA. Pistiller omkr. 4.

- A. Blommor vanl. fullständiga. Foder 4-deladt. Krona 4-bladig. Frukt kapsellik. Blad motsatta. Små örter.

83. **Radiola.** *Kapsel 8-rummig.* Med små, men breda blad, klynnedelad stielk och små hvita blommor, gytttrade i spetsen af grenarne. **Gruinales.**
84. **Bulliärda.** *Karpeller 4 kapsellika.* Med sylrika blad och små ljusröda blommor, ensamma i bladveckan. **Crassulaceæ.**
- B.** Blommor ofullständig. Frukt vanl. af flera nötlika karpeller. Alla eller de nedre bladen spiralställda (hos en art motsatta). Vattenväxter. **Potamogetonæ.**
85. **Potamogeton.** *Karpeller vanl. 4, oskaftade.* Med blommor i ax (kolf). De tvårummiga ståndarnes knappband bilda 4 fjäll, som likna en blomkalk.
86. **Rúppia.** *Karpeller 3—7, skaftade.* Liknar några arter af föreg. släkte och har trådlik, krypande stielk, n. hårfina blad med stipelslidor och mycket små frukter. Kalk saknas. Ståndarne äro egentligen 2 med skilda knapprum.

5 Klassen. PENTANDRIA.

De flesta hithörande växterna äro örter.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pistill (stift) 1. *)

Öfversigt af afdelningarne.

- I. Blomkalk sambladig och högfärgad. Slägtet N:o 87.
- II. Blomkrona sambladig. Ståndare fästade på blomkronan.
  - A. Med 4 nötlika karpeller inom blomfodret. 88—97.
  - B. Med ett fruktämne inom blomkronan, slutl. enkelgömmigt med centralt fröfäste. Märke ett (hos N:o 105 två, hos N:o 107 tre).
    - a. Ståndare motsatta kronflikarne. Kapsel enrummig. 98—102.
    - b. Ståndare ställda skiftevis med kronflikarne. Kapsel fler-rummig. 103—107.
    - c. Ståndare ställda skiftevis med kronflikarne. Frukt bär. 108.
  - C. Med ett fruktämne inom blomkronan, slutl. enkelgömmig tvåskalig kapsel med på skalen fästade frön. Märken två (hos N:o 111 ett). 109—111.
  - D. Med ett fruktämne inom blomkronan, slutl. flergömmig kapsel. Märken två. 112.
  - E. Med ett fruktämne, sittande åtm. till en del under blomkronan.
    - a. Örter. 113—116.
    - b. Buskar. 117.

---

*) Till denna ordning kunna äfven räknas *Ulmus* träd, *Viburnum* och *Sambucus* buskar, *Rhododendrum* halfbuske, samt följ. örter: a) med fullständiga blommor: *Adoxa* och *Cynanchum*, b) med ofullst. blommor: *Polygonum* med stipelslidor, *Chenopodium*, *Kochia*, *Schoberia* och *Salsola*.

III. Blomkrona sambladig. Ståndare fästade i blomfodrets bot-
ten. Halfbuske. 118.

IV. Blomkrona fribladig, stundom otydlig.

a. Buskar. 119—122.

b. Örter. 123, 124.

I. Blomkalk sambladig och högfärgad. Ört.

87. **Glaux.** *Kalk klocklik 5-klufven. Kapsel enrummig.* Blom-
mor ljusröda, enstaka i bladvecken; blad köttiga. **Primu-
láceæ.**

II. Blomkrona sambladig, vanl. med 5 lika stora flikar
(undantag. *Echium*, *Lobelia*, *Lonicera* och *Gentiana
campestris*). Ståndare fästade på blomkronan. Örter
(utom *Lonicera* och *Solanum Dulcamara*).

A. Med 4 nötlika karpeller inom blomfodret.

Stjeln vanl. upprätt (utom hos *Asperugo* och *Stenhammaria*)
och n. trind. Blad spiralställda, vanl. helbräddade och håriga.
Blommor i ensidiga knippen, som likna ax eller klasar och före
utsläendet äro inrullade (utom hos *Asperugo*, som har gyttrade
blommor). Blomfoder med 5 flikar. Ståndare inneslutna (utom
hos *Echium* och stundom hos *Pulmonaria*). **Boraginææ.**

a. Kronans svalg öppet utan knölar eller fjäll. Nöt-
ter skilda från stiftet.

88. **Échium.** *Krona med uppåt vidgad pip och snedt bräm.*
Sträfhårig med stora ljusblå blommor; foder deladt.

89. **Lithospermum.** *Krona trattlik med något hopdraget svalg
och deladt bräm. Foder deladt.* Sträfhårig med små hvit-
aktiga blommor.

90. **Pulmonária.** *Krona trattlik med ej hopdraget svalg och
med klufvet bräm. Foder grundt klufvet.* Blad något sträfvä;
blommor stora rödblå.

91. **Stenhammaria.** *Krona trattlik med ej hopdraget svalg och
med klufvet bräm. Foder djupt klufvet.* Nedliggande eller
uppstigande med köttiga och ej sträfvä blad samt teml. små
blommor; karpeller med tunnt och hinnaktigt skal.

b. Kronans svalg slutet af knölar eller fjäll. Nötter
stundom fästade vid stiftet.

1. Nötter n. fria från stiftet samt utan hullingborst.
Blommor i ax eller klasar.

92. **Sy'mphytum.** *Krona bägarlik med syllika tänder i sval-
get. Nötter undertill urhålkade* (med qvarsittande ringformig
bas). Med stora sträfvä blad, stora blommor och deladt foder.

93. **Anchúsa.** *Krona trattlik med trubbiga knölar. Nötter
undertill urhålkade.* Med smala sträfvä blad och klufvet foder.

94. **Myosótis.** *Krona trattlik eller tallriksformig med tandlika
fjäll. Nötter undertill ej urhålkade.* Med föga sträfvä blad
och små, vanl. blå blommor.

2. Nötter fästade vid stiftet samt utan hullingborst. Blommor gytttrade i bladveckan.

95. **Asperúgo.** *Krona trattlik med trubbiga knölar (fjäll). Foder olikformigt klufvet i 2 slutl. gåsfotlika flikar. Stjeln snärjande med mycket små blå blommor.*

3. Nötter fästade vid stiftet samt försedda med hullingborst (krökta taggar). Blommor i klasar.

96. **Cynoglossum.** *Nötter öfverallt taggiga och nedplattade. Hög och i början gråluden, med teml. stora smutsröda, slutl. violetta blommor, trattlik krona och deladt foder.*

97. **Echinosperrum.** *Nötter taggiga i kanten och trekantiga. Föga grof och något stråfhårig med små blå blommor; foder deladt, krona trattlik eller tallriksformig. Liknar *Myosotis*.*

B. Med ett fruktämne inom blomkronan, slutl. enkelgömmigt med centralt fröfäste. Märke ett (hos *Datura* två, hos *Polemonium* tre).

a. Ståndare motsatta kronflikarne. Kapsel enrummig. **Primuláceæ.**

1. Kronpip utdragen.

98. **Prímula.** *Foder tandadt. Kapsel uppbristande med tänder. Med stängel, blommor i flock och hela blad.*

99. **Hottónia.** *Foder deladt. Kapsel 5-skalg. Med blommor i kransar på stängellika grenar och med pardelade blad; kronbräm platt.*

2. Kronpip kort. Blad hela.

100. **Lysimáchia.** *Foder deladt. Kapsel uppbristande med tänder. Med stjeln, motsatta eller kranssittande blad och gula blommor.*

101. **Anagallis.** *Foder deladt. Kapsel kringskuren. Med nedliggande stjeln och mönjeröda eller blå blommor, ensamma i bladveckan; blad motsatta eller kranssittande; krona hjulformig.*

102. **Andróspace.** *Foder klufvet. Kapsel 5-skalg. Med stängel, i rosett samlade blad och små hvita blommor i flock; krona trattlik med upptill hopdragen pip.*

b. Ståndare stälda skiftevis med kronflikarne (och fria). Kapsel flerrummig.

1. Märke vanl. ett. Foder utan svepe. **Solanáceæ.**

103. **Verbascum.** *Foder djupt klufvet. Kronpip kort. Höga ludna växter med hela blad och gula, sällan hvita blommor; kapsel 2-rummig och 2-skalg; kronbräm platt eller skällikt.*

104. **Hyoscy'amus.** *Foder tandadt bägarlikt. Kronpip vid och utdragen. Klibbig illaluktande växt med inskurna, omfattande blad och smuts gula blåådriga blommor i ensidiga ax; kapsel 2-rummig och kringskuren; kronbräm klocklikt.*

105. **Datura.** *Foder tandadt och kantigt: den öfre delen af fallande. Kronpip mycket lång. Glatt illaluktande växt med stora långskaftade blad och mycket stora, hvita blommor, ensamma i bladveckan; kapsel 4-rummig och 4-skalig; kronbräm klocklikt; märken två.*

2. Märke ett. Blomfoder med 3-bladigt svepe (foderholk).

106. **Diapénsia.** *Foder deladt. Krona tallriksformig med utdragen pip. Tufvad ört med nedtryckta, hårda och ständigt gröna (eller rodnande) blad; öfver dessa uppskjuta 1—2 tum långa blomskaft med teml. små, ensamma och snöhvita blommor. Polemoniáceæ.*

3. Märken tre. Blomfoder utan svepe.

107. **Polemónium.** *Foder djupt klufvet. Krona hjulformig med kort pip eller klocklik. Stjeln hög med parbladigt delade blad och blå (eller hvita) blommor i qvastlik vippa. Polemoniáceæ.*

c. Ståndare stälda skiftevis med kronflikarne. Ståndareknappar sammanhängande. Fukt bär.

108. **Solánum.** *Krona hjulformig med kort pip. Med blågreddelina eller hvita blommor. Solanáceæ.*

C. Med ett fruktämne inom blomkronan, slutl. enkelgömmig tvåskalig kapsel med på skalen fästade frön. Märken 2 (hos *Menyanthes* 1). Krona oftast trattlik, stundom n. klocklik.

109. **Gentiána.** *Märken 2 utan stift. Kronflikar i knoppen vridna. Blad motsatta helbräddade; blomkrona blåaktig (eller gulhvit) och inuti stundom försedd med hårfransade fjäll; foder deladt eller flikigt. Gentiáneæ.*

110. **Erythræa.** *Märken 2 med utdraget stift. Kronflikar i knoppen vridna. Liknar föreg. slägte, men har röd blomkrona utan fjäll samt slutl. vridna ståndareknappar. Gentiáneæ.*

111. **Menyanthes.** *Stift utdraget med 1 märke. Kronflikar kantlagda. Med stängel och rotstock, trefingradt delade blad samt blommor i klase. Blomkrona rödlett och trattlik med inuti håriga flikar; foder deladt. Menyantheæ.*

D. Med ett fruktämne inom blomkronan, slutl. flergömmig kapsel. Märken 2 med utdraget stift. Blomkrona n. trattlik med utdragen och uppåt vidgad pip.

112. **Convólvulus.** *Blomkrona längsefter veckad. Stjeln slingrande, blommor stora långskaftade, blomkrona hvit eller rödlett, foder deladt, blad med pillik eller spjutlik bas. Convolvuláceæ.*

E. Med ett fruktämne, sittande åtminstone till en del under blomkronan.

a. Örter med kapsel och deladt foderbräm.

113. **Campánula.** *Krona klocklik och klufven eller tandad.* Blommor vanl. blå, ståndare fria, märken 3. **Campanuláceæ.**
114. **Iasióne.** *Krona hjulformig och delad.* Blommor mycket små och blå i hufvud inom svepe, ståndareknappar nedtill hopväxta, märken 2, blad jemnbreda. **Campanuláceæ.**
115. **Lobélia.** *Krona läppformig.* Med stängel, blåhvita blommor i ensidig klase, hopväxta ståndareknappar, 2—3 märken och tvåpipiga blad. **Lobeliáceæ.**
116. **Sámolus.** *Krona med kort pip samt klocklikt och klufvet bräm.* Med (bladig) stjelk, små hvita blommor i klasar, fria ståndare, helt märke och breda helbräddade blad. Utom de 5 mot kronflikarne motsatta ståndarne finnas 5 andra utan knappar. **Primuláceæ.**

b. Buskar med bär och tandadt blomfoderbräm.

117. **Lonicéra.** *Märke helt.* Blad hela motsatta, blommor vanl. gulaktiga. **Caprifoliáceæ.**

III. Blomkrona sambladig. Ståndare fästade i blomfodrets botten, ej på kronan. Halfbuske.

118. **Azálea.** *Foder deladt.* *Krona klocklik.* *Märke ett.* *Kapsel 2—3-rummig.* Med nedliggande stam, små läderartade blad och små rosenröda blommor. **Ericíneæ.**

IV. Blomkrona fribladig (stundom otydlig eller felsläende).

A. Buskar med regelbunden blomkrona och fria ståndare.

a. Fukt bärlik.

119. **Ribes.** *Kronblad liknande fjäll, kortare än det klufna fodret, som sitter ofvanför frukten.* Med mjuka bär och handnerviga, skiftevis ställda blad. **Ribesiáceæ.**

120. **Rhamnus.** *Kronblad och foder som hos föreg. slägte, men med fritt fruktämne inom blomfodret.* Med stenfruktartade bär och hela fjädernerviga blad. **Franguláceæ.**

121. **Hédera.** *Kronblad längre än det tandade fodret.* Med krypande eller klängande, med luftrötter försedd stam och svarta bär. På de blommande grenarne äro bladen hela och fjädernerviga, eljest flikiga och handnerviga. **Araliáceæ.**

b. Fukt kapsellik.

122. **Evónymus.** *Foder deladt.* *Ståndare stundom 4.* *Fruktämne inom blomman.* Med motsatta fjädernerviga blad och fyrkantiga grenar. **Celastríneæ.**

B. Örter med kapsel, oregelbunden krona och sammanhängande ståndareknappar.

123. **Víola.** *Krona fembladig (stundom felsläende).* *Frön fästade på fruktbladen.* Vanl. med blå blommor, det nedre kronbladet bredast och försedd med sporre; kapsel 3-skalg; foder 5-bladigt med bihang nedtill. **Violariéæ.**

124. **Impatiens.** 2 och 2 kronblad hopväxta, ett fritt. Fröfäste centralt. Med gula hängande och långskaftade blommor; kapsel elastiskt uppspringande. Af foderbladen äro 2 små och gröna, 2 otydliga och 1 stort och gult med sporre. **Balsamineæ.**

2 Ordn. DIGYNIA. *)

Stift 2, någongång med gemensamt märke (hos *Cynanchum*).

I. Örter med foderlik kalk (hos *Salsola* och *Kochia* högfärgad) och torr enfröig frukt. Blommor små.

A. Utan stipler. **Chenopodiaceæ.**

a. Blad platta och breda. Kalk delad.

125. **Chenopodium.** Ståndare vanl. 5. Blad fjädernerviga. Med gytttrade blommor och ofta mjöliga blad.

126. **Blitum.** Ståndare vanl. 1. Blad fjädernerviga. Med slutligen smultronlika blomgyttringar och ej mjöliga blad.

b. Blad n. trådlika och köttiga. Ståndare 5.

127. **Salsola.** Kalkblad fria, hvita eller rödletta, slutl. på ryggen vingade. Med 1–3 blommor i bladvecken; blad med tagglik udd.

128. **Kochia.** Kalk 5-klufven och slutl. försedd med små taggrika bihang. Blommor parvis stälda i bladvecken och bildande långa ax; blad trubbiga och ludna.

129. **Schobéria.** Kalk 5-delad utan bihang. Blommor gytttrade i bladvecken; blad syllika, men ej stickande.

B. Med hinnaktiga stipler. **Paronychiæ.**

130. **Herniaria.** Ståndare 10, hvaraf 5 utan knappar. Kalk delad. Nedliggande med små blad och gytttrade blommor.

II. Träd med högfärgad kalk och med vingfrukt.

131. **Ulmus.** Kalk trattlik och klufven. Med sträva, sågade och fjädernerviga blad; blommor brunröda, utvecklade ur egna knappar på bar qvist. **Ulmaceæ.**

III. Örter med sambladig krona och kapsellik frukt.

132. **Cynanchum.** Karpeller vanl. 2, kapsellika med fritt fröfäste. Blad helbräddade och motsatta; blommor hvitgula i knippen; krona hjulformig med en bikrona, som betäcker de nedtill hopväxta ståndarne. **Contortæ.**

133. **Cuscuta.** Kapsel kringskuren flergömmig. Trådlika, bladlösa och slingrande, oäkta parasiter (som gro i jorden) med blommor i hufvud. **Convolvulaceæ.**

---

*) Till denna ordning kunna äfven räknas följ. örter: a) med fullständiga blommor: *Gentiana*, b) med ofullst. blommor: *Scleranthus* med syllika blad, *Atriplex*, liknande *Chenopodium*, samt *Polygonum* med stipelslidor.

IV. Örter med blomkrona af 5 fria blad och dubbel skalfrukt. Blomfoder vanl. otydligt och hopväxt med fruktämnet. *Parasollväxter*, *Umbellater*. **Umbelliferæ.**

Alla här beskrifna hafva bladig stielk, som blott hos *Hydrocotyle* är krypande, eljest upprätt eller (stundom hos *Bupleurum* och *Helosciadium*) nedliggande. Bladen hafva oftast slidor. Blommorna äro ganska små och sitta vanligen i en sammansatt flock (utom hos *Bupleurum*, *Hydrocotyle* och *Eryngium*). De enskilda blomskaften felslå ofta hos *Sanicula* och *Hydrocotyle*. Hos *Sanicula* förblifver frukten odelad.

A. Blad hela sköldnerviga (med strålformigt utgående hufvudnerv).

134. **Hydrocotyle.** *Frukt glatt, bred och hoptryckt.* Stielk trådlik och krypande, blommor hvitaktiga i 2—3 öfver hvarandra ställda hufvud.

B. Blad handnerviga och delade eller inskurna. Blommor med inga eller mycket korta skaft.

135. **Sanicula.** *Frukt n. klotrund och kroktaggig.* Stielk n. bladlös; blommor rödletta i vanl. flera och flocklikt ställda hufvud; blad djupt klufna eller delade. Med både allmänt och enskilda svepen.

136. **Eryngium.** *Frukt fjällig, omvändt äggrund och något hoptryckt.* Stielk grof och grenig med läderartade veckiga och n. slidlösa blad; blommor blå i stora långskaftade hufvud med svepe.

C. Blad helbräddade, smala och enkelt nerviga.

137. **Bupleurum.** *Frukt grynprickig och n. klotrund.* Stielk grenig och trådlik, ofta nedliggande; flockstrålar få (2—4) och ganska korta; blommor gula, vanl. ställda i enkla flockar.

D. Blad dubbelt fingerlikt delade (åtm. de nedre). Blommor skaftade i sammansatt flock. Frukt glatt.

Glatta växter med stora bladflikar och hvita blommor.

138. **Ægopodium.** *Frukt äggformig med höga åsar.* Blomflock utan svepen.

139. **Imperatoria.** *Frukt bred, upptill och nedtill intryckt, med låga åsar.* Med svepen, åtm. enskilda, och stora bladslidor.

140. **Haloscias.** *Frukt aflång med vingkantade åsar.* Blomflockar med allmänt och enskilda svepen; blad något köttiga.

141. **Falcaria.** *Frukt smal, aflångt klubblik och hoptryckt, med låga åsar.* Blomflockar med allm. och enskilda svepen; bladflikar långa och teml. smala.

E. Blad parbladigt delade (åtm. de nedre). Blomflock sammansatt.

a. Frukt kort och taggig eller luden. Med allmänna och enskilda svepen.

142. **Tórilis.** *Allmänna svepets blad få och hela.* Sträf med röda eller hvita blommor; frukt borsttaggig, äggrund och hoptryckt.

143. **Libanótis.** *Allmänna svepets blad talrika och hela.* Finluden med hvita blommor; frukt luden och äggformig.

144. **Dáucus.** *Allmänna svepets blad pardelade.* Sträfhårig med hvita blommor; frukt borsttaggig, oval och hoptryckt.

b. Frukt lång och smal (lansettlik eller jemnbred) samt glatt (hos *Anthriscus vulgaris* n. äggrund och krokharig). Blott med enskilda svepen. Blad findelade. Blommor hvita.

145. **Anthriscus.** *Frukt med kort spröt och utan åsar.* Något hårig eller glatt med 2—5-bladiga svepen.

146. **Chærophyllum.** *Frukt utan spröt och med låga åsar.* Mjukluden med 5—8-bladiga svepen.

147. **Myrrhis.** *Frukt utan spröt och med höga åsar.* Mjukhårig med 5—7-bladiga svepen och stora frukter.

148. **Scandix.** *Frukt med långt och styfhårigt spröt och med låga åsar.* Nästan glatt med 5—bladiga svepen.

c. Frukt kort och hoptryckt (med platta sidor) och glatt. Med allmänna och enskilda svepen (utom hos *Pastinaca*, som saknar svepen).

1. Allmänna svepet qvarsittande och mångbladigt.

149. **Laserpitium.** *Frukt oval med likformiga hinnaktiga åsar.* Nästan glatt med stora bladflikar och hvita blommor.

150. **Levisticum.** *Frukt aflång med hinnaktiga åsar, de i kanten sittande bredast.* Glatt med stora bladflikar och gula blommor. Luktar starkt.

151. **Peucedanum.** *Frukt oval eller n. rund med låga åsar och med hinnaktiga kanter.* Glatt med findelade blad och hvita blommor.

2. Allmänna svepet fåbladigt och affallande. Blad findelade (med små eller smala flikar).

152. **Selinum.** *Frukt oval och föga hoptryckt med hinnaktiga åsar, de yttre bredast.* Glatt med n. slidlösa blad och hvita blommor.

153. **Silauus.** *Frukt aflång och föga hoptryckt samt med kölade åsar.* Glatt med teml. utdragna bladslidor och blekgula blommor. Luktar starkt.

154. **Cnidium.** *Frukt oval och föga hoptryckt samt med likformiga och hinnaktiga åsar.* Glatt med långslidade blad med smala och teml. långa flikar; blommor hvita.

3. Allmänna svepet fåbladigt och affallande. Blad med stora och breda flikar. Växter med stark lukt.

155. **Angélica.** *Frukt bredt oval med de inre åsarne trådlika, de yttre hinnaktiga.* Med stora bladslidor och hvitlösa blommor.

156. **Archangélica.** *Frukt bredt oval med de inre åsarne hvassa, de yttre hinnaktiga.* Liknar föreg. slägte, men har fröet fritt från frögömmet, tydliga fodertänder och grönhvita blommor.

157. **Heracléum.** *Frukt n. oval och tunn med låga åsar och vingad kant.* Sträfhårig med grönhvita blommor; de flesta bladen enkelt parbladigt delade.

4. Utan svepen.

158. **Pastinaca.** *Frukt oval och tunn med låga åsar.* Vanligen glatt med enkelt parbladigt delade blad och gula blommor.

d. Frukt kort, kullrig och glatt. Blommor vanl. hvita.

1. Med (qvarsittande) allmänt och enskilda svepen. Frukt n. äggformig.

159. **Sium.** *Svepen mångbladiga. Frukt med trådlika åsar.* Vattenväxter med enkelt parbladigt delade stjelklblad.

160. **Pleurospermum.** *Svepen mångbladiga. Frukt med 5 ihåliga vingade åsar utanpå de 5 smärre inre.* Stjeln n. oledad; blad n. slidlösa med stora flikar; blommor något stora.

161. **Conium.** *Allmänna svepet 5-bladigt, de enskilda 3-bladiga. Frukt med rynkiga åsar.* Illaluktande med fläckig stjeln och findelade blad.

2. Blott med enskilda svepen. Giftiga växter.

162. **Cicuta.** *Småfrukter klotrunda och n. åtskilda med låga åsar. Svepen mångbladiga.* Vattenväxt med teml. smala och långa bladflikar och mångstråliga flockar.

163. **Æthusa.** *Frukt äggformig med hvassa åsar. Svepen 3-bladiga.* Med findelade blad och fåstråliga flockar.

164. **Enanthe.** *Frukt n. aflång, uppåt smalare, eller klubblik, med låga åsar. Svepen mångbladiga.* Vattenväxter med små bladflikar och hufvudlika småflockar; allmänna blomskäft få.

165. **Helosciadium.** *Frukt aflång med höga åsar. Svepen 3-bladiga.* Vattenväxt med de nedre (vanl. nedsänkta) bladen hårligt delade; de öfre bladen enkelt parbladigt delade med vigglika flikar; blomflockar små och fåstråliga.

3. Utan svepen (någongång med allmänt). Blommor stundom ljusröda.

166. **Carum.** *Frukt n. aflång med något upphöjda åsar.* Med n. trådsmala bladflikar.

167. **Pimpinella.** *Frukt rundadt äggformig med föga upphöjda åsar.* De flesta bladen äro vanl. enkelt parbladigt delade.

168. **A'pium.** *Frukt n. klotrund med något upphöjda åsar.* De nedre bladen enkelt parbladigt delade, de öfre trefringadt delade, alla med breda flikar; blommor grönhvita.

3 Ordn. TRIGYNIA. Pistiller (märken) 3.*)

Buskar eller ört med hvita eller rödletta blommor i qvast-
lika knippen, bärlik frukt och motsatta blad. **Valeriâneæ.**

169. **Viburnum.** *De yttre blommorna* (i hvarje blomsamling)
ofruktsamma (gallblommor), *de inre med klocklik krona.*

Buske med handnerviga blad och stora platta gallblommor.

170. **Sambucus.** *Alla blommor likformiga med hjulformig
krona.* Med parbladigt delade blad.

4 Ordn. TETRAGYNIA. Pistiller (märken) 4.**)

171. **Parnassia.** *Foder och krona 5-bladiga.* Enblommig med
enbladig stjelk, talrika rotblad och enrummig kapsel. I blom-
man sitta 5 fjäll (bikronblad), som uppbära talrika falska
ståndare (utan frömjöl). **Droseráceæ.**

5 Ordn. PENTAGYNIA. Pistiller 5, stundom 3 eller
6—10.***)

A. Blomfoder trattlikt med klufvet bräm. Krona djupt
delad. Frukt enfröig nöt. **Plumbaginéæ.**

172. **Arméria.** *Blommor i hufvud. Blad vanligen 1-nerviga.*
Tufvad med stängel och med ljusröda blommor, omgifna af
bruna hinnaktiga svepeblad; stift håriga.

173. **Státice.** *Blommor i ax, samlade i ett grenigt knippe
(vipa). Blad fjädernerviga.* Med stängel och ljusblå blom-
mor med hinnaktiga svepeblad; stift glatta.

B. Blomfoder deladt. Krona fribladig. Kapsel flerfröig.
Ståndare fästade på en fri torus.

174. **Drósera.** Med stängel, klibbhåriga blad och hvita blom-
mor i klase (ensidigt knippe). **Droseráceæ.**

C. Blomfoder klufvet. Krona rosartad. Karpeller 5—10.
Ståndare fästade på blomfodret.

175. **Sibbáldia.** *Foderflikar 10, hvar annan mindre. Frukt-
fäste torrt.* Liknar något en *Potentilla*. **Senticósæ.**

---

*) Hit kunna äfven räknas följ. örter: *Polygonum* med ofull-
ständiga blommor, *Drosera* med stängel samt *Stellaria media*
med motsatta stjelkblad.

**) Till denna ordning kunna räknas följ. örter: *Drosera*
med stängel, *Adoxa* med handnerviga blad samt *Stellaria*, *Sper-
gula* och *Cerastium* med hvita blommor och hela stjelkblad.

***) Hit kunna räknas följ. örter: *Erodium* och *Geranium*
med röda blommor, *Cerastium*, *Spergula* och *Linum* med hvita
blommor.

6 Ordn. POLYGYNIA. Pistiller (och frukter) talrika.

176. **Myosúrus.** *Foder och krona 4—5-bladiga.* Liten ört med n. trådlika rotblad, enblommiga rotblomskaft och nötlika karpeller på ett utdraget fäste. **Ranunculáceæ.**

6 Klassen. HEXANDRIA.*)

Monokotyledona örter (undantag. *Berberis*, *Peplis*, *Oxyria* och *Rumex*).

1 Ordn. MONOGYNIA. Pistill 1.

A. Med fjädernerviga blad och vanligen fullständiga blommor.

177. **Bérberis.** *Foder och krona 6-bladiga.* Buske med gula blommor i klasar och aflånga bär. Bladens skifvor felslå stundom, så att hufvudnerven blir tagglik. **Berberidéæ.**

178. **Peplis.** *Foder klocklikt 12-tandadt; krona 6-bladig.* Liten nedliggande ört med vanl. motsatta blad och små röda blommor, ensamma i bladvecken; kapsel klotrund. **Lythარიéæ.**

B. *Lökväxter* med enkelnerviga blad, kapsellik frukt och högfärgad kalk af 6 fria blad. *Liljeväxter.*

a. Kapsel sittande under blomkalken. **Narcissíneæ.**

Med enblommig stängel; blomma hvit med hólster.

179. **Leucójum.** *Kalkblad ovala.* Med lutande blomma.

180. **Galanthus.** *De yttre kalkbladen aflånga och kupiga, de inre kortare och omvändt hjertlika.* Liknar föreg. slägte, men har smärre blommor.

b. Kapsel inom blomkalken. **Liliáceæ.**

1. Stjelmk flerbladig.

181. **Túlipa.** *Kalkblad utan honingsfåll. Stift intet.* Med en ensam, stor och gul blomma.

182. **Fritillária.** *Kalkblad med honingsfåll. Stift upptill tjockare. Márken 3.* Med ensam och stor blomma med ruttiga kalkblad.

183. **Lilium.** *Kalkblad med honingsfåll. Stift n. jemntjockt. Márke helt.* Flerblommig med stora blommor.

2. Stam stängellik (blott med skärmbblad).

184. **A'llium.** *Frön kantiga eller klotrunda.* Starkt luktande växter med små blommor i flock inom hólster.

---

*) Hit kunna äfven räknas ett träd, *Ulmus*, samt följ. örter: *Elatine hexandra* liten vattenväxt med motsatta blad, *Sempervivum* med talrika pistiller, *Lysimachia* gulblommig, *Triantalis* hvitblommig, samt *Polygonum* och *Scleranthus* med ofullständiga blommor.

185. **Gágea.** *Frön äggformiga. Ståndareknapp fästad med basen vid strängen. Med gula blommor utan hölster, men med bladlika skärmar.*

186. **Ornithógalum.** *Frön äggformiga. Ståndareknapp fästad med ryggen vid strängen. Liknar föreg. släkte, men har hvita blommor.*

C. Växter med enkelnerviga blad och med rotstock eller blott med birötter (utan lök).

a. Fruktämne med utdraget (eller hos *Narthecium* och stundom hos *Juncus* kort) stift. Blommor antingen spridda eller (stundom hos *Juncus* och *Luzula*) gytttrade i ax eller hufvud.

1. Liljeväxter med högfärgad kalk och flergömmig frukt. Stift utdraget. **Liliáceæ.**

187. **Convallária.** *Kalk 6-tandad. Märke n. helt. Frukt bär. Med hvitaktiga hängande blommor.*

188. **Aspáragus.** *Kalk 6-delad. Märken 3. Frukt bär. Med borstlika smågrenar utan blad.*

189. **Anthéricum.** *Kalk fribladig. Märke helt. Frukt kapsel. Med hvita stjernlika blommor, stängellik stielk och gräslika blad.*

2. Gräslika växter med rotstock eller med tågig rot, torrhinnig (grön eller brunaktig) och fribladig kalk samt enkelgömmig kapsellik frukt. Stift vanl. utdraget, stundom kort. **Juncáceæ.**

190. **Juncus.** *Kapsel trerummig och mångfröig. Med trådlika eller inga blad och klufna bladslidor.*

191. **Lúzula.** *Kapsel enrummig och trefröig. Med platta blad och hela bladslidor.*

3. Liljelik växt med högfärgad kalk och enkelgömmig kapsellik frukt. Stift kort. **Nartheciáceæ.**

192. **Narthécium.** *Kalk fribladig. Märke trekantigt. Med stängel, gula stjernlika blommor i klase och svärdlika blad.*

b. Fruktämne utan stift. Blommor gytttrade i kolf. Frukt öppnad. **Aroideæ.**

193. **Calla.** *Blommor utan kalk inom ett invändigt hvitt hölster. Frukt bär. Med stängel och hjertlika rotblad.*

194. **A'corus.** *Kalk fribladig. Blommor utan hölster. Frukt nötlik. Med stängel, på sidan bärande den oskaftade kolfven, och svärdlika blad.*

2 Ordn. DIGYNIA. Pistiller 2.

195. **Oxy'ria.** *Blomkalk 4-bladig; de 2 inre kalkbladen (frukt-foderskalen) utväxande och omslutande en plattad och vängad nöt. Märken pensellika. Ört med stipelslidor och njurlika blad; blommor i kransgrenig vippa. Polygóneæ.*

3 Ordn. TRIGYNIA.

Pistiller 3 (hos *Triglochin maritimum* 6).Hos *Scheuchzeria* och *Triglochin* saknas stift.

A. Dikotyledoner med fjädernerviga blad.

Kalk bestående af 6 n. fria blad, af hvilka de 3 inre slutligen utväxa och omsluta en trekantig nöt.

196. **Rumex.** Märken *pensellika*. Med knutigt ledad stjelk med stipelslidor; blad skiftevis stälda; blommor i kransgrenig vippa. **Polygóneæ.**

B. Monokotyledoner med enkelt eller otydligt nerviga blad. Kalk 6-bladig.

a. Karpeller nötlika. **Alismáceæ.**

197. **Triglochin.** Märken *fjäderlika*. Med stängel, trådlika blad och små grönaktiga blommor i ax; karpeller i början hopväxta, slutligen åtskilda.

198. **Scheuchzeria.** Märken *enkla*. Med stjelk, trådlika blad och små gröngula blommor i fåblommig klase; karpeller nedtill hopväxta.

b. Karpeller kapsellika, mångfröiga och upptill åtskilda. **Nartheciáceæ.**

199. **Tofieldia.** Märken *enkla*. Med stängellik stjelk, smala svärdlika blad och små gulaktiga blommor i ax.

4 Ordn. POLYGYNIA. Pistiller talrika.

200. **Alisma.** Kalk af 6 fria blad, de yttre gröna, de inre kronlika. Karpeller talrika och nötlika. Vattenväxter med stängel. **Alismáceæ.**

7 Klassen. HEPTANDRIA.*)

1 Ordn. MONOGYNIA. Pistill 1.

201. **Trientalis.** Foder och krona delade. Med nedtill bar stjelk, fjädernerviga blad, hvita stjernlika och långskaftade blommor och enrummig kapsel. **Primuláceæ.**

8 Klassen. OCTANDRIA.**).

1 Ordn. MONOGYNIA. Pistill 1.***)

A. Buske med högfärgad kalk samt stenfrukt.

*) Hit kunna äfven räknas *Scleranthus* med 2 pistiller och *Sempervivum* med talrika pistiller.

**) Till denna klass kunna räknas ett träd, *Acer*, samt följ. örter: *Monotropa* utan blad, *Herniaria* med ofullständiga blommor och *Sempervivum* med talrika pistiller.

***) Till denna ordning kunna äfven räknas *Adoxa* och *Polygonum* samt de i föreg. not nämnda *Monotropa* och *Herniaria*.

202. **Daphne.** *Kalk trattlik och fyrklufven.* Med ljusröda blommor på bar qvist och med skiftevis stälda blad. **Daphnoideæ.**

B. Halfbuskar med sambladig blomkrona. Ståndareknappar med sporrelika bihang. *Ljungväxter.* **Ericineæ.**

203. **Vaccinium.** *Fruktämne under blomkronan, slutl. bär.* Med åtskilda och spiralstälda blad.

204. **Calluna.** *Kapsel inom blomman. Blomfoder högfärgadt, längre än kronan.* Med små och fyrsidigt tegellagda blad, blommor med svepe (foderholk) i ensidiga klasar, foder och krona fyrdelade, vanl. röda.

205. **Erica.** *Kapsel inom blomman. Foder grönt och mycket kortare än kronan.* Med små och kranssittande blad samt ljusröda blommor i hufvudlik flock; foder fyrdeladt, krona utdraget äggformig.

C. Örter med blomkrona af 4 fria blad. Foderbräm fyrdeladt. Kapsel smal och fyrkantig under kronan. **Onagrariææ.**

206. **Chamænerium.** *Frön med hår i spetsen. Blomkrona något oregelbunden.* Blommor stora och röda i klase; ståndare och pistill nedböjda; foder med kort pip; kronblad n. hela; de flesta bladen strödda.

207. **Epilóbium.** *Frön med hår i spetsen. Krona regelbunden.* Blommor små och vanl. röda från bladveckan; ståndare och pistill upprätta, foderpip kort; kronblad tvåflikiga; de flesta bladen motsatta.

208. **Ænothéra.** *Frön utan hår. Krona regelbunden.* Blommor stora och gula i bladigt ax; foderpip utdragen.

2 Ordn. DIGYNIA. Pistiller 2.

209. **Chrysosplénium.** *Kalk vanl. 4-klufven.* Ört med njurlika blad och nedtill enrummig kapsel, som egentligen består af 2 hopväxta karpeller. **Saxifrageæ.**

3 Ordn. TRIGYNIA. Pistiller 3, stundom hopväxta.

210. **Poly'gonum.** *Kalk af vanl. 5 n. fria blad.* Stjelk knutig med stipelslidor; frö med brodd (växtämne) på sidan och med platta hjertblad; nöt trekantig, sällan plattad. **Polygóneæ.**

4 Ordn. TETRAGYNIA. Pistiller 4, sällan 3 eller 5.*)

211. **Paris.** *Kalk af 4 större samt 4 mindre och n. trådlika blad.* Med rotstock, nedtill bladlös stjelk, stora helbräddade blad, en grönaktig blomma och bärlik frukt; ståndaresträng förlängd ofvan knappen. **Liliææ.**

*) Hit kan äfven räknas *Rhodiola*, som har tjocka köttiga blad.

212. **Adóxa.** *Foder 2—3-flikigt. Krona 4—5-delad.* Myskluktande med gulgröna blommor i hufvud och bärlik frukt. Ståndare egentligen 4—5 tvådelade. **Adóxeæ.**
213. **Elatine.** *Foder 3—4-deladt. Krona 3—4-bladig, stundom felsläende.* Mycket små vattenväxter med motsatta helbräddade blad och enstaka blommor i bladvecken. **Elatíneæ.**

9 Klassen. **ENNEANDRIA.*)**1 Ordn. **HEXAGYNIA.** Pistiller 6.

214. **Bútomus.** *Kalk 6-bladig. Karpeller 6 kapsellika.* Med stängel och hvittröda blommor i flock. **Alismáceæ.**

10 Klassen. **DECANDRIA.**1 Ordn. **MONOGYNIA.** Pistill 1.**)

- A. Ljungväxter. Buskar eller halfbuskar med läderartade blad. **Ericíneæ.**
- a. Blomkrona sambladig; frukt bär; blommor kortskäftade.
215. **Arctostáphylos.** *Kronpip äggformig. Foder deladt.* Nedliggande med hvita blommor.
- b. Blomkrona sambladig; frukt kapsel; blommor långskäftade.
216. **Andrómeda.** *Kronpip äggformig eller klocklik. Foder deladt. Ståndareknappar med hornlika (sporrelika) bihang.* Blommor hvita eller ljusröda.
217. **Phyllódoce.** *Kronpip äggformig. Foder deladt. Ståndareknappar utan hornlika bihang.* Blommor rödvioletta, stälda i flock i spetsen af grenarne.
218. **Rhododendrum.** *Krona trattlik och flikig. Foder klufvet. Ståndareknappar utan hornlika bihang.* Blommor rödvioletta, ensamma eller parvis stälda i spetsen af grenarne; blad breda, men teml. små.
- c. Blomkrona af 5 fria blad. Kapsel femrummig.
219. **Ledum.** *Blomfoder tandadt. Kapsel nedböjd.* Buske med hvita blommor i enkla flockar.
220. **Py'rola.** *Foder deladt eller klufvet. Kapsel slutl. nedböjd, uppbristande på midten med håriga fogar.* Örtlika halfbuskar med blommor i klase.

*) Hit kunna äfven räknas *Herniaria* med 2 pistiller och *Sempervivum* med många pistiller.

**) Hit kunna hänföras ett träd, *Acer*, *Vaccinium* halfbuske, *Adoxa* med fingerlikt delade blad och *Herniaria* med ofullständiga blommor.

221. **Chimáphila.** *Foder deladt. Kapsel upprätt, uppbristande från midten med glatta fogar.* Örtlika halfbuskar; blomma ensam eller flera blommor i flock.

B. Bladlös och fjällig ört. **Ericíneæ.**

222. **Monótropa.** *Foder och krona 5—4-bladiga.* Hela växten gulaktig med kapsellik frukt.

2 Ordn. DIGYNIA. Pistiller 2.*) Örter.

A. Blomkalk foderlik. Blad motsatta trådlika.

223. **Scleráanthus.** *Kalk 5-klufven. Frukt nötlik.* Med nedtill hinnaktiga blad samt små blommor. **Paronychíeæ.**

B. Krona af 5 fria blad. Stjelkblad spiralställda (hos en art motsatta). Blomfoder djupt klufvet eller deladt.

224. **Saxífraga.** *Karpeller 2 kapsellika, nedtill hopväxta.* Med saftfulla blad. **Saxífrageæ.**

C. Krona nejlikeartad. Blad motsatta. Blomfoder tandadt.

Med knutiga stjelkar och enrummig kapsel med centralt fröfäste. **Silenáceæ.**

225. **Diánthus.** *Kronblad utan bikrona. Foder rörformigt eller uppåt smalare.* Med smala blad och vanl. röda blommor med svepe.

226. **Gypsóphila.** *Kronblad utan bikrona. Foder n. klocklikt med kantig pip.* Stjelk och blad n. trådlika; blommor små och rödletta eller hvita utan svepe.

227. **Saponária.** *Kronblad med bikrona. Foder rörformigt.* Med breda blad och teml. stora, ljus rödletta blommor.

3 Ordn. TRIGYNIA. Pistiller (stift) 3.**)

Örter med hela motsatta blad och kapsel med centralt fröfäste.

A. Blomfoder tandadt; krona nejlikeartad; kapsel nedtill trerummig. **Silenáceæ.**

228. **Siléne.** *Blommor vanl. med bikrona.* Med blommor vanl. i knippen.

B. Blomfoder fribladigt; kronblad 5, fria med kort klo; kapsel enrummig. **Alsináceæ.**

a. Utan stipler.

229. **Stellária.** *Kronblad tvådelade eller klufna. Kapsel med 6 skal.* Med hvita blommor.

230. **Arenária.** *Kronblad hela. Kapsel med 6 skal.* Med hvita blommor.

*) Hit kunna äfven hänföras *Acer*, träd, och *Chrysosplenium* samt *Agrimonia*, örter.

**) Hit kan äfven *Cerastium trigynum* räknas; se följ. ordning.

231. **Ammadénia.** *Kronblad hela. Kapsel fåfröig med 3 skal.*
Med breda köttiga blad och hvita blommor.

232. **Alsine.** *Kronblad n. hela. Kapsel mångfröig med 3 skal.*
Med trådlika blad och hvita eller blekröda blommor.

b. Med hinnaktiga stipler.

233. **Lepigonum.** *Kronblad hela. Kapsel med 3 skal. Blad*
trådlika; blommor rödaktiga.

4 Ord. PENTAGYNIA.

Pistiller 5 (stundom 4—6). Örter.*)

A. Blomfoder sambladigt med lång pip. Krona nejli-
keartad.

Med knutig stjelk, hela motsatta blad och kapsel med cent-
ralt fröfäste. **Silenáceæ.**

a. Foder bladartadt med långa brämflikar.

234. **Agrostemma.** *Foder bägarlikt. Kapsel enrummig.* Med
stora, violetteröda och intryckta kronblad utan bikrona.

b. Foder n. hinnaktigt och femtandadt. Blommor
med bikrona.

235. **Viscária.** *Kronblad n. hela. Kapsel nedtill 5-rummig,*
uppbristande med 5 tänder.

236. **Melándrium.** *Kronbladens skifva tvåklufven. Tvåbyg-*
gare; kapsel enrummig med 10 tänder.

237. **Vahlbergella.** *Kronbladens skifva tvåklufven. Kapsel*
enrummig med 5 tvåklufna tänder; frön bredt hinnkantade;
blommor samkönade; stjelkar vanl. enblommiga.

238. **Lychnis.** *Kronbladens skifva fyrklufven. Kapsel enrum-*
mig med 5 tänder.

B. Blomfoder 5-bladigt. Kronblad 5 med korta klor.

Med hela motsatta blad, enrummig kapsel med centralt frö-
fäste och hvita kronblad (som hos *Sagina* kunna felslå). **Alsináceæ.**

a. Kronblad tvådelade, klufna eller urnupna.

239. **Cerástium.** *Kapsel rörformig med 10 lika stora tänder.*
Kronblad vanl. klufna. Låga och småbladiga växter.

240. **Maláchium.** *Kapsel rundadt äggformig, uppbristande*
med 5 tvåtandade flikar. Kronblad delade. Teml. stor och
klibbhårig växt med breda blad.

b. Kronblad hela eller felslående. Kapsel uppbri-
stande med 4—5 hela skal.

---

*) Hit kunna äfven hänföras följ. örter: *Adoxa* med blom-
mor i hufvud, *Oxalis*, *Geranium* och *Erodium* med nedtill nå-
got hopväxta ståndare, *Sempervivum* med talrika pistiller, *Stel-
laria borealis* och *Spiræa*.

241. **Sagina.** *Blad utan stipler. Kapsel äggformig eller rundad.* Små växter med korta trådlika blad.
 242. **Spérgula.** *Blad med hinnaktiga stipler. Kapsel rundad.* Med trådlika blad och gytttrade bladknippen i bladvecken.
C. Blomfoder 5-deladt eller djupt klufvet. Krona 5-bladig. Karpeller 5 kapsellika. **Crassuláceæ.**
 243. **Sedum.** *Kronblad hela.* Med köttiga blad och vanl. gula, stundom hvita eller rödaktiga blommor i knippen eller ax.

11 Klassen. DODECANDRIA. Örter *).

1 Ordn. MONOGYNIA. Pistill 1.

244. **Lythrum.** *Kapsel fri från det 12-tandade fodret.* Med helbräddade, motsatta eller kranssittande, blad och röd sexbladig blomkrona. **Lythradiææ.**
 245. **A'sarum.** *Frukt vidväxt den treflikiga blomkalken och slutl. oregelbundet söndersprickande.* Med njurlika blad och enstaka, invändigt svartbruna blommor. **Aristolochiáceæ.**

2 Ordn. DIGYNIA. Pistiller 2.

246. **Agrimónia.** *Blomkrona rosartad; foder sambladigt med hårdnande pip.* Blommor gula i axlik klase; blad olikparigt parbladigt delade; frukt nötlik. **Senticósææ.**

3 Ordn. TRIGYNIA. Pistiller (märken) 3—6.

247. **Reséda.** *Blomfoder 4—6-bladigt. Kronblad 4 6, smal-flikiga och olikformiga. Kapsel upptill något öppen.* Med strödda blad och med små blommor i axlika klasar.

4 Ordn. POLYGYNIA. Pistiller talrika.

248. **Sempervívum.** *Karpeller kapsellika. Foder vanl. 12-deladt.* Mycket köttig och saftfull med platta blad; blomkrona vanl. 6-bladig, rödbrun. **Crassuláceæ.**

12 Klassen. ICOSANDRIA.

Blomkrona vanl. rosartad (utom hos *Geum rivale*). Enligt somliga författare hafva *Rosa* m. fl. fribladigt blomfoder.

1 Ordn. MONO—PENTAGYNIA. Pistiller 1—5.**)

Träd eller buskar med vanl. hvita blommor.

- A.** Stenfrukt fri från blomfodret. Stift 1 med 1 märke. Blommor hvita. Blad hela. **Drupáceæ.**

*) Till denna klass kan man äfven räkna *Euphorbia*, mjölk-saftiga örter, och *Lysimachia*.

**) Hit skulle äfven *Agrimonia* och *Spiræa* kunna räknas.

249. **Prunus.** *Fruktens sten* (frögömmets innersta lager) *plattad*. Fukt blå- eller hvitdagig (af vaxafsöndring); de outslagna bladen hoprullade.
250. **Cérasus.** *Fruktens sten klotrund*. De outslagna bladen dubbelvikna.

B. Äplefrukt sammanhängande med blomfodret. Blommor hvita (hos *Pyrus* rödletta). **Pomáceæ.**

a. Buskar med hårda rum i frukten.

251. **Cratægus.** *Foderflikar bladartade och utböjda*. Med tornar, 1—2 stift, röda frukter och blommor i qvast.
252. **Cotoneaster.** *Foderflikar köttiga och inböjda*. Utan tornar, med helbräddade blad, 2—3 stift och 1—3 blommor i bladvecken.

b. Träd med mjuk frukt med tunnväggiga rum.

253. **Sorbus.** *Stift vanl. 3*. Utan tornar, med blommor i qvastlika knippen och röda frukter.
254. **Pyrus.** *Stift vanl. 5, fria eller nedtill hopväxta*. Med hela blad och stora grönaktiga frukter.

2 Ordn. POLYGYNIA. Pistiller flera än 5.

Växter med stipler; frukt sammansatt af karpeller.

Senticósæ.

A. Foderflikar och kronblad vanl. 5.

255. **Spiræa.** *Karpeller få och kapsellika*. Örter med olikparigt delade blad och små blommor i knippen.
256. **Rosa.** *Karpeller nötlika inom ett njupon*. Taggiga buskar med parbladiga blad och stora blommor. Njuponet bildas enligt somliga författare af fodrets pip, enligt andra af en ihållig torus.
257. **Rubus.** *Karpeller stenfruktartade och sammanhängande*. Vanligen taggiga buskar, stundom örter.

B. Foderflikar och kronblad 8—10.

258. **Dryas.** *Karpeller nötlika med fjäderlikt spröt*. Låg och nästan buskartad fjellväxt med enkla tandade blad och stora hvita blommor, ensamma på långa skaft.

C. Foderbrämets flikar dubbelt så många som kronbladen. Örter (sällan buskar) med nötlika karpeller.

a. Karpeller med krokuddigt spröt.

259. **Geum.** *Fruktfäste torrt*. Med parbladigt delade rotblad.

b. Karpeller utan spröt.

260. **Fragária.** *Fruktfäste bärlikt. Kronblad omvänt ägg-runda*. Örter med trefingradt delade blad och hvita blommor.

261. **Cómarum.** *Fruktfäste svampaktigt. Kronblad aflånga, spetsiga och kortare än fodret*. Ört med parbladigt delade blad, brunaktigt foder och mörkbruna kronblad.

262. **Potentilla.** *Fruktfäste torrt. Kronblad n. omvänt ägg-runda.* Örter (eller sällan buskar) med oftast fingerlikt (stundom parbladigt) delade blad och vanl. gula (hos en art hvita) blommor.

13 Klassen. POLYANDRIA.

Örter, undantag. *Tilia* och *Helianthemum*. Blomkrona vanl. bestående af flera fria blad (utom hos *Delphinium*) eller felsläende. Blomfoder fribladigt, ofta snart affallande.

1 Ordn. MONOGYNIA. Pistill 1.*)

- A. Kronblad 4. Foderblad 2, snart affallande. Mjölksaftiga örter. Papaveráceæ.**

263. **Papáver.** *Märke sköldlikt utan stift. Kapsel ofullständigt flerrummig, öppnande sig med hål.* Blommor vanl. röda, sällan gula; mjölksaft hvit.

264. **Chelidónium.** *Märken 2 med kort stift. Kapsel skidlik och enrummig, uppbristande nedifrån.* Blommor gula i flock; mjölksaft gul; blad helt och hållet delade.

265. **Gláucium.** *Märken 2 med otydligt stift. Kapsel skidlik och tvårummig, uppbristande i spetsen.* Blommor stora och gula; mjölksaft gul; rotblad pardelade.

- B. Träd. Foderblad och kronblad 5.**

266. **Tilia.** *Stift utdraget. Frukt nötlik.* Blommor hvitgula, välluktande och stälda i knippen; blad snedt hjertlika och vanl. fjädernerviga. **Tiliáceæ.**

- C. Örtlika halfbuskar. Kronblad 5. Foderblad 5, af hvilka 2 äro mindre.**

267. **Helianthemum.** *Stift utdraget. Kapsel enkelgömmig med sidofästade frön.* Med små, motsatta och helbräddade blad samt gula blommor. **Cistíneæ.**

- D. Kronblad talrika. Frukt bärlik.**

Vattenväxter med rotstock, simmande blad och enblommiga rotblomskaft. **Nymphæáceæ.**

268. **Nymphæa.** *Kronblad i flera kransar.* Med undertill lefverbruna blad, hvit blomma och fyrbladigt foder.

269. **Nuphar.** *Kronblad i en krans.* Med gul blomma och fembladigt foder.

- E. Foderblad och kronblad 4. Frukt bärlik.**

270. **Actæa.** *Märke nästan utan stift.* Med små hvita blommor i axlika klasar och svarta bär. **Ranunculáceæ.**

---

*) Hit kunde äfven *Delphinium* räknas: se följ. ordning.

2 Ordn. DI—PENTAGYNIA. Pistiller 2—5, stundom 1. *)

Med 2—5 (stundom 1) kapsellika karpeller. Både blomkronan och det fembladiga fodret högfärgade. **Ranunculáceæ.**

A. Blad dubbelt trefingradt delade.

271. **Delphinium.** *Pistill vanl. 1.* Blad smalflikiga; blommor blå i klaselik vippa; det öfversta foderbladet med en sporre, inneslutande den sporrebarande kronan, som (genom felslagning eller hopväxning) synes bestå af ett enda blad.

272. **Aquilégia.** *Pistiller 5.* Blad bredflikiga; blommor lutande, stora och vanl. blå; foder utan sporre; alla fem kronbladen med sporre.

B. Blad fingerlikt klufna eller delade.

273. **Aconitum.** *Pistiller 3.* Blommor i klase, vanl. blåaktiga; det öfversta foderbladet hjelmlikt, inneslutande två långt skaftade, strutlika och med honingssporre försedda kronblad; de 3 öfriga kronbladen förkrympta eller felsläende.

3 Ordn. POLYGYNIA. Pistiller talrika.

Hithörande växter sakna vanl. stipler. **Ranunculáceæ.**

A. Blommor ofullständiga med blomkalk, som är högfärgad och liknar en blomkrona.

a. Karpeller nötlika och enfröiga.

274. **Thalictrum.** *Karpeller med åsar och utan spröt (stift).* Med fyrbladig, ljusgul eller grönaktig, snart affallande blomkalk samt helt och hållet delade blad, vanl. talrika på stjelen (som blott hos en art är stängellik); blommor små och talrika.

275. **Pulsatilla.** *Karpeller utan åsar och med långt hårigt spröt.* Med enblommig stängel med smalflikigt svepe.

276. **Anemóne.** *Karpeller utan åsar och med mycket kort och glatt spröt.* Med enblommig stängellik stam.

b. Karpeller kapsellika och mångfröiga.

277. **Caltha.** *Kalkblad 5—6, stora, n. ovala och glatta.* Stjeln med njurlika blad och gula långskaftade blommor.

B. Blommor fullständiga. Växter med stjeln. Stundom felslå de första kronbladen, då fodret blir kronlikt.

a. Karpeller nötlika. Foderblad vanligen 5.

278. **Ficária.** *Foderblad 3. Kronblad lansettlika 6—10.* Med hela, hjertlika eller njurlika blad, stora gula blommor samt tjocka rotknölar; märke utan stift.

279. **Ranúnculus.** *Foderblad 5. Kronblad vanl. 5 och omvänt åggrunda.* Med gula eller hvita (sällan rodnande) blommor; blad ofta handnerviga och delade eller inskurna, stundom hela och smala, stundom hårlikt delade; stift mer eller mindre tydligt.

*) Hit kan äfven räknas *Hypéricum*, som har gula blommor.

280. **Adónis.** *Foderblad 5. Kronblad lansettlika 10—15. Blad findelade med trådlika flikar; blommor stora och guldgula; stift krökt.*

b. Karpeller kapsellika och mångfröiga. Foderblad talrika och kronlika. Kronblad ståndarelika.

281. **Tróllius.** *Kronblad mycket smala, men platta, kortare än fodret. Med stora gula och klotformiga blommor samt handnerviga och delade blad.*

14 Klassen. DIDYNAMIA.

Örter (undantag. *Linnæa*).

1 Ordn. GYMNOSPERMIA.

Med 4 nötlika karpeller i blomfodrets botten.

Örter med fyrkantig stjelk och korsvis motsatta, vanl. fjädernerviga blad; blomkrona och blomfoder sambladiga; stift ett.

I. Karpeller i början omslutna af ett hinnaktigt skal. Stift fästadt i spetsen af fruktämnet. Märke *ett*. Blomkrona olikformigt 5-flikig (ej tydligt läppformig). Blommor i bladlösa ax. **Verbenáceæ.**

282. **Verbéna.** *Foder 5-klufvet. Stjelk grenig; blommor teml. små och ljusröda; blad inskurna, ofta tredelade.*

II. Karpeller fria. Stift sittande mellan karpellerna. Märken *två*. Blomkrona vanl. (utom hos *Mentha*) tydligt läppformig samt gapande. Blommor sittande i bladveckan (vanl. förenade i kransar), stundom blott i toppen af grenarne. **Labiátæ.**

A. Blomfodrets tänder (flikar) 5 likformiga.

a. Krona n. regelbundet 4-flikig, dess öfre flik (öfverläpp) platt och urnupen.

283. **Mentha.** *Ståndare utspärrade med parallela knapprum. Kryddlukande växter med små, vanl. violetta blommor; kronans 3 nedre flikar hela; blomkransar rikblommiga.*

b. Kronans öfverläpp mycket liten eller otydlig.

284. **A'juga.** *Öfverläpp urnupen; underläppens mellanflik omvänt hjertlik. Ståndare parallela. Med blå och tätt sittande blommor i kransar.*

285. **Téucrium.** *Öfverläpp tvådelad med nedböjda flikar; underläppens mellanflik rundad. Ståndare parallela. Starkt lukande med blekvioletta rödprickiga blommor, parvis ställda i de öfre bladveckan; stjelk nedtill krypande.*

c. Kronans öfverläpp platt och upptill inskuren. Växter med stark kryddluk.

286. **Origanum.** *Underläppens flikar smala och n. likformiga. Ståndare slutl. utspärrade med ej parallela knapprum.* Stjelk upptill mycket grenig med n. trådlika grenar; blommor små och röda (sällan hvita), sittande i hufvud i spetsen af grenarne och stödda af vanl. blå blomskärmar.
287. **Népeta.** *Underläppens mellanflik stor och njurlik. Ståndare parallela med skilda knappar.* Gråluden med hvita rödprickiga blommor i närmade kransar; stjelk upprätt och vanl. upptill grenig.
288. **Glechóma.** *Underläppens mellanflik omvänt hjertlik. Ståndare parallela med vanl. korsvis samstående knapprum.* Stjelk krypande med uppräta enkla grenar samt med örtrefvor (grenskott); blommor teml. långa och blå i skilda och fåblommiga kransar.

d. Kronans öfverläpp hel (eller urnupen) och hvälfd.

1. Underläpp tydligt treflikig med n. fyrkantiga sidoflikar och med två ihåliga knölar vid svalget.

289. **Galeópsis.** *Underläpp med rundad mellanflik.* Stjelk vanl. upptill grenig; fodrets tänder tagglik spetsade och sticande; blommor röda eller gulaktiga i kransar.

2. Underläpp med otydliga sidoflikar samt utan knölar i svalget.

290. **Lámium.** *Underläpp med omvänt hjertlik mellanflik och n. trådlika sidoflikar.* Stjelk enkel eller nedtill grenig; foderänder ej stickande; blommor röda eller hvita i kransar.

3. Underläpp tydligt treflikig utan knölar. Foder-tänder tagglik spetsade och vanl. stickande. Foder med 5 (stundom otydliga) nerver.

291. **Leonúrus.** *Underläppens flikar smala och trubbiga. Med klufna handnerviga blad; blomkrona hvitröd med utvändigt luden öfverläpp.*

292. **Galeóbdolon.** *Underläppens flikar n. lika stora, något breda och spetsiga.* Stjelk vanl. enkel eller nedtill grenig samt med grenskott; blommor gula i kransar; ståndare långt utskjutande.

293. **Stachys.** *Underläppens mellanflik större än sidoflikarne och trubbig, hel eller urnupen. Ståndare slutl. utböjda med knapprummen förenade i en rät linie.* Stjelk ofta enkel; blommor röda eller hvita i vanl. axlikt förenade och n. bladlösa kransar; ståndare ofta inneslutna.

294. **Betónica.** *Underläppens mellanflik störst och omvänt äggrund. Ståndare raka med parallela knapprum.* Stjelk vanl. enkel; blommor röda; de öfversta blomkransarne axlikt förenade och n. bladlösa; ståndare vanl. föga utskjutande.

4. Underläpp tydligt treflikig utan knölar. Foder-tänder teml. veka. Foder med 10 upphöjda nerver.

295. **Ballóta.** *Underläppens mellanflik störst och omvänt ägg-rund—hjärtlik, sidoflikar ovala.* Stjolk vanl. mycket grenig; blommor blekröda i skilda kransar.

B. Blomfodrets tänder 10, hvarannan mindre.

296. **Marrúbium.** *Öfverläpp tvåklufven; underläppens mellanflik rundad.* Filtluden med små hvita blommor.

C. Blomfoder klufvet i 2 större, vanl. olikformiga flikar och sålunda läppformigt.

a. Fodrets läppar helbräddade. Kronans öfverläpp hvälfad och treflikig, underläpp hel.

297. **Scutellária.** *Foder slutl. tillslutet.* Med blå och ensidigt stälda blommor.

b. Fodrets öfverläpp med 3, underläpp med 2 tänder (flikar). Kronans öfverläpp hel, urnupen eller tvåflikig, underläpp treflikig.

1. Blommor med skärmar. Stjolk n. upprätt.

298. **Prunella.** *Blomfoder hoptryckt och rakt.* Med njurlika blomskärmar och vanl. blå (stundom violetta eller hvita) blommor i axlikt hufvud.

299. **Dracocéphalum.** *Blomfoder rörformigt och rakt.* Med lansettlika blomskärmar och blå blommor i axlikt hufvud.

300. **Clinopódium.** *Foder rörformigt och krökt.* Med borstlika blomskärmar och röda blommor i skilda kransar.

2. Blommor utan skärmar. Stjolk nedliggande.

301. **Calamintha.** *Blomfoder rörformigt och krökt.* Med blå-violetta blommor i närmade kransar eller i hufvud.

302. **Thymus.** *Blomfoder rörformigt och rakt.* Med röda blommor nästan i hufvud; ståndare upptill isärstående.

2 Ordn. **ANGIOSPERMIA.** Fruktämne ensamt.

I. Frukt nötlik under den regelbundna blomkronan.
Caprifoliáceæ.

303. **Linnæa.** *Blomkrona klocklik.* Nedliggande halfbuske med lutande, rödletta och välluktande blommor samt motsatta blad; allm. blomskäftet med 2—4 skäftade blommor.

II. Kapsel inom blomkronan, tvårummig (utom hos *Lathræa* och *Orobanche*). **Personátæ.**

A. Blomkrona n. regelbunden och trattlik.

304. **Limosella.** *Blomfoder 5-tandadt.* Med krypande stjolk (rotstock) och små hvita enstaka blommor.

B. Blomkrona läppformig; kapsel enrummig. Bladlösa och fjälliga parasiter.

305. **Lathræa.** *Blomfoder likformigt 4-klufvet.* Hela växten ofvan jord ljusröd med blommor i ensidig klase.

306. **Orobánche.** *Blomfoder olikformigt 4-klufvet*, bestående af två 2-klufna blad. Stam brunaktig med blekgula eller brun-gula blommor i ax.

C. Blomkrona läppformig; kapsel tvårummig.

Stjeln med motsatta blad (utom hos *Linaria*, *Euphrasia* och *Pedicularis*, som hafva åtm. de öfre bladen spiralställda).

a. Blomfoder 5-deladt med omärklig pip. Kronans öfverläpp 2-klufven. Ståndareknappar utan borstlika bihang.

307. **Scrophulária.** *Kronpip klotrund eller äggformig utan sporre och honingsgömmen. Kronsvalg öppet eller slutet.* Blommor brungröna eller gröngula; blad breda och tandade. Illaluktande.

308. **Linária.** *Kronpip n. rörformig med sporre. Kronsvalg mer eller mindre slutet* genom underläppens uppsvällda bas (gom). Blommor gula eller violetta; blad smala och helbräddade.

309. **Antírrhinum.** *Kronpip nedtill vidgad och försedd med honingsgömmen, men utan sporre. Kronsvalg slutet.* Blommor röda; blad smala och helbräddade.

b. Blomfoder med *rörformig* pip och fyrklufvet bräm. Ståndareknappar med borstlika bihang nedtill. Kronpip rörformig utan sporre. Parasiter.

310. **Melámpyrum.** *Öfverläpp hel och hjelmlik med nedvikna kanter. Kapsel fåfröig.* Med långa och smala blad. Svartnar lätt vid torkning.

311. **Euphrásia.** *Öfverläpp kort och 2-klufven. Kapsel mångfröig.* Med korta blad och ljust violetta blommor.

312. **Odontítes.** *Öfverläpp hel eller urnupen, längre än underläppen. Kapsel mångfröig; frön med åsar.* Med smala blad och röda ensidiga blommor.

313. **Bártsia.** *Frön vingade.* Eljest lik föreg. slägte. Med breda blad och mörkblå blommor i ax med violetta skärmar. Svartnar vid torkning.

c. Blomfoder med *uppblåst* pip. Ståndareknappar utan bihang. Öfverläpp hjelmlik. Kronpip rörformig utan sporre.

314. **Rhinánthus.** *Foder med 4 tänder, slutl. hoptryckt. Kapsel rund och hoptryckt.* Blad sågade, blommor gula.

315. **Pediculáris.** *Foder med 5 (sällan 4) flikar (tänder), ej hoptryckt. Kapsel klot- eller äggformig.* Med pardelade eller parklufna blad och röda, sällan gula blommor.

D. Kronbräm snedt och otydligt tvåläppigt. Kronpip uppblåst och n. klocklik. Ståndareknappar utan bihang. Kapsel tvårummig.

316. **Digitális.** *Blomfoder 5-deladt.* Med stora, purpurröda och invändigt håriga blommor, hängande i ensidig axlik klase; blad spiralställda.

15 Klassen. TETRADYNAMIA.

Örter med fyrbladigt blomfoder och korslik blomkrona. Frukt bestående af en skida. Blad spiralställda utan stipler. Blomställning i början qvastlik. *Kålväxter. Crucíferæ.*

Anm. Hos *Lepidium ruderales* äro ståndarne blott 2: hos densamma samt hos ett par arter af *Cardamine* felslår blomkronan. Hos *Dentaria* utbildas sällan mogna skidor.

1 Ordn. SILIQUOSÆ.

Skida lång och smal (hos arter af *Nasturtium* kort).

Hos *Raphanus*, *Sinapis*, *Brassica* och *Diplotaxis* äro hjertbladen (i fröet) på längden hopvikna, hos de öfriga äro de platta. Hos *Nasturtium*, *Cardamine*, *Dentaria*, *Hesperis*, *Barbarea*, och *Arabis* (utom hos *A. Thaliana*) är fröets rotämne kantliggande (då det berör båda hjertbladens kanter), hos de öfriga är det ryggliggande (då det blott berör det ena hjertbladets rygg-sida). Hos *Raphanus*, *Hesperis* och *Arabis arenosa* och *A. alpina* äro 2 eller alla foderblad nedtill kupiga.

I. Skida slutligen på tvären ledad.

317. *Ráphanus*. Foderblad tilltryckta. Stift utdraget. Blad lyrformiga; blommor ljusgula violettådriga.

II. Skida oledad, uppbristande längsefter.

A. Skidans skal nervlösa. (Stift vanl. kort).

318. *Cardamine*. Skidans skal platta. Foderblad något utstående. Med parbladigt delade (hos en art hela) blad och hvita eller violetta blommor; frön enradiga med trådlika frösträngar.

319. *Dentária*. Skidans skal platta. Foder tilltryckt. De nedre bladen parbladigt delade, de öfre hela och försedda med brunsvarta groddknoppar; blommor ljusröda; frön enradiga med vingade frösträngar.

320. *Nastúrtium*. Skidans skal kullriga. Foder n. utstående. Blommor gula eller hvita; frön tvåradiga.

B. Skidans skal ennerviga (hos *Arabis Thaliana* otydligt nerviga).

a. Märke med 2 skifflika flikar.

321. *Hésperis*. Skida nästan fyrkantig. Foder tilltryckt. Med hela blad och violetta eller hvita blommor.

b. Märke helt eller urnupet.

1. Kronblad rent gula.

322. *Ery'simum*. Stift omärkligt; skida fyrkantig. Med hela blad och tilltryckt blomfoder.

323. *Barbaréa*. Stift kort; skida tvåeggad. De nedre bladen lyrformiga; foder tilltryckt.

324. **Brássica.** *Stift utdraget; skida n. trind eller fyrkantig.*
De nedre bladen lyrformiga; foder öppet.
325. **Diplotáxis.** *Stift kort eller något utdraget; skida n. plattad.* Åtm. de nedre bladen pardelade; foder öppet.

2. Kronblad hvitaktiga, gulhvita eller violetta.

326. **A'rabis.** *Stift mycket kort; skida plattad.* Med tilltryckt blomfoder; blommor vanl. små.
327. **Bráya.** *Stift mycket kort; skida n. trind och teml. kort.* Med tilltryckt blomfoder; blommor små och hvita, vid torkning violetta; frön i två rader; märke urnupet.

C. Skidans skal flernerviga (hos *Sisymbrium Sophia* otydligt nerviga).

328. **Sinápis.** *Stift utdraget; skida trind.* Sträfhåriga växter; de nedre bladen vanligen lyrformiga; blommor gula; foderblad utspärrade.
329. **Sisy'mbrium.** *Stift kort. Skida n. trind eller fyrkantig.* Blommor gula eller hvita; foderblad föga utstående.

2 Ordn. SILICULOSÆ. Skida kort och bred. *)

Hos *Thlaspi*, *Alyssum*, *Cochlearia* och *Draba* är fröets rotämne kantliggande, eljest ryggliggande.

A. Skidans skiljevägg smal och tvärställd mot skalen.

Kronblad gula hos *Isatis*, violetta hos *Cakile*, hos de öfriga hvita.

a. Skida hoptryckt, mångfröig. Hjärtblad platta.

330. **Thlaspi.** *Skida vingad.* Glatta växter.
331. **Capsella.** *Skida ovingad.* Blad vanl. gleshåriga.

b. Skida hoptryckt med fåfröiga rum.

332. **Lepidium.** *Skidans rum enfröiga.*
333. **Hutchinsia.** *Skidans rum tvåfröiga. Kronblad likformiga. Ståndare utan bihang.* Med parbladigt delade blad och mycket små blommor i korta klasar.
334. **Teesdália.** *Kronblad något olikstora. Ståndare med ett kronbladslikt bihang. Stjeln n. bladlös.* Eljest lik föreg. slägte.

c. Skida uppsväld med mångfröiga rum. Hjärtblad på längden hopvikna.

335. **Subulária.** *Skida aflång och ovingad.* Med ungefär tums-hög stängel och syllika blad.

d. Nötskida 1—2-fröig.

336. **I'satis.** *Skida vingad och vigglikt aflång.* Blågrön växt med hela blad och hängande skidor; hjärtblad platta.

*) Somliga arter af *Nasturtium* kunna äfven räknas hit.

337. **Corónopus.** *Skida njurlik, stundom med n. åtskilda rum.* Med pardelade blad; hjertblad på tvären veckade.
338. **Cakile.** *Den på tvären ledade skidans öfre rum spetsigt, affallande.* Köttig växt med vanl. pardelade blad; blommor violetta.
339. **Crambe.** *Den på tvären ledade skidans öfre rum klotrundt och affallande.* Mycket köttig och hög växt med inskurna, stundom fotsbreda blad.
- B.** Skidans skiljevägg parallel med skalen och ungefär lika bred som dessa.
- a. Skidans rum flerfröiga (sällan tvåfröiga). Hjertblad platta. Blad hela.
340. **Camelina.** *Skida uppblåst och päronformig. Stift utdraget.* Med pillika stjelkblad och blekgula blommor.
341. **Alyssum.** *Skida mer eller mindre plattad med utdraget stift.* Gråldudna smalbladiga växter; frön vingade; ståndaresträngar (åtm. somliga) med bihang nedtill.
342. **Cochleária.** *Skida uppblåst, rundadt äggformig eller klotrund. Stift kort.* Glatte, saftfulla och bredbladiga växter med hvita blommor.
343. **Draba.** *Skida plattad, aflång—oval. Stift vanl. omärkligt.* Antingen med stjelk eller med stängel. Blommor små, hvita eller gula; blad teml. små.
344. **Lunária.** *Skida plattad, oval och nedtill afsmalnande. Stift kort.* Med hög stjelk, stora blad och rödvioletta blommor; ståndare utan bihang.

b. Nötskida enfröig eller med enfröiga rum.

345. **Búnias.** *Skida uppblåst, snedt äggformig.* Med stor och lång rot, gula blommor och 2—4-rummig skida; hjertblad på tvären hoprullade; stift kägellikt.
346. **Néslia.** *Skida n. klotrund och enfröig.* Med pillika stjelkblad och gula blommor; hjertblad platta; stift trådlikt.

16 Klassen. MONADELPHIA. *)

Örter, undantag. *Myricaria.*

1 Ordn. PENTANDRIA. Ståndare 5, föga hopväxta.

347. **Linum.** *Stift 5. Kapsel femrummig.* Glat växt med små helbräddade blad utan stipler; blommor hvita; foder och krona fembladiga. **Gruinales.**

2 Ordn. DECANDRIA. Ståndare 10.

Hos *Erodium* och somliga arter af *Geranium* äro 5 ståndare utan knappar.

*) Hit kunna äfven hänföras följ. örter: *Polygala*, *Ononis*, *Anthyllis*, *Genista* och *Sarothamnus* med oregelbunden blomkrona samt *Lysimachia* och *Cynanchum*.

A. Stift 5. Örter vanl. försedda med stipler. Gruináles.

348. **O'xalis.** *Kapsel femrummig. Stift föga hopväxta. Foder och krona 5-delade.* Blommor ensamma på rotblomskaft; blad trefingrade.

349. **Geranium.** *Karpeller 5 nötlika. Stift i början upptill fria, slutl. urfjäderlikt hoprullade. Foder och krona af 5 fria blad.* Blad handnerviga. Blomskaft vanl. 2-blommiga, hos en art oftast enblommiga.

350. **Eródium.** *Stift slutl. nedtill skrufligt vridna.* Eljest lik föreg. slägte. Med parbladigt delade blad och röda blommor i flock.

B. Märke ett utan stift. Buske. Tamariscíneæ.

351. **Myricária.** *Kapsel enrummig! och treskalig med fjunbärande frön. Foder 5-deladt; krona 5-bladig.* Cypresslik buske med små barrlika blad och med ljusröda blommor i ax.

3 Ordn. POLYANDRIA. Ståndare flera än 10, nedtill rörformigt hopväxta.

Blad handnerviga. Foder 5-klufvet med svepe (foderholk) af 3 blad. Kronblad 5 nedtill förenade. Stift talrika och upptill fria. Karpeller talrika och nötlika, kaklikt förenade. **Malváceæ.**

352. **Malva.** *Foderholakens blad fria.*

353. **Lavatéra.** *Foderholakens blad till hälften hopväxta.* Grå-luden med stora ljusröda blommor.

17 Klassen. DIADELPHIA.

Örter (sällan halfbuskar eller buskar) med oregelbunden, till en del sambladig blomkrona.

1 Ordn. HEXANDRIA. Ståndare 6.

Ståndare hopväxta 3 och 3. Foderblad 2, stundom felsläende. Kronblad 4, det öfre med sporre. Blad skiftevis stälda utan stipler. Blommor i klase, vanl. röda. **Fumariáceæ.**

354. **Fumária.** *Sporre kort. Nöt enfröig.* Med grenig stjelk, enkel rot och hinnaktiga blomskärmar.

355. **Cory'dalis.** *Sporre utdragen. Kapsel mångfröig.* Med enkel stjelk, löklik stamknöl och bladartade blomskärmar.

2 Ordn. OCTANDRIA. Ståndare 8.

Ståndare hopväxta 4 och 4, med enrummiga knappar.

356. **Poly'gala.** *Foderblad 5, de 2 inre slutl. omslutande den tvåfröiga kapseln. Kronblad 3, nedtill rörformigt hopväxta.* Med hela blad och blommor i klasar. **Polygáleæ.**

3 Ordn. DECANDRIA. Ståndare 10.

Ärtväxter. Med vanl. sammansatta och med stipler försedda blad, femtandadt (eller klufvet) blomfoder, fjärillik krona samt

ärtbalja (som hos *Onobrychis* och *Medicago lupulina* samt somliga arter af *Trifolium* är öppnad). **Leguminósæ** (*Papilionaceæ*).

Anm. Stiplerna äro otydliga hos *Lotus*, hos ett par arter af *Genista* saknas de.

I. Alla ståndare nedtill hopväxta.

A. Blad parbladiga med uddblad (udda blad).

357. **Anthyllis.** *Blomfoder tandadt och uppblåst.* Blommor vanl. gula i 1—2 hufvud inom fingerlikt delade skärblad; balja 1—2-fröig.

B. De nedre bladen trefingrade; hos de öfre felslå sidosmåbladen.

358. **Onónis.** *Foder djupt klufvet.* Blommor rosenröda; balja fåfröig.

359. **Sarothamnus.** *Foder tvåläppigt med tandad öfverläpp.* Buske med stora gula blommor i bladiga klasar; balja mångfröig.

C. Alla blad enkla.

360. **Genista.** *Foder tvåläppigt med delad öfverläpp.* Buske med gula blommor i bladiga klasar; balja flerfröig.

II. En ståndare fri eller skiljbar från de öfriga 9, som äro hopväxta.

A. Blad parbladiga utan uddblad (udda blad). Balja enrummig.

a. Ståndaresträngarnes rör upptill snedt tvärhugget. Blad försedda med klänge och flerpariga. Balja vanl. mångfröig, stundom fåfröig.

361. **Vicia.** *Balja upptill snedt tvärhuggen och med spröt.* Balja vanl. mångfröig; foder likformigt tandadt (eller hos en art klufvet i borstlika flikar); frön klotrunda, stundom något hoptryckta; blommor ofta blåaktiga.

362. **Ervum.** *Balja upptill afrundad utan spröt.* Balja vanl. fyrröig; foder olikformigt tandadt; frön klotrunda; blommor blåhvita, ensamma eller 2—3 tillsammans.

b. Ståndaresträngarnes rör upptill jemnt tvärhugget. Blad enpariga med klänge eller flerpariga med eller utan klänge. Balja mångfröig.

363. **Láthyrus.** *Balja upptill snedt tvärhuggen med utdraget spröt.* Blomfoder olikformigt tandadt; frön n. klotrunda, något hoptryckta; blommor i klasar; blad stundom utan klänge.

364. **Pisum.** *Balja upptill snedt tvärhuggen med kort spröt.* Blomfoder n. likformigt klufvet; blommor stora, ensamma eller parvis stälda; blad med klänge och stora stipler.

B. Blad parbladiga med uddblad. Balja stundom tvårummig.

a. Stipler tydliga. Balja flerfröig och vanl. tvårummig, stundom med ofullständig skiljevägg.

365. *Astrágalus*. *Blomkronans köl trubbig utan udd. Balja (mer eller mindre fullständigt) tvårummig*. Blommor blekt gröngula, blåaktiga eller hvita, och tätt sittande i korta klasar; baljans nedre kant inviken; småblad talrika, vanl. trubbiga och teml. breda.

366. *Phaca*. *Blomkronans köl trubbig utan udd. Balja enrummig utan skiljevägg*. Med stora stipler och stora, men få och trubbiga småblad; blommor blekgula i klasar.

367. *Oxy'tropis*. *Kronköl med klolik udd. Balja tvårummig*. Blommor gula eller blå och tätt sittande i ax; småblad talrika och teml. smala; balja rak och utskjutande, dess öfre kant (fog) inviken.

b. Stipler tydliga. Balja enfröig och öppnad.

368. *Onobry'chis*. *Kronköl snedt tvärhuggen*. Blommor ljusröda och strimmiga i axlika klasar; småblad smala, isynnerhet de öfre, och talrika.

c. Stipler tydliga. Balja på tvären försedd med leder och uppbristande i lederna.

369. *Coronilla*. *Blomkronans köl med sprötlik udd*. Blommor gula och kortskaftade, 2—3 tillsammans på ett utdraget gemensamt skaft; bladpar 2—3.

370. *Ornithopus*. *Blomkronans köl trubbig utan spröt*. Blommor vitaktiga och mycket små, 3—7 tillsammans på det utdragna gemensamma skaftet; småblad talrika.

d. Stipler otydliga. Balja uppbristande och enrummig.

371. *Lotus*. *Kronköl med sprötlik udd*. Blommor gula i flocklika hufvud; balja rak och långt utskjutande; småblad få, vanligen 5.

C. Blad trefingrade.*)

a. Blomkrona qvarsittande. Balja innesluten eller föga utskjutande ur fodret.

372. *Trifólium*. *Blomfoder tandadt eller klufvet. Balja rak*. Blommor små, sittande i täta eller stundom flocklika hufvud.

b. Blomkrona snart affallande. Balja utskjutande.

373. *Melílotus*. *Blomfoder tandadt. Balja rak, kort och ovingad*. Blommor i utdragna klasar.

374. *Medicágo*. *Foder klufvet. Balja krökt eller hoprullad*. Blommor i hufvud eller hufvudlika klasar.

375. *Tetragonólobus*. *Foder tandadt. Balja rak, utdragen och försedd med 4 vinglika kanter*. Blommor enstaka, sällan parvis ställda.

*) Till denna afdelning räknas vanligen äfven släktet *Lotus*.

18 Klassen. **POLYADELPHIA.** Örter.1 Ordn. **POLYANDRIA.** Ståndare talrika.

Ståndare nedtill förenade i 3—5 knippen.

376. **Hypéricum.** *Foder 5-deladt; krona 5-bladig; stift 3—5.*
Med motsatta helbräddade blad och gula blommor i knippen,
som vanl. äro förenade i vippa; kapsel 3—5-rummig. **Hype-
ricineæ.**

19 Klassen. **SYNGENESIA.*)**

Örter (sällan halfbuskar) med blommor (nästan alltid) i
blomkorg, blad utan stipler, en pistill och enfröig skalkfrukt.
Blomkorgväxter. Synanthéreæ.

Anm. Hos *Echinops* sitta blommorna i hufvud.

1 Ordn. **MONOCLINIA.**)**

Alla med könsdelar försedda *blommor samkönade.*
Blomkorg antingen *tungblomstrig* eller *rörblomstrig*.

I. Blomkorg tungblomstrig.

Mjölksaftiga örter (utom *Lapsana*) med vanl. gula blommor.
Endast hos *Hypochæris* och *Cichorium* är blomfästet försedt med
fjäll. Hos *Cichorium* och *Mulgedium* äro blommorna blå, hos
Hieracium aurantiacum och arter af *Tragopogon* rödaktiga.

A. Frukstens penselhår nedtill tjockare och vanligen
fjäderlika. (Blomkorgar stora).

a. Blomfäste med fjäll.

377. **Hypochæris.** *Pensel skaftad med skilda småhår. Holk-
fjäll tegellagda.* Stjeln n. bladlös och stängellik.

b. Blomfäste utan fjäll.

378. **Tragopogon.** *Pensel skaftad. Holkfjäll i en krans.*
Glatta växter med långa och hela stjelnblad.

379. **Scorzonéra.** *Pensel oskaftad med sammanhängande små-
hår. Holkfjäll tegellagda och breda.* Stjeln i början ullig,
vanl. enblomstrig; stjelnblad hela; rotstock stor och svart.

380. **Leóntodon.** *Pensel oskaftad med skilda hår. Holkfjäll
tegellagda och smala.* Med stängel, parklufna rotblad och
kort rotstock; blomkorgar få, ofta ensamma.

381. **Picris.** *Pensel oskaftad med skilda hår. De inre holk-
fjällen i en krans, de yttre tegellagda och utböjda.* Sträf-
hårig med n. hela stjelnblad och flera blomkorgar i qvast.

*) Hit kunna räknas följ. örter, som igenfinnas i Pentan-
dria: *Lobelia, Iasione, Solanum, Impatiens, Gentiana, Viola.*

**) Hit kunna äfven räknas *Bidens, Linosyris* och *Eupa-
torium.* — *Cirsium arvense* och *Serratula* äro vanligen tvåbyggare.

B. Penselhår enkla, ej tjockare nedtill.

a. Pensel oskaftad. Blommor gulaktiga, sällan rödaktiga.

382. **Sonchus.** *Holk nedtill uppblåst. Frukt hoptryckt.* Stjelkblad parklufna eller taggbräddade; pensel mjuk och snöhvit; holk upptill hopdragen; de flesta holkfjällen tegellagda.

383. **Hierácium.** *Holk ej uppblåst. Frukt jemntjock samt trind eller kantig.* Blad ej taggbräddade; pensel teml. skör och vanl. grå; holk upptill (vanligen) föga eller icke hopdragen; de flesta holkfjällen vanl. tegellagda.

384. **Crepis.** *Holk ej uppblåst. Frukt n. trind och vanl. upptill afsmalnande.* Blad ej taggbräddade; pensel teml. mjuk och ofta snöhvit; holk upptill ej hopdragen; de inre holkfjällen jemnhöga i en krans, de yttre korta; blomkorgar talrika.

b. Pensel oskaftad. Blommor blå, sällan hvita.

385. **Mulgédium.** *Holk ej uppblåst. Frukt n. trind och jemntjock.* Stjelk med talrika blomkorgar; pensel skör; holk n. rörformig; de yttre holkfjällen korta och tegellagda.

c. Pensel skaftad. Blommor gula.

386. **Lactúca.** *Frukt plattad.* Stjelk med små, smala och talrika blomkorgar i vippa.

387. **Tarácium.** *Frukt nästan trind.* Stängel med en ensam och stor blomkorg.

C. Frukt utan pensel. Holkfjäll i två kransar.

388. **Lápsana.** *Blomfäste utan fjäll. Frukt utan fruktkrona.* Stjelk med små blekgula blomkorgar i qvastlik vippa.

389. **Arnóseris.** *Blomfäste utan fjäll. Frukt med fruktkrona.* Med flera greniga stänglar; blomkorgar små i spetsen af grenarne; blommor blekgula.

390. **Cichórium.** *Blomfäste med fjäll. Frukt med fruktkrona.* Stjelk med stora blå och oskaftade blomkorgar i bladveckan.

II. Blomkorg rörblostrig. *Tistelväxter.*

A. De yttre småblommorna utan könsdelar. Inga holkfjäll med tagglik udd.

391. **Centaurea.** *De yttre småblommornas bräm snedt och flerklufvet.* Blad och holk (hos våra vilda arter) icke stickande.

B. Inga blommor utan könsdelar. Holkfjäll (åtm. de yttre) med tagglik eller (hos *Lappa*) krökt udd. Bladflikar stundom med tagglik udd.

a. Blommorna hvar för sig med svepe och förenade i hufvud.

392. **E'chinops.** *Penselhår hopväxta.* Med stickande blad, filt-luden stjelk och ljusblå blommor.

b. Blommor i korg. Blomfäste med fjäll. Ståndareknappar med 2 trådlika bihang nedtill.

393. **Lappa.** *Frukt med hårpensel; yttre holkfjäll krokuddiga.* Blad icke taggiga; blommor rödaktiga.
394. **Carlina.** *Penselhår fjäderlika; yttre holkfjäll med rak udd.* Blad taggiga; holk skällik; blommor vanl. gula, de yttre stundom blåaktiga.
395. **Saussúrea.** *Fruktens yttre penselhår enkla, de inre fjäderlika. De yttre holkfjällen med mycket kort och rak, ej stickande udd, de inre utan udd.* Bladens tänder veka och ej stickande; holk äggformig; blommor violetta.
- c. Blommor i korg. Blomfäste med borst eller (hos *Onopordon*) n. bart. Ståndareknappar utan bihang. Blommor rödaktiga, sällan (hos *Cirsium oleraceum*) gula.
396. **Serrátula.** *Penselhår enkla, åtskilda och qvarsittande.* Blad och holkfjäll ej stickande.
397. **Cirsium.** *Penselhår fjäderlika.* De yttre holkfjällen stickande, ofta äfven bladen.
398. **Cárduus.** *Penselhår enkla, nedtill ringformigt förenade, och affallande.* Blad och yttre holkfjäll stickande.
399. **Onopórdon.** *Penselhår n. enkla. Blomfäste gropigt och n. bart.* Med bredt vingad och derigenom bladlik stjelk.

2 Ordn. POLYCLINIA. *)

Somliga (eller alla) *blommor enkönade*. Blomkorg antingen *rörblomstrig* eller *strålblomstrig*.

---

*) Till denna ordning skulle äfven *Serratula* och *Cirsium arvense* kunna räknas: dessa äro tvåbyggare, liksom *Petasites* och *Antennaria*. — *Eupatorium* och *Linosyris* hafva alla blommorna samkönade: hos *Bidens* utbildas sällan de enkönade strålblommorna.

Till lättnad vid examineringen bifogas följ. öfversigt af släktena.

- A. Växter med stängel: blomkorgar i vippa N:o 405, blomk. enstaka med gula strålblommor 406, blomk. enstaka med hvita eller rödletta strålblom. 414.
- B. Stjelk med motsatta blad: blad handnerviga delade 400, blad fjädernerv., frukt med taggliga borst 417, blad fjädernerv., frukt med pensel 407.
- C. Stjelk med strödda blad.
- a. Frukt utan pensel. Blomkorgar rörblomstriga: i vippa 410, i qvast 411; blomk. (n. alltid) strålblomstriga: blomfäste med fjäll 415, 416, utan fjäll 412, 413.
- b. Frukt med pensel.
1. Blad hela; blomkorg rörblomstrig: alla blommor samkönade 401, alla blom. enkönade 422, somliga blom. enkönade 420, 421, 423.

I. Ståndareknappar utan bihang. Blomfäste utan fjäll.

A. Frukt med hårpensel.

- a. Holkfjäll tegellagda. Blad motsatta, *handnerviga* och tredelade. Blomkorg *rörblomstrig*.

400. **Eupatórium.** *Alla blommor samkönade.* Med små ljusröda blomkorgar och rörformig holk.

- b. Holkfjäll tegellagda. Blad strödda och hela. Blomkorg *rörblomstrig*.

401. **Linósyris.** *Alla blommor samkönade.* Med gula blommor, halfrund holk och liniebreda blad; penselhår i två kransar; frukt hoptryckt utan åsar.

- c. Holkfjäll tegellagda. Blad strödda och hela. Blomkorg *strålblomstrig*.

402. **Solidágo.** *Strålblommor gula i en krans.* Blad breda; holk äggformig; penselhår i en krans; frukt trind med åsar.

403. **Erigeron.** *Strålblommor violetta i flera kransar.* Blad smala helbräddade; holk halfrund; penselhår i en krans, grå och sköra; frukt hoptryckt utan åsar.

404. **Aster.** *Strålblommor violetta i en krans.* Blad köttiga, smala och n. helbräddade; holk halfrund; penselhår i flera kransar, hvita och mjuka; frukt som hos föreg. slägte.

- d. Holkfjäll i 2 (sällan 3) kransar. *Stängel* fjällig.

405. **Petasítes.** *Blomkorg vanl. rörblomstrig.* Blomkorgar i klaselik vippa; blommor röda, hvita eller gula. Samkönade blommor (hanblommor) rörformiga och ej fruktbärande; honblommor vanl. trådlika (stundom tunglika), fruktbärande; dessa blommor förekomma vanl. på olika stånd. Bladen framkomma året före blomningen och blifva slutl. mycket stora.

406. **Tussilágo.** *Strålblommor gula.* Hvarje stängel med en gulblommig blomkorg. Blad som hos föreg. slägte. Ej tvåbyggare.

- e. Holkfjäll i 2 kransar. Stjelk (bladig).

407. **Arnica.** *Strålblommor brandgula i en krans. Penselhår i en krans.* Blad motsatta och n. helbräddade.

408. **Senécio.** *Strålblommor gula i en krans, stundom felslående. Penselhår i flera kransar.* Blad strödda, vanl. parklufna—pardelade; de yttre holkfjällen mycket små.

- f. Holkfjäll i en krans. Stjelk (bladig).

409. **Cinerária.** *Strålblommor gula i en krans. Penselhår i flera kransar.* Blad hela; holk klocklik; blomkorgar platta.

2. Blad vanl. parklufna (hos en art hela); holkfjäll i två kransar; blomkorg stundom strålblomstrig 408.

3. Blad hela; holkfjäll i en krans; blomk. strålblomstrig 409.

4. Blad hela; holkfjäll tegellagda; blomkorg rörblomstrig; strålblommor violetta 403, 404, strålbl. gula 402, 418, 419.

B. Frukt utan pensel.**a. Blomkorg rörbloomstrig. Holkfjäll tegellagda.**

410. *Artemisia*. *Frukt utan åsar och fruktkrona*. Blomkorgar små, klaselikt stälda i vippa; blad ofta parbladigt delade.

411. *Tanacétum*. *Frukt med åsar och hinnaktig fruktkrona*. Blomkorgar teml. små, n. platta och gula, stälda i qvast; blad pardelade; holk halfrund.

b. Blomkorg strålbloomstrig. Holkfjäll tegellagda.

412. *Chrysanthemum*. *Blomfäste n. platt*. Blomkorgar vanl. stora och ensamma i spetsen af grenarne, stundom smärre och stälda i qvast; holk skålförmig eller halfrund.

413. *Matricaria*. *Blomfäste slutl. kägellikt*. Blomkorgar stora och ensamma i spetsen af grenarne; holk skålförmig; strålblommor hvita; frukt med fruktkrona.

c. Blomkorg strålbloomstrig. Holkfjäll i 2 kransar.

414. *Bellis*. *Blomfäste kägellikt*. Hvarje stängel med en blomkorg; strålblommor hvita eller rödletta; blad sågade.

II. Ståndareknappar utan bihang nedtill. Blomfäste öfverallt besatt med fjäll. Frukt utan pensel.**A. Frukt utan fjun eller borst. Blomkorg (n. alltid) strålbloomstrig. Holkfjäll tegellagda.**

415. *A'nthemis*. *Strålblommor teml. långa och smala. Blomfäste slutl. kullrigt*. Blomkorgar stora, ensamma på grenarne; blad parbladigt delade med smala platta flikar; holk skållik; frukt med åsar.

416. *Achillæa*. *Strålblommor korta. Blomfäste platt*. Blomkorgar teml. små, stälda i qvastlik vippa; holk äggförmig eller halfrund; frukt utan åsar; strålblommor hvita.

B. Frukt med 2—4 småtaggiga borst i spetsen.

Strålblommor gula eller inga. Holkfjäll i 2 kransar.

417. *Bidens*. *Holk halfrund eller n. rörformig*. Med motsatta blad och gulaktiga blomkorgar.

III. Ståndareknappar nedtill försedda med 2 trådlika bihang. Blomfäste utan fjäll eller (hos *Filago*) blott i kanten med fjäll. Frukt med hårpensel.**A. Med gula strålblommor. Holk halfrund; holkfjäll tegellagda. Stjelkblad hela. Blomkorgar ensamma i spetsen af grenarne.**

418. *l'nula*. *Penselhår i en krans*. Blomkorgar teml. stora; strålblommor utdagna.

419. *Pulicaria*. *Penselhår i två kransar*, den yttre mycket kort (liknande en krans af fjäll). Blomkorgar teml. små; strålblommor ej utskjutande.

B. Blomkorgar rörbloomstriga (och små), stälda i ax, hufvud eller flock. Stjelkblad smala och helbräddade.

- a. Holk klocklik med tegellagda och hinnaktiga holkfjäll. Blomfäste utan fjäll.
420. **Gnaphálium.** *Blomfäste platt. De inre blommorna samkönade. Honblommor i flera kransar. Med brunaktiga eller gulaktiga blomkorgar i hufvud eller ax; holkfjäll slutl. stjernlikt utbredda.*
421. **Helíchrysum.** *Blomfäste platt. De inre blommorna samkönade; honblommor i en krans. Med gulglänsande torrhinniga holkfjäll, som ej blifva stjernlikt utbredda; blomkorgar i flock.*
422. **Antennária.** *Blomfäste kullrigt. Blommor tvåbyggare. Med hvita, röda eller brunaktiga blomkorgar i flock.*
- b. Holk kantigt äggformig; holkfjäll bladartade och stälda i 2—4 kransar. Blomfäste med fjäll i kanten.
423. **Filágo.** *De yttre honblommorna sittande mellan holkfjällen: deras frukter utan pensel. Gråulliga växter med blomkorgar i hufvudlika, i vippa stälda gytringar.*

20 Klassen. GYNANDRIA.

Monokotyledona örter med enkel stam och helbräddade (stundom inga) blad. Blomkalk oregelbunden och sexbladig: ett af kalkbladen, *läppen*, är mycket olika de öfriga och vanl. nedböjdt antingen genom fruktämnets eller (t. ex. hos *Epipactis*) blomskäftets omvridning. Kapsel treskalig. Blommor vanl. sittande i ax, hos *Neottia*, *Listera*, *Epipactis* och *Corallorhiza* i klase, hos *Calypso* och *Cypripedium* (vanligen) en enda. **Orchideæ.**

1 Ordn. MONANDRIA. Ståndareknapp 1.

I. Med 1—3 stamknölar under jordytan.

Ståndareknapp fastväxt vid pistillen. Frömjölsmassor täta och klibbiga. Stjelk (eller stängel) bladbärande, atm. nedtill.

A. Läpp med sporre. Stamknölar ofta klufna, stundom hela.

424. **Orchis.** *Frömjölsmassor åtskilda och med särskilda skäft. Läpp nedböjd. Fruktämne vridet. Sporre vanl. utdragen; blommor i ax, ofta rödaktiga, stundom hvita eller gulaktiga.*
425. **Anacamptis.** *Frömjölsmassor sammanhängande med gemensamt skäft. Läpp nedböjd. Fruktämne vridet. Sporre utdragen; blommor röda i kort och hufvudlikt ax.*
426. **Nigritella.** *Frömjölsmassor åtskilda med särskilda skäft. Läpp uppåtvänd. Fruktämne ej vridet. Sporre kort och punglik; blommor svartröda i kort hufvudlikt ax.*

B. Läpp utan sporre. Stamknölar hela, rundade.

427. **Herminium.** *Läpp treklufven med hel mellanflik. Alla kalkbladen klocklikt samstående. Med stängel och små gulaktiga, teml. tätt sittande blommor.*

428. **Ophrys.** *Läpp nedböjd och treklufven med grundt tvåklufven mellanflik. Kalk vidöppen.* Med stängellik stjelk, som nedtill har 2—3 större blad, och grönaktiga, glest sittande blommor med sammetsbrun läpp. Svartnar vid torkning.
429. **Chamæorchis.** *Läpp nedböjd och hel. Kalk hjelmlikt slutet.* Liten och spenslig med nedtill bladig, stängellik stjelk, mycket smala blad och små, glest sittande och grönaktiga blommor med brunaktig läpp.

II. Utan stamknölar under jordytan.

A. Med en förlängd rotstock och bladig stjelk.

Ståndareknapp nästan skild från pistillen och qvarsittande. Frömjölsmassor mjölrika. Läpp utan sporre.

430. **Epipactis.** *Läpp från sidorna inskuren. Fruktämne icke vridet, men med kort och vridet skaft.* Blommor glest sittande och n. hängande.
431. **Cephalanthéra.** *Läpp treflikig. Fruktämne vridet och oskaftadt.* Blommor glest sittande, n. upprätta och stora.
432. **Listéra.** *Läpp i spetsen 2—4-klufven. Fruktämne icke vridet, men med vridet och teml. utdraget skaft.* Blommor glest sittande; blad 2 n. motsatta.
433. **Goodyéra.** *Läpp hel, kortare än de öfriga kalkbladen. Fruktämne oskaftadt, icke vridet.* Blommor närmade och ensidigt ställda; blad, nätådriga, sittande långt ned på stjelken.

B. Birötter tätt hopknippade utan utbildad rotstock.

Stängel fjällig utan blad. Eljest som föreg. afdelning.

434. **Neóttia.** *Läpp i spetsen tvåklufven. Fruktämne skaftadt, icke vridet.* Blommor och stängel gulbruna.

C. Stängel nedtill bladbärande, med hinnskaliga lökar.

Ståndareknapp nästan skild från pistillen. Frömjölsmassor täta och vaxlika.

435. **Maláxis.** *Läpp hel och uppåtvänd utan sporre. Fruktämne oskaftadt, ej vridet.* Små kärrväxter med små gulaktiga blommor i ax.
436. **Caly'pso.** *Läpp skoformig och nedåtvänd med dubbel sporre.* Liten växt med ett bredt blad och en enda, stor och rosenröd blomma; könpelare (pistill) med färgadt och bladlikt bihang.

D. Rotstock grenig, korall-lik. Stängel fjällig utan blad.

Läpp med punglik sporre.

437. **Corallorhiza.** *Läpp hel och hopväxt med de 2 yttre sidokalkbladen. Fruktämne icke vridet, men med kort och vridet skaft.* Blommor små grönhvita, glest sittande och slutl. hängande; sporre kort. Ståndare som hos *Malaxis*.
438. **Epipógium.** *Läpp treflikig och uppåtvänd. Fruktämne oskaftadt och icke vridet.* Blommor få, stora och gulaktiga samt glest sittande; sporre stor. Ståndareknapp fri och affallande. Frömjölsmassor täta med stora korn.

2 Ordn. DIANDRIA. Ståndareknappar 2.

439. **Cypripedium.** Kalk med 4 smala blad, det ena tvåklufvet, och en stor skoformig läpp. Frukttämne långskaftadt, icke vridet. Med stielk, rotstock, stora blad och en rödbrun blomma med gul och rödfläckig läpp.

21 Klassen. MONOECIA. *)

Hit höra åtskilliga träd, många halfgräs och få andra örter. Blommorna äro vanl. ofullständiga (utom hos *Littorella* samt stundom hos *Myriophyllum*).

1 Ordn. MONANDRIA. Ståndare 1.

- A. **Barrträd** med blommor i hängen utan kalk.

Frö vingadt och bart (utan frögömmе). Hjertblad flera i krans. **Coniferæ.**

440. **Pinus.** Kottefjäll med tjock n. sköldlik spets. Kottar äggformiga; barr parvis sittande och nedtill omgifna af en slida
441. **A'bies.** Kottefjäll tunnare i spetsen. Kottar n. jemntjocka, blott upptill något afsmalnande; barr åtskilda.

- B. **Vattenväxter.** Karpeller nötlika och fria. Blommor enstaka i bladvecken.

442. **Callitriche.** Blommor utan kalk. Stift 2. Blad motsatta; karpeller 4. **Callitrichinæ.**

443. **Zannichëllia.** Honblommor med kalk. Stift 2—6. Blad kranssittande (åtm. somliga) och n. hårlika; karpeller lika många som stiften. **Potamogetonæ.**

- C. **Mjölksaftiga örter.** Karpeller 3, nötlika och i början nedtill sammanhängande.

444. **Euphórbia.** Hvarje hanblomma bestående blott af ståndaren, som är stödd af ett litet fjäll. Stift 3. Blad spiralställda och hela. Hvarje blomsamling är omgifven af ett 8—10-klufvet svepe, som liknar en blomkalk. **Euphorbiææ.**

2 Ordn. TRIANDRIA. Ståndare 3.

- A. **Halfgräs.** Frukt nötlik med 2—3 märken. Blommor utan kalk. **Cyperææ.**

445. **Carex.** Märken 2—3. Nöt omgifven af ett flasklikt hölster (fruktgömmе). Blommor ställda i ax med tegellagda skärmfjäll (axfjäll).

446. **Kobrésia.** Märken 3. Nöt utan hölster. Liknar föreg. slägte; nöt trekantig; hanblomma med ett, honblomma med två skärmfjäll (axfjäll).

*) Hit kunna äfven räknas: *Atriplex* ört med fjädernerviga blad, *Calla* ört med bågnerviga blad, *Empetrum* och *Salix* buskar.

B. Gräslika vattenväxter. Frukt utan hölster. Märke vanl. 1. Blommor utan kalk. **Typháceæ.**

447. **Typha.** *Frukt nötlik. Blommor blandade med hår* (sannolikt felslagna ståndare eller pistiller). Blommor i valsformiga ax (kolfvar), ett hanax öfver ett brunt honax; stam stängellik; blad styfva och n. svärdlika; frukt långskaftad.

448. **Sparganium.** *Frukt n. stenfruktartad. Blommor utan hår* i hufvudlika ax; honax flera, gröna; stjelk med mjuka jemnbreda blad.

3 Ordn. TETRANDRIA. Ståndare 4.

A. Ört med fullständiga blommor; hanblommor ensamma på rotblomskaft, honblommor samlade vid roten.

449. **Littorella.** *Frukt nötlik.* Hanblommornas foder fyrdeladt, honblommornas trebladigt. **Plantaginææ.**

B. Örtor med brännborst och fjädernerviga blad.

450. **Urtica.** *Frukt nötlik.* Blommor i kransar; kalk foderlik fyrdeladt; märke ett; blad motsatta. **Urticææ.**

C. Träd (buskar) med blommor i hängen och med fjädernerviga blad. Frukt enfröig nötlik. **Betulíneæ.**

Hanhängen täta och jemntjocka, utslående på bar qvist; vid hvart hängfjäll sitta 3 blommor, försedda med kalk och omkr. 4 ståndare. Honblommor utan kalk. Stift 2.

451. **Bétula.** *Nöt vingad.* Honhängen jemntjocka, utslående samtidigt med bladen. Kottefjäll affallande och treklufna. Ståndareknappar enrummiga.

452. **Alnus.** *Nöt ovingad.* Honhängen bildade året före blomningen, slutl. rundade med hela qvarsittande fjäll.

4 Ordn. POLYANDRIA. Ståndare flera än 5.

A. Örtor.

a. Blommor tydliga med nötlika karpeller.

453. **Sagittária.** *Kalkblad 6 fria: de yttre foderlika, de inre kronlika.* Med stängel, pillika eller hela rotblad, talrika ståndare och karpeller. Monokotyledon. **Alismææ.**

454. **Myriophyllum.** *Blomfoder sambladigt. Kronblad 4, stundom felsläende.* Med kranssittande, parbladigt delade blad med hårfina flikar; blommor små; ståndare 8; karpeller 4. **Halorhagææ.**

455. **Potéríum.** *Kalk foderlik med 4-deladt bräm och hårdnande pip.* Stjelk med spiralställda, parbladigt delade blad med breda flikar (småblad); blommor i hufvudlika ax; ståndare talrika; karpeller 2—3. Vanligen mångbyggare. **Senticósæ.**

b. Blommor med ingen (eller otydlig) kalk och ensam frukt.

456. **Ceratophyllum.** *Frukt nötlik. Blommor ensamma i bladveckan.* Med ledadt stjelk och kranssittande findelade (liksom blott af nerver bestående) blad. Hjertblad 4. **Ceratophylleæ.**

457. **Arum.** *Frukt bärlik. Blommor i kolf inom ett hölster.* Stängel med långskaftade, n. pillika blad och knölrik rotstock; somliga ståndare felsläende (sterila). **Arcioideæ.**

B. Träd (buskar) med åtm. hanblommor i hängen. Frukt 1—2-fröig nöt, insänkt i ett bägarfoder, bildadt af hopväxta skärmfjäll. Blad fjädernerviga. **Cupuliferæ.**

a. Hanblommor utan kalk. Ståndareknappar enrummiga. Stift 2 trådlika. Hanhängen utdragna, n. jemntjocka och tätblommiga.

458. **Corylus.** *Bägarfoder rörformigt (klocklikt), ungefär af nötens längd.* Blomning på bar qvist; honblommornas gytt-ringar knopplika; stift röda. Blad vanl. dubbelsågade, mjuka och håriga.

459. **Carpinus.** *Bägarfoder treflikigt med mycket stor mellanflik samt på yttre sidan omslutande nöten.* Blomning n. samtidig med bladens utsprickning; honblommor samlade i hängen. Blad dubbelsågade, stela och undertill blott på nerverna håriga.

b. Hanblommor med kalk. Ståndareknappar tvårummiga. Stift 1 eller 3. (Blomning samtidig med bladens utsprickning).

460. **Quercus.** *Hanhängen utdragna glesblommiga. Bägarfoder skällikt af tegellagda fjäll samt mycket kortare än nöten.* Stift ett. Blad flikiga, slutl. stela och glatta. Honblommor vanl. samlade i hängen.

461. **Fagus.** *Hanhängen klotformiga och långskaftade. Bägarfoder slutl. fröhuslikt. Stift tre.* Honblommor 1—3, omslutna af 4 till midten hopväxta svepeblad. Blad n. helbräddade, slutl. stela och glatta.

22 Klassen. DIOECIA.

Hit höra åtskilliga buskar och träd samt få örter. Blommorna äro ofullständiga utom hos *Empetrum*, *Viscum* och *Rhodiola*.

1 Ordn. MONANDRIA. Ståndare 1.

A. Monokotyledon ört, växande i vatten.

462. **Najas.** *Blommor inom ett foderlikt hölster (utan kalk), vanl. enstaka i bladveckan; blad smala, tagglik tandade; frukt nötlik; ståndareknapp slutl. fyrklufven.* **Najadeæ.**

B. Lägre träd eller buskar med barr.

Hanblommor utan kalk samlade i korta och täta hängen. Honblommor bildande falska bär. Frö bart. På ståndarens sköldlika knappband sitta 3—8 knapprum. **Coniferæ.**

463. **Juniperus.** *Honblommor tre tillsammans, slutl. hopväxta.* Barr stickande och kranssittande; bär slutl. svartblått; dess yttre beklädnad utgöres af hopväxta skärmfjäll.

464. **Taxus.** *Honblommor ensamma.* Barr breda, spetsiga och tvåsidigt stälda; bär slutl. rödt, bildadt af blomfästet.

2 Ordn. DIANDRIA.

Ståndare 2 (hos *Salix pentandra* 4—12, hos *S. triandra* 3).

465. **Salix.** *Blommor utan kalk:* i dess ställe finnas 1—2 höningsglandler. *Buskar eller träd* med hängen, hela fjädernerviga blad samt hårbärande frön i en tvåskalig *kapsel* med fröfästen på skalens sidor; hängfjäll hela. **Salicinéæ.**

3 Ordn. TRIANDRIA. Ståndare 3. *)

466. **E'mpetrum.** *Krona trebladig; foder tredeladt* med svepe; stift ett. Låg *buske.* **Empétreæ.**

4 Ordn. TETRANDRIA. Ståndare vanl. 4, stundom 6.**)

467. **Myrica.** *Blommor utan kalk i korta hängen.* Temligen låg buske, blommande på bar qvist; frukt nötlik, omgifven af köttiga skärmfjäll; märken 2—3. **Myriceæ.**

468. **Viscum.** *Blommor i hufvud.* *Hanblommor med köttig blomkalk, honblommor med 4 fjällika, n. fria kronblad öfver frukten.* Ständigt grön parasitbuske med klynnedelad stam och bärlik frukt. **Loranthææ.**

469. **Hippóphaë.** *Hanblommornas kalk tvåbladig, honblommornas sambladig med tvåklufvet bräm.* *Hanblommor i korta (knopplika) hängen, honblommor ensamma.* Tornbärande buske; hela växten beklädd af fjäll, som vid förstoring likna fiskfjäll; frukt enfröigt falskt bär, bildadt genom blomkalkens uppsvallning; stift ett med hornlikt märke. **Elæagnéæ.**

5 Ordn. PENTANDRIA. Ståndare 5.***)

470. **Húmulus.** *Hanblommornas kalk femdelad, honblommornas fjällik och enbladig.* Slingrande ört med motsatta *handnerviga* blad; hanblommor i vippa; honblommor i kottar med hinnaktiga fjäll; nöt enfröig; märken två. **Urticææ.**

6 Ordn. POLYANDRIA. Ståndare 8 eller flera. †)

A. Träd med fjädernerviga blad.

*) Hit kunna äfven räknas *Valeriana dioica*, *Salix triandra*, *Urtica dioica* och *Carex dioica*.

**) Hit kunna äfven *Urtica dioica* och *Rhamnus cathartica* hänföras.

***) Hit kunna räknas: 1) buskar: *Ribes alpinum*, *Rhamnus cathartica* och *Salix pentandra*, 2) örter med blomkorg: *Cirsium arvense*, *Serratula*, *Petasites* och *Antennaria*.

†) Hit kunna äfven hänföras *Salix pentandra* samt följ. örter: *Rubus Chamæmorus*, *Melandrium* och tre arter af *Rumex*.

471. **Pópulus.** *Blomkalk skålförmig.* Hängen⁷ utdragna och jemntjocka, utslående på bar qvist; kapsel tvåskalig med hårbärande frön, fästade på skalen. **Salicinææ.**

B. Ört med fjädernerviga och motsatta blad.

472. **Mercurialis.** *Kalk foderlik och 3—4-delad.* Hanblommor i axlikt stälda gyttringar; karpeller 2 (sällan 3) nötlika och i början hopväxta. **Euphorbiææ.**

C. Ört med spiralstälda och köttiga blad.

473. **Rhodiola.** *Blomkrona 4-bladig, blomfoder 4-deladt.* Karpeller 4 kapsellika, ståndare 8, blommor i knippe i stjelkens spets. Liknar en art af *Sedum* och har någon gång samkönade blommor. **Crassulææ.**

D. Monokotyledona, i vatten växande örter.

Blommor med hölster; de 3 yttre kalkbladen foderlika, de 3 inre kronlika och hvita. **Hydrocharideæ.**

474. **Stratiótes.** *Hölster tvåklufvet.* Med rotblomskaft samt långa, tjocka och taggsågade blad.

475. **Hydrócharis.** *Hanblommornas hölster tvåbladigt, honblommornas enbladigt.* Stjolk krypande eller simmande, blad njurlika, tunna och helbräddade, blommor långskaftade.

23 Klassen. POLYGAMIA.*)

1 Ordn. MONOECIA. Örter.

Enkönade blommor på samma stånd som de samkönade.

Anm. Hos våra vilda arter af *Atriplex* utbildas sällan samkönade blommor.

Blomkalk foderlik, hos honblommorna slutl. utväxande till ett hoptryckt fruktfoder, hos de öfriga blommorna 3—5-delad. Ståndare vanl. 5, pistiller 2. Frukten enfröig öppnad. Blad fjädernerviga, strödda eller motsatta. **Chenopodiææ.**

476. **A'triplex.** *Fruktfoder n. tvådeladt.* Blad vanl. tandade.

477. **Hálimus.** *Fruktfoder grundt tvåklufvet och hårdnande.* Blad helbräddade.

2 Ordn. DIOECIA. Träd.

Enkönade och samkönade klommor på (tre) olika stånd.

478. **Fráxinus.** *Blommor utan kalk,* stälda i vippa och utslående på bar qvist; frukt upptill vingad; blad motsatta och parbladiga; ståndare två; pistill en. **Oleinëæ.**

479. **Acer.** *Blomkrona vanl. fembladig,* fästad på en uppsväld skiflik ring (torus); blommor gula, n. samtidiga med bladen; frukt tvårummig (eller af två vingade karpeller); blad motsatta handnerviga; ståndare vanl. 8; stift två. **Acerinëæ.**

*) Hit kunde äfven räknas: 1) *Syngenesia Polyclinia*, 2) *Calla*, *Poterium*, *Hippuris*, *Sanicula* och *Asparagus*, 3) några gräs, neml. *Holcus*, *Hordeum*, *Hierochloa*, *Phragmites* och *Avena elatior*.

24 Klassen. CRYPTOGRAMIA.

1 Ordn. ORMBUNKAR.

Sporväxter med rot och vanl. bladlik stam (stamblad).

I. Egentliga Ormbunkar eller **Bräkenarter**. Sporgömmen fästade på baksidan af stambladen eller på ombildade delar deraf. Stamblad utgående från en rotstock.

A. Stamblad i början urfjäderlikt inrullade. Sporgömmen *med ring*, samlade i gytringar (fruktplättar) på stambladens baksida. Rotstock utdragen. **Polypodiaceæ**.

a. Fruktbärande stamblad liknande de öfriga.

1. Fruktplättar runda utan svepefjäll.

480. **Polypodium**. *Fruktplättar merändels åtskilda*. Stamblad enkelt pardeladt eller flera gånger sammansatt.

2. Fruktplättar rundade eller njurlika, åtm. i början med svepefjäll.

481. **Aspidium**. *Fruktplättar rundade eller njurlika, åtskilda eller knappt sammanflytande. Svepefjäll qvarsittande, fästadt ofvanpå fruktplätten eller i dess kant*.

482. **Cystopteris**. *Fruktplättar rundade och åtskilda. Svepefjäll snart försvinnande och fästadt under fruktplätten*. Stamblad dubbelt eller tredubbelt parbladigt. Spensliga växter.

483. **Woodsia**. *Fruktplättar rundade, sammanflytande eller slutl. åtskilda. Svepefjäll slutl. härlikt deladt*. Stamblad parbladigt. Spensliga växter.

3. Fruktplättar aflånga—jemnbreda med svepefjäll.

484. **Asplenium**. *Svepefjäll fästadt vid fruktplättens yttre kant*. Stamblad mer eller mindre sammansatt.

485. **Scolopendrium**. *Svepefjäll dubbelt*. Stamblad enkelt och n. helbräddadt med hjertlik bas, någon gång klufvet upptill.

4. Fruktplättar smala, sammanflytande i en rad nära bladkanten; svepefjäll otydligt.

486. **Pteris**. Stamblad 2—3 gånger parbladigt.

b. De fruktbärande stambladen olika de öfriga.

487. **Struthiopteris**. *De fruktbärande stambladens småblad trinda*. Stamblad parbladiga, de ofruktsamma strutlikt omgifvande de fruktbärande.

488. **Blechnum**. *Alla stambladens flikar platta*. Stamblad pardelade.

489. **Allosorus**. *De fruktbärande stambladens småblad med nedvikna kanter, som betäcka sporgömmena*. Stamblad låga och 3-dubbelt parbladiga.

B. Stamblad i början urfjäderlikt inrullade. Sporgömmen *utan ring* och svepefjäll samt samlade på ett *grenigt fruktfäste*, bildadt af stambladets ombildade öfre del. Rotstock utdragen. **Osmúndeæ.**

490. **Osmúnda.** Stamblad dubbelt parbladigt. Busklik ormbunke.

C. Stamblad ej urfjäderlikt inrullade. Sporgömmen utan ring och svepefjäll; 1—2 stamblad icke fruktbärande, det ofvanför sittande ombildadt till ett enkelt eller grenigt fruktfäste (ax). Rotstock kort. **Ophioglósseæ.**

491. **Ophioglossum.** Sporgömmen förenade i ett enkelt ax. De ofruktsamma stambladen hela (vanligen blott ett).

492. **Botry'chium.** Sporgömmen skilda på ett *grenigt fruktfäste* (ax). De ofruktsamma stambladen delade.

II. Fräken-arter. Sporgömmen kranssittande under sköldlika fjäll och axlikt stälda i spetsen af den vid lederna slidbärande stammen. **Equisetáceæ.**

493. **Equisétum.** Sporer försedda med två klubblika och skrufvridna springtrådar. Stam ihålig med sträf yta.

III. Furgräs. Somliga sporgömmen med en stor spor, andra med små sporer. Sporgömmena inneslutna i ett fruktgömme vid basen af ett blad. Stam krypande. Blad trådlika, i början inrullade. **Marsileáceæ.**

494. **Pilulária.** Frukthömmen fyrrummiga.

IV. Braxengräs. Sporgömmen liksom hos föreg. slägte, men särskilda och inneslutna i bladens slidlika bas. Stam skiflik. Blad syllika. **Isoëteæ.**

495. **Isoëtes.** Blad fyrpipiga, i ett knippe.

V. Lummer-arter. Mosslika växter med talrika, tät sittande och nästan barrlika blad. **Lycopodiáceæ.**

496. **Lycopódium.** Sporgömmen njurlika med små och talrika sporer. Blad barrlika och ofta styfva.

497. **Selaginella.** Sporgömmen af två slag, somliga njurlika med små och talrika sporer, andra knöliga med 3—4 stora sporer. Blad mjuka, platta och hvassågade.

Beskrifning öfver arterna.

1 Klassen. MONANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA.

1. *Salicornia*. *Glasört*.

1. **S. herbacea** L.; hölstrets flikar vid fruktmognaden vingade. 3, 4.

Lägväxt och sällan $\frac{1}{2}$ fot lång med små gröna blommor och grön eller rödaktig, vanligen upprätt stam.

Hafsstränder; *Göt.* spr.: Blek. — *Ög.* r. *Gotl.* t. r., *Sv.* Söd. r., *Norrl.* Vb. r.

— **biennis** (Afz.); tvåårig med högre stam, nedtill affastare byggnad.

Göt. Boh. — Sk. Öl. r.

2. *Hippuris*. *Hästsvans*, *Ledgräs*.

1. **H. vulgaris** L.; blad jemnbreda, omkring 8—10 i hvarje krans. 2, 3.

Omr. $\frac{1}{2}$ fot hög, upprätt, nedsänkt under vattnet eller flytande; blommor små och gröna med röda ståndareknappar.

Bäckar, åar och träsk, mångenstädes: *Gotl.* r.

— **maritima**; blad lansettlika — aflånga, 4—6 i krans. Hafsstränder vid Östersjön: *Ög.* Söd. spr., *Upl.* — *Hels.* r.

3. *Zostera*. *Bandtång*.

1. **Z. marina** L.; blad trubbiga 3—5-nerviga, lika breda som hölstret, hvars klaffar upptill äro tvärhuggna. 3.

Stjeln hoptryckt och flera fot lång; blad 1—2 fot långa och ett par linier breda; frö strimmigt.

I hafvet nära kusten; mångenst. vid v. kusten, eljest t. r. upp till Söd.

— **angustifolia** Hornem.; bladens sidonerver otydliga; hölstrets klaffar upptill rundade.

Mindre och med hälften så breda blad som hufvudformen.

Göt. t. r.: *Gotl.* t. a. *Ög.* spr. Sk.?, *Sv.* Söd. t. r.

2. **Z. minor** Nolte; blad tvärhuggna eller urnupna, ennerviga, smalare än det spetsade hölstret. 3.

Stjeln n. trådlik, knappt $\frac{1}{2}$ fot lång; blad 3—4 tum långa, $\frac{1}{2}$ linie breda; frö slätt.

I hafvet i grundt vatten; *Göt.* Boh. Hall. r.

2 Klassen. DIANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA.

4. *Lemna*. *Andmat*.

A. Hvarje stamblad undertill lefverbrunt, med ett knippe af rottrådar.

1. **L. polyrhiza** L.; stamblad n. runda och platta; frukt flerfröig, uppbristande. 3.

Större än de 2 följande arterna: liksom hos dessa uppflyter växten till vattenytan, ungefär samtidigt med svalornas ankomst på våren.

Åar och stillastående sött vatten; *Göt.* spr.: Sk. a. Boh. r. Dalsl. Gotl. 0, *Sv.* spr.: Verml. r. Dal. 0; helst i slättbygder.

B. Stamblad på båda sidor gröna, hvarje med en rottråd.

2. **L. minor** L.; stamblad n. runda och platta; frukt enfröig, öppnad. 3.

Stillastående sött vatten, allmän: Vb. r. Lpl. 0.

3. **L. gibba** L.; stamblad n. runda, undertill svampaktigt uppsvällda; frukt flerfröig, uppbristande. 3.

Stillastående sött vatten, helst i slättbygder; *Göt.* Sk. a. Hall. spr. Boh. Smål. Öl. Gotl. r. Ög. spr., *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. Ner. r.

4. **L. trisulca** L.; stamblad aflångt lansettlika, slutl. afsmalnande till skaft, platta och ennerviga; frukt enfröig, öppnad. 3.

Mera ljusgrön än föreg. arter, sällan simmande på vattenytan.

Sjöar, åar och dammar, någon gång grunda hafsvikar; *Göt.* t. a.: Boh. Gotl. t. r. Dalsl. r., *Sv.* t. a.: Verml. 0, *Norrl.* Gestr. Hels. Ång. Vb. r., *Lpl.* r.

5. *Circæa*. *Hexört*.

1. **C. alpina** L.; blad hjertlika groftandade; blommor med borstlika skärmar; frukt utdraget klubblik. 2, 3.

Omkr. 3--6 tum hög med ljusgröna, något genomskinliga blad; bladskäft hinnkantade och ofvan plattade; blomskäft glatta; blomklasar ej stödda af blad; blomfoder hinnaktigt.

Skuggrika fuktiga ställen på berg i skogstrakter; *Göt.* mångenst.: Blek. Öl. r. Gotl. 0, *Sv.* *Norrl.* mångenst.: Vb. r., *Lpl.* r.

2. **C. intermedia** Ehrh.; blad hjertlika groftandade; blommor med borstlika skärmar; frukt kort och n. rund eller omvänt äggrund. 3.

Liknar föreg. art, men är omkr. fotshög och har otydligt hinnkantade, ofvan rännformiga bladskäft, finludna blomskäft och grönt (bladartadt) blomfoder.

Fuktiga skogar, helst af bok; *Göt.* Sk. Hall. Smål. r.

3. **C. lutetiána** L.; blad vanl. äggrunda och föga tandade; blommor utan skärmar; frukt omvänt äggrund. 3.

1—2 fot hög och mörkgrön med ogenomskinliga blad; bladskaft utan hinnkanter och ofvan rännformiga; blomskaft finludna; blomklasar nedtill stödda af blad; foder grönaktigt, inuti rödaktigt.

Fuktiga lundar; *Göt. Sk. spr. Hall. Boh. Vg. Blek. Öl. r.*

6. *Sálvia*.

1. **S. pratensis** L.; blad hjertlikt aflånga naggade. 3.
1—2 fot hög med upptill klibbhårig stjelk, 2—4 tum långa blad samt tumslånga blommor.

Torra ställen nära bostäder, t. ex. på åkerrenar och i beteshagar, mycket r.; *Sv. Upl.* nära Upsala samt vid några byar i Vendels s:n.

7. *Ly'copus. Kloört.*

1. **L. europæus** L.; blad lansettlika: de nedre parklufna, de öfre tandade. 2, 3.

Vanligen fotsög, grenig och luden, med små hvita rödprickiga blommor.

Stränder och kärr; *Göt. t. a.: Blek. spr. Gotl. t. r., Sv. t. a.: Vestm. Verml. spr. Dal. r., Norrl. Gestr. Hels. r.*

8. *Pinguícula. Tätört, Tätgräs.*

1. **P. vulgáris** L.; blad aflånga; kronans läppar med aflånga och hela flikar; sporre n. *jemntjock*; blomskaft upptill glandelhåriga; blommor *blå* med ljusare svalg. 2, 3.

Med omkr. $\frac{1}{2}$ fot långa blomskaft och n. fingerbreda blad. En varietet med smärre blommor och kortare sporre är funnen i fjellen i *Lpl.* och *Jtl.*, en annan var. med större blommor i Medelp.

Fuktiga ängar mångenst., i nordligare trakter allm.
— **bicolor**; blomkrona violett med hvit underläpp.

Lpl. och *Göt. Vg. r.*

2. **P. alpína** L.; blad ovala; kronans läppar med rundade flikar; sporre *kägellik*, upptill n. lika bred som lång; blomskaft glatta; blommor *hvita*. 2, 3.

Lika hög som föreg. art; kronans underläpp med stor och något urnupen mellanflik; kronasvalg med 1—2 gula eller rödaktiga fläckar.

Våta ställen; i fjellen i *Lpl. t. a.; Göt. Gotl. spr.*

3. **P. villósa** L.; blad rundade — ovala; kronflikar vigglika, n. likformiga; sporre *nållik bakutvänd*; blomskaft hårigt; blommor *blekvioletta* gulstrimmiga. 3.

Liten och späd med 1—3 tum högt blomskaft och mycket liten blomma.

På tufvor af hvitmossa (*Sphagnum*) i fjellen, helst ofvan björkregionen; *Lpl. spr., Norrl. Jtl. Herj. spr., Sv. Dal. r.; i lägre fjelltrakter: Norrl. Vb. — Med. r.*

9. *Utricularia*. *Blåsört, Vattenbläddra*.

A. Blad flera gånger parbladigt delade med hårfina, allsidigt utstående flikar.

1. **U. vulgáris** L.; kronans öfre läpp *lika lång* som gommen (underläppens uppsvällda bas); ståndareknappar förenade. 3.

Teml. grof med fotshög, upptill brunaktig blomstängel, blommor teml. stora och höggula med brandgula ränder, sporre kägellik utstående; blad blåsbärande och borstbräddade.

Kärr, skogstjärn och mossar, h. o. d.

2. **U. neglecta** Lehm.; kronans öfverläpp 2—3 gånger *längre* än gommen; ståndareknappar fria. 3.

Liknar mycket föreg. art; sporre (enl. Hartman) tilltryckt.

På dylika ställen som föreg. art r.; *Sv. Verml., Göt. Dalsl.*

Ög. Smål.

B. Blad 3-delade med upprepadt klynnedelade flikar.

- a. Bladflikar platta, tvåsidigt stälda och borstbräddade; sporre utdragen.

3. **U. intermédia** Hayne; sporre syllik, tilltryckt intill underläppen; blåsor endast förekommande på bladlösa grenar. 3.

Spädare än de föreg. arterna, med smärre, ljusgula och rödstrimmiga blommor; ståndareknappar fria; stängel grönaktig.

Kärr, mossar och bäckar spr.: Gotl. r. Öl. 0.

4. **U. ochroléuca** Rob. Hartm.; sporre kägellik och frånstående; blåsor förekommande såväl på bladen som på bladlösa grenar. 3.

Liknar mycket föreg. art, men är spädare och har blekt smutsgula blommor och rödbrun stängel.

Kärr och bäckar r.; *Göt. Blek. Smål. Ög., Sv. Upl. Ner. Verml., Norrl. Hels. Ång.*

- b. Bladflikar hårlika, allsidigt stälda och borstlösa; sporre mycket kort.

5. **U. minor** L; kronans öfverläpp lika lång som gommen; svalg n. öppet; underläpp oval med tillbakarullade kanter; blåsor sittande såväl på bladen som på bladlösa grenar. 3.

Ännu spädare än föreg. art; blommor blekgula med mörkare strimmor; foderblad n. ägggrunda.

Kärr och mossar spr.: Öl. 0.

6. **U. Brémii** Heer; kronans underläpp n. cirkelrund och platt; foderblad rundadt njurlika med udd; eljest som föreg. art. 3.

Kärr, helst i lägre fjelltrakter, mycket r.; *Norrl. Vb. Ång., Sv. Verml., Göt. Smål.*

10. *Verónica*. *Ärenpris*.

- A. Blommor allsidigt och tätt sittande i ett långt och bladlöst ax *i stjelkens spets* (stundom äfven i dylika ax i spetsen af grenarne). Kronpip mera lång än bred. 1. *V. longifolia*. 2. *V. spicata*.
- B. Blommor tätt (slutl. n. tvåsidigt) sittande i korta, bladlösa och i början hufvudlika klasar eller ax *i spetsen* af stjelken eller af grenarne. Kronpip mycket kort. 3. *V. alpina*. 4. *V. saxatilis*.
- C. Blommor glest sittande i bladiga klasar eller ax *i spetsen* af stjelken eller af grenarne. Kronpip mycket kort. 5. *V. serpyllifolia*. 6. *V. arvensis*. 7. *V. verna*. 8. *V. triphyllos*.
- D. Blommor i bladlösa tvåsidiga klasar eller ax, hvars allmänna blomskaft utgå *från bladvecken*.
- a. Klasar teml. täta axlika, och vanl. skiftevis stälda. Foderflikar kortare än fröhuset. 9. *V. officinalis*.
- b. Klasar vanl. glesblommiga och motsatta. Foderflikar åtm. lika långa som fröhuset. 10. *V. Chamædrys*. 11. *V. Beccabunga*. 12. *V. Anagallis*.
- c. Klasar glesblommiga och skiftevis stälda. Foderflikar kortare än fröhuset. 13. *V. montana*. 14. *V. scutellata*.
- E. Blommor *enstaka* på långa och slutl. nedböjda skaft, utgående från bladvecken. Stjelm nedliggande. Blad skaftade, blott de nedersta motsatta. Frön på ena sidan urhålkade.
- a. Foderflikar trubbiga och otydligt nerviga. Blad fjäder-nerviga sågade. 15. *V. agrestis*. 16. *V. opaca*.
- b. Foderflikar spetsiga, tydligt nerviga. Blad fjädernerviga sågade. 17. *V. polita*. 18. *V. persica*.
- c. Foderflikar spetsiga. Blad handnerviga flikiga. 19. *V. hederæfolia*.
1. *V. longifolia* L.; blad vanligen 3—4 i krans (sällan motsatta), sågade med vanl. spetsiga tänder; foderflikar oliklånga *spetsiga*. 3.

Med upprätt, omkr. 2 fot hög stjelm med lång rotstock; blad vanl. med bredare och hjertlik bas lansettlika och långspetsade; blommor blå.

Stränder, helst vid hafvet och större sjöar; *Lpl.* på elfstränder a. i Torn. Lpm., Lul. Lpm. r., *Norrl.* Jtl. r. Vb. i n. delen vid elfvar t. a. Ång. r., vid hafvet i Vb. och Gestr. r., *Sv.* Upl. Söd. mångenst. vid hafvet, eljest r., Vestm. r. Ner. Verml. spr., *Göt.* r.: Dalsl. Ög. spr. Öl. Gotl. O.

2. *V. spicata* L.; blad motsatta (sällan i krans), sågade eller naggade med vanl. trubbiga och korta tänder; foderflikar n. lika långa och *trubbiga*. 2, 3.

Med uppstigande, omkr. fotshög stjelm med lång rotstock; är till bladformen stundom svår att skilja från föreg. art, men har vanligen de nedre bladen bredare, aflånga och trubbiga; blommor blå.

Öppna fält och berg, helst i slättbygder; *Göt.* mångenst.: Öl. Gotl. Sk. a. Vg. Boh. r. Dalsl.?, *Sv.* Söd. Upl. Vestm. mångenst. Ner. r.

3. **V. alpina** L.; stjelkar (grenar från rotstocken) enkla och n. upprätta, ofta enstaka; blad ovala, n. helbräddade. 2, 3.

3—6 tum hög och örtartad; fröhus dubbelt längre än stiftet; blommor mycket små, mörkblå och n. oskaftade. Svartnar vanl. vid torkning.

Något fuktig ängsmark i fjellen; *Lpl. t. a., Norrl. Jtl. Herj. t. a., Sv. Dal. r.*

4. **V. saxatilis** L. fil.; halfbuske, nedliggande med talrika n. upprätta grenar; blad aflånga — tunglika, upp till finsågade. 3.

Glatt och risaktig med vanl. fingerhöga grenar; stift af fröhusets längd; blommor (jmförelsevis) stora och blå eller rosensröda med utdragna skaft. Växtens öfre del rodmande.

Steniga soliga ställen i fjellen, helst i fjellregionen; *Lpl. spr., Norrl. Jtl. Herj. r.*

5. **V. serpyllifolia** L.; blad äggrunda — ovala, fint naggade och *glatta*; blomskaft utdragna. 1, 2.

Omkring $1\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre, n. glatt; stjelk uppstigande; skärmbblad aflånga; stift utdraget; foderflikar lika stora, aflånga och slutl. kortare än fröhuset; blommor små, hvita och blåstrimmiga, i fjellen mörkare blå; mångårig.

Öppna fält på något fuktiga ställen, allmän.

6. **V. arvensis** L.; blad äggrunda, glest tandade och *ludna*; blomskaft kortare än skärmbbladen. 1, 2.

Ungefär lika stor som föreg. art, men luden; stjelk uppstigande eller upprätt, nedtill på 2 sidor hårig; skärmbblad lansettlika; stift kort; foderflikar olika stora, lansettlika och längre än fröhuset; blommor mycket små och ljusblå; de öfre bladen hjertlika; rot enårig.

Öppna fält och åkrar; *Göt. Sv. t. a., Norrl. spr.: Ång. r. Vb. 0.*

7. **V. verna** L.; stjelkblad 3-flikiga eller parflikiga med stor ändflik, rotblad äggrunda sågade; alla bladen *ludna*; blomskaft kortare än skärmbbladen. 1, 2.

Liten, spenslig och småluden; stjelk upprätt, rundtomkring hårig; stift teml. kort; blomkrona, skärmbblad och foderflikar som hos föreg. art; de öfversta bladen smala; rot enårig.

Öppna torra fält och åkrar; *Göt. Sv. t. a., Norrl. Gestr. — Ång. spr. Vb. r.*

8. **V. triphyllos** L.; mellersta stjelkbladen *handlikt delade* eller klufna, rotblad äggrunda sågade; hela växten glandelhårig; blomskaft längre än skärmbbladen. 1, 2.

Något gröfre än föreg. art och oftare grenig, med mörkgröna blad; stjelk nedtill nedliggande; stift mera utdraget; skärmbblad lansettlika; foderflikar n. lika stora, aflånga och trubbiga, af fröhusets längd; blommor små och mörkblå; de öfversta bladen ofta tunglika. Frön på ena sidan med en urhålkning.

Sandiga åkrar och fält; *Göt.* Öl. a. Sk. Kalmarl. mångenst., inre Smål. Hall. Blek. Gotl. r. (Ög. tillfällig).

9. **V. officinalis** L., *Thé-veronica*; stielk krypande, småluden vanl. rundtomkring; blad omvänt äggrunda eller ovala — aflånga, kortskäftade, sågade och ludna. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång och mörkgrön med små och n. violetta blommor; foderflikar hälften så långa som fröhuset. I Ångerm. i fjelltrakter är stielken stundom tvåsidigt hårig och bladen n. glatta.

Torra ställen i skogar, vid vägar o. s. v., allm.: Lpl. Vb. och i fjellen r.

10. **V. Chamædrys** L.; stielk uppstigande och på 2 sidor *hårig*; blad äggrunda, vanl. oskäftade, inskuret sågade, skrynkliga och håriga. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med himmelsblå och strimmiga blommor, större än hos våra öfriga arter; foderflikar längre än det omvänt hjertlika, nedtill afsmalnande fröhuset.

Torra ställen i ängar, vid vägar o. s. v.; *Göt. Sv. a., Norrl. a.*, men ej förekommer i fjellen: Vb. r.

11. **V. Beccabunga** L., *Bäckgröna*; stielk uppstigande och nedtill rotsläende, *glatt*; blad ovala — aflånga trubbiga, *skäftade*, grundt naggsågade, glatta och köttiga. 1—3.

Omkr. fotshög och mörkgrön med teml. små blå blommor; foderflikar af fröhusets längd; stielk n. trind.

Källor, bäckar och diken, ymnigast i de södra och ö. landskapen, men mindre ofta i barrskogsbygderna; *Göt.* mångenst., *Sv.* spr.: Verml. Dal. r., *Norrl. r.*: Jtl. t. a. Vb. 0.

12. **V. Anagallis** L.; stielk n. upprätt och *glatt*; blad ovala — lansettlika spetsiga, *stielkomfattande*, n. helbräddade, glatta och föga köttiga. 1—3.

Liknar föreg. art, men är blekare grön och har ofta ljusröda eller hvitaktiga blommor; stielk 4-kantig.

På dylika ställen som föreg. art; *Göt.* mångenst.: inre Smål. Blek. r. Boh. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Upl. Vestm. spr. Ner. t. r., *Norrl. Gestr. Hels. r.*

13. **V. montana** L.; stielk uppstigande och nedtill rotsläende samt rundtomkring mjukhårig; blad äggrunda — hjertlika, långskäftade och grofsågade, skrynkliga och mjukludna. 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med teml. små blåhvita och rödådriga blommor; fröhus urnupet och nedtill inskuret; blomskaft n. upprätta.

Skogar, helst af bok, på skuggrika och något fuktiga ställen; *Göt.* Skåne h. o. d.

14. **V. scutellata** L.; stielk uppstigande och nedtill rot-

slående; blad jemnbreda — lansettlika eller aflånga spetsiga, *oskaftade* och n. helbräddade. 2, 3.

Späd och slankig, $\frac{1}{2}$ fot eller deröfver, vanl. glatt eller på torra ställen hårig, med teml. små hvita blommor med blå eller röda strimmor; blomskaft långa och utspärrade.

Fuktiga ställen, i eller vid vatten, a.: Vb. Lpl. r.

15. **V. agrestis** L.; blad äggrunda — ovala; blomskaft af stödjebladens längd; foderflikar aflånga, på insidan n. glatta. 1—4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång eller deröfver med rent gröna blad och ljusblå, hvitaktiga eller ljusröda, teml. små blomkronor; fröhus gleshårigt; ståndare fästade i kronpipens nedre kant; stift kort.

Ogräs och ruderväxt; *Göt. Sv. a., Norrl. t. a.: Ång. Vb. r.*

16. **V. opāca** Fr.; blad bredt äggrunda; foderflikar upptill bredare, på insidan håriga; eljest som föreg. art. 1—4.

Liknar föreg. art, men är mörkgrön med rent blå blommor och tätt krushårigt fröhus; ståndare fästade i kronans svalg.

Ogräs, särdeles i potatisåkrar; *Göt. r.: Sk. a. Ög. spr. Dalsl. Boh.?, Sv. Ner. Upl. Söd. r.*

17. **V. polīta** Fr.; blad äggrunda — hjertlika; blomskaft slutl. något längre än stödjebladen; foderflikar äggrunda och n. glatta. 1—4.

Något mindre än de båda föreg. med smärre blad och blommor, vanl. n. alldeles glatt; blad något blågröna och vanl. glänsande; blomkrona mörkblå; fröhus omvänt njurlikt och finluddet; ståndare fästade i kronpipens nedre kant; stift stundom öfverskjutande fröhuset.

Åkerogräs och ruderväxt; *Göt. Sk. a. Öl. spr. Gotl. t. r. Hall. Boh. Smål. Ög. r., Sv. Upl. r.*

18. **V. pērsica** Poir.; blad hjertlika — aflånga; blomskaft flera gånger längre än stödjebladen; foderflikar äggrundt lansettlika och föga håriga. 1—4.

Omkr. fotslång och rent grön med stora himmelsblå blomkronor, längre än fodret; fröhus gleshårigt och nätådrigt, upptill hoptryckt, och dubbelt så bredt som långt med starkt utspärrade flikar; stift öfverskjutande fröhuset.

Ogräs, helst i trädgårdar; *Göt. Sk. flerst.; eljest r. (tillfallig?) i Smål. Jtl. och Stockholmstrakten.*

19. **V. hederæfólia** L.; blad njurlika eller rundadt hjertlika, skaftade och 3—5-flikiga med större ändflik; blomskaft vanl. längre än blomstödjebladen; foderflikar hjertlika. 1, 2.

I början liten, slutl. fotslång eller deröfver, med mörkgröna och något köttiga blad samt teml. små hvita eller ljusblå blommor; fröhus glatt.

Ogräs i åkrar; *Göt. a.: inre Smål. Hall. Boh. Vg. r. Dalsl. O, Sv. r.: Söd. och Stockholmstrakten mångenst. Dal. O, Norrl. Gestr. r.*

11. *Ligustrum. Liguster.*

1. *L. vulgäre* L.; blad aflånga — lansettlika, kortskafade och glatta. 3.

4—8 fot hög med motsatta grenar och slutl. svarta bär.
Steniga ställen i skärgården; *Göt. Boh. h. o. d.*

3 Klassen. TRIANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA.

12. *Valeriána. Vendelrot.*

- A. Alla blad (vanl.) parbladigt delade; stjelk upptill färad; blommor rödletta och samkönade.

1. *V. officinális* L.; blad 5—10-pariga med lansettlika, glest sågade eller helbräddade småblad (flikar). 2, 3.

Stjelk 2—6 fot hög och vanligen rödbrun, ofta utan rotskott; de nedre bladens ändflik vanl. mindre än de öfriga flikarne; blommor tätt gytttrade i 3-delade knippen i stjelkens topp; rotstock kort, tjock och starkt luktande. Frukt på båda sidor kullrig samt knappt mer än dubbelt så lång som bred.

Stränder och något fuktiga ängar, mångenst.: *Dalsl. — Lpl. trol. något r.*

2. *V. sambucifolia* Mikan; blad 2—5-pariga. 2, 3.

Har vanligen bredare, mera grofsågade bladflikar, ändfiken större än de öfriga, mera grön stjelk och oftare rotskott; frukt längre och dubbelt större än hos föreg. art samt på ena sidan platt, på den andra kullrig. Funnen med *hela* blad på Lucernholmen vid Vestervik (D:r A. Lund).

Mera fuktiga ställen, t. a. i skogsbygder, eljest spr.: *Gotl. r. Öl.?*

- B. Grenskottens blad hela, öfriga blad parklufna eller lyrformigt pardelade; stjelk ofärad; blommor hvita eller rödletta. Tvåbyggare.

3. *V. dioica* L.; grenskottens blad bredt eller omvänt äggrunda, ofta helbräddade. 2.

Stjelk $\frac{1}{2}$ —1 fot hög; hanblommor större än honblommorna. Fuktiga ängar och betesmarker; *Göt. Boh. Hall. spr. Sk. a. Blek. Kalmarl. r. Öl. spr.*

13. *Valerianella. Vårsallad.*

1. *V. olitoria* (Willd.) Poll.; fruktkrona otydlig; frukt på ryggen svampigt utsväld: de tomma rummen föga mindre än det fröbärande. 1, 2.

Omkring $\frac{1}{2}$ fot hög med utbredda grenar och täta qvastlika blomknippen; de nedre bladen aflångt spadlika och helbräddade, de öfre tunglika och nedtill ofta tandade; blomskärmar längre än frukten. Funnen med finhårig frukt på *Gotl. samt i Sk. och Söd.*

Ruderatväxt och ogräs i grusiga åkrar, äfven på hafsstränder, sällan inuti landet; *Göt.* Boh. Hall. r. Sk. spr. Öl. Gotl. a. Blek. — Ög. spr., *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. r.

2. **V. Morisóni** (Spreng.) Koch; fruktkrona tydlig; frukt ej utsväld: de tomma rummen mycket mindre än det fröbärande. 3.

Något högre än föreg. art med smalare blad, de nedre aflånga, de öfre jemnbreda; blomsjärmar kortare än frukten.

Åkrar; *Göt.* Öl. t. a. Gotl. flerst. Sk. Smål. Vg. r.

14. *Iris. Svärdsilja.*

1. **I. Pseud-A'corus** L., *Gul Svärdsilja*; blommor gula; stjeln upptill grenig. 2, 3.

2 fot hög eller deröfver, med tjock rotstock; de yttre kalkbladens skifvor äggrunda rödstrimmiga, de inre flikarne jemnbreda och kortare än märkena; blad vanl. tumsbreda. Förekommer på Gotl. med hälften smalare blad och smärre, ljusare blommor.

Stränder; *Göt.* *Sv.* t. a. åtm. vid sjöstränder, *Norrl.* Gestr. Hels. r. Vb.?

2. **I. sibirica** L., *Blå Siberisk Svärdsilja*; blommor blå; stjeln enkel. 2, 3.

Omr. $1\frac{1}{2}$ fot hög med kort rotstock; de yttre kalkbladens skifvor omvänt äggrunda och blekblå med violetta strimor, de inre flikarne lansettlika, violetta och längre än märkena; blad omkr. 4 linier breda.

Kärr, mycket r. och måhända förvildad; *Göt.* Vg. vid Slättås i Larf, Sk.?, *Sv.* Vestm. vid Fåsjöhyttan i Nora, Söd. vid Landsort?

15. *Schænus. Knapp-ag.*

1. **S. ferrugineus** L.; blomhufvud smalt af 2—3 aflånga småax; det nedersta skärmbudet knappt så långt som blomhufvudet. 2, 3.

Strån $\frac{1}{2}$ fot höga, hoptufvade och sega med korta blad, bruna slidor och glänsande skärmfjäll; kalkborst längre än frukten.

Kärr, helst på kalkgrund; *Göt.* Gotl. Öl. t. a. Ög. mångenst. Sk. Hall. t. r. Smål. Vg. r., *Sv.* r.: Vestm. Dal. 0, *Norrl.* Herj. spr. Jtl. Hels. r. Vb.?

2. **S. nigricans** L.; blomhufvud bredt äggformigt af talrika (5—10) lansettlika småax; det nedersta skärmbudet långspetsadt, öfverskjutande blomhufvudet. 2, 3.

Strån omkr. en fot höga och hoptufvade med korta blad och svarta slidor och skärmfjäll; kalkborst mycket korta.

Kärr på silurisk formation; *Göt.* Gotl. mångenst. Öl. t. r.

16. *Cypérus. Cypergräs.*

1. **C. fuscus** L.; strå trekantigt. 3.

2—6 tum hög och spenslig med knappt en linie breda blad och ett par linier långa småax med mycket långa skärmbudet.

Uttorkade sjöstränder och kärr, mycket r.: *Göt.* Sk. Gotl.

17. *Rhynchospora. Myr- ag.*

1. *R. alba* (L.) Vahl, *Hvit Myrag*; småax hvita i jemnhöga knippen. 2, 3.

Strån löst hoptufvade och omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga med teml. korta och n. plattade blad; skärmblad ej öfverskjutande blomknippena; kalkborst n. kortare än frukten och med nedåt rigtade småhår; ståndare 2.

Kärr och torfmossar, n. alltid på granitformation, helst i skogsbygder; *Göt. spr.*: Gotl. Öl. r., *Sv. mångenst.*, *Norrl. mångenst.*: Vb. a., *Lpl. r.*

2. *R. fusca* (L.) Röm. o. Sch., *Brun Myrag*; småax bruna i hufvudlik gyttring. 3.

Liknar föreg. art, men har rotstock och grenskott, enstaka strån och borstlika blad; skärmblad långt öfverskjutande blomhufvudet; kalkborst dubbelt så långa som frukten och med uppåt rigtade småhår; ståndare 3.

Kärr och torfmossar; *Göt. spr.*: Dalsl. Boh. Vg. Gotl. r. Öl. 0, *Sv. r.*: Söd. Upl. spr., *Norrl. Gestr. Hels. Jtl. r.*, *Lpl.?*

18. *Cladium. Ag.*

1. *C. Mariscus* (L.) R. Br.; blad kölade, upptill trekantiga. 3.

3—4 fot hög med 5—7 linier breda blad.

Sjöar och kärr; *Göt. r.*: Gotl. a. Öl. spr., Hall. Dalsl. 0.

19. *Scirpus. Säf.*

A. Ax sammansatt af tvåsidigt ställda småax. Strå smalbladigt. 1. *S. compressus*. 2. *S. rufus*.

B. Ax vanl. flera i knippe (eller hufvud) i stråets spets med närsittande och vanl. långa skärmblad (sällan ett för hvarje axgyttring).

a. Strå bladigt med platta och teml. breda blad. 3. *S. silvaticus*. 4. *S. maritimus*.

b. Strå nästan bladlöst. 5. *S. lacustris*. 6. *S. carinatus*. 7. *S. setaceus*.

C. Ax ensamma i spetsen af det *greniga* och bladiga stråets grenar. 8. *S. fluitans*.

D. Ax ensamt i det *enkla* stråets spets. Strå bladlöst (eller blott den öfversta slidan med ämne till bladskifva).

a. De två nedersta skärmfjällen längre än de öfriga. Stift trådlikt, helt och hållet affallande. Märken tre. 9. *S. caespitosus*. 10. *S. pauciflorus*.

b. Det nedersta skärmfjället icke längre än de öfriga. Stiftets nedre del uppsväld och qvarsittande. Märken två eller tre. 11. *S. palustris*. 12. *S. multicaulis*. 13. *S. acicularis*.

1. *S. compressus* (Pers.) Panz.; småax 6—8-blommiga; kalkborst med nedåt rigtade småhår. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med n. *platta*, kölade och ljusgröna blad; strå n. 3-kantigt; ax ljusbrunt. Liknar *Carex disticha*.

Fukt. ängar, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: *Gotl.* Öl. Sk. t. a. Blek. inre Smål. Boh. Vg. t. r. Dalsl. 0, *Sv.* spr.: Ner. Dal. t. r. Verml. 0, *Norrl.* Gestr. r.

2. **S. rufus** (Schrad.) Link; småax 2—5-blommiga; kalkborst hårlika eller felsläende. 3.

Lägre än föreg. art med n. *trinda* blad, trindt strå och rödbrunt ax.

Hafsstränder; *Göt.* r.; Sk. Blek. Smål. Öl. spr. *Gotl.* t. r., *Sv.* r.

3. **S. silvaticus** L., *Skogssäf*; småax stälda i ett mycket utbredt och mer än dubbelt sammansatt knippe; skärmfjäll hela och med kort udd. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög med enstaka, upprätta och trubbigt trekantiga strån; blad breda, kölade och ljusgröna; småax små, brunaktiga eller grönaktiga, äggrunda; axgyttringar vanl. runda, med eller utan skaft.

Stränder och kärr, helst i skogstrakter; *Göt.* *Sv.* t. a.: Öl. *Gotl.* 0, Dal. r., *Norrl.* Gestr. spr. Hels. Ång. r. Vb. spr., *Lpl.* r.

4. **S. maritimus** L., *Hafssäf*; småax tätt gyttrade i ett (stundom flera) föga utbredt knippe; skärmfjäll i spetsen urnupna och med lång udd af den utlöpande medelnerven. 3.

Omkr. 2 fot hög med tufvade, upprätta och hvasst trekantiga strån; blad teml. breda och kölade; småax stora, aflånga och bruna; axgyttringar vanl. oskaftade.

Hafsstränder; *Göt.* *Sv.* t. a., *Norrl.* Gestr. Med. r. Hels.?

5. **S. lacustris** L., *Kolvass*, *Insjösf*; strå trindt; skärmfjäll utan veck och i spetsen urnupna, med kort udd; märken 3; rotstock krypande. 3.

Omkr. 4 fot hög med mörkgröna strån, nedtill omgifna af slidor, som stundom hafva ett kort ämne till bladskifva; ax brunaktiga och äggformiga, mindre än hos föreg. art; knippets grenar utdragna; frukter gula.

Stränder af åar och insjöar, allmän.

- * **S. Tabernæmontani** Gmel.; strå blågrönt; skärmfjäll sträp prickiga; märken vanl. 2; axgyttringar af mörkare färg; skärmblad teml. korta; knippets grenar korta.

Göt. t. a. vid hafvet, t. r. vid Vettern i Ög. och Vg., *Sv.* t. a. vid hafvet, Vestm. r., *Norrl.* Gestr. Hels. vid hafvet r.

6. **S. carinatus** Sm.; strå nedtill trindt, upptill trubbkantigt; skärmfjäll utan veck samt urnupna med kort udd; märken 2; rotstock krypande. 3.

Liknar föreg. art, men är lägre och har oftare utbildade bladskifvor på de nedre slidorna; strån ljusgröna; ax gulaktiga och n. äggformiga; knippets grenar mer eller mindre utdragna; frukter bruna.

Hafsstränder; *Göt.* *Gotl.* mycket r.

7. **S. setaceus** L.; skärmfjäll veckade på längden (i torrt tillstånd) och flernerviga, trubbiga med kort udd; rot *tågig*. 3.

1—4 tum hög med borstlika tufvade strån, hvars slidor stundom hafva ett litet ämne till bladskifva; småax 2—3 oskaftade och tätt gyttrade, äggformiga, bruna och mycket små; frukt strimmig; ståndare 1—2.

Sandiga sjöstränder; *Göt. Hall. Sk. mångenst. Blek. Smål. Vg. r. Boh. t. r. Ög.*?

8. **S. fluitans** L.; skärmfjäll hela och n. utan udd. 2, 3.

Strå flytande eller nedliggande och nedtill rotsläende; blad trådsmla; ax grönaktiga; kalkborst saknas.

I åar och sjöar; *Göt. Smål. t. r. Hall. r., Sv. Verml. r.*

9. **S. cæspitosus** L.; det nedersta skärmfjället utlöpande i en lång udd och *längre än axet*; kalkborst längre än frukten; den öfversta stråslidan med bladämne; ax aflångt. 3.

Strån vanl. $\frac{1}{2}$ fot höga, sega, trinda och strimmiga, tätt hoptufvade och nedtill försedda med gulaktiga glänsande fjäll; ax rödbrunt. Liknar *Eriophorum alpinum*, men axet saknar ull.

Torfmossar och myrar; *Lpl. a., Norrl. a.: Hels. spr. Gestr. r., Sv. r.: Verml. Ner. Vestm. spr., Göt. r.: Vg. Dalsl. -- Sk. Smål. spr. Öl. 0.*

10. **S. pauciflorus** Lightf.; det nedersta skärmfjället *längre än halft axet* och utan udd; kalkborst något kortare än frukten; ax äggformigt. 3.

Strån knappt $\frac{1}{2}$ fot höga, trinda, strimmiga och hoptufvade; de nedersta slidorna rödbruna; skärmfjäll mörkbruna med bred hvit hinnkant.

Kärr och stränder; *Göt. mångenst., Sv. t. r.: Söd. Upl. mångenst., Norrl. r.: Hels. Med.?*

11. **S. palustris** L.; ax aflångt—lansettlikt; det nedersta skärmfjället bredare än de öfriga och *halft* omfattande strået; *rotstock* utdragen; märken två. 2, 3.

Strån trinda och omkr. fotshöga, sällan högre, med ljust rödbruna slidor, ljusbruna ax och gula frukter.

Stränder och kärr, allmän: *Lpl. r.*?

- * **S. uniglumis** Link; ax äggformigt—aflångt; det nedersta skärmfjället bredare än de öfriga och *helt* omfattande strået; *rotstock* mycket lång. 2, 3.

Liknar mycket hufvudarten, men har vanl. lägre och finare strå, mera krypande *rotstock*, mera lifligt färgade och rödbruna slidor, kortare, tjockare och mörkare ax med spetsiga skärmfjäll.

Våta ställen, helst stränder, i synnerhet vid Östersjön, h. o. d.: i de vestra landskapen trol. mindre vanlig.

12. **S. multicaulis** Fr.; ax aflångt; det nedersta skärmfjället bredt och *helt* omfattande strået; rot *tågig* med föga utbildad *rotstock*; märken vanl. tre. 2, 3.

Liknar föreg. art., men är tätt-tufvad med finare, talrikare, på torrare ställen bågböjda strån samt bredare skärmfjäll och mörkbruna frukter.

Sjöstränder r.; *Göt.* Boh. — Sk. Blek. Smål., *Sv.* Upl.

13. **S. aciculáris** L., *Nålsäf*; ax äggformigt—lansettlikt; nedersta skärmfjället bredare, helt omfattande strået; *rot tågig*; märken tre. 2, 3.

Strån nålfina, fyrkantiga och strimmiga, tufvade och ofta blott tumshöga med mycket små brunaktiga ax; skärmfjäll n. utan hinnkant; frukt med fina åsar; stråslida ensam och blek.

Stränder af sjöar och åar, trol. allm.: Vb. r. Gotl. 0.

20. *Eriophorum.* *Ängull, Mad-dun.*

- A. Ax flera i stråets spets (sällan ett enda genom felslagning), stödda af bladlika skärmar; stråens slidor bladbärande.

1. **E. angustifólium** Roth; ax stora och mycket ulliga med *glatta* skaft. 1.

Strån omkr. fotshöga och n. trinda; blad mörkgröna, *rännformiga* och vanl. längre än stråets afdelningar (mellan bladen); skärmfjäll och nötter spetsiga; rotstock lång med grenskott.

Kärrängar, allmän: Gotl. spr.

2. **E. latifólium** Hoppe; ax stora och mycket ulliga med *sträfva* skaft. 2.

Liknar föreg. art. Strån trubbigt trekantiga; blad bredare, *platta* och ljusgröna, vanl. kortare än stråets afdelningar; ax något mindre och med ej så yfvig ull; skärmfjäll teml. spetsiga; nötter trubbiga; rotstock kort utan grenskott.

Kärrängar; *Göt.* spr.: Gotl. a. Blek. Boh. Dalsl. t. r., *Sv.* spr.: Vestm. t. r. Verml. Dal. r., *Norrl.* Gestr. — Med. spr. Äng. Herj. Jtl. r.

3. **E. grácile** Koch; ax små med sparsam ull och med af ludd *sträfva* skaft. 2.

Strån spensliga och trubbkantiga; blad mycket korta, n. *trådsmla* och trekantiga; skärmfjäll och nötter trubbiga; ax-skaft vanl. upprätta; rotstock lång, stundom med grenskott.

Myrar; *Lpl.* spr., *Norrl.* t. r.: Vb. spr., *Sv.* t. r., *Göt.* t. r.: Dalsl. Öl. 0.

- B. Ax ensamt i stråets spets utan skärmblad och helt och hållet ulligt; stråslidor bladlösa eller med ett kort bladämne.

4. **E. vaginátum** L.; strån *flera* tillsammans hoptufvade; bladknippenas slidor upplösande sig i fina trådar; ax (i början) *äggrundt*—aflångt; skärmfjäll n. lika stora (eller inåt jemnt aftagande i storlek) och något *genomskinliga*; ull vit; ståndareknappar jemnbreda och n. lika långa som strängarne. 1.

Strån i början omkr. $\frac{1}{2}$ fot, slutl. ända till $1\frac{1}{2}$ fot höga, bildande täta och hårda tufvor med talrika knippen af inemot trådsmla, upprätta och vanl. i kanten något sträfvä blad; rot tågig med teml. hårda och tjocka tågor; skärmfjäll vanl. sylspetsade.

Kärr och myrar, allmän: Öl. Gotl. t. r.

5. **E. Cállithrix** Cham.; strån flera tillsammans hoptufvade; bladknippenas slidor upplösande sig i fina trådar; ax kort och n. *klotrundt*; skärmfjäll n. lika stora och *ogenomskinliga*; ull hvitaktig eller rodnande; ståndareknappar jemnbreda och betydligt (omkr. 6 gånger) kortare än strängarne. 1.

Strån ofta högre än hos föreg. art och mera spensliga, föga tufvade; blad glatta; rottågor något finare; skärmfjäll trubbiga.

Fuktiga ängar nära myrar i fjellen och i lägre fjelltrakter: *Lpl.* flerst., *Norrl.* Jtl. Herj. mångenst. Vb. Ång. r.

6. **E. russéolum** Fr.; strån *enstaka* med rotskott och n. hårfina rottågor; bladslidor hela; ax *aflångt*; skärmfjäll n. lika stora och något genomskinliga; ull rödaktig eller brandgul; ståndareknappar jemnbreda, betydligt kortare än strängarne. 1.

Ofta lika hög som *E. vaginatum*; blad glatta och mjuka; de yttre skärmfjällen trubbiga.

Myrar i fjellen r.; *Lpl.*, *Norrl.* Vb.

7. **E. capitatum** Host; ax n. *klotrundt*; skärmfjäll *ogenomskinliga*, de yttre mycket bredare; ull hvit eller något rodnande; ståndareknappar aflånga; eljest som föreg. art. 1.

Vanl. mycket lägre än närstående arter och med smärre ax.

Kärr i fjellen, stundom i lägre fjelltrakter; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. spr. Vb. t. r. Ång. Hels. r., *Sv.* Dal. Verml. r.

- C. Ax ensamt i stråets spets med ull endast i spetsen och med skärmblad.

8. **E. alpinum** L.; ax aflångt; strån treeggade och sträfvä. 2.

Strån omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga eller lägre, hoptufvade och trådsmla, upptill med mycket korta och trådlåda bladåmnen och gråaktiga fjåll nedtill; rotstock lång; ax mycket små och brunaktiga, nästan som hos *Scirpus pauciflorus*.

Kärr, helst i skogsbygder; *Lpl.* *Norrl.* a., *Sv.* t. a., *Göt.* t. r.: Dalsl. Vg. Ög. Sk. spr. Boh. Ö.

2 Ordn. DIGYNIA.

21. *Triticum.* *Hvete.*

- A. Nerverna på bladens öfre sida beklådda med en rad af längre borst (hår) samt smala och icke (utom hos *T. pungens*) upphöjda. Blad vanl. breda och

platta. Småax ej lossnande från fästet. Kronborst sällan felsläende. Foderskal utdraget spetsiga.

a. Rotstock krypande. Kronborst rakt. Småax vanligen tätt sittande.

1. **T. repens** L., *Quickrot*; foderskal bredt hinnkantade; axfäste sträfft. 2—4.

Vanl. mörkgrön med styfva, 2—4 fot höga och sällan tufvade strån, slaka och undertill ej sträfva blad. På hafsstränder är växten stundom blågrön med slutl. hoprullade blad.

Allmänt ogräs och ruderatväxt, äfven på hafsstränder.

- **biflórum**; småax 2—3-blommiga och violetta; foderskal föga kortare än kronskalen.

Liknar *Tritic. violaceum*.

Fjelltrakter r.; *Norrl.* Vb. (Rektor L. Forelius).

2. **T. pungens** Pers.; foderskal smalt hinnkantade; axfäste glatt. 3.

Lärer mest likna *Trit. obtusiusculum*. Grågrön, slutl. gulnande; strån styfva, höga och tufvade; blad med stickande spets. Hafsstränder, mycket r.; *Göt.* Hall. Boh. i Göteborgstrakten.

b. Rot tågig. Kronborst ofta böjdt. Småax teml. tätt sittande.

3. **T. caninum** (L.) Schreb., *Lundhvet*; utan grenskott; ax slakt och *lutande*; småax n. trinda; nedre kronskalet med långt och *böjdt* borst. 3.

Strån spensligare, omkr. 2 fot höga och hoptufvade; blad ljusgröna och på båda sidor sträfva; småax gröna.

Skuggrika lundar med myllrik jordmån; *Göt.* mångenst.: Öl. Gotl. Sk. a., *Sv.* t. r.: Söd. Upl. t. a., *Norrl.* r.: Ång. Vb. spr., *Lpl.* spr. till björkregionen.

4. **T. violaceum** Hornem., *Fjellhvet*; rot med korta bladtöfsar; ax styft *upprätt* eller uppstigande; nedre kronskalet med *rakt* och teml. kort borst. 3.

Vanl. lägre än föreg. art med kortare, 1—3 tum långt ax; blad mörkgröna, ofvanpå sträfva; småax violetta.

Lundar och ängsbackar i fjellens björkregion r.; *Lpl.*, *Norrl.* Vb. Jtl. Herj.

B. Nerverna på bladens öfre sida breda, upphöjda och beklädda med flera rader af fina hår (synliga genom förstöringsglas). Blad vanl. smala, snart inrullade. Småax vanl. glest sittande och ofta lätt lossnande. Kronborst föga utbildadt. Foderskal trubbiga eller teml. kort spetsiga. Rotstock krypande.

5. **T. júnceum** L.; småax glest sittande; foderskal trubbiga; kronskal trubbiga och glatta; axfäste glatt. 3.

Blekt blågrå med snart hvitgula och lätt lossnande småax;

strån enstaka, omkr. fotshöga, upptill stundom lutande; blad styfva, ofvanpå mjukhåriga, ej sträfvä; kronborst omärkligt.

Hafsstränder; *Göt.* Boh. Hall. r. Sk. flerst. Öl. Gotl. r.

6. **T. strictum** Deth.; småax glest sittande; foderskal spetsiga; nedre kronskalet trubbigt och nedtill finluddet; axfäste sträfft. 3.

Står nära föreg. art, men småaxen lossna ej alldeles så lätt; stråen äro styfva och stundom dubbelt så höga, foderskalen tydligare kölade.

Hafsstränder r.; *Göt.* Sk. Gotl.

7. **T. obtusiúsculum** Lange; småax tätt sittande; foder- och kronskal trubbiga. 3.

Grågrön med styfva, 1—4 fot höga strån; småax ej synnerligen lätt lossnande; blad styfva och ofvanpå sträfvä.

Sandiga hafsstränder; *Göt.* Boh. Hall. r. Sk. flerst. Blek. Gotl. r.

8. **T. acútum** D. C.; småax glest sittande; foder- och kronskal spetsiga. 3.

Ljust blågrön med slaka, 2—4 fot höga och vanl. tufvade strån; småax med svårighet lossnande; blad slaka, något breda och ofvanpå sträfvä.

Sandiga hafsstränder; *Göt.* Boh. Hall. r. Sk. flerst. Gotl. Blek. Smål. r.

22. *Lólium. Repe.*

a. Rotstock krypande, med grenskott.

1. **L. perenne** L., *Rajgräs*; småax vanl. mycket längre än foderskalet; kronskal utan borst. 2, 3.

Strån omkr. fotshöga, släta, nedtill knäböjda och tufvade; småax alltid tilltryckta till, fästet och mera hoptryckta än hos följ. arter.

Torra ställen, t. ex. åkerrenar, isynnerhet på kalkgrund; *Göt.* a.: Boh. spr. Dalsl., *Sv.**spr.: Verml. Dal. r., *Norrl.* Gestr. Ång. Vb. r., *Lpl.* r. (förvildad?).

b. Rot enårig och tågig utan grenskott.

2. **L. linícola** Sond., *Linrepe*; småax ungefär lika långa som foderskalet eller något längre; kronskal utan eler med mycket kort borst. 3.

Strån 2 fot höga, sträfvä, spensliga och upprätta, vanl. enstaka; småax vid mognaden något trinda och då först tilltryckta.

Åkrar, helst bland lin; *Göt.* spr.: Sk. a. Gotl. Öl. Dalsl. r., *Sv.* spr.: Dal., *Norrl.* Gestr. — Med. spr. Ång. a. Vb. Jtl. r.

3. **L. temulentum** L., *Dårrepe*, *Svimmel*; småax ungefär lika långa som foderskalet eller kortare; kronskal med vanl. långt borst. 3.

Strån 3—4 fot höga och styfva och upprätta, vanl. enstaka och upptill sträfvä; småax föga hoptryckta, aflånga och alltid tilltryckta. Anses vara giftig.

Åkrar, isynnerhet bland vårsäd; *Göt.* spr.: Sk. Öl. t. a., *Sw.* spr.: Vestm. Dal. r., *Norrl.* Gestr. Hels. Herj. Jtl. r.

23. *Leptúrus.* *Ormax.*

1. **L. filiformis** Trin.; foderskal ej öfverskjutande kronskalen. 2.

Strån 3—8 tum långa och n. trådlika; blad mjuka, slutl. inrullade; rot tågig och enårig.

Hafsstränder; *Göt.* Skåne v. delen r.

24. *Hórdeum.* *Korn.*

1. **H. murínium** L., *Slökorn*; blad mjuka med sträfva kanter och glatta slidor; foderskal olikformiga: vid de samkönade (i midten sittande) småaxen jemnbredt lansettlika och håriga, vid de öfriga (hanaxen) är nedre foderskalet borstlikt. 2, 3.

Strån omkr. fotshöga, tufvade och ända upptill bladiga; blad teml. breda; rot tågig och enårig.

Ruderat- och hafsstrandväxt; *Göt.* Sk. spr. Hall. Boh. Smål. Gotl. r. (*Sw.* Söd. Upl. r. och tillfällig).

2. **H. secálinum** Schreb.; blad på båda sidor sträfva; nedre bladslidorna ludna; alla foderskal borstlika. 3.

Högre och spensligare än föreg. med n. trådlikt strå, hvars öfversta ledstycke är långt utdraget; småax smärre; blad smalare; rot tvåårig.

Något fuktiga ängar; *Göt.* Sk. t. a. i s. v. delen samt på ett ställe i mellersta.

25. *E'lymus.*

1. **E. arenárius** L., *Strandråg*; de lansettlika långspetsade foderskalen och det nedre n. trubbiga kronskalet *utan* borst. 3, 4.

Strån n. enstaka, blåaktiga, 3—5 fot höga och grofva, upprätta och sträfva; rotstock lång; blad teml. breda och slutl. inrullade, styfva och i spetsen n. stickande.

Stränder; vid hafvet på v. kusten a., på ö. kusten spr. till Upl. samt på Öl., men Gotl. och Gestr.—Vb. r.; inuti landet vid Vettern i Ög. Smål. och Vg., vid Lagan i Smål. samt vid Vindelef i Ume Lpm.

- **geniculátus**; ax nära fotslångt; foderskal mycket smala och $\frac{1}{3}$ längre än småaxet.

Göt. Gotl. r. (Hall. tillfällig).

2. **E. europæus** L.; foderskal jemnbredt syllika och borstbärande; nedre kronskalet med *långt* borst. 3.

Ljusgrön med något tufvade, omkr. 2 fot höga och spensliga, upprätta och sträfva strån; rot tågig eller med kort rotstock; blad platta, sträfva och ofta något ludna på öfre sidan samt med ludna slidor. Liknar en *Hordeum* och har stundom den ena blomman i hvarje småax felsläende.

Skogsängar, mycket r.; *Göt.* Gotl. Öl. Kalmarl. Sk.

26. *Brachypódium. Axlosta.*

1. **B. pinnátum** (L.) P. B.; ax upprätt, sammansatt af *tätt sittande* och mångblommiga småax; yttre kronskal med kort borst; rotstock krypande. 2, 3.

Strån 1—2 fot höga och hopknippade; blad ljusgröna, n. styfva och korthåriga.

Torra magra ängar och backar; *Göt.* Gotl. a. Öl. spr. Sk. Smål. t. r. Vg. spr.? Dalsl. spr. på slätten, Ög. på silur. form. spr. eljest r., *Sv.* Verml. Vestm. Söd. r. Upl. spr.

2. **B. silvaticum** R. o. Sch.; ax upptill slakt, med *glesa* fåblommiga småax; de öfre blommornas yttre kronskal med borst längre än skalet; rot tågig. 2, 3.

Strån 2—3 fot höga och hopknippade; blad mörkgröna, mjuka och håriga; kronborst pensellikt förenade.

Lundar, helst i skärgården, inuti landet vid Venern, Vettern och Mälaren; *Göt.* Gotl. Öl. t. a. Ög. r. Smål. t. r. Sk. spr. Hall. Boh. Vg. r., *Sv.* Upl. r.

27. *Cynosúrus. Kam-äxing.*

1. **C. cristátus** L.; ax tätblommigt; bladsnärp kort. 2, 3.

Strån hopknippade, 1—2 fot höga och fina med smala blad och tågig rot; ax vanl. grönt och fingerlångt.

Torra ängar; *Göt.* t. a. åtm. i slätthygderna; *Sv.* Söd. Upl. Ner. spr. Verml. r., *Norrl.* Med. Ång. r.

28. *Dáctylis. Hund-äxing.*

1. **D. glomeráta** L.; rotblad vid blomningen bortvissande. 2, 3.

Strån omkr. 2—3 fot höga; blad vanl. sträfvä, mindre ofta glatta; småax gröna eller violetta.

Torra ängar och åkrar; *Göt.* a.: Boh. Dalsl. spr., *Sv.* a.: Verml. Dal. spr., *Norrl.* r.: Jtl. spr.

29. *Festúca. Svingel.*

- A.** Alla blad platta; bladsnärp helt.

- a.** Kronborst längre än nedre kronskalet; bladsnärp kort och tvärhugget.

1. **F. gigantéa** (L.) Vill.; vippa yfvig och lutande; småax aflånga; rot tågig. 3.

Strån 2—4 fot höga med breda, ljusgröna och af ljusare nerver strimmiga blad.

Skuggrika och fukt. lundar, helst på kalkberg; *Göt.* r.: Gotl. Öl. Sk. Hall. spr., *Sv.* r.: Verml. Dal. 0.

- b.** Kronskal utan borst; bladsnärp aflångt och utdraget.

2. **F. silvática** Vill.; vippa i början yfvig och upprätt, sedan hopdragen och lutande; småax ovala; rotstock lång och krypande. 3.

Strån 2—4 fot höga, nedtill med bladlösa slidor; blad breda,

ofvan blågröna, undertill ljusgröna, ðe vid roten sittande hopknippade; småax mycket små.

Berg, helst vid hafvet och större sjöar, men blott på några få ställen; *Göt. Vg. Boh. Sk. Blek. Ög., Sv. Ner., Norrl. Hels.(?).*

c. Nedre kronskalet med kort eller intet borst; bladsnärp kort och tvärhugget.

3. **F. pratensis** Huds., *Ängsvingel*; vippa före och efter blomningen hopdragen och *ensidig*; nedre kronskalet med mycket kort spets samt intet eller mycket kort borst; småax jemnbreda; rotstock kort. 2, 3.

Strån 2—4 fot höga med smal och föga lutande vippa; småax vanl. mångblommiga.

Feta ängar, allmän: Jtl. Lpl. r.

4. **F. arundinacea** Schreb., *Strandsvingel*; vippa före blomningen *yfvigt utbredd*; nedre kronskalet med n. utdragen spets och kort borst; småax aflånga; rotstock lång och skottalstrande. 3.

Liknar föreg. art, men är högre, med lutande vippa och fåblommiga småax.

Hafsstränder; *Göt. Sv. spr., Norrl. Gestr. Med. r.*

B. Rotblad hoprullade, hoptryckta eller borstlika; bladsnärp vanl. tvåöradt. Nedre kronskalet med utdragen spets och tydligt borst.

a. Nedre kronskalet kortare än sitt borst.

5. **F. sciuróides** Roth; rot tågig och enårig; blad borstlika; ståndare vanl. en enda. 2, 3.

Strån omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga, n. trådlika och löst tufvade; det öfversta ledstycket långt och bart; bladsnärp kort och tvärhugget; småax små, aflånga och gröna, slutl. gulnande; vippa n. enkel; öfre foderskalet och nedre kronskalet ungefär dubbelt så långa som nedre foderskalet. Liknar något *Festuca ovina*.

Torra sandiga backar, mycket r.; *Göt. Sk. Blek.*

b. Nedre kronskalet längre än sitt borst.

6. **F. rubra** L.; rotstock krypande och skottalstrande; *stråblad platta*; *rotblad hoprullade*. 2, 3.

Strån 1—2 fot höga och vanl. löst tufvade, strimmiga och trinda; småax vanligen violetta och aflånga eller ovala; nedre kronskalet tydligt nervigt.

Torra ängar och backar, allmän, äfven i fjellen.

— **dumetórum**; strån tätt hoptufvade.

Hafsstränder; *Göt. t. r.: Öl.?, Norrl. Gestr. Hels. Ång. t. r.*

7. **F. duriúscula** L.; rot tågig; *alla blad kölade och hoptryckta*. 2, 3.

En mellanform mellan föreg. och följ. art. Strån löst tufvade, strimmiga och trinda; småax vanl. gröna och ovala; nedre kronskalet otydligt nervigt.

Torra ängar h. o. d.; *Göt.* spr.: Dalsl. Boh. t. r., *Sv.* spr.: Vestm. Verml. Dal. t. r. Ner.?, *Norrh.* Hels. r., *Lpl.* r.

8. **F. ovina** L., *Fårsvingel*; rot tågig; *alla blad borstlika*, icke kölade. 2, 3.

Strån vanligen lägre och finare än hos föreg. art, tätt hop-tufvade och upptill kantiga; småax vanl. gröna och aflånga; nedre kronskalet ottydligt nervigt. I fjellen äro axen stundom för-sedda med groddknoppar.

Torra sandiga backar, allmän.

30. *Schedonórus*. *Svingel-losta*.

A. Nedre kronskalet med utdraget borst.

a. Alla blad breda och platta; vippa lutande.

1. **S. tectórum** (L.) Fr., *Taklosta*; kronborst något *längre* än sitt kronskal; vippa ensidig, nedre vippgrenarne omkr. 5 tillsammans. 2.

Omkr. fotshög och spenslig med på båda sidor mjukludna blad med mjukludna slidor; småaxen (med kronborsten) omkr. en tum långa; foderskal med bred hinnkant; rot enårig. På Gotl. (vid Slite) förekommer en alldeles glatt form af denna art.

Ruderatväxt på torra backar, torftak och murar; *Göt.* *Sv.* t. r.: Gotl. Öl. t. a. Blek. — Upl. spr. Dal.?

2. **S. stérilis** (L.) Fr., *Väglosta*; kronborst *längre* än sitt kronskal; vippa allsidig; nedre vippgrenarne vanl. parvis ställda. 2—4.

Liknar föreg. art, men är något högre med mindre rikblommig vippa och längre vippgrenar; småaxen (jemte kronborsten) ofta två tum långa; blad finhåriga och i kanten sträfvä, de nedre slidorna stundom mjukludna; foderskal med smal hinnkant; strån glatta; enårig.

Ruderatväxt: *Göt.* Gotl. r. Hall. Sk. t. r. (Ög. tillfällig).

3. **S. asper** (Murr.) Fr., *Lundlosta*; kronborst *kortare* än sitt kronskal; vippa ensidig; nedre vippgrenarne vanl. parvis ställda. 2, 3.

2—3 fot hög med (särdeles ofvanpå) sträfhåriga blad; de öfre bladslidorna glatta, de nedre håriga; foderskal n. utan hinnkant, det öfre i kanten hårigt; nedre kronskalet ända till spetsen starkt hårigt; flerårig.

Lundar, helst nära hafvet samt vid större sjöar; *Göt.* Vg. Boh. r. Sk. spr. Gotl. t. r. Öl. spr. Smål. Ög. r., *Sv.* Söd. Upl. r.

* **S. serótinus** Benek.; alla bladslidor håriga, nedre kronskalet blott nedtill hårigt, öfre foderskalet glatt. 3.

Synes vara föga skild, men har något större småax och blommar senare.

Göt. Sk. Gotl. Öl. Ög. r.;

b. Alla blad smala, föga bredare än strået; de nedre hopvikna, de öfre platta; vippa upprätt.

4. **S. erectus** (Huds.) Fr.; kronborst hälften kortare än sitt kronskal; nedre vippgrenar vanl. parvis ställda. 2, 3.

Omr. 2 fot hög med sträfva hårbräddade blad; de nedre bladens slidor ludna, de öfres glatta; vippa smal och hopdragen med ofta färgade småax, stundom något slak.

Torra ängar och åkerrenar, helst vid hafvet eller vid Mälaren, r.; *Göt. Boh. Gotl. Ög., Sv. Söd. Upl. Vestm.*

B. Kronborst otydligt eller intet. Blad breda. Vippa upprätt.

5. **S. inermis** (L.) R. S., *Borstlös Losta*; nedre vippgrenarne 3—5 i krans. 3.

Strån omkr. 2 fot höga och sträfva med n. glatta och i kanten sträfva blad; vippa föga blomrik; småax omkr. tumslånga; flerårig med skottalstrande rotstock.

Torra ängar, mycket r.; *Sv. Upl.* på 4 ställen (männe verkligt vild?).

31. **Bromus.** *Losta.*

A. Blommor åtskilda vid fruktmognaden; vippa slutl. lutande; kronborst böjdt, stundom felslående.

1. **B. secálinus** L., *Råglosta*; kronskal lika långa; nedre vippgrenar 4 eller flera tillsammans. 2, 3.

Omr. 2 fot hög eller deröfver med glatt strå och vanl. glatta bladslidor; småax äggrunda—lansettlika, gröna och vanl. glatta; vippgrenar slutl. utstående.

Allmänt ogräs i rågåkrar: *Vb. Lpl. Herj. r.*

B. Blommor alltid tätt tegellagda; vippa vanl. upprätt, stundom lutande; kronborst rakt.

2. **B. commutátus** Schrad.; vippa slutl. *lutande*, dess nedre grenar 2—7 tillsammans; nedre kronskalet längre än det öfre, ofvan midten bredare med trubbvinklig kant; kronborst n. lika långt som sitt kronskal. 2, 3.

Liknar föreg. art, men har mjukhåriga bladslidor och smälare, lansettlika småax.

Åkerrenar; *Göt. r.: Sk. spr. Dalsl. 0, Sv. Upl. r.* — Är i Ög. Vg. och Upl. trol. blott tillfällig.

3. **B. racemósus** L.; vippa slutl. upprätt med vanl. ensamma och korta grenar (stundom 2—3 tillsammans); nedre kronskalet längre än det öfre och med bågformigt rundad kant; kronborst n. lika långt som sitt kronskal. 2, 3.

Liknar de båda föreg. arterna, men är vanl. lägre; bladslidor håriga; småax äggrundt aflånga; strå glatt.

Ruderatväxt på något fuktig ängsmark; *Göt. Boh. spr. Vg. Hall. Blek. r. Sk. t. a. på slätten.*

4. **B. arvensis** L., *Åkerlosta*; vippa slutl. något lutande, dess nedre grenar 3—8 tillsammans; *kronskal* vanl. *lika långa*; kronborst lika långt som sitt kronskal. 3.

1—2 fot hög med glatt strå, mjukhåriga blad och bladslidor, lansettlika och glatta vanl. violetta småax samt slutl. yfvig vippa med långa grenar; ståndareknappar guldgula.

Åkrar och torra backar på slätten; *Göt. Sv. r.*: Sk. t. a. Gotl. Söd. Upl. a.; *Norrl. Gestr. Hels. Ång. Vb. r.*, *Lpl. r.*

* **B. pátulus** M. K.; vippa slutl. ensidig; blommor upp- till mera utstående; nedre kronskalet något längre än det öfre.

Göt. Skåne t. r.

5. **B. mollis** L., *Luddlost*a; vippa slutl. *upprätt* och hop- dragen, dess nedre grenar 2—4 tillsammans; nedre kronskalet längre än det öfre; kronborst något *kortare* än sitt kronskal. 2, 3.

Vanl. fotshög med strå, blad och ax vanl. mjukludna; småax äggrunda—kägellika och gröna; vippgrenar korta; enårig.

Torra backar, torftak o. s. v.; *Göt. a.*: Dalsl. t. r., *Sv. t. a.*: Verml. Dal. spr., *Norrl. Gestr. Hels. spr. Med. r.* (Ång. Vb. tillfällig).

— **hordeáceus** Wahlenb.; lågväxt och något tufvad; småax vanl. glatta, på mycket korta skaft; tvåårig. 2.

Mera sandiga ställen; *Göt. spr.*, *Sv. Upl. Söd. Vestm. t. r.*

32. **Poa.** *Ångs-gröe.*

A. Rotstock krypande med rotskott (grenskott); blad- snärp kort.

a. Blad slutligen platta samt mer eller mindre breda.

1. **P. sudética** Hænke; alla bladslidor tvåeggadt hop- tryckta; strå hoptryckt; nedre kronskalet tydligt ner- vigt. 3.

Den största af detta släktes arter, 3—5 fot hög och ljusgrön med 5—6 linier *breda* och slutl. platta blad; vippa under blom- ningen utbredd, rikblommig och slutl. något lutande; de nedre vippgrenarne 3—5 tillsammans, nedtill långt bara; småax ägg- rundt lansettlika, hoptryckta, 3—5-blommiga utan ludd och vanl. gröna; foderskal olika långa.

Fukt. lundar, helst i bergstrakter; *Lpl. r.*, *Norrl. r.*: Ång. spr., *Sv. r.*: Söd. 0, *Göt. Ög. t. r. Vg. Smål. Blek. Sk. r.*

2. **P. compressa** L.; strå och slidor *hoptryckta*; nedre kronskalet otydligt nervigt. 2, 3.

1—2 fot hög och blågrön med slutl. platta blad; vippa hop- dragen, teml. rikblommig och vanl. upprätt samt 1—2 tum lång; de nedre vippgrenarne 2—3 tillsammans och teml. korta nedom axsamlingen; småax aflånga—lansettlika, hoptryckta och 5—9-blommiga, vanl. brokiga; nedre kronskalet med ludd; foderskal något olika långa.

Torra stenbundna eller sandiga ställen; *Göt. spr.*: Boh. Hall. r. Sk. Öl. t. a., *Sv. spr.*: Söd. Upl. a. Dal. t. r., *Norrl. Gestr. Jtl. spr. Hels. Vb. r.*

3. **P. pratensis** L.; strå och slidor vanl. *trinda*; nedre kronskalet tydligt nervigt. 2, 3.

Omkr. 1—2 fot hög och vanl. ljusgrön med platta blad; vippa äfven efter blomningen utbredd, vanl. rikblommig och upprätt samt utdragen; de nedre vippgrenarne omkr. 5 tillsammans och teml. korta nedom axsamlingen; småax n. äggrunda 3—5-blommiga med ludd mellan blommorna; foderskal nästan lika långa. Är i hög grad föränderlig.

Ängar, allmän.

b. Blad n. borstlika och hopvikna. Vippa fåblommig.

4. **P. flexuosa** Wahlenb.; strå och slidor något hoptryckta; nedre kronskalet otydligt nervigt. 3.

Knappt $\frac{1}{2}$ fot hög och ofta blågrön; vippa hopdragen, dess nedre grenar vanl. parvis sittande och teml. korta; småax äggrunda 2—3-blommiga.

Något fuktiga ställen högt upp i fjellen r.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl.

B. Rot mångårig och tågig med rotskott.

a. Bladsnärp utdraget.

5. **P. trivialis** L.; strå trindt; rotskottens slidor hoptryckta; nedre kronskalet tydligt nervigt. 2, 3.

1—3 fot hög och vanl. mörkgrön med stundom ganska breda och platta blad; vippa utbredd, rikblommig och upprätt; de nedre vippgrenarne 3—6 tillsammans och nedtill långt bara; småax ovala eller omvänt äggrunda, 2—4-blommiga med ludd, vanl. mycket små och gröna; foderskal olika långa.

Fuktiga ängar, allmän.

6. **P. bulbosa** L., *Lökgröe*; strå och rotskott nedtill *lökformigt* uppsvällda; nedre kronskalet otydligt nervigt. 2.

Omkr. fotshög och grågrön med korta, smala och platta blad; vippa hopdragen, rikblommig och n. upprätt; de nedre vippgrenarne ensamma eller parvis stälda och korta; småax ovala, gytttrade i spetsen af grenarne, och 4—6-blommiga med ludd samt brokiga och ofta med groddknoppar; foderskal n. lika långa.

Berg och torftak nära Östersjön samt vid Vettern (på Ömberg); *Göt.* Gotl. t. r. Öl. a. Sk.—Ög. r., *Sv.* r.

b. Bladsnärp teml. kort. Nedre kronskalet otydligt nervigt. Vippgrenar teml. korta. Blad smala.

7. **P. laxa** Hænke; strå och slidor föga hoptryckta; småax bredt ovala, 2—3-blommiga. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre, ofta blågrön, med hopvikna och mycket korta blad; vippa hopdragen, fåblommig och *lutande*; nedre vippgrenar enstaka eller parvis stälda; ax vanl. högfärgade; stråets öfversta ledstycke förlängdt.

Torra klippor i fjellregionen; *Lpl.* t. r. *Norrl.* Jtl. Herj. r.

8. **P. stricta** Lindeb.; strå och stråslidor föga hoptryckta; rotskottens slidor hoptryckta; småax lansettlika, 1—2-blommiga och oftast försedda med groddknoppar. 3.

Omr. fotshög och n. ljusgrön med slutl. *platta* och teml. långa blad; vippa under blomningen utbredd, teml. rikblommig och upprätt; nedre vippgrenar enstaka eller 2—3; ax brokiga; stråets öfversta ledstycke vanl. förlängdt.

Fjelltoppar, mycket r.; *Norrl.* Jtl. på Åreskutan.

C. Rot mångårig och tågig utan (hos *P. caesia* stundom med) rotskott. Nedre kronskalet otydligt nervigt.

a. Strå ej uppsväldt nedtill. Blad smala.

9. **P. serótina** Ehrh.; strå och slidor trinda; bladsnärp *utdraget*; blommor sammanhängande genom ludd. 3.

Omr. 1—2 fot hög och ljusgrön, föga tufvad, med långa och platta blad; vippa utbredd, rikblommig och slutl. lutande; de nedre vippgrenarne 3—5 tillsammans och nedtill långt bara; småax äggrunda, 2—5-blommiga och upptill färgade; strå nedtill ofta nedliggande och knäböjdt; foderskal olika långa.

Stränder och andra fukt. ställen, teml. allmän.

10. **P. nemoralis** L., *Lundgröe*; strå och slidor trinda; bladsnärp *kort*; blommor föga sammanhängande och n. utan ludd. 2, 3.

Omr. 2 fot hög och ljusgrön, tätt tufvad, med långa, smala och platta blad samt vanligen mycket fina strån; vippa lång och snart hopdragen, rikblommig och något lutande; de nedre vippgrenarne 2—5 tillsammans; småax äggrundt lansettlika, 2—5-blommiga och vanl. gröna; strå upprätt; foderskal n. lika långa.

Lundar och skogar, allmän.

11. **P. glauca** Vahl; strå och slidor *hoptryckta*; bladsnärp *kort*; vippa teml. utbredd; strå *slätt*. 3.

Omr. fotshög eller högre, blågrön och tätt tufvad med teml. långa och platta blad; vippa vanl. rikblommig och upprätt; de nedre vippgrenarne vanl. enstaka eller parvis stälda; småax äggrundt lansettlika, 2—4-blommiga och vanl. brokiga; stråets öfversta ledstycke mycket långt utdraget.

Helst i fjelltrakter; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. Herj. Vb. Ång. t. r., *Sv.* Dal. r., *Göt.* Boh. vid Strömstad (Beurling).

12. **P. áspera** Gaud.; strå och slidor *hoptryckta*; bladsnärp *kort*; vippa teml. hopdragen och fåblommig; strå *sträft*. 3.

Liknar föreg. art, men är *blågrå* och föga tufvad med korta och slutl. platta blad; småax 3—7-blommiga.

I fjellen, helst i björkregionen, t. r.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj.

* **P. caesia** Sm.; småax bredt ovala, 5—7-blommiga; stundom med rotskott.

I fjellen r.

b. Strå nedtill knutigt uppsväldt. Blad något breda.

13. **P. alpina** L., *Fjellgröe*; strå och slidor trinda; bladsnärp teml. *kort*. 2, 3.

Omr. fotshög med slätt, vanl. ända upp mot vippan bladt strå; blad teml. korta och platta; vippa under blomningen

utbredd och upprätt, vanl. pyramidformig och rikblommig; nedre vippgrenar teml. korta, vanl. enstaka eller parvis stälda; småax äggrundt aflånga, brokiga och vanl. 3—5-blommiga, stundom med groddknoppar.

Ängar, helst i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. a. Vb.—Hels. spr., *Sv.* Dal. spr. Upl. r., *Göt.* Gotl. t. r. Öl. spr. Smål. Vg. Boh. r.

D. Rot enårig och tågig med rotskott.

14. **P. annua** L.; strå och slidor hoptryckta; det öfversta bladsnärpets något utdraget; nedre kronskalet otydligt nervigt. 2—4.

Hela växten mycket mjukare än hos de öfriga arterna, omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och ljusgrön med platta och ofta på tvären vågiga blad; vippans grenar under blomningen horisontellt utstående, de nedre ensamma eller parvis stälda och nedtill långt bara; småax vanl. gröna och äggrunda; foderskal olika långa.

Ruderatväxt och ogräs, allmän.

33. *Briza. Darrgräs.*

1. **B. média** L.; rot tågig; bladsnärp kort. 2—3.

Strån fotshöga; vippa utbredd och upprätt med hårfina och krusiga grenar; småax hoptryckta och vanl. violetta; nedre kronskalet båtformigt; foderskal med bred hinnkant.

Torra ängar; *Göt.* *Sv.* a.: Dalsl.—Dal. spr., *Norrl.* spr.: Med.—Vb. r.

34. *Catabrosa. Narfgräs.*

1. **C. aquática** (L.) Pal. Beauv.; vippans grenar slutl. mycket utspärrade, 4—10 tillsammans; småax tvåblommiga; foderskal något kortare än kronskalet. 3.

Omkr. fotshög och spenslig, nedtill krypande med lång rotstock; blad ljusgröna, korta breda och trubbiga; småax gröna eller violetta; kronskal trubbiga, tydligt nerviga; bladsnärp kort.

I vatten, helst i större slättbygder; *Göt.* r.: Sk. t. a. Öl. Ög. spr. Dalsl. Ö, *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. t. r. Ner. Dal. r., *Norrl.* Jtl. Hels.—Äng. r.

2. **C. ålgida** (Wahlenb.) Fr., *Snövattengräs*; vippa fågrenig och hopdragen; småax enblommiga; foderskal mycket kortare än kronskalet, ofta felsläende. 3, 4.

Omkr. tumshög, sällan ända till $\frac{1}{2}$ fot hög med tågig rot; blad små och ljusgröna; kronskal trubbiga, det nedre stundom med kort udd; ståndare 2.

Vattenpölar på de högsta fjelltopparne i *Lpl.* r.

35. *Glycéría. Vattengröe.*

A. Nedre kronskalet tydligt 7-nervigt.

a. Strå upprätt med upprätta, icke flytande blad samt små, alltid hoptryckta småax.

1. **G. aquática** (L.) Wahlb., *Jettegröe*; vippa upprätt med sträfvä grenar, 5—9 tillsammans; blad kortspetsade med trinda slidor. 3.

Omkr. 4—6 fot högt och rörlikt gräs med tjock rotstock och omkr. $\frac{1}{2}$ tum breda, ljusgröna blad; småax jemnbredt lansettlika och gulgröna, i spetsen brunaktiga.

I vatten, vid stränder, helst i de större sjöarne, sällan i grunda hafsvikar; *Göt.* Dalsl. a. vid Venern, *Vg.* Boh. spr. Hall. r. Sk. Blek. spr. Smål. r. Ög. spr., *Sv. r.:* Verml. a. vid Venern, Söd. Upl. spr., *Norrl.* Med. vid Sundsvall (planterad?). För öfrigt planterad mångenstädes.

2. **G. remóta** Fr.; vippa lutande med något sträfviga grenar, 3—5 tillsammans; blad jemnt afsmalnande med något hoptryckta slidor. 3.

Spensligare och lägre än föreg. art med mindre yfvig vippa och ej så tätt sittande, gröna eller violetta småax; rotstock smälare; blad teml. mjuka, 2—3 linier breda och ljusgröna; stråets leder täckta af slidorna. Liknar *Poa sudetica*.

Bäckdalar i lägre fjelltrakter, mycket r.; *Norrl.* Ång. Bjertrå, Med. Sättna.

b. Strå nedliggande eller uppstigande; de nedre bladen flytande; bladslidor tvåeggadt hoptryckta; småax stora, före blomningen trinda, sedan hoptryckta.

3. **G. fluitans** (L.) R. Br., *Mannagrynsgräs*; vippa upprikt och klaselik, med n. glatta grenar, blott 2 tillsammans; nedre kronskalet nästan spetsigt. 3, 4.

Omkr. 2—4 fot hög och vanl. nedliggande; blad 2—3 linier breda och rent gröna; småax jemnbreda, tilltryckta och vanl. blekgröna.

I sött vatten vid stränderna, allmän till s. delen af Vb. och Dal.; Herj. Jtl. spr.

4. **G. plicata** Fr.; vippa yfvig och i spetsen lutande, med n. glatta grenar, de nedre omkr. 5 tillsammans; nedre kronskalet trubbigt. 3, 4.

Liknar mycket föreg. art, men har mera uppstigande strå, något bredare och mera ljust gröna blad samt utstående vippgrenar.

I sött vatten, helst i bäckar; *Göt.* r.: Sk. a. Ög. t. r. Öl. Dalsl. 0, *Sv.* Verml. r.

B. Nedre kronskalet otydligt 5-nervigt. Blad icke flytande; småax små och hoptryckta.

5. **G. distans** (L.) Wahlenb.; vippa under blomningen utbredd med utstående och slutl. *nedböjda* grenar, 3—5 tillsammans (sällan parvis stälda); småax aflånga; rot tågig; blad platta. 3, 4.

Från ett par fot till blott ett par tum hög, ofta nedliggande eller uppstigande, med spensliga och tätt hoptufvade strån och smala blågröna blad; småax grönaktiga eller blågröna, stundom brokiga, samt lätt affallande; foderskal n. helt och hållet hinnaktiga. Liknar något *Poa annua*.

Ruderat- och strandväxt, helst vid hafvet och vid större sjöar; *Göt. spr.*: Sk. Blek. t. a. Vg. r. Dalsl. inre Smål.?, *Sv. Söd. Upl. spr.* Vestm. t. r. Ner. Verml. r., *Norrl. r.*: Gestr. spr. Med. Herj.?

6. **G. maritima** Wahlb.; vippgrenar slutl. *tilltryckta*, de nedre parvis ställda; småax ovala—aflånga; rotstock krypande; blad i kanterna inrullade. 3, 4.

Liknar föreg. art, men är mera upprätt med mjukare blad, brokiga (sällan gröna) och längre qvarsittande småax samt blott i kanterna hinnaktiga foderskal.

Hafsstränder; *Göt. r.*: Boh.—Sk. mångenst.

C. Nedre kronskalet med en tydlig nerv. Småax små och aflånga.

7. **G. pendulina** Læst.; vipa yfvigt utbredd och lutande med hängande grenar, 3—7 tillsammans. 3.

Omkr. 2—3 fot hög och vanl. upprätt med tjocka och nedtill bladlösa strån, lång rotstock och slaka, 2—3 linier breda blad; småax brokiga af gult och violett.

Öfversvämmande stränder; *Norrl. Vb. t. ex.* vid Tornioelf t. r.

36. **Enóidium.** *Blåtåtel.*

1. **E. cœrúleum** (L.) Gaud.; rot tågig; vipa rikblommig med parvis ställda, nedtill delade grenar. 3.

Strån omkr. 2—3 fot höga och styfva, nedtill lökformigt uppsvällda och försedda med blott en ledknut; nästan alla bladen samlade vid roten; småax vanl. blå, stundom blekare och grön-gula, med mycket bräckligt fäste.

Våta ställen på ångar, stundom i skogar, teml. allmän.

37. **Avéna.** *Hafre.*

A. Rot enårig utan rotskott; småax hängande; foderskal 5—9-nerviga, längre än kronskalet.

1. **A. fátua** L., *Flyghafre, Vildhafre*; vipa *allsidig* och yfvig; axfäste ludet; kronskal nedtill med hår. 3.

Strån 3—4 fot höga med ludna leder; nedre kronskalet vanl. finhårigt med mycket kort och tvåklufven spets, stundom n. glatt; småax grönaktiga, 2—3-blommiga.

Ogräs bland vårsäd, helst i större slättbygder; *Göt. spr.*: Sk. Öl. Gotl. a. Dalsl.?, *Sv. spr.*: Ner. Verml. 0, *Norrl. spr.*, *Lpl. r.*

2. **A. strigósa** Schreb.; vipa *ensidig* och klaselik; axfäste n. glatt; kronskal (åtm. nedtill) utan hår. 3.

Lik föreg. art och lika hög med glatta stråleder; nedre kronskalet med 2 långa spetsar; småax grönaktiga.

Ogräs bland vårsäd; *Göt. r.*: Smål. Öl. mångenst. Gotl. Dalsl. 0, *Sv. Verml. r.*

B. Rotstock vanl. med rotskott; småax upprätta; foderskal 1—3-nerviga; det nedre foderskalet kortare än kronskalet.

- a. Nedre kronskalet trindryggadt och n. läderartadt; alla blommor samkönade med långa kronborst; småax lansettlika; axfäste ludet; bladsnärp utdraget.

3. **A. pubescens** L., *Luddhafre*; vippa under blomningen utbredd och teml. yfvig med talrika småax; nedre foderskalet 1-nervigt. 2, 3.

Strån släta och omkr. 2 fot höga med vanl. mjukludna blad och slidor; blommor vanl. nedtill violetta, upptill silfverglänsande; småax 2—3-blommiga; vippans nedre grenar vanl. 4 tillsammans; blad i spetsen hopdragna.

Torra ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Gestr. Hels. a. Vb. 0, Lpl. r.*

4. **A. pratensis** L., *Änghafre*; vippa alltid hopdragen och klaselik med få småax; båda foderskalen 3-nerviga. 2, 3.

Liknar föreg. art, men är mera tätt tufvad med sträfvä strån, blad och slidor; småax 3—5-blommiga; vippans nedre grenar vanl. parvis ställda; blad ofta hopvikna och styfva.

Torra ängar; *Göt. a.: Dalsl. t. r. Boh. spr.?, Sv. t. a.: Verml. r. Dal. r.?, Norrl. Gestr. t. a. Hels. Ång. t. r.*

- b. Nedre kronskalet köladt och bladartadt; den nedre blomman vanl. hanblomma med långt kronborst, den öfre samkönad med intet eller mycket kort borst; småax aflånga; axfäste glatt; bladsnärp kort.

5. **A. elätior** L., *Knylhafre*; vippa under blomningen utbredd och yfvig med talrika 2-blommiga småax. 2, 3.

Strån 3—4 fot höga och glatta; blad sträfvä med n. glatta slidor; småax blekgröna, mindre än hos föreg. arter.

Ängar och backar, ofta bland buskar, helst i skärgården; *Göt. mångenst.: Dalsl. 0, Sv. Söd. Upl. t. a. Vestm. spr. Ner. r., Norrl. Gestr. Hels. r.*

38. **Trisetum.** *Hafreäxing.*

- a. Rotstock skottalstrande.

1. **T. flavescens** (L.) Pal. Beauv.; vippa teml. tätblommig, under blomningen *utbredd*, slutl. hopdragen, med sträfvä grenar, de nedre omkr. 4 tillsammans; *strå glatt*; de nedersta bladen jemte deras slidor mjukludna; småax 2—3-blommiga, gulaktiga. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög och n. upprätt; blad platta med kort och tvärhugget snärp; det ena foderskalet dubbelt längre än det andra.

Ängar och lundar, helst på slätten; *Göt. Gotl. r. Sk. t. r. Blek. r. Smål. Ög. t. r., Sv. Söd. r. Upl. t. r. men mångenst. i Stockholmstrakten, Vestm.?*

b. Rot tågig med bladtöfsar.

2. **T. subspicatum** (L.) P. B., *Fjellhafre*; vippa tät och axlik med håriga grenar; strå och blad mjukludna; småax brokiga. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och styft upprätt; bladsnärp något utdraget; foderskal n. lika långa.

Klippor och öppna fält i fjellen; *Lpl.* i högfjellen a., *Norrl. Jtl.* Herj. spr.

3. **T. agrostideum** Fr.; vippa gles och under blomningen utbredd, slutl. hopdragen med n. glatta grenar; stråets nedersta del och de nedersta bladen *finludna*; småax gröngula. 3.

Högre än föreg. art och med finare strå; vippa smalare och mera upprätt än hos *Triset. flavescens*.

I fjellens björkregion, mycket r.; *Lpl.* på två st. i Torn. Lpm.

39. **Airópsis.** *Dverg-tåtel, Smile.*

1. **A. præcox** (L.) Fr.; vippa axlik och hopdragen; småax längre än skaften; foderskal föga längre än blommorna. 2.

2—5 tum hög och vanl. upprätt med spensliga hoptufvade strån och tågig enårig rot; strån och ax gröngula.

Hafsstränder; *Göt.* spr.: Sk. a. Gotl. Ög. r., *Sv.* Söd. r.; inuti landet: *Göt.* Sk. a. Vg. på Kållandsö, Smål. t. ex. vid Jönköping.

2. **A. caryophylléa** (L.) Fr.; vippa utbredd; småax vanl. kortare än skaften; foderskal längre än blommorna. 2.

Är något högre än föreg. art och har liksom denna spensliga tufvade strån, enårig rot, utdraget bladsnärp, spetsiga foderskal och tvåblommiga småax, men de senare äro silfverglänsande och grönaktiga (eller violetta); vippa triangelformig med tredelade grenar; strån rodmande eller violetta.

Sandiga ställen; *Göt.* Skåne t. r. Smål. r.

40. **A'ira.** *Tåtel, Tåda.*

- A.** Kronborst rakt; småax med ämne till en 3:dje blomma.

1. **A. cæspitosa** L., *Tuf-tåtel*; blad vanl. *platta*; kronborst *inneslutet*. 3.

Omkr. 2 fot hög och tufvig med utbredd, i spetsen lutande vippa med sträfviga grenar; småax mindre än hos öfriga arter, aflånga och n. trubbiga, violetta eller gröngula; blad ofvanpå sträfviga.

Något fuktiga ängar, allmän.

- **brevifolia**; vippa hopdragen, lansettlik med glatta krusiga grenar; blad korta och slutl. inrullade; kronborst något krökt; småax rödvioletta.

Liknar *Aira flexuosa*.

Norrl. Jtl. r.

2. **A. bótnica** Wahlenb., *Hafs-tåtel*; blad rännformiga och inrullade; kronborst långt utskjutande. 3.

Ofta högre än föreg. art med längre, n. upprätt och något hopdragen vippa med glatta grenar; småax lansettlika-aflånga och n. spetsiga. Hela växten blekgul och utan rotskott.

Hafsstränder; *Norrl. Sv. spr., Göt. Ög. Smål. r.*

3. **A. alpina** L., *Fjelltåtel*; blad rännformiga, inrullade och släta; kronborst *inneslutet*. 3.

Omkr. fotshög med utbredd och något lutande vippa med glatta grenar; småax större än hos föreg. arter, äggrunda, spetsiga och brokiga, n. alltid *med groddknoppar*. Har ofta rotskott.

Fuktiga ställen, stundom vid vägar, högt upp i fjellen; *Lpl. spr., Norrl. Jtl. Herj. spr.*

- B.** Kronborst krökt; småax utan ämne till en 3:dje blomma.

4. **A. flexuosa** L., *Krus-tåtel*; blad trinda och borstlika; kronborst utskjutande. 3.

Inemot 2 fot hög med utbredd, gles, äggrund och lutande vippa med glatta och krusiga grenar; småax äggrunda, bruna och grönhvita, något längre än de olikstora foderskalen; blad-snärp utdraget och tvärhugget.

Torra berg och backar, allmän.

- **montana**; vippa något hopdragen; småax större och mera rödaktiga.

Helst i fjelltrakter; *Lpl. Norrl. spr.: Gestr. 0, Sv. Dal. spr. Verml. r., Göt. Boh. r.*

- **uliginosa** Fr. (Weihe?); vippgrenar kortare och sträfvä; bladsnärp spetsigt; strå upptill slätt; kronborst långt; blad n. hårlika.

Fuktiga ställen r.; *Göt. Smål. vid sjöar i Femsjö.*

41. **Corynéphorus.** *Sandborst.*

1. **C. canescens** (L.) P. B.; vippa upprätt, blott under blomningen utbredd och aflång; småax brokiga, slutl. vitglänsande; foderskal längre än blommorna. 3, 4.

5—8 tum hög och blågrön; strån teml. spensliga, tätt tufvade och vanl. knäböjda; foderskal lansettlika spetsiga; bladsnärp utdraget och spetsigt.

Sandiga ställen, helst vid hafvet; *Göt. Hall. t. r. Sk. Öl. a. Gotl. Kalmarl. Blek. spr. inre Smål. r. (Ög. tillfällig vid Motala).*

42. **Vahlódea.**

1. **V. atropurpurea** (Wahlenb.) Fr.; blad platta och mjuka; kronborst inneslutet af foderskalen. 3.

Omkr. fotshög, spenslig och n. glatt med rotskott, knappt liniebreda blad och slak *mörkröd* vippa.

Fuktiga ställen i fjellen, helst bland enbuskar på stränder af bäckar och sjöar; *Lpl. t. a., Norrl. Vb. Jtl. Herj. r., Sv. Dal. r.*

43. **Holcus.** *Tåtel.*

1. **H. lanátus** L., *Luddtåtel*; blad och slidor tätt gråludna; hanblommans borst vanl. inneslutet inom de trubbiga foderskalen; rot tågt. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög med tufvade, upprätta och småludna strån, vippa aflång och rikblommig; småax äggrunda, hårkantade och hvitaktiga, upptill rödaktiga.

Fuktiga ängar; *Göt.* spr.: Blek. Sk. — Boh. a., *Sv.* r.: Söd. spr. Upl. t. r. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. Äng. r.

2. **H. mollis** L., *Mjuktåtel*; strået och öfre bladslidorna glatta; kronborst knäböjdt, utskjutande; rotstock. 3. 2—3 fot hög med slankiga strån; vippa slutl. hopdragen och teml. smal; småax gröngula.

Sandiga skogar eller åkrar, stundom på hafsstränder; *Göt.* (helst nära hafvet) Boh. Hall. t. r. Sk. t. a. (äfvén inuti landet) Gotl. r. Öl. spr. Blek. r. Kalmarl. t. r. Ög. r. (i skärgården), inre Smål. r., *Sv.* Söd. r.

44. *Triodia*. *Tandsvingel*, *Knägräs*.

1. **T. decumbens** (L.) Pal. Beauv.; småax aflånga eller omvänt äggrunda; rot tågig. 3.

Ljusgrön och tufvad med omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga, uppstigande strån; blad något styfva, slutl. hoprullade, med håriga slidor och en hårkrans i st. f. snärp; småax omkr. 6, gröna och teml. tjocka.

Torra ängar och hedar; *Göt.* a., *Sv.* spr.: Söd. Upl. Vestm. a., *Norrl.* Gestr. Hels. r.

45. *Graphéphorum*. *Vass-svingel*.

1. **G. festucaceum** (Link) Asa Gray (enl. Anders.); småax omvänt äggrunda; vippa lutande. 3.

4—6 fot hög och ljusgrön, mycket liknande *Glyceria aquatica*, men med något smalare blad, utdraget och tvärhugget snärp, större och blekgröna samt mot spetsen af grenarne samlade småax. *Flumina arundinacea* Fries.

Sjöstränder och åmynningar, så långt som sjöarnes vårvatten uppstiger; *Göt.* Östergötl. a. i Roxens, Däfverns och Glans alluvialland från Kungsbro i Vreta till Johannisborg vid Norrköping.

46. *Mélica*. *Slokgräs*, *Floke*.

A. Nedre kronskalet glatt; vippa glesblommig, upp- till något lutande.

1. **M. nutans** L., *Berg-slok*; småax med 2 utvecklade blommor och hängande på korta skaft i enkel och ensidig klase. 2, 3.

Omkr. fotshög med lång rotstock och teml. breda, mjuka och ljusgröna blad; snärp kort och afrundadt; småax äggrunda; foderskal trubbiga och rödaktiga.

Bergväggar och lundar t. a., dock mindre ymnig i fjellen.

2. **M. uniflora** Retz., *Lund-slok*; småax med blott en utvecklad blomma, upprätta på utdragna skaft i en grenig vippa med långa grenar. 3.

Liknar föreg. art, men är spensligare; snärp långspetsadt, motsatt bladet; foderskal n. spetsiga, ljusare röda.

Bergväggar och lundar, helst vid hafvet samt vid Venern och Vettern; *Göt.* Vg. spr. Boh. r. Hall. t. r. Sk. a. inre Smål.

vid Grenna, Blek. Kalmarl. Öl. spr. Gotl. t. r. Ög, r., Sv. Söd. Upl. r.

B. Nedre kronskalet i kanterna långhårigt; vippa tätblommig, axlik och upprätt.

3. **M. ciliata** L., *Grus-slok*; småax med blott en utvecklad blomma, upprätta på mycket korta skaft; axsamling jemnbred. 2, 3.

Omkr. $1\frac{1}{2}$ fot hög med lång rotstock och hopknippade strån samt stela och slutl. hopvikna blad; snärp utdraget; småax lansettlika violetta, slutl. halmgula och silfverglänsande; foderskal spetsade; nedre kronskalet n. hinnaktigt.

Torra klippor nära Östersjön och Vettern; *Göt.* Gotl. a. Öl. spr. Kalmarl. Ög. t. r., Sv. Söd. Upl. t. r., dock flerst. omkr. Stockholm.

47. *Koeléria. Tofs-äxing.*

1. **K. glauca** D. C.; blad rännformiga och n. borstlika, jemte stråets öfre del finludna; nedre kronskalet trubbigt och vanl. försedt med ett litet borst. 3.

Grågrön och omkr. fotshög; småax grönhvita, 2—3-blommiga; de nedre bladslidorna upplösta i trådar; vippa slutl. n. jemntjock; mångårig.

Torra sandfält; *Göt.* Sk. (helst i ö. delen) Hall. Öl. mång. Blek. r.

48. *Phragmites. Vass, Bladvass, Sjövipp.*

1. **P. communis** Trin.; småax 4—5-blommiga. 3.

Det största bland alla svenska gräs, stundom öfver 6 fot högt, med krypande rotstock och mycket breda, i kanterna sträfvä blad med en kort hårkrans i st. f. snärp; småax mer än $\frac{1}{2}$ tum långa; foderskal spetsiga och i spetsen hela.

Stränder, i och vid vattnet, allmän, äfven i skärgården; dock Jtl. t. r. och (åtm. i norra) Lpl. r. i fjellens barrskogsregion.

49. *Calamagrostis. Rörhven.*

A. Kronborst rakt.

a. Småax gyttrade på vippgrenarnes utsida; foderskal n. broskartade och efter blomningen slutna. 1. **C. epigejos.**

b. Småax allsidigt fästade på vippgrenarne; foderskal hinnaktiga och efter blomningen öppna. 2. **C. litorea.** 3. **C. Halleriana.** 4. **C. lanceolata.**

c. Småax allsidigt fästade på vippgrenarne; foderskal hinnaktiga och efter blomningen slutna. 5. **C. neglecta.** 6. **C. Hartmaniana.**

B. Kronborst knäböjd, fästadt nära kronskalets bas. Småax allsidigt fästade på vippgrenarne; foderskal efter blomningen slutna.

a. Foderskal hinnaktiga. 7. **C. arundinacea.** 8. **C. varia.**

9. **C. lapponica.**

b. Foderskal n. bladartade. 10. **C. chalybæa.**

1. **C. epigejos** (L.) Roth; foderskal smalt lansettlika och afsmalnande till en lång och syllik spets, lika

stora, nästan dubbelt så långa som det nedre kronskalet, som har borsten fästadt nedom den djupt klufna spetsen; blomhår n. lika långa med foderskalen. 3.

4—5 fot hög, mycket sträf och styf med teml. breda blad och omkr. 3 linier långa foderskal.

Torra ställen, helst i bergstrakter, äfven på stränder, teml. allmän: Lpl. r. i fjellens barrskogsregion.

2. **C. litórea** D. C.; foderskal *smalt lansettlika* och långspetsade, olikstora och n. dubbelt så långa som det längre kronskalet, som har det teml. långa borsten fästadt i eller nedom den grundt klufna spetsen; blomhår *lika långa* som foderskalen. 3.

3—4 fot hög, teml. styf, sträf och blågrön med n. upprätt och något gles vippa. Liknar temligen *C. Hartmaniana*.

Stränder och berg i lägre fjelltrakter, mycket r.; *Norrl. Jtl. Herj. Hels., Sv. Verml.*

3. **C. Halleriána** D. C.; foderskal aflångt lansettlika och tillspetsade, vanligen nästan lika stora och $\frac{1}{3}$ längre än det längre kronskalet, som har borsten fästadt nedom den grundt klufna spetsen; blomhår *kortare* än foderskalen och vanl. föga längre än kronskalen; bladsnärp vanl. utdraget. 3.

Något lägre än föreg. art, med teml. upprätt vippa och smala, något sträfvä blad.

Fuktiga ängar, helst vid stränder, r.; *Lpl. Norrl. Sv., Göt. Dalsl. Boh. Vg. Smål. Ög.*

* **C. eláta** Blytt; foderskal oliklånga och tillspetsade; vippa mycket yfvig med slaka grenar och lutande topp; blomhår n. lika långa med foderskalen; blad smala och blågröna; strå 4—5 fot högt.

Helst i fjelltrakter; *Lpl. Torn. Lpm. spr. i björkreg., Norrl. Vb. Ång. flerstädes.*

** **C. phragmitóides** Hartm.; foderskal oliklånga, något smalare och med något längre spets (än hos hufvudarten); vippa utbredd och yfvig med lutande topp; blad breda.

Stränder, i samma landskap, som för hufvudarten uppgifvits; *Lpl. — Herj. Vb. Ång. t. a., eljest t. r.*

*** **C. Langsdórfii** Trin.; foderskal n. oliklånga och tillspetsade; vippa upprätt (föga lutande) och något hopdragen; blad teml. breda och blågröna.

Fuktiga ängar; *Sv. Verml. r.*

4. **C. lanceoláta** Roth; foderskal aflångt lansettlika med teml. lång spets, vanligen lika stora och $\frac{1}{3}$ längre än det längre kronskalet, som har det n. omärkliga bor-

stet fästadt i den grundt klufna spetsen; blomhår n. lika långa med foderskalen; bladsnärp kort. 3.

Omkr. 4 fot högt, mjukt och slakt gräs med smala, slaka och ljusgröna blad samt lutande, något gles vippa. Teml. lik föreg. art.

Fuktiga ställen, helst i skogar, t. a., dock mindre ofta i fjellen.

5. **C. neglecta** Fr.; foderskal aflånga och kortspetsade, lika stora och föga längre än de föga oliklånga kronskalen; kronborst fästadt nedom midten af kronskalet; blomhår *föga kortare* än kronskalen; bladsnärp kort. 2, 3.

1—3 fot hög eller stundom deröfver, spenslig, styf och n. glatt (någongång sträf); rotskottens och stråets nedre blad vanl. trådlikt hoprullade; vippa vanl. smal och aflång-lansettlik med korta grenar; småax mindre än hos de öfriga arterna, knappt linielånga och brokiga.

Kärr och fukt. ängar, helst på stränder; *Lpl. Norrl. Sv. a., Göt. t. r.: Dalsl. Vg. Ög. Smål. mångenst.*

— **boreális** Læst.; kronborst fästadt ofvan kronskalets midt; blomhår något kortare än kronskalen; rotskottens blad platta.

Fjelltrakter r.; *Lpl. Torn. Lpm., Norrl. Vb.*

6. **C. Hartmaniána** Fr.; foderskal aflångt lansettlika med utdragen spets och $\frac{1}{3}$ längre än det längre kronskalet, som har borstet fästadt nedom midten; blomhår *hälften kortare* än det längre kronskalet; bladsnärp kort. 3.

Omkr. 4 fot hög, styf och något sträf med mycket långa och smala blad, glesare vippa och dubbelt längre småax än hos föreg. art.

Fuktiga ängar och stränder; *Norrl. Jtl. r., Sv. r.: Upl. 0, Göt. Smål. Boh. r.*

7. **C. arundinácea** (L.) Roth; foderskal vanl. brunaktiga med ljusare kant, aflångt lansettlika med utdragen spets och föga längre än det längre kronskalet; blomhår dubbelt kortare än det kortare kronskalet; kronborst dubbelt längre än foderskalen. 3.

2—3 fot hög och styf med sträfva, slaka, breda och platta blad; vippa slutl. tätt hopdragen och smal, n. jemnbred.

Berg och torra ofruktbara ställen i skogar, allmän.

- * **C. acutiflóra** Schrad. enl. Fr.; foderskal smalt lansettlika med mera utdragen spets och mycket längre än kronskalen; blomhår vanl. föga kortare än det kortare kronskalet; kronborst lika långt med foderskalen eller något längre.

Med violett vippa och bredare, kortare och något stela blad. Förmodas vara bastard af *C. arundinacea* och *C. epigejos*.

På dylika ställen som hufvudarten, r.; *Norrl. Jtl., Göt. Boh. Hall. Ög.*

8. *C. vária* P. B.; foderskal violetta, aflånga, kortspetsiga och något längre än kronskalen; blommår ungefär lika långa som det längre kronskalet; kronborst ej öfverskjutande foderskalen. 3.

Liknar *C. acutiflora*, men har bredare foderskal, kortare och i början mera utbredd vippa; blad teml. breda, midtpå bredast. Berg och kullar; *Göt. Gotl. a. i n. delen, eljest t. r.*

9. *C. lappónica* Wahlenb., *Lapskt Rörhven*; foderskal brunaktiga med ljusare kant (stundom n. violetta), bredt aflånga och kortspetsiga (ofvan midten bredast), något längre än kronskalen; blommår något längre än det kortare kronskalet; kronborst ej öfverskjutande foderskalen. 2, 3.

Vanl. lägre än *Calam. arundinacea* och styf med sträfv och styfva, smala, teml. platta och blekgröna blad; vippa tätt hopdragen och smal. Liknar *Calam. neglecta*.

Skogar och backar, helst i fjelltrakter; *Lpl. spr., Norrl. Vb. Ång. spr. Med. Jtl. r.*

— *opíma*; vippa gråbrun och teml. yfvig.

Norrl. Vb. Ång. r.

10. *C. chalybæa* Fr.; foderskal blygrå med mörkbrun kant, bredt aflånga med teml. kort spets, föga längre än det längre kronskalet; blommår något kortare än det kortare kronskalet; kronborst ej öfverskjutande foderskalen. 2, 3.

Högre än föreg. art med bredare, blågröna och något slaka blad, talrikare och smärre småax; vippa något gles och i spetsen lutande.

Torr skogsmark i lägre fjelltrakter; *Norrl. Ång. spr. Jtl. r., Sv. Verml. r.*

50. *Psamma. Marhalm, Sandrör.*

1. *P. arenária* (L.) R. S.; foderskal spetsiga; vippa tät och axlik. 3.

3—4 fot hög med rotstock, tjocka halmgula, i början hvitaktigt blågröna ax och snart inrullade blad; nedre kronskalet med kort borstlik udd.

Sandiga hafsstränder; *Göt. Sk. Hall. t. r. Boh. Smål. Öl. Gotl. r.*

2. *P. báltica* (Fr.) R. S.; foderskal sylspetsade; vippa grenig och hopdragen. 3.

Något högre än föreg. art med rödviolett vippa och senare inrullade blad; nedre kronskalet med utskjutande borstlik udd. Liknar *Calamagrostis epigejos*.

Sandiga hafsstränder, mycket r.; *Göt. Sk. Boh.*

51. *Agrostis*. *Hven*.

A. Kronskal 2; foderskal n. lika långa; alla blad platta. Kronborst oftast *felslående*, eljest fästadt nära spetsen af skalet.

1. **A. alba** L., *Kryp-hven*; vippa efter blomningen hopdragen, *nedtill* bredare, upptill mycket afsmalnande; nedre kronskalet kortare än foderskalen; bladsnärp utdraget. 3.

Omkr. 2 fot hög, ofta med skottalstrande rotstock; vippa vanl. blekgul, sällan rödbrun; foderskal efter blomningen vanl. slutna, äggrundt lansettlika och spetsiga.

Fuktiga ängar, teml. allmän.

2. **A. vulgaris** With., *Rödhven*; vippa efter blomningen utbredd, *på midten* bredare; nedre kronskalet n. lika långt med foderskalen; bladsnärp mycket kort. 3.

Något lägre än föreg. art, ofta med skottalstrande rotstock och vanl. rödbrun, sällan blekgul vippa; foderskal efter blomningen vanl. öppna, äggrundt lansettlika och spetsiga.

Ängar, allmän.

B. Kronskal ensamt; foderskal olika långa; rotblad borstlika och vanl. hoprullade. Kronborst *långt* och knäböjdt, fästadt nedom midten af kronskalet, sällan *felslående*.

3. **A. canina** L., *Brunhven*; vippa efter blomningen hopdragen, aflång och vanl. i spetsen lutande; kronskalet kortare än foderskalen; bladsnärp utdraget; stråblad platta och bredare än de öfriga. 3.

Omkr. fotshög eller derutöfver, ofta med rotskott, men icke tufbildande; vippa vanl. mörkbrun, stundom blekgul; foderskal efter blomningen slutna, äggrundt lansettlika och spetsiga.

Ängar, allmän: i fjellen r.?

— **alpestris** Læst.; alla bladen n. lika smala och borstlika; vippa upprätt med glatta grenar.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög utan rotskott, men tätt tufvad; vippa stundom något gles.

Fjelltrakter, t. ex. i Lpl.

4. **A. rubra** L., *Fjellhven*; vippa efter blomningen föga hopdragen samt upprätt; rotblad snart inrullade; stråblad bredare och platta. 3.

Omkr. fotshög eller lägre utan rotskott, stundom tufvad; vippa rödviolett med vanl. sträfva grenar; foderskal efter blomningen slutna.

Helst i fjellen, stundom i lägre fjelltrakter: *Lpl.* a. i fjellen, *Norrl.* Jtl. Herj. a. i fjellen, *Vb.* Äng. t. r., *Sv.* Dal. r.

* **A. hyperborea** C. P. Læst.; alla blad *platta*; foderskal efter blomningen öppna.

Omkr. fotshög med rotskott, men icke tufvad.
I fjellen; *Lpl.* Torn. Lpm. r.

52. *Apéra. Åkerhven.*

1. **A. spica venti** (L.) Pal. Beauv.; vippa yfvigt utbredd och ofta lutande; nedre kronskalet längre än foderskalen; bladsnärp utdraget. 3.

Omkr. 2 fot hög, upprätt och tufvad med tågig rot och platta blad; foderskal lansettlika.

Åkrar, tenl. allmän: *Lpl.* r.

53. *Stipa. Fjädergräs.*

1. **S. pennáta** L.; bladsnärp äggrundt. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög och tufvad; kronborst nära en fot långt; blad blågröna; foderskal gulgröna.

Torra ängar och åkerrenar, mycket r.; *Göt.* Vg. nära Stenåsen $\frac{1}{4}$ mil från Dala kyrka.

54. *Milium. Luktgräs, Amur, Hässlebrodd.*

1. **M. effúsum** L.; småax äggrunda trubbiga; bladsnärp utdraget. 2, 3.

Omkr. 2—4 fot hög och ljusgrön med slaka blad och skottalstrande rotstock; vippa stor och pyramidformig med utstående, slutl. nedböjda grenar, de nedre långt bara nedtill; foderskal ljusgröna; nedre kronskalet hårdt och hvitglänsande.

Lundar; *Göt.* t. r.: Sk. spr. Öl. Ög. t. a., *Sv.* spr.: Söd. Upl. t. a. Verml. r. Dal. t. r., *Norrl.* *Lpl.* spr.

55. *Cinna. Sötgräs.*

1. **C. péndula** Trin.; vippa rikblommig, slak och hängande. 3, 4.

Omkr. 4 fot hög med slaka blad och gröna småax; kronskal föga kortare än foderskalen.

Skuggrika lundar på berg, mycket r.; *Norrl.* Hels. på Elfåsen i Hassela.

56. *Sesléria. Elfdansgräs, Elfäxing.*

1. **S. cærúlea** (L.) Ard.; blad trubbiga, de öfre mycket korta; rot tågig och mångårig. 1, 2.

Bildar nedtryckta tufvor; strån omkr. 1—2 fot höga med 1—2 leder och det öfversta ledstycket mycket förlängdt; bladslidor långa och hoptryckta, slutl. upplösande sig i trådar; snärp kort och hårlikt; foderskal ofta med ett kort borst.

Något fukt. ängar och betesmarker; *Göt.* Gotl. Öl. a. Sk. Hall. r. Smål. t. r. Ög. spr., *Sv.* Söd. Upl. t. a. Vestm. spr. Ner. r., *Norrl.* Gestr. Med. Jtl. r.

57. *Setária. Kafvelhirs.*

1. **S. viridis** (L.) P. B.; svepeborstens taggar uppåt rigtade; rot enårig. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med nedtill knäböjdt strå; blad ljusgröna, hvitnerviga och tillspetsade, med täthårigt snärp; småax ovala och hoptryckta.

Ruderatväxt och ogräs i sandiga åkrar, ofta sporadisk; *Göt. r.*: Sk. Hall. t. a. Smål. Öl. spr. Ög. Boh. t. r., *Sv. r.*: Ner. Dal. 0.

58. *Panicum. Hönshirs.*

1. *P. crus galli* L.; blad sträfvä utan snärp; strån och slidor släta; vippgrenar sträfvä; rot enårig. 3.

Mörkgrön med uppstigande, omkr. fotshöga strån och håriga, gröna eller rodande, småax.

Ruderatväxt och ogräs; *Göt. Sk. Hall. t. r. Blek. r.*

59. *Digitaria. Blodhirs.*

1. *D. humifusa* Pers.; blad och slidor glatta; rot enårig. 3.

Ända till fotshög, tufvad och vanl. nedliggande med ofta rodande blad.

Sandiga åkrar och betesmarker; *Göt. Sk. Hall. spr. Blek. r.*

60. *Alopecurus. Ängkafle.*

1. *A. pratensis* L.; foderskal n. till midten hopväxta; rotstock kort med korta grenskott; kronborst rakt och utskjutande; ax jemntjockt. 2.

Omkr. 2—3 fot hög, vanl. upprätt och ljusgrön; foderskal ludna, spetsiga och något längre än kronskalet; ax i början ljusgrönt, slutl. grålutet, stundom glatt och svartnande, hvarje med 4—6 småax.

Fuktiga ängar och stränder; *Göt. a.*: Dalsl. r., *Sv. a.*: Verml. Dal. spr., *Norr.* spr.: Äng. Vb. r., *Lpl. r.*

- * *A. nigricans* Horn.; rotstock längre med större grenskott; kronborst inneslutet.

Blågrön med kort och tjockt, alltid svartnande ax, bredare blad och något trubbiga foderskal.

Hafsstränder; *Göt.* (vid Östersjön) Blek. Smål. Öl. spr. Gotl. Ög. r., *Sv. r.*, *Norr.* Vb. r.

2. *A. geniculatus* L.; foderskal föga hopväxta; rot tågig; kronborst knäböjdt och långt utskjutande. 2—4.

Strå och ax mindre och smalare än hos föreg. arter, alltid knäböjdt och nedtill nedliggande, med gröna bladslidor; foderskal ludna, något trubbiga och lika långa med det spetsiga kronskalet.

Fuktiga ställen och torftak, allmän.

- * *A. fulvus* Sm.; kronborst föga krökt och knappt utskjutande; bladslidor blågrå; kronskal trubbigt.

Lika allmän som hufvudarten.

3. *A. agrestis* L.; foderskal n. till midten hopväxta; rot enårig (tågig); kronborst rakt och utskjutande; ax åt båda ändar afsmalnande. 2.

1—2 fot hög, upprätt eller uppstigande; foderskal n. glatta, spetsade och kortare än det något trubbiga kronskalet; ax blåaktigt, slutl. rödbrunt: hvarje gren med vanl. blott ett småax. Småaxen affalla lätt vid torkning.

Sandiga åkrar; *Göt. Gotl. t. r. Öl.*? — För öfrigt tillfällig i flera andra landskap, t. ex. Sk. Boh. Vg. Smål. — Upl.

61. *Phleum. Ängkampe.*

a. Småax med blott en blomma. Foderskal tvärhuggna med utdraget borst.

1. *P. pratense* L., *Timotej*; foderskal *längre* än borsten; ax jemntjockt; bladslidor tilltryckta, ej uppblåsta. 3.
Omkr. 2 fot hög med teml. smalt och vanl. grönt ax; strå nedtill ofta lökformigt uppsväldt.

Ängar utom fjellen: Lpl. r.

2. *P. alpinum* L., *Fjellkampe*; foderskal *lika långa* med borsten; ax ovalt—aflångt; de öfversta bladslidorna något uppblåsta. 3.

Omkr. fotshög med vanl. grönviolett ax, tjockare än hos föreg. art och teml. kort.

Ängar, helst i fjellen; Lpl. a., Norrl. spr.: Vb. t. a. åtm. nära fjellen, Hels. r. Gestr. 0, Sv. Dal. Verml. spr. Vestm. r., Göt. Dalsl. r.

b. Småax med ämne till en andra blomma. Foderskal afsmalnande uppåt (eller snedt tvärhuggna) med mycket kort eller otydligt borst. Öfversta bladslidan något uppblåst.

3. *P. phalaroides* Köl.; småax ofta med groddknoppar; ax *lansettlikt*. 3.

Något högre än föreg. art med något blågröna blad och smälare, vanl. blekgrönt ax.

Torra backar, helst på kalkhaltig jordmån i slättbygder; Göt. spr.: Hall. Sk. t. a. Gotl. Öl. a. Blek.? Dalsl. inre Smål. 0, Sv. Söd. Upl. spr. Vestm. spr. (i s. delen) Ner. r., Norrl. Gestr. r.

4. *P. arenarium* L., *Sandkampe*; småax utan groddknoppar; ax *aflångt klubblikt*. 2.

Några tum hög och i början ljust blågrön, snart vissnande och gulnande; foderskal på ryggen håriga.

Sandiga hafsstränder t. r.; Göt. Boh. Sk. Öl. Gotl.

62. *Digraphis. Rörflen.*

1. *D. arundinacea* (L.) Trin.; bladsnärp utdraget; foderskal äggrunda, kölade, spetsiga och 3-nerviga; kronskal n. broskartade, nedtill hårbärande; foderskal med ovingad köl. 3.

4—5 fot hög med lång rotstock; vippa endast under blomningen utbredd; småax gröna eller grönvioletta, ensidigt gyttrade på vippgrenarne.

Stränder och andra fuktiga ställen, t. a.: Jtl. Lpl. t. r.

— *colorata*, *Randgräs*, *Menniskolif*; blad hvitrandiga.

Allmänt planterad, dock funnen någon gång vild i Jtl. Dalsl. Vestm. och Vg.

63. *Anthoxanthum. Vårbrodd.*

1. *A. odoratum* L.; småax lansettlikt syllika med spetsiga foderskal. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och tufvad med tågig rot, slutl. gulglänsande ax och ljusgröna blad; de ofruktsamma blommorna föga längre än den fruktsamma.

Ängar och backar, allmän.

64. *Hieróchloa. Myskgräs.*

1. *H. boreális* R. o. Sch.; vippa *gles*; hanblommor med mycket *kort* och rakt borst; alla bladen platta med glatta slidor. 2.

1—2 fot hög med upptill långt bara strån; småax n. runda, blekbruna och glänsande; hanblommornas nedre kronskal föga klufna i spetsen, hvarifrån borstet utgår.

Kärr, stränder och fukt. ängar, men ej alla år på samma lokal; *Lpl.* spr., *Norrl.* spr.: Äng. r., *Sv.* r.: Söd. Upl. spr., *Göt.* Ög. spr. Smål. Vg. t. r. Dalsl. Hall. Sk. r.

2. *H. alpina* (Sw.) R. S.; vippa *hopdragen*; hanblommor med *långt* utskjutande och knäböjdt borst; rotskottens blad inrullade och trådlika, de öfriga platta. 2, 3.

Omkr. fotshög med i början aflånga småax, som äro större än hos föreg. art; öfre hanblommans nedre kronskal klufvet nedom midten med dubbelt så långt borst; den nedre hanblommans borst kortare och n. rakt.

Torra sandiga backar högt upp i fjellen; *Lpl.* Torn. Lpm. a. i fjellregionen, spr. i björkreg.

65. *Nardus. Stålgrys, Stagg.*

1. *N. stricta* L.; nedre kronskalet utlöpande i ett kort borst, det öfre borstlöst. 2, 3.

Strån omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga, borstlika och upptill bara, förlängda ofvan axet; småax vanl. stålblå, i början tilltryckta, sedan utstående från strået.

Magra, ofruktsamma och något fukt. ställen, helst i skogstrakter, t. a.: Gotl. t. r.

3 Ordn. TRIGYNIA.

66. *Móntia. Källört.*

1. *M. fontána* L.; blad aflånga — tunglika. Enårig eller mångårig. 3.

På dyga ställen omkr. fingerhög, upprätt, enårig och stundom rodnande; i kalkkällor omkr. fotslång, flytande, mångårig och mörkgrön.

Våta ställen, helst källdrag och dypölar, mångenst.: Öl. Gotl. r.

67. *Kœnígia.*

1. *K. islándica* L.; blad aflånga — spadlika; rot enårig. 3, 4.

Liknar en liten *Polygonum* eller *Peplis* och är 1—4 tum hög, späd och ofta rodnande.

Våta ställen, helst källdrag, högt upp i fjellen; *Lpl.* r., *Norrl.* Jtl. r.

68. **Holósteum.** *Fogelnarf.*

1. **H. umbellátum** L.; blad vanl. aflånga; rot 1—2-årig.
1, 2.

Stjelkar omkr. fingerhöga; flock vanl. 5-blommig; kronblad vanl. 3-tandade; blomskaft slutl. nedböjda. Liknar något *Cerastium semidecandrum* och vissnar snart.

Torra backar; *Göt.* Gotl. r. Öl. a. Kalmarl. Blek. r. Sk. spr. helst i ö. delen.

• 4 Klassen. **TETRANDRIA.**

1 Ordn. **MONOGYNIA.**

69. **Knáutia.** *Åkervädd.*

1. **K. arvensis** (L.) Coult.; de yttre blommorna i blomkorgen vanligen större än de öfriga; fruktkrona af 8—10 borstlika tänder. 3.

Stjelk omkr. 2 fot hög och sträfhårig med välluktande blommor och sträfhåriga blad; rotblad odelade. Någon gång äro alla blommorna lika stora; blad stundom n. hela.

Åkerrenar och torra ängar, *Göt. Sv. a., Norrl.* Gestr. — Med. t. a. Ång. spr. Vb. r. Herj. spr. Jtl. t. r.

70. **Scabiósa.** *Ängvädd.*

- a. De yttre blommorna i blomhufvudet större än de inre. De flesta bladen parbladigt delade.

1. **S. Columbária** L.; svepeblad ställda i en krans, n. jemnbreda och kortare än blommorna; blomkrona 5-klufven; rotskott *kortskaftade* med trubbiga, mer eller mindre inskurna blad. 3, 4.

Stjelk omkr. 2 fot hög och vanligen föga hårig; de nedre bladen lyrformiga, de öfre parbladigt delade med jemnbreda flikar; småsvepe upptill hinnaktigt och n. helt; blommor ljusblå eller blekt violetta.

Torra backar och berg, helst (alltid?) på silurisk formation; *Göt.* Gotl. spr. Öl. a. Sk. t. a. Blek. r. Smål. t. r. Ög. Vg. spr., Sv. Söd. r.

2. **S. svavéolens** Desf.; svepeblad smalt lansettlika spetsade, ställda i 2—3 kransar och hälften så långa som blommorna; blomkrona stundom 4-klufven; rotskott *långskaftade* med vanl. hela och spetsiga blad. 3, 4.

Liknar föreg., men har smärre blomhufvud på kortare skaft, omkr. fotshög och äfven nedtill finhårig stjelk; småsvepe upptill tandadt; fruktkronans tänder blott dubbelt så långa som småsvepets bräm; blommor blekt violetta, välluktande.

Sandfält; *Göt.* Skåne spr. helst i ö. delen.

- b. Alla blommor lika stora. Alla blad hela.

3. **S. Succisa** L., *Blåhattar*; svepeblad i 2—3 kransar, lansettlika och kortare än blommorna; blomkrona 4-klufven. 3, 4.

Stjolk omkr. 2 fot hög och upptill småluden; de öfre bladen lansettlika och ofta tandade, de nedre aflånga och helbräddade; småsvepe med 4 bladartade tänder; blommor vanl. blåaktiga; rot afstympad.

Något fukt. ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. Herj. Jtl. spr. Gestr.* — Med. t. a. Ång. Vb. r.

71. *Gálium. Måra.*

- A.** Blad utan nållik udd, vanl. (isynnerhet de mellersta) 4 i hvarje krans. Blommor hvita. Mångåriga växter.
- a.** Blad 3-nerviga, bredare än den *icke taggiga* stjelen. Frukt vanl. hårig. 1. **G. boreale**. 2. **G. rotundifolium**.
- b.** Blad ennerviga, bredare än den *fintaggiga*, slaka och trådlika stjelen. Frukt glatt. 3. **G. palustre**. 4. **G. trifidum**.
- B.** Bladens medelnerv förlängd till en nållik udd, vanl. omkr. 6 eller flera i hvarje krans. Blad ennerviga.
- a.** Blomknippen utgående både från bladveckan och vanl. äfven från stjelen spets, ofta förenade till en vippa. Mångåriga växter.
1. Stjolk sträf af fina taggar, slak, trådlik och smalare än bladen. Blommor hvita. 5. **G. uliginosum**.
2. Stjolk utan taggar. Eljest som föreg. — 6. **G. silvestre**. 7. **G. saxatile**.
3. Stjolk utan taggar, teml. grof och styf (ofta upprätt), lika bred som bladen eller bredare. Blommor gula eller gulhvita. 8. **G. verum**. 9. **G. erectum**.
- b.** Blomknippen fåblommiga, långt skilda och blott utgående från bladveckan. Stjolk nedliggande och taggig.
1. Stjolk fint och glest taggig, trådlik och mycket smalare än bladen. De allmänna blomskäften öfverskjutande bladen. Nötter af blomman storlek. Mångårig växt. 10. **G. triflorum**.
2. Stjolk tätt taggig och snärjande, mycket mjuk och oftast smalare än bladen. De allm. blomskäften föga öfverskjutande bladen. Nötter mycket större än blomman. Rot enårig. 11. **G. Aparine**.
1. **G. boreale** L., *Hvitmåra*; blad lansettlika; stjolk upprätt och styf. 3.
- Omkr. fotshög och ljusgrön; vippa teml. tätblommig; stjolk något smalare än bladen, glatt eller finluden; rotstock rödaktig. Måra ängar och backar, a. till fjellens barrskogsregion.
2. **G. rotundifolium** L., *Bredbladig Måra*; blad bredt ovala; stjolk nedliggande och skör. 2.
- Stjelkar några tum långa och trådlika; blad ljusgröna och ett par linier breda; vippa mycket gles; fruktens hår krökta. Liknar något en form af *Gal. Aparine*, men saknar taggar.
- Barrskog, helst af tall bland ormbunkar (*Pteris*); *Göt. Öl. r. Gotl. t. r.*

3. **G. palustre** L., *Kärrmåra*; blad aflånga—lansettlika; frukt nästan slät; fruktämne *mindre* än den vanl. 4-klufna (sällan 3-klufna) kronan. 2, 3.

Späd, vanl. fotslång och föga sträff med vid torkning lätt svartnande blad; vippa rikblommig med utstående blomskaft.

Våta ställen, allmän.

- **elongatum** (Presl.); 2—3 fot lång med större blommor och frukter; blad ofta 6 i krans, mera sträffa; frukt småknottrig.

På samma ställen som hufvudarten, troligen ej r.; uppgifven för Sk. — Upl.

4. **G. trifidum** L.; blad aflånga—lansettlika; frukt slät; fruktämne n. *lika stort* som den 3-klufna kronan. 3.

Lik föreg. art, men mera sträff och ej svartnande; vippa fåblommig med slutl. nedböjda blomskaft.

Stränder; och kärr; *Lpl.* spr., *Norrl.* spr.: Jtl. Herj. r., *Sv.* spr.: Ner. t. r. Dal. Vestm. r., *Göt.* Boh. Dalsl. Vg. Smål. Ög. Gotl. r.

5. **G. uliginosum** L.; blad lansettlika—aflånga, 4—6 i krans; frukt småknottrig. 2, 3.

Liknar de båda föreg. arterna, icke svartnande vid torkning; vippa rikblommig. Är ganska föränderlig och liknar stundom de båda följ. arterna, stundom *G. Aparine*, men har smärre blad och smärre frukter än den sistnämnda samt bladens medelnerv föga sträff.

Mer eller mindre fuktiga ställen, allmän.

6. **G. silvestre** Poll.; blad jemnbredt lansettlika—aflånga, 6—8 i krans; frukt nästan slät; stjelk och blad vanl. glatta. 2, 3.

Liknar mycket föreg. art, vanl. omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång, ej svartnande vid torkning; vippa mindre rikblommig.

Fuktiga ställen på berg; *Göt.* Öl. t. a. Gotl. Sk. Blek. r. Smål. t. r. Ög. Vg. r., *Sv.* Upl. r.

- **hirtum**; stjelk och blad ludna.

Troligen mycket r.; *Göt.* Vg. på Kinnekulle (förf.)

7. **G. saxatile** L., *Stenmåra*; blad 4—6 i krans, de nedre omvänt äggrunda, de öfre jemnbredt lansettlika; frukt småknottrig; stjelk glatt. 3.

Stjelkar talrika, 3—8 tum långa och tufbildande; vippa teml. rikblommig; blomkrona i början rödaktig; blad omkr. liniebreda. Svartnar lätt vid torkning.

Steniga fuktiga ställen; *Göt.* Vg. Boh. r. Hall. Sk. Smål. spr. Blek. r.

8. **G. verum** L., *Gulmåra*, *Jungfru Marie sänghalm*; blommor gula; blad 8—12 i krans, jemnbreda med nedböjda kanter; vippa *tätblommig* med korta frukt-skaft; frukt slät och glatt eller finluden. 3, 4.

Stjelk omkr. fotshög; oftast upprätt, finluden och otydligt kantig; blad n. trådlika, undertill silkesludna med tydlig medelnerv och vid torkning lätt svartnande; kronflikar trubbiga med kort udd.

Torra ängsbackar och åkerrenar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Gestr.—Med. a. Vb. r.*

- * **G. elátum** Thuill.; blommor gulhvita; blad 6—8 i krans, aflånga—lansettlika med icke nedböjda kanter; vippa något *glesblommig* med teml. korta och utstående fruktskaft; frukt småknottig. 3.

Stjelk omkr. 2 fot hög och uppstigande, fyrkantig och vanl. glatt; bladens medelnerv otydlig. Står midt emellan föreg. och följ. art, mellan hvilka äfven bastarder förekomma, isynnerhet i Bohusl. skärgård.

Ängsbackar; *Göt. Vg. Boh.—Sk. Smäl. Ög. t. r.*

9. **G. erectum** Huds.; blommor nästan hvita; blad 8 i krans, lansettlika med icke nedböjda kanter; vippa *glesblommig* med utdragna och upprätta fruktskaft; frukt nästan slät. 2, 3.

Liknar något *G. boreale*, men är omkring 2 fot hög; stjelk uppstigande eller upprätt, fyrkantig och vanl. glatt; blad med tydlig medelnerv, glatta och icke svartnande; kronflikar spetsiga. Blommar tidigare än föreg. art.

Ängsbackar och åkerrenar; *Göt. t. r.: Dalsl. 0, Vg.?, Sv. spr.: Ner. Verml. Dal. t. r. Norrl. Gestr. Hels. Ång. Jtl. t. r.*

10. **G. triflorum** Mich., *Välluktande Måra*; blad aflånga eller aflångt lansettlika, omkr. 8 i krans; blommor grönhvita; frukt med krökta hår; allmänna blomskaft 2—3-blommiga. 2, 3.

Liknar *Asperula odorata* och är liksom denna välluktande, särdeles vid torkning; stjelk omkr. fotslång.

Skuggiga klippor, helst i lägre fjelltrakter, r.; *Lpl., Norrl. Vb. — Hels. Jtl., Sv. Ner. Verml., Göt. Dalsl.*

11. **G. Aparine** L., *Snärjgräs*; blad vanl. lansettlika, omkr. 8 i krans med taggig medelnerv; blommor hvita; frukt krokborstig. 2, 3.

Stjelk 3—4 fot lång med uppsvällda leder; frukt på ytan knölig. Någon gång, t. ex. på skuggrika ställen på berg, kunna bladen vara ganska breda och ovala.

Helst på hafsstränder och i steniga lundar, stundom ogräs i åkrar; *Göt. Sv. spr., Norrl. r. — Utbredningen ej säkert känd.*

— **infestum**; med smärre blommor och frukter; blommor gulgröna; frukter föga grynprickiga.

Allmänt ogräs: *Lpl. r.*

- * **G. spúrium** L.; frukt vanl. glatt och glänsande, ej knölig; stjelkleder ej uppsvällda; blad 6 i krans; blommor hvitgula.

Ogräs i åkrar, helst bland lin och potates; *Göt. t. r.: Sk. Smål. spr. Dalsl.?*, *Sv. t. r.: Dal. 0, Norrl. Gestr. r.*

72. *Aspérula. Madra.*

1. *A. odoráta* L., *Myskmadra, Amur*; blad *aflånga—lansettlika*; de nedre 6, de öfre vanl. 8 i krans; frukt krokborstig; kronpip nedtill vidgad. 1, 2.

Stjolk omkr. fotshög, n. upprätt och glatt (samt utan taggar); blad *ennerviga uddspetsiga* med sträfvä kanter och nerv, eljest glatta; blommor hvita i upprepadt 3-greniga knippen från stjelkens öfre del.

Lundar; *Göt. spr.: Sk. a. Hall. Smål. Öl. Gotl. t. r. Boh. 0, Sv. t. r.: Söd. Upl. spr. Dal. 0, Norrl. Gestr. Hels. Ång. Jtl. t. r.*

2. *A. tinctória* L., *Färgmadra*; blad *jemnbreda*, omkr. 6 eller färre i krans, de öfre stundom motsatta; frukt glatt och slät; kronpip nedtill afsmalnande. 2, 3.

Omkr. fotshög, upprätt och glatt; blommor *rödaktiga* i täta qvastlika knippen; blomskärmar *äggrunda spetsiga*; rotstock *röd*; blommor stundom *tretaliga*. Svartnar lätt vid torkning.

Berg och backar; *Göt. Gotl. Öl. a. Ög. spr. Smål. Vg. r., Sv. Söd. Upl. Ner. r.*

73. *Sherárdia. Åkermadra, Madd.*

1. *S. arvensis* L.; blad sträfvä, de nedre motsatta och korta, de öfre 4—6 i krans och aflånga—lansettlika, uddspetsiga. 3.

Stjolk omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång eller derunder, nedliggande och grenig med enkel enårig rot.

I åkrar, helst i slättbygder, stundom i lundar; *Göt. r.: Sk. a. Hall. Öl. t. a., Sv. r.: Ner. Dal. 0, Norrl. Jtl. r.*

74. *Globulária. Bergskrabba.*

1. *G. vulgaris* L.; rotblad *spadlika*, kortare än skaftet och upptill *tretandade*; stjolkblad *talrika*, smalt *lansettlika*. 2.

2—6 tum hög, tufvad och glatt med en blomkorg i toppen af hvarje stjolk, små och blå (någon gång hvita) blommor och läderartade blad.

Teml. ofruktbara ställen på kalkberg; *Göt. Öl. mångenst., Gotl. allmän i n. och mell. delen.*

75. *Plantágo. Kämpar, Groblad.*

A. Blad mer eller mindre breda, bågnerliga. Kronpip glatt.

1. *P. major* L., *Groblad, Läkeblackor*; ax långt, smalt och jemntjockt; ståndareknappar *brunvioletta*; de hinnaktiga kronflikarne och skärmlbladens hinnkanter *bruna*. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; stänglar upprätta och icke färade; blad mycket breda och stora, *äggrunda-ovala* och glest tandade, vanl.

glatta och långskaftade och ofta lika långa som stängeln; fröhusets rum med 3—4 frön.

Ruderatväxt, allmän.

- **scopolórum**; blad långa och groftandade; stänglar 2—3 tum höga.

Hafsstränder spr. åtm. i *Göt.* och *Sv.*

2. **P. média** L., *Slåsskämpar*; ax aflångt eller n. jemntjockt; ståndare ljusröda med *hvita* knappar; kronflikarne och skärmbbladens hinnkanter *silfverhvita*. 2, 3.

Omkr. fots hög; stänglar nedtill båg böjda och sedan upprätta, föga fårade; blad breda, ovala och helbräddade, mjukludna, n. oskaftade och mycket kortare än stängeln.

Torra öppna fält; *Göt.* t. a.: Öl. r. Blek. inre Smål. Boh. t. r., *Sv.* t. a., *Norrl.* r.: Gestr. Jtl. spr., *Lpl.* r.

3. **P. lanceolata** L.; ax vanl. äggformigt; ståndare *hvita* med *blekgula* knappar; kronflikarne och skärmbbladens hinnkanter *bruna*. 1—3.

Från några tum till 2 fot hög; stänglar uppstigande eller upprätta, fårade; blad lansettlika—aflånga och glest tandade, vanligen långskaftade och kortare än stängeln.

Torra ängar och åkerrenar; *Göt.* a., *Sv.* t. a.: Dal. t. r., *Norrl.* spr.: Jtl. r. Herj. r.?, *Lpl.* r.

- **dúbia**; nedtill vitullig; ax n. klotrundt; lågväxt.

Hafsstränder; *Göt.* spr.: Smål. Ög. r. Boh.?, *Sv.* r.; stundom äfven inuti landet, t. ex. Smål. Upl.

- B.** Blad smala och otydligt nerviga. Ax vanl. smalt och n. jemntjockt.

- a. Kronpip glatt. Ståndareknappar brunaktiga. Stift kort. Stängel otydligt fåråd.

4. **P. tenuiflora** Kit. (enl. F. Areschoug); blad vanl. trådlika och helbräddade, sällan liniebreda och tandade; kronflikar blekgula; skärmbbladens hinnkanter hvitaktiga. 2, 3.

Vanl. blott 1—2 tum hög och n. glatt; ax stundom mycket kort; stänglar föga öfverskjutande bladen samt ofta nedtryckta mot marken; fröhus flerfröigt. *P. minor* Fries.

Ofruktbara och torra, dock under vintern ofta öfversvämmade ställen; *Göt.* Öl. spr. på Alfwaren.

- b. Kronpip finhårig. Ståndareknappar gula. Stift långt. Stängel ej fåråd.

5. **P. marítima** L.; blad vanl. *halftrinda*, stundom platta och glest tandade; kronflikarne och skärmbbladens hinnkanter bruna. 3, 4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, n. glatt och tufvad med köttig rotstock; stänglar vanl. upprätta och föga öfverskjutande bladen; fröhus tvåfröigt.

Hafsstränder; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* spr.: Hels. Med.?

6. **P. Corónopus** L.; blad platta, *parklufna* eller delade; kronflikar blekgula; skärmladens hinnkanter hvitaktiga. 3.

2—6 tum hög och hårig med tvåårig, lång pålrot; ax stundom mycket kort; stänglar längre än bladen och ofta nedtryckta; fröhus sexfröigt och trerummigt.

Dyiga hafsstränder; *Göt. r.*: Blek. Sk. spr. Hall. t. r. Ög. 0.

76. **Centunculus.**

1. **C. mínimus** L.; blommor n. oskaftade; blad ovala. 3.

Stjolk omkring en tum hög, enkel eller grenig; de nedre bladen motsatta, de öfre skiftevis ställda och spetsiga; blommor hvita eller rödaktiga, utslagna vid middagstiden.

Fuktig sandjord, helst på hafsstränder, mindre ofta på sjöstränder; *Göt. r.*: Sk. t. a. Hall. Blek. spr., *Sv. Verml. r.*

77. **Cornus.** *Kornell.*

1. **C. suécica** L.; blad äggrunda *oskaftade*; blommor svartröda i flock inom ett svepe af 4 ovala och spetsiga blad. 2, 3.

Ört med $\frac{1}{2}$ fot hög, enkel eller nära blommorna grenig stjolk med bågnerviga ljusgröna blad. Blomflockens hvita svepe liknar en blomkalk. De röda bären kallas *Hönsbär*.

Fukt. ängar och mossar; *Lpl. a., Norrl. mångenst.*: Vb. Jtl. a. Gest. t. r., *Sv. Dal. Verml. mångenst.* helst nära norska fjellryggen, Vestm. r. Upl. och Söd. t. r. (helst i skärgården), *Göt. Dalsl. Boh. mångenst.* (mot norska gränsen a.) Hall. Sk. inre Smål. Vg. spr. Ög. r. (i skärgården och vid Vettern) Kalmarl. Blek. Gotl. r. — Saknas i Ner. och på Öland.

2. **C. sanguinea** L., *Benved*; blad äggrunda—ovalskaftade; blommor hvita i qvastlika knippen utan svepe. 3.

5—6 fot hög *buske* med bård ved samt på hösten rodnande bark; stenfrukter svartblå.

Lundar, helst på silur. formation; *Göt. Öl. a. Gotl. spr. Blek. r. Sk. spr. Boh. Dalsl. Vg. r. Ög. spr.* på silur. form.

78. **Trapa.** *Sjönöt.*

1. **T. natans** L.; blommor kortskaftade, samlade i de öfre bladveckan; nöt med 4 taggrika bihang. 3.

Stjolk 1—2 fot lång; rot enårig; de öfre (flytande) bladen rutformiga och upptill tandade; blommor hvita; nötter stora och svarta.

Grundt vatten i sjöar, mycket r.; *Göt. Skåne sjön Immeln* (fordom äfven funnen i Smål.).

79. **Majanthemum.**

1. **M. bifolium** (L.) D.C.; blad vanl. två, skiftevis ställda och skaftade. 2.

Stjolk $\frac{1}{2}$ fot hög, enkel och vid bladens fäste bågböjd. De rödaktiga bären kallas *Ekorrbär*.

Skogsängar, allmän.

80. *Alchemilla*.

- A.** Rotstock tjock; blomknippen i spetsen af grenarne. Stjelm fåbladig.
1. **A. vulgaris** L., *Daggkåpa*, *Daggsålar*; blad rundadt njurlika, kupiga, strålförmigt veckade och *inskurna* i rundade och öfverallt sågade flikar; blomknippen jemnhöga. 1, 2.
- Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, mer eller mindre hårig, stundom n. glatt; blomkalkens pip klocklik; de nedre bladen med 7—9 flikar, de öfre med 3—5.
- Ängar och betesmarker, allmän.
2. **A. alpina** L.; blad fingerlikt *delade*; bladflikar (småblad) n. aflånga och upptill tandade. 2, 3.
- Lika hög som föreg. och silkeshårig med ofvanpå vanl. glatta blad; blomkalkens pip n. klotrund; blomknippen ofta äfven sitande nedpå grenarne.
- Helst i fjellen, stundom nära hafvet; Lpl.—Dal. a. i fjellen, dock Torn. Lpm. r.; Vb. a. i fjelltrakter, Äng. r.; *Göt.* Boh. spr. i skärgården, Hall. Sk. r.
- B.** Pålrot smal och enårig. Blommor gyttrade i blomnystan, motsatta mot bladen.
3. **A. A'phanes** Leers; blad n. *vigglika*, klufna i 3 vigglika tandade flikar. 3.
- Stjelm i början nedtryckt till marken och ett par tum lång, sedan uppstigande och ända till inemot fotslång; blomkalkens pip klocklik; stjelm och blad småludna; yttre kalkflikar otydliga.
- Sandiga fält och åkrar; *Göt.* Vg. Hall. t. r. Sk. Gotl. Öl. a. Blek.—Ög. mångenst.

81. *Sangvisorba. Blodtopp, Pimpinell.*

1. **S. officinalis** L.; ståndare lika långa som kalkens flikar. 3.
- 1—2 fot hög och upprätt med omkr. 4-pariga blad, de flesta stälda vid stammens bas; småblad tandade; blomhufvud omkr. $\frac{1}{2}$ tum långa.
- Något fuktiga ängar; *Göt.* Gotl. t. r., dock mycket ymnig i vissa trakter.

82. *Thesium. Spindelört.*

1. **T. alpinum** L.; kalkens brämflikar lika långa med frukten; stjelmkar n. enkla; blomklase slutl. ensidig; blad ennerviga. 2, 3.
- Stjelmkar vanl. flera tillsammans, $\frac{1}{2}$ fot höga, uppstigande; blommor mycket små, inuti hvita; blad skiftevis stälda.
- Torra ängsbackar; *Göt.* Vg. r. Ög. mångenst. (helst i Somabygden och södra Stängådalen) n. ö. Smål. spr. (helst omkr. Vimmerby) Blek. r.

2 Ord. TETRAGYNIA.

83. *Radíola. Dverg-lin.*

- 1.
- R. linóides**
- Roth; blad ovala oskaftade. 3, 4.

1—3 tum hög med mycket små blad.

Sandiga stränder; Sv. Verml. helst vid Venern, Göt. Dalsl. Vg. helst vid Venern, Boh.—Sk. (helst i skärgården) t. a., Blek. t. a. Smål. mångenst. (äfvén i skärgården) Ög. r. (vid Roxen) Öl. spr.

84. *Bulliárda. Fyrting.*

- 1.
- B. aquática**
- (L.) D.C.; blommor oskaftade. 3, 4.

Stjeln 1—4 tum lång, nedliggande eller upprätt, ofta gre-nig, i vatten grön, på uttorkade ställen rödaktig. Liknar en liten *Callitriche*, men skiljes bl. a. genom de syllikt spetsiga bladen.

Dyiga stränder; Göt. r.: Sk. Blek. mångenst. Öl. Gotl. 0, Sv. r.: Söd. Uppl. mångenst. Dal.?, Norrl. Gestr.—Vb. r.

85. *Potamogéon. Nate.*)*

A. Blad vanl. omkring fingerbreda eller bredare (hos *P. gramineus* och *P. nitens* stundom smalare), de nedre eller alla spiralställda.

- a. Alla bladen, isynnerhet de öfre, långt skaftade, de öfre flytande (på vattenytan) och läderartade; blad helbräddade.

1. De nedre bladens skifvor förvisnade vid blomningen.

1. **P. natans.**

2. De nedre bladens skifvor qvarsittande vid blomningen.

2. **P. sparganiifolius.** 3. **P. fluitans.** 4. **P. polygonifolius.**

- b. Både de flytande och de nedsänkta bladen kort skaftade, tunna och hinnaktiga med n. hjertlik bas samt helbräddade. 5. **P. coloratus.**

- c. De nedsänkta bladen tunna och hinnaktiga med afsmalnande bas och finsågade samt (åtm. de flesta) kortskaftade. Flytande blad sällan utbildade. 6. **P. lucens.**

- d. De nedsänkta bladen tunna och hinnaktiga med afsmalnande bas samt helbräddade och oskaftade. Flytande blad (som stundom felslå) n. läderartade och vanl. långt skaftade. 7. **P. rufescens.** 8. **P. gramineus.**

- e. De nedsänkta bladen tunna och hinnaktiga med afrundad och ofta omfattande bas samt helbräddade och oskaftade. Flytande blad (som kunna utbildas hos *P. nitens* och *P. salicifolius*) n. läderartade och kortskaftade. 9. **P. nitens.** 10. **P. salicifolius.** 11. **P. praelongus.** 12. **P. perfoliatus.** 13. **P. decipiens.**

- f. Alla blad nedsänkta, tunna och hinnaktiga med afrundad bas, sågade, krusiga och oskaftade. 14. **P. crispus.**

- B.** Alla blad *motsatta* och omkr. fingerbreda, nedsänkta, hinnaktiga och stjelnkomfattande. 15. **P. densus.**

- C.** Blad oskaftade jemnbreda, mycket långa och smala (omkr. en linie breda eller smalare), alla nedsänkta och hinnaktiga. Gräslika växter med grenig stjeln.

*) Dessa växter blomma på eftersommaren.

- a. Stipler nedtill hopväxta till en *kort* slida; fruktbärande ax med *tätt* sittande nötter. 16. **P. compressus**. 17. **P. acutifolius**. 18. **P. obtusifolius**. 19. **P. pusillus**.
- b. Stipler nedtill hopväxta till en *kort* slida; fruktbärande ax med *glest* sittande nötter. 20. **P. mucronatus**. 21. **P. gracilis**. 22. **P. trichoides**.
- c. Stipler hopväxta med bladets nedre del till en *lång* slida; fruktbärande ax med *glest* sittande nötter. Stjeln trådläk med mycket långa axskäft. 23. **P. pectinatus**. 24. **P. marinus**.
1. **P. natans** L., *Gäddnate*, *Bläcker*; de flytande bladen ovala—aflånga, vanl. med rundad eller något hjertlik bas och med kort spets; de nedsänkta lansettlika.
- De flytande bladen tumsbreda, mörkgröna eller lefverbruna; stjeln enkel; nötter hoptryckta med trubbig rygg och gröna. Sjöar och sakta rinnande vatten, allmän; Lpl. r.?
2. **P. sparganiifolius** Læst.; flytande blad *lansettlika* och *spetsiga* (uppåt och nedåt betydligt afsmalnande), de nedsänkta jemnbredt lansettlika.
- De flytande bladen fingerbreda och flera tum långa, de nedsänkta mer än en fot långa; axskäft mycket tjockare än den vanl. enkla stjelen.
- Strömmar, mycket r.; Lpl., Norrl. Vb.
3. **P. fluitans** Roth; flytande blad *aflånga—lansettlika* och *trubbiga*, de nedsänkta lansettlika.
- Blad 2—3 tum långa, de flytande $\frac{1}{2}$ tum breda och lefverbruna; nötter på ryggen kölade. Liknar *P. natans*. Rinnande vatten, mycket r.; Göt. Sk. Gotl. Smål. (Ög.), Sv. Upl.
4. **P. polygonifolius** Pourr.; de flytande bladen *äggrunda* eller *aflånga—lansettlika med kort spets*; de nedsänkta aflånga—lansettlika.
- Blad föga mer än fingerbreda, mörkgröna eller brunaktiga; axskäft smalare än hos *P. natans*; stjeln något grenig; nötter föga hoptryckta med trubbig rygg, tätt sittande och slutl. rodande. De nedersta bladens skäft äro stundom ganska korta. Skogsbäckar; Göt. t. r.: Smål. Blek. spr. Öl. Gotl. 0, Sv. Verml. Dal. r.
5. **P. coloratus** Vahl; blad ovala—äggrunda; nötter med kölad rygg.
- Liknar mest former af *P. gramineus* (då dennes "nedre" blad felslagit) eller *P. polygonif.*, men är utmärkt genom de ljusgröna, hinnaktiga och nätådriga, teml. stora bladen; ax tätblommiga; axskäft föga tjockare än den korta (2—4 tum långa) och n. enkla stjelen.
- I grundt sött vatten r.; Göt. Sk. Blek. Gotl.
6. **P. lucens** L., *Grofnate*; blad aflånga—lansettlika, vanl. trubbiga med udd, nedtill afsmalnande till ett kort *skäft*; axskäft *tjockare* än den greniga stjelen.

Stor och grof med glänsande gröna, tumsbreda och ofta $\frac{1}{2}$ fot långa, nätådriga blad; nötter med något trubbig rygg; ax tätblommiga.

Helst i sjöar, stundom i rinnande vatten; *Göt. Ög. t. a. Smål. spr. Blek. r. Sk. Hall. a. Boh. Dalsl. r. Vg. spr., Sv. Söd. Upl. t. a. Ner. t. r. Vestm. Dal. r., Norrl. Med. r.*

— **acuminátus** (Schum.); blad långspetsade och mycket långa.

Sällsynt; *Göt. Ög.* vid Stångåns utlopp i Roxen.

— **Zizii** (M. K.); de öfre bladen smärre, längre skaftade och flytande.

Sällsynt; *Sv.* i Mälaren vid Stockholm.

7. **P. rufescens** Schrad.; de flytande bladen aflånga och trubbiga, nedåt spetsiga, längre än skaften; de nedsänkta lansettlika, nedtill afsmalnande, upptill med utdragen och trubbig spets; axskäft *föga tjockare* än stjelken.

De flytande bladen vid torkning rodmande; de nedsänkta omkr. fingerbreda; nötter platta med hvass rygg; stielk n. *enkel*.

Stillastående och rinnande vatten; *Lpl. Norrl. Sv. t. a., Göt. Dalsl. t. a. Vg. spr. Boh. Hall. inre Smål. t. r. Ög. Sk. t. a. Blek. r. Kalmarl. spr.*

— **nigrescens** Fr.; flytande blad kortare än skaften, slutl. svartnande; nötter (i torrt tillstånd) med kölad rygg. Rinnande vatten, mycket r.; *Lpl., Göt. Smål. Hall.*

8. **P. gramineus** L.; de flytande bladen ovala—aflånga och spetsiga, vanl. nedtill afrundade och kortare än skaften; de nedsänkta smalt lansettlika och n. spetsiga, *nedtill afsmalnande*; axskäft *tjockare* än stjelken.

De nedsänkta bladen något sträfva i kanten; nötter något plattade med trubbig rygg; stielk mycket *grenig*; ax något glesa. I grundt vatten felslå stundom "de nedre" bladen.

I vatten, helst i rinnande, allmän.

9. **P. nitens** Web.; de flytande bladen (ofta felslående) aflånga—lansettlika och n. trubbiga, nedtill afsmalnande och längre än skaften; de nedsänkta lansettlika och spetsiga, nedtill rundade, breda och halft *stielkomfattande*; axskäft *tjockare* än stjelken.

De nedsänkta bladen utböjda och i kanten sträfva; nötter något hoptryckta med trubbig köl; stielk mycket *grenig*; ax något glesa. Liknar föreg. art.

Rinnande vatten, stundom i sjöar; *Göt. r.: Gotl. t. a. Öl. Ög. Kalmarl. Sk. spr. Hall. Blek.?, Sv. r.: Söd. Upl. spr., Norrl. Herj. Jtl. Hels. r., Lpl. r.*

10. **P. salicifolius** Wölg.; de nedsänkta bladen nedtill breda och halft omfattande, uppåt jemnt spetsade; axskäft *föga tjockare* än den n. enkla stjelken.

De flytande bladen (som sällan utbildas) ovala, vanl. nedtill afrundade och längre än skaftet; de nedsänkta bladen omkr. fingerbredda och i kanten släta; nötter något hoptryckta med trubbig rygg.

Sjöar och rinnande vatten r.: *Lpl.*, *Norrl.* Vb. Ång. Jtl.

11. **P. prælongus** Wulf.; blad vanligen smalt lansettlika, nedtill breda och halft *stjelkomfattande*, jemnt afsmalnande och med trubbad huflik spets; axskaft af den greniga stjelkens tjocklek.

Mycket grof med ljusgröna, ofta tumsbredda och öfver $\frac{1}{2}$ fot långa, i kanten släta blad; nötter med hvass rygg; ax något glesblommiga. På hösten blifva de öfre grenarnes blad stundom aflånga—ovala, sedan de långa nedre bladen förvissnat.

Sjöar och strömmar; *Göt.* r.: inre Smål. Ög. spr. Boh.? Gotl. Öl. 0, *Sv.* r.: Söd. Upl. spr.; *Norrl.* Gestr. spr. Hels.—Ång.? Vb. spr. Herj. Jtl. r., *Lpl.* t. r.

12. **P. perfoliatus** L., *Alnate*; blad vanl. bredt ovala och trubbiga (stundom aflånga), nedtill hjertlika och halft *stjelkomfattande*; axskaft af den greniga stjelkens tjocklek.

Stjolk med tätt sittande och vanl. ganska korta blad; nötter med kort stift och trubbigt trekölad rygg; ax tätblommiga.

Sjöar och rinnande vatten, allmän, stundom i hafvet: Gotl. r.

13. **P. decipiens** Nolte; blad lansettlikt aflånga, trubbiga eller kort uddspetsiga, ej *stjelkomfattande*; axskaft tjockare än den greniga stjelken.

Liknar både *P. prælongus* och *P. lucens* och förmodas vara bastard af dessa (eller af *P. lucens* och *P. perfoliatus*), helst som den ej sätter mogna frukter; blad åtm. tumsbredda, 3—4 tum långa och glänsande; fruktämnen med trubbig rygg.

Sjöar och rinnande vatten, mycket r.; *Sv.* Upl. blott i trakten af Stockholm och Upsala.

14. **P. crispus** L., *Krusnate*; blad jemnbredt aflånga, trubbiga och vanl. med kort udd, föga omfattande; axskaft knappt så tjocka som den greniga stjelken.

Teml. spenslig med ej fullt fingerbredda, ljusgröna eller brunaktiga blad och korta glesblommiga ax; nötter med långt och nedböjdt stift samt n. trubbig och trekölad rygg.

Sjöar (helst grunda och leriga), dammar och bäckar; *Göt.* r.: Ög. Sk. Hall. mångenst. Smål. t. r. Öl. Gotl. 0, *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. Ner. r.

15. **P. densus** L.; blad spetsiga, ovala—lansettlika, stundom smalt lansettlika.

Stjolk grenig; ax kortskaftade 2—3-blommiga; nötter med hvass rygg; stipler omvänt äggrunda. Torkad är växten olivbrun.

I bäckar, mycket r.; *Göt.* Hall. i Söndrums s:n i Møllegårds bäck (Neuman).

16. **P. compressus** L.; stielk platt, *bladlik* och nästan lika bred som bladen; blad trubbiga med udd; frukt-bärande ax aflånga eller n. jemntjocka, mycket kortare än axskäftet och *mångblommiga*.

Blad ljusgröna, 3—5-nerviga och $1\frac{1}{2}$ linie breda; nötternas köl trubbig; stift rakt. *P. zosteræfolius* Schum.

Sjöar och åar, helst i slättbygder; *Göt.* Ög. t. r. Smål. Blek. r. Sk. spr. Boh. r., *Sv.* Söd. Upl. Vestm. spr. Ner. r., *Norrl.* Gestr. Med. r. Hels.?

17. **P. acutifolius** Link; stielk som hos föreg. art; blad med utdragen och hvass spets; fruktbärande ax n. klotrunda, vanl. lika långa med axskäftet och *fåblommiga*.

Liknar föreg. art med n. lika så breda blad; nötter med hvass köl och krökt, qvarsittande stift.

Åar och sjöar i slättbygder; *Göt.* Boh. Hall. r. Sk. Ög. t. r., *Sv.* Söd. Upl. Ner. r.

18. **P. obtusifolius** Mert. o. Koch; stielk n. *trådläk* och något plattad, mycket smalare än bladen; blad trubbiga med kort udd; fruktbärande ax äggformigt *aflånga*, af axskäftets längd eller något längre samt *fåblommiga*.

Blad något mörkare gröna, 3—5-nerviga, något smalare än hos föreg. arter; nötter 3-kölade.

Sjöar, åar och dammar, helst i skogsbygder; *Göt.* r.: Sk — Ög. t. r. Hall. Öl. Gotl. O, *Sv.* r.: Söd. Upl. spr., *Norrl.* Ång. r.

19. **P. pusillus** L.; stielk n. *tagelsmal* och n. trind, smalare än bladen; blad trubbiga med udd eller kortspetsiga; fruktbärande ax n. *klotrunda*, mycket kortare än axskäftet och *fåblommiga*.

Blad mörkgröna, otydligt nerviga och $\frac{1}{2}$ linie breda; nötternas rygg 3-kölade.

Dammar och pölar, stundom åar och mindre sjöar, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: Sk. a. Boh. Öl. Gotl. r., *Sv.* spr., *Norrl.* r.: Gestr. Hels. spr., *Lpl.* r.?

20. **P. mucronatus** Schrad.; stielk trådläk och något plattad, *mycket* smalare än bladen; blad trubbiga med kort udd; fruktbärande ax n. jemntjocka eller aflånga, kortare än axskäftet och *fåblommiga*.

Liknar mycket *P. obtusifolius*, men är ofta rodnande och har stundom smalare blad; nötternas rygg 3-kölade.

Sjöar, åar och dammar; *Göt.* Sk. a. Blek. r. Ög. spr., *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. r., *Norrl.* Gestr. r. — Troligen äfven anorstädes.

— **angustifolius**; blad en half linie breda.

Sv. vid Stockholm (förf.)

21. **P. grácilis** Fr.; stielk tagelsmal och n. trind, *något smalare* än de långspetsade bladen; fruktbärande ax n. jemntjocka, omkr. hälften så långa som axskaftet och fåblommiga.

Liknar *P. pusillus*, men är finare och antingen ljus- eller mörkgrön eller något rodnande; blad vid torkning ofta upptill vridna eller liksom inrullade; nötter med trubbig rygg.

Grundt vatten, stundom i hafsvikar; *Göt. Öl. Blek. Ög. Vg. r. Gotl.?, Sv. Upl. r., Norrl. Ång. r.*

- * **P. rutilus** Wolfg.; stielk halftrind, styf liksom de slutl. (vanligtvis) rodnande bladen, som äro tydligt trenerviga. *Sv. Upl. i Fasterna s:n.*

22. **P. trichóides** (Cham. o. Schlecht.) Rehb.; stielk trådl. och trind, ungefär *lika bred* som de tillspetsade bladen; ax jemntjocka, fåblommiga och betydligt kortare än axskaftet.

Liknar mycket följ. art och är utmärkt genom stora, n. runda nötter, hvaraf blott en utvecklas i hvarje blomma; blad otidligt trenerviga.

I sött vatten r.; *Göt. Sk. vid Lund.*

23. **P. pectinátus** L.; axskaft utgående från spetsen af stielken och grenarne; stielkens öfre del flytande och blommande *ofvan* vattenytan.

Hela växten vanl. rodnande; blad tagelsmala, spetsade och 1—3-nerviga; nötter vid mognaden stora som mindre ärter, vanl. enstaka, i torrt tillstånd på ryggen kölade och n. halfmånlika, nedtill tjockare.

Hafsvikar t. a.: Boh. Med.—Vb. r.?.; sjöar och åar t. r. i Sk. Vg. Ög. Söd. Upl. Vestm. Jtl.

- **zosteráceus** (Fr.); de äldre grenarnes blad 3—5-nerviga, liniebreda och trubbiga, med kort udd.

Hafsvikar; *Göt. Gotl. Blek. Smål. r., Sv. spr., Norrl. Ång. Vb. r.*

24. **P. marínus** L.; axskaft vanl. utgående från stielkens nedre del och ofta mycket längre än stielken; hela växten alltid nedsänkt och blommande *under* vattenytan.

Vanl. mörkgrön, stundom rodnande; blad något bredare än hos föreg. art (hvarifrån den är svår att skilja) och mindrespetsiga; nötter mindre än hampfrön, 2—4 tillsammans, torra rynliga och n. omvänt äggrunda.

Hafsvikar t. r., dock mångenst. i Östersjön; sjöar r., neml. Ög. i Vettern och Tåkern, Jtl. flerst.; åmynningar på Gotl. flerst.

86. *Rúppia*. *Trådnate*.*)

1. *R. marítima* L.; ståndareknappar (knapprum) n. klotrunda; nötter vanl. n. halfmånlika, stundom äggformiga; fruktskaft åtm. 4 gånger så långa som frukten.

Liknar *Potamogeton pectinatus* till örten, men är alltid ned-sänkt; det gemensamma blomskaftet *kort*, ej spiralvridet.

Göt. spr.: Boh. Hall. t. r. Ög. r., *Sv.* spr., *Norrl.* Gestr. Hels. r.

2. *R. bráchypus* Gay; skild från föreg. genom n. äggformiga ståndareknappar, fruktskaft felsläende eller *korta* (högst af fruktens längd), gemensamma blomskaftet föga längre.

Fruktens skal är hårdare än hos de öfriga arterna.

Göt. Boh. t. r. Hall. Sk. Blek. Ög. Gotl. r.

3. *R. spirális* L.; ståndareknappar aflånga; nötter vanl. äggformiga; fruktskaft mer än 4 gånger så långa som frukten.

Gröfre än de föreg. arterna, med ett mycket *långt* gemensamt blomskaft, som uppstiger till vattenytan och slutl. sammandrager sig spiralformigt.

Göt. spr.: Blek.—Ög. r., *Sv.* Söd. r.

5 Klassen. PENTANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA.

87. *Glaux*. *Strandling*.

1. *G. marítima* L.; blad motsatta och oskaftade, lansettlika—aflånga, helbräddade och n. tegellagda. 3.

Stjelk vanl. fingerhög, nedliggande eller upprätt, glatt och ofta grenig; blommor oskaftade, ensamma i bladveckan.

Hafsstränder; Göt. *Sv.* a., *Norrl.* spr.; dessutom vid Mälaren på Upsala kungsäng.

88. *E'chium*. *Blåtistel*, *Blåkunt*.

1. *E. vulgare* L.; kronpip kortare än fodret; blad lansettlika med tilltryckta hår; stjelkens hår utstående. 2, 3.

Stjelk omkr. 2 fot hög, upprätt och enkel med blommor i en af tätt sittande och korta ax sammansatt vippa.

Ruderatväxt och ogräs; Göt. spr.: Sk. a. Gotl. t. a. Öl. Smål. Boh. r. Dalsl. 0, *Sv.* t. r.: Söd. Upl. Verml. spr., *Norrl.* r.: Herj.?

89. *Lithospermum*.

1. *L. arvense* L., *Sminkrot*; foderflikar spetsiga; kronpip utdragen; nötter skrynkliga och *mörkgrå*. 1, 2.

*) Dessa växter förekomma vid hafsstränder och blomma frampå eftersommaren.

Stjolk n. enkel och fotshög; de nedre bladen spadlika—tunglika, de öfre aflånga—lansettlika, de flesta trubbad och utan tydliga sidonerver; blommor hvita med blåaktig pip, (sällan blå) i korta bladiga ax i stjolkens spets; rot röd och enårig.

Åkrar; *Göt.* a.: Dalsl. r., *Sv.* a.: Verml. Dal. spr., *Norrl.* spr.: Vb. Jtl. r. Herj.?, *Lpl.* r.

2. **L. officinale** L., *Perlgräs*, *Stenfrö*; foderflikar trubbiga; kronpip kort; nötter släta och slutl. glänsande hvita. 2, 3.

Stjolk omkr. 2 fot hög, teml. grof och upptill mycket grenig; blad finhåriga, aflånga—lansettlika, *spetsade* och med tydliga sidonerver; blommor gulhvita i ax; rotstock tjock.

I bergsbranter och lundar, stundom ruderatväxt, helst nära hafvet samt vid Venern, Vettern och Mälaren, sällan (t. ex. i Ög.) annorstädes; *Göt.* t. r.: Öl. a. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Upl. Vestm. t. r., *Norrl.* Gestr. r.

90. **Pulmonária.** *Lungört.*

1. **P. officinalis** L.; de öfre stjolkbladen äggrunda kort spetsade, de nedre n. tunglika eller med bredt vingadt skaft; rotskottblad n. hjertlika och skaftade, efter blomningen utväxande; nötter spetsiga. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med blommor i korta ax (eller klasar) i stjolkens spets; rotstock teml. tjock; blommor i början röda, slutl. blåaktiga, sällan hvita; blad mer än $\frac{1}{2}$ tum breda.

Skuggrika lundar; *Göt.* Sk.—Ög. t. a. Öl. a. Vg. spr. Hall. inre Smål. t. r., *Sv.* Söd. Upl. t. a. Ner. Vestm. (i s. delen) spr., *Norrl.* Gestr. Hels. r.

2. **P. angustifolia** L., *Smalbladig Lungört*; de öfre stjolkbladen äggrundt lansettlika spetsade, de nedre jemnbredt lansettlika; rotskottblad aflångt lansettlika, afsmalnande mot skaftet; nötter trubbiga. 2.

Har slutl. himmelsblå blommor och tjockare rotstock än föreg. art; stjolkblad 2—3 linier breda.

Skogsängar; *Göt.* Sk. Smål. r. Vg. t. r.

91. **Stenhammária.**

1. **S. maritima** (L.) Rehb.; blad ovala eller omvänt äggrunda. 3, 4.

1—2 fot lång, blådagig och glatt med mycket grenig stjolk. Hafsstränder; *Göt.* Boh. h. o. d. helst i n. delen.

92. **Sy'mphytum.** *Vallört.*

1. **S. officinale** L.; de öfre bladen äggrundt lansettlika tillspetsade och *nedlöpande*; ståndareknapp i början dubbelt längre än strängen. 2, 3.

Stjolk 1—2 fot hög och grof och liksom bladen glest stråfhårig; blommor vanl. hvitgula, sällan violetta, nedhängande i korta klasar och med korta utböjda kronbrämflikar.

Ruderatväxt och ogräs; *Göt.* t. r.: Sk.—Ög. spr., *Sv.* t. r.: Söd. Upl. Vestm. spr.

2. **S. orientále** L.; blad icke eller *knappt nedlöpande*: de öfre äggrunda, de nedre skaftade; ståndareknapp lika lång med strängen. 2, 3.

Liknar föreg., men är mera sträfhårig; blommor röda eller violetta; kronans brämlikar upprätta.

Ruderatväxt r.; *Göt. Sk. Smål. Ög. Vg., Sv. Söd. Upl. Vestm., Norrl. Hels.*

93. *Anchúsa. Rast.*

1. **A. officinális** L., *Oxtunga*; blad lansettlika och *helbräddade*; blomkrona mörkblå med rak pip. 2, 3.

Stjelk 2 fot hög och liksom bladen med utstående sträfva hår; blommor i täta ax (eller klasar) och teml. *stora*, utanpå violetta och inuti mörkblå med ljusblå och ludna knölar i svalget.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, helst i slättbygder; *Göt. a.: inre Smål. Boh. Dalsl. r., Sv. a.: Ner. t. a. Verml. r. Dal. t. r., Norrl. Gestr. Hels. Vb. r. (Ång. tillfällig).*

2. **A. arvensis** (L.) Bieb., *Åkerrast*; blad aflånga eller lansettlika, bugtbräddade och *småtandade*; blomkrona ljusblå med krökt pip. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och skarpt sträfhårig med mycket *små*, i början röda blommor; kronans svalgknölar hvita sträfhåriga.

Åkrar; *Göt. Sv. a., Norrl. r.: Gestr. Hels. spr., Lpl. r.*

94. *Myosótis. Förgät mig ej, Ögonblomma.*

A. Krona tallriksformig (med platt bräm). Blomskäft vid fruktmognaden ej kortare än fodret.

1. **M. palustris** With.; rotstock krypaude; blomfodrets hår *raka* och tilltryckta; foder tandadt eller *klufvet*. 2—4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med större blommor än hos de öfriga arterna; kronpipens längd mindre än bredden af brämet; stift utdraget; stelk kantig.

Fuktiga ställen, isynnerhet diken, t. a.: *Lpl. Ång. Boh. och v. Smål. t. r.?*

2. **M. cæspitosa** Schulz; rot svag och lodrätt nedgående; blomfodrets hår *raka* och tilltryckta; foder *deladt*. 2—4.

Liknar föreg. art och är måhända ej nog skild: den har dock mindre blommor, hvars pip är lika lång som brämet's bredd, kort stift och vid fruktmognaden ofta nedböjda blomskäft. Blomklasas slutl. mycket längre än den öfriga delen af stjelken: hvilket sällan förekommer hos föreg. art. Stjelken är otydligt kantig.

Fukt. ställen, helst på stränder, särdeles vid Östersjön, mångst.: *Hall. Herj.?*

3. **M. silvática** Hoffm.; rot teml. svag och sned; somliga af blomfodrets nedre hår *raka*, de öfriga i spetsen *krökta*, de flesta utstående; foder deladt. 2, 3.

Stundom fotshög med n. lika så stora blommor som hos *M. palustris*; blomklasar kortare än den öfriga delen af stjelen; rotblad länge qvarsittande och n. spadlika; kronpip af fodrets längd.

Fukt. ställen, helst vid bäckar i fjellen och andra bergstrakter; *Lpl. a.*, *Norrl. Herj. Jtl. spr. Ång. Med. r.*, *Sv. Dal. åtm. i fjellen, Göt. Sk. a. Hall. Smål. Ög. r.*

B. Krona trattlik (med skålformigt bräm). Fodrets nedre hår i spetsen krökta. Rot enårig.

a. Blomskäft (åtminstone de nedre) vid fruktmognaden lika långa med fodret eller längre.

4. M. arvensis Hoffm.; blomfoder slutl. upptill hopdraget, stundom (vid pressning) något öppet; de nedre blomskäften slutl. längre än fodret och raka; kronpip kortare än fodret. *2, 3.*

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med små blommor; blomklasar kortare än den öfriga delen af stjelen, hvars hår vanl. äro föga utstående.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, stundom i ängar, allmän.
— **grandiflora**; mer än fotshög med dubbelt så stora blommor som hos hufvudarten; blomklasar vanl. längre än den öfriga delen af stjelen. *1, 2.*

Blommar tidigare och liknar mycket *M. silvatica*, men har snart visnande och ej så korta rotblad.

Göt. Ög. mångenst. Dalsl. t. r. — Troligen äfven annorstädes.

5. M. hispida Schlecht.; blomfoder öppet; blomskäft *lika långa* som fodret och nedåt bågböjda; kronpip kortare än fodret. *1, 2.*

Stjelnk spensligare än hos föreg. art, ofta fotshög vid fruktmognaden, och slankig samt vanl. med utstående hår; blomklasar slutligen längre än den öfriga delen af stjelen; rotblad stundom spadlika; blommor mycket små.

Torra backar; *Göt. t. a.*, *Sv. spr.: Söd. Upl. a.*, *Norrl. Herj. r. Jtl. t. a.* — Troligen äfven annorstädes.

b. Blomskäft alltid kortare än fodret.

6. M. stricta Link; blomskäft slutl. tilltryckta till stjelen; kronpip kortare än fodret. *1, 2.*

Stjelnk vanl. mycket grenig vid roten, upprätt och styf, vanl. blott några tum hög med mycket små blommor; klasar vanl. bladiga nedtill.

Åkrar och torra backar; *Göt. a.: Boh.?, Sv. t. a.*, *Norrl. Lpl. r.*

7. M. versicolor Pers.; blomskäft utstående; kronpip slutl. dubbelt längre än fodret. *1, 2.*

Spenslig och omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med mycket små, i början *gula* blommor; stift längre än kronpipen.

Sandfält; *Göt. Sk. t. a. Hall. r. Boh. t. r. Vg. inre Smål. r. Ög.—Blek. Öl. spr. Gotl. r., Sv. Söd. r.*

95. *Asperúgo. Paddfot, Ormögon.*

1. **A. procumbens** L.; blad aflånga—lansettlika trubbiga. 1, 2.

Stjeln omkr. fotslång; de öfre bladen i krans eller motsatta. Ruderatväxt och ogräs, mångenst.: Dalsl.—Lpl. t. r.

96. *Cynoglossum. Hundtunga, Munklöss.*

1. **C. officinale** L.; de öfre bladen lansettlika och mjukludna; blommor i korta och täta klasar med stora foderflikar; blomskaft bågformigt nedböjda. 2, 3.

2—3 fot hög och illaluktande; nötter omvänt äggrunda.

Ruderatväxt; *Göt.* a. åtm. i slättbygden: inre Smål. Boh. Dalsl. r., *Sv.* t. a.: Verml. t. r. Dal. r., *Norrl.* Gestr. Hels. r.

97. *Echinosperrnum. Piggfrö.*

1. **E. Láppula** (L.) Lehm.; blomskaft *upprätta*; nötter med 2 rader af taggar. 3.

Stjeln omkr. fotshög, styf och upptill grenig, stundom med utspärrade grenar; blad aflånga—lansettlika, de nedre afsmalnande till skaft och snart förvissnande; blomkrona *trattlik*. Liknar i blommande tillstånd *Myosotis arvensis*.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: Gotl. Öl. a. inre Smål. Hall. Boh. r. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Upl. Vestm. spr. Ner. t. r., *Norrl.* Gestr. Hels. Vb. r.

2. **E. deflexum** (Wahlenb.) Lehm.; blomskaft slutl. *nedböjda*; nötter med en rad af taggar. 2, 3.

1—2 fot hög och styf med vanl. utspärrade grenar; de nedre bladen teml. varaktiga och breda; blomskaft vanl. aflägsnade från blomskaften; blomkrona *tallriksformig*, n. lika stor som hos *Myosotis palustris*.

Helst på skuggrika och något fuktiga ställen, stundom på mera öppna och torra ställen vid vägar, r. och mest förekommande i lägre fjelltrakter; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj. Med., *Göt.* Smål. på Taberg.

98. *Prímula. Vifva.*

- A.** Blomfoder starkt nervigt och derigenom kantigt.

Blad mjukludna och skrynkliga. Blommor *gula*.

- a. Stängel utdragen och mycket längre än blomskaften. Blad tvärt hopdragna mot det vingade skaftet. Blommor lutande.

1. **P. veris** L., *Guld-vifva, Majnycklar, Oxläggor*; blomskaft slutl. uppblåst, med äggrunda tänder; kapsel kortare än foderpipen. 1, 2.

Stängel omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; blommor talrika och välluktande, stälda i flock; blomkrona ljusgul med konkavt (uppstående) bräm och brandgula fläckar i svalget; hela växten finluden. *P. officinalis* Jacq.

Ängar; *Göt.* a.: Vg. spr. Boh. t. r. Dalsl. spr. (i bergstrakten), *Sv.* a.: Verml. t. r. Dal. spr. *Norrl.* Jtl. t. r. Gestr. spr. Hels. r. Med. t. r. Ång. r.

2. **P. elátior** Jacq.; blomfoder smalt och tilltryckt, med lansettlika tänder; kapsel öfverskjutande foderpipen. 1, 2.

Liknar föreg. art, men blomkronan är svafvelgul med platt och bredt bräm; blommorna sakna lukt.

Löfskogar, helst af ek och bok; *Göt.* Skåne r.

- b. Stängel vanl. föga utbildad; blomskaft mycket långa. Blad småningom afsmalnande mot det vingade skaftet. Blommor upprätta.

3. **P. grandiflora** Lam.; blomfodrets tänder smalt lansettlika och långspetsade; kapsel af foderpipens längd. 1, 2.

Blomskaft flera tum långa, skenbart utgående från rotstocken; blomkrona ljusgul med bredt bräm, hvars bredd är dubbelt större än pipens längd; blomskaft ullhåriga.

Ängar, mycket r.; *Göt.* Skåne omkring Kullaberg.

- B. Blomfoder otydligt nervigt och icke kantigt. Blad glatta och ofvan släta, oftast tunglika och naggade. Blommor *blå-* eller *rödaktiga* och upprätta med platt kronbräm.

- a. Blad undertill betydligt hvitmjöligen. Kronflikar stälda tätt intill hvarandra. Flock mångblommig.

4. **P. farinosa** L., *Blåvifva*, *Majrosor*; blomfoder nedåt afsmalnande; kronpip lika lång som kronflikarne och icke öfverskjutande fodret. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre; blomkrona ljust rödviolett. Någon gång blir stängeln föga utvecklad.

Fuktiga ängar och mossar, helst på kalkformation; *Göt.* spr.: Gotl. Öl. Sk. a. Ög. t. a. på silur. form., Hall. inre Smål. r. Boh. Dalsl. 0, *Sv.* spr.: Söd. Upl. a. Verml. r., *Norrl.* Herj. Jtl. Gestr. spr. Hels. r., *Lpl.*?

5. **P. scotica** Hook.; blomfoder nedtill bukigt; kronpip dubbelt så lång som kronflikarne och till hälften öfverskjutande fodret. 1, 2.

Liknar föreg. art, men har mörkt rödblå blommor och något tjockare stängel.

Fuktiga ängar och bergsslutningar i fjellen, sällan (i Jtl.) i lägre fjelltrakter; *Lpl.* r., *Norrl.* Jtl. t. r. Herj. r.

- b. Blad undertill föga eller icke hvitmjöligen. Kronflikar isärstående. Flock fåblommig.

6. **P. stricta** Hornem.; blomfoder nedtill bukigt; kronpip 2—3 gånger så lång som kronflikarne och till hälften öfverskjutande fodret. 1, 2.

Liknar de båda föreg., men har ofta högre och spensligare stängel; blommor smärre och blekare rödvioletta.

Fuktiga ängar, helst i fjellens barrskogsregion, äfven högre upp, stundom i lägre fjelltrakter; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. t. a. Herj. r.

7. **P. sibíríca** Jacq., *Siberisk Blåvifva*; blomfoder buktigt; kronpip inemot dubbelt så lång som kronflikarne och något öfverskjutande fodret. 1, 2.

Olik de tre föreg. arterna genom äggrunda—ovalade och ej mjöligena blad med smala utdragna skaft samt genom större blommor; stängel spenslig och omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög.

Ängar nära hafvet, mycket r.; *Norrl.* Vb. i Lule skärgård på Uddskär (Backman och Holm).

99. **Hottónia.** *Vattenviol, Vattenrölleka.*

1. **H. palustris** L.; blommor skaftade i skilda kransar i stängelns spets, hvita eller rödletta med gult svalg. 1, 2.

Stänglar fotshöga och upprätta, utgående från en nedliggande stam; bladflikar smala jemnbreda.

I vattengrafvar och kärr, stundom i bäckar; *Göt.* t. a.: Gotl. r. Hall. — Dalsl. spr., *Sv.* spr.: Dal., *Norrl.* Gestr. Hels. r.

100. **Lysimáchia.** *Videört.*

- A.** Ståndaresträngar nedtill hopväxta till $\frac{1}{3}$ af sin längd. Stjelnk hårig med blomvippa i spetsen.

1. **L. vulgáris** L., *Guldspira*; stjelnk upprätt; blad kortskaftade; foderflikar äggrundt lansettlika. 3, 4.

Omkr. 2 fot hög med aflånga—lansettlika och spetsiga blad, af hvilka de öfre ofta sitta i krans; blomkrona teml. stor, hjulformigt klocklik med ovala flikar.

Vattendiken och stränder; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* Gestr. a. Hels. r. Vb. "t. a.", *Lpl.* r.

- B.** Ståndaresträngar föga eller icke hopväxta. Stjelnk glatt.

- a.** Stjelnkar (grenar) krypande; blad kortskaftade; blommor stora och utdraget skaftade i bladveckan, enstaka eller någon gång parvis stälda.

2. **L. Nummulária** L.; foderflikar hjertlika; blad n. runda; blomskaft föga längre än blomman. 3.

Stjelnkar omkr. fotslånga; blomkrona n. hjulformig, större än hos föreg. art.

Stränder, diken och fukt. ängar; *Göt.* r.: Sk. a. Vg.? Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Upl. Ner. r., *Norrl.* Gestr. r.

3. **L. némorum** L.; foderflikar syllika; blad äggrunda spetsiga; blomskaft flera gånger längre än blomman. 3.

Liknar föreg. art, men stjelnkarne äro något uppstigande, blomskaften fina och trådlika, slutl. bågböjda.

Fuktiga lundar; *Göt.* Skåne t. r. Smål. r.

- b.** Stjelnk upprätt och enkel; blad stjelnkomfattande; blommor mycket små och teml. kort skaftade i klasar (vippor) i de mellersta bladveckan.

4. **L. thyrsoflóra** L.; foderflikar jemnbreda; blomkrona bägarlik med jemnbreda flikar. 3.

Stjolk omkr. fotshög med utdraget lansettlika, korsvis motsatta blad. Ståndarne äro vanl. 6 med och 6 utan knappar.

I vatten vid stränder; *Göt.* t. a.; *Öl.* Boh. r. *Gotl.* 0, *Sv. Norrl.* t. a., *Lpl.* r.

101. **Anagallis.** *Rödnarf.*

1. **A. arvensis** L.; blad äggrunda oskaftade och undertill svartprickiga. 2, 3.

Stjolk omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång; blomskaft längre än bladen och slutl. bågbojda; blommor mönjeröda.

Hafsstränder och åkrar; *Göt.* Sk. a. Hall. Boh. t. a. Dalsl. Vg. r. Ög. — Blek. *Gotl.* spr. *Öl.* a., *Sv.* Söd. spr. Upl. Vestm. r. (Dessutom tillfällig i Verml. och Ång.)

- **cærulea** Schreb.; foderflikar otydligt sågade; blad stundom äggrundt lansettlika; blommor blå.

Åkrar och trädgårdar r.; *Göt.* Sk. Smål.

102. **Andrésace.** *Hillsko.*

1. **A. septemtrionalis** L.; blomkrona och kapsel föga öfverskjutande fodret; blad lansettlika—aflånga och något tandade. 1, 2.

Sällan mer än $\frac{1}{2}$ fot hög med en eller flera stänglar utan rotskott.

Grusbackar och sandåsar; *Göt.* *Gotl.* spr. *Öl.* a. Sk. t. a. (i ö. delen) Blek. Smål. r. Ög. Vg. spr., *Sv.* Söd. Upl. Ner. t. r., *Norrl.* Gestr. r.

103. **Verbascum.** *Kungsljus.*

A. Blomsamling axlik. Ståndare olika långa, 3 hvitulliga och 2 glatta. Ståndareknappar olika stora.

1. **V. Thapsus** L.; blad ovala—aflånga, de öfre nedlöpande, de nedersta skaftade; blomkronans bräm skällikt; märke klotformigt. 3.

2—6 fot hög och gulaktigt ullig; blad n. helbräddade; stjolk kantig.

Torra backar och berg; *Göt.* mångenst.: *Öl.* t. r., *Sv.* t. a., *Norrl.* spr.: Vb. 0.

2. **V. thapsiforme** Schrad.; blad aflånga—lansettlika, de öfre nedlöpande, de nedre skaftade; kronbräm platt; märke omvänt V-formigt, nedlöpande på stiftet. 3.

Liknar föreg., men har tydligt naggade blad.

Ruderatväxt på torra ställen; *Göt.* Sk. Smål. *Gotl.* r. *Öl.* spr. (*Sv.* Upl. tillfällig).

3. **V. phlomisoides** L.; blad icke nedlöpande, de öfre aflångt äggrunda, de nedre äggrunda skaftade; kronbräm platt; märke omvänt V-formigt och nedlöpande. 3.

Liknar de föreg. arterna, men har något glesblommigt ax och trind stjolk.

Ruderatväxt, mycket r.; *Göt.* Sk. Blek., *Sv.* Söd. Upl.

B. Blommor skaftade och stälda i kransar (knippen).
Ståndare n. lika långa med lika stora knappar, alla med ulliga strängar. Blad ej nedlöpande.

4. **V. nigrum** L.; de nedre bladen hjertlika *långskaftade*, de öfversta oskaftade, vanl. äggrunda och spetsiga; ståndarnes ull vanl. violett, sällan hvit. 3.

Vanl. 4—6 fot hög med svartaktig och n. trind stjelk; blad mycket stora, ofvan n. glatta, undertill vanl. grågrönt filtludna, i kanten naggade, vid torkning lätt svartnande; blommor gula; blomsamling långt utdragen.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt. Sv. t. a.*: Boh. — Dal. t. r., *Norrl. Gestr.* — Med. r.

5. **V. Lychnitis** L.; de nedre bladen ovala—aflånga, afsmalnande mot skaftet, de öfre oskaftade och äggrundt lansettlika; ståndarnes ull hvit. 3.

Stjelk 2—4 fot hög, mjöligt filtluden och upptill kantig; blad naggade och undertill hvitt filtludna; blomsamling stundom liknande en vippa; blommor *hvita*.

Ruderatväxt, mycket r; *Sv. Söd.* på 2 ställen.

Anm. Mellan dessa arter förekomma stundom bastarder, helst mellan de båda vanligaste.

104. **Hyoscy'amus.** *Bolmört.*

1. **H. niger** L.; blomskärmar oskaftade. 3.

1—2 fot hög; hela växten mycket giftig, särdeles roten, som liknar palsternackans.

Ruderatväxt; *Göt. Sv.* mångenst., *Norrl. r. Lpl.?*

105. **Datúra.** *Spikkklubba.*

1. **D. Stramónium** L.; blad äggrunda tandade med stora spetsade tänder. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ —2 fot hög och giftig; frukt med stora och starka, qvar-sittande taggar.

Ruderatväxt och ogräs i trädgårdar; *Göt. Hall. Sk. spr. Gotl. Blek. Smål. r. Ög. t. r., Sv. r.*: Dal. 0, *Norrl. Hels. Med. r.*

106. **Diapénsia.** *Polört.*

1. **D. lappónica** L.; blad tunglika liniebreda. 1.

Torra blåsiga ställen i högfjellen; *Lpl. Norrl. Jtl. Herj. a.* i fjellregionen, sällan lägre ned.

107. **Polemónium.** *Blåguld, Jakobs stega.*

1. **P. cœrúleum** L.; bladflikar talrika, lansettlika; blomkrona n. hjulformig, blå med guldgul botten (sällan hvit); foder och blomskaft finhåriga. 2, 3.

Stjelk omkr. 2 fot hög och trind, glatt eller finhårig.

Stränder och något fuktiga ängar i (helst lägre) fjelltrakter; *Lpl. r., Norrl. r.*: Jtl. t. a. *Gestr.* 0.

- * **P. campanulátum** Th. Fries; bladflikar färre och gle-sare; blomkrona n. klocklik med spetsade flikar; foder och blomskaft ulliga; ståndareknappar runda.

Lpl. (helst i Torn. Lpm.) t. r., *Norrl. Vb. t. r.*

108. *Solánium*.

A. Nedliggande eller n. klängande halfbuske med blå-gredelina blommor och röda, aflånga bär. Blommor i knippen, hvilkas gemensamma skaft sitter nästan midt emot bladfästet.

1. **S. Dulcamára** L., *Qvesved*, *Matledsqvistar*; blad hjertlika—äggrunda och helbräddade, de öfre spjutlika. 3, 4. Stam ända till 4—6 fot lång och mycket krokig. Giftig. Ruderat- och strandväxt; *Göt. Sv. t. a., Norrl. Gestr. Hels. spr. Med. r.*

B. Örter med n. upprätt stielk, hvita blommor och runda bär. Blommor n. i flockar, utgående nedom bladets fästepunkt.

2. **S. nigrum** L.; blad äggrunda, vanl. bugttandade; blomkrona *dubbelt* så lång som fodret; bär slutl. svarta, mindre ofta gröngula. 3, 4.

Omkr. en fot hög, stundom myskluktande.

Ruderatväxt och ogräs, helst i trädgårdar; *Göt. Sv. a.: Boh. — Dal. t. r., Norrl. Gestr. r. (Hels. tillfällig).*

- * **S. miniátum** Willd.; bär små och röda; stielk med skarpa vårtfulla kanter.

Helst på hafsstränder; *Göt. Sk. spr. Kalmarl. r. Boh.?*

3. **S. villósum** Lam.; blad rutformigt äggrunda och groftandade; blomkrona 3—4 *gång*er så lång som fodret; bär slutl. saffransgula. 3.

1—2 fot hög och luden med utstående hår; stielk föga kantig Ruderatväxt, mycket r.; *Göt. Skåne flerst.*

109. *Gentiána*. *Stålärt*.

A. Blomkrona trattlik eller bägarlik (med uppåt vidgad pip) samt inuti bar (utan fjäll).

1. **G. Pneumonánthe** L., *Höstklocka*; blad jemnbreda och trubbiga; blomkrona n. klocklik eller vidgadt bägarlik. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ fot hög med rotstock och omkr. tumslånga, knappt liniebreda blad; blommor *stora*, tumslånga, himmelsblå och inuti fläckiga, ofta enstaka i spetsen af stielkarne; foder 5-flikigt; krona grundt 5-flikig och veckad mellan flikarne; ståndareknappar förenade.

Helst på stränder bland buskar eller ljung; *Göt. Blek. r. Sk. Smål. (i s. och v. delen) Hall. Vg. spr. Boh. Dalsl. r. Ög.?. Sv. Verml. r.*

2. **G. nivális** L.; blad ovala—aflånga spetsiga; blomkrona trattlik. 3.

Omkr. fingerhög (sällan högre), späd och enårig med små blad; blomskaft vanl. kortare än de smala, omkr. liniebreda och nära tumslånga himmelsblå blommorna; foder knappt till midten 5-flikigt, tilltryckt intill kronan.

Fuktiga och gräsrika ställen; helst i fjellen, stundom i lägre fjelltrakter; *Lpl.* t. a., *Norrl.* Jtl. Herj. mångenst. Vb. — Hels. r., *Sv.* Dal. r.

B. Blomkrona trattlik med hårfransade fjäll i svalget.

a. Blomskäft föga öfverskjutande bladen eller kortare; foderflikar tilltryckta.

3. G. campestris L.; blomfoder olikformigt 4-deladt med 2 stora och breda flikar, som innesluta 2 mycket smälare; stjelkblad äggrunda och vanl. spetsiga; rotblad omvändt äggrunda. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med oskaftade blad; blomkrona vanl. blå, 4-klufven; ståndare 4. Stundom är växten blekgrön med gulhvita blommor.

Ängar (utom fjellen); *Göt.* t. a.: Gotl. 0, *Sv.* t. a., *Norrl.* t. a.: Äng. r. Vb. 0.

4. G. Amarella L., *Ängsöta*, *Hållgräs*; blomfoder likformigt 5-flikigt med jemnbreda flikar; stjelkblad utdraget äggrunda och spetsiga. 3, 4.

Ofta något högre än föreg. art och med smälare blommor.

Något fukt. ängar; *Göt.* spr.: Gotl. Öl. a. inre Smål. Boh. r. Blek. Dalsl.?, *Sv.* spr.: Verml. r., *Norrl.* r.: Med. Äng. 0, *Lpl.*?

* **G. lingulata** Ag.; blad tunglika och trubbiga. 3.

Blommar tidigare än hufvudarten.

Ängar; *Lpl.* r.?, *Norrl.* Jtl. spr. Herj. a. Vb. r.? Äng. a. Med. spr. Hels. Gestr. r., *Sv.* spr.: Verml. t. r. Ner. r., *Göt.* Ög. spr. Gotl. Öl. Smål. Sk. Vg. r.

b. Blomskäft flera gånger längre än bladen och stjelken; foderflikar utstående.

5. G. tenella Rottb.; foder n. likformigt och djupt 4—5-deladt; stjelkblad äggrunda—aflånga trubbiga; rotblad spådliska—tunglika. 3.

Ganska liten och späd, ofta mycket grenig; den egentliga stjelken sällan mer än 1—2 tum hög, men ofta med flera tum långa blomskäft; blommor mindre än hos de 2 föreg. arterna, ej rent blå, ofta (i vackert väder) med utstående brämflikar.

Fuktiga gräsrika ställen högt upp i fjellen; *Lpl.* t. r., *Norrl.* Herj. r.

110. *Erythræa. Tusengyllen.*

A. Blommor kortskaftade med 2 skärmbblad; kronflikar trubbiga; rotblad samlade i rosett.

1. E. littoralis Fr.; blad utan tydliga sidonerver och trubbiga, de öfre n. jemnbreda, rotbladen n. tunglika. 3.

Stjelkar vanl. flera tillsammans och 3—8 tum höga, trubbkantiga och upptill stundom något greniga.

Hafsstränder; *Göt.* *Sv.* t. a., *Norrl.* Gestr. Med. r.

2. E. Centaurium (L.) Pers.; blad 3—5-nerviga; de öfre

aflånga—jemnbreda spetsiga, rotbladen *omvändt ägg-runda*. 3.

Liknar föreg., men har längre kronpip, som långt öfver-skjuter fodret; stjelk n. enkel, eller från basen grenig.

Fukt. ställen och åkrar; *Göt. Hall. Sk. Öl. spr. Blek. — Ög. Gotl. r., Sv. Söd. r.*

B. Blommor med utdragna skaft utan skärmbblad; kronflikar spetsiga; rotblad motsatta.

3. **E. pulchella** Fr.; blad otydligt nerviga och äggrunda—
aflånga, de öfre n. spetsiga. 3.

Vanl. ett par tum hög; stundom alldeles enkel och enblommig; stundom mycket grenig och mångblommig; blommor mycket mindre än hos föreg. arter.

Vid eller nära hafvet; *Göt. spr.: Boh. a. Gotl. t. r., Sv. spr., Norrl. Gestr. r.*

111. *Menyanthes. Vattenklöfver.*

1. **M. trifoliata** L.; blad långskaftade med trubbiga, vanl. ovala flikar. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög. Blomkronan är någongång inuti glatt.

Kärr allmän, äfven i bäckar h. o. d.

112. *Convólvulus. Vinda.*

1. **C. arvensis** L., *Åkervinda*; blomskrmar *aflägsnade* från blomman, små och jemnbreda; blad spjutlika eller pillika; foderflikar trubbiga med udd och hinnekant. 3.

Stjelk omkr. 2 fot lång med tumsvida, väluktande och utanpå rosenröda, blommor.

Åkrar; *Göt. a. åtm. i slättbygderna: inre Smål. Boh. r. Vg. Dalsl. spr. på slätten, Sv. t. a.: Verml. Dal. r., Norrl. Gestr. Med. r. (Hels. tillfällig).*

2. **C. sépium** L., *Skogsvinda*; blomskrmar *omslutande* blomfodret, stora, hjertlika och spetsiga; blad hjertlikt pillika; foderflikar spetsiga. 3.

Stjelk längre än hos föreg. art; blommor dubbelt vidare och snöhvita.

Vid hafvet på stränder eller i lundar: *Göt. t. r.: Boh. Sk. Blek. spr., Sv. spr.; på sjöstränder vid Mälaren mångenst., vid Hjelmaren, Vettern (i Ög.) och Venern r., Vg. vid Hornborgasjön, mångenst. i Skåne äfven vid dammar.*

113. *Campánula. Blålocka.*

A. Blommor med utdragna skaft.

a. Stjelkblad smala (lansettlika—jemnbreda), vanl. glatta (sällan finludna).

1. **C. rotundifolia** L.; rotblad knippevisa, hjertlikt rundade, tandade och långskaftade; blomkrona *inskuren* i spetsiga flikar; kapsel lutande. 2, 3.

Stjelmk spenslig, vanl. omkr. fotshög, i fjellen lägre (och der ofta enblommig); blommor vanl. rent blå; foderflikar sylrika; stjelmblad vanl. helbräddade; stift längre än märkena.

Ängar, allmän.

2. **C. persicæfolia** L.; rotblad tunglika, glest naggade och afsmalnande mot skaftet; blomkrona grundt *inskuren* i nästan *rundade* och uddiga flikar; kapsel upprätt. 2, 3.

Gröfre än föreg. och öfver 2 fot hög; blommor stora och mörkblå i enkel klase; foderflikar lansettlika; stjelmblad glest naggade; stift kortare än märkena.

Ängsbackar och berg; *Göt.* t. a.: Boh. t. r., *Sv.* t. a., *Norrl.* Gestr. Hels. t. a. Med. spr. Ång. t. r. Jtl. r. Herj. spr.

3. **C. pátula** L.; rotblad spadlika—tunglika, naggade och kortskaftade; blomkrona djupt *klufven i lansettlika* och utstående flikar; kapsel upprätt. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög och något grof; blommor rödgredelina i rikblommig och qvastlik vippa; foderflikar lansettlikt sylrika; stjelmblad naggade.

Ängar och åkrar; *Göt.* Hall. Blek. inre Smål. r. Kalmarl. Ög. Vg. spr., *Sv.* spr.: Vestm. a., *Norrl.* Herj. spr. Jtl. t. a. Gestr. Hels. a. Med. spr. Ång. Vb. r.

4. **C. uniflora** L., *Enblommig Blålocka*; blad aflånga—lansettlika naggade; blomkrona *inskuren i smala flikar*; kapsel upprätt. 3.

Späd och låg, sällan 6 tum hög, med kortskaftade rotblad och *en enda* liten mörkblå blomma, som det långa fröhuset slutligen öfverskjuter; foderflikar n. tunglika.

Torra ofruktbara ställen, helst bland renlaf o. dyl., högt upp i fjellregionen i högfjellen; *Lpl.* t. r.

b. Alla blad breda och håriga eller sträfva. Kapsel lutande.

5. **C. rapunculoides** L.; de nedre bladen långt skaftade och hjertlika, de öfre äggrundt lansettlika och oskaftade; blommor lutande i en ensidig och *bladlös klase*. 3.

Stjelmk 2 fot hög och jemte bladen kort och strävt gråluden med n. dubbelt sågade blad; foderflikar lansettlika och slutl. nedböjda; blommor teml. stora och blågredelina; fröhus hårigt; rotstock med krypande skott.

Ruderatväxt och ogräs i trädgårdar; *Göt.* *Sv.* mångenst.: Boh.—Dal. r., *Norrl.* r.: Herj.?

6. **C. Trachelium** L., *Nässellocka*; de nedre bladen skaftade och hjertlika, de öfre äggrunda n. oskaftade; blommor upprätta i *de öfre bladvecken* med 1—3-blommiga skaft. 3.

Stjelmk mer än 2 fot hög och kantig, jemte bladen mycket sträihårig; blad liknande nässlans och djupt dubbelsågade; foder-

flikar äggrundt lansettlika, upprätta och *sträfhåriga*; blommor stundom så stora som hos följ. art, blå eller blågredelina; fröhus styfhårigt; rotstock kort utan skott.

Lundar och husksnår; *Göt. t. a., Sv. t. a.: Verml. Dal. r., Norrl. Gestr. Med. r.*

7. **C. latifolia** L.; alla bladen äggrunda—lansettlika, de nedre med korta och vingade skaft; blommor upprätta och ensamma i de öfre bladveckan. 3.

Stjolk mer än 2 fot hög, trind och mycket bladig och jemte bladen mera mjukhårig än de båda föreg.; blad n. dubbelsågade; foderflikar lansettlika, upprätta och *glatta*; blommor stora och rödgredelina; fröhus glatt.

Lundar, helst vid bäckstränder; *Göt. mångenst.: Boh. Hall. t. r. Gotl. Ö, Sv. mångenst.: Vestm. t. r. Dal. Ö, Norrl. Gestr.—Med. Jtl. r.*

B. Blommor oskaftade och gyttrade i hufvud. Blad sträfhåriga eller ludna.

8. **C. Cervicaria** L.; alla bladen *jembreda*—lansettlika, de nedre med vingade skaft; stift *utskjutande* ur kronan; blommor vanl. ljusblå. 3.

Stjolk tjock, styf och 2 fot hög eller deröfver samt mycket sträfhårig (jemte bladen); blad vågiga och smånaggade, de öfre n. omfattande; blomhufvud både i stjolkens spets och nedanför, stödda af skärblad; foderflikar korta och trubbiga.

Berg och ängsbackar, helst i skogsbygder; *Göt. r.: Ög. Smål. Vg. Dalsl. spr. Sk. t. r., Sv. spr.: Dal. r., Norrl. Gestr.—Vb. r.*

- **subalpina**; de nedre bladen teml. breda, aflångt lansettlika eller tunglika samt långt uppåt stjolkens skaftade; sidoblomhufvud talrika; blommor ofta hvita; blomfoder föga styfhårigt.

Liknar mycket följande art.

Lägre fjelltrakter, mycket r.; *Sv. Verml. i n. delen vid elfven Tåsan midtemot Tjärbacksstrand i N. Finnskoga s:n.*

9. **C. glomerata** L.; blad äggrundt aflånga—lansettlika, de nedre långskaftade; stift *inneslutet* inom kronan; blommor mörkblå. 3.

Stjolk lägre och smalare än hos föreg. art; hela växten mindre sträf och med kort grått ludd; blad finsågade, de öfre med hjertlik bas stjelkomfattande; foderflikar långt tillspetsade.

Ängsbackar; *Göt. Gotl. Sk. Hall. spr. Boh. Smål. Ög. r., Sv. r.: Söd. Upl. spr., Norrl. Gestr.—Med. r. Ång.*

114. *lasióne.* *Monke.*

1. **I. montana** L.; blad oskaftade och vågiga. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller deröfver, med upptill bladlös och vanl. enkel stjolk.

Torra ängar och berg; *Göt. mångenst., i skärgården t. a.: Gotl. t. r., Sv. r.: Söd. spr. Vestm. Dal. Ö.*

- **littoralis**; med uppstigande talrika stjelkar (grenar), n. glatta blad och smärre blomhufvud.
Hafsstränder i *Göt.* spr., helst på v. kusten.

115. **Lobélia.** *Notblomma.*

1. **L. Dortmanna** L.; blommor nedhängande. 3.
Omkr. fotshög med tjocka blad i rosett.
Grundt vatten i sjöar och kanaler; *Göt.* t. a.: Öl. r. Gotl. 0,
Sv. t. a., *Norrl.* spr.: Jtl. r.

116. **Sámolus.** *Punge.*

1. **S. Valerandi** L.; blad n. omvänt äggrunda och skaf-
tade; stjelklad skiftevis stälda; rotblad i rosett; krona
föga längre än fodret. 3.
Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och glatt med kort och afstympad rot, n.
enkel stjelk och knäböjda blomskaft.
Hafsstränder; *Göt.* Sk. r. Blek. Smål. spr. Ög. r. Öl. Gotl.
t. r., *Sv.* r.

117. **Lonicéra.** *Try, Benved.*

- A. Stam upprätt. Blommor blekgula, parvis stälda.
Blad öfverallt håriga.

1. **L. Xylósteum** L.; blomkrona *läppformig* med pipen
kortare än brämet; blomskaft af blommans längd; bär
mörkröda, 2 tillsammans och åtskilda. 2.

4--6 fot hög med mycket hård ved och gråaktiga grenar;
blad blekgröna, ovala med något utdragna skaft; kronpip ned-
till buktig; bär klotrunda och blott nedtill förenade.

Lundar och ängsbackar; *Göt.* *Sv.* t. a.: Boh. Dal. t. r. Verml.
spr., *Norrl.* r.

2. **L. coerúlea** L.; blomkrona *nästan regelbunden* med
pip af brämet längd; blomskaft vanl. mycket kortare
än blomman; bär *svartblått* och ensamt. 2.

Högre än föreg. art med bruna grenar; blad mörkare gröna
och aflånga med mycket korta skaft; kronpip rörformig; bär klot-
runt, bildadt genom de båda fruktämnenas sammanväxning med
skärmfjällen.

Kalkberg r.; *Sv.* Dal. flerst. (mest i Ore s:n) Vestm. Nora s:n.

- B. Stam nedliggande eller uppstigande (utefter berg-
väggar och andra stöd); blommor utvändigt rosen-
röda, inuti hvitgula, gyttrade i hufvud i spetsen af
grenarne; äldre blad glatta.

3. **L. Pericly'menum** L., *Rosenbenved, Svensk Kaprifolium*; krona *läppformig* med pipen längre än brämet;
bär röda. 3, 4.

Liknar den odlade Kaprifoliebusken, men har ej de öfre bla-
den hopväxta; blomhufvud långskaftade; blommor välluktande;
blad ovala spetsiga, kortskaftade och vanl. helbräddade, de yngre
stundom bugtbräddade.

Klippor, helst vid hafvet; *Göt. Boh. Hall. mångenst. Sk. t. a. Blek. mångenst. Smål. Ög. Vg. Dalsl. r., Sv. Söd. r.*

118. *Azálea. Krepling.*

1. **A. procumbens** L.; blad aflånga med nedvikna kanter, undertill hvitaktiga. 1, 2.

Har vanl. några tum långa, mattlikt utbredda grenar och knappt en linie breda blad.

Hedar i fjellen, helst ofvan barrskogsregionen; *Lpl. t. a., Norrl. Jtl. Herj. t. a., Sv. Dal. t. r.*

119. *Ribes. Ribs.*

A. Buske med taggar; blommor enstaka eller 2—3 tillsammans i bladveckan.

1. **R. uva crispa** L., *Krusbär, Stickelbär*; blomfoder med klocklik pip och ludna tillbakaböjda flikar; blad med n. rund omkrets, 3—5-flikiga och i början finludna, slutl. n. glatta, knippevis förenade; bär klot- eller äggformiga, slutl. glatta och gulaktiga. 1, 2.

Temligen låg buske med styfva och tätt sittande grenar, små slutl. stela blad, grönaktiga eller rödaktiga blommor samt större bär än hos följande arter.

Nära bostäder och vid vägar, stundom på berg, troligen ofkast förvildad; *Göt. Sv. spr., ymnigare mot söder: Dal.?, Norrl. Gestr. Hels. spr.*

— **Grossulária**; bär gröna och glandelhåriga.

Förvildad h. o. d.

B. Buskar utan taggar; blommor i klasar från bladveckan.

2. **R. rubrum** L., *Röda Vinbär*; blomfoder med skålförmig pip och glatta utstående flikar; blad 3—5-flikiga och undertill smäludna (sällan glatta); blomklasas nedhängande; bär runda och röda. 1, 2.

Onkr. 4 fot hög buske med mjuka blad och talrika grönaktiga blommor; blomskärmar bredt äggrunda och mycket kortare än blomskäften.

Lundar och stränder, äfven i skärgården; *Göt. Sv. spr., Norrl.?*

— **petræum** (Wulf.); foderflikar hårbräddade; blad och klaseskaft mera ludna; klasar vid blomningen uppriktiga; skärmblad något större.

Lpl. a., Norrl. t. a.?: Jtl. spr., Sv. spr.?, Göt. Ög. Smål. Sk. Boh. Dalsl. r.

3. **R. nigrum** L., *Svarta Vinbär*; blomfoder finludet med klocklik pip och tillbakaböjda flikar; blad 3—5-flikiga och undertill finludna med gula hartsprickar; blomklasas nedhängande; bär runda, svarta och gulprickiga. 1, 2.

Lika hög som föreg. art med mjuka, starkt luktande blad och brunaktiga blommor; blomskärmar äggrunda, spetsade och kortare än blomskaften.

Stränder, helst vid hafvet, stundom äfven vid gårdar och vägar samt i ängar; *Göt. r.*: Sk. t. r. Blek. Ög. spr. Öl. Gotl. 0, *Sv. spr.*: Ner. Verml. r. Dal?, *Norrl. r.*, *Lpl. r.* — Torde vara verkligt vild blott i skärgården på östra kusten.

4. **R. alpinum** L., *Måbär*, *Kungsbar*; blomfoder glatt med skålförmig pip och utstående flikar; blad vanl. djupt 3-flikiga och n. glatta; klasar upprätta under blomningen; bär n. runda och röda. 1, 2.

Något högre än föreg. och glatt med gröngula blommor; blomskärmar lansettlika, *längre* än blomskaften; bär med fadd smak. Är ofta *tvåbyggare* med omkr. 20-blommiga hanblomklasor och 2—5-blommiga honblomklasor.

Lundar och ängar; *Göt. Sk. t. a. Blek. r. Smål. Öl. Gotl. spr. Ög. t. a. Vg. spr. Hall. t. r. Boh. r., Sv. Verml. r. Dal. t. r. Vestm. Ner. spr. Söd. Upl. a., Norrl. Gestr. a. Hels. spr. Med. a. Ång. Jtl. Herj. r.*

120. *Rhamnus*.

1. **R. Frángula** L., *Brakved*; blad *helbräddade*; stift enkelt; grenar utan tornar. 2.

6—8 fot hög buske med smala och bräckliga grenar; blad ovala eller omvänt äggrunda, skiftevis stälda; blommor samkönade och 5-taliga; bär klotrunda, i början röda, slutl. svarta.

Backar och skogsängar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr., Lpl. r.*

2. **R. cathartica** L., *Getapel*, *Valbjörk*; blad *finsågade*; stift 2-klufvet; grenar tornbärande. 2.

Något högre buske eller träd; blad ovala—affånga och knippevis stälda, på årsskotten motsatta; blommor tvåbyggare och 4-taliga med 4 ståndare; bär klotrunda och i början gröna, slutl. svarta.

Lundar och skogsängar; *Göt. Sv. mångenst.: Boh.—Verml. t. r. Dal. 0, Norrl. Gestr. Hels. r.*

121. *Hédera. Murgröna*.

1. **H. Helix** L.; blommor i enkel flock. 4.

Kan vid hög ålder antaga form af ett stort träd; blad kvar sittande och ständigt gröna; bär klotrunda.

Lundar vid bergväggar och trädstammar; *Göt. spr.: Sk. a. Boh. Vg. r. Dalsl. Ög. t. r., Sv. Söd. Upl. r., Norrl. Gestr. r.*

122. *Evónymus. Alster, Benved*.

1. **E. europæus** L.; blad äggrunda—lansettlika, finsågade och glatta. 3.

Några fot hög med gröngula blommor och slutligen rosenröda frukter.

Skogsängar; *Göt. Gotl. t. r. Öl. Sk. Hall. spr. Blek. Smål. r.*

123. *Viola. Viol, Violblomma*.

- A. Alla blommor på rotblomskäft från rotstocken.

a. Blomskäft alltid upprätta, i spetsen båghöjda. Kapsel

glatt. Foderblad trubbiga. Blad n. glatta. 1. **V. palustris**. 2. **V. uliginosa**.

b. Blomskäft efter blomningen nedliggande. Kapsel luden. Foderblad trubbiga. Blad ludna eller finhåriga. 3. **V. odorata**. 4. **V. hirta**. 5. **V. collina**.

c. Blomskäft efter blomningen nedliggande. Kapsel glatt. Foderblad spetsiga. Blad glest finhåriga. 6. **V. umbrosa**.

B. De första blommorna fullständiga på långa rotblomskäft, de senare kronlösa på korta skäft från bladvecken af en utbildad stjelk. Foderblad spetsiga. Stipler helbräddade. 7. **V. mirabilis**.

C. Blommor på utdragna skäft från bladvecken af en stjelk. Foderblad spetsiga.

a. Växter med rotstock. Blommor blåaktiga. Stipler tandade eller (grundt) inskurna. Kronblad någon gång felsläende. 8. **V. silvatica**. 9. **V. canina**. 10. **V. persicifolia**. 11. **V. elatior**.

b. Rot enårig. Blommor 2—3-färgade. Stipler n. lyrformiga (pardelade med stor ändflik). 12. **V. tricolor**.

c. Blommor gula med violetta strimmor. Stipler helbräddade. 13. **V. biflora**.

1. **V. palustris** L., *Kärrviol*; alla bladen *njurlika* och glatta; blomskärmar vid eller nedom blomskäftets midt. 1, 2.

Blomskäft 2—3 tum höga; blad glest naggade med ovingade skäft; kronblad vanl. små och blekvioletta med mörkare ådror. Har stundom grenskott.

Kärrängar och stränder, allmän: Gotl. r.

* **V. suécica** Fr.; det första bladet med något utdragen spets, de öfriga *njurlika*, alla undertill något finhåriga på nerverna och med upptill något vingade skäft; blomskärmar ofvan blomskäftets midt; blommor något större (än hufvudartens); blomskäft 2—4 tum höga.

Denna form afviker väl genom ofvan anförda kännetecken, men påstås genom odling öfvergå i hufvudarten.

Kärr och bäckar; *Lpl.* a., *Norrl.* spr: Jtl. t. a. Ång. Hels. Gestr. r.?, *Sv.* Dal. Vernil. t. r. Ner. t. a. Vestm. r. Upl. spr. Söd. t. r., *Göt.* Vg. Ög. spr. Smål. Öl. r. Sk.?

— **epipsila** Ledeb.; med större blad och blommor samt 4—7 tum höga blomskäft, på hvilka blomskärmarne vanl. äro fästade nedom midten.

Källdrag; *Göt.* Sk. Hall. t. r. Smål. Ög. r., *Sv.* r.: Upl.?, *Norrl.* Gestr. Hels. Ång. r., *Lpl.*? — Är trol. stundom förväxlad med föreg.

2. **V. uliginosa** Bess.; alla bladen utdraget *hjärtlika* och undertill något finhåriga på nerverna; blomskärmar ofvan blomskäftets midt. 1, 2.

Blomskäft omkr. 6 tum långa; blad glest naggade med upptill något vingade skäft; kronblad teml. stora, blekvioletta med otydliga ådror.

Elf- och bäckstränder; *Göt. Sk. Öl. Ög. r. Kalmarl. flerst., Sv. Upl. t. r.,* men flerst. vid Dalelven.

3. **V. odoráta** L., *Luktviol*; årsskottens blad njurlika, de öfriga bredt och djupt hjertlika, alla finhåriga; rotstock med långa och hårda grenskott. 1, 2.

Blomskäft omkr. 3—4 tum långa; blad naggade och vanl. trubbiga, slutl. n. glatta; blommor blå och väluktande.

Ruderatväxt och ogräs i trädgårdar, sällan i ängar, vanl. förvildad; *Göt. r.: Öl. Sk. Ög. spr. Vg. Dalsl. 0, Sv. Söd. Upl. spr. Ner. r., Norrl. Gestr. r.* — Synes vara verkligt vild på Öl. och Gotl.

4. **V. hirta** L., *Luden Viol*; de slutligen (vid fruktmog-naden) utväxta bladen *tätludna*, *äggrunda* eller *hjertlika*, från eller nedom midten småningom afsmalnande uppåt; stiplernas tänder korta; rotstock utan grenskott. 1, 2.

Blomskäft 1—6 tum långa; blad tätt naggade och vanl. spetsiga, de yngre bredt hjertlika eller njurlika och stundom n. glatta; blommor *luktlösa* och blå, någon gång hvita; kronblad stundom felsläende; rotstock teml. tjock.

Lundar och ängsbackar; *Göt. mångenst.: Gotl. Öl. Sk. a. inre Smål. Vg. Boh. r. Dalsl. 0, Sv. Söd. Upl. t. a. Vestm. spr. Ner. r.*

5. **V. collína** Bess.; de slutl. utväxta bladen undertill mindre tätt ludna (än hos föreg. art), ofvan glest och svagt håriga, *bredt hjertlika* och ofvan midten tvärt afsmalnande uppåt, stundom n. njurlika; stiplernas tänder längre än stiplernas bredd; rotstock utan grenskott. 1, 2.

Liknar föreg. art, men har väluktande blommor.

Lundar, mycket r.; *Norrl. Med. på Sundsvallsberget, enl. ex. tagna 1858 af D:r E. Åhrling och meddelade af D:r C. Lönnberg, samt på Siljeberget (Læstadius 1824, enl. Th. Fries).*

6. **V. umbrósa** Fr.; blad bredt och djupt hjertlika; rotstock utan grenskott. 1.

Blomskäft 2—3 tum långa; blad sågade och n. spetsiga; blommor luktlösa; kronblad blå, ofta felsläende; rotstock smal.

Skuggrika och fuktiga ställen, helst i lägre fjelltrakter, r.; *Lpl., Norrl. (utom Gestr.), Sv. Dal. Verml.*

7. **V. mirábilis** L.; blad bredt hjertlika och gleshåriga; rotblomskäft upprätta; kapsel glatt. 1, 2.

Stjelk slutl. omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller något deröfver, med glest naggade blad, större än hos de öfriga arterna; kronblad blåhvita och väluktande; stjelkar utgående från sidorna af rotstocken, då den stjelk, som skulle sitta i midten, blir förkrympt och en blad-rosett utvecklas i dess ställe. De fullständiga blommorna sätta sällan mogen frukt, de kronlösa nästan alltid.

Lundar; *Göt. mångenst.: Blek. Smål. Boh. t. r., Sv. spr.: Dal. t. r., Norrl. r.: Jtl. t. a., Lpl. r.*

8. **V. silvática** Fr., *Skogsviol*; i st. f. den utvecklade midtstjelken en *bladrosett* (såsom hos föreg. art); blad bredt hjertlika och n. glatta; stipler n. hinnaktiga, mycket kortare än bladskaften. 1, 2.

Vanl. blott några tum hög med talrika stjelkar och ljusblå blommor.

Skogsängar; *Göt. Sv. a., Norrl. Gestr. Hels. Jtl. t. a.* (utom fjellen) *Äng. Vb. r. Herj. Med.?*

- * **V. arenária** De Cand., *Sandviol*; blad njurlika eller rundadt hjertlika, tätt finludna. 1, 2.

Vanl. blott 1—2 tum hög med små nagelstora blad, mera violetta blommor samt stjelk och kapsel finludna.

Hedar och sandbackar; *Göt. spr.: Sk. t. a. Smål. t. r. Blek. Vg. Boh. r. Dalsl. 0, Sv. spr.: Ner. Verml. Dal. t. r., Norrl. Gestr.—Äng. t. a. Jtl. r.*

9. **V. canína** L.; *alla stjelkarne utvecklade*; blad utdraget hjertlika—äggrunda och n. glatta; stipler vanl. något hinnaktiga och kortare än bladskaften. 1, 2.

Vanl. högre än *V. silvatica* och med längre blad; stjelkar talrika, vanl. uppstigande; blommor ljusblå; kapsel trubbig.

Ängar och skogar; *Göt. Sv. a., Norrl. t. a.?: Vb. 0. — Torde mot norden ersättas af varieteten montana.*

- **montána** (L.); stjelk högre och upprätt, blommor större, stipler större, bladartade och gröfre tandade; kronsporre teml. kort.

Ängar; *Lpl. t. a., Norrl. spr.: Vb. t. a., Sv. r.: Ner. Vestm. 0, Göt. Ög. Blek. Hall. Boh. r.*

- **stricta** (Hornem.); stjelk upprätt; blommor teml. små; stipler bladartade, de öfre af bladskaftets längd; blad mera utdragna; sporre grönaktig.

Vanligen på något fuktiga ställen, stundom på sandfält, t. r.; *Göt. Sk.—Ög. Dalsl., Sv. Söd. Upl., Norrl. Gestr. Med. Jtl.*

10. **V. persicæfólia** Schreb.; *alla stjelkarne utvecklade* och stundom med grenskott; blad från hjertlik eller n. rundad bas *aflånga—lansettlika* och *glatta*; de öfre stiplerna bladlika och af bladskaftets längd. 1, 2.

Lika hög som föreg. art, någon gång fotshög, men *glatt* och mera ljusgrön med hvitaktiga eller blåhvita blommor, upprätt och ofta enstaka stjelk samt något vingade bladskaft; kapsel något spetsig. *V. stagnina* Kit.

Stränder, stundom i sjelfva vattnet, helst vid de större sjöarne; *Göt. Gotl. t. a. Öl. a. Sk. t. r. Hall. Blek. r. Smål. Ög. spr. Vg. spr.?* *Dalsl. t. r., Sv. spr.: Dal.?, Norrl. Gestr. Jtl. r.*

- * **V. pratensis** Mert. o. Koch; stipler längre och bredare; blad bredt nedlöpande; kronsporre jemntjock, af foderbihangens längd.

Fuktiga ängar; *Göt. Öl. allmän (?) Gotl. t. r. Vg.?*

11. **V. elátior** (Clus.) Fr.; alla stjelkar utvecklade; blad äggrundt lansettlika och *finludna*; stipler bladartade, de mellersta längre än bladskaftet. 1, 2.

Ofta inemot en fot hög med mycket stora blommor och stipler, de förra blekvioletta och försedda med lansettlikt jemnbreda blomskärmar.

Fuktiga skogsängar; *Göt. Öl. h. o. d., t. ex. vid Vickleby.*

12. **V. tricolor** L., *Styfmorsblommor, Pensées*; blad hjertlikt aflånga—lansettlika, trubbiga och naggade; blomkrona vanl. hvit, gul och violett. 1—4.

Stjeln ända till fotshög, mjukare än hos de öfriga arterna; rot enårig eller perennerande.

Ruderatväxt och ogräs; *Göt. Sv. a., Norrl. spr., Lpl. r.*

- **arvensis**; krona hvitgul. af fodrets längd eller kortare. Allmännare än hufvudarten, dock i Lpl. r.

13. **V. biflora** L., *Gulblommig Viol*; blad njurlika naggade; stipler äggrunda—aflånga. 1, 2.

Omkr. fingerhög, mycket späd och n. glatt; stjelkar oftast tvåblommiga; blomskäft långt öfverskjutande bladen; märke platt och n. tvåklufvet.

Något dolda och fuktiga ställen i fjelltrakter; *Lpl. a., Norrl. r.; Jtl. t. a. (i fjellen) Herj. spr. Gestr. 0, Sv. Dal. r.*

124. **Impatiens.** *Springkorn, Gula Balsaminer.*

1. **I. noli tângere** L.; blad äggrunda—oval, sågade och skaftade. 3.

Stjeln omkr. 2 fot hög och glatt med uppsvällda och vattenklara leder; blommor inuti rödprickiga med lång och i spetsen krökt sporre.

Vid och på stränder, helst på skuggrika ställen; *Göt. spr.: Blek. r. Gotl. Öl. 0, Sv. spr.: Upl. Vestm. t. r. Dal. r., Norrl. Gestr.—Ång. spr. Vb. r.*

2 Ordn. DIGYNIA.

125. **Chenopodium.** *Molla, Mell.*

A. Blad helbräddade, spjutlikt eller pilliakt triangelformiga; blomgyttringar bildande en lång och bladlös blomtofs i stjelnens spets.

1. **C. Bonus Henricus** L., *Stolt Henrik*; blad undertill (i yngre tillstånd) mjöligen. 2—4.

Stjeln omkr. fotshög och upprätt med tjock rotstock; frön upprätta.

Ruderatväxt; *Göt. t. a: Boh. spr. Dalsl. r., Sv. t. a.: Verml. r. Dal.?, Norrl. Gestr. Hels. r.*

B. Blad helbräddade, äggrunda—lansettlika; blomgyttringar (blomnystan) från bladvecken.

a. Blad gråmjöligen.

2. **C. Vulvária** L., *Stinkmolla*; blad äggrunda—rutformiga och trubbiga; blomnystan i korta bladlösa ax. 3, 4.

Stjolk nedliggande och grenig med mycket små blommor och blad. Hela växten med stinkande lukt liksom af sillake.

Ruderatväxt; *Göt.* Sk. spr. Blek.—*Ög.* Gotl. r., *Sv.* Söd. Upl. r. (*Norrl.* Hels. tillfällig).

b. Blad icke mjöliga.

3. **C. polyspermum** L.; blad äggrunda—ovala och trubbiga eller lansettlika och något spetsiga; blomnystan i bladiga vippor. 3, 4.

Stjolk grenig, nedliggande eller uppstigande, med mörkgröna och ofta rodnande, tunna blad.

Ruderatväxt, strandväxt och ogräs; *Göt.* spr.: inre Smål. Hall. Boh. Vg. r. Dalsl. 0, *Sv.* spr.: Verml. Dal. r., *Norrl.* Gestr.—Med. r.

C. Alla eller de flesta bladen vanligen tandade.

a. Blad mjöliga.

4. **C. album** L.; blad äggrunda—rutformiga, de öfre lansettlika; blomnystan i enkla eller något *greniga*, *utstående* och föga bladiga ax. 3, 4.

Stjolk upprätt; blad och blomnystan hvitmjöliga; frön glänsande. Någon gång äro alla bladen helbräddade.

Ruderatväxt och ogräs, allmän.

5. **C. opulifolium** Schrad.; blad rutformiga, nästan lika så breda som långa, inskurna i 3 tandade flikar, af hvilka den mellersta är störst; blomnystan i vanl. enkla, något utstående och (isynnerhet nedtill) bladiga ax. 3, 4.

Liknar föreg. art, men har smärre blad.

Ruderatväxt och ogräs, mycket r.; *Göt.* *Ög.* vid Ö. Skrukeby prestgård (förf.) Blek. (enl. Aspegren). — Förvildad i Upsala botan. trädgård.

6. **C. murale** L.; blad äggrunda, ovala eller rutformiga; blomnystan i utbredda och n. bladlösa *vippor*. 3, 4.

Stjolk vanl. grenig med utbredda grenar; blad i yngre tillstånd mjöliga, de äldre glatta, mera grofsågade än hos föreg. art; frön glanslösa finprickiga.

Hafsstränder; *Göt.* r., dock Gotl. t. a. och i *Ög.* blott funnen såsom ogräs och ruderatväxt, *Sv.* Upl. r., *Norrl.* Gestr. r.

7. **C. úrbicum** L.; de nedre bladen triangelformiga, de öfre rutformiga—aflånga eller lansettlika; blomnystan i enkla eller *greniga*, *till stjelken tätt tryckta* och n. bladlösa ax, bildande en pyramidformig vipa. 3, 4.

Stjolk upprätt med blekgröna och hvitmjöliga blad.

Ruderatväxt, helst i slättthygder; *Göt.* t. a.: inre Smål. Boh. t. r. *Ög.* spr. Dalsl. 0, *Sv.* spr.: Verml. Dal. r., *Norrl.* Gestr. r.

8. **C. glaucum** L.; de nedre bladen *aflånga* och bugt-tandade, de öfre lansettlika och n. helbräddade; blomgyttringar axlika, *korta* och bladlösa. 3, 4.

Till växten mindre än de båda föreg. arterna; stjelk nedliggande, saftfull och slutl. rodnande; blad tjocka, undertill med blågrått mjöl; frön stundom upprätta.

Ruderatväxt, helst på gator och i rännstenar; *Göt. t. a.: Blek.—Ög. spr. Boh. Vg. Dalsl. r., Sv. spr.: Verml. r. Dal.?, Norrl. Gestr. Hels. r. (Ång. tillfällig).*

b. Blad icke mjöliga.

9. **C. rubrum** L.; blad rutformiga eller stundom med spjutlik bas, de öfre smalare och n. helbräddade; blomnystan i *upprätta* och *bladiga ax.* 3, 4.

Stjelk upprätt med mörkgröna blad och slutl. rodnande ax; de flesta fröen upprätta.

Ruderatväxt, helst i slätthygder; *Göt. mångenst.: inre Smål. Dalsl. r., Sv. mångenst.: Verml. r. Dal.?, Norrl. Gestr. Hels. r. (Ång. tillfällig).*

10. **C. hy'bridum** L.; blad äggrundt—hjärtlikt triangelformiga, groftandade eller grundt klufna; blomnystan i *bladlös vippa* med utbredda grenar. 3, 4.

Till växten större än de öfriga arterna och med stora ljusgröna blad, liknande lönnlöf; stjelk upprätt; blomnystan stundom rodnande.

Ogräs och ruderatväxt; *Göt. t. r.: Hall. Sk. Öl. Gotl. spr. Boh.? Dalsl. 0, Sv. t. r.: Vestm. 0.*

126. **Blitum.** *Rödmolla.*

1. **B. virgátum** L.; blad *kortskaftade*, aflånga—lansettlika och groftandade; blomnystan ensamma i *bladvecken.* 3, 4.

Stjelk omkr. fotshög, grenig och bladig ända upptill, upprätt eller stundom nedliggande.

Ruderatväxt, troligen förvildad; *Göt. Sk. Smål. Vg. r. Ög. t. r., Sv. Söd. Upl. Vestm. r. (Ner. Verml. tillfällig), Norrl. Gestr. Hels. r. (Ång. tillfällig).*

2. **B. capitátum** L.; blad *långskaftade*, n. spjutlika och vanl. helbräddade; blomnystan i spetsen af stjelken och grenarne, upptill bildande *bladlösa ax.* 3, 4.

Stjelk vanl. lägre än hos föreg. art, upprätt och upptill bladlös.

Ruderatväxt, trol. förvildad; *Göt. Sk. Smål. Ög. r., Sv. r.: Verml. 0.*

127. **Sálsola.** *Sodaört.*

1. **S. Kali** L.; skärmbad hinnkantade uddspetsiga. 3, 4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och grenig med blekhvita eller rödaktiga kalkblad; midtstjelken upprätt; sidostjelkar nedliggande eller uppstigande.

Hafsstränder; *Göt. r.: Boh.—Sk. Öl. spr., Sv. Söd. r.*

128. **Kóchia.**

- 1.
- K. hirsúta**
- (L.) Nolte; rot enårig. 4.

Stjelkar omkr. $\frac{1}{2}$ fot långa, mycket greniga och ofta nedliggande; nästan hela växten gråluden, äldre n. glatt, vid torkning gulaktig.

Hafsstränder, mycket r.; *Göt.* Öl. vid Ottenby.

129. **Schobéria.**

- 1.
- S. marítima**
- (L.) C. A. Mey.; blomgyttringar 2—3-blommiga och mycket små. 3, 4.

Stjelk 2—10 tum lång, ofta grenig och nedliggande; hela växten blågrön och glatt.

Sandiga hafsstränder; *Göt.* Boh. Hall. t. r. Sk. spr. Blek. r. Öl. spr. Gotl. t. r.

130. **Herniária.** *Vägört.*

- 1.
- H. glabra**
- L.; blad helbräddade, aflånga och nedåt afsmalnande; blomnystan motsatta de öfre bladen. 3.

Stjelk mycket grenig och några tum lång.

Öppna sandiga fält och vägar; *Göt.* Sv. t. a. atm. i sandiga trakter: Verml. r. Boh. Dalsl. O, *Norrl.* Gestr. Hels. t. a. Med. r.

— **pubérula** (Peterm.); finluden.

Göt. Skåne vid Limhamn.

131. **Ulmus.** *Alm.*

A. Blomskaft mycket korta.

- 1.
- U. montána**
- Sm.; de unga grenarne ludna; blad n. omvänt äggrunda—aflånga eller äggrunda, tvärt afsmalnande till en lång spets; vingfrukt n. oval, i spetsen grundt tvåklufven, med fröet nedom midten, aflägsnadt från inskärningen; ståndare fem eller sex. 1.

Högt träd med brun, snart söndersprickande bark.

Skogsängar; *Göt.* Sv. mångenst.: Gotl. Dal. r., *Norrl.* Gestr.—Ång. Jtl. r.

- 2.
- U. campestris**
- Sm.; unga grenar n. glatta; blad n. ovala spetsiga (men sällan spetsade) samt n. glatta och föga sträfvä; vingfrukt omvänt äggrund och klufven, med fröet invid inskärningen; ståndare fyra. 1.

Har smärre frukter än föreg. art; barken är stundom slät, stundom mycket sprickfull och korkartad.

Skogsängar; *Göt.* Gotl. Öl. spr.

B. Blomskaft utdragna och hängande i flock.

- 3.
- U. effúsa**
- Willd.; grenar glatta; blad ovala och något spetsade; vingfrukt oval, i kanten långhårig, grundt klufven, med fröet vid midten, aflägsnadt från inskärningen; ståndare vanl. åtta. 1.

Med mjukludna blad och teml små frukter.

Skogsängar; *Göt.* Öland h. o. d.

132. **Cynánchum.** *Tulkört.*

1. **C. Vincetóxicum** (L.) R. Br.; de öfre bladen lansettlika, de mellersta hjertlika spetsade; de nedersta ofta njurlika; kronflikar ovala—aflånga trubbiga; bikronans flikar förenade genom en hinna. 3.

Omkr. 2 fot hög; bladen likna syrenens och äro någongång kranssittande; karpeller mer än tumslånga och lansettlika; frön hårspetsade; frömjölsmassor snart utskjutande ur ståndareknapparne, förenade genom en fin tråd och slutl. fästade sig vid märket.

Berg och steniga backar, helst i skärgården; t. a. vid Östersjön, spr. vid Öresund; inuti landet: *Göt.* Sk. spr. Ög. mångenst., *Sv.* Söd. Upl. t. a. Vestm. spr.

133. **Cuscúta.** *Snarrefva.*

- A. Stift kortare än fruktämnet; ståndare ej utskjutande.

1. **C. europæa** L.; kronpip vid blomningen n. rörformig, lika lång som brämet; hvarje blomma med ett skärmfjäll. 3.

Spiralformigt slingrande; blommor *hvittröda*, vanl. med små tilltryckta fjäll i kronpipen; märken spetsiga; stjelk vanligen grenig.

På nässla och humle, stundom på vinbärbuskar, gräs, *Galium verum* m. m.; *Göt.* *Sv.* mångenst.: *Gotl.* r. Sk. a., *Norrl.* *Gestr.*—*Med.* spr. Ång. Vb. r.

- * **C. halophy'ta** Fr.; kronpip vid blomningen klocklik; stjelk n. enkel; blomfoder djupt klufvet.

Hafsstränder r.; *Göt.* Boh. Smål. *Gotl.*

2. **C. Epilínium** Weihe, *Linbinda*; kronpip vid blomningen *rundad* och längre än brämet; blommor utan skärmfjäll. 3.

Vanl. gulaktig med samma växesätt som hos föreg. art. Blommor *hvitgula* med små kronfjäll; märken klubblika; stjelk n. enkel; foder djupt klufvet.

På lin; stundom derifrån spridande sig till andra växter; *Göt.* spr.: Sk. t. a. *Gotl.* Boh. r., *Sv.* spr.: Ner. t. a. Dal.?, *Norrl.* Jtl. spr. *Gestr.*—Ång. t. r.

- B. Stift längre än fruktämnet; ståndare utskjutande.

3. **C. Trifólii** Bab. och Gibs., *Klöfverbinda*; kronpip vid blomningen n. rörformig och lika lång som brämet; hvarje blomma med ett skärmfjäll. 3.

Nästan cirkelformigt omslingrande och förqväfvande klöfverstånden; blommor *ljusröda*, hälften mindre än hos föreg. arter samt med stora fjäll, som tillsluta kronans svalg; foder- och kronflikar spetsiga. Ett mycket skadligt ogräs.

På klöfver, sporadisk och troligen införd; *Göt.* r.: Sk. t. a. Smål. Ög. spr. Öl. Boh. O, *Sv.* Söd. Upl. spr. Ner. Verml. r.

134. *Hydrocótyle. Spikblad.*

1. **H. vulgáris** L.; blad långskaftade, runda och naggade. 3.

Stjolk $\frac{1}{2}$ —1 fot lång.

Vid och i åar eller sjöar eller nära hafvet; *Göt. r.*: Gotl. Öl. a. Sk. t. a. Blek. Smål. Hall. spr.

135. *Sanícula. Sårläka.*

1. **S. europæa** L.; rotblad långskaftade, glänsande och 3—5-delade med vigglika och inskurna flikar. 2, 3.

Stjolk omkr. fotshög; allmänna svepeblad 1—2, parflikade, enskilda svepen flerbladiga; somliga blommor enkönade.

Skugrika lundar och bergsrötter; *Göt. Gotl. Öl. a. Sk. t. a. Blek. Smål. t. r. Ög. Vg. spr. Hall. Boh. r. Dalsl. spr., Sv. r.*: Söd. Upl. spr. Dal. 0, *Norrl. Gestr. r.*

136. *Eryngium. Martorn, Manskraft.*

1. **E. marítimum** L.; de nedre bladen njurlika långskaftade, de öfre oskaftade och mera inskurna eller delade; svepeblad n. rutformiga. 3, 4.

Omkr. 2 fot hög, styf och blåaktig; bladtänder tagglik spetsade.

Hafsstränder; *Göt. r.*: Hall. Sk. spr. Smål. Ög. 0.

137. *Bupleurum. Harfloka.*

1. **B. tenuíssimum** L.; blad smalt lansettlika spetsiga. 3.

Från ett par tum till en fot hög, nedliggande eller uppstigande, till färgen erggrön; blommor små. Bladen bestå egentligen af bladskaft, hvars skifvor felslagit.

Sandiga betesmarker nära hafvet, någon gång i åkrar; *Göt. Sk. spr.* (helst vid v. kusten) *Blek. Kalmarl. r. Gotl. t. r. Öl. spr.*

138. *Ægopódium. Kirskaål, Squallerkaål.*

1. **Æ. Podagrária** L.; de nedre bladens flikar aflånga sågade, de öfres lansettlika. 2, 3.

Stjolk 2—3 fot hög, grof och färad; blad undertill blekgröna, de öfre oskaftade, sällan n. hela; blomflockar mångstråliga, endast den i midten sittande fruktbärande; rotstock krypande.

Ruderatväxt och ogräs isynnerhet i trädgårdar, någongång i ångar; *Göt. a.*: inre Smål. Boh. Dalsl. spr., *Sv. a.*: Vestm. Verml. spr. Dal.?, *Norrl. Gestr. t. a. Hels.—Ång. r.*

139. *Imperatória. Mästerrot.*

1. **I. Ostrúthium** L.; bladflikar dubbelsågade. 3.

Stjolk omkr. 2—3 fot hög, glatt och glänsande med mycket stora blomflockar och tjock, starkt luktande rotstock.

Skogsångar och vid gårdar; *Sv. r.*: Ner. 0, *Göt. Ög. Smål. Hall. t. r. Vg. Boh. Dalsl. r.*

140. *Halóscias. Strandsticka.*

1. **H. scótica** (L.) Fr.; bladflikar (småblad) snedt ägg-runda med vigglik bas och omkr. tumsbreda. 3.

Omkr. fotshög och föga grenig med lukt och smak af Libbsticka; frukter stora, slutl. omkr. 4 linier långa; stjolk trind.

Hafsstränder; *Göt. Boh. a. Hall. spr. Sk. i n. v. delen r.*

141. **Falcária.** *Skärfloka.*

1. **F. Rivini** Host; bladflikar jemnbreda sågade; svepeblad borstlika. 3.

Blågrön och omkr. 2 fot hög med trind stielk, utspärrade grenar och trädlika flockstrålar; blad styfva med broskartade sågtänder, de nedre stundom nästan parbladigt delade.

Åkrar, mycket r.; *Göt.* Skåne vid Glemminge, Gotl. nära Visby.

142. **Tórilis.** *Rödfloka.*

1. **T. Anthriscus** (L.) Gmel.: bladflikar inskurna; blomflockar konkava och fåstråliga. 3, 4.

Stielk omkr. 2 fot hög med mörkgröna och sträfva blad.

Ruderatväxt och på berg; *Göt.* spr.: Gotl. Öl. Sk. a. Boh. t. r., *Sv.* spr.: Dal. r. Verml. 0.

143. **Libanótis.** *Säfferot.*

1. **L. montána** Crantz; bladflikar lansettlika—vigglika. 3.

Stielk 2—3 fot hög, finluden och färdt kantig; blad ofvan ljusgröna, undertill n. blåaktiga; blomflockar mycket täta.

Ruderatväxt och på ängsbackar; *Göt.* Gotl. t. r. Öl. a. Kalmarl. Ög. spr. Sk. inre Smål. r. Vg. r.?, *Sv.* spr.: Verml. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r.

144. **Dáucus.** *Morot.*

1. **D. Caróta** L.; bladens småflikar inskurna och uddspetsiga. 3.

Stielk omkr. 2 fot hög och strimmig med långa mjuka och ljusgröna blad; blomflockar stora, tätblommiga och konkava.

Ruderatväxt och ogräs; *Göt.* spr.: Gotl. Sk. a. Blek. Hall.—Dalsl. r., *Sv.* r.: Dal. 0, *Norrl.* Jtl. r.

145. **Anthriscus.****A.** Frukt glatt.

1. **A. silvestris** (L.) Hoffm., *Hundkax*; svepen 5-bladiga; fruktspröt kort ($\frac{1}{4}$ så långt som frukten); alla blomflockar långskaftade och *mångstråliga*. 2, 3.

Stielk 2—4 fot hög, färad och med ludna leder; frukt af långt jemnbred.

Ruderatväxt och i ängar, allmän, äfven i fjellen: Jtl. t. r.

2. **A. Cerefolium** (L.) Hoffm., *Kyrfeel*; svepen 2—3-bladiga; fruktspröt utdraget (hälften så långt som frukten); blomflockar *fåstråliga*, sidoflockar n. oskaftade. 2.

Lägre och spädare än föreg. och n. glatt med strimmig stielk; bladflikar vid torkning n. hvitaktiga; frukt n. jemnbred, af aromatisk smak; rot tvåårig.

Ruderatväxt och ogräs; *Göt.* r.: Blek.? Vg. 0, *Sv.* Söd. Upl. r.

B. Frukt krokhårig.

3. **A. vulgaris** Pers.; fruktspröt mycket kort; blomflockar fåstråliga, kortskaftade. 2, 3.

Stjolk 1—2 fot hög och vek, fårad och glatt; blad håriga och temligen små; bladens småflikar trubbiga med udd; blomflockar omkr. en half tum breda och vanl. motsatta bladen; rot tvåårig.

Ruderatväxt; *Göt.* Gotl. t. r. Öl. Sk. spr. Hall. Blek.—Ög. r.

146. *Chærophylum.* *Floka.*

1. **C. témulum** L.; rot späd och tapplik; bladflikar ägg-runda—aflånga, trubbiga och inskurna; stift utdragna och slutl. utböjda. 3.

Omkr. fotshög med fläckig, strimmig och ej ihålig stjolk; blad mjukludna och blekgröna, vid torkning blågröna; flockar mångstråliga, i början lutande; rot tvåårig.

Ruderat- och lundväxt; *Göt.* Hall. spr. Sk. a. Blek. Kalmarl. spr. (vid kusten) Gotl. spr. Öl. t. a. Ög. r. (vid Brä Viken, Vettern och Svartån) Vg. på Kinnekulle.

147. *Myrrhis.* *Spansk Kyrfvel.*

1. **M. odoráta** (L.) Scop.; bladflikar lansettlika par-klufna. 2, 3.

Stjolk mer än 2 fot hög, fårad och ihålig med ljusgröna blad och småludna flockskäft; frukter glänsande gulbruna, slutl. svartnande.

Ruderatväxt och i ängar, trol. förvildad; *Göt.* spr.: Sk. t. a. Blek. Hall. Dalsl. r. Boh.?, *Sv.* Söd. Upl. spr. Ner. t. r. Verml. r., *Norrl.* Hels. r.

148. *Scandix.* *Nålkyrfvel, Kamkyrfvel.*

1. **S. Pecten Véneris** L.; rot enårig; bladflikar små och jemnbreda, smalare än den sträfva stjelen. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med kamlik fruktsamling; blommor små, länge qvarsittande på fruktens spröt, som slutligen blir $1\frac{1}{2}$ tum långt och mer än 3 gånger så långt som sjelfva frukten; stift utdragna.

Äkrar; *Göt.* Gotl. allm. Öl. spr.

149. *Laserpitium.* *Spenört.*

1. **L. latifólium** L.; blad med triangelformig omkrets och med rundadt hjertlika, naggade flikar. 3.

Stjolk 4—5 fot hög, finstrimmig och upptill grenig med mycket stora blomflockar; de nedre bladens ändflik stundom 3-flikig; bladslidor uppblåsta. Hela växten gråblå.

Torra ängar; *Göt.* Gotl. t. r. Öl. a. Blek. Sk. r. Hall. t. r. Smål. Ög. spr. Vg. r.?, *Sv.* spr.: Dal. r. Ner. Verml. 0, *Norrl.* Gestr. r.

150. *Levísticum.* *Libbsticka.*

1. **L. officinále** Koch; bladflikar rutformiga, upptill inskurna. 3.

Stjolk 2—3 fot hög, trind, strimmig och upptill grenig; blad glänsande och mörkgröna med ej uppblåsta slidor.

Ruderatväxt, ursprungl. förvildad och t. r., dock Sk. Söd. Upl. spr.; Lpl. 0.

151. **Peucedanum.** *Mjölkkrot, Mossrot.*

1. **P. palustre** (L.) Mönch; stielk fårad och trubbkantig; bladflikar n. jemnbreda och kort uddspetsiga; de enskilda svepenas blad hinnkantade; frukt äggrund. 3.

Stielk öfver 2 fot hög med de nedre bladen slidomfattande, till omkretsen triangelformiga; flockstrålar 20—30, finludna; bladskaftets förgreningar framåtrigtade.

Kärrängar och stränder, helst i skogstrakter; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Jtl. r. Vb. t. r., Lpl. r.*

2. **P. Oreoselinum** (L.) Mönch; stielk trind och strimig; bladflikar vigglika—aflånga och inskurna med uddspetsiga tänder; de enskilda svepenas blad ej hinnkantade; frukt n. rund. 3.

Omr. 2 fot hög och glatt; de nedre bladen till omkretsen triangelformiga; flockstrålar 10—20; bladskaftets förgreningar utspärrade.

Torra grusiga betesmarker; *Göt. Sk. spr. (i ö. delen t. a.) Öl. t. r.*

152. **Selinum.** *Kruffrö.*

1. **S. Carvifolia** L.; stielk fårad med hvassa, hinnaktiga och n. genomskinliga kanter; bladflikar lansettlika och spetsiga med hvit udd. 3.

Stielk omkr. 2 fot hög med de nedre bladen till omkretsen aflånga.

Skogsängar och bergssluttningar, stundom på stränder; *Göt. spr. (helst i slättbygder): Öl. t. a. Gotl. t. r. Hall. r. Dalsl. t. a., Sv. spr.: Ner. t. r. Vestm. r. Dal. 0.*

153. **Silaus.** *Ängsticka.*

1. **S. pratensis** Bess.; stielk upptill kantig; bladflikar lansettlika uddspetsiga. 3, 4.

Glatt och teml. spenslig, 3—4 fot hög; flockar omkr. en tum breda; flockstrålar olika långa; allmänna svepeblad 1—2. Liknar en *Peucedanum*, men luktar nästan som Libbsticka.

Torra skogsängar eller pilvallar, mycket r.; *Göt. Sk. Gotl.*

154. **Cnidium.**

1. **C. venosum** Koch; stielk enkel, n. trind och strimig. 3, 4.

2 fot hög, vanl. blott med 3 blomflockar; svepeblad borstlika; bladflikar spetsiga.

Busksnår; *Göt. Öl. mångenst. Kalmarl. spr. i s. delen.*

155. **Angélica.** *Slöke, Björnpipa.*

1. **A. silvestris** L.; stielk (upptill) och flockstrålar hvitaktigt finludna; de nedre bladen med triangelformig omkrets och med äggrunda—aflånga och hvasst sågade flikar. 3.

Stielk 3—4 fot hög, vanl. tjock och mycket pipig, med stora och undertill blekgröna blad; blomflockar täta, stora och mångstråliga.

Sumpiga skogsängar och stränder, helst i skogsbygder; *Lpl. Norrl. Sv. a., Göt. t. a.*

— **major**; gröfre och högre med större bladflikar och föga ludna flockstrålar. Liknar följ. art.

Hafsstränder h. o. d., t. ex. vid Östersjön och i Boh.

156. *Archangélica. Qvanne.*

1. **A. officínalis** Fr.; stielk glatt; bladflikar n. äggrunda, olikformigt sågade och ofta 3-flikiga; allmänna bladskäftet ofvan plattadt. 3.

Stielk saftig och, i förhållande till sin storlek och tjocklek, teml. kort och omkr. 2 fot hög; flockstrålar något sträffa, icke grålundna. Hela växten har en aromatisk lukt, stielkarne äro ätliga.

Något dolda och fuktiga ställen vid bäckar i fjelltrakter; *Lpl. a., Norrl. Jtl. Herj. a. (i fjellen) Vb. t. r., Sv. Dal. a. i fjellen.*

- * **A. littorális** Fr.; bladflikar mera olikformigt sågade; flockstrålar stundom något grålundna; bladskäft trinda; stielk mera färad och stundom rodande; bladslidor mera hinnaktiga; växtens smak kärf.

Blommar tidigare än *Angelica silvestris*.

Hafsstränder; *Göt. t. r.: Boh. Hall. Ög. spr. Öl. 0, Sv. t. r., Norrl. Vb. r.*

157. *Heracléum. Björnram.*

1. **H. sibíricum** L.; kronblad äggrundt lansettlika tillspetsade och i spetsen inböjda; den mogna frukten n. omvänt hjertlik (i spetsen djupt *urnupen*). 3.

Stielk grof, omkr. 3 fot hög; bladflikar vanl. inskurna i aflånga småflikar; blommor gröna eller gröngula; fruktämnen n. glatta; oljeränderna på delfrukternas insida korta och icke nående till deras midt, på yttre sidan 2 klubblika; blomflockens alla blommor lika stora. Stundom äro bladens småflikar utdragna och n. jemnbreda.

Ängar och åkerrenar; *Göt. spr.: Sk. t. r. Dalsl. Vg. Ög. t. a., Sv. a., Norrl. spr.: Gestr. Hels. t. a. Vb. r.*

2. **H. suécicum** Fr.; kronblad i spetsen djupt inskurna och omvänt hjertlika med utstående sidoflikar och inböjd mellanflik; frukt n. aflång och i spetsen *trubbig*. 3.

Liknar föreg. art, men har hvita blommor och smålundna fruktämnen; oljeränderna på delfrukternas insida utdragna öfver midten, på yttre sidan trådlika och flera än hos föreg. art.

Ängar; *Göt. Sk. a. Blek. spr. Smål. r. Ög. t. r. Dalsl. r. Boh. t. r.; trol. äfven annorstädes; Sv. Söd. Upl. Verml. r.*

158. *Pastínaca. Pulsternacka.*

1. **P. satíva** L.; blad med äggrunda—aflånga och inskurna flikar och 3-flikiga ändflikar. 3.

Omkr. 2 fot hög med på öfra sidan glänsande blad.

Ruderatväxt, trol. oftast förvildad; *Göt.* spr.: Sk. Hall. a. Gotl. Blek. Dalsl. r. Boh.?, *Sv.* Söd. Upl. spr. Ner. Verml. r.

159. **Sium.** *Strätta.*

1. **S. latifolium** L.; rotblad dubbelt parbladigt delade; stjelkladens flikar (småblad) *långa*, från äggrund bas utdraget lansettlika och hvasst sågade. 3.

Stjolk 3—4 fot hög, pipig och djupt fårad; blad ofvan ljusgröna, undertill blekare; blomflockar stora med långa skaft och flockstrålar; frukt på ryggen kullrig. Stundom äro bladflikarne mycket smala, n. jemnbreda och något krökta.

I åar, stundom i sjöar; *Göt.* spr.: Sk. Smål. Ög. Öl. t. a. Gotl.?, *Sv.* Söd. Upl. Ner. t. a. Vestm. spr. Verml. t. a. i Venerstrakten: *Norrl.* "vid Bottn. viken:" Wahlenb.

2. **S. angustifolium** L.; rotblad enkelt parbladigt delade; bladflikar (småblad) *korta*, stjelkladens äggrundt aflånga och olikformigt inskurna. 3.

Stjolk 1—2 fot hög, pipig, strimmig och bräcklig; blad mörkgröna; blomflockar motsatta de öfre bladen och små med korta skaft och flockstrålar; frukt på båda sidor kullrig.

Åar; *Göt.* Boh. r. Hall. spr. Sk. a. Blek. r. Ög. i Skenaån r.

160. **Pleurospérmum.** *Slökesticka.*

1. **P. austríacum** (L.) Hoffm.; blad med triangulär omkrets med aflånga—vigglika och inskurna flikar. 3.

Stjolk omkr. 4—5 fot hög, fårad och alltigenom pipig; de nedre bladen skaftade, de öfre oskaftade; de öfre grenarne ofta kranssittande; blomflockar mångstråliga. Liknar en *Angelica*, som dock lätt skiljes genom de stora bladslidorna.

Skogsängar, mycket r.; *Göt.* Ög. på Kolmorden flerst.

161. **Conium.** *Odört.*

1. **C. maculatum** L.; blad med triangulär omkrets och lansettlika flikar. 3.

Stjolk 3—4 fot hög, glatt, pipig och strimmig med mjuka och glänsande blad. Mycket giftig.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: Gotl. Blek. inre Smål. Vg. Dalsl. r., *Sv.* spr.: Verml. r. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r.

162. **Cicuta.** *Sprängört.*

1. **C. virósa** L.; bladflikar långa, lansettlika och hvasst sågade. 3.

Stjolk pipig och 2—3 fot hög; flockstrålar lika långa; småflockar kullriga och åtskilda; rot och ört mycket giftiga. Stundom äro bladflikarne blott liniebreda.

Sjöar, åar och kärr; *Göt.* spr.: inre Smål. t. r. Gotl. r. Öl. 0, *Sv.* spr.: Söd. Upl. t. a., *Norrl.* spr.?: Vb. t. a. Jtl.?, *Lpl.* spr.

163. **Æthúsa.** *Vildpersilja.*

1. **Æ. Cynápium** L.; bladens småflikar lansettlika och kort uddspetsiga. 2—4.

Stjolk 1—2 fot hög, späd, nedtill vanl. fläckig och blåaktig med glänsande och mörkgröna blad. Giftig.

Ruderatväxt och ogräs i köksträdgårdar; *Göt. Sv. a., Norrl. Gestr. spr. Hels. Ång. r.*

164. *Ænanthe. Stäkra.*

1. *Æ. Phellandrium* Lam., *Häststäkra*; alla blommorna lika stora, skaftade och fruktbärande; stift mycket kortare än den aflånga, upptill afsmalnande frukten. 3, 4.

Stjolk omkr. fotshög med talrika utspärrade grenar samt nedtill mycket tjock och uppblåst och försedd med i krans sittande rottrådar; rot tjock och tapplik; blad 2—3 gånger parbladigt delade; de nedsänkta bladens flikar smala, de öfrigas lanseformiga parklufna; flockar kortskaftade och motsatta bladen; småflockar små. Anses giftig för hästar.

I åar, vattengräfvar och sjöar; *Göt. mångenst.: Sk. a. Hall. inre Smål. r. Gotl. O, Sv. spr.: Dal. r.?, Norrl. Gestr. spr. Vb.?*

2. *Æ. fistulosa* L., *Pipig Stäkra*; blott de inre oskaftade blommorna i småflockarne fruktbärande, de yttre (gallblommorna) skaftade och större än de öfriga; stift lika långt som den klubblika frukten. 3.

Blågrön och 1—2 fot hög; stjolk teml. smal, alltigenom pipig, vek och skör, med få och föga utstående grenar; blad med långa pipiga skaft; stjolkblad enkelt parbladigt delade med jemnbreda flikar; rotblad dubbelt parbladigt delade med ovala trubbiga flikar; rotskott utdragna.

Stränder af åar och bäckar, ofta i sjelfva vattnet; *Göt. Sk. a. (utom i furubygden) Hall. Blek. r. Gotl. t. r. Smål.?*

165. *Helosciadium. Kärrfloka.*

1. *H. inundatum* (L.) Koch; stjolk flytande eller krypande; småblad (bladflikar) vanl. upptill 3-tandade. 3.

Liknar något *Ænanthe fistulosa*, men är till alla delar mindre, från ett par tum ända till en fot lång.

Våta ställen helst nära hafvet, stundom i åar; *Göt. Dalsl. Hall. r. Sk. spr. Blek. r. Smål. t. r. Öl. r.*

166. *Carum. Kummin.*

1. *C. Carvi* L.; blad till omkretsen aflånga, de nedre skaftade, de öfre med stora slidor. 2, 3.

Stjolk omkr. fotshög, strimmig och spenslig. ●

Ångar och bäckar, allmän; *Lpl. t. r.*

167. *Pimpinella. Bockrot.*

1. *P. Saxifraga* L.; stjolk *finstrimmig* och trind; stift kortare än fruktämnet. 3.

Stjolk knappt 2 fot hög, vanl. glatt och upptill bladlös eller med bladlösa slidor; de nedre bladens flikar vanl. trubbiga, rundadt äggrunda och sågade; stundom äro alla bladflikarne smala och jemnbreda; blommor hvita, sällan rödletta.

Torra ängar och backar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.*: Ång. a. Vb. t. r., *Lpl. r.*

2. **P. magna** L.; stielk *fårad* och kantig; stift längre än fruktämnet. 2, 3.

Något högre och gröfre än föreg. och vanligen långt upp bladig; bladflikar vanl. spetsiga; blommor hvita eller ljusröda; frukter större än hos föreg. art.

Fuktiga ängar och lundar; *Göt. Sk. spr. Blek.—Ög. Gotl. Öl. r., Sv. Söd. Vestm. r.*

168. *A'pium. Selleri.*

1. **A. gravéolens** L.; småblad vigglika. 3, 4.

Starkt luktande, glatt och ljusgrön med 1—2 fot hög, *fårad* och upptill grenig stielk; flockarne och de öfre bladen n. oskaftade.

Fuktiga ställen nära hafvet, mycket r.; *Göt. Sk. Gotl.*

3 Ordn. TRIGYNIA.

169. *Viburnum. Olvon, Ulftry.*

1. **V. O'pulus** L.; blad 3-flikiga med spetsiga och hvass-tandade flikar. 2.

4—8 fot hög buske med mergfull stam, välluktande blommor och röda bär; bladskaft med vårtor; stipler borstlika.

Något fuktiga lundar och skogsängar; *Göt. Sv. t. a., Norrl. r.: Gestr. spr. Herj.?, Lpl. r.*

170. *Sambucus. Hyll.*

1. **S. nigra** L., *Fläder*; buske (eller mindre träd); blomknippe 5-stråligt; stipler borstlika eller otydliga; bladflikar äggrunda—ovala och tandade. 3.

Stam med vit merg; blommor gulhvita, starkt luktande; bär svarta. Någon gång äro bladflikarne pardelade med smala småflikar.

Nära bostäder; *Göt. spr., troligen vild, Sv. t. r., trol. förvildad.*

2. **S. E'bulus** L., *Sommarhyll, Mannablod*; ört; blomknippe 3-stråligt; stipler äggrunda—lansettlika och bladartade; bladflikar smalt lansettlika och sågade. 4.

Stielk upprätt och grenig, 3—6 fot hög och glatt med krypande rotstock; blommor blekröda, starkt luktande, alla skaftade; bär svarta.

Något fuktiga ställen nära trädgårdar, trol. förvildad, r.; *Göt. Sk. Blek. Kalmarl., Sv. Söd. Upl.*

4 Ordn. TETRAGYNIA.

171. *Parnássia. Slätterblomma.*

1. **P. palustris** L.; rotblad skaftade, stielkblad omfattande, alla hjertlika. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; blomma vanl. nära en tum bred; kronblad hvita och ådriga. Stundom (t. ex. i fjellen och på Gotl.) äro blommorna teml. små med fåstråliga honingsgömmen.

Fuktiga ängar, allmän, äfven uppe i fjellen.

5 Ordn. PENTAGYNIA.

172. *Arméria. Trift.*

1. **A. elongáta** Koch; blomfodrets åsar håriga; de yttersta skärmladen tillspetsade, de inre trubbiga och uddspetsiga. 3.

Stänglar vanl. fotshöga och glatta samt flera gånger längre än bladen; rotstock tjock; blad mörkgröna, smalt jemnbreda, n. spetsiga och vanl. hårbräddade; kronbladens spets rundad eller svagt urnupen.

Torra sandiga backar och stränder vid eller nära hafvet; *Göt. Sv. t. a.*: Gotl. r.; inuti landet: vid Mälaren mångenst., vid Vettern (i Ög. och Smål.) samt i det inre Smål. t. r., Dal. på ett ställe, Sk. h. o. d., Vg. vid Venersborg?

2. **A. pubescens** Boiss.; blomfoder nästan öfverallt hårigt; de yttersta skärmladen trubbiga, de inre utan udd. 3.

Stänglar omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga och omkr. dubbelt längre än bladen samt vanl. tätludna; blad ofta ludna; kronblad urnupna. Växter i större och tätare tufvor än föreg. art.

Hafsstränder, sällan något längre inuti landet; *Göt. Boh. t. a.* Hall. spr. Sk. t. a. Gotl.?

173. *Státice. Marrip.*

1. **S. bahusiensis** Fr.; stängel kantig; ax glesblommiga. 4. Omkr. fotshög med fasta, n. aflånga eller omvänt äggrunda blad; skärmfjäll trubbiga med röd hinnkant.

Hafsstränder; *Göt. Boh. t. r.* Sk. på Torekowö.

2. **S. Behen** Drej.; stängel n. trind; ax tätblommiga. 4. Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; blad n. aflånga, vanl. spetsade med udd; skärmfjäll spetsiga med hvit hinnkant.

Hafsstränder; *Göt. Skåne t. r.* på v. kusten.

174. *Drósera. Daggört, Silhår.*

1. **D. rotundifolia** L., *Rundbladig Daggört*; blad n. cirkelrunda, tryckta till märken; stängel rak och upprätt, mycket längre än bladen. 3.

Stängel omkr. 4 tum hög; blad tvärt afsmalnande mot skaftet. Kärr och myrar, teml. allmän.

2. **D. longifolia** L., *Långbladig Daggört*; blad utdraget tunglika och upprätta; stängel rak och upprätt, mycket längre än bladen; fröhus längre än fodret. 3.

Något högre än föreg. art; märke klubblikt, helt och hvitaktigt.

Kärr och myrar, teml. allmän: Blek. Öl. r.

- * **D. obováta** Koch; blad korta och n. omvänt äggrunda; fröhus kortare än fodret.

Göt. t. r.: Öl. Blek. Dalsl., *Sv. Söd. Upl. r.*, *Norrl. Hels. Ång. Vb. r.*, *Lpl. r.*

3. **D. intermedia** Hayne; blad omvänt äggrunda och

upprätta; stängel nedtill bågböjd, eljest upprätt, lika lång med bladen eller föga längre. 3.

Lägre än de föreg. arterna; märke urnupet och rödaktigt; frön omgifna af ett fast och grynprickigt skal (hos de föreg. af en lös och nättlik hinna).

Kärr och myrar mångenst.: Sk. Blek. a. Öl. 0.

175. *Sibbáldia*.

1. **S. procumbens** L.; blad trefingrade och håriga; småblad vigglika och upptill tretandade; kronblad kortare än fodret. 2, 3.

Stänglar 1—2 tum höga med tjock rotstock och små gyttjade blommor.

Ängsmark i fjellen, helst ofvan barrskogsregionen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. spr., *Sv.* Dal. t. r.

6 Ordn. POLYGYNIA.

176. *Myosúrus*. *Råttsvans*.

1. **M. mínimus** L.; blommor gröngula. 1, 2.

1—8 tum hög med långa blad.

Åkrar och fält; *Göt.* *Sv.* t. a.: Boh.—Dal. spr., *Norrl.* Gestr.—Med. spr. Ång. r.

6 Klassen. HEXANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA.

177. *Bérberis*. *Surtorn*, *Berberisbuske*.

1. **B. vulgaris** L.; blad omvänt äggrunda och taggbräddade; blomklasar nedhängande. 2.

4—8 fot hög med glänsande röda, 2-fröiga och mycket sura bär. Ståndarne draga sig intill pistillen, då de vidröras.

Torra ställen i skogar och betesmarker, stundom på berg; *Göt.* r.: Hall. t. a. Blek. Kalmarl. spr. Ög. t. a., *Sv.* Söd. Upl. t. a. Vestm. Ner. spr. Verml. Dal. r., *Norrl.* Gestr. Hels. r., *Lpl.*?

178. *Peplis*. *Rödlånke*.

1. **P. Pórtula** L.; blad omvänt äggrunda, kortskaftade. 3, 4.

Några tum lång och ofta rödaktig med n. oskaftade blommor. Fuktiga ställen; *Göt.* spr.: Sk. Öl. a. Gotl.?, *Sv.* spr., *Norrl.* Gestr. Hels. r., *Lpl.* r.

179. *Leucójum*. *Vårklocka*, *Klosterlilja*.

1. **L. vernum** L.; rotblad flera och gröna, bredt jemnbreda och trubbiga. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; kalkblad i spetsen gröna.

Gamla parker, trol. sedan medeltiden förvildad, ganska r.; Ög. Upl. Gestr.

180. *Galanthus. Snödroppe.*

1. **G. nivális** L.; rotblad 2, blågröna, smalt jemnbreda och trubbiga. 1.

Omkr. 3—4 tum hög; inre kalkblad utanpå med en halfmånformig grön fläck och invändigt med gulgröna ränder; yttre kalkblad hvita.

Ängar och parker; *Göt. r.*: Sk. Öl. spr. Blek. Boh. Vg. 0, *Sv. Söd. Upl. r.*

181. *Túlipa. Tulpan.*

1. **T. silvestris** L.; ståndarsträngar nedtill håriga; blomma före utsläendet lutande, med olika breda kalkblad; kapsels längd dubbelt så stor som bredden. 1, 2.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög med upptill bladlös stielk och lansettlika spetsiga, rännformiga och blågröna blad.

Ängar; *Göt. Gotl. Blek. Ög. r.*, men trol. vild (Sk. Hall. förvildad), *Sv. Söd. Upl. r. (Vestm. förvildad).*

182. *Fritillária. Damspelslilja.*

1. **F. Meleágris** L.; blad rännformiga, jemnbreda och spetsiga. 1, 2.

Vanl. fotshög; kalkblad brunröda, sällan hvita, och rutiga, liknande ett schackbräde.

Fuktiga ängar; *Göt. Gotl. Blek. Ög. r.*, *Sv. r.*: Ner. Dal. 0, *Norrl. Gestr. Jtl. r.*

183. *Lilium. Lilja.*

1. **L. bulbíferum** L., *Brandgul Lilja*; blommor upprätta och klocklika med raka kalkblad; blad strödda och jemnbredt lansettlika med bruna groddknoppar i bladvecken. 2, 3.

1—2 fot hög med bladrik stielk och mycket stora, brandgula, inuti mörkrödt fläckiga blommor, enstaka eller i flock i stielkens spets.

Ängar och parker; *Göt. Vg. Smål. r. Ög. spr.*, *Sv. r.*: Ner. Dal. 0.

184. *A'llium. Lök.*

- A.** Blomflock med knopplökar; stängel beklädd af bladens slidor och trind; kalkblad klocklikt samstående. Lökar tjocka och rundade.

a. Ståndaresträngar enkla; lök enkel.

1. **A. oleráceum** L., *Ängslök*; blomhölster 2-bladigt; blad smala, halftrinda eller plattade; ståndare knappt utskjutande. 3.

Omkr. 2 fot hög med smutsröda blommor och små knopplökar; kalkblad kort uddspetsiga.

Ruderatväxt och ogräs, äfven på berg; *Göt. t. a.*: Dalsl. r., *Sv. Söd. Upl. a. Vestm. Ner. spr. Verml. r.*, *Norrl. Gestr. spr. Hels.*—Ång. Jtl. r.

- * **A. carinátum** L.; ståndare längre än de ljusröda och trubbiga kalkbladen; blad teml. breda.

Lundar; *Göt.* Skåne r.

- b.** Hvarannan ståndaresträng 3-uddig; lök sammansatt.

2. **A. arenárium** L., *Åkerlök*, *Sandlök*; blomhölster enbladigt; blad *trinda*; ståndare utskjutande. 3, 4.

Omkr. 2 fot hög med blekröda blommor och små knopp-lökar.

Ruderatväxt och ogräs i sandiga åkrar; *Göt.* Boh. Hall. spr. Sk. t. r. Blek. t. a. Smål. Ög. t. r. Öl. a. Gotl. spr., *Sv.* Söd. Upl. spr.

3. **A. Scorodóprasum** L., *Skogslök*; blomhölster 2-bladigt; blad *platta*; ståndare inneslutna. 3.

Omkr. 3 fot hög med purpuröda blommor och stora knopp-lökar.

Berg, lundar och skogsängar, äfven ruderväxt; *Göt.* spr.: Gotl. Öl. t. a. Vg. Dalsl. r., *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. t. r.

- B.** Blomflock *utan knopplökar*; stängel n. bar eller blott nedtill beklädd af bladslidor, trind eller halftrind och kantig. Ståndaresträngar enkla. Lök smal.

- a.** Kalkblad klocklikt samstående; lök öfvergående till en lång rotstock.

4. **A. montánium** Schm., *Berglök*; blomskaft långa; ståndare utskjutande; blad platta jemnbreda och teml. smala. 3, 4.

Liknar de föreg. arterna; 1—2 fot hög med röda blommor; flock mångblommig med 2—3 trubbiga hölsterblad, som äro dubbelt kortare; kalkblad n. trubbiga; stängel mer eller mindre skarpkantig.

Skogsbackar och berg; *Göt.* Sk. r. Dalsl. mångenst. i v. delen, *Sv.* Verml. r. i s. v. delen.

- b.** Kalkblad utstående; lök smal och enkel.

5. **A. sibíricum** L., *Gräslök*; stängel nedtill beklädd af bladslidor och trind; blad n. *trinda*, ofvan plattade med syllik spets; blomflock klotformig och hufvudlik. 3.

Omkr. fotshög med *rosenröda* blommor och pipiga blad; ståndare mycket kortare än kalken. Stånden äro ofta hopgyttrade liksom i tufvor.

Ängar och berg r.; *Norrl.* Jtl., *Göt.* Gotl.

- **schœnoprasóides** (Fr.); 3—6 tum hög med trinda sylrika blad.

Hafsstränder, helst vid Östersjön; *Göt.* a.: Blek. spr. Hall. r. Boh. r.? Sk.?, *Sv.* t. a.

6. **A. ursínium** L., *Ramslök*; stängel nästan bar, halftrind

och kantig; blad bredt *lansettlika*, spetsiga och långskaftade; blomflock n. platt med n. jemnhöga blomskäft 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med *snöhvita* blommor och stora blad; ståndare kortare än kalken; fiön klotformiga. Luktas som hvitlök.

Fuktiga ställen i lundar (någon gång i skogar), helst i skärgården, stundom ogräs i trädgårdar; *Göt. r.*: Sk. Gotl. spr. Smål. Ög. t. r., *Sv. Söd. Upl. t. r.*

185. *Gagea. Värlok. Vårfrudagslök.*

A. Kalkblad och blomskäft glatta.

1. *G. lútea* (L.) Ker; lök ensam och enkel; kalkblad trubbiga; den n. oskaftade flockens blomskäft enkla. 1.

Omkr. fingerhög med ett jemnbredt lansettlikt, platt och uppåt tvärt afsmalnande rotblad: skärmblad 2 nästan motsatta; kalkblad aflångt lansettlika.

Lundar och ängar; *Göt. a.*: v. Smål. t. r., *Sv. a.*: Verml. t. r. Dal. 0, *Norrl. Gestr. Hels. r.*

2. *G. spathácea* (W.) Salisb.; lök enkel; kalkblad mycket kort spetsade; blomflock skaftad med enkla blomskäft. 1.

Liknar föreg., men har stundom några smålökar invid den stora löken; rotblad n. trådlika, 2 eller flera; kalkblad lansettlika—aflånga; flock vanl. fåblommig.

Lundar; *Göt. Blek. Sk. spr. Smål. Boh. Dalsl. r. Hall.?*

3. *G. stenopétala* Fr.; lökar 3 tillsammans (den ena något större) och något sammanhängande; kalkblad trubbspetsade eller trubbiga; den vanl. oskaftade flockens blomskäft enkla. 1.

Liknar föreg., men har något större blommor; rotblad vanl. 1, stundom 2, blågröna och teml. breda (nästan såsom hos *G. lutea*); de öfre 2 skärmbladen nästan motsatta.

Åkrar; *Göt. Sk. spr. Blek.—Ög. r., Sv. Söd. Upl. r.*

4. *G. mínima* (L.) Schult.; lök dubbel, åtföljd af flera smålökar; kalkblad spetsiga med utdragen och utböjd spets; den skaftade flockens grenar vanl. förgrenade. 1.

Spensligare än de föreg. med ensamt, smalt jemnbredt rotblad; de unga lökarnes blad trådlika.

Lundar och åkrar; *Göt. Sv. spr.*: Gotl. Öl. Kalmarl.—Upl. a. Ner. t. a. Boh.—Dal. r., *Norrl. Gestr.—Äng. r.*

B. Kalkblad och blomskäft småludna.

5. *G. arvensis* (Pers.) Schult.; lök dubbel; kalkblad aflångt lansettlika spetsiga. 1.

Rotblad vanl. 2, rännformiga, mycket långa och smala; flock vanl. 5—10-blommig och oskaftad; blomskäft enkla eller greniga.

Åkrar, mycket r.; *Göt. Sk. Blek.*

186. *Ornithógalum. Stjernlök.*

1. *O. nutans* L., *Aftonstjerna*; blommor lutande i axlik och ensidig klase med skaften 3—4 gånger kortare

än blomskärmarne; blad platta, lansettlikt jemnbreda. 1, 2.

Omkr. fotshög med teml. tjock stängel; blommor stora, omkr. 2 tum vida; kalkblad silfverhvita, på ryggen gröna.

Parker, ursprungligen förvildad; *Göt.* Sk. t. r. Hall. Blek. Smål. Ög. r., *Sv.* Upl. Vestm. r.

2. **O. umbellatum** L., *Morgonstjerna*; blommor upprätta i flock eller qvast med skaften längre än blomskärmarne; blad jemnbreda rännformiga. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med smal stängel; blommor tumsvida; kalkblad inuti snöhvita, utvändigt grönaktiga; blad med en silfvervit rand i midten.

Parker och åkrar, trol. på de flesta ställena (utom Öland) förvildad; *Göt.* r.: Sk. Öl. flerst. Boh. Vg. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Vestm. r.

187. *Convallaria*. *Konvalje*.

A. Blommor hvita och klocklika med tillbakaböjda tänder; stängel bladlös; ståndare fästade på kalkens botten.

1. **C. majalis** L., *Liljekonvalje*; blommor klotrundt klocklika i ensidig klase. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med smal rotstock, stora bredt lansettlika och ljusgröna rotblad, särdeles välluktande blommor och röda bär.

Lundar och skogsängar; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* t. a.: Jtl. spr. Vb. t. r., *Lpl.* r.

B. Blommor rörformiga, hvita med gröna och raka tänder, och sittande i stjelkens bladveck; ståndare fästade midt på kalken. Blad oskaftade.

a. Blad skiftevis sittande, äggrunda—aflånga.

2. **C. Polygónatum** L.; stjelk *kantig*; kalk nedtill afsmalnande; ståndaresträngar glatta. 1, 2.

Omkr. fotshög med tjock rotstock och svartblå bär; blomskäft vanl. enblommiga, stundom 2-blommiga; stjelk med slidor nedtill.

Lundar och berg; *Göt.* *Sv.* t. a.: Boh.—Verml. spr. Dal. r., *Norrl.* r.: Gestr. Herj. Jtl. spr.

3. **C. multiflóra** L.; stjelk *trind*; kalk nedtill något vidgad; ståndaresträngar ludna. 2.

Något högre än föreg., med smalare blommor; blomskäft 2—5-blommiga; stjelk utan slidor nedtill. Någon gång (i Söd. Upl. och Vg.) har man funnit en form med de gemensamma blomskäften utdragna, grenlika och försedda med små skärmbblad.

Lundar; *Göt.* spr.: Gotl. Öl. inre Smål. Boh. Dalsl. t. r., *Sv.* t. r.: Söd. Upl. spr. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r.

b. Blad jemnbredt lansettlika, stälda i kransar.

4. **C. verticilláta** L.; stjelk *kantig*. 2.

Omkr. 2 fot hög med smärre blommor och smalare blad än hos de båda föreg.; blomskaft 2—3-blommiga; bär röda.

Lundar och skuggrika bergssluttningar; *Göt. Sk. Hall. t. a. jure Smål. Vg. Dalsl. t. r., Sv. Verml. t. r., Norrl. Herj. Jtl. Ång. r., Lpl. r.*

188. *Aspáragus. Sparris.*

1. *A. officinális* L.; bär röda. 3.

1—4 fot hög; ståndaresträngar föga längre än knapparne. Hafsstränder; *Göt. Sv. r.;* inuti landet någon gång förvildad.

189. *Anthéricum. Sandlilja.*

1. *A. Liliágo* L.; stjelk enkel; frukt äggformig spetsig; stift krökt. 2.

Fotshög med tufbildande blad, som äro föga kortare än stjelken; skärmbblad nästan af blomskaftens längd; kalkblad n. af långa, längre än stiftet.

Sandfält; *Göt. Öl. Blek. r. Sk. t. r.* helst i ö. delen.

2. *A. ramósum* L., *Grenig Sandlilja*; stjelk grenig; frukt klotrund; stift rakt. 3.

Har hälften så stora blommor som föreg. art och något högre stjelk, som vanl. är betydligt längre än bladen; skärmbblad mycket korta; kalkblad uppåt bredare, kortare än stiftet.

Sandfält och kalkberg; *Göt. Gotl. Öl. spr. Sk. t. r. i ö. delen.*

190. *Juncus. Tåg.*)*

A. Somliga strån blombarande, andra blomlösa; alla utgående från en lång rotstock och nedtill slidbarande.

a. Blomknippe stödt af ett långt skärmbblad (som liknar en förlängning af strået). Frön nätådriga utan bihang. Strån vanl. bladlösa.

1. Kalkblad likformiga, *längre* än fröhuset. Skärmbblad *betydligt kortare* än strået. Blomknippe mångblommigt. Bladslidor ofta (hos *J. conglomeratus*) glanslösa. 1. *J. conglomeratus*. 2. *J. diffusus*. 3. *J. glaucus*.

2. Kalkblad olikformiga, *kortare* än fröhuset. Skärmbblad *betydligt kortare* än strået. Blomknippe stundom fåblommigt. Bladslidor glänsande. 4. *J. balticus*. 5. *J. arcticus*.

3. Kalkblad likformiga, n. lika långa med fröhuset. Skärmbblad *föga kortare* än strået. Blomknippe fåblommigt. Bladslidor glänsande. 6. *J. filiformis*.

b. Blomknippe stödt af flera skärmbblad. Frön i båda ändar hinnkantade. Strån stundom nedtill bladiga. 7. *J. maritimus*.

B. Alla strån blombarande och nedtill försedda med bladtofsar. Frön nätådriga utan bihang. Strån vanl. bladiga (utom hos *J. capitatus* och *J. squarrosus*). Blomsamling vanl. stödd af ett kort skärmbblad.

*) Dessa växter blomma frampå sommaren.

- a. Blad tydligt ledade af tvärväggar*). Blommor i små hufvud, förenade i knippe i stråets spets. Rotstock utdragen. 8. **J. articulatus**. 9. **J. obtusiflorus**.
- b. Blad otydligt ledade. Blommor i hufvud, ofta förenade i knippe i stjelkens spets. Rotstock utdragen. 10. **J. alpinus**. 11. **J. supinus**.
- c. Blad oledade. Blommor spridda eller (mindre ofta) förenade i hufvud.
1. Med rotstock. Blommor alltid spridda. 12. **J. compressus** 13. **J. Gerardi**.
  2. Med tågig rot. Blommor stundom hufvudlikt förenade. 14. **J. bufonius**. 15. **J. capitatus**. 16. **J. squarrosus**.
- C. Alla strån blombarande och nedtill försedda med bladtofsar. Strån bara eller med 1—2 blad. Frön i båda ändar försedda med bihang (hinnkant) och streckade på längden. Blommor vanl. förenade i hufvud. Blad oledade.
- a. Rotstock lång med talrika blommande strån och bladtofsar, bildande små hårda tufvor. 17. **J. trifidus**.
  - b. Rot tågig. Strån enstaka eller löst tufvade. 18. **J. stygius**. 19. **J. castaneus**. 20. **J. triglumis**. 21. **J. biglumis**.
1. **J. conglomeratus** L., *Knapptåg*; fröhus omvänt äggformigt med otydligt stift; kalkblad lansettlika spetsiga.
- Strån omkr. 2 fot höga och något tjocka (n. som en dufpenna), finstrimmiga och inuti täta; blomskäft mycket korta; stift vårtlikt; bladslidor rödaktiga utan glans; ståndare 3; blommor brunaktiga.
- Våta ängar och diken; *Göt. Sv. a., Norrl. Gestr. a. Hels. spr.*
- * **J. effusus** L.; blomskäft *utdragna*; stift något tydligare, men ej framskjutande; strå i friskt tillstånd slätt; blommor brungröna.
- Göt. a.: Gotl.?, Sv. a.: Verml. spr. Dal. t. r., Norrl. Gestr. spr. Hels. r., Lpl. r.*
2. **J. diffusus** Hoppe; fröhus omvänt äggformigt med tydligt stift; kalkblad lansettlika sylspetsade.
- Strån omkr. 2 fot höga, gröna, finstrimmiga och inuti täta; blomskäft utdragna; bladslidor svartröda glänsande; blommor något mindre än hos föreg. art.
- Våta ställen, mycket r.; *Göt. Sk. Smål.*
3. **J. glaucus** Ehrh.; fröhus ovalt—af långt med något utdraget stift; kalkblad lansettlika sylspetsade.
- Lika hög som de föreg., men med blågröna starkt strimmiga och inuti här och der ihåliga strån; blomskäft utdragna; bladslidor svartröda glänsande; fröhus svart glänsande.
- Kärr; *Göt. Gotl. Öl. r. Sk. spr. i s. och v. delen.*
4. **J. balticus** Willd.; fröhus af långt—äggformigt med

*) Detta kan man känna, om bladen dragas mellan fingrarna; äfven blifva lederna synliga vid växtens torkning.

tydligt stift; kalkblad något olikformiga, de yttre ägg-rundt lansettlika spetsiga, de inre trubbiga med kort udd; blomknippe vanl. mångblommigt.

Strån omkr. 2 fot höga och släta, inuti täta; blomskaft mer eller mindre utdragna; bladslidor gulbruna; blommor mörkbruna; skärmbblad 3—4 tum långt.

Sandiga hafsstränder: *Göt. r.*: Sk. Hall. spr. Blek.? Smål. Öl. 0, *Sv. Upl. r.*, *Norrk. r.*: Med.?. för öfrigt i myrar: *Lpl. r.* i fjellen, *Norrk. Jtl.* på Frösön.

5. **J. áreticus** Willd.; fröhus omvänt äggformigt med mycket kort stift; kalkblad olikformiga, de yttre ägg-runda och föga spetsiga, de inre n. ovala och mycket trubbiga utan udd; blomknippe fåblommigt.

Strån omkr. fotshöga och släta, inuti något pipiga; blomskaft mycket korta; bladslidor gulbruna; blommor mörkbruna; fröhus svart; skärmbblad vanligen kortare än hos föreg. art, som denna mycket liknar.

Fuktiga ställen i fjellen, helst i fjellreg., *r.*; *Lpl.*, *Norrk. Jtl.* Herj.

6. **J. filiformis** L.; fröhus n. klotrundt med mycket kort stift; kalkblad smalt lansettlika spetsiga.

Strån omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga och trådlika, ljusgröna och finstrimmiga; blomskaft mer eller mindre utdragna; bladslidor gulbruna; blommor grönaktiga; fröhus brunt; skärmbblad något böjdt.

Våta ställen, temligen allmän.

7. **J. marítimus** Lam.; fröhus ovalt med kort stift; kalkblad lansettlika af fröhusets längd, de yttre spetsiga, de inre något trubbiga.

Strån 2—3 fot höga, blågröna och styfva: de icke blombarande (liksom bladen) med stickande spets; blomknippe teml. rikblommigt med upprätta, mer eller mindre utdragna grenar; bladslidor gulbruna glänsande; blommor gulbruna; fröhus ljusbrunt. Liknar något följ. art.

Sumpiga hafsstränder; *Göt.* Blek. *r.* Smål. *t. r.*

8. **J. articulátus** L.; blomknippets grenar utstående; kalkblad lika långa och något kortare än det vanl. kortspetsade fröhuset, de yttre med kort udd, de inre trubbiga; blad vanl. hoptryekta.

Strå vanl. uppstigande och öfver fotshögt med svart glänsande fröhus; blomhufvud talrika.

Våta ställen; *Göt. Sv. a.*, *Norrk. a.*: *Jtl.* spr. Ång.?, *Lpl. r.*

- **silváticus** (Rchb.); alla kalkbladen spetsiga och betydligt kortare än det tillspetsade fröhuset, de inre längre än de yttre; strå upprätt; blad n. trinda.

Kan svårligen skiljas som art från föreg., som stundom har likadant fröhus.

- * **J. atricapillus** Drej.; blomsamlingens grenar upprätta;

strå upprätt; för öfrigt som hufvudarten; fröhus ofta som hos *J. silvaticus*.

Liknar *J. alpinus* och har mycket mörka blommor och fröhus. Våta ställen; *Göt. Hall. Smål. Ög. Gotl. r.*

Anm. Enligt E. Wahlén (*Bot. Not.* 1868) skola fröen vara hos *J. articul.* vaxgula, *J. silv.* vaxgula med rostbruna spetsar, hos *J. atricap.* rostbruna med svarta spetsar, hos *J. alpin.* blekt rostbruna; enligt bifogade figurer (som ej fullt motsvara beskrifningen) skola fröen vara bredast hos *J. artic.*, hos de 3 öfriga smalare.

9. **J. obtusiflorus** Ehrh.; blomknippets grenar nedböjda eller utspärrade; kalkblad trubbiga, lika långa med det aflångt äggrunda och spetsiga fröhuset; blad trinda.

Strå n. upprätt och 1—2 fot högt med teml. liten blomsamling, gulgröna kalkblad och ljusbrunt fröhus; de nedre bladskifvorna felsläende, slidor stora och glanslösa.

Kärr; *Göt. Gotl. t. r. Sk. spr. i s. delen.*

10. **J. alpinus** Vill.; blomknippets grenar upprätta; kalkblad lika långa och något kortare än det nästan spröt-lösa fröhuset, alla trubbiga, de yttre med kort udd.

Strå vanl. upprätt, spensligare och lägre än hos föreg. arter, med kort rotstock och svartglänsande fröhus samt föga talrika, svartbruna blomhufvud.

Mossar och kärr; *Lpl. Norrl. a., Sv. spr., Göt. t. r.: Ög. Öl. Gotl. spr.*

11. **J. supinus** Mönch; blomknippets grenar n. upprätta eller något utstående; kalkblad lika långa och föga kortare än det nästan tvärhuggna fröhuset, de yttre spetsiga, de inre trubbiga.

Strå omkr. $\frac{1}{2}$ fot långt, upprätt, nedliggande, krypande eller flytande, nedtill lökformigt uppsväldt med otydlig rotstock, få, långt åtskilda och grönbruna blomhufvud samt borstlika blad; ståndare 3. Stundom utbildas bladtöfsar på strået.

Fuktiga ställen, äfven i vatten; *Göt. Sv. a.: Gotl.?, Norrl. spr., Lpl. r.*

12. **J. compressus** Jacq.; blomknippets grenar upprätta; kalkblad rundadt trubbiga och mycket kortare än det klotrunda fröhuset.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller deröfver med enkelt, fåbladigt och något hoptryckt strå; blommor bruna.

Fuktiga ställen, äfven i skärgården; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Gestr. Hels. a. Ång. Vb. r.*

13. **J. Gerardi** Lois.; blomknippets grenar upprätta; kalkblad rundadt trubbiga och nästan lika långa med det aflånga fröhuset.

Liknar mycket föreg. art, men har finare och trindt strå samt mera krypande rotstock; stift vanl. föga kortare än fröhuset.

Hafsstränder; *Göt. Sv. a., Norrl. Gestr. Hels. a. Med. spr. Ång. Vb. r.*

14. **J. bufónius** L.; kalkblad smalt lansettlika och sylspetsade, mycket längre än det aflånga fröhuset; blommor på grenarnes sidor, vanl. enstaka eller stundom 2—4 hufvudlikt förenade; strå bladigt.

Strå omkring $\frac{1}{2}$ fot högt och vanl. klynnedeladt med n. oskaf-tade blommor. Hela växten mera grön än hos de öfriga arterna.

Våta ställen, allmän: Lpl. t. r.

15. **J. capitatus** Weig.; kalkblad äggrundt lansettlika sylspetsade, mycket längre än det n. klotrunda eller bredt äggformiga fröhuset; blommor i ett (sällan 2—3) hufvud i det bladlösa stråets spets, stödda af långa skärmbblad.

Strån 1—5 tum höga, enkla och nålfina, mycket längre än de borstlika rotbladen; blommor bruna; ståndare 3.

Sandiga öfversvämmade ställen eller fuktiga åkrar nära hafvet; *Göt.* Sk. spr. Hall. Blek. Öl. Gotl. r.

Anm. **Juncus pygmaeus** Thuill., lik föreg. art, men med grenigt strå och med skärmbbladen förvandlade till hinnaktiga slidor, är fordom funnen på sandiga betesmarker längs hafskusten i Skåne mellan Hvellinge och Klagstorp.

16. **J. squarrosus** L.; kalkblad äggrundt lansettlika, något spetsiga, lika långa med (och omslutande) det omvänt äggrunda fröhuset; blommor spridda i ett eller 2—3 öfver hvarandra ställda, fåblommiga knippen mot stråets spets.

Strå omkr. fotshögt, styft och nästan bladlöst med borstlika bladtofsar; kalkblad med hvit hinnkant.

Kärr, helst nära hafvet och större sjöar; *Göt.* spr.: Sk. Hall. t. a. Kalmarl. r. Ög.? Dalsl. Gotl. O, *Sv.* Ner. r., *Norrl.* Jtl. r.

17. **J. trifidus** L.; strån med vanl. 2, mycket långa, nålfina och syllika skärmbblad, nedtill med ett blad; kalkblad äggrundt lansettlika spetsade och ungefär lika långa med fröhuset; blommor oskafade ensamma eller i 1—3 hufvud med 2—3 blommor.

Vanl. omkr. fingerhög, stundom ända till 8 tum hög med trådsmla strån, nedtill med stora rödaktiga slidor; fröhus mörkbrunt (liksom blommorna), äggformigt, något spetsigt med tydligt stift.

Torra steniga och blåsiga ställen i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. a., *Sv.* Dal. t. r.

18. **J. stygius** L.; strå 1—2-bladigt med trådsmla blad; kalkblad lansettlika och mycket kortare än det ovala och spetsiga fröhuset, de yttre spetsiga, de inre trubbiga.

Strå (vanl. enstaka) omkr. $\frac{1}{2}$ fot högt, n. trådsmlt och enkelt med röda leder och 2—3 blomhufvud i eller nära stråets

spets; blomhufvud med 2—3 oskaftade och *hvitgula* blommor, vanl. stödda af ett längre och långspetsadt skärmblad; fröhus teml. stora och mörkgula.

Kärr och myrar, helst i skogstrakter; *Lpl.* spr., *Norrl.* r.: Vb. Jtl. spr. Herj. a., *Sv.* r.: Ner. Verml. t. r. Söd. 0, *Göt.* Ög. Vg. r. Hall. Smål. t. r.

19. **J. castaneus** Sm.; strå 2—3-bladigt; de nedre bladen rännformiga och hopvikna, de öfre syllika; kalkblad spetsiga och mycket kortare än det spetsiga fröhuset; blomhufvud 1—2 (sällan 3), flerblommiga med oskaftade blommor.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och mycket gröfre än föreg. art med vanl. åtskilda och teml. stora blomhufvud; blommor kastanjebruna, vanl. med ett längre och långspetsadt skärmblad af samma färg; fröhus mörkbruna, större än hos öfriga arter.

Fuktiga ångar och kärr i fjellen; *Norrl.* Jtl. Herj. t. r.

20. **J. triglumis** L.; strå n. bart; blad n. rännformiga och syllika; kalkblad trubbiga och vanl. lika långa med det trubbiga (med kort stift försedda) fröhuset (sällan ända till dubbelt kortare); blomhufvud ensamt, vanl. 3-blommigt med oskaftade blommor.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre med trådsmla, vanl. något tufvade strån; blommor brungula med korta trubbiga skärmblad; fröhus brungula, teml. små och smala.

Kärr i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. mångenst.

21. **J. biglumis** L.; strå n. bart; blad n. rännformiga och syllika; kalkblad trubbiga och mycket kortare än det i spetsen intryckta fröhuset; blomhufvud ensamt med en (sällan 2) oskaftad och en skaftad blomma.

Lik föreg. art, men vanl. lägre och föga tufvad; blommor mörkare bruna, vanl. med ett långt och trådlikt skärmblad; fröhus brungröna, upptill något tjockare.

Sumpiga ställen i fjellen mångenst; *Lpl.* *Norrl.* Jtl. Herj.

191. **Lúzula.** *Bladtåg.*

A. Blommor *spridda* i knippe; blad platta.

1. **L. pilósa** (L.) Willd.; det flocklika blomknippets grenar *enkla*, hvarje gren med en oskaftad och 1—2 skaftade blommor; blad i kanten mycket *håriga*; rot *tågig*. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med långbladiga rotskott (bladtofsar).

Barrskogar och hedar, allmän.

2. **L. parviflóra** (Ehrh.) Desv.; blomknippets grenar åter förgrenade, smågrenar bärande flera skaftade blommor; blad *glatta*; *rotstock* krypande och skottalstrande; blomskärmar helbräddade; kalkblad *smalt* hinnkantade. 2.

1—2 fot hög, alldeles glatt och isynnerhet upptill rodnande, med mycket smärre blommor än hos föreg. art och bredare blad.

. Något skuggiga ställen, t. ex. vid fuktiga bergväggar bland buskar i fjellen, helst i björkregionen, stundom i fjellregionen; *Lpl. r.*, *Norrl.* Herj. på Rutstöten.

3. **L. Wahlenbergii** Rupr.; blomskärmar upptill franslikt tandade; kalkblad bredt hinnkantade; eljest som föreg. art. 2.

Lik föreg. art, men lägre och spensligare med mindre krypande rotstock, något större blommor, dubbelt smalare blad och längre upptill bart strå.

På hårdare mark i fjellregionen; *Lpl. t. r.*, *Norrl. Jtl. r.*

- B.** Blommor gyttrade i hufvudlika ax.

a. Ax stälda i flocklikt knippe, stundom ett enda.

4. **L. campestris** (L.) De Cand.; ax vanl. 3—5, *mångblommiga* och nedhängande; kalkblad lansettlika spetsiga och längre än fröhuset; rotstock krypande och skottalstrande. 1—2.

I början några tum, slutl. öfver $\frac{1}{2}$ fot hög; blad långspetsade och platta, kantade med långa hvita hår och slutl. glatta; kalkblad brunglänsande (i fjellen stundom svarta) med smal hinnkant; ståndaresträngar flera gånger kortare än knapparne; stift länge qvarsittande; skärmfjäll tillspetsade och vanl. glatta.

Skogar, ängar och backar, allmän.

- * **L. multiflora** Lejeune; ax vanl. talrika med upprätta skaft; kalkblad tillspetsade och n. lika långa med fröhuset; rot tufvig och tågig. 2.

Denna form påstås vid odling öfvergå till ofvan beskrifna art. Dock är strået högre, ståndaresträngarne lika långa med knapparne, kalkbladen bredt hinnkantade, stiftet snart affallande.

Torra gräsrika och solöppna ställen, allmän.

- ** **L. pallescens** Wahlenb.; ax talrika och smärre, hvitgula eller ljusbruna; skärmfjäll n. hinnaktiga; kalkblad utdraget spetsiga, eljest som *L. multiflora*. 2.

Liknar mycket den nyss beskrifna och påstås öfvergå dertill genom odling.

Något fuktiga ställen i ängar och åkrar; *Lpl. spr.*, *Norrl. spr.*: Vb.2, Sv. spr.: Upl. Söd. t. r., *Göt. Dalsl. t. r.* Ög. Smål. Blek. Sk. Gotl. r.

5. **L. arcuata** Wahlenb.; ax vanl. talrika och *fåblommiga* med vanl. bågböjda skaft; kalkblad lansettlika *spetsiga*, *längre* än fröhuset; rotstock skottalstrande. 2.

3—5 tum hög; strå, axskaft och blad smalare än hos föreg. art; blad rännformiga, ofta bågböjda, n. glatta; skärmfjäll upptill långhåriga.

Något fuktiga och ofruktbara ställen uppe i fjellen; *Lpl. t. a.*, *Norrl. Jtl.* Herj. spr.

- * **L. confusa** Lindeb.; ax få och *mångblommiga* med upprätta skaft; kalkblad lika långa som fröhuset; rotskott vanl. utböjda.

Står liksom midt emellan *L. campestris* och *L. arcuata*; skiljer sig från den förra genom kortare, upptill håriga skärmfjäll och smärre blommor och har vanl. alla ax skaftade; olik den senare genom något tjockare axskaft, mera håriga och vanl. *platta* blad samt färre ax, men med talrikare blommor.

Något torrare ställen, högt upp i fjellen; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. r.

6. **L. ártica** Blytt; ax vanl. ensamt (mycket sällan 2—3) och teml. rikblommigt med upprätt skaft; kalkblad äggrunda *trubbiga*, kortare än fröhuset; rotstock med korta skott. 2.

Liknar mest *L. campestris*, vanl. 3—4 tum hög; blad vanl. bredare än hos föreg. art och jemte skärmfjällen glatta.

Något fuktiga ställen högt upp i fjellregionen, mycket r.; *Lpl.* Lul. Lpm. på fjellet Jägnafo.

b. Blomhufvud förenade i ett lutande ax.

7. **L. spicáta** (L.) D.C.; kalkblad lansettlika spetsiga, längre än fröhuset; rot tågig. 2, 3.

4—8 tum hög med korta och smala, rännumformiga och gles-håriga blad; ax omkr. tumslångt; skärmfjäll och kalkblad med breda, glänsande hinnkanter; blommor mörkbruna.

På torr och hård mark i fjellen, helst i fjellregionen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. a., *Sv.* Dal. r.

192. **Narthécium.** *Kärrlilja, Ilagräs.*

1. **N. ossífragum** (L.) Huds.; blommor tätt sittande, upprätta och n. platta; ståndare med hvitludna strängar och brandgula knappar. 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och glatt; blad omkr. 2 linier breda.

Mossar; *Göt.* Kalmarl. Blek. r. Sk. spr. Hall. Smål. (i v. delen) Boh. t. a. Vg. Dalsl. t. r., *Sv.* Ner. t. r. Söd. r., *Norrl.* Jtl. r.

193. **Calla.** *Missne.*

1. **C. palustris** L.; hölster ovalt. 1, 2.

Stängel $\frac{1}{2}$ fot hög och tjock med tjock rotstock; blad ljusgröna, ett par tum breda; kolf kort och aflång; bär röda.

Kärr och myrar, helst i skogstrakter, mångenst., dock i fjellen t. r., Öl. Gotl. 0.

194. **A'corus.** *Kalmus.*

1. **A. Cálamus** L.; stängel ofvan kolfven bladlik. 3.

Omkr. 3—4 fot hög; rotstock tjock, starkt luktande och till smaken bitter.

Stränder och dammar; *Göt.* *Sv.* spr.: Sk. Ner. t. a. inre Smål. Boh.—Dal. t. r. Gotl. Öl. 0.

2 Ordn. DIGYNIA.

195. **Oxy'ria.** *Fjellsyra.*

1. **O. dígyna** (L.) Campd.; de flesta bladen samlade vid stjelkens bas och långskaftade. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög med nästan handnerviga blad, något liknande en *Rumex*, samt med syrlig smak.

Fuktiga ställen, helst vid bäckar, i fjellen; *Lpl. a.*, *Norrl. Jtl. Herj. a.*, *Sw. Dal. r.*

3 Ordn. TRIGYNIA.

196. *Rumex. Syra.*

A. Tvåbyggare. Blad med pillik eller spjutlik bas. 1. *R. Acetosa*. 2. *R. thyrsoides*. 3. *R. Acetosella*.

B. De flesta blommorna samkönade. Bladens bas vigglik, afrundad eller hjertlik.

a. Fruktfoderskal*) smala med större längd än bredd samt försedda med aflånga eller äggformiga gryn**).

1. Fruktfoderskal tandade. 4. *R. maritimus*. 5. *R. palustris*. 6. *R. Steinii*. 7. *R. obtusifolius*.

2. Fruktfoderskal helbräddade (eller någongång svagt naggade). 8. *R. Hydrolapathum*. 9. *R. maximus*. 10. *R. sanguineus*. 11. *R. conglomeratus*.

b. Fruktfoderskal breda och helbräddade (eller någongång svagt naggade) med runda gryn. 12. *R. crispus*.

c. Fruktfoderskal stora, breda och helbräddade utan gryn. 13. *R. domesticus*. 14. *R. Hippolapathum*.

1. *R. Acetosa* L., *Ängsyra*, *Syrgräs*; de inre kalkbladen (fruktfoderskalen) slutl. utväxande, hinnaktiga och mycket större än nöten; blad aflånga med vanl. pillik bas; fruktfoderskal rundadt *hjertlika*, med ett litet rundadt gryn; de yttre kalkbladen nedböjda.

Omr. 1—2 fot hög med något gles vippa.

Ängar, allmän.

- *alpestris*; blad mycket breda (ofta öfver en tum) med n. spjutlik bas.

I fjellen t. r.: *Lpl.*, *Norrl. Jtl. Herj.*

2. *R. thyrsoides* Desf.; blad aflångt lansettlika med spjutlik eller pillik bas; fruktfoderskal rundadt *njurlika*; eljest lik föreg. art.

Omr. 3 fot hög med tätblommig vippa; hanväxten lägre. Ängar; *Göt. r.*: Boh. Dalsl. 0.

3. *R. Acetosella* L., *Bergsyra*; fruktfoderskal föga utväxande, knappt så långa som nöten och ej hinnaktiga; blad lansettlika och spjutlika; fruktfoderskal ägg-runda utan gryn; de yttre kalkbladen tilltryckta.

*) Med *fruktfoderskal* menas de inre kalkbladen, som utväxa mot sommarens slut eller bäst på hösten. Af dessa växter böra därför höstexemplar vid fruktmognaden insamlas. Blommorna utvecklas under sommaren.

**) Dessa gryn utvecklas stundom blott på ett af skalén: i synnerhet hos *R. sanguineus* och *R. crispus* samt hos bastard-formerna i detta slägte.

Omr. fotshög och spenslig med gles eller tät vippa.
Berg, backar och magra ängar, allmän, stundom i åkrar.

4. **R. maritimus** L.; rotblad smalt *lansettlika*; blomkransar sammanflytande (tätt sittande); fruktfoderskal smalt triangelformiga med långa tänder; blad krusiga.

Omr. fotshög med slutl. guldgula kalkblad, de yttre utstående; blad och stielk vid fruktmognaden gulnande; blad ej tumsbreda; fruktfoderskal små.

Dyiga stränder, helst vid hafsvikar och större sjöar; *Göt. spr.: Ög. Smål. t. r. Blek. Vg. Boh. r., Sv. Söd. Upl. t. r. Ner. Verml. r. (Norrl. Ång. tillfällig).*

5. **R. palustris** Sm.; blad smalt *lansettlika*; blomkransar tätblommiga och något åtskilda; fruktfoderskal aflånga med teml. korta tänder; blad i kanten släta.

Liknar föreg. art, men blir slutl. brunaktig eller rödaktig; de yttre kalkbladen föga utstående.

Sandiga och sumpiga hafsstränder; *Göt. Sk. spr. Gotl. r.*

6. **R. Stéinii** Beck. (enl. F. Areschoug); rotblad bredt aflånga med hjertlik bas; stielkblad smala *lansettlika*; blomkransar glesblommiga och åtskilda; fruktfoderskal aflånga med teml. korta tänder; blad ej krusiga.

Är mera grenig än de föreg. arterna; förmodas vara bastard af föreg. art och *R. conglomeratus*, hvilken denna form mest lär likna.

Fuktiga ställen, mycket r.; *Göt. Skåne vid L. Hammar (S. Almqvist).*

7. **R. obtusifolius** L.; de nedre bladen äggrunda—hjertlika; blomkransar något åtskilda och ej sammanflytande; fruktfoderskal triangelformiga med mer eller mindre långa tänder.

3—4 fot hög med stora och breda blad och slutl. bruna kalkblad (såsom hos följ. arter); stielkblad vanligen ej krusiga, vid fruktmognaden qvarsittande friska och lifligt gröna eller något rodnande; vippans grenar utstående.

Ruderatväxt; *Göt. a.: Gotl. Boh. Dalsl. spr., Sv. spr.: Dal. Vestm. Verml. r., Norrl. Gestr. Hels. r.*

8. **R. Hydrolápathum** Huds.; blad från äggrund bas *lansettlika* och ej krusiga; fruktfoderskal äggrundt triangelformiga och helbräddade med aflånga gryn.

4—6 fot hög med mycket grof stielk och ända till 2 fot långa rotblad samt mycket stor blomsamling med vanl. föga utstående grenar och tätt sammanflytande blomkransar; de yttre kalkbladen nedböjda; fruktfoderskal stora.

Stränder; *Göt. spr.: Sk. Hall. t. a. Smål. t. r. Dalsl. r. Gotl. Öl. 0, Sv. r.: Söd. Upl. spr.*

9. **R. máximus** Schreb.; blad från hjertlik bas aflånga eller utdraget äggrunda, vanl. ej krusiga; fruktfoderskal hjertlika och otydligt naggade.

Liknar föreg. art, men har kortare och bredare rotblad, något utstående vippgrenar och föga sammanflytande blomkransar; de yttre kalkbladen nedböjda.

Stränder; *Göt.* Boh. Sk. Smål r. Ög.?, *Sv.* Vestm. r. Söd. Upl. t. r., dock mångenst. omkr. Stockholm.

10. **R. sanguineus** L.; blad aflångt lansettlika med hjertlik bas; fruktfoderskal aflånga och helbräddade (blott ett grynbarande); blomkransar glesblommiga och långt åtskilda.

2—4 fot hög, spenslig och grenig; grenar upprätta eller utstående, blott de nedre bladiga; fruktfoderskal mycket små och omkr. $\frac{1}{2}$ linie breda; blad omkr. en tum breda; blomskaft utdragna. Liknar något *R. obtusifolius* till vippa.

Fuktiga ställen i skogar, helst af bok; *Göt.* Öl. t. r. Smål. r. Hall. t. r. Sk. t. a. åtm. i bokskog.

11. **R. conglomeratus** Murr.; blad lansettlika eller äggrundt lansettlika, stundom med hjertlik bas; fruktfoderskal aflånga och helbräddade (alla grynbarande); blomkransar tätblommiga och åtskilda.

Liknar föreg. art, men är något lägre och har ännu smärre blommor; grenar något utspärrade.

Fuktiga ställen, stundom nära bostäder; *Göt.* Sk. r.

12. **R. crispus** L.; blad lansettlika och krusiga; fruktfoderskal n. runda med afrundad (ej utdragen) spets och stundom med hjertlik bas.

Omkr. 2 fot hög med mörkgröna, snart visnande blad och tätblommig vippa med ej utstående grenar.

Ruderatväxt; *Göt.* a., *Sv.* t. a.: Dal.?, *Norrl.* Gestr. Hels. spr. Med. Ång. r.

13. **R. domesticus** Hartm.; blad äggrunda—aflånga, krusiga, rotblad hjertlika; fruktfoderskal njurlika eller rundade med något hjertlik bas.

2—4 fot hög med breda ljusgröna blad; vippa tätblommig med ej utstående grenar.

Ruderatväxt, allmän: Gotl.?

14. **R. Hippolápathum** Fr.; blad från hjertlik bas utdraget äggrunda och krusiga; fruktfoderskal bredt äggrunda eller triangelformiga med tvär bas och trubbig (ej utdragen) spets.

4—6 fot hög med mycket stora, ljusgröna blad och tätblommig vippa med något utstående grenar.

Stränder; *Göt.* Vg. r. Boh. t. r. Hall. spr. Ög. (vid Skeninge)?, *Sv.* spr.: Dal. r. Ner. Verml. 0, *Norrl.* Jtl. Hels. Ång. Vb. r., *Lpl.* r.

Anm. Utom dessa märkas följ. former, som sannolikt äro bastarder:

R. acutus L.; blad krusiga, de nedre teml. *smala*, aflångt lansettlika, stundom med hjertlik bas; fruktfoderskal stora och

hjärtlika med utdragen spets, tandade, med äggformiga gryn; vippans grenar utstående; blomkransar teml. åtskilda. Synes vara bastard af *R. obtusifolius* och *R. crispus* och är omkr. 4 fot hög.

Göt. Sk. spr. Blek. Ög. r. Smål.?, Sv. Upl. r. (vid Upsala: N. F. Ahlberg enl. exemplar).

R. conspersus Hartm.; blad krusiga, de nedre äggrunda—hjärtlika; fruktfoderskal stora och bredt hjertlika med kort spets, fintandade, med runda gryn eller ofta utan gryn; vippans grenar icke utstående; blomkransar sammanflytande. Synes vara bastard af *R. crispus* och *R. domesticus*; torde ofta vara förväxlad med föreg. och följ. form. Omkr. 3 fot hög.

Göt. Sv. r.: Gotl. Dal.?, Norrl. Gestr. r.

R. hybridus Kindb.; blad stundom krusiga, ofta släta, de nedre teml. breda och äggrunda—hjärtlika; fruktfoderskal stora och bredt hjertlika, tvärt hopdragna till en något utdragen spets, tandade, med äggformiga gryn; vippans grenar något utstående; blomkransar föga åtskilda. Synes vara bastard af *R. obtusifolius* och *R. domesticus*; är 3—4 fot hög.

Göt. Dalsl. först. i Gunnarsnäs s:n (t. ex. vid Rostock) samt i Frösökogs s:n vid Kristinedal (förf.), Ög. vid Medevi (enl. ex. af Prof. Fr. Holmgren) och vid Linköping (förf.), Skåne?, Sv. Stockholmstrakten (enl. ex. af Lektor Thedenius och Akad. Adj. F. J. Björnström). Troligen äfven annorstädes.

R. platyphyllus F. Aresch.; blad icke krusiga, äggrundt lansettlika med hjertlik bas; fruktfoderskal stora och hjertlika spetsade, fintandade (eller naggade) med aflånga gryn; vippans grenar utstående; blomkransar åtskilda. Synes vara bastard af *R. Hippolapathum* och *R. maximus*; är 4—6 fot hög.

Sv. Stockholm på Djurgården, Upsala vid Fyrisån nedom slottet.

197. *Triglochin*. Sälting.

1. **T. palustre** L., *Kärresälting*; frukt jemnbred, nedåt afsmalnande och bestående af 3 småfrukter. 3.

Stängel omkring fotshög, längre än bladen.

Kärr och andra fuktiga ställen, allmän.

2. **T. maritimum** L., *Hafssälting*; frukt äggformig, bestående af 6 småfrukter. 3, 4.

Liknar föreg. art, men har gröfre och köttiga blad och tjockare stängel; blad n. lika långa som stängeln.

Stränder; vid hafvet: Göt. a., Sv. Norrl. spr.: Vb. r.; vid Mälaren: Upl. Söd. Vestm. spr.

198. *Scheuchzeria*. Kallgräs.

1. **S. palustris** L.; stjelk trådlik. 3.

Stjelk omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; frukter stora som arter.

Kärr och myrar; Lpl. spr., Norrl. spr.: Vb. t. r.?, Sv. spr.: Verml. t. a., Göt. spr.: Boh. Blek. Öl. r. Gotl.?

199. *Tofieldia*.

1. **T. borealis** Wahlenb., *Björnbrod*; svepe aflägsnadt från blomman; rotblad trenerviga. 2, 3.

Tufvad och 3—5 tum hög med trådsml stielk, knappt en tum långt ax samt liniebreda, omkr. tumslånga blad; blommor hvitgula.

Kärr i fjellen, stundom i lägre fjelltrakter; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. spr. Vb. t. r. Ång. Hels. r., *Sv.* Dal. flerst. (i fjellen) Verml. r.

2. **T. calyculáta** (L.) Wahlenb.; svepe sittande nära in- till blomman; rotblad mångnerviga. 3.

Liknar föreg., men är $\frac{1}{2}$ —1 fot hög med tjockare stielk, något längre ax samt ett par linier breda och fingerlånga blad; blommor rent ljusgula.

Fuktiga ängar; *Göt.* Gotl. allmän.

4 Ordn. POLYGYNIA.

200. *Alisma.* *Svalting.*

1. **A. Plantágo** L.; stängel upprätt; rotblad vanl. ägg- runda och långskaftade; blommor i grenig och pyra- midformig vippa; rotstock uppsväld och lökformig. 3, 4.

Omkr. 2 fot hög med kranssittande vippgrenar, stödda af skärmbblad; de inre kalkbladen hvita eller rödletta och mycket längre än de yttre; småfrukter upptill hoptryckta och stälda i en krets, i hvars midt en trattlik fördjupning uppkommer; blad stundom lansettlika—jemnbreda, då de växa i rinnande vatten.

Stränder, stundom i vattnet; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* spr.: *Gestr.* a. Med.—Vb. r., *Lpl.* r.

2. **A. ranunculóides** L.; stängel upprätt eller nedliggande; rotblad lansettlika eller n. jemnbreda, åt båda ändar afsmalnande, långskaftade; blommor i en enkel flock eller två öfver hvarandra stälda flockar; rot tågig. 3, 4.

Stängel omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång och föga öfverskjutande de smala bladen; de inre kalkbladen blekt rosenröda; småfrukter kantiga och hufvudlikt gytttrade.

Bäckar, grundt stillastående vatten och (någon gång) grunda hafsvikar; *Göt.* Gotl. Öl. Sk. spr. Smål. Hall. r.

7 Klassen. HEPTANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA.

201. *Trientalis.* *Dufkulla.*

1. **T. europæa** L.; blad bredt lansettlika. 1, 2.

Knappt $\frac{1}{2}$ fot hög med rotstock och nästan hårfina blom- skaft. Högre upp på fjellen blifva blommorna n. röda.

Skogar och bland enbuskar, allmän till fjellregionen.

8 Klassen. **OCTANDRIA.**

1 Ord. MONOGYNIA.

202. **Daphne.** *Källerhals, Tibast.*

1. **D. Mezeréum** L.; blad glatta, lansettlika och nedåt afsmalnande; blommor oskaftade på grenarnes sidor. 1.

Stam 1—4 fot hög, nedtill bladlös, ofvan fruktsamlingen bladig, med seg, grå och brunprickig bark; blad enåriga; blommor välluktande, stälda i kransar eller parvis; bär röda och mycket giftiga, använda till gift för råfvar i st. f. räfkaka.

Lundar och fuktiga ställen på berg; *Göt. r.*: Sk. t. r. Smål. Ög. Öl. spr. Gotl. Boh. 0, *Sv. spr.*, *Norrh. r.*: Jtl. spr., *Lpl. r.*

203. **Vaccínium.**

- A.** Blad enåriga; bär blåaktiga; blomskaft lutande, enstaka eller få i flock.

1. **V. Myrtillus** L., *Blåbärsris*; grenar kantiga; blad äggrunda *finsågade*; blomkronans pip klotrund och rödbrun. 1, 2.

Fotshög med grön bark, ljusgröna blad och enstaka blomskaft; blomfodrets bräm helbräddadt; bär klotrunda, i början rodande, slutligen blådagliga och svartblå: någongång kunna de vara hvita.

Skogar och något fuktiga ställen på berg, allmän.

2. **V. uliginosum** L., *Odon, Öbär, Svalbär*; grenar trinda; blad omvänt äggrunda och *helbräddade*; blomkrona äggformigt klocklik, hvit eller rödlett. 1, 2.

Något högre än föreg. art, med gråbrun bark och blåaktiga blad; blomskaft vanl. flera tillsammans i spetsen af fjolårsgrenarne; blomfodrets bräm 4—5-klufvet; bär aflånga, slutl. blådagliga och blåaktiga.

Fuktiga och ofruktbara ställen, helst på skogsmark, allmän: Öl. t. r. Gotl. 0.

- B.** Blad läderartade, äfven under vintern gröna; bär röda och klotrunda.

3. **V. vitis idæa** L., *Lingon, Kröser*; blommor i lutande *klase* i spetsen af grenarne; krona klocklik och grundt klufven, hvit eller rödlett. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ fot hög med omvänt äggrunda—aflånga, ofvan glänsande gröna, undertill blekare och prickiga blad med nedböjda kanter; blomskaft kortare än blommorna; blomfoder med triangulära flikar.

Skogar och hedar, allmän: Öl. t. r.

4. **V. Oxycoccus** L., *Tranbär*; blommor *enstaka* eller 2—3 i spetsen af grenarne; krona hjulformig, delad (n. till basen) och ljusröd. 3.

Liten och *krypande* med trådsmala grenar; blad små och äggrunda, ofvan glänsande gröna, undertill gråhvita med nedböjda kanter; blomskaft omkr. 6 gånger så långa som blommorna och upprätta, finludna; blomfoder finludet med korta och rundade flikar.

Myrar, allmän: Gotl. r.

— **microcarpum** (Turcz.); blomskaft och foder glatta.

Till alla delar, särdeles till bär och frön, mindre än hufvudarten: läser blomma tidigare. Detta oaktadt kan denna form icke anses såsom egen art.

Myrar, ofta i sällskap med hufvudarten, helst i fjellen; *Lpl.* spr., *Norr.* Vb. Jtl. Gestr. r., *Sv.* Dal. Verml. Upl. r., *Göt.* Dalsl. Ög. Blek. r. — Troligen äfven annorstädes.

204. **Callúna.** *Ljung.*

1. **C. vulgaris** (L.) Salisb.; blommor nedhängande; blad motsatta och jemnbreda med pillik bas. 3, 4.

Låg och grenig med upprätta grenar; hvita blommor förekomma mindre ofta.

Hedar, helst i skogar, allmän.

205. **Erica.** *Klockljung.*

1. **E. Tétralix** L.; blad smalt lansettlika och i kanten långhåriga, vanligen 4 i hvarje krans. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och upprätt; blomskaft och foder vitulliga; blommor någongång hvita.

Torfkärr; *Göt.* Dalsl. Vg. spr. Boh. vestra Smål. Hall. a. Sk. t. a. Blek.—Ög. r., *Sv.* Söd. Ner. r. Verml. spr.

206. **Chamænerium.** *Råmjölkegräs.*

1. **C. angustifolium** (L.) Scop.; blad lansettlika. 3.

Omkr. 4—5 fot hög, vanl. enkel och upptill rodnande; blad glatta, undertill blekare och ådriga; pistillens märke 4-klufvet.

Stenbundna ställen, helst i skogar, och svedjeland, allmän.

207. **Epilóbium.** *Dunört.**

A. Blomknoppar upprätta. Blad smala, de flesta oskattade.

a. Stjelk trind och utan upphöjda ränder; blad icke nedlöpande. Märke vanligen 4-klufvet.

1. **E. parviflorum** Schreb.; foderflikar lansettlika och spetsiga utan udd; kronblad vanl. af fodrets längd.

Omkr. 2 fot hög och vanl. mjukluden, stundom (då den växer i vatten) glatt; stjelk vanl. enkel; blad fintandade med rundad, ej omfattande bas; grenskott (som utvecklas mot hösten) korta.

Fuktiga ställen; *Göt.* t. r.: Sk. Öl. t. a. Kalmarl. Ög. spr. Dalsl. 0, *Sv.* t. r.: Verml. Dal. 0.

2. **E. hirsutum** L.; foderflikar lansettlika med borstlik udd; kronblad längre än fodret.

*) Dessa växter blomma frampå sommaren.

Liknar något föreg. art, men är 2—3 fot hög och beklädd både med långa utstående hår och korta glandelhår; stielk grenig; blad aflångt lansettlika och tandade, de öfre stielkomfattande; grenskott utdragna; blommor stora, inemot tumsvida.

Bäckstränder; *Göt.* Sk. spr. Smål. Hall. Boh. Vg. r. Gotl.?, *Sv.* Söd. Upl. r. (Verm. tillfällig).

b. Stielk med upphöjda ränder af de nedlöpande bladen. Märke vanl. helt.

3. **E. tetragonum** L.; foderflikar utdraget spetsiga; blad tätt sågtandade; stielk tydligt kantig.

Omkr. 2 fot hög och n. glatt; stielk upprätt, vanl. mycket grenig; blad glänsande, med rundad bas; grenskott korta; frön finprickiga.

Fuktiga ställen, stundom på åkerrenar; *Göt.* r.: Sk. Blek. Ög. Öl. spr. Gotl. t. r. Vg.?, *Sv.* Söd. spr. Upl. Ner. r.

4. **E. virgatum** Fr.; foderflikar nästan trubbiga; blad glest sågtandade; stielk otydligt kantig.

Omkr. 2 fot hög och upptill småluden; stielk uppstigande och vanl. mycket grenig; blad glanslösa och mörkgröna med något afsmalnande bas; grenskott utdragna; frön n. släta. Denna art är svår att skilja från föreg., men liknar mera *E. palustre*.

Fuktiga ställen; *Göt.* Boh. r. Hall. Sk. Smål. t. r. Blek. Gotl. r. Ög. spr., *Sv.* Söd. r.

B. Blomknoppar lutande.

a. Blad icke nedlöpande; bladskaff inga eller korta; stielk med inga eller otydliga ränder.

5. **E. montanum** L.; märke vanl. fyrklufvet; blad äggrunda med rundad bas, fintandade och vanl. kortskaftade; foderflikar n. trubbiga; fröhus finludet; frön aflånga och prickiga.

Omkr. fotshög med rundtomkring småluden, upprätt och föga grenig stielk utan ränder; blad vanl. gröna och finludna; blommor ljusröda; grenskott utdragna med något skilda blad.

Berg, helst i skogar; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* a. (utom fjellen): Vb. Jtl. Herj. spr., *Lpl.* r.

6. **E. oranifolium** Lam.; märke helt; blad äggrunda, nästan alla fintandade och föga skaftade (de nedre bladskafften stundom något utdragna); fröhus n. glatt eller glest hårigt; frön tapplikt äggrunda—aflånga och n. släta.

Stielk vanl. låg, stundom ända till fotshög och ofta krokig, sällan grenig, nästan glatt med 2—4 svagt upphöjda och finludna ränder, hvarigenom den stundom blir kantig; blad vanl. glatta; blommor vanl. röda och lika stora som hos föreg. art; stielkar vanl. enstaka, icke tufvade; grenskott trådlika med små fjälllika blad i och nedom spetsen. Varierar med smalare och n. lansettlika frön, liknande dem, som vanligen förekomma hos följ. art.

Fuktiga ställen, helst i snöbäckar, i och nedanför fjellen, sällan utom fjellen: *Lpl. a.*, *Norrl. r.*: Jtl. Herj. spr. Gestr. 0, *Sv. Dal. t. r.*

7. **E. alpinum** L.; märke helt; blad aflånga och nedåt afsmalnande, oftare skaftade, de flesta helbräddade; fröhus n. glatt eller glest hårigt (sällan tätludet); frön vanl. tapplikt lansettlika och n. släta.

Är ofta svår att skilja från föreg. art, men har tunnare, mindre glänsande och mera trubbiga blad, smalare fröhus och *smärre*, vanl. hvita blommor; bladen äro stundom nästan lansettlika; stjelkar vanl. tufvade; grenskott korta med bladrosetter. Varierar (vid Karesuando i Torn. Lpm. enl. exemplar af C. P. Læstadius) med kortare frön, liknande dem hos föreg. art.

På samma ställen som föreg. art; *Lpl. a.*, *Norrl. Jtl. Herj. spr. Ång.*—Hels. r., *Sv. Dal. r.*

8. **E. palustre** L.; märke vanl. helt; blad smalt *lansettlika*—jemnbreda med något invikna kanter och vigglik bas, vanl. helbräddade, stundom glest tandade, de öfre oskaftade; fröhus finludet; frön tapplikt lansettlika och släta.

Omkr. fotshög med rundtomkring småluden, uppstigande och vanl. föga grenig stjelk utan ränder; blad glanslösa och mörkgröna, finludna eller glatta; blommor ljusröda och teml. små, sällan hvita; grenskott trådlika med bladknoppar eller med något spridda blad nedom spetsen.

Fuktiga ställen, allmän: dock mindre vanlig i fjellen.

— **angustum**; blad smalare; blommor vanl. hvita.

I fjellen vanligare än hufvudarten, för öfrigt i *Norrl.* mera sparsam ned till Gestr.

9. **E. lineare** Mühl.; märke helt; blad utan invikna kanter: de nedre bladen korta och tunglika, de öfre smalt lansettlika—jemnbreda och oskaftade, helbräddade eller glest tandade; fröhus n. glatt; frön tapplikt lansettlika och n. släta.

Hela växten glattare än föreg. art, vanl. lägre och enkel; stjelk stundom med svagt upphöjda ränder; blad vanl. mot spetsen bredare; blommor små och oftast hvita; grenskott korta med bladrosetter.

Fuktiga ställen i fjellen, sällan i lägre fjelltrakter; *Lpl. t. r.*, *Norrl. Jtl. Herj. r. Ång. Hels.?*

b. Stjelk med upphöjda långsgående ränder af de nedlöpande, utdraget skaftade bladen.

10. **E. roseum** Schreb.; märke vanl. helt; blad aflånga eller bredt lansettlika med vigglik bas, fintandade; foderflikar utdraget spetsiga.

Omkr. 2—3 fot hög med småluden, upprätt och mycket grenig stjelk; blad n. glatta och ofta rödaktiga; grenskott korta; fröhus finludet; frön n. släta.

Fukt. ställen; *Göt. t. r.*: Sk. Öl. Ög. spr. Gotl. 0, *Sv. t. r.* Dal. 0.

208. **Ænothéra.** *Gultraf.*

1. **Æ. biennis** L.; stjelkblad strödda, äggrunda—lansettlika och kortskaftade; kronblad längre än ståndarne. 3.

2—3 fot hög med rotbladen i rosett, omvänt äggrunda—aflånga, trubbiga och uddspetsiga; frukter tilltryckta intill stjelken.

Ruderatväxt, ursprungl. förvildad; *Göt. t. r.*: Sk. Hall. spr. Boh.?, *Sv. r.*: Söd. spr. Vestm. Dal.?

2 Ordn. DIGYNIA.

209. **Chrysosplénium.** *Guldpuhra.*

1. **C. alternifólium** L.; blad naggade och ofvan gleshåriga; rotblad långskaftade, stjelkblad få, skiftevis ställda; skärmbblad talrika, halfrunda—äggrunda, sittande n. i krans tätt under blommorna; ståndare 8—10. 1.

Omkr. fingerhög, späd och ljusgrön med guldgula blommor.

Skuggrika ställen vid bäckar och källdrag; *Göt. spr.*: Gotl. Öl. r., *Sv. spr.*, *Norrl. spr.*: Med.—Vb. r., *Lpl. r.*

- * **C. tetrándrum** Th. Fries; blad ofvan glatta; skärmbblad vigglika; ståndare 4.

Mindre och spädare med mera grönaktiga blommor.

Vid bäckar och källor i fjellen; *Lpl. r.*

3 Ordn. TRIGYNIA.

210. **Poly'gonum.** *Knäfv.*

- A. Blommor 2—4 tillsammans, kortskaftade i bladvecken.

1. **P. aviculäre** L., *Trampgräs*; stipelslidor sargade eller flikiga; blad ovala—lansettlika kortskaftade; frukt finprickig, svartbrun och glanslös, *innesluten* inom kalken, med nedtill bredare sidor; blomskaft kortare än kalken. 3, 4.

Vanl. nedliggande och grenig, helt och hållet örtartad; blad något blågröna; stipelslidor hvita; blommor invändigt hvita eller ljusröda; ståndare vanl. 8; rot enårig.

Ruderatväxt, stundom på hafsstränder, allmän.

2. **P. Raji** Bab.; blad vanl. smalt lansettlika; frukt slät, ljusbrun och glänsande, långt *utskjutande* ur kalken, med nedtill afsmalnande sidor; blomskaft längre än kalken. 3, 4.

Liknar mycket föreg. art, men har stammen nedtill af fastare byggnad, mera röda blommor, mångårig rot och större frukter.

Hafsstränder; *Göt. Skåne r.*

- * **P. Robértii** Lois.; frukt svartbrun, lika lång som kalken.

Hafsstränder; *Göt. Skåne r.*

B. Blommor i tätt ax, ensamt i stjelkens spets; stjelk upprätt och enkel; stipelslidor hårlösa; de nedre bladen långskaftade, de öfre oskaftade; stift fria.

3. **P. viviparum** L.; *Höfrö, Mortog*; ax nedtill med groddknoppar; de nedre bladen aflånga—ovalade med *ovingade* skaft, de öfre lansettlika. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med tjock rotstock, hvita blommor, undertill grålundna blad och bruna stipelslidor.

Ängar och betesmarker; *Lpl. Norrl. Sv. a., Göt. Dalsl. a. Vg. Ög. norra Smål. spr. Boh.—Sk. Blek. r.*

4. **P. Bistorta** L., *Ormrot*; ax utan groddknoppar; de nedre bladen äggrunda—hjärtlika och *nedlöpande* på skaftet, de öfre äggrunda stjelkomfattande. 3.

Omkr. 2 fot hög med mycket tjock rotstock, blekröda blommor och undertill blekgröna, stundom nära tumsbreda blad.

Fuktiga ängar och kärr; *Göt. Hall. r. Sk. t. r. Blek. Smål. r. Ög.?, Sv. Söd. Upl. Vestm. r.*

C. Blommor i klasar från bladvecken; stjelk slingrande; blad hjertlika—pillika.

5. **P. Convólulus** L., *Binda*; stjelk kantig; de utväxta kalkbladen *ovingade*; frukter glanslösa; blomskaft mycket korta. 3.

Omkr. 2 fot lång med gröna, inuti hvita blommor.

Ruderatväxt och ogräs, allmän.

6. **P. dumetorum** L., *Löfbinda*; stjelk trind; de utväxta kalkbladen på ryggen bredt *hinnvingade*; frukter glänsande; blomskaft utdragna. 3.

Lik föreg. art, men ofta 5—6 fot lång, med gröna och hvitkantade blommor.

Lundar, skogsbackar och berg, ofta i skärgården; *Göt. spr.: Dalsl. t. r. Gotl. 0, Sv. spr.: Verml. t. r. Dal. 0, Norrl. Gestr. Med. Äng. r., Lpl. r.*

D. Blommor i ax i spetsen af grenarne eller från bladvecken, utan groddknoppar; stjelk vanl. grenig, ej slingrande.

a. Ax tätblommiga och tjocka.

7. **P. amphibium** L., *Vatten-knäfva*; blad aflånga—lansettlika, *vid basen rundade* eller hjertlika; axskaft glatta och färade; rotstock krypande; blommor ljusröda med 5 ståndare. 3, 4.

a. **aquaticum**; blad flytande på vattnet, långskaftade och glatta; stipelslidor utan hår.

I vatten; *Göt. Sv. t. a.: Gotl. Öl. Boh.—Dal. spr., Norrl. spr., Lpl. r.*

b. **terrestre**; blad upprätta, mera kortskäftade, sträfva och håriga; stipelslidor med hår i spetsen.

Fuktiga ställen nära vatten h. o. d.

8. **P. lapathifolium** L., *Röd-knäfva*; blad lansettlika och *nedåt spetsiga*; axskäft sträfva; rot trådig; stipelslidor med inga eller korta hår; blommor rödaktiga eller grönaktiga med 6 ståndare. 3, 4.

Omkr. fotshög; kalkblad med glandler; frukter platta med urhålkade sidor.

Ruderatväxt på fukt. ställen, stundom ogräs; *Göt. Sv. a., Norrl. t. a., Lpl. r.*

9. **P. Persicaria** L.; blad lansettlika och *nedåt spetsiga*; axskäft glatta; rot trådig; stipelslidor med långa hår; blommor röda eller hvitaktiga med 6 ståndare. 3, 4.

Liknar mycket föreg. art, men är af renare färg; kalkblad utan glandler; somliga frukter trekantiga, de öfriga rundade med kullriga sidor; ax stundom något glesblommiga.

Fukt. ställen, mest såsom ruderatväxt och ogräs; *Göt. spr.: Sk. Hall. Blek. a., Sv. spr.: Ner. Dal. r., Norrl. Gestr.—Med. r.*

b. Ax glesblommiga och smala.

10. **P. strictum** All.; blad jemnbredt lansettlika; stipelslidor med *långa* hår; ax vanl. upprätta; kalkblad utan glandler. 3, 4.

Några tum hög och småbladig, af *mild* smak, vanl. ända från roten grenig med utbredda grenar, röda blommor och glänsande frukter. Hela växten ofta rödaktig.

Fuktiga ställen, isynnerhet hafsstränder samt vid Venern, Vettern, Hjelmaren och Mälaren; *Göt. spr.: Sk. t. a. Blek. inre Smål. r. Gotl.?, Sv. spr.: Vestm. r. Dal. 0, Norrl. Gestr. Hels. Vb. r.*

— **mite**; blad lansettlika; ax slaka och lutande; blommor ljusröda eller hvitaktiga.

$\frac{1}{2}$ fot hög eller deröfver, mera grön, med upptill mera grenig stjerk.

Stränder; mindre vanlig än hufvudarten.

11. **P. Hydrópiper** L., *Vattenpeppar, Jungfrutvål*; blad lansettlika; stipelslidor med *korta* hår; ax lutande; kalkblad med glandler. 3, 4.

Omkr. fotshög, af *skarp* och brännande smak, med ljusgröna och vågiga, slutl. rodande blad; frukter icke glänsande.

Fukt. ställen och stränder, stundom i vatten; *Göt. Sv. a., Norrl. Gestr. a. Hels. Med. spr. Ång. Vb. r.*

4 Ord. TETRAGYNIA.

211. **Paris.** *Trollbär.*

1. **P. quadrifolia** L.; blad omvänt äggrunda eller ovala och spetsiga, vanl. 4, stundom 5—6, i en enda krans. 1, 2.

Stjolk $\frac{1}{2}$ fot hög och enkel; bär svartblått.

Skuggrika och myllrika lundar; *Göt. Sv. t. a., Norrl. spr.: Jtl. t. a., Lpl. t. r.*

212. **Adóxa.** *Desmansknopp.*

1. **A. Moschatellína** L.; rotblad långskaftade och dubbelt fingerlikt delade med flikiga flikar (småblad); stjolkblad 2, motsatta och enkelt trefingrade; blomhufvud i stjolkens spets. 1, 2.

Omkr. fingerhög med vit, krypande och upptill fjällig rotstock; toppblomman har 8 (egentligen 4) ståndare; sidoblomorna 10 (egentl. 5).

Myllrika lundar; *Göt. spr.: Hall. Sk. a. Gotl. inre Smål. r., Sv. spr.: Dal. r., Norrl. r.: Gestr. spr. Ång. Vb. 0.*

213. **Elatine.**

1. **E. Hydrópiper** L.; bladens skaft längre än skifvan; blommor oskaftade; foderflikar och kronblad 4; ståndare 8; kronblad ljusröda; fröhus 4-rummigt med vanl. hästskoformigt krökta frön. 3, 4.

Stränder, vanligen i vattnet; *Göt. spr.: Öl.? Gotl. 0, Sv. spr., Norrl. spr.: Ång. r. Jtl. Herj.? Lpl. spr.*

2. **E. triandra** Schk.; blad nästan utan skaft; blommor oskaftade; foder 3-deladt; kronblad och ståndare 3; kronblad ljusröda; fröhus vanl. 3-rummigt med nästan raka frön. 3, 4.

Någon gång är fröhuset 4-rummigt, ett och annat blad kan vara tydligare skaftadt.

Stränder, helst af sjöar, r.; *Göt. Blek. Ög. Boh. Dalsl., Sv. Söd. Vestm. Ner. Verml., Norrl. Gestr. Ång. Vb.*

3. **E. hexándra** D.C.; blad kortskaftade; blommor långskaftade; foderflikar och kronblad 3, ståndare 6; kronblad hvita; fröhus 3-rummigt med n. raka frön. 3, 4.
Stränder r.; *Göt. Vg. Boh. Dalsl., Sv. Verml.*

9 Klassen. **ENNEANDRIA.**

1 Ordn. **HEXAGYNIA.**

214. **Bútomus.** *Blomvass.*

1. **B. umbellátus** L.; blomflock med 3-bladigt och brunt svepe; rotstockens blad långa och n. jemnbreda. 3
Stängel trind och 2—4 fot hög.

I åar och strömmar, stundom i sjöar och hafsvikar; *Göt. spr.: Ög. t. a. inre Smål. t. r. Blek. Gotl. Öl. r. Sk. Hall. t. a. Boh. r. Dalsl. t. r., Sv. t. a.: Verml. t. r. Dal. r., Norrl. r.: Ång. Herj.?*

10 Klassen. DECANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA.

215. *Arctostáphylos*.

1. **A. officinalis** Wimm. o. Grab., *Mjölonris*; blad fleråriga och läderartade, omvänt äggrunda—vigglika; blommor i fåblommig klase i spetsen af grenarne. 1, 2.

Ofta mer än fotslång med släta blad; blomkrona hvit, nedtill genomskinlig och upptill rödaktig; bär runda, röda och mjöliga samt af en fadd smak. Liknar lingonris, men bladens kanter äro ej nedvikna.

Skogshedar och berg; *Lpl. Norrl. a., Sv. t. a., Göt. t. a.: Boh. spr. Öl. 0.*

2. **A. alpína** (L.) Spr., *Ripbär*; blad enåriga, omvänt äggrunda eller spadlika, upptill rodande; blommor 2—3 i spetsen af grenarne. 1.

Liknar föreg., men blommorna äro upptill grönaktiga, utslående före de skrynkliga, på båda sidor nätådriga bladen; bär runda och svartblå, saftiga och syrliga.

Hedar i fjellen; *Lpl. a., Norrl. Jtl. Herj. spr., Sv. Dal. t. r.*

216. *Andrómeda*.

A. Blad platta och åtskilda; kronpip äggformig.

1. **A. polifolia** L., *Rödpor*; blad smalt lansettlika och n. oskaftade med nedvikna kanter; blommor i flock i spetsen af grenarne. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och upprätt; blommor och blomskaft ljusröda.

Myrar; *Lpl. Norrl. a., Sv. t. a., Göt. t. a.: Öl. Gotl. r.*

B. Blad barr- eller nållika och tätt tegellagda; kronpip klocklik.

2. **A. tetragona** L., *Lummerljung, Lummerkräkling*; blad barrlika, n. trekantiga med pillik bas; blommor på långa ensamma skaft, utgående från sidan af grenarne. 2.

1—2 fot hög och ljunglik med utbredda grenar; blommor hvita, liknande Liljekonvaljer; blad omkr. 2 linier långa och genom kanternas invikning trekantiga. Af de korsvis motsatta bladen äro grenarne fyrkantiga och uppåt tjockare.

Hedar i fjellregionen; *Lpl. spr.: Torn. Lpm. a.*

3. **A. hypnoides** L., *Mosskräkling*; blad nållika; blommor på långa ensamma skaft, utgående från spetsen af grenarne. 1, 2.

Liten, mycket fingrenig och liknande Björnmossa, bildande knappt tumshöga tufvor med hvita, upptill rödletta blommor; blad linielånga.

Torr och hård mark i fjellregionen h. o. d.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj.

217. **Phyllodoce.** *Blåljung, Fjell-ljung.*

1. **P. coerúlea** (L.) Salisb.; blad barrlika tegellagda, jemnbreda och trubbiga samt undertill blekgröna. 1, 2.
Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre, grenig och risaktig, något lik *Erica Tetralix*, men med något större, slutl. blåaktiga blommor.

Hedar i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. mångenst., *Sv.* Dal. t. r.

218. **Rhododendrum.** *Alpros.*

1. **R. lappónicum** (L.) Wahlenb., *Lapsk Alpros*; blad enåriga, ovala och trubbiga, undertill gulgröna och slutl. rostbruna af kådprickar. 1, 2.

Låg, vresig och nedtryckt; grenar nedtill bara, upptill beklädda med teml. tätt sittande, spiralställda och $\frac{1}{2}$ tum långa blad; blomfoder mycket litet; ståndare stundom 5.

Hedar i fjellen; *Lpl.* r., helst omkr. Qvickjock.

219. **Ledum.** *Squatram, Vildpors.*

1. **L. palustre** L.; blad n. jemnbreda med nedvikna kanter och undertill rostbrunt ulliga; blomflockar täta och rikblommiga. 2.

2—4 fot hög med starkt luktande blad och blommor.

Tufviga kärr, helst i skogstrakter; *Lpl.* a., *Norrl.* a.?: Jtl.?
Sv. a., *Göt.* spr.: Dalsl. a. Ög. t. a. Hall. Boh. Gotl. r. Sk. t. r.

220. **Py'rola.** *Vintergröna.**)

- A.** Pistillens stift nedböjdt och i spetsen bågböjdt; kronblad utstående. Blommor i allsidig klase; blad n. helbräddade.

1. **P. rotundifolia** L.; foderflikar lansettlika och teml. långa, 2 gånger kortare än kronan; blommor snöhvita eller rödletta.

Omkr. fotshög med n. runda, ljusgröna blad och välluktande blommor.

Skogar; *Lpl.* *Norrl.* *Sv.* a., *Göt.* spr.: Dalsl. Ög. a. Boh. Sk. t. r. Blek. r.

2. **P. chlorantha** Swartz; foderflikar triangelformiga och 4 gånger kortare än kronan; blommor grönhvita.

Omkr. fotshög med smärre och runda, mörkgröna blad och luktlösa blommor.

Skogar, helst af gran; *Norrl.* spr.: Jtl. Herj. r. Ång. t. r. Vb. 0, *Sv.* spr., *Göt.* spr.: Blek. Sk.—Boh. t. r.

- B.** Pistillens stift rakt; kronblad samstående.

- a. Blommor i allsidig klase, snöhvita eller rödletta; blad n. helbräddade.

*) Dessa växter blomma under sommaren.

3. **P. média** Sw.; foderflikar *lansettlika*; stift öfverskjutande kronan.

Omkr. fotshög med n. rundade och ljusgröna blad; blommor vålluktande, med upptill åtskilda kronblad.

Skogar (vanligen i få exemplar); *Göt.* t. r.: Blek.—Ög. spr. Gotl. t. a. Öl. 0, *Sv.* t. r.: Söd. Upl. Verml. spr., *Norrl.* r.: Herj. Med.?

4. **P. minor** L.; foderflikar triangelformiga och *korta*; stift inneslutet inom kronan.

Lägre än föreg. arter med smärre, rundade eller ovala, blekgröna blad och luktlösa blommor med nästan hopslutna kronblad.

Skogar, teml. allmän: Öl. Boh. Jtl. t. r.

b. Blommor i ensidig klase, grönhvita; blad finsågade.

5. **P. secunda** L.; foderflikar triangelformiga, korta och fintandade.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med mera bladig stielk än hos de föreg. arterna; blad smärre, ovala—lansettlika och ljusgröna; blommor luktlösa.

Skogar, teml. allmän.

221. *Chimáphila*. *Vintergröna*.

1. **C. uniflóra** (L.) Fr., *Enblommig Vintergröna*; blomma *ensam* och lutande i stielkens spets med n. platta och utstående kronblad; blad rundade—spadlika och sågtandade. 3.

Omkr. fingerhög, n. örtartad och enkel, med en stor hvit och mycket vålluktande blomma med rakt och utdraget stift; blad skaftade, mjuka och ljusgröna.

Barrskogar, helst af gran; *Göt.* mångenstädes: Blek. Sk. r., *Sv.* t. a., *Norrl.* mångenst.: Ång. a. Vb. r.?, *Lpl.* r.

2. **C. umbelláta** (L.) Pursh, *Flockblommig Vintergröna*; blommor i enkel *flock* i spetsen af grenarne, med utstående kronblad; blad kranssittande, lansettlikt vigglika och tandade. 3.

Omkr. fingerhög och n. buskartad med ljusröda blommor utan stift; blad oskaftade, hårda och läderartade, ofvan mörkgröna.

Skogar; *Göt.* t. r.: Smål. Ög. spr. Blek. 0, *Sv.* t. r.: Söd. Upl. Verml. spr., *Norrl.* Gestr. Hels. r. Herj.?

222. *Monótropa*. *Tallört*.

1. **M. Hypópitys** L.; blommor kortskaftade i slutligen upprätt klase. 3, 4.

Omkr. 5 tum hög och köttig, vid torkning svartnande; blomdelar vanl. håriga; ståndareknappar enummiga.

Skogar, parasit på tallrötter; *Göt.* spr.: Boh. Blek. Öl. r. Gotl. t. r., *Sv.* spr.: Dal.?, *Norrl.* Gestr. Hels. r.

2 Ordn. DIGYNIA.

223. *Scleranthus*. *Knafvel*.

1. *S. annuus* L.; kalkens flikar spetsiga utstående och nästan utan hinnkant. 3.

Omkr. fingerhög, ljusgrön och klynnedelad; blommor gytttrade både i grentopparne och i bladvecken; rot enårig eller tvåårig.

Sandåkrar och andra dyl. ställen; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.*

2. *S. perennis* L.; kalkens flikar rundadt trubbiga med bred *hvit hinnkant* och slutl. inböjda. 3.

Lik föreg. art, men blågrön; blommor gytttrade i grentopparne; rot mångårig.

Grusbackar och berg; *Göt. a., Sv. spr.: Söd. Upl. a. Dal. 0, Norrl. Gestr.—Med. r.*

224. *Saxifraga*. *Stenbräcka*.

- A. Med nyskott till växtens förökning. Mångåriga örter. Kronblad ofta gula, stundom rödaktiga eller hvita.

- a. Blad odelade (antingen helbräddade eller tandade). 1. *S. Cotyledon*. 2. *S. Aizoon*. 3. *S. oppositifolia*. 4. *S. stelarialis*. 5. *S. Hirculus*. 6. *S. aizoides*.

- b. Blad fingerlikt klufna. 7. *S. cæspitosa*.

- B. Utan nyskott. Antingen mångåriga örter, vanligen försedda med groddknoppar vid roten (stundom äfven i bladvecken), eller 1—2-åriga utan groddknoppar. Kronblad vanligen hvita.

- a. Blad naggade. Rot mångårig. Utan groddknoppar. 8. *S. nivalis*.

- b. Blad fingerlikt klufna eller flikiga, de nedre stundom naggade. Med groddknoppar. 9. *S. granulata*. 10. *S. cernua*.

- c. Blad fingerlikt klufna eller flikiga, de nedre stundom naggade, sällan alla nästan hela. Utan groddknoppar.

11. *S. rivularis*. 12. *S. tridactylites*.

1. *S. Cotylédon* L.; stjelk med några spridda blad; rotblad tunglika; kronblad rent *hvita*, aflånga—tunglika. dubbelt så långa som foderflikarne. 3.

Stjelk klibbluden, $\frac{1}{2}$ —2 fot hög med stora och talrika bladrossetter vid basen; grenar talrika, utstående och rikblommiga i en stor pyramidformig vippa nästan efter hela stjelkens längd; blad tjocka och läderartade, tätt kantade med små hvita broskartade tänder. Liknar en *Sempervivum*.

Fuktiga klippväggar, helst i fjellregionen, stundom i fjellens björkregion; *Lpl. r., Norrl. Jtl. r.*

2. *S. Aizoon* Jacq.; stjelk med några spridda blad; rotblad vanl. aflånga; kronblad *grönhvita* och ofta rödprickiga, omvänt äggrunda, dubbelt så långa som foderflikarne. 3.

Liknar föreg., men är spensligare och vanl. blott några tum hög; stjelk upptill klibbhårig, nedtill glatt med teml. små blad-

rosetter: grenar få och fåblommiga, i början bildande en blomqvast, sedan en n. jemnbred vippa, knappt upptagande stjelkens öfre tredjedel; blad som hos föreg. art.

Klippväggar i fjellen, mycket r.; *Lpl.* Piteå Lpm. (enl. ex. af L. L. Læstadius i Linköpings el. läroverks museum).

3. **S. oppositifolia** L.; stjelkblad tätt tegellagda, omvänt äggrunda (eller aflånga—tunglika), nästan alla *mot-satta*; kronblad *rödviolotta*, aflånga—lansettlika och trubbiga, $1\frac{1}{2}$ gång så långa som foderflikarne. 1, 2.

Bildar låga rikblommiga tufvor med vanl. nedliggande grenar; blad mycket små och läderartade, i kanten håriga; hvarje gren i spetsen försedd med *en* teml. stor och n. klocklik, i början rosenröd, slutl. violett blomma.

Af snövatten fuktiga ställen högt upp i fjellen; *Lpl.* t. a. i högfjellen, *Norrl.* Jtl. Herj. t. a. på de högsta fjellen.

4. **S. stellaris** L.; stjelk n. bladlös och stängellik; rotblad aflånga—vigglika, upptill sågade; kronblad *hvita*, nedtill med 2 gula prickar, och smalt lansettlika, spetsiga och dubbelt så långa som foderflikarne. 2, 3.

Stjelk späd och knappt 5 tum hög, ofta lägre, bar eller nedtill beklädd af inemot tumslånga spetsiga blad, upptill med få, n. enblommiga och i början nedböjda grenar. Blomfodret är *fritt* från fruktämnet, djupt deladt och slutl. nedböjdt. Växten är vanligen finhårig.

Fuktiga och något dolda ställen i fjellen, t. ex. vid bäckar, i fjell- och björkregionen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. mångenst., *Sv.* Dal. r.

- **comosa**; stam enblommig, upptill delad i flera utdragna och utstående grenar med gytringar af fjälllika blad; blomfoder mycket litet.

I fjellregionen; *Lpl.* r.

5. **S. Hirculus** L.; stjelk mångbladig med åtskilda och jemnbredt lansettlika blad; kronblad *guldgula* med mörkare punkter, aflånga och trubbiga, omkr. 3 gånger så långa som foderflikarne; blommor n. klocklika. 3.

Stjelk spenslig och omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, upprätt och vanl. enstaka, med få sidoskott, upptill med 1—3 stora och långskaftade blommor; stjelkens öfre del jemte blomskaften brunulliga; blad glatta, omkr. tumslånga och platta. Blomfodret är *fritt* från fruktämnet, djupt deladt och slutl. nedböjdt.

Torfkärr; *Lpl.* spr., *Norrl.* Vb. Ång. Jtl. r., *Sv.* Vestm. Upl. r., *Göt.* Ög. Smål. Sk. r.

6. **S. aizoides** L.; stjelk mångbladig med åtskilda, jemnbreda—syllika blad; kronblad vanl. ljusgula med mörkare prickar, aflånga—lansettlika och trubbiga, dubbelt så långa som foderflikarne; blommor platta. 3.

Stjelkar (grenar) 3—6 tum långa, nedliggande eller uppstigande med talrika nyskott, upptill med några få enblommiga och finhåriga blomskaft; blad i kanten finhåriga, n. barrlika och knappt $\frac{1}{2}$ linie breda: fröhus n. klotrundt; kronblad åtskilda, högre upp på fjellen stundom mörkgula, sällan (i Jtl.) rödaktigt pomeransgula.

Våta ställen i fjellen, helst på klippväggar; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. t. a.

7. **S. cæspitosa** L.; stjelk n. bladlös och stängellik; rotblad vigglikt afsmalnande till skaft, upptill med 3—5 korta och jemnbreda—aflånga flikar; kronblad *grönhvita* eller *blekgula*, omvänt äggrunda och dubbelt så långa som foderflikarne. 2, 3.

Bildar låga och mjuka, vanl. mycket täta tufvor, hvarifrån flera, 1—3 (sällan ända till 6) tum höga stjelkar uppskjuta med 1—4 upprätta, kortskaftade blommor i toppen; bladflikar trubbiga eller spetsiga.

Högländta, solöppna och vanl. torra klippor, helst i fjellregionen; i fjellen: *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. t. r. Herj. r.; utom fjellen: *Norrl.* Ång. r. (äfvén på hafsklippor) Med. r.

8. **S. nivális** L.; stjelk n. bladlös och stängellik; rotblad omvänt äggrunda eller spadlika; kronblad *hvita* eller något rödvioletta, aflånga och af foderflikarnes längd. 2, 3.

Stjelk teml. spenslig och vanl. 2—3 tum hög (med smärre blad), stundom något tjockare och ända till 8 tum hög (med större blad), oftast enstaka, upprätt eller båg böjd, upptill delad i en- eller flerblommiga, upprätta eller utstående blomskaft; blad undertill rödaktiga, tvärt afsmalnande till skaft; blomfoder ofta rödaktigt.

Något dolda klippor och andra af snövattnen fuktiga ställen i fjellen, helst i fjellregionen, sällan i lägre fjelltrakter; *Lpl.* t. a., *Norrl.* Jtl. Herj. mångenst. i fjellen, Med. r.

9. **S. granulata** L., *Knylbräcka*; stjelk flerbladig; de nedre bladen skaftade, njurlika och naggade, de mellersta n. oskaftade, vigglika och flikiga med 8—3 flikar, de öfversta hela och smala; kronblad omvänt äggrunda och 3 gånger så långa som foderflikarne. 2.

Omkr. fotshög med rotbladen vanligen i rosett; stjelk med få blad nedtill och vanl. bladlös upptill; blommor stora med lukt af mandel, i rikblommig och qvastlik vippa.

Solöppna backar och ängar; *Göt.* Sv. a.: Hall.—Dal. spr., *Norrl.* Gestr. spr. Hels. Ång. r.

10. **S. cernua** L.; stjelk flerbladig, försedd med groddknoppar både nedtill och vanl. äfvén i bladveckan; de nedre bladen skaftade njurlika och flikiga, de mellersta oskaftade vigglika och flikiga, de öfversta hela och

smala; kronblad *hvita*, omvänt äggrunda och 3—4 gånger så långa som foderflikarne. 3.

Stjolk enkel (stundom flera tillsammans) och spenslig, $\frac{1}{2}$ —1 fot hög, ofta ullig och teml. rikbladig med flera mörkröda groddknoppar i hvarje veck af de öfre bladen; blomma vanl. ensam, stor och lutande i stjolkens topp, sällan fruktbärande; blomfoder *fritt* från fruktämnet. Har sällan (i Torn. och Lul. Lpm.) 3—6 blommor i klase.

Nägot dolda klippor och andra af snövatten fuktiga ställen i fjellen, helst i fjellregionen; *Lpl.* teml. vanlig, *Norrl.* Jtl. spr. Herj. t. r.

11. **S. rivularis** L.; stjolk stängellik enbladig; rotblad långskaftade njurlika och flikiga; stjolkbladet vanl. oskaftadt och omvänt äggrundt med utdragen bas; kronblad *hvita*, aflånga eller omvänt äggrunda, dubbelt så långa som foderflikarne. 3.

Stjelkar mycket späda och vanl. blott $\frac{1}{2}$ —2 tum höga, enkla eller upptill delade i 2 långa enblommiga och håriga blomskäft med obetydliga blommor; rot tvåårig. Liknar *Ranunculus pygmaeus*.

Sumpiga och dolda ställen, t. ex. i klippspringor samt i och vid bäckar i fjellen; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. Herj. spr., *Sv.* Dal. r.

12. **S. tridactylites** L.; stjolk mångbladig; alla bladen oskaftade och *vigglika*, de nedre långt afsmalnande; kronblad vigglika eller omvänt äggrunda, tvärhuggna eller urnupna, *dubbelt* så långa som foderflikarne; fruktskaft utstående, fina och trådsmla, *flera gånger längre* än det n. klotrunda blomfodret. 1, 2.

Omkring fingerhög och spenslig, vanl. grenig från roten och oftast rödaktig, med rosettlikt gytrade, snart vissnande rotblad, de första hela; stjolkblad stundom hela.

Berg och backar; *Göt.* spr.: Gotl. a. Blek. Boh. r. Hall. Smål. t. r., *Sv.* t. r.: Söd. Upl. spr. Dal. 0, *Norrl.* Jtl. r.

* **S. adscendens** L.; kronblad 3 gånger så långa som foderflikarne; fruktskaft upprätta och korta, sällan längre än det bredt äggformiga fodret; eljest som hufvudarten.

Liknar hufvudarten, men är vanl. grön (sällan rödaktig) med något högre, styf och upptill grenig stjolk och mera varaktiga rotblad.

Torra solbelysta klippor eller åkrar; *Lpl.* r., *Norrl.* Jtl. t. r. Herj. Med. r., *Sv.* r.: Ner. t. r. Dal.?, *Göt.* Dalsl. Vg. r. Ög.?

225. *Dianthus. Nejlika.*

A. Kronbladens skifva hel eller upptill tandad.

a. Blommor långskaftade i qvastlik vippa.

1. **D. deltoides** L., *Ängsnejlika*, *Gräsnejlika*; blomfoder rörformigt med mycket korta svepeblad; rotstock skottalstrande. 3.

Vanl. ljusgrön, omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; stjelk småluden; kronblad röda med omvänt äggrund, i spetsen tandad skifva.

Torra ängar och åkerrenar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Gestr. a. Vb. r.*

— **gláucus**; blågrön med hvita eller blekröda kronblad. *Göt. r.: Blek. Vg?, Sv. r.: Ner. Dal?, Norrl. Gestr. Hels. Ång. r.*

B. Blommor med korta eller inga skaft.

2. **D. Arméria** L., *Tofsnejlika*; blomfoder upptill afsmalnande, med mycket långa och *lansettlika*, *borstbärande* svepeblad; rot tvåårig och svag, utan rotskott. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och sträfluden; kronblad röda med smalt aflång och n. helbräddad skifva.

Ruderatväxt nära hafvet; *Göt. r.: Sk. Öl. spr., Sv. r.*

Anm. Vid Kudby i Ög. (enl. ex. af Studer. G. Adlerz) är en märklig, närstående form funnen med teml. utdragna blomskaft, men eljest mest lik nyss beskrifna art; torde vara bastard af *D. deltoides* och *D. Armeria*.

3. **D. prólifer** L., *Hylsnejlika*; blommor inom gemensamt torrhinnigt och *borstlöst* svepe; blomfoder utan enskildt svepe; rot svag och enårig utan rotskott. 3, 4.

Lika hög som de föreg. arterna och n. glatt; kronblad ljusröda, föga framskjutande ur fodret, med mycket kort, omvänt äggrund och i spetsen tandad skifva.

Ruderatväxt; *Göt. Sk. Öl. r. Gotl. t. r. Ög. r.*

B. Kronbladens skifva djupt mångflikad.

4. **D. arenárius** L., *Sandnejlika*; rotstock med tätt tufvade grenskott; svepeblad $\frac{1}{4}$ så långa som foderpipen. 3.

Stjelkar vanl. fingerhöga och enblommiga; blad omkr. $\frac{1}{2}$ linie breda och en tum långa, blågröna och stela, vanl. spetsiga; blommor mer än tumsbreda, snöhvita och särdeles under natten välluktande.

Sandfält, helst på flygsand; *Göt. Boh. r. Hall. t. r. Sk. spr. (helst vid ö. kusten) Blek. r.*

5. **D. superbis** L., *Praktnejlika*; rotstock med glesa grenskott; svepeblad $\frac{1}{3}$ så långa som foderpipen. 3, 4.

Stjelkar vanl. fotshöga, stundom mycket lägre, upptill vanl. greniga och flerblommiga; blad mer än en linie breda och omkr. 3 tum långa, rent gröna och något veka, vanl. något trubbiga; blommor omkr. $1\frac{1}{2}$ tum breda, vanl. ljusröda, stundom hvita.

Ängar; *Göt. Sk. spr. Hall. t. r. (för öfrigt nära svenska gränsen på Tornio kyrkogård i Finland).*

226. **Gypsóphila.** *Fünting.*

1. **G. murális** L.; blad n. platta, något afsmalnande åt båda ändar; blommor lutande, spridda på hårfina skaft i bladig vippa; pålrot utan rotskott. 3, 4.

Omkr. 2—4 tum hög och glatt, blågrön eller rodnande, med mycket spenslig och upprätt stjelk, stundom med utbredda och n. nedliggande grenar, utgående från stjelkens midt eller från dess bas; kronblad rödletta och hela eller urnupna.

Torra sandiga backar; *Göt.* Vg. Hall. r. Sk. t. r. Blek. spr. Smål. r. Ög. t. r., *Sv.* Söd. Upl. r. Vestm. t. r., *Norrl.* Hels. r.

2. **G. fastigiata** L.; blad n. tråds mala, något plattade och trubbiga; blommor upprätta, kortskaftade och n. jemnhöga i knippen, bildande en qvastlik vippa; rotstock skottalstrande. 3.

Blågrön eller rodnande med styfva och uppstigande, $\frac{1}{2}$ —1 fot höga, upptill klibbludna stjelkar; vippan utgående ofvan stjelkens midt; kronblad 2 linier långa och hvita; blad smalare än stjelken.

Torra sandiga ställen, helst (blott?) på kalkformation; *Göt.* Öl. spr. Gotl. t. r. Sk. r., *Sv.* Dal. mellan Mora och Garberg.

227. **Saponária.** *Såpört.*

1. **S. officinalis** L.; blommor kortskaftade i täta knippen; blomfoder glatt, vid fruktmognaden uppblåst på midten; blad bredt lansettlika. 3, 4.

1—2 fot hög, upprätt och n. glatt; kronblad hela eller något urnupna med fjällika bikronblad.

Ruderatväxt, trol. förvildad; *Göt.* spr.: Gotl. Smål. Vg. r. Dalsl. 0, *Sv.* t. r.: Verml. Dal. 0.

3 Ordn. TRIGYNIA.

228. **Siléne.** *Glim.*

A. Blomfoder redan under blomningstiden uppblåst, nätådrigt och äggformigt. Hela växten glatt.

1. **S. inflata** Sm., *Smällor, Tarald*; blommor lutande; kronbladens skifvor klufna nedom midten, med obetydlig bikrona; blomsjärmar hinnaktiga. 3.

Fotshög och deröfver, vanl. upprätt; blad vanl. äggrundt lansettlika och blågröna; blommor stora, vanl. i rikblommig vippa, med vit krona och violett foder; fröhus rundadt äggformigt.

Torra ängar och berg, stundom ruderatväxt och ogräs; *Göt.* a.: Ög. inre Smål. Boh. Dalsl. spr., *Sv.* a.: Verml. Dal. spr., *Norrl.* Lpl. spr.

2. **S. maritima** With.; blommor nästan upprätta; kronbladens skifvor klufna till midten samt försedda med tydlig bikrona; blomsjärmar bladartade. 3.

Lägre än föreg. art, som denna mycket liknar, och mera grenig med uppstigande och fåblommiga grenar, ofta tuffbildande; fröhus n. klotrundt; blad smalt lansettlika och ljusst blågröna.

Hafsstränder; *Göt.* r.: Boh. a. Hall. t. a. Ög. 0, *Sv.* t. r., *Norrl.* r.: Med.?

B. Blomfoder under blomningstiden icke uppblåst.

- a. Foder i början rörformigt; växten vanl. luden. Blommor blott på aftonen och under natten utslagna. Kronbladens skifva delad.

3. **S. nutans** L., *Backglim*; blommor *nedböjda* i ensidig vippa med motsatta och utstående 5—1-blommiga grenar; blad platta; rotblad lansettlika—tunglika, stjelkblad smalt lansettlika. 2, 3.

Upprätt och fotshög, nedtill småluden och upptill klibbluden, med talrika rotskott ofta tufbildande; blomfoder slutl. uppblåst upptill, med korta och spetsiga tänder; kronblad gulhvita. Mindre ofta är hela växten glatt.

Torra ängar, backar och berg; *Göt.* t. a.: vestra Smål. r. Boh. spr. Dalsl. t. r., *Sv.* t. a.: Verml. Dal. t. r., *Norrl.* Gestr. spr. Hels.—Vb. r.

4. **S. viscosa** (L.) Pers.; blommor *upprätta* i allsidig vippa med motsatta, upprätta och 1—5-blommiga grenar; rotblad lansettlika—tunglika; stjelkblad från bred bas lansettlika eller äggrunda, i kanten *vågiga*. 3.

Upprätt och lika hög som föreg. art, öfverallt klibbluden, utan rotskott; blomfoder slutl. uppblåst nära midten, med korta och trubbiga tänder; kronblad hvita utan bikrona; stjelk mycket tjockare än hos föreg.; blomskaft korta.

Hafsstränder vid Östersjön; *Göt.* Öl. r. Blek. Smål. spr. Ög. r., *Sv.* Söd. spr. Upl. r.

5. **S. noctiflora** L.; blommor *upprätta*, ensamma eller i fåblommig och klynnedelad vippa (knippe); blad *platta*; rotblad omvänt äggrunda, stjelkblad aflånga—lansettlika. 3.

Upprätt och omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, klibbigt mjukluden och ljusgrön, utan rotskott; blomfoder slutl. uppblåst på midten, med långa syllika tänder; kronblad innantill ljusröda, utantill gulaktiga. Liknar *Melandrium vespertinum*, men har samkönade blommor och svag enårig rot.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar; *Göt.* r.: Sk. Öl. t. a. Gotl. Hall. Kalmarl. Ög. spr., *Sv.* r.: Söd. Upl. spr., *Norrl.* Gestr. Jtl. r.

- b. Foder päronformigt eller klocklikt; växten ofta glatt; blommor utslagna under dagen. Kronbladens skifva djupt urnupen.

6. **S. rupestris** L.; foder päronformigt; blommor upprätta och n. jemnhöga i klynnedelad och rikblommig vippa. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, glatt och blågrön, upprätt och vanl. från rotstocken mycket grenig och tufbildande; blommor snöhvita på långa och hårfina skaft; blad lansettlika eller äggrundt lansettlika.

Gråstensberg; *Göt.* mångenst.: *Blek.* inre Smål. r. Sk. Öl. *Gotl.* 0, *Sv.* spr.: *Verm.* Ner. t. a. Dal. t. r., *Norr.* r.: *Gestr.* Jtl.², *Lpl.* t. r.

7. **S. acúlis** L.; foder klocklikt; blommor n. upprätta, *ensamma* på korta skaft i spetsen af grenarne. 2, 3.

Bildar stora och låga, ljusgröna tufvor med talrika rosenröda blommor; blad små hårbräddade och knappt liniebreda, de flesta tätt hopgyttrade; stjelk föga utvecklad. Är vanl. tvåbyggare.

Fuktiga ställen i fjellen, helst i fjellregionen eller vid vägkanter och på klippor i björkregionen, sällan lägre ned; *Lpl.* a., *Norr.* Jtl. Herj. a. uppe i högfjellen.

229. **Stellária.** *Stjernblomma.*

A. Kronblad klufna (till midten). Blad smala oskaftade.

1. **S. holóstea** L.; blad lansettlikt jemnbreda eller mot spetsen afsmalnande, stundom aflånga; blomknippe i stjelkens spets; kronblad längre än fodret; skärnblad bladartade; fröhus klotrundt af fodrets längd. 2, 3.

Fotshög, n. glatt och rent grön med uppstigande, styf, bräcklig och sträfkantig stjelk och stora blommor; blad i kanten sträfvä; ståndare fästade n. under fruktämnet (liksom hos de båda följ. arterna). Liknar något *Cerastium arvense*.

Lundar och ängar, helst i skärgården; *Göt.* Boh. t. r. Sk. t. a. Hall. *Blek.* Kalmarl. Öl. spr. inre Smål. Ög. r. *Sv.* Söd. vid Mariefred.

B. Kronblad delade (till eller nära basen). Blad breda, de nedre skaftade. — Blomknippe i stjelkens topp. Frön knöliga.

2. **S. némorum** L., *Lundstjerna*; de nedre bladen hjertlika, de öfre äggrunda; blomskaft *flera gånger längre* än fodret; fröhus jemntjockt och utdraget, dubbelt så långt som fodret; kronblad längre än fodret. 2, 3.

Fotshög och deröfver, ljusgrön och småluden med rotstock, uppstigande, vek och trind stjelk samt stora blommor; blad stora. Liknar *Malachium*.

Bäckdalar och lundar, helst i skogsbygder och i fjellen; *Lpl.* t. a., *Norr.* spr.: Vb. t. a. Hels. *Gestr.* r., *Sv.* spr.: Vestm. r. Ner. t. r. Upl. 0, *Göt.* spr.: Sk. a. Ög. Boh. t. r. Kalmarl.? Öl. *Gotl.* 0.

3. **S. média** (L.) Vill., *Narf, Våtnarf*; blad äggrunda—oval; blomskaft vanl. *föga längre* än fodret; fröhus äggformigt och något längre än fodret; kronblad ej öfverskjutande fodret, vanl. kortare. 1—4.

Mycket grenig, saftfull och ljusgrön med vanl. utbredda och nedliggande grenar; stjelk trind med en hårig rand; blad och blommor smärre än hos föreg. art; ståndare ofta 3—5; rot enårig.

Ogräs och ruderatväxt, allmän.

C. Kronblad delade (till basen). Blad smala oskaf-tade. Blomskärmar hinnaktiga. Stjeln kantig.

a. Blomknippe i *stjellens topp*; foderblad tydligt 3-nerviga; kronblad längre än fodret; frön knöliga. Blad ej sträfva i kanten.

4. **S. palustris** Retz.; kronblad vanligen dubbelt så långa som fodret; fröhus knappt utskjutande ur fodret. 2, 3.

Vanl. blågrön, mindre ofta rent grön, och alldeles glatt med *upprätt* stjeln och upprätta blomskäft; blad n. jemnbreda. På torrare ställen och under torra somrar blifva kronbladen stundom förkrympta och ej utskjutande ur fodret.

Fuktiga ängar och stränder; *Göt.* t. a.: Boh. r. Gotl. 0, *Sv.* t. a., *Norrl.* Gestr. spr. Hels. —Ång. r.

5. **S. graminea** L.; kronblad föga längre än fodret; fröhus $\frac{1}{3}$ längre än fodret. 2, 3.

Något mörkgrön och glatt med utbredd och *slak* stjeln och slutl. nedböjda blomskäft; blomskärmar hårbräddade; blad jemnbreda eller stundom aflångt lansettlika.

Ängar, allmän.

b. Blomknippen *från bladveckan*; foderblad *ötydligt* nerviga; kronblad af fodrets längd; frön släta. Blad lansettlikt jemnbreda, i kanten finsågade och sträfva.

6. **S. Friesiána** Ser.; fröhus $\frac{1}{3}$ längre än fodret. 2, 3.

Ljusgrön med sträfva, utbredda och slaka stjelnkar, stundom tufvad; blomskäft slutl. nedböjda. Liknar de båda föreg. arterna.

Fuktiga ställen i skogar och på svedjeland; *Lpl.* spr., *Norrl.* spr.: Gestr. t. r., *Sv.* spr.: Verml. t. a., *Göt.* t. r.: Dalsl. inre Smål. Ög. (i skogsbygderna) spr. Boh.? Öl. Gotl. 0.

* **S. alpestris** Fr.; stjeln glatt; blad lansettlika, n. glatta; kronblad kortare än fodret; blomskäft utstående.

I fjellen t. r.; *Lpl.*, *Norrl.* Med. Herj., *Sv.* Dal.

c. Blommor ensamma i bladveckan och stödda af blad eller af gröna blomskärmar.

7. **S. boreális** Big.; blad aflånga eller aflångt lansettlika och nedtill hårbräddade; kronblad hälften kortare än fodret, hvarur fröhuset långt utskjuter. 3.

Ljusgrön och 1—2 fot lång med glatta och uppstigande (stundom n. upprätta) stjelnkar; blad n. glatta, tunna och ofta spetsade; blomskäft teml. korta och slutl. upprätta; foderblad ötydligt nerviga; frön släta; pistiller vanl. 5; kronblad ofta fel-slående.

Våta ställen i fjellen, sällan i lägre fjelltrakter; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. spr. Ång. r., *Sv.* Dal. r.

8. **S. crassifolia** Ehrh.; blad aflånga—lansettlika glatta; kronblad längre än fodret; fröhus betydligt kortare än fodret. 3.

Blågrön med något spröda och uppstigande, vanl. $\frac{1}{2}$ fot långa och glatta stjelkar; blad något tjocka och köttiga, trubade eller mycket kort spetsade; blomskaft teml. korta, slutl. nedböjda; foderblad otydligt nerviga; frön knöliga.

Hafsstränder; *Göt.* Boh. r. Hall. t. r. Sk. spr. Öl. Gotl. r., *Norrl.* Vb. r.

— **paludosa**; ljusgrön och nästan upprätt.

Kärr och källdrag, helst i fjellens björkregion, sällan utom fjellen; *Lpl.* t. r., *Norrl.* Jtl. Vb. Ång. r., *Göt.* Vg. r.

d. Blomknippen *både i bladveckan och i stjelkens topp*, eller stundom enstaka blommor; kronblad *kortare* än fodret; frön knöliga. Blad lansettlika—*aflånga* och glatta.

9. **S. uliginosa** Murr.; fröhus af fodrets längd; foderblad 3-nerviga. 2, 3.

Blågrön och glatt med utbredda och slaka stjelkar; blomskaft utstående, omkr. dubbelt så långa som fodret.

Källdrag och bäckar; *Göt.* mångenst.; Gotl. 0, *Sv.* spr.: Ner. t. a., *Norrl.* Gestr.—Med. Herj. spr.

230. **Arenaria.**

1. **A. trinervia** L., *Skogsnarf*; blad äggrunda, de nedre skaftade; foderblad lansettlika och spetsade, mycket längre än kronan; blomskaft slutl. nedböjda. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ fot hög och ljusgrön med utbredda och upptill klynne-delade stjelkar; blad 3—5-nerviga och i kanten häriga; blomfoder vanl. n. glatt; fröhus kortare än fodret; frön släta.

Skogar och lundar; *Göt.* *Sv.* t. a., *Norrl.* spr.: Jtl. Ång. Vb. r.

2. **A. serpyllifolia** L., *Sandnarf*; blad äggrunda oskaftade; foderblad äggrundt lansettlika och spetsade, med $\frac{1}{3}$ längre än kronan; blomskaft slutl. upprätta. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, mörkgrön och finluden med utbredda och upptill klynne-delade stjelkar; blad mycket små; blomfoder finhårigt; fröhus något längre än fodret; frön knöliga.

Torra grusiga ställen; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* spr.: Vb.?, *Lpl.* r.

3. **A. ciliata** L., var. **humifusa** (Wahlenb.); blad äggrunda—*aflånga* kortskaftade; foderblad *aflånga*—trubbiga; blomkrona med $\frac{1}{3}$ längre än det otydligt nerviga fodret; blomskaft slutl. upprätta. 2, 3.

2—4 tum lång och glatt med nedliggande grenar; blad mycket små; fröhus betydligt längre än fodret. Liknar föreg. art.

Torra klippbranter i fjellregionen, mycket r.; *Lpl.* Unna Toki vid Virihaure.

* **A. gothica** Fr.; vanl. upprätt; blad hårbräddade; stjelk utan grenskott; rot svag och enårig.

Torra kalkberg, mycket r.; *Göt.* Gotl., Vg. på Kinnekulle (ymnigt).

231. *Ammadénia*. *Saltnarf*.

1. **A. peplóides** (L.) Gmel.; blad oskaftade, äggrunda—
aflånga och spetsiga; blommor skaftade, ensamma i
bladvecken. 3.

Nedliggande (eller i början upprätt), mycket saftfull och ofta
fyrkantig af de tätt sittande, mycket tjocka bladen; blomskaft
n. af fodrets längd; fröhus stort, $\frac{1}{3}$ längre än fodret; kronblad
kortare än fodret (hos honblommorna).

Hafsstränder; *Göt. spr.*: Sk. a. Blek. Ög. r., Sv. Söd. r., *Norrl.*
r.: Med.?

232. *Alsine*.

A. Stjelk klynnedelad med blommor i vippa och ned-
till bar med enårig rot.

1. **A. tenuifolia** (L.) Crantz, var. **viscosa**; blad plattade,
vid basen 5-nerviga; foderblad sylrika, kortare än frö-
huset och betydligt längre än kronbladen. 3.

Upprätt, fingerhög och klubbhårig med hvita blommor.
Sandfält; *Göt.* Skåne spr. i ö. delen.

B. Stjelkar mycket korta och tufvade med långa och
1—3-blommiga grenar.

2. **A. stricta** (Sw.) Wahlenb.; blad n. nervlösa och otyd-
ligt trekantiga; foderblad spetsiga, lika långa med frö-
huset och kronbladen. 2, 3.

Glatt med ofta mer än en tum långa blomskaft och 2—5
tum höga, trådlika grenar.

Torrare ställen i fjellen, helst i fjellreg., r.; *Lpl.*, *Norrl. Jtl.*
Herj.

3. **A. biflora** (L.) Wahlenb.; blad n. nervlösa, ofårade
och plattade; foderblad trubbiga, kortare än fröhuset
och kronbladen; blomskaft finludna. 2, 3.

Lika hög som föreg. art med något tjockare grenar än hos
de öfriga arterna; kronblad stundom urnupna.

Något fuktiga ställen i fjellen, helst i fjellregionen, stund-
om i björkreg.; *Lpl. Norrl. Jtl.* Herj., a. i högfjellen.

4. **A. rubella** Wahlenb.; blad trenerviga, fårade och
plattade; foderblad spetsiga, längre än kronbladen, men
kortare än fröhuset; blomskaft vanl. finludna. 2, 3.

Vanligen lägre än de båda föreg.; grenar styfva, 1—3 tum
långa; kronblad stundom blekröda.

Något fuktiga, grusiga ställen i fjellen, helst i fjellreg.; *Lpl. r.*

233. *Lepigonum*. *Fjällnarf*.

A. Alla frön likformiga.

1. **L. rubrum** (L.) Fr.; frön knöliga och aldrig ving-
kantade, tresidiga och omvänt äggrunda; fröhus knappt
utskjutande ur fodret; stipler äggrundt lansettlika, n.
åtskilda med otydlig slida. 3.

I början ofta upprätt, slutl. utbredd och nedliggande. Blågrön och småluden med svag rot, stundom öfvervintrande; blomknippe vipplikt med talrika blomstödjeblad; stjelk trind; blomskäft 2—3 gånger längre än fröhuset; foderblad utan svart fläck nedtill; kronblad rödvioletta; rot enårig.

Ruderatväxt, helst på torra sandiga ställen, sällan vid hafvet; *Göt. a., Sv. t. a., Norrl. Gestr.*—*Med. spr. Ång. Vb. r.*

— **perennans**; öfvervintrande och omkr. en fot lång med utbredda grenar; stipler n. hela, föga glänsande och aflångt lansettlika.

Fuktiga och leriga ställen t. r.; *Göt. Boh. Smål. Blek., Sv. Verml., Norrl. Gestr.*

— **radicans** (Presl.); öfvervintrande med något tjock rot; stjelk 1—3 tum lång, täckt af de närsittande bladen; stipler hela, bredt äggrundt lansettlika och glänsande; vippa n. bladlös.

Sandiga och gräsbevuxna ställen, helst vid hafvet, r.; *Göt. Gotl. Smål. Hall. Boh.*

B. Frön af 2 slag*): somliga plattade, rundade och vanl. vingkantade, de öfriga något kantiga och bredt omvänt äggrunda; stipler nedtill hopväxta till en kort slida.

2. **L. salinum** (Presl.) Fr.; fröhus utskjutande ur fodret; stiplernas fria del kort och äggrund. 3.

Är liksom föreg. art i början mera upprätt och blir slutl. ofta utbredd och nedliggande. Rent grön och vanl. glatt med svag *enårig* rot; blomknippen ofta klaselikt utdragna och upp- till med vanl. felsläende blomstödjeblad; stjelk något hoptryckt; blomskäft af fröhusets längd eller dubbelt längre; foderblad vanligen med svart fläck nedtill; kronblad vanl. hvita, i spetsen violetta.

Denna art förekommer under följ. former, mellan hvilka sannolikt (enligt J. A. Lefflers observationer) ingen gräns kan bestämmas.**)

a. **urbicum** Leffl.; fröhus föga utskjutande ur fodret; blomskäft vanl. af fröhusets längd; de flesta fröen kantiga och icke knöliga; rot något tjock, stundom tvåårig.

Ruderatväxt på fuktiga ställen, helst inuti landet nära större sjöar, t. ex. Vnern, Mälaren och Roxen, mindre ofta vid hafvet; *Göt. r.: Boh. spr. Hall. Vg.?, Sv. r.: Upl. spr. Ner. Söd. O.*

b. **leiospermum** Kindb.; fröhus omkr. 1½ gång så långt som fodret; blomskäft vanl. dubbelt längre än fröhuset, stundom

*) På somliga exemplar äro fröen lika till formen.

**) I afseende på dessa formers utbredning i Sverige må anmärkas, att *leiospermum*, *sperguloides* och *neglectum* aldrig förekomma utom hafsstränderna; deremot finnes *urbicum* sällan vid hafvet; *leiospermum* är här allmännast, ehuru temligen sällsynt i andra länder, der *neglectum* åter är mycket allmän.

lika långa dermed; de flesta fröen plattade och otydligt eller icke knöliga; rot svag och enårig.

Hafsstränder; *Göt. a., Sv. spr., Norrl. spr.: Ång. r.*

c. **neglectum** Kindb.; frön tydligt knöliga, eljest som nyss beskrifna form; dock äro blomskaften vanl. korta och fröhuset långt utskjutande.

Hafsstränder: *Göt. Boh. Hall. Blek. spr. Ög. r., Sv. Upl. r., Norrl. Gestr. r.* — Skall äfven vara funnen inuti landet på ett ställe i Dalarne.

d. **sperguloides** (Lehm.) Fisch. o. Mey.; fröhus föga utskjutande, rundadt och trubbigt; frön ovingade och knöliga, de flesta plattade; blomskaft vanl. utdragna, de flesta bladlösa; blomknippen långa och klaselika; kronblad röda eller violetta; foderblad bredt hinnkantade.

Leriga hafsstränder r.; *Göt. Boh.*

3. **L. marínum** Wahlb.; fröhus ungefär dubbelt så långt som fodret; stiplernas fria del kort och äggrund. 3, 4.

Liknar något föreg. art, men har tjock *mångårig* rot, mycket större fröhus (ungefär så stora som ärter) samt n. bladlöst, ofta klaselikt, men teml. kort (vanl. omkr. tumslångt) blomknippe; stjelk något hoptryckt eller kantig; blomskaft vanl. dubbelt så långa som fröhuset; foderblad sällan med svart fläck nedtill; kronblad vanl. rent hvita eller i spetsen svagt violetta; alla frön släta, plattade och rundade samt vanligen alla vingade och bruna.

Hafsstränder; *Göt. Boh. t. a. Hall. spr. Sk. a.*

— **fasciculäre** (Lönnr.); alla frön ovingade och svarta. Helst vid Östersjön; *Göt. Sk. Smål. Öl. Gotl. r.*

4. Ord. PENTAGYNIA.

234. **Agrostemma.** *Rödklätt, Kornnejlika.*

1. **A. Githágo** L.; blad jemnbreda; blomskaft enblommiga. 3.

Omkr. 2 fot hög och sträfluden; foderflikar längre än kronan; rot svag och enårig.

Ogräs i råg- eller kornåkrar, teml. allmän; *Lpl. r.*

235. **Viscária.**

1. **V. purpúrea** Wimm., *Tjärblomma*; kronblad naggade eller urnupna; foder långt och klubblikt med spetsiga tänder; fröhus aflångt. 2, 3.

Stjelk fotshög, nedom de öfre lederna *klubbig* liksom af tjära; blad smala jemnbreda, de öfre håriga; blommor purpurroda (sällan hvita), kortskaftade i åtskilda knippen, som bilda en aflång vippa. *V. vulgaris* Röhl.

Torra och solöppna ställen, t. ex. på berg och åkerrenar; *Göt. a., Sv. spr.: Söd. Upl. a. Dal. t. r.?, Norrl. spr.: Gestr. Hels. t. a. Vb. 0.*

2. **V. alpína** (L.) Fr.; kronbladens skifva tvåklufven; foder kort och n. klocklikt med trubbiga tänder; fröhus n. klotrundt. 2, 3.

Vanl. $\frac{1}{2}$ fot hög, något blågrön och upptill rodnande, glatt; stjelk *icke* klibbig; blad mycket smala; blommor vanl. rosenröda och närsittande i qvastlikt stälda knippen. På Öland blir ofta stjelken föga utvecklad.

Ängsbackar, helst i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. a. Vb.—Hels. r., *Sv.* Dal. spr. Vestm. Söd. r., *Göt.* Öl. mångenst. Blek. Hall. Boh. r.

236. *Melándrium.* *Klintblära.*

1. **M. diúrnum** Fr.; växtens hår utan glandler; foderflikar lansettlika spetsiga; fröhusets tänder tillbakaböjda. 2, 3.

1— $1\frac{1}{2}$ fot hög, ljusgrön (eller rodnande) och mjukbårig; stjelkblad äggrundt lansettlika; blommor vanl. purpurröda, sällan blekröda eller hvitaktiga, öppna om dagen och luktlösa.

Myllrika lundar, helst i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* spr.: Jtl. a., *Sv.* spr.: Ner. t. a., *Göt.* spr.: Sk. a. inre Smål. t. r. Gotl. 0.

2. **M. vespertinum** (Sibth.) Fr.; upptill glandelhårig; foderflikar korta och trubbiga; fröhusets tänder raka. 2, 3.

2—3 fot hög och gråluden med klibbhåriga (glandelhåriga) blomskaft och foder; stjelkblad lansettlika; blommor vanligen hvita (sällan ljusröda), vålluktande och öppna mot aftonen. Liknar *Silene noctiflora*, men har rotstock liksom föreg. art.

Ruderatväxt, äfven på stränder, och ogräs i åkrar, helst i slättbygder; *Göt.* t. a.: Smål. Boh. spr. Dalsl. r., *Sv.* t. a.: Vestm. Dal. spr. Verml. t. r., *Norrl.* spr.: Jtl. r. Herj.? Vb. 0.

237. *Vahlbergella.*

1. **V. apétala** (L.) Fr.; blommor ensamma, i början lutande; foder äggformigt uppblåst, vanligen inneslutande blomkronan. 2, 3.

Grön eller rodnande, 2—8 tum hög, stundom med flera n. bara stjelkar från rotstocken; kronblad ljusröda.

Ängsbackar högt uppe i högfjellen; *Lpl.* r.

2. **V. affinis** (Vahl) Fr.; blommor 1—3, upprätta; foder aflångt, kortare än kronan. 2, 3.

Spensligare än föreg. med smalare blad och hvita eller rödletta kronblad.

Ängsbackar högt upp i fjellen, mycket r.; *Lpl.* Torn. Lpm. på Nuljalaki.

238. *Lychnis.* *Gökblomma.*

1. **L. flos cucúli** L.; blomfoder n. klocklikt och 10-nervig. 3.

Omkr. fotshög eller deröfver med rotstock och smalt lansettlika, oskaftade stjelkblad; kronbladens flikar jemnbreda.

Ängar; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* spr.: Gestr. Hels. a. Ång. r. Vb. 0.

239. *Cerástium.* *Hönsnarf.*

- A. Rot mångårig med talrika tufbildande rotskott; stjelkar uppstigande eller (hos *C. alpinum*) äpprätta.

1. **C. vulgatum** L.; kronblad af fodrets längd eller *föga längre*; blomskärmar teml. *smalt* hinnkantade; fröhus krökt och något längre än fodret; fruktskaft utstående och bågböjda. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller deröfver, vanl. sträfluden och med utbredda stjelkar; talrika blommor i vipplikt knippe; blad vanl. aflånga. I fjellen äro kronbladen stundom mer än vanligt utskjutande.

Ångar och backar, allmän.

2. **C. arvense** L.; kronblad 2—3 *gångar* längre än fodret; blomskärmar *bredt* hinnkantade; fröhus nästan rakt och knappt utskjutande ur fodret; fruktskaft upp-rätta. 2, 3.

Ända till fotshög och vanl. luden med glandelhåriga blom-skaft och teml. talrika blommor i knippe, större än hos föreg. art; blad lansettlika—jemnbreda; fröhus *smalt* och omkr. 3 linier långt.

Ruderatväxt och ogräs i torra, helst sandiga åkrar, troligen införd med säd eller gräsfro; *Göt. r.*: Gotl. a. Sk. spr. Hall. Boh. 0, *Sv. Söd. Upl. Verml. r., Norrl. Gestr.?*

3. **C. alpinum** L.; kronblad omkr. dubbelt längre än fodret; de öfre blomskärmarne *smalt* eller otydligt, de nedre icke hinnkantade; fröhus *föga* krökt och dubbelt längre än fodret; fruktskaft raka och vanl. upp-rätta, sällan nedböjda. 2, 3.

Stjelkar omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga och *upprätta* med ensamma eller 2—3 stora blommor (sällan flera i vippa), hvars kronblad äro omkr. $\frac{1}{2}$ tum långa; fröhus teml. tjockt och omkr. $\frac{1}{2}$ tum långt. Blad-formen och växtens beklädnad äro mycket föränderliga; ju bredare bladen äro, desto mer håriga blifva de: stundom är växten n. alldeles glatt med smala blad.

Teml. torra, stundom något fuktiga ställen i fjellen, sällan (i Vg.) utom fjellen; *Lpl. a., Norrl. Jtl. Herj. a. Med. r., Sv. Dal. r., Göt. Vg. på Halleberg.*

- * **C. latifolium** L.; glandelhårig; blomskärmar utan hinnkant; fruktskaft vanl. nedböjda; blad breda rundade—ovala och gröna; fröskal (enl. Grenier) uppblåst och *föga* sammanhängande med växtämnet (frökärnan).

Högt upp i fjellregionen vid snöbackar; *Lpl. r.*

4. **C. trigynum** Vill.; pistiller vanl. 3, sällan 4; kronblad dubbelt längre än fodret; blomskärmar utan hinnkant; fröhus rakt och något längre än fodret; fruktskaft snart nedböjda. 2, 3.

Löst tufvad, glänsande mörkgrön, nästan glatt och fåblom-mig; blad smala, ofta ensidiga och trubbiga, med vanl. otydlig medelnerv; stjelk mycket grenig, omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång och vanl. nedliggande; fröhus kort och tjockt.

Våta ställen, helst vid bäckar, högt upp i fjellen; *Lpl.* och *Norrl.* Jtl. Herj. t. a. (åtm. i fjellregionen), *Sv.* Dal. r.

B. Rot enårig utan rotskott; stjelkar nästan upprätta. Ståndare ofta 5; blommor små.

a. Blomskärmar och foderblad med bred hinnkant; ståndare och kronblad glatta. Blomknippe ofta flocklikt.

5. **C. semidecandrum** L.; blomskaft straxt efter blomningen nedböjda, 2—4 gånger längre än fodret. 1, 2. Fingerhög eller deröfver, blekgrön och vanligen med kort klibbigt ludd; blad ovala—aflånga.

Ängar och backar; *Göt.* t. a., *Sv.* t. a.: Verml. t. r. Dal. r., *Norrl.* Gestr. t. r.

b. Blomskärmar och foderblad med smal eller otydlig hinnkant; ståndare och kronblad glatta; foderblad upptill glatta.

6. **C. glutinosum** Fr.; skärmbblad och foderblad *smalt* hinnkantade; blomskaft straxt efter blomningen utstående, af fodrets längd eller dubbelt längre. 1, 2.

Liknar föreg. art, men är mera klibbig.

Ängsbackar, helst nära hafvet och större sjöar; *Göt.* Hall. Sk. Blek. spr. Öl. a. Gotl. Ög. t. r. Vg. r.

* **C. pumilum** Curt.; blomskärmar och foderblad utan hinnkant; blomdelar stundom fyrtaliga; fruktskaft stundom mera utdragna; blomskärmar ofta breda.

Hafsstränder, mycket r.; *Göt.* Boh. flerstädes.

c. Blomskärmar utan hinnkant; ståndare eller kronblad håriga; foderblad upptill håriga.

7. **C. viscosum** L.; kronblad nedtill håriga; ståndare glatta; blomskaft utstående och *kortare* än fodret eller lika långa dermed. 2, 3.

Fingerhög eller deröfver, ljusgrön och klibbhårig med korta hår; blommor gyttrade i spetsen af grenarne; blad rundade—ovala; fröhus krökt och n. dubbelt längre än fodret. Blommar något sent.

Ruderatväxt på fuktiga ställen, stundom äfven i skogar; *Göt.* spr.: Blek. Boh. Dalsl. r. Gotl. 0, *Sv.* t. r., *Norrl.* Gestr. Ång. Jtl. r., *Lpl.* r.

8. **C. strigosum** Fr.; kronblad glatta; ståndare långhåriga; blomskaft utstående, de flesta 2—3 gånger så långa som fodret. 2, 3.

Liknar något *C. vulgatum* och är stundom $\frac{1}{2}$ fot hög, stråfhårig med aflångt äggrunda blad och rakt fröhus, som föga utskjuter ur fodret.

Torra ängsbackar, helst nära hafvet samt vid Vettern; *Göt.* Hall. Sk. t. r. Blek.—Ög. Öl. Gotl. r., *Sv.* Söd. r.

240. *Maláchium*. *Vattennarf*.

1. *M. aquáticum* (L.) Fr.; de nedre bladen skaftade, de öfre stjelkomfattande; kronblad längre än fodret. 3.

Ljusgrön med nedliggande eller uppstigande, 1—2 fot lång och nedtill fyrkantig (upptill trind) stjelk, grofådriga, vågbräddade och hjertlika blad, klibbludna blomskaft och foder; fröhus föga längre än fodret; blomskaft slutl. utstående. Liknar *Stellaria nemorum*. Varierar på torrare ställen med nästan hela stjelken fyrkantig samt de flesta bladen skaftade.

Stränder och andra våta ställen; *Göt.* spr.: Hall. Blek. r. Smål. t. r. Dalsl. r. Gotl. Öl. 0, *Sv.* spr.: Dal. r. Verml. 0, *Norrl.* Gestr. r.

241. *Sagina*.

- A. Stjelkar utgående från rotstocken och ej tufvade. Blomkrona omkr. 3 gånger så lång som fodret. Blommans delar femtaliga (anordnade efter femtalet).

1. *S. nodósa* (L.) Fenzl; blomskaft och fröhus alltid upprätta. 3.

Vanl. fingerhög och upprätt, knutig af små bladknippen i de öfre bladveckan; stjelkar enkla eller klynnedelade.

Stränder och andra våta ställen; *Göt.* t. a.: inre Smål. t. r., *Sv.* t. a., *Norrl.* t. r.: Gestr. Jtl. spr. Herj.?, *Lpl.* r.

- B. Stjelkar tufvade, utgående från sidorna af en tät bladrosett. Blommans delar stundom fyrtaliga: foderblad trubbiga, kronblad kortare eller föga längre än fodret, stundom felslående. Rot flerårig. Låga växter med små blommor.

2. *S. procumbens* L.; kronblad vanl. felslående; blomdelar vanl. 4-taliga; blomskaft snart bågböjda; fröhus lutande; foderblad slutl. utspärrade; fröhusets skal breda och ovala och något längre än fodret. 2—4.

1—6 tum lång, vanl. nedliggande; fröhus n. klotrundt och trubbigt; blad vanl. uddspetsiga.

Något fuktiga ställen, helst såsom ruderat- och hafsstrandväxt, a. till fjellens björkregion.

3. *S. saxátilis* Wimm.; kronblad föga kortare än fodret, sällan felslående; blomdelar vanl. 5-taliga; blomskaft snart bågböjda; fröhus lutande; foderblad tilltryckta intill fröhuset, hvars skal äro smala lansettlika, dubbelt längre än fodret. 2, 3.

Lik föreg. art, men vanl. mindre och mycket ljust grön; fröhus aflångt och något spetsigt; blad n. utan udd.

Fuktiga ställen i fjellen, helst i barrskogsregionen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. a. Herj. spr. Ång. Med. r., *Sv.* Dal. r.

4. *S. nivális* Fr.; kronblad något längre än fodret; blomdelar vanl. 5-taliga; blomskaft nästan raka; fröhus

upprätt; foderblad tilltryckta; fröhusets skal breda ovala och föga längre än fodret. 2, 3.

Vanl. ännu mindre än de båda föreg. och tätt tufvad, sällan med utdragna och nedliggande grenar, samt af mörkare färg, n. brungrön eller rodnande; fröhus klotrundt och trubbigt; blad med kort udd.

Grusiga och något fuktiga ställen högt upp i fjellregionen r.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj.

5. **S. subuláta** (Sw.) Wimm.; krona af fodrets längd; blomdelar 5-taliga; blomskaft ofta bågböjda; fröhus slutl. något lutande eller nästan upprätt; foderblad tilltryckta; fröhusets skal äggrunda och något längre än fodret. 3.

Olik de tre föreg. arterna genom de styfva, med lång borstlik udd försedda bladen, som i likhet med stjelkens öfre del stundom äro glandelhåriga; fröhus n. klotrundt och trubbigt.

Fuktiga klippor nära hafvet, sällan (i Smål. och Vg.) inuti landet; *Göt.* Boh. a. Hall. spr. Sk. (i n. v. delen) spr. Smål. (i v. delen) t. r. Öl. r. Vg. vid Alingsås.

C. Stjelkar vanl. utan bladrosetter, sällan tufvade.

Blomdelar vanl. 4-taliga. Foderblad stundom spetsiga. Kronblad ej längre än fodret, vanl. felslående.

Rot enårig.

6. **S. stricta** Fr.; kronblad vanl. felslående; blomskaft n. raka; fröhus slutl. upprätt; foderblad äggrunda—oval, något trubbiga och slutl. utspärrade; fröhusets skal äggrunda—oval, föga längre än fodret. 2, 3.

Liknar *S. procumbens*, men är vanl. upprätt; fröhus äggformigt och trubbigt; blad glatta borstlösa; bladrosetter sällan förekommande; foderblad stundom något spetsiga.

Hafsstränder; *Göt.* spr.: Boh.—Sk. t. a. Gotl. t. r. Ög. 0.

— **marítima** (Don); stjelkar utbredda eller nedliggande, stundom utgående från en bladrosett; kronblad stundom utbildade, föga kortare än fodret.

Hafsstränder, r.; *Göt.* Boh. vid Kyrkesund (förf.). Troligen äfven annorstädes.

7. **S. ciliáta** Fr.; kronblad n. felslående; blomskaft ofta bågböjda; fröhus vanligen n. upprätt; foderblad äggrunda spetsiga och tilltryckta, de yttre med borstlik udd; fröhusets skal lansettlika, längre än fodret. 3.

Liknar *S. saxatilis*, men har härfin blomskaft och saknar bladrosetter; stjelkar ofta mycket greniga och utbredda eller n. upprätta, ända till $\frac{1}{2}$ fot höga; fröhus äggformigt och spetsigt; blad med borstlik udd, stundom glandelhåriga.

Torra betesmarker och trädesåkrar; *Göt.* Boh. r. Sk. flerst. i s. delen.

8. **S. apétala** L., var. **cæspitosa** (F. Aresch.); kronblad n. felslående; blomskaft vanl. upprätta; foderblad ägg-runda—aflånga spetsiga och slutl. utspärrade; fröhusets skal aflånga, längre än fodret. 3.

Liknar föreg. art, men är lägre och alldeles upprätt samt vanl. tufvad, dock utan några nedtryckta bladrosetter; fröhus bredt äggformigt och n. trubbigt; blad med borstlik udd.

Sandiga trädesåkrar, mycket r.; *Göt.* Skåne mellan Stens Hufvud och Rörum.

242. **Spérgula.** *Spergel.*

1. **S. arvensis** L.; frön n. klotformiga och *knöliga* med slät och vanl. smal hinnkant. 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och vanl. klibbhårig med undertill fårade blad; kronblad trubbiga (liksom hos följ. art); stipler teml. stora.

Ogräs i åkrar, teml. allmänt: Lpl. spr.

2. **S. vernális** Willd. (enl. Anders.); frön platta och *släta* med stråligt strimmig och bred hinnkant. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med styfware och glatt stjelk samt ej fårade blad; stipler mycket små; ståndare ofta 5.

Berg; *Göt.* spr.: Boh. Sk. r. inre Smål. Gotl. t. r., *Sv.* spr.: Ner. t. r. Dal. 0, *Norrl.* Hels. Ång. Jtl. t. r.

243. **Sedum.** *Fetknopp, Taklök.*

A. Blad platta, stora och breda, tandade.

1. **S. Teléphium** L.; kronblad lansettlika *blekgröna*. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög med styfva, ofta rödaktiga och vanl. enkla stjelkar; blad omkr. tumslånga, motsatta eller strödda, vanl. aflånga, de öfre ofta omfattande; blommor små och tätt sittande i tregrenigt knippe.

Berg, murar och stenbundna ställen; *Göt.* *Sv.* t. a.: Dal.?, *Norrl.* Gestr.—Med. spr. Ång. t. r. Vb. r.

— **angustifólium**; blad lansettlika, nedåt afsmalnande.

Göt. Skåne r., *Sv.* Söd. r.

- * **S. purpurascens** Koch; kronblad *röda*; blad vanl. omvänt ägggrunda.

Ruderatväxt på stenb. ställen; *Göt.* Boh. Sk. Gotl. r.

B. Blad n. trinda eller äggformiga, små och helbräddade, spiralställda (på grenskotten tätt tegellagda).

a. Utan grenskott.

2. **S. ánnuum** L.; kronblad *gröngula*, nästan lika långa med fodret och lansettlika; blad jemntjocka trubbiga. 3.

Glatt, vanl. upprätt och 2—3 tum hög, mörkgrön och brunfläckig; foderflikar trubbiga; blomknippets grenar axlika.

Berg; *Göt.* spr.: Dalsl. Boh. a. Smål. t. r. Sk. r. Öl. Gotl. 0, *Sv.* t. a.: Dal. r., *Norrl.* r., *Lpl.* r.

3. **S. villósum** L.; kronblad *rödvioletta*, längre än fodret, ovala—ägggrunda; blad aflångt trinda. 2, 3.

Glandelhårig, upprätt och 2—4 tum hög samt rodande; foderflikar trubbiga; blommor teml. stora i qvastlikt knippe, de flesta utdraget skaftade; ståndareknappar mörkvioletta; karpeller upprätta.

Fuktiga klippor i fjellen, mycket r.; *Lpl.*

b. Med tätbladiga och fortvarande grenskott. Kronblad längre än fodret och lansettlika (hos *S. anglicum* och *S. album* n. aflånga).

4. **S. album** L.; kronblad *hvita* eller *rödletta* och trubbiga; blad *jemntjocka* trubbiga. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre, vanl. rödaktig med utböjda blad och n. upprätta stjelkar; blommor teml. små och skaftade i qvastlikt knippe med klynnedelade grenar; ståndareknappar mörkvioletta.

Berg, helst på stränder; *Göt.* Gotl. Öl. a. Ög. (i ö. delen) a. Kalmarl. (i n. delen) spr. Blek. t. r. Hall. r. Vg. Boh. Dalsl. spr., *Sv.* Söd. a. Ner. Upl. spr. Vestm. r., *Norrl.* Hels. r.

* **S. balticum** C. Hartm.; blommor hälften mindre; ståndareknappar gula; blad ljusgröna.

Vid Östersjön; *Sv.* Söd. r., *Göt.* Gotl. t. r.

5. **S. anglicum** Huds.; kronblad *rödletta* och n. aflånga; blad bredt äggformiga. 3.

Blågrön eller rodande med teml. slaka stjelkar och grenskott; blommor större än hos föreg. art, sittande i knippe med axlika grenar; foderflikar äggrunda trubbiga; karpeller utstående; ståndareknappar mörkvioletta. Liknar mycket följ. art.

Hafsklippor; *Göt.* Boh. t. r.

6. **S. acre** L.; kronblad *guldgula*; blad *äggformiga*; foderflikar äggrunda trubbiga; karpeller utstående. 3.

Några tum hög och ljusgrön med uppstigande grenar; ståndareknappar gula; blommor i knippe med axlika grenar.

Ruderatväxt på murar, tak m. fl. andra torra ställen, äfven på berg utom fjellen; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* spr.: *Gestr.* a. Ång. Vb. t. r.

7. **S. sexanguläre** L.; kronblad *guldgula*; blad n. *jemntjocka*, trubbiga, ofta tätt tegellagda äfven på de blommande stjelkarne; foderflikar n. jemntjocka och trubbiga; karpeller utstående. 3.

Liknar föreg., men är spädare och blågrön med något mindre blommor; grenskottens blad i 6 rader.

Stenbundna och grusiga ställen, helst nära hafvet samt vid större sjöar, t. ex. Mälaren, Vettern och Glan; *Göt.* Gotl. spr. Ög. t. r. Kalmarl. Sk. Hall. r. Dalsl. r. vid sjön Ånimmen, *Sv.* spr.: Ner. r. Verml. Dal. O, *Norrl.* *Gestr.* r. Jtl. vid Storsjön r.

8. **S. rupestre** L.; kronblad *guldgula*; blad *syllika uddspetsiga*; foderflikar lansettlika spetsiga; karpeller upprätta. 3.

Omr. $\frac{1}{2}$ fot hög och blågrön eller rodnande med uppstigande grenar; blad nedtill med sporrelikt bihang (liksom hos föreg. art); blomknippets grenar axlika; blommor teml. stora; ståndareknappar gula.

Berg, helst nära hafvet och större sjöar; *Göt.* Gotl. Öl. spr. Ög. t. r. Smål. Sk. r. Hall. t. r. Boh. Vg. spr. Dalsl. t. r., *Sv.* Verml. spr. Ner. Söd. r.

11 Klassen. DODECANDRIA.

1 Ord. MONOGYNIA.

244. *Lythrum.* *Fackelblomma.*

1. **L. Salicária** L.; blad lansettlika stjelkomfattande; de nedre blomkransarne åtskilda; de öfre axlikt förenade. 3.

Omr. 2 fot hög och upprätt med kantig stjelk. 6 ståndare äro längre än de öfriga.

Stränder; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* r.; *Gestr.*—*Med.* spr.

245. *A'sarum.* *Hasselört.*

1. **A. europæum** L.; kalk finluden och kortskaftad. 1.
Rotstock upptill delad i ett par korta grenar, hvarifrån ett par mer än tumsbreda blad och blott en enda lutande blomma uppskjuta; kalk utvändigt grön, inuti mörkbrun.
Fuktiga lundar, mycket r.; *Göt.* Vg. (fordom äfven i Sk.), *Sv.* Söd. Upl. Vestm. Verml.

2 Ord. DIGYNIA.

246. *Agrimónia.* *Småborre.*

1. **A. Eupatória** L.; fruktfoder omvänt kägellikt och ända nedtill fåradt, upptill med utstående borst. 3.
Omr. 2 fot hög med undertill ludna och djupt sågade bladflikar; stjelkens blombärande del vanligen betydligt längre än den bladbärande. En större form, liknande följ. art, förekommer stundom i skärgården.

Ängar och backar; *Göt.* a.: inre Smål. Boh. Dalsl. spr., *Sv.* spr.: Söd. Upl. t. a. Verml. r. Dal. 0, *Norrl.* *Gestr.* spr. *Hels.* r.

2. **A. odoráta** Mill.; fruktfoder halfklotrundt—klocklikt, till midten svagt fåradt, upptill med nedböjda borst. 3.
Liknar föreg. art, men är större och omkr. dubbelt högre med kortare fruktfoder och stark lukt af de undertill glandelhåriga bladen; stjelkens blombärande del betydligt kortare än den bladbärande.

Ängar; *Göt.* t. r.: Ög. spr. Vg. Öl. Gotl. 0, *Sv.* Upl. r.

3 Ord. TRIGYNIA.

247. *Reséda.*

1. **R. Lutéola** L., *Wau*; blad lansettlika—aflånga, helbräddade och oskaftade; foder 4-flikigt. 3, 4.

1—2 fot hög och ofta grenig med upprätta grenar; blommor blekgula.

Ruderatväxt på sandiga ställen, helst nära hafvet; *Göt. r.*: Sk. spr. Dalsl. Vg. Ög. 0 (*Sv. Söd. Upl. tillfällig*).

4 Ordn. POLYGYNIA.

248. *Sempervivum. Taklök.*

1. **S. tectorum** L.; blomhylllets blad utstående; kronblad n. jemnbreda spetsade, finludna och dubbelt längre än fodret; bikronfjäll mycket små. 3.

Omr. $\frac{1}{2}$ fot hög och upptill glandelhårig med stora n. tumsbreda, kortskaftade blommor i ensidiga klasar; stjelk med tegellagda, äggrundt lansettlika blad och nedtill utskjutande stora bladrosetter, hvars blad äro n. ovala och i kanten håriga.

Ruderatväxt på torftak och murar; *Göt. spr. Sv. r.*: Boh.—Dal. 0.

12 Klassen. ICOSANDRIA.

1 Ordn. MONO—PENTAGYNIA.

249. *Prunus.*

1. **P. spinosa** L., *Slänbuske, Stärkbär*; blomskaft glatta; blad äggrunda—lansettlika, sågtandade, undertill slutl. glatta; frukt upprätt. 1, 2.

Omr. 6 fot hög med långa tornar; blommor utslagna före bladen; frukter af en ärts storlek, svarta, blåaggiga och beska, med mycket korta skaft, vanligen enstaka.

Ängar, berg och backar; *Göt. a.*: Dalsl. r. Vg. spr. vestra Smål. 0, *Sv. Söd. Upl. a. Vestm. spr. Verml. r.*

- * **P. fruticans** Weihe; blomskaft något finhåriga; blad ovala—aflånga. 2.

Något högre än hufvudarten med större frukter och mera ludna blad, som utslå nästan samtidigt med blommorna; blomskaft längre och vanl. parvis ställda.

Göt. Ög. Gotl. r. — Trol. äfven annorstädes.

2. **P. insititia** L., *Krikon*; blomskaft finludna; blad ovala sågtandade, undertill finludna; frukt hängande. 1, 2.

Omr. 8 fot hög med kortare, mindre hvassa tornar; blommor utslagna före bladen; frukter stora, rödaktigt svartblå med något utdragna skaft, vanl. parvis ställda; yngre qvistar finludna, liksom hos föreg. art.

På berg och vid gårdar, trol. oftast förvildad; *Göt. r.*: Vg. Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. Vestm. r., Norrl. Gestr. r.*

250. *Cerasus.*

1. **C. avium** (L.) D.C., *Fogelbär*; blommor i enkla *flockar*; blad tätt hopade i spetsen af grenarne och undertill finhåriga; bladskaft med 2 vårtor i spetsen. 1, 2.

Teml. högt träd; blad omvänt äggrunda spetsade; frukter klotrunda, söta och vanl. röda.

Skogsängar; *Göt.* t. r.: Sk. spr. Öl. 0, *Sv.* t. r.: Söd. spr. Dal. 0.

2. **C. Padus** (L.) D.C., *Hägg*; blommor i hängande *klasar*; blad skiftevis ställda och glatta; bladskaft med 2 vårtor i spetsen. 2.

Mindre träd; blad omvänt äggrunda spetsade; frukter klotrunda, bittra och svarta; blommor starkt luktande i n. jemntjocka klasar.

Skogsängar; *Lpl. Norrl. Sv.* a., *Göt.* spr.: Öl. Gotl. r. Ög. Sk. Dalsl. a.

251. *Cratægus. Hagtorn.*

1. **C. monógyna** Jacq.; blad med aflång omkrets partandade eller djupt parklufna; foderflikar från bred bas långt *utdragna* och smala; stift vanl. 1; blomskaft och fruktämnen *ludna*; frukter tjockast ofvan midten. 2, 3.

Teml. hög buske; frukter med 1 nöt; bladens sidonerver utböjda från hufvudnerven; stipler vanligen breda.

Skogsängar; *Göt.* spr., *Sv.* t. r.: Söd. Upl. mångenst. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r.

- **intermédia** (Kindb.); blad, foderflikar och stift lika med hufvudartens; blomskaft och fruktämnen *glatta*; frukter n. äggformiga, på midten tjockast. *C. monogy-na* var. *denudata* Schum.?

Troligen vanligare än hufvudarten; *Göt.* Sk. Smål. Ög. Dalsl., *Sv.* Ner. Upl.

2. **C. Oxyacantha** L.; blad bredt omvänt äggrunda och upptill flikiga eller inskurna (stundom pardelade); foderflikar *korta* och slutl. i spetsen nedböjda; stift vanligen 2; blomskaft och fruktämnen *glatta*; frukter äggformiga, nedtill tjockast. 2.

Vanl. högre än föreg. och omkr. 14 dagar tidigare blommande; frukter vanl. med 2—3 nötter; bladens nedre sidonerver vanligen inböjda mot hufvudnerven; stipler vanligen smala.

Skogsängar; *Göt.* a.: inre Smål. Dalsl. r. Vg. Boh. Ög. spr., *Sv.* Söd. Upl. a. Vestm. t. r. Ner. spr.

252. *Cotoneaster. Oxbär.*

1. **C. vulgaris** Lindl.; blad ovala kortskaftade och undertill gråludna; frukter nedböjda blodröda. 2.

3—6 fot hög; bark svartbrun; kronblad föga längre än fodret.

Berg och backar; *Göt.* t. r.: Gotl. t. a. Öl. Ög. mångenst. Kalmarl. Blek. spr., *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. spr. i s. delen, *Norrl.* Gestr. Herj. Jtl. r. Hels.?

— **nigra**; frukter svarta; blomskaft mera utdragna.

Göt. r.: Öl. Smål. 0, *Sv. Upl. r.*

— **lútea**; frukter gula; blad n. lansettlika.

Göt. Hall. r. vid Varberg på strandklippor.

253. **Sorbus.**

1. **S. aucupária** L., *Rönn*; blad parbladigt *delade* med lansettlika, sågade och slutl. glatta flikar. 2.

Med små, starkt luktande blommor och runda sura frukter. I skogar och vid gårdar, allmän.

2. **S. scándica** Fr., *Svensk Oxel*; blad ovala—aflånga, grundt *parflikade* och undertill grålundna med sågade flikar, de mellersta längre än de öfriga. 2.

Med större och mera snöhvita blommor samt aflånga, mjöliga och ätbara frukter; yngre grenblad djupare klufna.

Helst vid gårdar, stundom på berg; *Göt. Sv. spr.*: Sk.—Boh. t. r. Dal. r. Gotl. Ög.—Upl. t. a. Vestm. i Mälaretrakten t. a., *Norrl. Gestr.*—Med. r.

3. **S. fénnica** Kalm, *Finsk Oxel*; blad ovala, nedtill *parbladigt delade* och undertill grågrönt ludna med upp- till sågade flikar, de nedersta vanl. längst. 2.

Med sötsura frukter af rönnbärs storlek.

Berg, helst nära hafvet; *Göt. Gotl.* (och omkringliggande öar) t. r. Smål. (i Öjaby sn) r. Boh. (n. om Marstrand) r., *Sv. Söd. Upl. t. r.*

4. **S. A'ria** (L.) Crantz, *Norsk Oxel*; blad omvänt ägg- runda eller n. ovala med vigglik bas (stundom aflånga), ojemnt *sågade* och undertill snöhvitt ludna. 2.

Teml. högt träd med ett par tum långa blad och teml. stora frukter.

Berg, helst vid hafvet r.; *Göt. Gotl.* (och omkringliggande öar) Sk. (vid Kullaberg) Boh. flerst. Dalsl. vid sjöarne Näsöl och Stora Le (enstaka träd), *Sv. Söd.* vid Landsort.

254. **Pyrus.**

1. **P. Malus** L., *Vildapel*; blommor i enkla *flockar*. 2.

Med kortskaftade, sågade, glatta (sällan ludna) och vanl. äggrunda blad samt gröna och sura, nedtill intryckta frukter; stift vanl. hopväxta nedtill. Har vanl. tornar.

Skogsängar; *Göt. t. a.*: Dalsl. r., *Sv. spr.*: Söd. Upl. t. a. Verml. t. r. Dal. 0, *Norrl. Gestr.* Med. r.

2. **P. commúnis** L., *Vildpäronträd*; blommor i *qvastar*. 2.

Med långskaftade, fintandade, undertill på nerverna och i kanten håriga, vanl. rundade eller ovala blad samt gröna och beska, nedtill föga intryckta frukter; stift fria. Har vanl. mycket långa och hvassa tornar.

Skogsängar; *Göt. r.*: Sk. Öl. Gotl. spr. Vg.? Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. spr.* Vestm. t. r. Ner. r.

2 Ordn. POLYGYNIA.

255. *Spiræa*.

1. **S. Ulmária** L., *Mörtgräs, Elggräs, Mjödört*; kronblad med lång klo och kortare än ståndarne; karpeller *glatta* och *vridna*. 3.

Stjelk omkr. 2 fot hög, fårad och *långt upp* bladig; bladflikar stora ovala, vanl. undertill hvitludna, stundom n. glatta och gröna; blommor hvita; rottågor ej uppsvällda.

Fuktiga ängar och skogar, allmän.

2. **S. Filipéndula** L., *Brudbrödsört*; kronblad med kort klo och längre än ståndarne; karpeller *håriga* och *raka*. 3.

Lägre än föreg. med blott *nedtill* bladig stjelk, mycket smälare och på båda sidor gröna blad med talrikare och lansettlika flikar; blommor före utsläendet rödletta, sedan hvita; rottågor med äggformiga knölar.

Ängar, helst i slättbygder; *Göt. t. a.: vestra Smål. Vg. Boh. t. r. Dalsl. r., Sv. t. a.: Verml. Dal. r., Norrl. Gestr. Med. r. (Lpl. "Ume Lpm."?)*.

256. *Rosa. Törnros, Njuponbuske.**)

- A.** Årsskott med tätt sittande taggar och borst. Foderflikar vanl. hela. Blad utan glandler på undra sidan.

1. **R. cinnamómea** L.; stam med *glest* sittande (vanligen raka) taggar och borst, som ofta affalla; småblad enkelt sågade, aflånga och undertill grönaktigt gråludna; njupon klotrundt och glatt, sällan päronformigt; blomskaft glatta. 2, 3.

Låg buske med kanelbrun bark; njupon af en ärts storlek, tidigt mjukt och vid mognaden upprätt; foderflikar finludna utan glandler och qvarsittande; kronblad röda; de invid blommorna sittande bladens stipler bredare än de öfriga.

Lpl. spr., Norrl. t. a., Sv. t. a.: Söd. spr., Göt. spr.: Boh. Sk. r. Smål. t. r. Öl. r. Blek. 0.

2. **R. carélica** Fr.; årsskott och stam med *tätt* sittande, borstlika, raka och qvarsittande taggar; småblad enkelt sågade, aflånga, n. glatta och undertill föga gråaktiga; njupon aflångt, snedt och upptill glandelhårigt; blomskaft glandelhåriga. 2, 3.

Liknar föreg. art; foderflikar glandelhåriga.

Mycket r.; *Norrl. Vb. vid Skellefteå.*

3. **R. pimpinellæfólia** L., *Pimpinellros*; årsskott och stam med *tätt* sittande, raka och qvarsittande borst och taggar; småblad vanl. enkelt sågade, ovala, glatta och

*) Detta släktes arter förekomma i ängar.

på båda sidor gröna; njupon klotformigt och glatt; blomskaft glatta. 3.

Mycket grenig och låg med små blommor och småblad, de senare talrika, 5—9; njupon svartröda och sent mogna; de invid blommorna sittande bladens stipler föga bredare än de öfriga.

Hafsstränder, mycket r.; *Göt. Sk. Boh.*

B. Årskott med glesa taggar samt utan borst. Foderflikar vanl. parflikiga.

a. Småblad regelbundet dubbelsågade, undertill med glandler.

4. **R. rubiginosa** L., *Lukttörne*; stamtaggar starkt *krökta*; småblad ovala, undertill gröna och vanligen utan synbara hår; njupon rundadt—ovalt; blomskaft styft glandelhåriga. 3.

Mycket taggig med af talrika rödaktiga glandler välluktande blad och teml. små, mörkt purpurröda blommor; njupon glandelhårigt eller glatt, läderartadt och vid mognaden upprätt; foderflikar snart affallande; en del af årskottens taggar stundom föga krökta. Småblad teml. små.

Göt. spr.: Gotl. Hall. a. Vg. Boh. r. Dalsl.? inre Smål. 0, Sv. Söd. Upl. spr. Vestm. r. Ner. t. r.

* **R. inodora** Fr.; alla taggar starkt *krökta*; blomskaft glatta; småblad större. 3.

Liknar hufvudarten, men har svagare lukt, emedan småbladen undertill hafva färre glandler; blommor vanl. hvita.

Göt. Vg. Boh. r. Hall. t. r. Gotl. r.

5. **R. villösa** L.; taggar vanl. *raka*; småblad ovala—af långa, undertill grålundna; njupon rundadt, päronformigt eller aflångt; blomskaft glatta eller glandelhåriga. 3.

Med mindre glandulösa blad än hos föreg. art samt mjukare, ofta nedböjda njupon med stundom qvarsittande foderflikar; kronblad röda eller hvita. Somliga taggar äro på torra exemplar stundom krökta, men sällan i friskt tillstånd.

a. **R. pomifera** Herm.; småblad bredt aflånga, föga grålundna och oftast trubbiga; njupon styft glandelhårigt; blomskaft slutl. nedböjdt. Med stora och mycket mjuka, tidigt mognande njupon.

Helst i gamla trädgårdar; *Göt. r.: Öl. 0, Sv. r.: Verml. Dal. 0.*

b. **R. mollissima** Willd., småblad bredt ovala, undertill grågröna och oftast rundadt trubbiga; njupon glatt eller glandelhårigt; blomskaft vanligen upprätt och ofta glandelhårigt. Med smärre och mycket mjuka, tidigt mogna njupon.

Ångar; *Göt. Sv. a.: Dal. 0, Norrl. Gestr. spr. Hels. Jtl. r.*

c. **R. tomentosa** Sm.; småblad aflånga eller lansettlikt aflånga och oftast spetsiga, på båda sidor grålundna; njupon vanligen glatt; blomskaft ofta i flock, vanligen uppräta och stundom glandelhåriga, oftare glatta.

Liknar något *R. canina* till taggar och njupon; de förra äro oftare krökta än hos andra former af *R. villosa*, de senare läder-

artade och ofta aflånga; foderflikar ofta utstående och slutligen affallande.

Helst i skärgården; *Göt.* Boh. spr. Hall. Sk. t. r. Blek. Smål. Öl. Gotl. spr. Ög. t. a. i skärg. (inuti landet i Åtvid), *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. Ner. t. r., *Norrl.* Gestr. Hels. r.

b. Småblad enkelsågade eller oregelbundet dubbelsågade, undertill utan (sällan med fina gulaktiga) glandler.

6. **R. canina** L.; taggar vanl. starkt *krökta*; småblad ovala—äggrunda, undertill glatta eller ludna; njupon vanligen glatt och aflångt, stundom rundadt eller päronformigt; blomskaft vanligen glatt. 3.

Med vanl. upprätta, läderartade och sent mognande njupon, ofta affallande foderflikar och röda eller hvita blommor.

a. **R. canina** L.; småblad glatta och släta, oftast enkelt sågade; taggar vanl. starkt *krökta*; foderflikar vanligen nedböjda och affallande; foder och blomskaft vanl. utan glandler. På Lilla Carlsön vid Gotl. förekommer en nästan tagglös form.

Göt. a.: Dalsl. Boh. spr., *Sv.* a.: Verml. Dal. spr., *Norrl.* Gestr. a. Hels. Med. spr. Ång. t. r.

— **Reutéri** Godet; foderflikar slutl. upprätta och qvarsittande; blad stundom ludna.

Göt. r.: Dalsl. Sk.?, *Sv.* Söd. Upl. Vestm. r., *Norrl.* Gestr. r.

b. **R. collina** Jacq.; småblad släta, undertill gröna och svagt ludna, oftast dubbelsågade; taggar svagt *krökta*; foderflikar nedböjda och affallande; foder och blomskaft med talrika glandler. I vissa trakter, t. ex. i Dalsland, är denna form särdeles ymnig och af ett ganska utmärkt utseende utan öfvergångar till den egentliga *R. canina*.

Göt. t. r.: Dalsl. mångenst. Boh. spr., *Sv.* t. r.: Söd. spr. Verml. Dal. 0.

c. **R. dumetorum** Thuill.; småblad ludna, oftast enkelt sågade; taggar starkt *krökta*; foderflikar vanl. nedböjda och affallande; foder och blomskaft vanl. utan glandler.

Göt. a., *Sv.* t. r.: Söd. Upl. a. Vestm. spr.?, *Norrl.* Gestr. spr. Hels. Ång. r.

— **tomentella** Lem.; småblad dubbelsågade.

Teml. r., t. ex. Ög. Smål. Vg.

— **coriifolia** Fr.; foderflikar slutl. upprätta och qvarsittande; blomskaft teml. korta; blad tjocka och skrynkliga; njupon slutl. något mjukt.

Göt. spr.: Blek. Vg. Dalsl. r., *Sv.* Söd. Upl. Vestm. t. r., *Norrl.* Gestr. r.

257. **Rubus.**

I. Buskar med n. jemnbreda, bladskaftet vidvuxna stipler. *)

A. Kronblad upprätta, af fodrets längd eller något kortare. Frukt lätt skiljbar från fästet. Stam upprätt. 1. **R. idæus.**

*) Dessa växter förekomma på stenbundna ställen och blomma efter försommarens slut.

B. Kronblad utstående, längre än fodret. Frukt qvarsittande och sent mognande. Stam ofta nedliggande eller uppstigande. Blad fingerlika. *Björnbärsbuskar*, *Svarthallon*.

a. Årsskott upprätta eller blott i spetsen bågböjda, glatta och med 5-fingrade blad. Glandelhår högst sällan förekommande hos växtens delar. Kronblad n. äggrunda. **2. R. fruticosus.** **3. R. thyrsoides.**

b. Årsskott nedliggande, uppstigande eller bågböjda, ofta med 5-fingrade blad. Glandelhår ofta förekommande på växtens flesta delar. Kronblad n. äggrunda (hos *R. glandulosus* smala och tunglika).

1. Årsskottens stam glatt eller obetydligt finhårig. **4. R. cæsius.** **5. R. corylifolius.**

2. Årsskottens stam sträfluden (och vanl. nedliggande).

6. R. horridus. **7. R. Radula.** **8. R. vulgaris.** **9. R. glandulosus.**

II. Örter med äggrunda—lansettlika, från bladskäftet nästan fria stipler.

A. Blad trefingrade. **10. R. saxatilis.** **11. R. arcticus.**

B. Blad enkla, njurlika och flikiga. **12. R. Chamæmorus.**

1. R. idæus L., *Hallonbuske*; stam trind med borstlika och raka taggar; foderflikar utvändigt gröna, i kanten hvitludna och slutl. nedböjda.

4—6 fot hög; blad undertill snöhvitt ludna: stammens vanl. 3-fingrade, årsskottens vanl. parbladiga, de blommande grenarnes stundom enkla och någon gång rundadt hjertlika; kronblad tunglika—aflånga och hvita; bär vanl. röda, någon gång gula; blomskåft slutl. lutande; foderflikar långspetsade; blommor hvita (på hafsstränder någon gång gulgröna) i fäblommiga qvastar; årsskott trinda, upprätta och i spetsen nedböjda.

Göt. Sv. Norrl. a.: Gotl. 0, Lpl. t. r.

2. R. fruticosus L.; foderflikar utvändigt gröna, slutligen (oftast) nedböjda.

Årsskottens stam kantig, oftast med *platta* sidor samt starka och oftast *krökta* taggar; blad vanl. på båda sidor gröna, undertill finhåriga; vippans grenar nästan jemnhöga, utdragna och vanl. enkla; frukt svart; nedersta småbladen med kort eller intet skåft; kronblad vanl. ljusröda.

Helst i skärgården, sällan inuti landet; *Göt. spr.: Blek. a. Öl. Ög. t. r. Vg. Dalsl. r. Gotl. 0, Sv. Söd. r.*

* **R. sulcatus** Vest. (enl. F. Aresch.); årsskott fårade; taggar vanl. raka; vippa utdragen klaselik; foderflikar med utdragen spets och vanl. utstående; kronblad vanl. hvita.

I skärgården r.; *Göt. Hall. Blek. Kalmarl. Ög., Sv.;* inuti landet: *Göt. Ög. i Stångådalen* flerst.

* **R. suberectus** Anders.; årsskottens stam nedtill trind, upptill trubbkantig, samt med små och vanligen *raka* taggar; frukt svartröd; kronblad vanl. hvita.

Helst inuti landet i skogsbygder, sällan i skärgården; *Göt.* spr.: Dalsl. inre Smål. t. a. Ög. mångenst. Blek. Sk.—Boh. t. r. Gotl. O., *Sv.* Söd. Vestm. t. r. Ner. Verml. spr.

3. **R. thyrsoidéus** Wimm.; foderflikar utvändigt *hvitludna*, slutligen nedböjda.

Årsskottens stam kantig med platta eller upptill fårade sidor samt vanligen krökta taggar; blad undertill ludna och med vanl. hvitt ludd; vippa på längden utdragen med enkla eller ofta 3-delade grenar och korta blomskaft; frukt svart; de nedersta småbladen vanl. med tydliga skaft; kronblad vanl. ljusröda.

Helst i skärgården, stundom (i Ög.) inuti landet; *Göt.* Boh. Hall. r. Sk. t. r. Blek. Kalmarl. Öl. spr. Ög. t. r., *Sv.* Söd. r.

4. **R. cæsius** L.; foderflikar *grågröna* spetsade, slutl. upp-rätta och tilltryckta intill frukten.

Årsskottens stam trind och vanl. krypande, med svaga och vanl. raka taggar; blad 3-fingrade, undertill finhåriga och oftast gröna, sällan hvitludna; vippa n. qvastlik, oftast fåblommig, med korta blomskaft; frukt daggbå; de nedersta småbladen skaftade; kronblad hvita.

Både inuti landet, helst i slättbygder, och i skärgården, sällan i skogsbygder; *Göt.* a.: Dalsl. Vg. inre Smål. r., *Sv.* Söd. Upl. t. a. Ner. spr. Vestm. a. i Mälaretrakten, *Norrl.* Gestr. spr. Hels. t. r.

— **pséudo-idæus** Weihe; årsskottens stam trubbkantig bågböjd; blommor små; blad ofta 5-fingrade, undertill stundom hvitludna, de nedersta småbladen oskaftade.

I skärgården, trol. r.; *Göt.* Boh. (Lindeberg).

5. **R. corylifolius** Sm.; foderflikar utvändigt *hvitludna* kortspetsiga, slutl. oftast nedböjda.

Årsskottens stam trubbkantig, bågböjd, med vanl. raka (stundom krökta) taggar och vanl. 5-fingrade blad; blad undertill finludna och oftast blekgröna (och tunna); vippa mer eller mindre sammansatt, med korta blomskaft; frukt svartblå eller något rödaktig; de nedersta småbladen vanl. oskaftade; kronblad hvita.

Något skuggrika ställen i skärgården samt på ett ställe vid Venern; *Göt.* Boh. spr. Hall. t. r. Sk. Blek.—Ög. r. Vg. vid Venersborg, *Sv.* t. r.

— **Wahlbérghii** Arrhen.; årsskottens stam bågböjd med starka och vanl. krökta taggar; blad undertill stundom hvitludna; vippa vanl. mycket sammansatt och rikblommig; foderflikar stundom utstående.

Helst i skärgården, stundom (i Ög. och Dalsl.) inuti landet; *Göt.* spr.: Dalsl. r. Vg. Gotl. O, *Sv.* Söd. spr. Upl. t. r.

— **nemorósus** Hayne; årsskottens stam oftast nedtryckt och n. krypande, vanligen med svaga och föga krökta taggar; vippa fåblommig; blad undertill stundom hvitludna; foderflikar ofta slutligen tilltryckta.

I skärgården; *Göt.* spr.: Ög. a. Öl. r. Gotl. O, *Sv.* r.; inuti landet; *Göt.* Ög. mångenst. i Stångådalen.

— **pruinósus** Arrhen.; årsskottens stam oftast krypande och ofta med 3-fingrade blad.

I skärgården; *Göt.* Boh. Hall. spr. Smål. Ög. Öl. r.

6. **R. hórridus** Hartm.; årsskottens stam *trubbkantig* med qvarsittande, tät hårighet, få nålborst och talrika, starka och *krökta* taggar; foderflikar utvändigt *hvitludna*, slutl. nedböjda; kronblad breda, n. äggrunda.

Den mest taggiga af arterna i detta släkte. Blad undertill gröna och tätludna (sällan gleshåriga), vanl. 3-fingrade (sällan 5-fingrade på årsskotten); äldre stam sällan med glandelhår; vippa rikblommig, mycket sammansatt och utdragen på längden, med 3-delade grenar och korta blomskaft; glandelhår ymnigt förekommande; frukt svart; kronblad hvita eller blekröda.

I skärgården; *Göt.* Ög. mångenst. Smål. Blek. r.

7. **R. Rádula** Weihe; årsskottens stam *hvasskantig* med *n. raka* taggar och *talrika* nålborst; foderflikar och kronblad som hos föreg. art.

Är måhända ej nog skild från föreg. art, men bladen äro vanl. undertill *hvitludna*, årsskottens oftast 5-fingrade; blomgrenarnes taggar *n. raka*.

I skärgården; *Göt.* Boh. r. Sk. t. r. Blek. spr. Smål. r.

Anm. På Elgön i Boh. förekommer (enl. F. Areschoug) **R. raduloides** Aresch., som mest lär likna *R. corylifolius*, men har de blombärande grenarne gleshåriga och förmodas vara basard af nämnda art och *R. Radula*.

8. **R. vulgáris** Weihe; årsskottens stam *hvasskantig* med *n. raka* taggar och *inga* nålborst; foder och krona som hos föreg. art.

Liknar föreg., men är föga glandelhårig; blomgrenarnes taggar *krökta*; frukt svartviolett.

I skärgården r.; *Göt.* Boh.—Sk. Blek., *Sv.* Söd.

* **R. tæniárum** Lindeb.; taggar mera *krökta*; foderflikar slutl. tilltryckta.

I skärgården; *Göt.* Boh. t. r.

9. **R. glandulósus** Bell.; årsskottens stam nästan trind med teml. tätt sittande hår, talrika nålborst och *n. raka* taggar; foderflikar utvändigt *gröna*, slutl. tilltryckta till frukten; kronblad smala, aflångt tunglika.

Blad oftast 3-fingrade (sällan 5-fingrade på årsskotten), undertill gröna och tätludna; vippa klaselik eller qvastlik med utdragna och utspärrade grenar; nästan alla växtens delar glandelhåriga; frukt svart; kronblad hvita.

I skärgården; *Göt.* Kalmarl. spr. Ög. r.; inuti landet: *Göt.* Ög. vid Dala i Grebo (Scheutz) Vg. på Kinnekulle (Osk. Sandahl).

10. **R. saxátilis** L., *Stenbär*, *Jungfru Mariebär*; stjelk flerblommig *med örtrefvor*; kronblad hvita, upprätta och aflångt lansettlika, *af fodrets längd.* 2, 3.

$\frac{1}{2}$ fot hög och sträfhårig; småbär röda, få, stora och åtskilda blommor i qvastlik klase; småblad hvasst sågade; foderflikar vanl med kort spets.

Stenbundna ställen, allmän.

11. **R. árceticus** L., *Ákerbär*; stielk 1—3-blommig utan örtrefvor; kronblad rosenröda (sällan hvita), utstående och omvänt äggrunda, dubbelt längre än fodret. 2.

Något lägre än föreg. och småluden; småbär mörkröda, talrika och tätt sittande (i Lpl. sällan utbildade); foderflikar långspetsade; småblad djupt och trubbigt sågade.

Vid vägar, i ångar och på andra öppna ställen; Lpl. a., Norrl. spr.: Vb.—Med. a. Jtl. (i ö. delen) r., Sv. Dal. Verml. spr. Vestm. Upl. r.

Anm. Bastard eller mellanform af föreg. arter är:

- R. castoræus** Fr.; fåblommig och vanl. sträf utan örtrefvor; kronblad blekröda, något utstående och omvänt äggrunda, vanl. dubbelt längre än fodret; småbär få, röda och föga smakliga; småblad hvasst sågade.

— **triflorus**; kronblad rödletta, något kortare än fodret.

Båda formerna äro sällsynta; Lpl., Norrl. Vb. Hels.

12. **R. Chamæmorus** L., *Hjortron*, *Mutter*; stielk enblommig utan örtrefvor; kronblad snöhvita, utstående och omvänt äggrunda, längre än fodret. 1, 2.

Knappt $\frac{1}{2}$ fot hög och 2—3-bladig; bär i början röda, slutl. gula och mycket mjuka; blommor ofta tvåbyggare.

Myrar, allmän: Boh. Blek. t. r. Öl. Gotl. 0.

258. **Dryas.** *Fjellsippa.*

1. **D. octopétala** L.; blad långskaftade, aflånga—äggrunda med hjertlik eller afrundad bas samt undertill snöhvitt ludna; kronblad dubbelt så långa som fodret. 2.

Rotstocken bildar nedtryckta tufvor med upprätta tumsbreda blommor, som likna Hvitsippor, och frukter som hos *Pulsatilla*; blomfoder med svarta glandelhår.

Ångsmark och solöppna klippor i högfjellen, helst i fjellregionen; Lpl. spr., Norrl. Jtl. Herj. r.

259. **Geum.**

- A.** Blommor lutande med raka rödbruna foderflikar; kronblad med lång klo.

1. **G. riväle** L., *Fårpungar*, *Jungfru Marie nycklar*; kronblad med omvänt hjertlik skifva. 2.

Mjukhårig med omkr. fotshög och upptill rödbrun stielk; stipler små och n. hela; blomfoder klocklikt; kronblad gulhvita rödådriga och vanl. lika långa med fodret; de flesta öfre bladen med 3 större och åtskilda flikar.

Ångar, allmän; Torn. Lpm. r.

- B.** Blommor upprätta med gröna, slutl. nedböjda foderflikar; kronblad n. utan klo.

2. **G. urbánum** L., *Nejlikerot*; kronblad omvänt äggrunda. 3.

Mjukhårig med omkr. 2 fot hög och grön stjelk; stipler stora och inskurna; blomfoder vanl. föga kortare än de gula kronbladen; rotstock under våren med nejlikelukt; blad som hos föreg. art.

Ängar, stundom ruderatväxt; *Göt. a., Sv. t. a.: Dal. spr., Norrl. Gestr. spr. Hels. Med. r.*

3. **G. hispídum** Fr.; kronblad bredt omvänt äggrunda. 3.

Liknar föreg. art, men är stråhårig med utskjutande kronblad och mycket långa blomskaft; blad pardelade eller parflikiga med n. lika stora flikar.

Busksnår och ängsbackar nära hafvet; *Göt. Hall. Blek. r. Kalmarl. t. r. Ög. r., Sv. Söd. r.*

Änm. Af de båda förstnämnda arterna förekommer följ. bastard:

G. intermédium Ehrh.; blommor vanl. lutande; foderflikar (mer eller mindre) brunaktiga, slutl. utstående; kronblad gula med kort klo och n. rund skifva; till örten mest lik *G. urbanum*.

Göt. t. r.: Sk. Smål. Öl. Ög. spr., Sv. t. r.: Söd. Upl. spr. Dal. 0, Norrl. Gestr. Hels. r.

260. **Fragária. Smultron.**

A. Bär (fruktfäste) lätt lossnande från det nedböjda fodret; småbladens tänder n. lika stora.

1. **F. vesca** L., *Smultron, Jordbär*; bär nedtill tjockare och öfverallt försedt med karpeller; blomskaftens hår *tilltryckta. 1, 2.*

Ända till $\frac{1}{2}$ fot hög med krypande örtrefvor.

Ängar, backar och svedjeland, allmän: *Vb. Lpl. r.*

2. **F. elátior** Ehrh., *Jordgubbar*; bär nedtill utan karpeller och afsmalnande; blomskaftens hår täta och *utstående. 2, 3.*

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och ofta utan örtrefvor. Sätter i vildt tillstånd vanligen ej mogna bär.

Ruderatväxt, stundom i ängar, ursprungligen förvildad; *Göt. r.: Sk. Ög. Öl. spr. Gotl. 0, Sv. spr.: Vestm. Verml. r. Dal. 0.*

B. Bär fastväxt vid och omslutet af det upprätta fodret; småbladens uddtand mindre än de närmaste.

3. **F. collína** Ehrh., *Nejkon, Backsmultron*; bär nedtill utan karpeller och afsmalnande; blomskaftens hår *tilltryckta. 2, 3.*

Ända till $\frac{1}{2}$ fot hög och ofta utan örtrefvor: blommor större än hos *F. vesca*, blomskaft finare, bladens undersida mera silkeshårig.

Ängsbackar, helst i slättbygder; *Göt. t. a.: inre Smål. Boh. r. Vg. t. r.? Dalsl.?, Sv. Söd. Upl. t. a. Vestm. (i Mälaretrakten) spr. Verml. Ner. r. Dal. r.?*

261. **Cómarum. Kråkklöfver.**

1. **C. palustre** L.; småblad aflånga tandade, undertill blågröna och småludna. 3.

Stjolk 1—2 fot hög, småluden och flerblommig; stipler vidväxta bladskaffet; småblad 7, 5 eller 3.

Kärr, allmän: Gotl. spr.

262. *Potentilla*.

- A. Stam buskartad. Blad fjädernerviga. Kronblad gula, längre än fodret. 1. *P. fruticosa*.
- B. Örter med rotstock. Alla blad (eller åtm. rotbladen) parbladigt delade. Kronblad gula eller hvita, längre än fodret. 2. *P. anserina*. 3. *P. rupestris*.
- C. Ört med svag enårig eller tvåårig pålrot. Alla eller de flesta bladen trefingradt delade, rotblad stundom parbladigt delade. Kronblad gula, kortare än fodret. Stjolk upprätt. 4. *P. norvegica*.
- D. Örter med rotstock. Alla blad fingerlikt delade. Kronblad gula, längre än fodret.
- a. Blommor ensamma (sällan 2 tillsammans) i bladvecken på långa skaft. Stjelkar krypande eller uppstigande. 5. *P. reptans*. 6. *P. procumbens*. 7. *P. Tormentilla*.
- b. Blommor i n. qvastlik vippa. Stjelkar ej rotsläende.
1. Stjelkar upptill föga bladiga, utgående från sidorna af en bladrosett. Alla stjelkblad 3-fingrade. 8. *P. alpestris*. 9. *P. verna*. 10. *P. cinerea*. 11. *P. opaca*. 12. *P. nivea*.
2. Stjelkar mera bladrika, vanl. utan bladrosett i midten. Alla eller de flesta bladen 5-fingrade. 13. *P. argentea*. 14. *P. collina*.
1. *P. fruticosa* L., *Ölands-tok*; blad med 5 helbräddade n. ovala flikar, af hvilka de 2 nedre äro alldeles åtskilda. 3.
- Omkr. 2 fot hög eller lägre och mycket grenig, med blommor i vippa; foderflikar lika långa; bladflikar ofvan n. glatta, undertill silkeshåriga.
- Något fuktiga och ofrukthara ställen; *Göt.* Öl. spr.
2. *P. anserina* L., *Gåsört*; stelkar krypande (liknande örtrefvor); kronblad *gula*; blad ojemnt parbladigt delade, med lansettlik omkrets. 3, 4.
- Blomskaffet flera tum långa och enstaka; bladflikar (småblad) sågade och vanligen åtminstone undertill silfverhåriga, de större aflånga; fodrets flikar nästan lika långa; karpeller släta.
- Ruderatväxt på något fukt. ställen, allmän: Vb. r.? Lpl. r.
3. *P. rupestris* L.; stelkar upprätta; kronblad *hvita*; de nedre bladen parbladigt, de öfre trefingradt delade. 2—3.
- 1—2 fot hög med talrika, teml. kort skaftade blommor i vippa; småblad ovala, dubbelsågade, det yttersta skaftadt med vigglik bas; karpeller släta.
- Berg, helst på lerskiffer och kalk; *Göt.* Dalsl. Vg. spr. Boh. Hall. Smål. t. r.

4. **P. norvégica** L.; rotblad 3-fingrade eller parbladigt delade. 3.

Stjelk vanl. ensam och upprätt med utstående hår; blommor på teml. korta skaft i qvastlik vippa; småblad aflånga, djupt sågade, på båda sidor gröna och håriga.

Ruderatväxt och på svedjeland; *Norrl. t. a.: Herj. Jtl. Vb. r., Sv. t. a., Göt. t. r. och sporadisk: Dalsl. spr. Öl. 0.*

- * **P. intermedia** Fr.; rotblad ofta 5-fingrade med teml. breda och omvänt äggrunda småblad; stjelk gröfre. Åkrar; *Göt. Öl. Sk.—Ög. r., Sv. Upl. r.*

5. **P. reptans** L., *Krypande Femfingersört*; stjelkar rotsläende; blad 5-fingrade långskaftade. 3, 4.

Stjelkar liknande örtrefvor och ofta ett par fot långa; småblad omvänt äggrunda eller vigglika, nästan öfverallt trubbigt sågade och undertill gröna med tilltryckta hår; de yttre foderflikarne vanl. större än de inre; karpeller knöliga; blommor teml. stora och 5-taliga; stipler hela eller inskurna.

Ångsbackar och åkerrenar; *Göt. t. a.: Vg. inre Smål. r. Boh. Dalsl. 0, Sv. t. a.: Vestm. spr. Dal. t. r. Verml. r., Norrl. Gestr. spr. Hels. r.*

6. **P. procumbens** Sibth.; stjelkar rotsläende; blad skaf-tade, de nedre med utdragna skaft, de öfre med teml. korta skaft, alla vanl. 3-fingrade, (de nedre stundom 5-fingrade). 3.

Liknar mest följ. art, men stjelkarne äro längre och slankiga, dock ej så veka som hos föreg. art; småblad omvänt äggrunda, grundt parklufna med spetsiga flikar och aflägsnade från de nästan hela stiplerna; foderflikar slutl. inböjda, de yttre vanl. längre än de inre; karpeller rynkiga; blommor vanl. 4-taliga, n. dubbelt större än hos följ. art; kronblad betydligt längre än fodret.

Något fuktiga betesmarker; *Göt. Boh. r. Sk. t. r. Blek. r. Smål.?*

7. **P. Tormentilla** Scop., *Blodrot*; stjelkar nedliggande eller uppstigande, ej rotsläende; stjelkblad oskaftade 3-fingrade; rotblad skaftade, vanl. 3-fingrade. 1—4.

Stjelkar n. glatta och mycket bladiga, omkr. $\frac{1}{2}$ fot långa och styfva; rotstock tjock och inuti rödaktig; småblad vigglikt aflånga, på båda sidor gröna, upptill flikiga och liknande de närsittande, inskurna stiplerna; blomdelar vanl. 4-taliga; foderflikar slutl. utstående, de yttre längre än de inre; blommor teml. små; kronblad föga längre än fodret. Hos denna och de båda föreg. arterna utgå stjelkarne från sidan af en bladrosett.

Ångar och skogar, allmän.

8. **P. alpestris** Hall. d. y.; rotblad vanl. 5-fingrade; stipler helbräddade, *bredt ovala* eller äggrunda; småblad bredt vigglika eller omvänt äggrunda med få och nästan lika stora tänder i spetsen. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; stielkar talrika, mångblommiga, uppstigande och korthåriga; blad på båda sidor gröna och stundom håriga; kronblad ofta med en mörkare fläck på klon. I fjelltrakter äro stundom småbladen mera och längre ned inskurna.

Ängsbackar; *Lpl. Norrl.* a., *Sv.* t. a.: Vestm. spr. Dal. Verml. t. r., *Göt.* Boh. Vg. r. Ög. mångenst. Smål. t. r. Öl. t. a. Gotl. spr.

9. **P. verna** L.; rotblad såsom hos föreg. art; stipler helbräddade, rotbladens jemnbredt syllika och *smala*; småblad vigglika, till $\frac{2}{3}$ tandade med den yttersta tanden minst. 1, 2.

Liknar föreg. art, men är mera hårig och i början nedtryckt till marken; kronblad vanl. rent gula utan mörkare fläck; foderflikar n. lika långa.

Ängsbackar; *Göt.* t. a.: inre Smål. Boh. Dalsl. r. Vg. spr.?, *Sv.* Söd. Upl. t. a. Vestm. spr. Verml. Dal. r. Ner.?

10. **P. cinérea** Chaix; stipler jemnbreda trubbiga; småblad omvändt äggrunda, upptill tandade samt (isynnerhet undertill) gråludna af stjernlika hår; eljest som föreg. art. 1, 2.

Torra backar; *Göt.* Gotl. r. Öl. t. r. Blek. r. Smål. spr. Vg. r.

11. **P. opáca** L.; rotblad 5—7-fingrade; stipler helbräddade, rotbladens äggrundt lansettlika; småblad smalt vigglika, till $\frac{2}{3}$ tandade med den yttersta sågtanden minst. 1, 2.

2—4 tum hög; hela växten tätt beklädd af långa utstående hår; stielk i början nedtryckt och vanl. rödaktig; blommor smärre än hos de tre föreg. arterna; de yttre foderflikarne kortast.

Torra backar och betesmarker; *Göt.* Sk. Blek. r.

12. **P. nívea** L.; alla blad 3-fingrade; stipler helbräddade och äggrunda; småblad omvändt äggrunda eller aflånga, det mellersta vigglikt, alla n. likformigt sågade. 1, 2.

Stielkar finludna, $\frac{1}{2}$ —1 fot höga; småblad vanl. undertill *snöhvitt* ludna; foderflikar likformiga och lika stora.

Ängsmark, högt upp i högfjellen; *Lpl.* t. r.

13. **P. argétea** L.; kronblad föga längre än fodret; rotblad 5—7-fingrade; småblad smalt vigglika, djupt inskurna med i kanterna *nedvikna* flikar. 3, 4.

Stielkar talrika, mycket bladiga, uppstigande, ofvan midten greniga, stundom fotshöga, och (liksom bladskäften) med kort och tätt ludd; småblad undertill vanl. hvitludna eller stundom grågröna; stiplernas slida mycket kort.

Torra ängar och backar; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* spr.: Gestr. a., *Lpl.* r.

14. **P. collína** Wib.; kronblad mera utskjutande; småblad vigglika och inskurna med platta (ej *nedvikna*) flikar. 3.

Stjelkar omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga, från midten greniga, både filtludna och med långa utstående hår; småblad undertill filtludna och långhåriga; blomskäft bågböjda.

Torra betesmarker; *Göt.* Öl. t. a. *Gotl.* Smål. Sk. r.

13 Klassen. POLYANDRIA.

1 Ordn. MONOGYNIA.

263. Papáver. Valmo.

A. Stjelk med icke omfattande blad; blommor röda (sällan hvita).

1. **P. dúbium** L.; blomfoder med *utstående* hår; kronblad n. runda; ståndaresträngar trådlika; fröhus aflångt och något afsmalnande nedåt. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög med pardelade blad och inskurna bladflikar; ståndaresträngar röda; fröhus *glatt*.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, helst i slättbygder; *Göt.* t. a.: Ög. spr. inre Smål. Vg. t. r. Boh. Dalsl. r., *Sv.* spr.: Ner. Verml. r. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. Med. Jtl. r.

2. **P. Argemóne** L.; blomfoder n. *glatt*; kronblad med vigglik klo; ståndaresträngar upptill tjockare och kortspetsade; fröhus *smalt* klubblikt. 3.

1—2 fot hög med dubbelt pardelade blad; kronblad med en svart fläck på klon; ståndare mörkvioletta; fröhus oftast *styf-hårigt*.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar; *Göt.* t. a. helst i slättbygder; inre Smål. Vg. Boh. r. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. Ner. r.

B. Blommor gula, ensamma på rotblomskäft.

3. **P. alpinum** L. * **nudicaule** Rottb., *Gul Valmo*; blomfoder med långa tilltryckta hår; kronblad rundade—oval; ståndaresträngar syllika; fröhus omvänt kägellikt. 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre, stråfhårig med vanl. enkelt pardelade blad; ståndaresträngar gulaktiga; fröhus styfhårigt.

Högt upp i fjellregionen vid bäckar, mycket r.; *Lpl.* Torn. Lpm. på fjellet Peltsana (C. P. Læstadius).

264. Chelidónium. Svalört.

1. **C. majus** L.; blad parbladigt delade; bladflikar flikiga och undertill blågröna; blommor i flock. 2, 3.

1—3 fot hög med brandgul mjölksaft; bladflika r. stora; kronblad någon gång naggade.

Ruderatväxt på steniga ställen, särdeles vid murar; *Göt.* t. a., *Sv.* t. a.: Dal. spr., *Norrl.* Gestr. Hels. spr. Vb.?, *Lpl.*?

265. Gláucium. Strand-Valmo.

1. **G. lúteum** Scop.; stjelkblad djupt flikiga. 3, 4.

1—2 fot hög, grenig och blåaktig samt glatt (utom på fodret); blommor guldgula och mer än tumsbreda.

Hafsstränder; *Göt.* Boh. teml. r.

266. *Tilia*. *Lind.*

1. *T. parvifolia* Ehrh.; blomskärmar *öfverskjutande* blomqvasten; frukt päronformig; blad undertill med brunaktiga hårtofsar. 3.

Träd med mjuk ved och hvasst sågade (sällan grundt fligiga) undertill blågröna blad; fruktskal vårtfullt och tunnt.

Berg och lundar; *Göt.* mångenst.: *Gotl.* r., *Sv.* spr.: *Söd.* Upl. t. a., *Norrl.* Gestr.—Ång. r.

- * *T. vulgaris* Hayne; blomskärmar *ej öfverskjutande* blomqvasten; frukt n. klotrund; blad undertill med hvitaktiga hårtofsar. 3.

Liknar föreg., men har undertill blekgröna blad och slätt, hårdt fruktskal.

Förvildad h. o. d. nära bostäder; Boh. vild?

2. *T. platyphylla* Scop.; blomskärmar *ej öfverskjutande* den fåblommiga blomqvasten; frukt omvänt äggformig och kantig; blad undertill öfverallt håriga. 3.

Har ludna knoppar och hårdt fruktskal.

I skärgården, mycket r.; *Göt.* Boh. på öar nära Strömstad.

267. *Helianthemum*. *Solvända.*

1. *H. vulgare* Gärtn.; blad aflånga—jemnbreda och motsatta med stipler; blommor i gles och ensidig klase på nedböjda skaft. 3.

Omr. $\frac{1}{2}$ fot hög med till största delen örtartad stam, uppstigande grenar och undertill vanl. gråludna blad; kronblad längre än fodret; foder blott på nerverna hårigt.

Ångsbackar; *Göt.* a.: *Hall.* Vg. spr. Boh. Dalsl. 0, *Sv.* *Söd.* Upl. t. a. *Vestm.* Ner. spr. *Dal.* r., *Norrl.* Gestr. *Hels.* r.

2. *H. oelandicum* (L.) Pers.; blad ovala—lansettlika och motsatta utan stipler; blommor i n. tvåsidig klase på slutl. utspärrade skaft. 2, 3.

Stam mera träaktig än hos föreg. art, nedtryckt och mycket grenig med uppstigande grenar; blad undertill glatta; kronblad stundom föga längre än det ludna fodret. Utblommad redan i början af Juli.

Kalkberg; *Göt.* Öland mångenst. (jemte följ. varieteter).

— *ciliatum*; blad hårbräddade. 3, 4.

Blommar på Öland ej förr än fram i Juli samt ända till slutet af Aug., liksom följ. varietet.

— *canescens*; blad (isynnerhet undertill) gråludna.

3. *H. Fumana* (L.) Mill.; blad barrlika uddspetsiga utan stipler, de öfre skiftevis sittande; blommor vanl. ensamma eller 2—4 i spetsen af grenarne och motsatta bladen på slutl. nedböjda skaft. 3.

Stam träaktig med korta och ofta nedtryckta grenar; kronblad längre än det finludna fodret; de yttre ståndarne felsläende med korta strängar.

Kalkberg; *Göt.* Gotl. t. r.

268. *Nymphæa. Hvit Neckros.*

1. *N. alba* L.; märke 12—20-stråligt och enfärgadt gult; blad rundadt hjertlika (n. pillika) med flikarnes inre kanter parallela. 3.

Sjöar och åar, helst i skogsbygder, allmän: *Öl. t. r. Gotl. spr.*
— *rósea*; blommor rosenröda.

Sv. Nerike i sjön Fagertårn på Tiveden.

- * *N. biradiáta* Sommerauer; märke 5—10-stråligt, i midten med en blodröd stjernlik fläck; blad och blommor mindre; bladflikar något fränstående.

Skogssjöar och gölar; *Lpl. spr., Norrl. Vb. Ång. spr., Sv. spr., Göt. Ög. Smål. r.* — *Trol. äfven annorstädes.*

269. *Nuphar. Gul Neckros.*

1. *N. lúteum* (L.) Sm.; kronblad omvändt äggrunda, nedåt småningom afsmalnande; märke n. *helt.* 3.

Blad ovala, med hjertlik eller n. pillik bas med föga fränstående flikar. Varierar med mindre blommor.

Sjöar och åar, allmän: *Gotl. t. r. Öl. 0.*

2. *N. púmulum* (Wahlenb.) D.C.; kronblad spadlika med smal klo; märket *deladt* i omkring 10 strålar. 3.

Mindre än föreg.; blommor ungefär lika stora som hos *Caltha*; blad omkr. 2 tum breda med vanligen fränstående flikar, glatta eller finludna; bladskaft vanl. trubbigt trekantiga, stundom plattade.

Mindre sjöar, åar och dammar; *Lpl. spr., Norrl. r.: Med. Gestr. Herj. 0, Sv. Dal. r. Vestm.?, Göt. Ög. allm. i Åtvidstrakten, Smål. r. i Gärdserum och Blackstad.*

270. *Actæa. Paddbär, Iktebär.*

1. *A. spicáta* L.; rotblad dubbelt, stjelkblad enkelt trefingrade; bladflikar djupt sågade. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög och illaluktande; kronblad kortare än ståndarne.

Lundar; *Göt. Sv. t. a.: Gotl. 0, Norrl. spr.: Vb.?, Lpl. r.*

2 Ordn. DI—PENTAGYNIA.

271. *Delphinium. Riddarsporre.*

1. *D. Consólida* L.; blad dubbelt trefingradt delade med långa och tråds mala flikar; stift hälften kortare än frukten. 3.

Öfver fotshög och mycket grenig; rot enårig. Giftig.

Åkrar, helst i slättbygder; *Göt. t. a.: Blek. inre Smål. Hall. t. r. Vg. r.? Boh. Dalsl. 0, Sv. t. a.: Vestm. spr. Dal. r. (Verml. tillfällig), Norrl. r.: Ång. Herj.? (Lpl. tillfällig).*

272. *Aquilegia. Akleja.*

1. **A. vulgaris** L.; kronsporrar klolikt böjda inåt. 3.
Omkr. 2 fot hög med upprätta fruktskaft.
Lundar och busksnår; *Göt.* spr.: Blek. Sk. Boh. t. r., *Sv.*
spr.: Dal. r., *Norrl.* Gestr.—Med. r.

273. *Aconitum. Stormhatt.*

1. **A. Lycóctonum** L.; *klíbbhårig*; hjälm lång och n. rörformig utan tydlig klo och upptill *föga krökt* med trubbig spets; de båda öfra kronbladen upprätta med i spetsen tillbakarullade sporrar. 3.

4—6 fot hög och grof, illaluktande, med stora mjuka och 5—7-flikiga blad med inskurna flikar; blommor hvitgula. Gittig liksom de öfriga arterna.

Ängar i fjellen, mycket r.: *Lpl.* Lul. Lpm. vid Kiergevara (Wahlenberg).

- * **A. septemtrionále** Köll.; blommor orent blåvioletta.

Ängar, helst i lägre fjelltrakter; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. a. Äng. Med. spr., *Sv.* Dal. och Verml. i fjelltrakterna spr., Upl. r.

2. **A. Napellus** L.; stielk nedtill n. glatt eller gleshårig, *upptill finluden*; blad n. *glatta*; hjälm halfmånlikt krökt med tydlig klo och utdragen näbblik spets; de båda öfra kronbladen n. på midten böjda med långa klor och n. raka sporrar. 3.

Lägre och mindre grof än föreg.; blad mindre, stela och glänsande, 3—5—delade med vigglika, djupt klufna och smalflikiga flikar; blommor större och bredare, rent blå.

Stränder, mycket r.; *Sv.* Dal. Söd., *Göt.* Sk.

3. **A. Cámmarum** L.; *alldeles glatt*; hjälm koniskt hvälfd; eljest som föreg. art. 3.

Liknar föreg. art, men blomklasen är glesblommig, bladen smärre och mera bredflikiga, klufna nedom midten; de unga frukterna med hopstötande spetsar.

Nära bostäder, trol. förvildad och mycket r.; *Göt.* Smål. Hall. (*Sv.* Söd. Upl. Vestm. i gamla trädgårdar).

3 Ordn. POLYGYNIA.

274. *Thalictrum. Ängsruta.*

- A.** Stielk slutande i spetsen med en bladlös vippa.

- a. Blad 3 gånger fingerlikt delade. Karpeller med 3 vingkanter. Ståndaresträngar upptill klubblika.

1. **T. aquilegiæfólium** L.; vippa tätblommig; stielk trind. 2.
2—3 fot hög och upptill rodande; blad mer än $\frac{1}{2}$ fot långa och breda, något liknande Aklejans; bladskaft med stipler; småblad n. runda; ståndaresträngar violetta; kalkblad grönaktiga eller rodande; karpeller stora, slutl. hängande.

Fuktiga skogsängar, helst i alkärr; *Göt.* Sk. t. a. Blek. Smål. t. r.

- b. Blad 3 gånger fingerlikt delade, lika breda som långa. Karpeller ovingade. Ståndare jemntjocka.
 2. **T. Kóchii** Fr.; vippgrenar utstående; blommor hängande; stjelk n. ofårad och nedtill bladig. 3.

3—4 fot hög med grenig och krokig stjelk; småblad vanligen rundade och flikiga, undertill något blågröna; ståndareknappar med udd; karpeller äggrunda.

Ängar, helst nära hafvet; *Göt.* Gotl. a. Ög. på Gräsmarö, Smål. nära sjön Åsnen, Sk. på ön Hven.

3. **T. minus** L.; vippgrenar utspärrade; blommor hängande; stjelk starkt fårad och nedtill bladlös. 3.

Omkr. 2 fot hög, liknande föreg. art, men med vanl. aflånga karpeller.

Sandiga hafsstränder; *Göt.* Boh.—Sk. t. r.

- c. Blad dubbelt (sällan 3-dubbelt) parbladigt delade, mera långa än breda. Karpeller och ståndare som hos föreg. afdelning.

4. **T. flavum** L.; blommor upprätta i tät och n. qvastlik vippa; stjelk fårad. 3.

2—3 fot hög med grenig, vek och rak stjelk; småblad vanl. bredt vigglika, i spetsen 3-klufna och undertill blekgröna; ståndaresträngar upprätta, blekgula eller n. hvita; ståndareknappar utan udd; karpeller äggrunda trubbiga.

Ängar; *Göt.* a.: Blek. Smål. Dalsl. spr. Boh. r., *Sv.* a.: Verml. Dal. spr., *Norrl.* r.: Gestr. Hels. spr. Med.?, *Lpl.* r.

- **angustatum**; stjelk föga grenig; blad stundom 3-dubbelt parbladigt delade; småblad smala n. jemnbreda.

Ängar; *Göt.* Gotl. r. Ög. på Omberg och vid Stegeborg.

- * **T. angustifolium** Jacq.; blad 3-dubbelt parbladigt delade. Liknar nyss nämnda varietet och är trol. ej nog skild.

Skogsängar, mycket r.; *Göt.* Öl. i Föra s:n (Sjöstrand).

5. **T. simplex** L.; blommor i gles vippa och nedhängande i klasar på vippans grenar; stjelk med upphöjda ränder, ej fårad. 3.

1—2 fot hög med enkel, fast och rak stjelk; småblad smalt vigglika, i spetsen 3-klufna, mörkgröna; ståndaresträngar hängande, mörkgröna; ståndareknappar med udd; karpeller n. tapplika, afsmalnande åt båda ändar.

Ängar; *Göt.* spr.: Gotl. a. Blek. Dalsl. r. Boh.?, *Sv.* spr.: Verml. r., *Norrl.* spr.?

- B.** Stjelk bladig ända upptill, med blomklasor eller enblommiga skaft utgående från de öfre bladveckan. Karpeller ovingade. Ståndare jemntjocka. Blad dubbelt parbladigt delade.

6. **T. boreale** Nyl.; stjelk rak och nedtill enkel, endast upptill med utdragna och bladiga blommande grenar;

blommor ofta ensamma på långa upprätta skaft eller i fåblommiga klasar. 3.

Liknar föreg. art, men skiljes genom de mera spridda blommorna på ofta tumslånga skaft. Stjeln fåradt kantig; småblad mörkgröna, antingen smalt vigglika eller breda och omvänt äggrunda; ståndareknappar gröngula och upprätta, n. utan udd; småbladens skaft kantiga.

Ängar; *Lpl.* r., *Norrl.* r.: Herj.? Hels. Gestr. 0 (*Göt.* Ög.?).

7. **T. kemense** Fr.; stjeln krokig och nedifrån grenig; blommor stälda i bladiga vippor på grenarne, i början teml. tätt sittande, slutl. glesnande. 3.

Liknar något föreg. art. Stjeln fåradt kantig, $1\frac{1}{2}$ —4 fot hög; småblad mörkgröna, undertill blekare, de nedre breda och äggrunda—vigglika, de öfre öfvergående till stora äggrunda—aflånga och kortspetsade skärblad; ståndareknappar gula, vanl. upprätta, med mycket tydlig udd; småbladens skaft (enligt Fries) trinda.

Ängar, mycket r.; *Norrl.* Vb. vid Kengis (enl. exemplar af R. F. Fristedt).

- C. Stjeln nästan bar och stängellik med enkel och n. bladlös blomklase.

8. **T. alpinum** L.; blommor lutande på långa bågböjda skaft. 2, 3.

Stjeln omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och n. trådluk; kalk blåaktig; ståndareknappar grönaktiga med udd; allmänna bladskaftet 3-deladt med parbladigt eller fingerlikt stälda, små och ofvan ljusgröna samt n. runda och flikiga småblad.

Fuktiga ställen, t. ex. i bergsspringor, i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. a. Äng. r., *Sv.* Dal. r.

275. **Pulsatilla.**

- A. Blad enkelt parbladigt delade med breda flikar (småblad); blommor n. upprätta med raka kalkblad.

1. **P. vernalis** (L.) Mill., *Mosippa*; småblad bredt vigglika, i spetsen 3-klufna eller 3-delade. 1, 2.

Stängel omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; svepe med guldglänsande hår, liksom kalkbladens utsida; kalkblad inuti hvita och utanpå rödletta.

Skogshedar, helst bland buskar; *Göt.* t. r.: Smål. spr. Gotl. Boh. Dalsl. 0, *Sv.* t. r.: Verml. Dal. spr., *Norrl.* r.: Med.—Vb. 0.

- B. Blad 3 gånger parbladigt delade med n. trådsmla flikar; blomma snart lutande med i spetsen utböjda kalkblad.

2. **P. vulgaris** Mill., *Backsippa*; kalkblad ljust violetta (sällan hvita), dubbelt längre än ständarne och upptill föga utböjda; blomskaf n. rakt. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med n. öppna blommor; svepe med hvita hår (liksom kalkbladens utsida), fästadt ungefär på midten af stängeln. Är någon gång nästan glatt.

Torra backar; *Göt.* mångenst: Boh. t. r. Dalsl. Gotl.?, *Sv.* spr.: Vestm. (i s. delen) t. r. Verml. (vid Vestgöta gränsen) r. Dal. 0.

3. **P. pratensis** (L.) Mill.; kalkblad mörkt violetta eller blygrå, *föga* längre än ståndarne och upptill utböjda; blomskaft i spetsen bågböjdt. 2.

Liknar föreg. art, men har mera hopslutna, mindre och kortare blommor; svepe fästadt ofvan stängeln midt.

Torra ängar; *Göt.* Gotl. Öl. a. Sk. t. a. Blek. Smål. Vg. r. Ög. t. r., *Sv.* Söd. r.

- C. Blad enkelt eller dubbelt fingerlikt delade; blomma något lutande med utstående och raka kalkblad.

4. **P. patens** (L.) Mill.; kalkblad ljust violetta; småblad teml. breda och djupt klufna i smala och platta flikar. 2.

Omr. $\frac{1}{2}$ fot hög, liknande *Puls. vulgaris*, men bladflikarne äro bredare (stundom omkr. en linie) och bladens omkrets i början n. rund; svepe sittande midtpå stängeln.

Ängsbackar, mycket r.; *Norrl.* Äng., *Göt.* Gotl.

276. *Anemone*. *Sippa*.

- A. Svepe aflägsnadt från blomman och bestående af 3 blad, som likna rotbladen; stängel ofta ensam.

1. **A. nemorösa** L., *Hvitsippa*; svepeblad delade och med *utdragna skaft*; kalkblad *hvita* eller rödletta, glatta; fruktspröt (stift) mer än hälften kortare än den glatta frukten. 1, 2.

Omr. $\frac{1}{2}$ fot hög och vanl. enblommig, sällan tvåblommig; rotstock utdragen; rotblad 3-delade.

Ängar och skogar; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* r.: *Gestr.* Hels. a. Med. spr., *Lpl.* r.

2. **A. ranunculoides** L., *Gulsippa*; svepeblad *kortskaftade*; kalkblad *gula*, utvändigt finludna; frukter ungefär lika långa som det krökta sprötet. 1, 2.

Omr. $\frac{1}{2}$ fot hög och 1–4-blommig, lik föreg. art.

Fuktiga ställen i lundar; *Göt.* t. r.: Gotl. spr. Öl. Sk. a. Boh. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. spr. Vestm. r.

3. **A. silvestris** L.; svepeblad med *utdragna skaft*; kalkblad *hvita*, utvändigt finludna; stift mycket kort; frukter *ulliga*. 1, 2.

Hela växten är något luden, större och gröfre än de föreg., ofta omkr. fotshög, samt med mycket större blommor; rotstock kort; rotblad 5-delade med rutformiga, 3-flikiga och tandade flikar.

Sandiga ställen nära åkrar; *Göt.* Öl. Gotl. r.

- B. Svepe bestående af 3 helbräddade blad och liknande ett blomfoder, sittande helt nära blomman.

Rotblad njurlika 3-flikiga, qvarsittande öfver vintern.

4. **A. Hepatica** L., *Blåsippa*; svepeblad aflånga; kalkblad *blå* och glatta. 1.

Omkr. fingerhög, blommande före de nya bladens utveckling; blad mycket långt skaftade, vanl. undertill rödblå eller lefverbruna och håriga med rundade och trubbiga flikar; blommor stundom ljusröda eller hvita.

Lundar och skogar; *Göt. a.*: Dalsl. Ög. t. a., *Sv. t. a.*: Verml. Dal. spr., *Norr.* spr.: Ång. t. r. Vb. 0.

— **glabrata**; blad glatta; bladflikar med kort udd.

Göt. Ög. r., *Sv. Söd. Upl. Ner. r.*

277. **Caltha**. *Kalf-leka*, *Kabbelök*.

1. **C. palustris** L.; blad naggade, de nedre skaftade, de öfre oskaftade, alla med hinnaktiga slidor. 1, 2.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög, glatt och saftig med pipig stielk.

Bäckar och kärr, allmän.

278. **Ficaria**. *Korskål*.

1. **F. ranunculoides** Roth; blad skaftade, ofta med groddknoppar i bladveckan; blomskäft utdragna enblommiga. 2.

Inemot $\frac{1}{2}$ fot hög, saftig, glatt och ljusgrön med n. stjernlikt utbredda blommor.

Lundar, stundom ogräs i åkrar; *Göt. a.*: Dalsl. spr., *Sv. spr.*: Söd. Upl. a. Vestm. (i s. delen) t. r., Dal. 0, *Norr.* Gestr. Hels. r.

279. **Ranunculus**. *Solögon*, *Smörblommor*.

I. *Alla blad platta eller med platta flikar. Blomskäft raka.* Kronblad med fjällbetäckt (hos *R. sceleratus* bar) honingsgrop på klon. (Släktet **Ranunculus** hos de flesta författare).

A. Kronblad hvita, stundom slutl. rödvioletta, *längre* än fodret. Karpeller n. klotrunda och okantade, men med kölade sidor. 1. **R. platanifolius**. 2. **R. glacialis**.

B. Kronblad gula, *kortare* än fodret samt utan fjäll på klons honingsgrop. Karpeller äggformiga okantade. Fruktfäste (torus) långt utdraget. Rot *enårig*. 3. **R. sceleratus**.

C. Kronblad gula, *längre* än fodret (utom hos *R. pygmaeus*). Karpeller hoptryckta och kantade. Fruktfäste föga utdraget.

a. Alla blad hela och n. helbräddade. 4. **R. Lingua**. 5.

R. Flammula. 6. **R. ophioglossifolius**.

b. Rotblad (eller alla blad) helt och hållet delade (med åtskilda flikar). Foderblad slutl. nedböjda. 7. **R. bulbosus**.

8. **R. Philonotis**. 9. **R. illyricus**.

c. Blad helt och hållet delade. Foderblad utstående, ej nedböjda. 10. **R. repens**. 11. **R. arvensis**.

d. Blad med sammanhängande flikar. Foderblad icke nedböjda.

1. Stielk krypande, liknande en rotstock. 12. **R. lappónicus**.

2. Stielk upprätt, vanl. flerbladig och flerblommig; de nedre bladen skaftade. Håriga växter. 13. **R. acris**.

14. **R. polyanthemus**.

3. Stielk upprätt och vanl. flerblommig med flera oskaftade blad. Nästan glatta växter. 15. **R. auricomus**. 16.

R. cassubicus.

4. Stielk n. upprätt och vanl. enblommig med 1 eller 2

oskaftade blad. Nästan glatta växter. 17. **R. nivalis**.
18. **R. pygmæus**.

II. *Alla blad med platta och breda flikar. Blomskäft efter blomningen bågböjda.* (Släktet **Batrachium** hos somliga författare).

A. Kronblad *gula* med fjällbetäckt honingsgrop på klon. 19. **R. hyperboreus**.

B. Kronblad *hvita* utan fjäll på klons honingsgrop. 20. **R. hederaceus**.

III. *De nedre (eller alla) i vattnet nedsänkta bladen delade med hårlrika flikar, de flytande bredflikiga. Blomskäft efter blomningen bågböjda.* Kronblad *hvita* utan fjäll på klons honingsgrop. (**Batrachium** Wimm.). 21. **R. circinatus**. 22. **R. leiospermus**. 23. **R. aquatilis**.

1. **R. platanifolius** L.; stielk styf och upprätt; rotblad 5—7-delade; stielkblad 3—7-delade; karpeller med krökt spröt (stift). 3.

Stielk 1—2 fot hög, upptill grenig och mångblommig, med stora blad, som likna Stormhattens; blommor rent hvita, liknande Hvitsippor, sedan de små *glatta* och rödaktiga foderbladen bortfallit; blomskäft n. glatta och trådlika; skärmbblad långspetsade och hela.

Bergsslutningar i fjellen r.; *Norrl. Jtl. Herj., Sv. Dal.*

2. **R. glaciális** L., *Renblomma*; stielk mjuk, saftfull och uppstigande; rotblad 3-delade med åtskilda flikar; stielkblad (skärmbblad) 1—2 vid hvart blomskäft, vanl. 3-delade; karpeller med rakt spröt. 1, 2.

Stielkar omkr. fingerhöga och enkla, ofta enstaka, med en ensam blomma eller upptill delade i 2—4 (sällan flera) blomskäft; rotblad teml. små; foderblad stora *brunulliga* och qvarsittande; blommor omkr. en tum vida och n. klotformiga med snöhvita, snart rodnande och slutl. rödvioletta kronblad; blomskäft glatta och tjocka; skärmbbladens flikar smala och n. hela.

Fuktiga, länge af snö betäckta ställen, högt upp i fjellen; *Lpl. a. (åtm. i fjellregionen), Norrl. Jtl. Herj. spr.*

3. **R. scelerátus** L., *Tiggar-ranunkel*; stielk mjuk och pipig; de nedre bladen klufna, de öfre 3-delade med jemnbreda flikar; blomskäft fårade; foderblad nedböjda. 3, 4.

Glatt, saftfull och glänsande grön, ända till fotshög och mycket grenig, vanl. upprätt (sällan flytande på vattnet), med skaftade blad och mycket små blommor.

Dyiga ställen vid eller nära sjöar; *Göt. t. a.: Boh. Dalsl. spr., Sv. t. a.: Verml. Dal. spr., Norrl. spr.: Äng. Vb. r. Med. Jtl.?, Lpl. r.*

4. **R. Língua** L., *Åmöja*; stielk upprätt, med rotskott; blad utdraget lansettlika *långspetsade*; blomskäft icke fårade; karpeller släta med krökt spröt. 3.

2—4 fot hög med rotstock, stora blad och teml. stora blommor. Sjöar och åar; *Göt. t. r.*: Hall. Sk. Ög. mångenst., *Sv. spr.*: Dal. r., *Norrl. Gestr. Hels. Jtl. r.*

5. **R. Flåmmula** L., *Ältgräs*; stielk uppstigande utan rot-skott (sällan upprätt); blad lansettlika—jemnbreda, de nedre stundom äggrunda, alla *med kort* och tilltjocknad *spets*; blomskaft fårade; karpeller släta med föga krökt spröt. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång, stundom nedtill rotsläende i stielklederna; blommor mindre än hos föreg. art, rotstock smalare.

Fuktiga ställen, allmän: Ång. r. Vb. r.? Lpl. spr.

- * **R. reptans** L.; stielk trådsmal och krypande; blad n. jemnbreda och mycket smala; karpellernas spröt utdraget och upptill krökt; blommor mycket små.

Sjöstränder; *Lpl. Norrl. Sv. mångenst., Göt. spr.*

6. **R. ophioglossifolius** Vill.; stielk upprätt utan rotskott; de nedre bladen utdraget hjertlika och trubbiga, de öfre aflånga; blomskaft finstrimmiga; karpeller *knöliga*, n. utan spröt. 2, 3.

Liknar något föreg. art, men har enårig rot; stielk pipig; kronblad föga längre än fodret; de nedre bladen långskaftade, stundom svagt tandade.

Kärr, mycket r.; *Göt. Gotl. nära Visby.*

7. **R. bulbósus** L.; stielk nedtill försedd *med en lökformig knöl*; blomskaft fårade; karpeller släta; fruktfäste hårigt. 2—3.

Stielk omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med utstående hår; bladflikar breda.

Ängsbackar, helst i slättbygder; *Göt. a.*: Boh. Vg. spr. Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. a. Ner. t. a. Vestm. spr., Norrl. Gestr. spr. Hels. spr. s. om Ljusnan.*

8. **R. Philonótis** Ehrh.; stielk vanl. upprätt, stundom krypande, *utan* lökknöl; blomskaft fårade; karpeller *knöliga*; fruktfäste hårigt. 1—4.

$\frac{1}{2}$ —1 fot lång, luden och något lik föreg. art; rot enårig.

Åkrar och ängar; *Göt. Gotl. spr. Öl. t. r. Blek. spr. Sk. Boh. r.*

9. **R. illy'ricus** L.; stielk upprätt; blomskaft icke fårade; karpeller släta; fruktfäste glatt. 3.

Omkr. en fot hög och *hvitullig*; rottågor *knölformiga*, n. aflånga; bladflikar *smala* helbräddade; blommor lika stora som hos *Ran. Lingua*.

Sandiga ställen; *Göt. Öl. r. (Sv. Upl. Verml. förvildad).*

10. **R. repens** L.; stielk krypande (sällan upprätt); blomskaft fårade; karpeller släta; fruktfäste hårigt. 3.

Stielk omkr. fotslång, glatt eller hårig.

Fuktiga ställen, åkrar och ängar, allmän utom fjellen; i Lpl. trol. blott som ogräs.

11. **R. arvensis** L., *Åkerranunkel*; stielk upprätt; blomskäft icke fårade; karpeller *taggiga*; fruktfäste hårigt. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och n. glatt med enårig rot; karpeller stora och få med långt, n. rakt spröt; småblad smalflikiga; blommor teml. små.

Åkrar; *Göt.* Gotl. Öl. a. Hall. Sk. spr. Blek. Smål. r. (Ög. tillfällig), *Sv.* Söd. Upl. r.

12. **R. lappónicus** L.; stielk (rotstock) dold i jorden (eller mossan) och utsändande långskaftade, njurlika och djupt klufna blad; skärmbblad kortskaftadt och 3-klufvet med n. helbräddade flikar; kronblad något längre än fodret. 2.

Blomskäft enblommiga, omkr. fingerhöga; stielkblad teml. stora med naggade flikar; blommor knappt så stora som hos *Ran. Flammula*; foderblad glatta, stundom öfvergående till kronblad; karpeller med bihang upptill samt med krökt spröt.

Sumpiga ställen, helst bland hvitmossa vid kalkkällor i fjellens skogsregion, sällan nedanför fjellen; *Lpl.* spr., *Norrl.* Vb. r. Ång. spr. Med. r. Jtl. spr. Herj. r., *Sv.* Dal. r.

13. **R. acris** L.; de öfre bladen föga utvecklade med få och smala flikar; blomskäft *icke fårade*; fruktfäste *glatt*; de nedre bladen *delade* n. till basen. 2—4.

1—2 fot hög med tilltryckta hår på blomskäften och stielkens öfre del; de nedre bladens flikar korta och vanl. spetsiga. Är i fjellen ofta enblommig och låg med små blad med trubbiga flikar.

Ångar, allmän.

- * **R. Friésii** Gren.; alla blad nästan *likformiga*, de nedre djupt klufna; eljest som hos hufvudarten. 3.

Liknar något följ. art och är lätt förbisedd; stielkens nedre del jemte de nedre bladskäften hafva vanligen utstående hår; de nedre bladens flikar äro bredare än hos hufvudarten, de flesta bladen starkt ludna.

Ångar r.; *Göt.* Sk. Gotl. Ög., *Sv.* Upl.

14. **R. polyánthemos** L.; alla blad n. likformiga; blomskäft *fårade*; fruktfäste *styfhårigt*; de nedre bladen *delade* n. till basen. 3.

Stielk omkr. 2 fot hög med utstående hår; bladens småflikar smala.

Ångar; *Göt.* t. r.: Öl. a. Ög. mångenst., *Sv.* spr.: Ner. t. r. Dal. r. Verml. O, *Norrl.* Gestr.—Ång. r.

- * **R. nemorósus** D.C.; de nedre bladen djupt *klufna*. 3.

Liknar hufvudarten, men är lägre med bredflikiga rotblad. Ångar och åkerrenar; *Göt.* Gotl. mångenst. Ög. r.

15. **R. aurícomus** L.; rotblad glatta eller i kanten håriga, njurlika, vanl. *talrika* och flikiga, med *slidbärande*

skaft; stielkbladens flikar jemnbreda och talrika; blom-skaft icke fårade; fruktfäste glatt. 1—4.

Omrk. fotshög; de första blommorna vanl. kronlösa; karpeller ludna; stielkbladens flikar vanl. helbräddade.

Ängar, allmän: Lpl. spr.

16. **R. cassúbicus** L.; rotblad undertill finludet, vanligen *ensamt* och naggadt med *slidlöst* skaft inom en bladlös slida; stielkbladens flikar teml. breda och jemnbredt lansettlika, vanl. tandade; alla blommor vanl. med kronblad; eljest som föreg. art. 2.

Ängar r.; Göt. Smål. Ög., Sv. Upl. Vestm. Verml., Norrl. Gestr.

17. **R. nivális** L.; rotblad njurlika, vanl. 3-flikiga; stielkblad delade i aflånga flikar; kronblad *längre* än fodret. 1.

Under blomningen omkr. fingerhög, slutl. inemot fotshög med teml. små (ej tumsbreda) blad; blommor lika stora som hos *Ran. acris*; foder *brunulligt*; de föga hoptryckta karpellernas spröt utdraget och i början rakt.

I fjellregionen på af snövatten fuktiga ställen; Lpl. spr., Norrl. Jtl. r.

18. **R. pygmæus** Wahlenb.; rotblad njurlika, vanl. 3-delade; stielkblad delade i smala flikar; kronblad knappt så långa som fodret. 1, 2.

I början 1—2 tum hög, liknande små exemplar af *Ran. sceleratus* och med lika små blommor, men vid fruktmognaden lik föreg. art, ehuru spensligare och något lägre; foder *n. glatt*; de föga hoptryckta karpellernas spröt krökt och mycket kort.

På fuktig jord högt upp i fjellen; Lpl. a., Norrl. Jtl. Herj. spr.

19. **R. hyperbóreus** Rottb.; alla bladen skaftade, njurlika och klufna i 3 flikar; kronblad af fodrets längd; fruktfäste glatt. 2, 3.

Ända till $\frac{1}{2}$ fot lång med krypande stielk; frukter rundade med mycket kort spröt; kronblad 2—3; ståndare omkr. 5; blommor något mindre än hos föreg. art. *Batrachium hyperboreum* Kindb. (N. Sv. Flora).

Sumpiga ställen, teml. högt upp i fjellen; Lpl. spr., Norrl. Jtl. Vb. r., Sv. Dal. r.

20. **R. hederáceus** L.; kronblad något längre än fodret; eljest som föreg. art. 3.

Liknar föreg. art, men har något större blommor och blad samt *hvita* kronblad; frukter slutl. utan spröt; kronblad vanl. 5; ståndare 10; stielk stundom flytande.

Kärr och vattenpölar nära hafvet; Göt. Boh.—Sk. Gotl. r.

21. **R. circinátus** Sibth.; stielk *kantig*; blad med *rund* omkrets; frukter håriga; ståndare längre än pistillerna. 3.

Omrk. 1—2 fot lång med teml. fin stielk och långa blom-skaft; blommor teml. stora med breda kronblad; alla blad ned-

sänkta, n. erggröna och oskaftade med styfva och korta flikar, samt omkr. tumsbreda eller mindre; frukternas spröt utdraget; fruktfäste hårigt och klotrundt.

Sjöar och åar; *Göt. spr.*: Smål.? Öl. Gotl. Boh. Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. t. a. Vestm. Ner. spr. Dal. r., Norrl. Gestr. Hels. r.*

22. **R. leiospermus** Wallr.; stielk *trind*; nedsänkta blad med *kantig* omkrets; frukter vanl. glatta; ståndare kortare än pistillerna. 3, 4.

Ofta 5—6 fot lång med grof och benhvit stielk och mycket långa blomskaft; de nedsänkta bladen n. oskaftade och styfva; fruktfäste kägellikt och vanl. hårigt.

a. **R. marínus** Fr.; flytande blad (sällan utvecklade) vanl. kortskaftade; kronblad teml. stora och breda med gul klo.

Helst i grunda hafsvikar; i Östersjön t. a., dock vid Gotl. r.; i Bottn. viken r. i Gestr. Hels. Ång.; i sött vatten r., t. ex. vid Norrtelje, Stockholm och Landskrona.

b. **R. hololéucos** Lloyd; flytande blad (n. alltid utvecklade) långskaftade; kronblad smärre och alldeles hvita.

Göt. Skåne vid Skanör (enl. S. A. Tullberg).

— **confúsus** (Schulz) Godr.; blommor större med gul klo.

Nära hafvet i bräckt vatten eller i hafvet r.; *Göt. Sk.* vid Malmö (Tullberg) Blek. v. om Carlskrona vid Ramsö (J. Ankarcrona) Smål. nära Vestervik (Prof. A. F. Holmgren).

23. **R. aquátilis** L. (Tullb.), *Vanlig Vattenranunkel*; stielk *kantig*; nedsänkta blad med *kantig* omkrets; frukter vanl. håriga; ståndare längre än pistillerna; fruktfäste hårigt. 2, 3.

a. **R. peltátus** Fr.; flytande blad (sällan felsläende) vanl. flikiga; blomskaft mycket (vanl. flera tum) långa; nedsänkta blad vanl. skaftade och styfva; ståndare talrika; blommor teml. stora.

Helst i rinnande vatten; *Lpl. Norrl. Sv. a.?, Göt. spr.*

— **truncátus** (Dum.); nedsänkta blad n. oskaftade. *Göt. Skåne t. a. (Tullberg); eljest t. r.?*

b. **R. paucistamíneus** Tausch; flytande blad (ofta felsläende) vanl. delade; blomskaft korta (omkr. tums-långa); nedsänkta blad stundom oskaftade och slaka; ståndare få; blommor teml. små.

Helst i sött vatten; *Göt. spr.*: Ög. r. Öl. Gotl. Hall.?, *Sv. t. r.*: Verml. Dal.?

— **trichophyllus** (Chaix); alla blad nedsänkta och styfva; blommor något större.

I sött vatten t. a., i nordligare trakter trol. mindre vanlig.

— **fiaccidus** (Pers. enl. Tullb.); alla blad nedsänkta och slaka; blommor små; stjelk smal. *Göt.* vid Landskrona (Tullberg).

— **confervoides** (Fr.); alla blad nedsänkta och slaka; blommor mycket små; stjelk trådlik, sällan mer än en fot lång; frukternas spröt otydligt. Helst i sött vatten i nordligare trakter; *Lpl.* spr., *Norrl.* t. r., *Göt.* Ög. i Tåkern och Vettern.

280. **Adónis.** *Gossen i det gröna.*

1. **A. vernális** L.; stjelk nedtill fjällig. 1, 2.

I början 3—4 tum, slutl. omkr. en fot hög med rotstock; blommor ett par tum vida; kronblad tumslånga; frukter af hampfröns storlek.

Kalkklippor; *Göt.* Öl. spr. Gotl. r.

281. **Tróllius.** *Bullerblomster, Smörbollar.*

1. **T. europæus** L.; de nedre bladen långskaftade, de öfre oskaftade. 2.

Omkr. 2 fot hög och upprätt med mörkgröna, glänsande och mer än tumsbreda blad.

Fuktiga ängar; *Lpl.* a., *Norrl.* spr.: Jtl. t. r. Med.—Gestr. r., *Sv.* spr.: Ner. t. a. Upl. Dal. t. r., *Göt.* spr.: Ög. Sk. a. Gotl. 0.

14 Klassen. DIDYNAMIA.

1 Ordn. GYMNOSPERMIA.

282. **Verbéna.** *Jernört.*

1. **V. officinalis** L.; de nedersta bladen aflånga — lansettlika; kronpip något krökt. 4.

Omkr. fotshög med sträfva blad.

Ruderatväxt, mycket r.; *Göt.* Sk. Hall.

283. **Mentha.** *Mynta.*

A. Blomkransar sammanflytande till bladlösa ax i spetsen af stjelken eller grenarne. Blad n. oskaftade.

1. **M. silvestris** L.; blomkransar sammanflytande; skärmblad och fodertänder jemnbredt syllika; blad oskaftade ovala — aflånga och skrynkliga. 3, 4.

2—4 fot hög och mjukt gråluden; blad sågtandade med inböjda sågtänder; blommor hvitroda.

Bäckstränder och källdrag; *Göt.* Sk. t. r. Smål. Ög. Öl. Gotl. Vg. r. (*Sv.* Upl. förvildad).

2. **M. víridis** L.; de nedre blomkransarne åtskilda; blad n. oskaftade, lansettlika; eljest som föreg. art. 3, 4.

Liknar föreg., men är spensligare och vanl. glatt; bladens sågtänder något utstående; blommor ljusröda eller violettera.

Ruderatväxt på fuktiga ställen r., kanske förvildad; *Göt.* Sk. Smål. Ög. Öl. Gotl.

B. Blomkransar åtskilda och stödda af blad. Blad skaftade, åtminstone de nedre.

a. Fodertänder lansettlikt syllika och utdragna (sällan korta).

3. **M. gentilis** L.; blomfoder *ofåradt* och smalt, nästan klocklikt, upptill hårigt, *nedtill* jemte skaftet *glatt*; stielk med blad äfven i spetsen. 3, 4.

Omkring fotshög eller deröfver och vanl. mycket grenig; blad äggrunda—aflånga, de öfre med kort eller intet skaft; blomkransar talrika, före utslagningen grålundna.

Ruderatväxt på fuktiga ställen och ogräs i åkrar; *Göt. t. r., Sv. t. r.*: Vestm.? Dal. 0, *Norrl.* Hels. Jtl. r.

4. **M. aquatica** L.; blomfoder *fåradt* och n. rörformigt, jemte skaftet *hårigt*, upptill slutl. *glatt*; stielk utan blad i spetsen. 3, 4.

Stundom högre än föreg. art och vanl. enkel; blad ovala—äggrunda skaftade; blomkransar vanl. få (stundom ett enda hufvud), ej grålundna före blomningen.

Vid och på stränder; *Göt. spr.*: Gotl. Öl. Sk. Hall. a. Dalsl. r. Vg. r.?, *Sv. r.*: Söd. Upl. spr., *Norrl.* Gestr. Hels. Ång. r.

* **M. sativa** (L.) Fr.; stielk med blad äfven i spetsen; blomkransar talrika och ofta skaftade samt före blomningen grålundna.

Liknar mycket *M. gentilis*.

Bäckstränder och fuktiga åkrar; *Göt. t. r.*: Sk. a., *Sv. Söd. Upl. spr.* Ner. Verml. r., *Norrl.* Gestr. Ång. r.

b. Fodertänder bredt triangelformiga och korta.

5. **M. arvensis** L., *Hästmynta*; blomfoder *ofåradt*, vidgadt klocklikt och hårigt; stielk med blad äfven i spetsen. 3, 4.

Vanl. omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, stundom högre och föga grenig; blad ovala—aflånga och skaftade; blomkransar talrika och glest sittande, något grålundna före blomningen. Blommar tidigare och har mindre god lukt än de föreg. arterna.

Fuktiga ängar och åkrar, stundom i vatten, allmän: Lpl. r. — **agrestis** (Sole); blad breda och n. hjertlika; blomkransar närsittande.

Åkrar; *Göt. Sk. t. r.* Blek. r.

Ann. Alla arterna hos detta släkte (liksom åtskilliga andra Labiater) kunna hafva antingen större blommor (hanblommor) med utskjutande ståndare och utan mogna frukter, eller mindre och fruktbärande blommor (honblommor) med inneslutna ståndare.

284. **A'juga.** *Blåsuga.*

A. Rotblad kortskaftade; stielkblad (omkr. dubbelt) längre än blommorna.

1. **A. pyramidalis** L.; blomkransar vanl. sammanflytande. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och korthårig, med uppåt i storlek aftagande blad; rotblad qvarsittande, omvänt äggrunda; vanligen utan grenskott.

Ängar; *Göt. Sv. a.; Norrl. spr.: Vb. r., Lpl. r.*

— **glabrata**; nästan glatt; stundom med korta grenskott. *Göt. Blek. t. r. Smål. Boh. r.*

B. Rotblad utdraget skaftade; de öfre bladen kortare än blommorna.

A. reptans L.; nästan glatt; rotblad qvarsittande. 2.

Något högre än föreg. art och ofta försedd med långa grenskott; rotblad mycket trubbiga och vanl. omvänt äggrunda; de öfre blomkransarne sammanflytande.

Fuktiga skuggrika ställen r.; *Göt. Boh.—Sk. Blek. Smål. Gotl.*

3. **A. genevensis** L.; ullhårig; rotblad upprätta, vid blomningen vissnade. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre, utan grenskott; rotblad aflånga; de flesta blomkransarne åtskilda.

På kritformation, mycket r.; *Göt. Skåne mellan Malmö och Treleborg, ymnigt.*

285. *Téucrium. Lacklök*

1. **T. Scórdium** L.; blad oskaftade aflånga och djupt naggade, de öfre mot basen helbräddade och afsmalnande. 3, 4.

Från några tum till en fot hög och mycket bladig med mjukt grålundna, stundom rodmande eller violetta blad.

Fukt. ställen på silur. form.; *Göt. Sk. (i s. och s. v. delen) spr. Öl. a. Gotl. spr. Ög. r. nära Vettern.*

286. *Origanum. Dosta.*

1. **O. vulgare** L.; blomskärmar n. ovala; blad äggrunda skaftade. 3.

Omkr. 2 fot hög och upprätt; blomhufvud stälda i upprepadt tregrenig vippa; blomkrona dubbelt längre än fodret.

Berg; *Göt. spr.: Sk. t. a. Gotl. t. r., Sv. Söd. Upl. t. a. Vestm. spr. Ner. Verml. r., Norrl. Gestr. spr. Hels. Jtl. r.*

287. *Népeta. Kattmynta.*

1. **N. Catária** L.; foder krökt, med olikstora tänder; kronpip mycket kort; blad teml. långt skaftade, hjertlika och grofsågade. 3, 4.

Omkr. 2 fot hög, upprätt och ofta grenig.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt. spr.: Öl. a. Gotl. t. r. inre Smål. Boh. Dalsl. r. Vg. r.?, Sv. r.: Söd. Upl. spr. Dal. 0.*

288. *Glechóma. Jordrefva.*

1. **G. hederacea** L.; blad skaftade, njurlika och naggade. 1, 2.

Föga hårig; de blombärande grenarne upprätta och omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga; blommor få och ensidigt stälda.

Steniga ställen, t. ex. i lundar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Gestr.—Med. a. Vb. 0.*

289. *Galeopsis*.

A. Stjolk styfhårig, uppsväld under lederna; blomkransar upptill sammanflytande; bladskaft utdragna.

1. **G. versicolor** Curt., *Hampört*; blomkrona ljusgul med violettfläckig underläpp; kronpip *dubbelt längre* än fodret. 3.

Omkr. fotshög med större blommor än hos de öfriga arterna; blad vanl. äggrunda med nästan vigglik bas.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, allmän: Gotl. t. r.

2. **G. Tétrahit** L.; blomkrona röd eller hvitgul med mörkfläckig underläpp; kronpip *ej längre* än fodret. 3.

Vanl. något lägre än föreg. art, som den mycket liknar.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, äfven på berg, allmän.

- **bífida**; kronans underläpp med smalare och urnupen mellanflik.

Nästan lika vanlig som hufvudarten.

- * **G. pubescens** Bess.; kronpip längre än fodret; stjolk mindre styft hårig; blomkrona röd.

Berg r.; *Göt. Sk. Smål. Ög., Sv. Upl. Vestm., Norrl. Herj.*

B. Stjolk mjukluden, ej uppsväld under lederna; blomkransar åtskilda; bladskaft korta.

3. **G. Ládanum** L.; blomkrona röd: pipen dubbelt längre än fodret. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med rödaktig stjolk och smalare blad än hos de föreg. arterna.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, helst i slättbygder; *Göt. spr.: Gotl. Öl. Sk. t. a. Boh. t. r., Sv. spr., Norrl. Gestr. spr. Hels. Jtl. r.*

290. *Lámium*. *Plister*.

A. Blommor hvita; blad spetsiga och grofsågade.

1. **L. album** L., *Hvitplister*, *Blindnässla*; alla bladen skaftade och äggrunda—hjärtlika; blomskärmar små, hårkantade och syllika; rotstock utdragen. 2, 3.

Omkr. fotshög med större blommor än hos de öfriga arterna.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt. a.: Gotl. inre Smål. Boh. Dalsl. r. Vg. r.? Ög. spr., Sv. r.: Söd. Vestm. a. Upl. spr. Norrl. Gestr. Hels. Ång. r.*

B. Blommor röda; blad vanl. trubbiga och naggade, stundom inskurna. Med enårig pålrot.

a. Alla bladen skaftade. Blomskärmar syllika.

2. **L. purpúreum** L., *Rödplister*; blad *hjärtlika*; kronpip öfverskjutande fodret. 1—4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och vanl. ljusgrön med vanl. tätt sittande blomkransar.

Ogräs; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Gestr. Hels. Jtl. a.*

- * **L. confertum** Fr.; blomstödjeblad äggrunda med vigg-

lik bas, vanl. inskurna; kronpip knappt öfverskjutande fodret. 1—4.

Ogräs; *Göt. spr.*: Öl. Sk. Hall. a. Vg. Boh. Dalsl. t. r., *Sv. spr.*: Dal. 0.

3. **L. intermédium** Fr.; blomstödjeblad *njurlika* med kort och bredt skaft; kronpip kortare än fodret. 1—4.

Liknar föreg. art, men har oftare åtskilda blomkransar och större, längre och mera utstående fodertänder.

Ogräs, helst i slättbygder; *Göt. spr.*: Sk. t. a. Blek. Hall.—Dalsl. r. Öl?, *Sv. spr.*: Dal. r., *Norrl. Gestr.* Hels. Ång. Jtl. r.

b. Blomstödjeblad oskaftade. Blommor utan skärmar.

4. **L. amplexicaule** L.; blad *njurlika*. 1—4.

Spädnare än de föreg. arterna. Blomkransar åtskilda; fodertänder samstående och teml. korta; blomkrona antingen med lång pip och öppet bräm eller med kort pip och slutet bräm.

Ogräs; *Göt. Sv. a., Norrl. spr., Lpl. r.*

291. **Leonurus.** *Bonässla.*

1. **L. Cardíaca** L.; de nedre bladen hjertlika 5-flikiga, de öfre vigglika och upptill 3-klufna. 3.

2 fot hög eller deröfver, upprätt; blad skaftade och under till hvitludna; blomkransar tätblommiga.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt. spr.*: Gotl. t. r. Öl. Sk. a. Hall.—Dalsl. t. r., *Sv. spr.*: Söd. Upl. t. a. Verml. Dal. t. r., *Norrl. Gestr. r.*

292. **Galeóbdolon.** *Gulsuga.*

1. **G. lúteum** (Willd.) Huds.; de nedre bladen bredt hjertlika trubbiga, de öfre äggrunda. 1, 2.

1—2 fot hög och hårig med grofsågade blad och 6-blommiga blomkransar. Liknar en *Galeopsis*.

Löfskogar; *Göt. Sk. a. Blek. Smål. r. Ög.?*

293. **Stachys.** *Syska.*

A. Med rotstock; blomkrona dubbelt längre än fodret; blommor med n. syllika skärmar; de öfre blomkransarne axlikt förenade och bladlösa.

1. **S. silvática** L., *Stinknässla*; blad *långskaftade*, hjertlika och spetsiga. 3.

2—4 fot hög, upprätt och sträfhårig med mycket breda blad; kronbräm brunrött; kransarnes stödjeblad teml. små.

Ruderat- och lundväxt; *Göt. spr.*: Sk. a. Boh. t. r., *Sv. spr.*: Söd. Upl. t. a. Dal. t. r., *Norrl. spr.*: Ång. r. Vb. 0.

2. **S. palustris** L., *Svinknyler*; blad n. *oskaftade*, lan settlika med något hjertlik bas. 3.

Omkr. 3—4 fot hög, upprätt och luden, med ljusröda blommor; blomfoder finludet; rotstockens grenar i spetsen uppsvälda.

På och vid stränder af sjöar och åar, trol. något r., t. ex. Sk. Ög. Gotl.

— *agrestis*; lägre och mera gråluden, isynnerhet på bladens undra sida; blomfoder gråulligt; blad smalare.

Ogräs i åkrar; *Göt. a.*: Gotl. t. r., *Sv. a.*, *Norrl. spr.*: Ång. r. Vb. 0.

B. Rot enårig; blomkrona föga längre än fodret; blommor i skilda kransar i bladveckan utan skärmar.

3. **S. arvensis** L., *Åkersyska*; blad skaftade, bredt ägg-runda trubbiga, de nedersta med hjertlik bas. 3.

Omkr. fotshög eller ofta lägre, n. upprätt och sträfhårig; blommor små, hvita och rödprickiga eller blekvioletta. Liknar något en *Galeopsis*.

Sandiga åkrar; *Göt. Boh. r. Hall. t. r. Sk. mångenst. Blek. t. r. Smål. r., Sv. Upl. r.*

294. **Ballóta.** *Andorn.*

1. **B. ruderális** Sw., *Svart Andorn*; fodertänder afsmalnande mot det med dem lika långa borstet; blad bredt äggrunda med n. hjertlik bas, skaftade. 3, 4.

2—3 fot hög, upprätt och grenig; blad mjukludna; blomskärmar syllika.

Ruderatväxt; *Göt. r.*: Gotl. Öl. Sk. a. Blek. spr. Dalsl. 0, *Sv. Upl. r.* (*Norrl. Hels. tillfällig*).

295. **Betónica.** *Humlesuga.*

1. **B. officinalis** L.; blad naggade aflånga—äggrunda med hjertlik bas. 3.

Stjeln 1—2 fot hög och enkel med styfva nedböjda hår; de flesta blomkransarne axlikt sammanflytande; de nedersta bladen långskaftade. Liknar något *Stachys palustris*.

Ångar bland buskar, mycket r.; *Göt. Sk. flerst. i v. skogsbygden, Sv. Upl. i Sollentuna.*

296. **Marrúbium.** *Hvit Andorn.*

1. **M. vulgare** L.; blad skaftade, rundadt, ovala och ojemnt naggade, de öfre nedlöpande på skaften. 3, 4.

Omkr. 2 fot hög, upprätt och grenig, särdeles nedtill, med mycket skrynkliga blad.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt. spr.*: Öl. a. inre Smål. Hall. Boh. t. r. Vg. t. r.? Dalsl. 0, *Sv. Söd. spr. Upl. t. r. Vestm. Ner. r.*

297. **Scutellária.** *Gctnosblomma, Frossört.*

1. **S. galericuláta** L.; blad fint naggade, lansettlika—aflånga med hjertlik (sällan spjutlik) bas; blommor något kortare än bladen, *enstaka* i bladveckan. 3.

Omkr. 1 fot hög; kronpip småningom utvidgad; blad och blommor kortskaftade och glest sittande.

Stränder; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.*: Gestr. Hels. t. a., *Lpl. t. r.*

2. **S. hastæfólia** L.; blad helbräddade och aflånga, vanligen med spjutlik bas: de öfre skärmlika och aftagande i storlek; blommor längre än skärmbladen, *närsittande* i ett kort ax. 3, 4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; kronpip upptill mycket utvidgad; blomfoder med glandelhår.

Stränder vid Östersjön och Mälaren, sällan vid Kattegat; *Göt.* Öl. t. a. *Gotl.* Blek.—*Ög.* spr. *Hall.* r., *Sv.* Söd. *Upl.* spr. *Vestm.* t. r.

298. **Prunella.** *Brunört, Skogshumle.*

1. **P. vulgaris** L.; blomfodrets öfverläpp bred med åtskilda, breda, tvärhuggna och kortuddiga tänder, underläpp till midten klufven. 3.

Stjeln omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, stundom grenig; blad äggrundt aflånga skaftade; blommor vanl. blå; ax nedtill ofta försedt med ett par blad, skärblad breda och n. runda, tvärt afsmalnande till en kort spets; blomfoder brunt.

Betesmarker, allmän utom fjellen: *Lpl.* r.

2. **P. grandiflora** L., *Storblommig Brunört*; blomfodrets öfverläpp med närsittande syllika tänder, underläpp inskuren ofvan midten. 3.

Något större än föreg. med större, vanl. violetta blommor; ax vanl. skildt från bladen; blomning senare.

Betesmarker; *Göt.* *Gotl.* a. Öl. t. a. *Vg.* r., t. ex. *Kinnekulle* och *Älleberg*.

299. **Dracocéphalum.** *Draknos.*

1. **D. Ruyschiána** L.; blad jemnbredt lansettlika, trubbiga och helbräddade; blomskrmar hela. 3.

Fotshög, upprätt och n. glatt med tumslånga blommor och $1\frac{1}{2}$ tum långa, omkr. en linie breda blad.

Torra ängsbackar, mycket r.; *Göt.* Smål. *Ög.* *Vg.*, *Sv.* *Vestm.*

300. **Clinopódium.** *Bergmynta.*

1. **C. vulgare** L.; blad äggrunda, grundt naggade och kortskaftade; blomskrmar kortare än fodret. 3.

Stjeln enkel och fotshög utan blad i spetsen; foder och skärblad mycket håriga.

Lundar och berg; *Göt.* mångenst.; *Gotl.* Sk. *Dalsl.* t. a. *Boh.* r., *Sv.* spr.: *Verm.* t. r. *Dal.* O. *Norrl.* *Gestr.*—*Med.* r. *Äng?*

301. **Calamintha.** *Harmynta.*

1. **C. A'cinos** (L.) *Clairv.*; blad aflånga skaftade och ofvan midten grundt sågade; blomskrmar vanl. 6-blommiga. 3.

Stjeln nedliggande, men icke rotsläende, med fingerhöga, uppstigande och korthåriga grenar; blomfoder fåradt och med utstående hår samt med svalget slutet af hår.

Berg- och rudratväxt, stundom ogräs i åkrar, helst i slättbygder; *Göt.* mångenst.: Öl. *Gotl.* Sk. a., *Sv.* t. a.: *Verm.* *Dal.* t. r., *Norrl.* *Gestr.*—*Med.* mångenst. *Äng.* *Jtl.* r., *Lpl.* r.

302. **Thymus.** *Backtimjan.*

1. **T. Serpyllum** L.; stjeln krypande med tätt sittande och upprätta grenar; blad omvänt äggrunda eller tunglika, nästan oskaftade och i kanten håriga, med upphöjda nerver. 3.

Bildar låga och täta tufvor; stjelk rundtomkring hvitluden. Torra backar, helst i slättbygder; *Göt.* a: Boh. Dalsl. t. r. Ög. mångenst., *Sv.* t. a.: Verml. Dal. t. r., *Norrl.* Gestr.—Vb. r.

2. **T. Chamædrys** Fr.; stjelk uppstigande (blott nedtill rotsläende); blad bredt ovala, tydligt *skaftade*, i kan- ten icke håriga, med *otydliga* sidonerver. 3.

Föga tufvad med omkr. fotslånga, på 2 eller 4 kanter hå- riga stjelkar, större blad än hos föreg. art och nedtill åtskilda blomkransar.

Torra backar; *Göt.* Boh. r. Smål. Blek. spr. Ög. Gotl. r., *Sv.* Söd. Upl. r., *Norrl.* Ång. r.

2 Ordn. ANGIOSPERMIA.

303. **Linnæa.** *Linnæa, Myrtogor.*

1. **L. boreális** L.; blad kortskaftade, n. runda och nag- gade; blomkrona inuti hårig. 2.

Stam 2 fot lång eller deröfver med fingerhöga grenar.

Äldre barrskog a., sålunda t. r. i slättbygderna samt i Blek.

304. **Limosella.** *Dyört.*

1. **L. aquática** L.; blad aflånga trubbiga. 3.

Omkr. tumshög, ljusgrön och glatt; blommornas skaft kor- tare än bladens.

Vid och på stränder, helst vid sjöar, stundom vid åar; *Göt.* spr.: Gotl. Blek. inre Smål. r., *Sv.* spr., *Norrl.* spr.: Ång. Vb. r. Jtl.?, *Lpl.* r.

305. **Lathræa.** *Fjällrot.*

1. **L. squamária** L.; rotstock grenig. 1.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, mycket tidigt blommande.

Lundar (på Hassel och Al); *Göt.* spr.: Gotl. Blek. Hall. Boh. r., *Sv.* spr.: Verml. Vestm. r. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r.

306. **Orobánche.** *Snyltrot.*

1. **O. major** L.; ståndaresträngar håriga, fästade nedom kronpipens midt; de större foderflikarne något hop- växta. 3, 4.

1—2 fot hög med ljusbruna blommor; stam tjockare än en skrifpenna.

Parasit på *Centaurea Scabiosa* och *C. Jacea*, mycket r.; *Göt.* Sk. Hall.

2. **O. Cirsii** Fr.; ståndaresträngar glatta, fästade nära kronans bas; foderblad åtskilda. 3, 4.

Med blekgula blommor och smalare stam än hos föreg.

Parasit på *Cirsium heterophyllum*, ytterst r.; *Göt.* Vg. på Mösseberg (Mathesius).

307. **Scrophulária.** *Flenört.*

1. **S. nodósa** L.; rotstock knölig; blad glatta; blommor i vippa; blomkrona med ämne till en femte ståndare. 3.

Stjolk 2—3 fot hög och nedtill glatt, men med klibbhåriga vippgrenar; blad skaftade, n. triangelformiga och grofsågade med ovingade skaft; foderflikar breda, n. runda; växten mörkgrön.

Ruderatväxt på steniga ställen; *Göt. a., Sv. a.: Dal. r., Norrl. Gestr. spr. Hels.—Ång. r.*

2. **S. vernalis** L.; klibbhårig; rot tvåårig; blommor i knippen i bladveckan; ståndare fyra. 2.

Liknar föreg., men är ljusgrön; blad med hjertlik bas; foderflikar aflånga utan hinnkant.

Ruderatväxt; *Sv. Upl. t. r., Göt. Smål. Sk. r.*

308. *Linária. Sporreblomma.*

1. **L. vulgáris** Mill., *Flugblomster*; blommor i axlik och bladlös klase; stjolkblad spiralställda, tätt sittande, oskaftade och glatta. 3.

Stjolk fotshög och glatt med omkr. liniebreda och blågröna, jemnbredt lansettlika och spetsiga blad; blomkrona maskerad, ljusgul med brandgul gom; blomskaft glandelhåriga, kortare än fodret. Har något stinkande lukt.

Har stundom n. regelbunden krona med 5 ståndare och 5 sporrar.

Ogräs i åkrar och ruderatväxt; *Göt. Sv. t. a., Norrl. spr.: Ång. Vb. r.*

2. **L. minor** (L.) Desf.; blommor n. ensamma i de öfre bladveckan; stjolkblad glest sittande och klibbhåriga, de nedre motsatta. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, spenslig, klibbhårig och vanl. mycket grenig med mycket smala, mörkgröna, lansettlika och trubbiga blad; blommor små och violetta med blekgul underläpp och något öppet svalg.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar; *Göt. Sk. Öl. spr. Gotl. Dalsl. r. Blek.—Ög. t. r., Sv. Söd. Upl. t. r. Ner. Vestm. r., Norrl. Gestr.—Ång. Jtl. r.*

3. **L. Elatíne** (L.) Desf.; blommor ensamma i bladveckan; blad spiralställda, glest sittande och äggrunda, de öfre med spjutlik bas. 3, 4.

Stjolk nedliggande, grenig och omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång; hela växten (utom blomskaften) finluden; blad atm. $\frac{1}{2}$ tum breda, de nedre tandade; blommor små och gula med violett öfverläpp och slutet svalg. Påträffas lättast, sedan säden blifvit afmejad.

I åkrar; *Göt. Sk. spr. Gotl. r.*

309. *Antírrhinum. Lejongap, Skalleblomma.*

1. **A. Oróntium** L.; blommor kortskaftade i de öfre bladveckan; de öfre bladen spiralställda, de nedre motsatta. 3, 4.

Stjolk $\frac{1}{2}$ —1 fot hög och upprätt, upptill klibbhårig, nedtill långhårig; blad glatta; fröhus stort och hårigt; foderflikar längre än den nära en tum långa kronan.

Åkrar r.; *Göt. Gotl. Öl. Smål. Blek. Sk. (Sv. Söd. förvildad).*

310. *Melámpyrum*. *Kovall*.

A. Blommor tätt sittande i ax, åtminstone de öfre; blomskärmar högfärgade.

1. *M. cristatum* L., *Korsört*; blomskärmar *hjärtlika* hopvikna, med långa tänder; ax tätt, kort och fyrkantigt; kronpip dubbelt längre än fodret. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ fot hög, finhårig och upptill grenig med jemnbredt lansettlika blad; blomskärmar tuppkamlika; blommor purpurroda med gul mynning (då blomskärmarne äro brunroda) eller hvitgula liksom blomskärmarne; frön 2 i hvarje rum.

Torra ängar, helst i slättbygder; *Göt.* t. a.: inre Smål. spr. Boh. t. r. Dalsl. 0, *Sv.* spr.: Vestm. blott i s. delen, Verml. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r.

2. *M. arvense* L., *Kråkhvete*; blomskärmar *lansettlika*, platta och parflikiga; ax teml. tätt och aflångt; kronpip af fodrets längd. 2, 3.

Omkr. fotshög, kort sträfhårig och grenig med smalt lansettlika blad; blomskärmar *röda*; blommor purpurroda upptill och nedtill, på midten hvitgula; frö ett i hvarje rum och liknande hvetekorn.

Ogräs i åkrar i slättbygder, sällan i skogsbygder; *Göt.* Gotl. a. Öl. Ög. mångenst. Smål. Blek. t. r. Sk. Hall. spr. Boh. Vg. r., *Sv.* Söd. Upl. mångenst. Vestm. r.

3. *M. nemorósum* L., *Landknektar*, *Natt och dag*; blomskärmar *hjärtligt lansettlika*, platta och inskurna; de nedre blommorna åtskilda från de öfre; kronpip af fodrets längd. 2, 3.

Mer än fotshög, finhårig och grenig med lansettlika skaftrade blad; öfre blomskärmar *himmelsblå*; blommor vågrätt utstående och n. brandgula: frö vanl. ett i hvarje rum.

Ängar och lundar, helst nära hafvet och vid Mälaren; *Göt.* Hall. r. Sk. t. a. Blek.—Ög. Öl. spr., *Sv.* Söd. Upl. t. a. vid hafvet och Mälaren, Vestm. spr. i Mälaretrakten, *Norrl.* Gestr. r.

B. Blommor glest sittande, ej förenade i ax; blomskärmar gröna.

4. *M. pratense* L., *Nyckelgräs*, *Orengräs*; blomkrona *maskerad*, 3 gånger längre än foderflikarne. 2, 3.

Omkr. fotshög, n. glatt och grenig med lansettlika blad och vanl. nedtill tandade blomskärmar; blommor vågrätt utstående; krona med vanl. vit pip och gult svalg, stundom (i *Göt.*, helst på Gotl.) mörkröd och inuti gul; foderflikar smala och olikstora; frön 2 i hvarje rum.

Ängar och skogar, allmän.

5. *M. silvaticum* L.; blomkrona *gapande*, föga öfverskjutande fodret. 2, 3.

Spensligare och vanl. något lägre än föreg. art, som den mycket liknar; blommor små och upprätta; krona brandgul med

nedböjd underläpp; foder likformigt med äggrundt lansettlika flikar; frö ett i hvarje rum.

Skogsängar och lundar, teml. allmän.

311. *Euphrasia*. *Ögontröst*.

1. *E. officinalis* L.; blad äggrunda; kronpip af underläppens längd; fröhus *uppåt vidgad* och urnupet. 2, 3.
 $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre med hvita eller blårandiga blommor; växtens öfre del samt blomfodret glandelhåriga; frön äggformiga, gråaktiga med hvita åsar.

Ängar och backar, allmän.

- * *E. nemorosa* Pers.; växtens ludd utan glandler; blommor mindre; fröhus uppåt något afsmalnande; frön tapplika, gulaktiga med hvita åsar. 3.

Ängar och backar, teml. allmän.

- ** *E. salisburgensis* Funk; blad smalt lansettlika med få, långa och syllika sågtänder. 3.

Ängsbackar, mycket r.; *Göt. Gotl.* på 3 ställen.

2. *E. gracilis* Fr.; blad aflånga; kronpip längre än underläppen; fröhus n. *jernbredt* och tvärhugget. 3.

Spensligare och vanligen högre än föreg., med mindre och n. ljusblå blommor; växtens ludd utan glandler; frön tapplika, gulaktiga med hvita åsar; blad med 3 spetsiga sågtänder på hvarje sida.

Hedar och ljungbackar; *Göt. spr.*: Boh. t. r. Hall. Sk. t. a. Blek. Gotl. r., *Sv. spr.*: Ner. t. a. Vestm. Verml. r. Dal.?, *Norrl. Gestr. Hels. r.*

312. *Odontites*. *Rödkulla*.

1. *O. rubra* Pers.; blad smalt lansettlika, glest tandade och nedåt afsmalnande; fröhus *inneslutet* inom fodret. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ fot hög eller deröfver, mycket grenig och hårig med lutande ax.

Ogräs i åkrar; *Göt. Sv. t. a.*: Hall.—Verml. spr. Dal. 0, *Norrl. Jtl. r.* (*Gestr. tillfällig*).

2. *O. littoralis* Fr.; blad nedåt något bredare; fröhus *utskjutande* ur fodret. 2, 3.

Spensligare och vanl. lägre än föreg. art, oftast enkel med upprätt ax och mindre, mörkare blommor, de nedre kortare än skärmladen.

Hafsstränder; *Göt. t. a.*: Gotl. r. Hall. Smål.?, *Sv. Söd. t. a.* Upl. r., *Norrl. Vb. r.*

313. *Bartsia*. *Bergskälle*.

1. *B. alpina* L.; blad äggrunda, nästan stjelkomfattande, skrynkliga och trubbsågade. 2, 3.

Omkr. fingerhög och enkel med teml. långa blommor och hvithåriga ståndareknappar.

Kärr i fjellen eller på silur. formation; *Lpl. t. a.*, *Norrl. Jtl. Herj. spr.* Äng. Hels. r., *Sv. Dal. t. r.*, *Göt. Ög. spr.* Vg. Gotl. r.

314. **Rhinanthus.** *Skallergräs, Penninggräs.*

1. **R. major** Ehrh.; kronpip *krökt*; skärmbblad hinnaktiga, ljusgula och sågtandade. 2, 3.

Öfver fotshög med fläckig stielk; blad nedåt bredare och med hjertlik bas; blommor blekgula; hjälmens tänder violetta; stift något *utskjutande* och upptill violett; frön rynkiga; fröhus med något större längd än bredd.

Ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Ång. r. Vb.?*

2. **R. minor** Ehrh.; kronpip *rak*; skärmbblad gröna, vanligen med syllika tänder. 2, 3.

Spensligare och mera mörkgrön än föreg. art med vanl. offäkad stielk och smalare blad samt mörkgula blommor med gula eller blå tänder; stift *inneslutet* och blekgult; frön utan rynkor; fröhus lika långt som bredt; krona något öppen.

Något fuktiga ängar, allmän.

315. **Pediculáris.** *Kallgräs.*

- A.** Krona maskerad, ljusgul och i spetsen blodröd.

Stielk enkel och nästan bar.

1. **P. Sceptum Carolinum** L., *Kung Carls spira*; blommor 3—4 i hvarje krans inom odelade blomskärmar; fröhus trubbigt och n. klotrundt. 3.

Omr. 2 fot hög och upprätt med $\frac{1}{2}$ fot långa bredflikiga blad samt stora tumslånga blommor.

Fuktiga ängar, helst i fjelltrakter; *Lpl. t. a., Norrl. r.: Jtl. t. a. Herj. spr. Med. Gestr. 0, Sv. r.: Vestm. t. r., Göt. Vg. t. r. Dalsl. Smål. Ög. r.*

- B.** Krona gapande och röd eller gul, sällan hvit.

Stielk äfven upptill bladig och vanl. grenig.

- a. Kronans hjälm (öfverläpp) med mycket kort näbb (spets) och 2 korta tänder samt med utskjutande pistill. Blad pardelade.

2. **P. palustris** L.; nästan glatt; krona *mörkröd*, sällan hvit; hjälm *lika lång* med underläppen; blommor åtskilda och stödda af blad. 2, 3.

Mörkgrön och upptill rodnande, ofta fotshög och deröfver, grenig nästan till stielkens midt; fröhus längre än fodret.

Fuktiga ängar och kärr, allmän, i fjellen sparsammare och på Gotl. t. r.

— **boreális**; blommor hälften mindre.

Lpl. t. r., Göt. Ög. r.

- * **P. ochroléuca** C. P. Læst.; hjälm kortare än underläppen; krona ljusgul.

Lpl. mycket r. (C. P. Læstadius).

3. **P. silvática** L.; glatt; krona *ljusröd*, sällan hvit; hjälm *längre* än underläppen; blommor stundom tätt sittande och vanl. stödda af blad. 2, 3.

Ljusgrön, omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre med vanl. talrika enkla stjelkar, de yttre utbredda och fåblommiga; fröhus kortare än det någongång 4-flikiga (eller tvåläppiga) fodret.

Fuktiga ångar, helst i skogstrakter; *Göt.* spr.: Sk. a. Smål. Dalsl. t. a. Öl. Gotl. 0, *Sv.* r.: Ner. Verml. spr. Dal. 0, *Norrl.* Jtl. r.

b. Kronans hjälm med mycket kort och *otandad* näbb samt utskjutande pistill. Blad pardelade.

4. **P. Oederi** Vahl; upptill *luden*; krona *guldgul*; blommor i tätt och utdraget ax, stödda af (vanl. föga framskjutande) skärmbblad. 2, 3.

Ljusgrön, omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre med enkel och vanl. enstaka stjelk; bladflikar breda, ovala—rundade.

Fuktiga bergssluttningar högt upp i fjellen; *Norrl.* Jtl. r. Herj. t. r.

c. Kronans hjälm med utdragen och nedböjd näbb samt med utskjutande pistill. Blad vanl. parklufna.

5. **P. lappónica** L., *Lapskt Kallgräs*: *glatt*; krona *blekgul*; blommor i tätt och kort ax med korta skärmbblad. 2, 3.

Mörkgrön med brunaktig, enkel och vanl. enstaka, omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög stjelk; kronans läppar ungefär lika långa; näbb upptill inskuren; fröhus dubbelt längre än fodret.

Ofruktbara och mindre fuktiga ställen i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. spr., *Sv.* Dal. r.

d. Hjelm upptill *rundad* utan näbb och tänder; pistill *ej* utskjutande. Blad parklufna med mycket små flikar. Stjelk enkel och vanl. enstaka.

6. **P. hirsúta** L.; upptill *luden*; krona *blekröd*; blommor i tätt ax, de nedersta stödda af blad. 2, 3.

Ljusgrön och ända till $\frac{1}{2}$ fot hög.

Af snövattnen fuktiga ställen högt upp i fjellen; *Lpl.* flerst.

7. **P. flámmea** L.; *glatt*; krona *brandgul* med mörkröd hjälm; blommor i tätt ax med föga framskjutande skärmar. 2, 3.

Omkr. fingerhög med smärre och smalare blommor än hos föreg. art.

Fuktiga ställen i fjellen nära snögränsen, mycket r.; *Lpl.*

316. **Digitális.** *Biskopsmössa*, *Fingerborgsblomma*.

1. **D. purpúrea** L.; blad ovala—lansettlika, undertill hvitludna. 3, 4.

2—3 fot hög; de nedre bladen långskaftade; foderflikar tät-ludna ovala och trubbiga med kort udd. Giftig.

Hafsstränder; *Göt.* Boh. r. (Hall. förvildad? Sk. Blek. förvildad inuti landet).

15 Klassen. TETRADYNAMIA.

1 Ord. SILIQUOSAE.

317. *Ráphanus*. *Åkerrättika*.1. *R. Raphanistrum* L.; skidor jemnbreda. 3.

Öfver fotshög med ofta uppsvåld rot. Liknar *Sinapis arvensis*.

Ogräs i åkrar, stundom på hafsstränder; *Göt. spr.*: Gotl. t. r.: Sk. Blek. inre Smål. a. Boh. r. Dalsl. t. a., *Sv. spr.*: Verml. t. a., *Norrl. r.*: Vb. 0.

318. *Cardamíne*. *Bräsma*.

A. Blommor teml. stora med breda, omvändt äggrunda och utstående kronblad. Blad parbladigt delade.

1. *C. amára* L., *Bäckkrasse*; ståndareknappar *mörkvioletta*; skidor med något utdraget och *syllikt* stift; småblad teml. breda, aflånga eller omvändt äggrunda, tandade eller inskurna. 2.

Lifligt ljusgrön och af bitter smak; stjelk fotshög, fåradt kantig, nedtill med grenskott; blommor hvita; blad stundom håriga.

Kalla bäckar och källor; *Göt. spr.*: Gotl. t. r. Sk. Dalsl. t. a., *Sv. spr.*: Ner. Verml. t. a., *Norrl. r.*: Jtl. spr. Med.?, *Lpl. r.*

— *æquíloba* C. Hartm.; småblad likformiga, ovala—aflånga.

Göt. Vg. nära Finnerödja (Elgenstjerna).

2. *C. pratensis* L., *Braxenblomster*; ståndareknappar *gula*; skidor med kort och *tjockt* stift; rotbladens småblad rundade och inskurna, stjelkbladens (åtm. de öfre) smala, n. jemnbreda och helbräddade. 2.

Stjelk fotshög och trind, nedtill mindre ofta med grenskott; blommor vanl. violetta, stundom dubbla; örtens smak föga bitter

Fuktiga ångar, allmän: *Lpl. spr.*

B. Blommor mycket små med hvita, smala och n. tunglika, uppräta kronblad (som stundom felslå).

a. Bladskäft nedtill med 2 smala flikar (stipler?).

Blad parbladigt delade.

3. *C. impatiens* L., *Lundbräsma*; rotbladens småblad rundade, de öfriga ovala—aflånga, de flesta inskurna; skidor utstående. 2, 3.

1—2 fot hög, n. glatt och ljusgrön, rikbladig och ofta grenig; kronblad föga längre än fodret och sällan utbildade; skidor ej öfverskjutande blomsamlingen, med syllikt stift; rotblad ofta rodnande.

Lundar, berg och hafsstränder; *Göt. r.*: Sk. Ög. spr. Gotl. 0, *Sv. spr.*: Ner. r. Verml. Dal. 0.

b. Blad parbladigt delade utan bihang.

4. **C. hirsúta** L.; rotbladens småblad n. runda och tandade, stjelkbladens aflånga—lansettlika, vanl. helbräddade; skidor *upprätta* och styfva. 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och nedtill vanligen luden; ståndare 4; skidor n. utan stift, de nedre *öfverskjutande* blomsamlingen; kronblad vanl. dubbelt längre än fodret; rot svag, enkel och enårig.

Lundar och berg, helst nära hafvet och större sjöar; *Göt. t. r.: Öl. a. Sk. Blek. spr., Sv. t. r.: Söd. Upl. spr. Verml. 0, Norrl. Herj. Jtl. r.*

- * **C. silvática** Link. & Hoffm.; de nedre stjelkbladen n. likformiga med rotbladen, men ofta större.

Liknar mycket hufvudarten, men är ofta högre och af mörkare färg; ståndare 6; skidor med utstående skaft och tydligt stift, de nedre *föga öfverskjutande* blomsamlingen; bladpar mera talrika; rotstock med talrika birötter.

Fuktiga ställen i lundar, helst nära större sjöar; *Göt. Sk. t. r. Blek.—Ög. Vg. r., Sv. Söd. Dal. r., Norrl. Jtl. r.*

5. **C. parviflóra** L.; alla småbladen smala, n. jemnbreda och helbräddade, föga bredare än de *utstående* skidorna. 2—4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och rikbladig med vid blomningen vissnade rotblad och mycket små blommor; skidor med tydligt stift och dubbelt så långa som skaften.

Sjöstränder; *Göt. Ög. spr. vid Vettern, Roxen och Glan, Vg. och Dalsl. vid Venern t. r., Sv. Verml. vid Venern r., Ner. vid Hjelmaren och Qvismaren r., Söd. flerst. Dal. vid Bysjön r.; hafsstränder: Göt. Ög. r.*

c. Blad odelade och helbräddade.

6. **C. bellidifólia** L., *Fjellbräsma*; de nedre bladen ägg-runda—aflånga och långskaftade. 2.

Vanligen 1—2 tum hög med flera trådfina och stängellika stjelkar, som föga öfverskjuta bladen; skidor upprätta, n. jemnhöga och inemot tumslånga, med utdraget skaft och otydligt stift.

Klippspringor högt upp i de högsta fjellen, spr.; *Lpl., Norrl. Jtl. Herj.*

319. *Dentária. Tandört.*

1. **D. bulbifera** L.; de nedre bladflikarne och de öfre bladen lansettlika. 2.

Omkr. 2 fot hög och enkel, nedtill bladlös, med få och teml. stora blommor; rotstock hvit med tandlika fjäll.

Lundar; *Göt. spr.: Sk. Öl. t. a. Gotl. Boh. Dalsl. r., Sv. spr.: Verml. Dal. 0.*

320. *Nastúrtium.*

A. Skidor korta och n. klotrunda, flera gånger kortare än skaftet. Kronblad längre än fodret.

1. **N. Armorácia** (L.) Fr.; kronblad *hvita*; skidor flera gånger längre än stiftet. 3, 4.

2—4 fot hög med tjock rot (*Pepparrot*); rotblad stora och långskaftade, hjertlikt aflånga och naggade; de nedre stielkbladen parklufna, de öfre n. helbräddade, lansettlika—jemnbreda.

Stränder, troligen förvildad; *Göt.* mångenst., helst i Sk. Blek. och Ög., *Sv.* spr.: Ner. Verml. r. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. Hels. r.

2. **N. amphibium** (L.) R. Br.; kronblad *gula*; skidor 1—2 gånger så långa som stiftet. 3, 4.

2—4 fot hög; de nedre bladen kamlikt delade eller paradelade, de öfre mer eller mindre inskurna; rotskottens blad vanl. lyrformiga. I vatten blifva de nedsänkta bladen kamlikt delade, på land blifva stundom alla bladen odelade.

Stränder, helst vid sjöar; *Göt.* r.: Hall. Sk. t. a. Gotl. Dalsl. 0, *Sv.* spr.: Ner. Verml. r. Dal. 0.

B. Skidor mer eller mindre utdragna, jemnbreda—
aflånga.

3. **N. palustre** (L.) D.C.; kronblad *gula* af fodrets längd; skidor aflånga, *lika långa* som skaftet; stift mycket kort. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ —2 fot hög; alla blad pardelade; skidor uppsvällda.

Våta ställen, allmän: *Norrl.* t. a., *Lpl.* r.

4. **N. anceps** Wahlenb.; kronblad *gula*, längre än fodret; skidor n. aflånga plattade, 2—4 gånger kortare än skaftet; stift något utdraget. 3, 4.

2—3 fot hög; blad pardelade och smalflikiga. Liknar både *N. amphibium* och *N. silvestre*, hvaraf den torde vara bastard.

Stränder, helst vid Mälaren; *Sv.* Söd. Upl. Vestm. t. r.; *Göt.* Sk. t. r. Öl. Gotl. Smål.?

5. **N. silvestre** (L.) R. Br.; kronblad *gula*, längre än fodret; skidor n. trådlika och föga plattade, längre än skaftet; stift kort. 3, 4.

Omkr. fotshög med pardelade, smalflikiga blad.

Stränder och andra våta ställen; *Göt.* t. r.: Sk. spr. inre Smål. Hall. Vg. Dalsl. 0, *Sv.* spr.: Ner. r. Verml. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r. (Äng. tillfällig).

6. **N. officinale** R. Br.; kronblad *hvita*, längre än fodret; skidor jemnbreda och n. trinda, längre än skaftet; stift teml. kort. 3.

Liknar *Cardamine amara* äfven till smaken, men har mycket smärre blommor; blad parbladigt eller trefingradt delade; bladskäft omfattande stielken med två spetsiga bladöron (stipler?); småblad n. hjertlika bugtbräddade; skidor 5—6 linier långa, tjocka och något krökta; ståndareknappar violetta.

Vid eller i åar och bäckar; *Göt.* Hall. Sk. Gotl. spr. Smål. r.

321. *Hesperis.* *Nattviol.*

1. **H. matronalis** L.; blad äggrundt lansettlika, spetsiga och fint tandade; kronbladens skifva omvänt äggrund; skidor med utstående skaft. 3.

Omr. 2 fot hög och bladrik; blommor mot aftonen väluktande; de nedre bladen skaftade.

Ruderatväxt, stundom i ängar, ursprungligen förvildad; *Göt. Sv. t. r.*

322. *Ery'simum. Gyllen.*

1. **E. cheiranthoides** L., *Åkergyllen*; blomskaft dubbelt så långa som fodret; kronbladens skifva omvänt äggrund och lika lång som klon; skidor något båg böjda, tjockare och $1\frac{1}{2}$ gång längre än de vanl. *utspärrade* skaften. 2, 3.

Stjeln 1—2 fot hög och teml. spenslig; rot enårig; blad aflånga—lansettlika, helbräddade eller glest tandade, och sträfhåriga; blommor små; frön ovingade.

Torra ställen, helst i åkrar, allmän: *Lpl. r.*

— **nodosum**; skidor tilltryckta.

Göt. Sk. Ög. r.

2. **E. hieraciifolium** L., *Strandgyllen*; blomskaft af fodrets längd; kronbladens skifva vigglik och kortare än klon; skidor raka, föga tjockare, men 5—6 gånger längre än de mer eller mindre *utstående* skaften. 2.

Stjeln 2—3 fot hög, något grof och styf; blad aflånga—lansettlika eller tunglika, helbräddade eller tandade, och sträfva; blommor större än hos föreg.; frön i spetsen vingade; tvåårig.

Helst på hafsstränder, stundom på sjöstränder eller i fjällen på andra fuktiga ställen; *Lpl. t. r., Norrl. r.: Med.?, Sv. Verml. r. Ner. flerst. Vestm. t. r. Söd. Upl. (i skärgården) mångenst., Göt. Ög. t. a. vid hafvet och vid Vettern, Kalmarl. mångenst. i skärg., Vg. Gotl. r. Öl. Boh.?*

- * **E. strictum** Koch; skidor tilltryckta, kortare och tjockare.

Fuktiga ställen; *Göt. r.: Dalsl. Hall. Ög. Öl. 0.*

323. *Barbaréa. Sommargyllen.*

1. **B. stricta** Fr.; kronblad nästan jemnbreda, i spetsen ej urnupna, något längre än fodret; skidor *tilltryckta* till stjelen och tråds mala. 2.

Omr. 2 fot hög med små gulhvita blommor; stift n. lika tjockt som skidan; rotbladens sidofilkar små; de öfversta bladen odelade.

Stränder och fuktiga ängar mångenst.: *Blek. r.? Öl.?*

2. **B. vulgaris** R. Br.; kronblad med bred vigglik eller omvänt äggrund skifva, urnupna och mycket längre än fodret; skidor tjockare än både skaft och stift, med bågformigt uppstigande skaft. 2.

Liknar föreg. art, men har större och lifligt gula blommor; rotbladens sidofilkar nedåt aftagande i storlek; de öfversta bladen teml. djupt inskurna; smaken bitter.

Ogräs i åkrar; *Göt.* mångenst.; *Öl.* Gotl. r., *Sv.* mångenst., *Norrl.* Gestr. Hels. spr. Ång. t. r. Jtl. r.

* **B. præcox** Sm.; skidor föga tjockare än det n. raka skaftet; de öfversta bladen grundt inskurna.

Göt. Sk. Hall. Blek. Smål. r. *Ög.* spr., *Sv.* Verml. r. — Troligen äfven annorstädes.

324. *Brássica. Kål.*

A. Skida trind; blomfoder hälften kortare än blomskaftet; de öfre bladen oskaftade, omfattande och öronflikade; frön bruna.

1. **B. campestris** L., *Åkerkål*; blommor under blomningen jemnhöga; skidor nästan *upprätta*. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög med de nedre bladen glest sträfhåriga, de öfre äggrunda med hjertlik bas.

Ogräs i åkrar t. a.; *Öl.* r.? *Lpl.* spr.

2. **B. Napus** L., *Rapsat*; blommor olika höga; skidor *utspärrade*. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög och glatt; de öfre bladen aflånga med pillik bas.

Ogräs i åkrar och på hafsstränder; *Göt.* Sk.—*Ög.* r. *Öl.* spr. Gotl. t. r., *Sv.* Söd. Upl. t. r.

B. Skida n. fyrkantig; blomfoder längre än blomskaftet; alla blad skaftade; frön svarta.

3. **B. nigra** (L.) Koch, *Svartsenap*; skidor teml. korta och tilltryckta; de öfre bladen inskurna eller hela. 3.

2—3 fot hög, nedtill mer eller mindre sträfhårig; frön med skarp smak.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar; *Göt.* Sk. a. Hall. Blek. *Öl.* Gotl. spr. — Eljest förvildad h. o. d. i *Göt.* *Sv.* och Ång.

325. *Diplotaxis. Sandsenap.*

1. **D. bracteata** Godr.; de nedre blommorna stödda af pardelade blad; stift kägellikt; foderblad upprätta, af blomskaftets längd; frön i en rad. 3.

Omkr. fotshög och hårig med gulhvita blommor och pardelade blad med aflånga och naggade flikar.

Sandiga stränder; *Göt.* *Ög.* ymnig i flera socknar vid sjön Tåkern.

2. **D. tenuifolia** (L.) D.C.; blomklasar bladlösa; stift jemnbredt; foderblad utstående, 3—4 gånger kortare än blomskaftet; frön i 2 rader. 2, 3.

Omkr. fotshög, n. glatt och ljust blågrön med gula blommor och smalflikiga blad, de öfre vanl. hela; stam nedtill af fastare byggnad samt till midten bladig; skidor n. af skaftens längd; blommor välluktande.

Hafsstränder; *Göt.* r.; Boh. *Öl.*? *Ög.* 0, *Sv.* *Norrl.* r.

326. *A'rabis. Glis, Backbränna.*

A. Rotstock tjock; frön i en rad; skidor *tilltryckta*.

Kronbladens skifva smal och tunglik. Stjelkblad omfattande och öronflikade.

1. **A. hirsúta** (L.) Scop.; alla bladen tandade; rotblad tunglika; stjelkblad aflånga—lansettlika; blommor längre än skaften. 2.

Stjelm 1—2 fot hög, styf och teml. tjock samt med tätt sittande blad med vanl. enkla hår; skidor 6—7 gånger längre än skaften; kronblad hvita, upprätta och mycket små. Är stundom i Sk. och Vg., oftare på Öl. och Gotl., alldeles glatt.

Ångsbackar; *Göt.* mångenst.: Öl. Gotl. a. Blek. inre Smål. Dalsl. t. r., *Sv.* mångenst.: Verml. Dal. t. r., *Norrl.* r.: Med. Vb. Herj.?, *Lpl.* r.

- **sagittáta**; med bredare och groftandade blad, större och mera tydligt stjelkomfattande öronflikar.

Göt. Öl. Gotl. spr. Ög. Vg. t. r., *Sv.* Söd. Upl. r.

- * **A. Gerárdi** Bess., blommor smärre; skidor smalare; frön tydligare prickiga; stjelkblad med basen tätt tryckta intill stjelken och försedda med tydliga öronflikar.

Göt. Gotl. på den uttorkade Akebäcksmynnen.

B. Rotstock tjock; frön i en rad; skidor *utstående*.

2. **A. alpína** L., *Fjellglis*; kronbladens skifva teml. smal och n. tunglik; stjelkblad *omfattande* och öronflikade; alla blad tandade; blommor af skaftens längd eller kortare. 2.

Stjelm omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och uppstigande med sterila (icke eller efter hand blommande) grenskott; rotblad tunglika; stjelkblad vanl. äggrunda; skidor n. af skaftens längd; blommor hvita, större än hos de öfriga arterna. Hela växten är n. rent grön eller något gråaktig samt (utom skidorna) starkt *stjernluden*.

Våta ställen vid bergväggar o. s. v. i fjellen, helst ofvan trädgränsen; *Lpl.* t. a., *Norrl.* Jtl. Herj. mångenst.

3. **A. petræa** (L.) Lam.; kronbladens skifva bred och n. spadlik; stjelkblad *icke* omfattande; rotblad bugttandade eller helbräddade; stjelkblad vanl. helbräddade; blommor längre än skaften. 2.

Omkr. fingerhög och ofta nedtryckt, vanl. *glatt*, stundom nedtill hårig; rotblad lansettlika—tunglika; stjelkblad lansettlika—jemnbreda; skidor 3—5 gånger längre än skaften och teml. tjocka; kronblad vanl. hvita, stundom blekt violetta.

Klippor vid hafvet; *Norrl.* Ång. t. r., ymnigast omkring Hernösand.

- C.** Rot svag och 1—2-årig; frön i en rad; skidor *utstående*. Stjelkblad ej omfattande.

a. Kronbladens skifva bred, spadlik eller omvänt äggrund.

4. **A. arenósa** (L.) Scop.; rotblad lyrformiga; stielkblad vanl. tandade och tunglika—lansettlika; blommor ungefär af skaftens längd. 2.

Stjolk upprätt, $\frac{1}{2}$ fot hög och deröfver samt grön; rotblad med tätt stjernludd; skidor 2—3 gånger längre än skaften; kronblad blekt violetta eller hvitaktiga.

Ruderatväxt; *Göt.* Öl. Smål. Ög. r., *Sv.* Söd. Upl. Vestm. t. r. Verml. r., *Norrl.* Jtl. Med. r.

b. Kronbladens skifva smal och tunglik.

5. **A. suécica** Fr.; rotblad *lyrformiga*—bugttandade; stielkblad vanl. tandade, tunglika—lansettlika; blommor ungefär af skaftens längd. 2.

Liknar mycket föreg. art, men har hvita, smalare och något mindre kronblad och med sparsammare stjernludd försedda rotblad.

Ruderatväxt, stundom på torftak; *Norrl.* r.: Herj. Med.?, *Sv.* r.: Vestm. Ner. spr. Verml. t. r., *Göt.* Ög. Smål. r.

6. **A. Thaliána** L.; rotblad svagt *tandade* eller helbräddade; stielkblad helbräddade, lansettlika; blommor *kor-tare* än skaften. 1, 2.

Stjolk blågrön, spädare, slankigare och högre än hos föreg. art; rotbladens hår vanl. enkla; skidor ofta lika långa med skaften; blommor smärre och hvita.

Berg och steniga ängsbackar; *Göt.* a., *Sv.* a.: Verml. Dal. spr., *Norrl.* spr.: Gestr. a., *Lpl.* r.

D. Rot svag och tvåårig; frön i 2 rader; skidor *tilltryckta*. Kronbladens skifva smal och tunglik. Stielkblad omfattande och öronflikade.

7. **A. perfoliáta** Lam., *Rockentraf*; rotblad bugttandade lansettlika; stielkblad n. lansettlika helbräddade; blommor af skaftens längd. 2.

Blågrön, med sträfludna rotblad, för öfrigt glatt; stielk n. enkel, upprätt och 2—4 fot hög; skidor 6 gånger längre än skaften; blommor små och hvitgula. *Turritis glabra* L.

Berg och andra torra ställen; *Göt.* *Sv.* t. a.: Hall.—Dal. spr., *Norrl.* spr.: Vb. r. Jtl.?, *Lpl.* r.

327. Bráya.

1. **B. alpína** Sternb. o. Hop.; blad n. helbräddade, lansettlika—jemnbreda; rotblad långskaftade; skidor tätt sittande i en kort klase. 2.

3—4 tum hög, liknande en förkrympt *Arabis petræa*, men icke tufvad; rot mångårig; blad omkr. $\frac{1}{2}$ linie breda.

Högt upp i fjellen, mycket r.; *Lpl.* Lul. Lpm. funnen (af Dr Ångström) vid Sähkök 1837, men sedan ej återfunnen.

328. Sinápis. Senap.

1. **S. arvensis** L., *Åkersenap*, *Vildsenap*; de öfre bladen oskaftade, äggrunda och tandade; skidor utstående,

trinda och vanl. glatta; spröt *kortare* än skidan, rakt, kägelformigt och med lika långt aflägsnade nerver. 2, 3.

Upprätt, grenig och omkr. fotshög med affallande fruktspröt och svarta släta frön.

Ogräs i åkrar; *Göt.* a.: inre Smål. spr., *Sv.* a., *Norrl.* a.: Jtl. spr. Vb. t. r.

2. **S. alba** L., *Gulsenap*; alla bladen skaftade och lyrformiga med bugttandade flikar; skidor utspärrade, knöliga, vanl. sträfhåriga och fåfröiga; spröt *längre* än skidan, mot spetsen smalare, skärformigt och med närmade nerver. 3.

Liknar föreg., men har qvarsittande fruktspröt och gula eller bruna, fint gropiga frön.

Ruderatväxt, ursprungligen förvildad; *Göt.* t. r.: Sk. Öl. spr. Boh.?, *Sv.* t. r.: Dal. 0, *Norrl.* Jtl. r.

329. *Sisy'mbrium*.

A. Blommor i qvast; frön enradiga.

1. **S. Sophía** L., *Ställfrö*; kronblad *gula*, *kortare* än fodret; skidor trådlika och *utstående*, något *längre* än skaften; blad 2—3 gånger parbladigt delade med trådlika flikar. 3.

2—3 fot hög, mjukhårig, blekgrön och upptill grenig; skidor inemot tumslånga.

Ruderatväxt, allmän: Jtl. spr. Lpl. r.

2. **S. officinale** (L.) Scop., *Vägsenap*; kronblad *gula*, *längre* än fodret; skidor syllika och *tilltryckta* med mycket korta skaft; de nedre bladen nedåt parflikiga, de öfre spjutlika. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög och särdeles upptill hårig samt med utspärrade grenar; skidor $\frac{1}{2}$ tum långa.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt.* t. a.: inre Smål. Dalsl. t. r., *Sv.* t. a.: Verml. t. r. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. Hels. r. (Ång. tillfällig).

3. **S. Alliária** (L.) Scop., *Hvitlöksrym*; kronblad *hvita*, *längre* än fodret; skidor jemntjocka, n. fyrkantiga och *utstående*; blad skaftade och tandade eller naggade: de nedre njurlika, de öfre äggrunda spetsade. 2.

Omkr. 2 fot hög, slutl. något grenig och n. glatt; skidor tjocka; lukt af hvitlök.

Lundar och åkrar, helst vid hafvet samt vid Venern, Vattern, Hjelmaren och Mälaren; *Göt.* t. a.: Ög. spr. inre Smål. Hall. Boh. r. Vg. t. r.? Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Upl. t. a. Vestm. Ner. flerst.

B. Blommor enstaka i bladveckan, blott de öfversta stälda i qvast; frön tvåradiga.

4. **S. supinum** L.; kronblad *hvita*, föga längre än fodret; skidor jemntjocka och n. trinda med korta tilltryckta skaft; blad pardelade med teml. breda och tandade flikar. 3.

2—15 tum lång, något sträfhårig, vanl. nedliggande och grenig; skidor teml. tjocka och inemot tumslånga.

Fuktiga ställen, t. ex. i åkrar och diken; *Göt. Öl. spr. Gotl. t. r.*

2 Ordn. SILICULOSAE.

330. *Thlaspi. Skärffrö.*

- A.** Skida rund och rundtomkring bredt vingad. Stjelkblad tandade och pillikt omfattande (med spetsiga bladöron).

1. **T. arvense** L., *Penninggräs*; skidor med djup och smal inskränning; stift otydligt. 1—4.

Omkr. fotshög, glatt och ljusgrön, med löksmak; skidor af 10-örens storlek; stjelkblad aflånga; foderblad upprätta.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, allmän.

- B.** Skida vigglik och upptill vingad. Stjelkblad n. helbräddade, omfattande och öronflikade (med trubbiga bladöron).

2. **T. perfoliatum** L.; ståndareknappar gula; stift otydligt; stjelkblad aflånga. 2.

Omkr. fotshög och blågrön med mycket små blommor; rotblad skaftade, omvänt äggrunda och stundom svagt tandade, teml. länge qvarsittande; foderblad upprätta.

Ruderatväxt och ogräs i sandiga åkrar; *Göt. Öl. spr., Sv. Upl. r. i Rasbo s.n.*

3. **T. alpestre** L.; ståndareknappar slutl. mörkvioletta; stift något utdraget; stjelkblad lansettlika. 2.

Liknar föreg. art, men har stundom rotstock; foderblad utstående; kronblad stundom något rödletta.

Ängsbackar och bäckstränder, helst i ekskog, r.; *Göt. Ög., Sv. Söd. Upl.*

331. *Capsella. Lommegräs.*

1. **C. bursa pastóris** (L.) Mönch; skida trekantig; de öfre bladen med grundare inskränningar eller tandade, stundom helbräddade; alla stjelkbladen pillikt stjelk-omfattande. 1—4.

Omkr. fotshög och vanl. gleshårig med rotbladen i rosett. Stundom äro alla bladen helbräddade.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, allmän.

332. *Lepidium. Krasse.*

- A.** Stjelkblad tätt sittande och omfattande.

1. **L. campestre** (L.) R. Br., *Fältkrasse*; skida bredt

oval, nedtill bukig, upptill *vingad*; stjelkblad *aflånga* och pillikt stjelkomfattande. 3.

Omkr. fotshög och gråluden; rotblad lyrformiga, bugttandade eller hela; stjelkblad vanl. tandade; skida lika lång som det vinkelrätt utstående skaftet, med mycket kort stift; rot tvåårig; kronblad föga längre än fodret.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, helst i slättbygder; *Göt.* Gotl. t. a. Öl. Ög. Kalmarl. mångenst. Blek. r. Sk. a. inre Smål. Hall. r. Vg. r.?, *Sv.* spr.: Verml. r. Dal. 0, *Norrl.* Ång. r. (Gestr. tillfällig).

2. **L. Draba** L.; skida njurlik och *ovingad*; de nedre bladen bugttandade, de öfre aflånga och öronflikade. 2, 3.

Omkr. fotshög och blågrön med tilltryckta hår; skida mycket kortare än det utstående skaftet och knappt dubbelt så lång som stiftet; rotstock kort; kronblad dubbelt så långa som fodret.

Ruderatväxt, mycket r. och införd från Italien; *Göt.* Blek. på kronovarvet i Carlskrona.

B. Stjelkblad glest sittande och ej omfattande. Skidor mycket små utan stift.

3. **L. rudérale** L., *Vägkrasse*; skida rundadt oval; de nedre bladen *pardelade*, de öfversta n. jemnbreda. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, n. glatt och illaluktande; skidor kortare än det utstående skaftet; blommor n. alltid utan kronblad och med 2 ståndare; rot enårig.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt.* t. a.: inre Smål. Vg. r. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Upl. t. a. Vestm. spr. Ner. Verml. r., *Norrl.* Gestr. spr. Hels.—Ång. r.

4. **L. latifolium** L., *Bittersalso*; skida rundad; alla bladen *hela*: de nedre långskaftade, äggrunda och sågtandade, de öfre oskaftade, aflånga—lansettlika och helbräddade. 3.

3—4 fot hög, glatt och illaluktande, upptill mycket grenig, samt med rotstock; blommor tätt sittande i utbredda vippor; skidor kortare än skaftet; blad stora, de nedre ofta tumsbreda.

Hafsstränder; *Göt.* Boh. r. Sk. spr. Blek. Gotl. r. Smål. t. r. Öl.?

333. *Hutchinsia*. *Bergkrasse*.

1. **H. petræa** (L.) R. Br.; skida oval och *ovingad*. 1, 2.

2—4 tum hög och mycket grenig med hårfina blomskaft samt mycket små skidor och bladflikar.

Torra klippor, helst vid hafvet; *Göt.* Gotl. a. Öl. t. a. Blek. Sk. r. Vg. på Kinnekulle, *Sv.* Söd. t. r.

334. *Teesdalia*. *Vallkrasse*.

1. **T. nudicaulis** (L.) R. Br.; skida rund och *ovingad*, upptill urnupen. 1, 2.

Ända till $\frac{1}{2}$ fot hög med lyrformiga rotblad och knappt 2 linier breda skidor; stjelkar enkla, utbredda och slutl. uppstigande.

Sandiga ställen, helst nära hafvet; *Göt.* Boh. Hall. t. a. Sk. a. Öl. Blek. Kalmarl. spr. inre Smål. Vg. r.

335. *Subulária*. *Sylört*.

1. **S. aquática** L.; klasar fåblommiga; skidornas skaft utstående. 3.

På och vid stränder; *Lpl.* Norrl. Sv. t. a., *Göt.* spr.: Boh. Sk. t. r. Blek. Kalmarl. r. Öl. Gotl. 0.

336. *I'satis*. *Weide*.

1. **I. tinctoria** L.; blad aflånga—lansettlika, de öfre pil-
likt stjelkomfattande. 3.

3—4 fot hög och glatt; skidor stundom svartnande.

Hafsstränder; *Göt.* spr.: Sk. r. Ög. t. r. Boh. Hall. 0, Sv. spr., Norrl. Gestr. r.

337. *Corónopus*. *Kråk-krasse*.

1. **C. depressus** Mönch; kronblad längre än fodret; den tandade skidans rum alltid sammanhängande. 3.

Vanligen nedtryckt till marken med glatta, utbredda och ofta fotslånga grenar; fruktskaft mycket korta och tjocka.

Helst på hafsstränder, stundom (t. ex. i Ög. och Sk.) rude-
ratväxt inuti landet; *Göt.* r.: Sk. t. a. Öl. a. Gotl. spr. Vg. Dalsl. 0, Sv. Söd. r., Norrl. Hels.—Ång. r.

2. **C. didymus** (L.) Sm.; kronblad korta eller felslå-
ende; den otandade skidans rum något åtskilda. 3, 4.

Vanl. uppstigande med finludna, ofta fotslånga grenar; skida kortare än det n. hårfina skaftet. Liknar *Lepidium rudemale* äfven till lukten.

Hafsstränder r.; *Göt.* Boh. Hall. Gotl., Norrl. Gestr. Hels. Ång.

338. *Cakile*. *Marviol*.

1. **C. maritima** Scop.; bladflikar aflånga trubbiga. 3, 4.

1—2 fot hög, uppstigande och mycket grenig; skidor utspär-
rade samt utan stift.

Hafsstränder; *Göt.* Boh.—Sk. t. a. Blek. Smål. r. Gotl. t. r., Sv. r., Norrl. Med. Ång. r.; dessutom inuti landet i Skåne flerst.

339. *Crambe*. *Strandkål*.

1. **C. maritima** L.; blad bredt äggrunda, vågiga och in-
skurna. 3.

Blåaktig och liknande vanlig kål, 3—5 fot hög med stundom fotsbreda blad; frö ärtlikt.

Hafsstränder; *Göt.* Boh. spr. Hall. r. Sk. t. r., Sv. Söd. på Sandön.

340. *Camelina*. *Dodra*.

1. **C. fœ'tida** Fr., *Lindodra*; skidor rundadt päronfor-
miga, i spetsen tvärhuggna, med tunna skal; stift kort. 3.

Omkr. 2 fot hög, glesbladig, slät och blågrön; skidans skil-
jevägg omvänt hjertlik; skida nätådrig med omärkliga kanter.
Linåkrar, teml. vanlig; *Lpl.* Vb.?

2. **C. silvestris** Wallr.; skidor päronformiga, i spetsen

rundade, med *fasta* skal; stift *utdraget*, af skidans halfva längd. 2, 3.

Liknar föreg. art, men är tätbladig, sträf och mera rent grön med fastare blad och kortare fruktskaft; skidans skiljevägg rundad; skida punkterad, ej nätådrig, med mycket utskjutande kanter.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: Blek. inre Smål. Dalsl. r., *Sv.* spr.: Verml. r., *Norrl.* spr.: Hels. r. Med. Ång.?

3. **C. sativa** Fr.; skidor omvänt äggformiga, i spetsen rundade med *fasta* skal; stift 3—4 gånger *kortare* än skidan. 3.

Liknar föreg. art och är tätbladig, nedtill gleshårig och upp till glatt, men har vanl. smärre skidor på längre skaft; skidans skiljevägg n. vigglik; frön gula och n. släta (hos de föreg. arterna bruna och punkterade); skida nätådrig med föga utskjutande kanter.

Åkrar, helst linåkrar; *Göt.* Sk. spr. Hall. t. r. Gotl. Ög. r., *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm.? — Troligen äfven annorstädes.

341. *Alyssum. Grådodra.*

1. **A. incanum** L.; kronblad tvåklufna och snöhvita; blad lansettlika; skidor äggformigt *aflånga*, kortare än det upprätta skaftet. 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög; blad helbräddade eller fintandade; ståndaresträngar med vinglika bihang; skidans rum flerfröiga.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar; *Göt.* r.: Sk. spr. Öl. Dalsl. 0, *Sv.* Upl. Dal. Verml. r., *Norrl.* Hels. Jtl. r.

2. **A. calycinum** L.; kronblad hela, i spetsen tvärhuggna eller urnupna, i början gula, slutl. hvita; blad *aflånga*; skidor plattade och *runda*, lika långa som det utspärrade skaftet. 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; blad hela och stjernludna; de kortare ståndaresträngarne med tandlika bihang; skidans rum tvåfröiga.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar, sporadisk; *Göt.* r.: Sk. Gotl. spr. Hall.? Dalsl. 0, *Sv.* Upl. Vestm. Verml. r., *Norrl.* Jtl. r.

342. *Cochleária. Skörbjuggsört.*

1. **C. dänica** L.; blad skaftade, de nedre njurlika—hjerterlika, de öfre spjutlika; skida af skaftets längd. 2.

Stjelk 2—4 tum hög, ofta med från basen utgående längre och utbredda sidogrenar; blad nagelstora, djupt tandade; frukt-bärande klasar korta.

Hafsstränder; *Göt.* spr.: Gotl. t. r. Hall. r. Boh. r.?, *Sv.* spr.

2. **C. officinalis** L.; stjelkblad omfattande och öronflikade; rotblad skaftade och n. runda; skida kortare än skaftet. 2, 3.

Större än föreg. med större blommor, frön och skidor; frukt-bärande klasar ofta $\frac{1}{2}$ fot långa.

Hafsstränder; *Göt.* r.: Boh. Hall. spr. Ög. 0.

343. *Draba. Nagelört.*

A. Rot mångårig med rosettlika grenskott. Kronblad hela.

1. *D. alpina* L.; kronblad *guldgula*; fruktskäft utstående och n. jemnhöga; blad mer eller mindre håriga utan stjernludd; stjelk och blomskaft vanl. håriga. 1, 2.

Vanligen låg af 2—6 tums höjd; stjelk stängellik, bladlös eller med ett helbräddadt blad; skidor vanl. ovala och trubbiga med otydligt stift (mera sällan spetsiga med tydligare stift), oftast glatta; rotblad vanl. ovala och helbräddade.

Klippor och andra något torra ställen, högt upp i fjellen, r., *Lpl.*, *Norrl.* Herj.

2. *D. lactea* Adams (Fr.); kronblad *mjölkhvita* eller något gulaktiga; fruktskäft utstående och i utdragen klase; stjelk och blomskaft *glatta*; blad håriga eller n. glatta samt *utan stjernludd*. 1, 2.

Vanligen lågväxt, sällan mer än ett par tum hög; stjelk stängellik eller med ett helbräddadt blad; skidor vanl. äggrunda—affånga och trubbiga (stundom spetsiga), alltid *glatta*, vanl. med föga märkligt stift.

Torra grusiga ställen högt upp i fjellen; *Lpl.* ganska r.

3. *D. nivális* Liljebl.; stjelk, blomskaft och blad öfverallt *stjernludna*; eljest som föreg. art. 1, 2.

Af samma storlek som föreg. art, men med kortare, vanl. omvänt äggrunda blad; skidor vanl. lansettlika och oftast spetsiga, alltid *glatta* med tydligt stift.

På dylika ställen som föreg. art, r.; *Lpl.* flerst.

- * *D. brachycarpa* Zetterst.; blad blott undertill stjernludna; stjelk och blomskaft *glatta*; skidor ovala trubbiga och *glatta* med tydligt stift.

Omkr. 2—3 tum hög med smärre skidor än hos de båda föreg. arterna, af hvilka denna förmodas vara en bastard.

Lpl. Torn. Lpm. på fjellet Peltsana (C. P. Læstadius).

4. *D. hirta* L.; kronblad *mjölkhvita* eller något gulaktiga; fruktskäft upprätta och i utdragen klase; stjelk vanl. försedd med 3—4, stundom 1—2, vanligen *tandade* blad. 1, 2.

Vanl. $\frac{1}{2}$ fot hög eller högre, stundom lågväxt och liknande de föreg. arterna; rotblad helbräddade; skidor teml. långt skaf-tade, ovala—lansettlika, *glatta* eller *ludna*, med mer eller mindre tydligt stift; stjelk och blad alltid *håriga* och ofta stjernludna. Varierar i hög grad.

Torr stenig ängsmark ofvan trädgränsen i fjellen; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. Herj. spr.

5. *D. incána* L.; kronblad *snöhvita*; fruktskäft utstående och i utdragen klase; stjelk n. alltid *mångbladig*; både rotblad och stjelkblad vanl. *tandade*; skidor kortskaf-tade. 2.

$\frac{1}{2}$ fot hög och deröfver med mycket tätare stjernludd än hos de öfriga arterna, derföre mycket gråluden; skidor glatta eller ludna, vanl. lansettlika med föga märkligt stift.

Torra ställen, helst på berg, sällan i fjellen; *Göt.* Gotl. Öl. t. a. Ög. Vg. r., *Sv.* Verml. Vestm. r. Söd. Upl. spr., *Norrl.* Gestr. Ång. Herj. r.

B. Rot enårig utan grenskott.

a. Kronblad tvåklufna. Stängel.

6. **D. verna** L., *Vårrågblomma*; kronblad *snöhvita*; blad stälda i rosett och nedtryckta, lansettlika—aflånga, ofta tandade; skidor vanl. aflånga och glatta, stundom ovala. 1, 2.

Blommande tumshög, slutl. 2—5 tum hög med stundom håriga rotblad.

Torra backar, vägkanter och åkrar; *Göt.* *Sv.* t. a., *Norrl.* Gestr. t. a. Hels. Med. spr. Ång. r.

b. Kronblad hela eller urnupna. Stjelk flerbladig.

7. **D. nemorosa** L.; stelk fåbladig; stelkblad äggrunda, tandade och icke öronflikade; kronblad *ljusgula*, urnupna och småningom nedåt afsmalnande; skidor aflånga, finhåriga eller glatta, hälften så långa som skaf-ten. 1, 2.

I början liten, slutl. ända till $\frac{1}{2}$ fot hög och deröfver, nedtill grenig; blommor mycket små; blad håriga, stundom stjernludna.

Ruderatväxt; *Norrl.* Ång. spr. Med. Gestr. r., *Sv.* r., *Göt.* Ög. r.

8. **D. muralis** L.; stelk vanl. bladrik; stelkblad äggrunda tandade, öronflikade och stelkomfattande; kronblad *hvita*, i spetsen hela och tvärt afsmalnande nedåt; skidor aflånga—oval, glatta och af skaftens längd. 2.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög, enkel eller grenig; blommor smärre än hos föreg. art; blad håriga eller stjernludna.

Berg i lundar, helst nära hafvet samt vid Vettern och Mälaren; *Göt.* r.: Öl. a. Blek. Kalmarl. spr. Ög. t. r. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. t. r.

344. *Lunária.* *Månviol.*

1. **L. rediviva** L.; blad hjertlika skaftade. 1, 2.

3—4 fot hög och finhårig med handsbreda blad och 2 tum långa, vanl. trefröiga skidor.

Lundar; *Göt.* Sk. spr. Boh. r.

345. *Búnias.* *Långrofva, Ryssar.*

1. **B. orientalis** L.; rotblad parklufna. 3.

3—4 fot hög och finhårig med ofta fotslånga rotblad.

Svårt och nästan outrotligt åkerogräs, ursprungl. infördt från Ryssland, äfven ruderatväxt; *Norrl.* Hels. Gestr. spr. Jtl. r., *Sv.* Söd. Upl. t. a. Vestm. Ner. spr. Verml. Dal. r., *Göt.* Ög. t. r. Smål. Blek. Öl. Gotl. r. Sk. spr. Dalsl. r.

346. *Néslia*. *Korndodra*.

1. *N. paniculáta* (L.) Desv.; kronblad vigglika och längre än fodret. 3.

Omkr. 2 fot hög, rikbladig och spenslig med sträfvä, n. hela lansettlika och stjelkomfattande blad; skidornas skaft mycket långa och utstående.

Ogräs i åkrar, stundom ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt.* mångenst.: *Gotl. Öl. Sk. a. inre Smål. Vg. Boh. Dalsl. r., Sv. Söd. Upl. spr. Vestm. r., Norrl. Gestr. r.*

16 Klassen. MONADELPHIA.

1 Ordn. PENTANDRIA.

347. *Linum*. *Lin*.

1. *L. cathárticum* L.; blad aflånga—lansettlika, oskaf-tade och motsatta; stjelk klynndelad. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med små och i början lutande blommor; fröhus stora som hampfrön och klotrunda.

Ängar och backar; *Göt. a.:* inre Smål. Boh. spr., *Sv. t. a.:* Dal. spr., *Norrl. spr.:* Gestr. Hels. å. Ång. Vb. r.

2 Ordn. DECANDRIA.

348. *O'xalis*. *Harsyra*.

1. *O. Acetosella* L.; blommor vanl. hvita och rödstrim-miga. 1, 2.

Fingerhög med trådlig och upptill fjällig rotstock; blom-mor lutande; smak syrlig. Är funnen med ljusröda blommor i Sk. Boh. och Vg., med ljust violetta i Smål. Vg. och Dalsl.

Skogar och lundar, allmän: *Gotl. spr. Lpl. t. r.*

349. *Geránium*. *Stork-näf*.

- A. Blomfoder slutl. hopdraget upptill. Kronbladens klo lika lång som skifvan eller längre. Pårlot svag och enårig. Blommor teml. små. 1. *G. Robertianum*. 2. *G. lucidum*.

- B. Blomfoder utstående. Kronbladens klo kortare än skifvan.

- a. Pårlot svag och enårig. Blommor teml. små.

1. Karpeller n. glatta samt kölade eller fårade. 3. *G. columbinum*. 4. *G. molle*.

2. Karpeller håriga, icke fårade eller kölade. 5. *G. ro-tundifolium*. 6. *G. dissectum*. 7. *G. bohemicum*.

- b. Rotstock grof. Blommor vanl. stora.

1. Blomskaft slutl. upprätta. 8. *G. phæum*. 9. *G. silva-ticum*.

2. Blomskaft slutl. nedböjda. 10. *G. pratense*. 11. *G. palustre*. 12. *G. pyrenaicum*. 13. *G. sanguineum*.

1. *G. Robertianum* L.; blad helt och hållet *delade* med kantig omkrets och lansettlika parklufna flikar; kron-bladens skifva lika lång med klon; blomfoder hårigt och ovingadt. 2, 3.

Omkr. fotshög, långhårig, stinkande och starkt rodnande; kronblad smala och hela, rosenröda med hvita ådror; blomskaft slutl. utstående; foderblad med långt borst.

Berg och stenrös; *Göt. Sv. allmän, Norrl. spr.*

2. **G. lucidum** L.; blad *klufna* med rund omkrets och vigglika inskurna flikar; kronbladens skifva kortare än klon; blomfoder glatt, hinnvingadt och på tvären rynkigt. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och n. glatt, starkt rodnande; kronblad med teml. bred och n. hel skifva, rosenröda och små; blomskaft slutl. utstående; foderblad med kort borst.

Skuggrika och stenbundna ställen, helst på berg i skärgården och vid större sjöar; *Göt. spr.: Öl. a. inre Smål. Hall. Boh. Vg. t. r., Sv. Söd. Upl. spr. Vestm. r.*

3. **G. columbinum** L.; blad *delade* med rund omkrets och smalt vigglika, djupt inskurna flikar; kronblad omvänt äggrunda, urnupna; foderblad med långt borst; karpeller på ryggen kölade. 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och tilltryckt hårig; kronblad blåroda, n. lika långa som foderbladen; blomskaft slutl. nedböjda och mycket långa.

Berg och steniga backar; *Göt. r.: Sk. a. Blek.—Ög. spr. Gotl. Öl. t. a., Sv. Söd. spr. Upl. t. r. Ner. r.*

4. **G. molle** L.; blad *klufna* med rund omkrets och vigglika inskurna flikar; kronblad omvänt hjertlika; foderblad med kort borst; karpeller snedt fårade. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med mjuka utstående hår; kronblad violettröda, lika långa med foderbladen eller dubbelt längre; blomskaft slutl. nedböjda; blad små och ljusgröna, de flesta strödda.

Helst på hafsstränder, mindre ofta inuti landet såsom ogräs eller ruderväxt; *Göt. Boh. Hall. spr. Sk. Blek. Öl. Gotl. a. Kalmarl. spr. inre Smål. Ög. Vg. t. r. (Dalsl. tillfällig), Sv. Söd. Upl. spr. (Verml. tillfällig).*

5. **G. rotundifolium** L.; blad *klufna* med rund omkrets och vigglika inskurna flikar; kronblad omvänt äggrunda urnupna; foderblad med kort borst. 3.

Lika stor som föreg. med fina tilltryckta hår; kronblad blekt violetta och föga längre än foderbladen; blomskaft slutl. nedböjda. 5 ståndare sakna knappar.

Ruderväxt; *Göt. Sv. a.: vestra Smål. Boh.—Dal. t. r., Norrl. Gestr. Hels. Jtl. r. (Ång. tillfällig).*

6. **G. dissectum** L.; blad *delade* med *rund* omkrets och smala inskurna flikar; kronblad omvänt hjertlika; foderblad med långt borst. 3.

Omkr. fotshög med nedböjda hår; kronblad violetta och föga längre än foderbladen; blomskaft slutl. nedböjda och korta; blommar hälften så stora som hos *G. columbinum* eller ungefär som hos de båda föreg. arterna.

Ogräs i åkrar, helst nära hafvet; *Göt.* Boh. Hall. r. Sk. t. a. Blek.—Ög. r. Öl. Gotl. spr.

7. *G. bohémicum* L.; blad *klufna* med *kantig* omkrets och snedt rutformiga inskurna flikar; kronblad bredt vigglika, djupt urnupna; foderblad med långt borst. 3.

Liknar mest *G. silvaticum* och har liksom denna upprätta blomskaft; kronblad blå, teml. små och föga längre än det stora fodret; stielk $\frac{1}{2}$ —1 fot hög, upptill glandelhårig, nedtill med utstående hår.

Ruderatväxt, helst på svedjeland eller kolbottnar, eller ogräs i åkrar, sporadisk, isynnerhet i skogsbygder; *Norrl.* Ång.—Gestr. r., *Sv.* t. r.: Verml. spr., *Göt.* Dalsl. spr. Smål. Ög. t. r.

8. *G. phæum* L.; blad *klufna* med kantig omkrets och snedt rutformiga inskurna flikar; kronblad bredt omvänt äggrunda, upptill rundade och naggade; foderblad med kort borst; ståndaresträngar syllika. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög med utstående hår, upptill glandelhårig; kronblad *mörkbrunt violetta* (n. svartaktiga), jemförelsevis små och föga längre än fodret; blomskaft omkring tumslånga och stundom enblommiga.

Fuktiga bokskogar och gamla trädgårdar, mycket r.; *Göt.* Skåne vid Krageholm och Tosterup.

9. *G. silvaticum* L.; blad *djupt klufna* med *kantig* omkrets och snedt rutformiga inskurna flikar; kronblad omvänt äggrunda, upptill rundade eller tvärhuggna, stundom naggade; foderblad med långt borst; ståndaresträngar smalt syllika. 2, 3.

1—2 fot hög och mer eller mindre finhårig; kronblad *röd-violetta* (sällan hvita), vanligen stora och dubbelt så långa som foderbladen, stundom smärre och föga längre än foderbladen.

Ångar, allmän utom i vissa delar af Verml. Boh. och inre Smål.

10. *G. pratense* L.; blad *delade* med kantig omkrets och snedt rutformiga, djupt inskurna flikar; kronblad bredt omvänt äggrunda, upptill afrundade; foderblad med *långt* borst; ståndaresträngar nedtill mycket bredare. 2, 3.

Liknar föreg. art, men har mera smalflikiga blad samt bredare foderblad; kronblad blåvioletta eller hvitaktiga; stipler hinnaktiga.

Ångar och parker; *Göt.* Boh. Sk. Blek. Smål. r. Ög. t. r., *Sv.* Söd. Upl. spr. Ner. Vestm. t. r., *Norrl.* Gestr. Hels. r.

11. *G. palustre* L.; blad *klufna* med kantig omkrets och snedt rutformiga inskurna flikar; kronblad aflånga eller smalt omvänt äggrunda, upptill afrundade; foderblad med *långt* borst; ståndaresträngar syllika. 3.

Liknar *G. silvaticum*, men har smalare foderblad och kron-

blad, de senare rödvioletta; stipler vanl. bladartade; birötter tapp-
likt uppsvalda.

Fuktiga skogsängar; *Göt. Sk. t. a. Hall. Boh. r.*

12. **G. pyrenáicum** L.; blad *klufna* med *rund* omkrets och vigglika inskurna flikar; kronblad omvänt hjertlika; foderblad med *kort* borst. 3.

Omkr. fotshög och långhårig; kronblad blekt violettröda, n. dubbelt så långa som fodret; blommor smärre än hos föreg. art, ungefär som hos *G. bohemicum*; karpeller ofårade, finhåriga eller glatta; blad större än hos *G. molle* och mörkgröna, de flesta motsatta.

Ängar och parker r.; *Göt. Hall. Sk. Smål. Ög. Öl. Gotl., Sv. Söd. Upl. Vestm.*

13. **G. sanguineum** L.; blad *delade* med *rund* omkrets och vigglika, upptill inskurna flikar; kronblad omvänt äggrunda urnupna; foderblad med *långt* borst. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög och slutl. starkt rodande, med vanl. utstående hår; kronblad purpuröda, stora och dubbelt så långa som fodret; blomskaft oftast *enblommiga* och mycket långa (hos de öfriga arterna tvåblommiga); alla bladen motsatta och skaftade.

Berg och stenbundna ängar; *Göt. t. a., Sv. Söd. Upl. t. a. Vestm. Verml. spr. Ner. Dal. r., Norrl. Gestr. Med. r.*

350. *Eródium. Skatnäfva.*

1. **E. cicutárium** (L.) L'Herit.; bladflikar pardelade—par-
klufna; kronblad hela, längre än fodret. 2—4.

Knappt $\frac{1}{2}$ fot lång och ofta nedliggande, med utstående hår; blomskärmarna äggrunda spetsade; frukter korthåriga; foderblad med mycket kort borst; ståndaresträngar glatta.

Ruderatväxt och ogräs; *Göt. a., Sv. t. a., Norrl. spr.: Jtl. Ång. r. Vb. 0.*

351. *Myricária. Strandjung.*

1. **M. germánica** (L.) Desv.; ståndaresträngar hopväxta till $\frac{2}{3}$ af sin längd; somliga blad jemnbredt lansettlika och trubbiga, andra äggrunda kortspetsade; blomskärmarna längre än blomskaften. 2, 3.

2—5 fot hög med blågröna, oskaftade och tätt sittande blad.

Steniga elfstränder; *Norrl. Jtl. flerst. Med. Ång. r. (Göt. Ög. vid sjön Tåkern trol. förvildad eller planterad, Smål.?).*

3 Ordn. POLYANDRIA.

352. *Malva. Kattost.*

A. Blommor stora, enstaka i bladveckan, åtminstone de nedre; stjelk upprätt; karpeller svartnande vid mognaden. De öfre bladen delade.

1. **M. moscháta** L., *Desmansrosor*; karpeller *ludna* och ej skrynkliga; foderholkens blad *smala*, lansettlikt jemnbreda. 3.

1—2 fot hög och vanl. långhårig med stora, hvita eller ljusröda, mysklukande blommor; kronblad med bred klo; rotblad vanl. njurlika och inskurna; stjelkblad vanl. delade med parklufna flikar.

Ruderatväxt, trol. oftast förvildad; *Göt.* t. r.: Sk. Ög. spr. Öl. Boh.?, *Sv.* t. r.: Dal. 0.

2. **M. A'icea** L.; karpeller n. *glatta* och slutl. skrynkliga; foderholkens blad *ovala*. 3, 4.

2—3 fot hög och gråluden af stjernhår, med stora, ljusröda blommor; kronblad med teml. smal klo; de nedre bladen klufna, de öfre tredelade med n. rutformiga och inskurna (stundom n. hela) flikar.

Ruderatväxt; *Göt.* Gotl. Öl. spr. Sk. t. a. Blek. Smål. r. Ög. t. r. (*Sv.* Söd. Upl. Vestm. förvildad).

Ann. Stundom (isynnerhet i trädgårdar) förekomma former, som trol. äro bastarder af föreg. arter.

B. Blommor i knippen i bladveckan; karpeller gulnande vid mognaden. De öfre bladen flikiga eller inskurna.

a. Stjelk n. upprätt med stora blommor och glatta karpeller; blomskaft upprätta.

3. **M. silvestris** L.; karpeller rynkiga med hvassa kanter; kronblad 3 gånger längre än fodret. 3, 4.

1—3 fot hög och gleshårig med rödvioletta blommor och rundadt njurlika, flikiga blad.

Helst nära hafvet, mindre ofta ruderatväxt eller ogräs i åkrar; *Göt.* Boh. Hall. r. Sk. a. Blek. Kalmarl. Öl. Gotl. spr. Ög. r., *Sv.* Söd. Upl. r. Vestm.?

b. Sidostjelkar nedliggande; blommor teml. små; karpeller ludna; blomskaft slutl. nedböjda.

4. **M. borealis** Wallm.; kronblad grundt urnupna och föga längre än fodret; karpeller *skrynkliga* med upphöjda kanter. 3, 4.

Med omkr. $\frac{1}{2}$ fot långa grenar och små hvitaktiga blommor; blad rundadt njurlika, grundt inskurna och tandade. *M. pusilla* With.

Ruderatväxt; *Göt.* *Sv.* t. a.: Gotl. t. r. Hall.—Dal. spr., *Norrl.* Gestr. spr. Hels. Med. Jtl. r.

5. **M. vulgaris** Fr.; kronblad djupt urnupna, 2—3 gånger längre än fodret; karpeller *släta* utan kanter. 3, 4.

Liknar föreg. art, men har större och rödletta blommor.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt.* a.: inre Smål. r. Boh. spr. Vg. r.? Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Ner. t. a. Vestm. spr. Upl. t. r. Verml. r., *Norrl.* Gestr. r.

353. Lavatéra. Stockros.

1. **L. thuringiaca** L.; blommor ensamma i bladveckan;

de nedre bladen rundade, de öfre treflikiga med större mellanflik. 3, 4.

3—4 fot hög med blommornas skaft längre än bladens.
Ruderatväxt; Sv. Upl. Vestm. Ner. r. Söd. flerst., Göt. Ög. r.

17 Klassen. DIADELPHIA.

1 Ordn. HEXANDRIA.

354. *Fumária*. Jordröksblomma.

1. *F. officinalis* L.; foderblad äggrundt lansettlika, smalare än kronan och 3 gånger kortare; frukter n. runda, mera breda än långa, i spetsen tvära och *intryckta*. 2—4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ —1 fot hög, späd och blågrön; blommor upptill *mörkröda*; blad dubbelt parbladigt delade med platta, smala och aflångt jemnbreda flikar.

Ogräs i åkrar och trädgårdar; Göt. Sv. a., Norrl. t. a.: Vb. r.?, Lpl. r.

2. *F. Vaillantii* Lois.; foderblad n. jemnbreda, smalare än blomskaftet och 6—10 gånger kortare än kronan; frukter n. runda, i spetsen *afrundade* samt vanl. med vårtlik udd. 2, 3.

Liknar föreg., men är ännu mera blågrön, med smärre och färre blommor och frukter samt smalare och spetsigare bladflikar; blommor *blekröda*.

Ogräs och ruderatväxt; Sv. Upl. spr. Vestm. Söd. r., Göt. Ög. r.

Ann. *F. tenuiflora* Fr., som tillfälligtvis blifvit funnen i Upl. och Skåne, har lika små blommor som föreg. art, men dessa äro n. hvita och blott i spetsen *mörkröda*; bladflikar och foderblad som hos *F. officinalis*; frukter klotrunda med kort vårtlik udd.

355. *Cory'dalis*. Nunneört.

- A. Löcknöl tät; stjelk med ett fjäll (nedanför nedersta bladet); sporre mot spetsen afsmalnande.

a. Stift nästan rakt utan knä. Sporre n. rak.

1. *C. fabacea* Pers.; fröhus lansettlikt, 3—4 gånger längre än skaftet; blomskärmar äggrunda—ovala och vanligen *hela*. 1.

3—6 tum hög och späd; det nedre kronbladet utan knöl nedtill; sidokronbladens köl utlöpande till spetsen; klase i början lutande.

Lundar; Göt. spr.: Öl. Sk. a. Dalsl. r., Sv. Söd. Upl. t. a. Ner. spr. Vestm. spr. i s. delen, Norrl. Gestr.—Med. Jtl. r., Lpl. r.

2. *C. pumila* Rehb.; fröhus äggrundt lansettlikt, 2—3 gånger längre än skaftet; blomskärmar omvänt äggrunda och vanl. *handflikiga*. 1.

Lika hög som föreg. art; det nedre kronbladet utan knöl nedtill; sidokronbladens köl upphörande nedom spetsen; klase alltid upprätt; blommor bleka.

Lundar, helst i skärgården; *Göt. Sk. Blek. Öl. spr. Gotl. Smål. r. Ög. t. r. Vg.?, Sv. Söd. Upl. r.*

3. **C. laxa** Fr.; fröhus smalt lansettlikt, *föga längre* än skaftet; blomskrmar som hos föreg. art. 1, 2.

Något högre och gröfre än de föreg. med mera smalflikiga blad och talrikare, starkare färgade blommor; det nedre kronbladet med en knöl nedtill; sidokronbladens köl utlöpande till spetsen; klase i början lutande.

Lundar, helst i skärgården; *Göt. Sk. t. r. Gotl. Ög. Vg. r. Smål.?, Sv. Söd. Upl. t. r.*

b. Stift knäböjdt. Sporre krökt.

4. **C. sólida** Sm.; fröhus smalt lansettlikt, lika långt som skaftet; blomskrmar omvänt äggrunda och vanl. handflikiga. 1, 2.

Liknar föreg. art, men har större blommor och upprätt klase; sidokronbladens köl ej nående till spetsen.

Lundar, mycket r.; *Göt. Sk. Blek., Sv. Söd. Upl.*

B. Löcknöl ihålig; stielk utan fjäll vid nedersta bladet; sporre i spetsen förtjockad och krökt.

5. **C. cava** Schweig.; fröhus 3 gånger längre än skaftet; blomskrmar äggrundt lansettlika och hela. 2.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och gröfre än de föreg. arterna med purpur-röda eller hvita blommor. Kallas i Vadstena *Munkar* och *Nun-nor* och är i Ög. troligen qvarstående sedan medeltiden.

Lundar och gamla trädgårdar; *Göt. Sk. a. Öl. spr. Hall. Smål. Ög. r.*

2 Ordn. OCTANDRIA.

356. **Poly'gala.** *Fogelört, Jungfru Marie lin.*

A. Blad aflånga—lansettlika, de nedre mindre än de öfre samt snart vissnande.

1. **P. vulgaris** L.; blomskrmar ovala: de båda på sidorna sittande $\frac{1}{2}$ så långa som blomskaftet, den mellersta af blomskaftets längd och *ej framskjutande*; fröhus omvänt hjertlikt, mera långt än bredt. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ fot hög, vanligen med blå blommor, mindre ofta med röda eller hvita; sidofoderblad längre, men mindre ofta smalare än fröhuset.

Ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. r.: Gestr. spr. Jtl.? Ång. Vb. 0.*

2. **P. comosa** Schk.; blomskrmar lansettlika: de båda på sidorna sittande lika långa som blomskaftet, den mellersta längre och *framskjutande* före blomningen; fröhus bredt omvänt hjertlikt, nedtill afrundadt, lika långt som bredt. 2, 3.

Liknar mycket föreg. art, men är något högre, alltid med röda, talrika och mera tätt sittande blommor; sidofoderbladen något kortare än fröhuset.

Ängar, helst på kalkgrund; *Göt. r.*: Öl. a. Kalmarl. Ög. spr. Vg.? Hall. Boh. 0, *Sv. spr.*: Verml. r. Ner. t. r. Dal. 0, *Norrl. Gestr. r.*

B. De nedre bladen varaktiga, spadlika, samlade i rosett och bredare än de öfre vigglika bladen.

3. **P. uliginosa** Rehb.: sidoblomskärmar kortare än blomskaftet, midtblomskärmar af blomskaftets längd; fröhus omvänt äggrundt, nedåt smalare. 2.

Omr. fingerhög med blå, stundom hvita blommor, smärre än hos de föreg. arterna; sidofoderblad lika långa med fröhuset, men smalare.

Fuktiga ängar, helst i slättbygder; *Göt. spr.*: Öl. a. Gotl. t. a. inre Smål. Blek. r. Hall.—Dalsl. 0, *Sv. spr.*: Ner. t. r. Vestm. r. Verml. 0, *Norrl. Jtl. t. a. Gestr.—Med. r.*

3 Ordn. DECANDRIA.

357. *Anthyllis. Örnblomster, Räfklor.*

1. **A. Vulneraria** L.; de nedre bladens uddblad mycket stort. 3.

Omr. $\frac{1}{2}$ fot hög, tilltryckt hårig och flerstjelkig med något träaktig rotstock. Förekommer stundom på Öl. och Gotl. med röda eller ljusgula blommor; den rödblommiga formen är äfven någon gång funnen i Jtl. och Ög.

Berg, ängsbackar och stränder, helst i slättbygder; *Göt. t. a.*: Blek.—Ög. Vg. spr. inre Smål. Dalsl. t. r., *Sv. Söd. Upl. t. a. Ner. spr. Vestm. spr. i s. delen, Verml. t. r. Dal. r., Norrl. Herj. Jtl. t. r. (Gestr. tillfällig), Ipl. r.*

358. *Ononis. Räfblommor.*

1. **O. hircina** Jacq., *Stallört, Bockört*; stam örtartad, uppstigande, oväpnad och allsidigt klubbhårig; småblad äggrundt aflånga, håriga och sågade; stipler äggrunda. 3.

Inemot 2 fot hög och mycket illaluktande ört med föga grenig stielk; de nedre blommorna parvis sittande i bladvecken, de öfre i täta ax i spetsen af grenarne.

Ängar och åkerrenar, helst i slättbygder; *Göt. spr.*: Öl. a. Gotl. inre Smål. Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. Ner. spr. Verml. r. Vestm. spr. i s. delen, Norrl. Jtl. r.*

2. **O. procurrens** Wallr., *Puktörne*; stam nedtill träaktig, uppstigande eller nedliggande, ofta tornbärande, och allsidigt klubbhårig; småblad ovala—aflånga (någon gång lansettlika), håriga och sågade; stipler bredt äggrunda. 3.

Omr. 2 fot hög och grenig halfbuske, med nästan alla blommorna stödda af blad och teml. glest sittande nedpå grenarne; balja kortare än fodret.

Ängsbackar, helst nära hafvet; *Göt.* Vg. Boh. r. Hall. Sk. t. a. Blek. Kalmarl. spr. Gotl. Öl. a. Ög. r. (blott inuti landet), *Sv.* Söd. spr. Upl. t. r., *Norrl.* Med. r.

3. **O. campestris** Koch o. Ziz; stam nedtill träaktig, vanl. upprätt, tornbärande, vexelvis på en sida hårig; småblad smala, aflångt lansettlika, *n. glatta* och hvasst sågade; stipler *lansettlika*. 3.

Liknar föreg. art; balja lika lång som fodret.

Ängar och åkerrenar; *Göt.* Skåne t. r. Gotl. r.

359. **Sarothamnus.** *Hareris.*

1. **S. scoparius** (L.) Koch; balja långhårig. 2—3.

2—5 fot hög och upprätt, svartnande vid torkning; grenar kantiga; småblad aflånga.

Torra sandiga ställen bland buskar, helst nära hafvet; *Göt.* r.; Sk. spr. Blek.? Öl. Ög. Dalsl. 0, *Sv.* Upl. r.

360. **Genista.** *Ginst.*

- A. Med tornar (ombildade bladskaft) på de äldre, ej blombärande grenarne. Blommor i bladlösa klasar. Blad utan stipler.

1. **G. germanica** L., *Tysk Ginst*; balja luden och hoptryckt; fodrets läppar *n.* likformiga med smala tänder. 3.

Stammar utbredda, knappt fotslånga (liksom hos de följ. arterna); blombärande grenar upprätta med tätt sittande och mjukhåriga, aflånga—lansettlika blad; blomklasor aflånga; kronsegel ludet, mycket kortare än kölen; blomskärmar små och syllika; tornar ofta pargreniga, stundom med små, *n.* aflånga blad. Blommor (liksom de öfriga arterna) bäst i slutet af Juni.

Ljunghedar, mycket r.; *Göt.* Sk. Saxaljung, Hall. Skedala exercisfält och nära Enslöfs färjeställe, Dalsl. i en tallskog ö. om S:t Doras källa vid Berg i Holms s:n.

2. **G. anglica** L., *Engelsk Ginst*; balja glatt och *n.* trind; fodrets öfverläpp med äggrunda uddspetsiga flikar, underläpp med lansettlika tänder. 2, 3.

Stammar *n.* upprätta; blad smärre än hos föreg. och kort uddspetsiga, de blombärande grenarnes omvänt äggrunda, de äldre grenarnes jemnbredt lansettlika; blomklasor korta; kronsegel glatt, kortare än kölen; blomskärmar omvänt äggrunda; tornar enkla, sällan tredelade.

Ljunghedar, mycket r.; *Göt.* Hall. i Veinge s:n.

- B. Stam utan tornar. Blommor 1—2 i bladveckan, närmade till bladiga klasar. Blad med stipler.

3. **G. tinctoria** L., *Färgginst*; blomskäft af fodrets längd eller kortare samt med två skärmar; kronsegel glatt och lika långt som kölen; foder glatt. 2—3.

Vanl. alldeles glatt med uppstigande stammar och upprätta grenar; balja jemnbred, något hoptryckt och båg böjd, slutl. brun; blad vanl. lansettlika—aflånga och otydligt uddspetsiga.

Betesmarker r.; *Göt. Hall.* vid Halmstad a., Vg. t. r., t. ex. vid Sjötorps kanalstation.

4. **G. pilösa** L., *Hårig Ginst*; blomskaft längre än fodret samt utan skärmar; kronsegel ludet, längre än kölen; foder med tilltryckta hår. 2—3.

Stam krypande; unga grenar håriga; balja jemnbredt aflång, slutl. svart; blad mycket små, aflånga eller n. tunglika, mycket talrika och tätt sittande; blommor något smärre än hos föreg. art.

Ljunghedar; *Göt. Hall.* teml. allm. Sk. Smål. r.

361. *Vicia*. *Vicker*.

- A. Blommor ensamma eller parvis i bladveckan. Balja oskaftad och flerfröig. Småblad vanl. tvärhuggna upptill. 1. **V. sativa**. 2. **V. angustifolia**. 3. **V. lathyroides**.

- B. Blomklasar fåblommiga och n. oskaftade. Balja skaftad och flerfröig. Småblad vanl. tvärhuggna. 4. **V. sepium**.

- C. Blomklasar långskaftade, vanl. mångblommiga. Småblad vanl. trubbiga.

- a. Stipler klufna eller tandade. Balja flerfröig. Blommor teml. stora. 5. **V. silvatica**. 6. **V. dumetorum**. 7. **V. pisiformis**.

- b. Stipler helbräddade och halft pillika. Balja flerfröig. Blad mångpariga; ej längre än blomklasen. Blommor blåaktiga. 8. **V. Cracca**. 9. **V. villosa**. 10. **V. tenuifolia**.

- c. Stipler helbräddade och halft pillika. Balja en- eller tvåfröig. Blomklase kortare än det sammansatta, mångpariga bladet. Blommor rödvioletta. 11. **V. cassubica**.

- d. Stipler jemnbredt lansettlika med få och borstlika tänder. Balja tvåfröig. Blommor blåhvita och mycket små. Blad mångpariga. 12. **V. hirsuta**.

1. **V. sativa** L., *Vicker*; balja plattad, luden och vid mognaden gulaktig; frön n. trinda, något plattade; blad 5—7-pariga. 3.

Omr. 2 fot lång och mer eller mindre luden med oftast parvis ställda blommor med blåaktigt segel och röda vingar; småblad vanl. omvänt äggrunda, stundom aflånga; stipler tandade, vanl. halfmånlika; klänge grenigt.

Äkrar; *Göt. Sv. a.*, *Norrl. spr.*: Vb. r.

2. **V. angustifolia** Roth, *Sommarvicker*; balja föga hoptryckt, glatt och vid mognaden svartnande; frön trinda; blad 3—5-pariga. 3.

Liknar föreg. art, men är föga luden, med vanligen enstaka mörkröda blommor och längre, smalare, lansettlika—jemnbreda småblad; stipler tandade, halft pillika eller lansettlika; baljor knappt tumslånga.

Äkrar; *Göt. Sv. spr.*: Dal.?, *Norrl. Gestr. t. r.* Hels. r.

3. **V. lathyroides** L., *Vårvicker*; balja plattad, glatt och vid mognaden svartnande; frön n. trinda och knott-riga; blad 2—4-pariga. 2.

2—7 tum hög, spenslig och föga luden, med *små* rödvioletta enstaka blommor; småblad omvänt äggrunda—lansettlika; stipler helbräddade och halft pillika; klänge enkelt.

Ängsbackar, helst i skärgården, sällan inuti landet; *Göt. r.*: Hall. Sk.—Kalmarl. Öl. spr. Vg. Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. t. r.*

4. **V. sépium** L., *Lundvicker, Tranärter*; balja plattad, glatt och vid mognaden svartnande; frön trinda; blad 5—8-pariga. 2, 3.

Liknar *V. sativa* till blad och blommor; småblad sällan smala och spetsiga; nedre stipler halft pillika tandade: klänge grenigt; rotstock skottalstrande.

Skogar och ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.*: Gestr. a. Vb. 0.

5. **V. silvática** L., *Skogsvicker*; stipler *halfmånlika* med borstlika tänder; kronsegets skifva längre än klon; blad 6—8-pariga. 3.

2—6 fot lång och slak, ljusgrön och glatt; småblad ovala-- aflånga; kronblad *hvita* med blåstrimmigt segel; klase mångblommig, slutl. längre än det sammansatta bladet.

Skogsängar, helst i bergstrakter; *Göt. mångenst.*: Gotl. Öl. Blek. r. inre Smål. Boh. t. r. Dalsl. Ög. t. a., *Sv. spr.*: Söd. Upl. t. a. Dal. t. r., *Norrl. spr.*: Vb. r.

6. **V. dumetórum** L.; stipler *halfmånlika* fliktandade och tilltryckta; kronsegets skifva kortare än klon; blad 3—4-pariga. 3.

Lika stor som föreg. art och slak, ljusgrön och glatt; småblad äggrunda, större än hos föreg. arter; blommor mörkt *rosenröda*; klase slutl. längre än bladet, 3—7-blommig.

Vid bergväggar bland buskar, mycket r.; *Göt. Hall. Sk. Smål. Ög., Sv. Upl.*

7. **V. pisiformis** L., *Ärtlik Vicker*; stipler halft *pillika* tandade; kronsegets skifva kortare än klon; blad 3—4-pariga. 3.

3—6 fot hög och styf, blekgrön och glatt, liknande Sockerarter; småblad större än hos de öfriga arterna, bredt äggrunda och *fasta*; blommor *gröngula*; klase omkr. 5-blommig, kortare än bladet.

Berg; *Göt. Ög. t. r. Smål. r.*

8. **V. Cracca** L., *Kråkvicker, Kråkärter*; kronsegets skifva *lika lång* med klon; balja lång och n. jemnbred med skaftet kortare än foderpipen. 2—4.

2—4 fot lång, slak och n. mörkgrön med vanl. tilltryckta hår; småblad aflånga, sällan n. jemnbreda; blommor blå.

Ängar och åkrar, allmän: Vb. spr. Lpl. r.

9. **V. villósa** Roth, *Luddvicker*; kronsegets skifva dubbelt *kortare* än klon; balja kort och n. rutformig med skaftet n. längre än foderpipen. 3.

Liknar föreg. art, men är större och mera ullhårig; blommor något längre och violetta; blomfoder nedtill säcklikt.

Åkrar, helst i slättbygder; *Göt. Sk. t. a. Hall. Blek. spr. Kalmarl. Ög. a. inre Smål. Vg. Gotl. r. Öl. spr., Sv. Söd. Upl. a. Ner. t. a. Vestm. spr. Verml. r. Dal. r.?, Norrl. r.: Gestr.—Med. spr. Vb. 0.*

10. **V. tenuifolia** Roth; kronsegets skifva *dubbelt längre* än klon; balja lång och afsmalnande till ett med foderpipen lika långt skaft. 3.

Liknar *V. Cracca*, men är större samt styf, sträf och mera klängande; småblad jemnbredt lansettlika; blommor något större än hos de båda föreg. och bleklå.

Ängar, helst (endast?) på silur. formation; *Göt. Öl. spr. Gotl. Ög. Kalmarl. Sk. t. r. Boh. r.*

11. **V. cassubica** L.; balja kort och n. rutformig. 3.

Fotshög eller något deröfver, styf och upprätt, med skottalstrande rotstock; småblad fasta, smalt äggrunda—aflånga, ljusgröna och vanl. småludna; kronsegel småningom afsmalnande till en bred klo; klänge teml. kort.

Berg och ängar; *Göt. r.: Hall. Sk. Blek. Kalmarl. spr. Ög. mångenst., Sv. Söd. spr. Upl. t. r.*

12. **V. hirsuta** (L.) Koch, *Duf-lins*; balja kort, aflång och vanl. luden, vid mognaden svart; frön n. klotrunda. 2, 3.

Späd och grenig, 1—3 fot lång, föga hårig; allm. blomskaft med udd; klase 3—6-blommig, n. kortare än bladet; fodertänder syllika, likformiga och längre än foderpipen; småblad aflånga—jemnbreda, i spetsen tvärhuggna eller urnupna; blad 6—8-pariga.

Torra backar och åkrar; *Göt. Sv. t. a., Norrl. spr.: Vb. r., Lpl. r.*

362. *Ervum. Sparf-lins.*

1. **E. tetraspermum** L.; balja n. jemnbred, vanl. glatt och vid mognaden gul. 2, 3.

Liknar *Vicia hirsuta* och är n. glatt; allm. blomskaftet utan udd, af bladets längd; blad 3—5-pariga; småblad med kort spets; stipler helbräddade, halft pillika, de öfre stundom jemnbreda; klänge enkelt eller föga grenigt; fodertänder kortare än foderpipen.

Helst på berg, stundom i åkrar; *Göt. Sv. t. a.: Dal. t. r., Norrl. Gestr. r.*

363. *Láthyrus. Vial.*

- A. Blad med klänge, åtm. de öfre. Stipler halft pillika.
 a. Stjelnk vingad och glatt; blommor röda eller blåröda.
 1. **L. silvestris**. 2. **L. heterophyllus**.
 b. Stjelnk ovingad. Blommor gula eller rödaktiga. 3. **L. pratensis**. 4. **L. tuberosus**. 5. **L. maritimus**.
 B. Bladskaftet ej förlängdt till klänge och ej vingadt. (*O'rob. L.*).
 a. Stjelnk vingad. Stipler halft pillika. Rotstock skottalstrande med knöliskt uppsvällda birötter. 7. **L. macrorhizus**.
 b. Stjelnk ovingad. Somliga stipler utan pillik bas. Utan grenskott och rotknölar. 8. **L. vernus**. 9. **L. niger**.

1. **L. silvestris** L.; blad enpariga med *vingade* skaft; stipler *smalare* än stjelken. 3.

2—6 fot lång och ljusgrön; småblad lansettlika; balja hoptryckt, vid mognaden gulnande; kronsegel rosenrött; stift vridet.

Berg och steniga ängsbackar; *Göt. Sv. t. r.: Sk.—Upl. spr. Gotl. 0, Norrl. Gestr. Hels. Äng. r.*

- **platyphyllus**; småblad teml. breda, n. aflånga.

Göt. Boh.—Sk. Smål. Ög. r.

2. **L. heterophyllus** L.; bladskäft vingade; de nedre bladen enpariga, de öfre tvåpariga; stipler vanl. *bredare* än stjelken. 3.

Något större än föreg. art och blågrön; de öfre småbladen lansettlika eller smalt lansettlika; balja uppblåst och n. trind, vid mognaden gulnande; både kronsegel och vingar rosenröda; stift vridet.

Berg, helst i skogsbygder; *Göt. Gotl. Sk. r. Smål. spr. Ög. t. r. Vg. Boh. r., Sv. Söd. Ner. r.*

3. **L. palustris** L., *Kärr-vial*; bladskäft *ovingade*; blad 2—3-pariga; stipler mycket *smala*. 3.

1—2 fot lång och mörkgrön; småblad aflånga—lansettlika; balja hoptryckt, vid mognaden svartnande; blommor purpur-röda. slutl. blåaktiga; stift rakt.

Kärr och fuktiga ängar, helst i slättbygder och nära sjöar; *Göt. spr.: Blek. t. r. Boh. r. Dalsl. 0, Sv. spr.: Dal. r. Verml. 0, Norrl. Gestr. spr. Hels.—Vb. r., Lpl.?*

4. **L. pratensis** L., *Ängs-vial, Gubbtänder*; blad enpariga med *ovingade* skaft; stipler n. lika *breda* som småbladen. 3.

Omkr. fotslång och ljusgrön, glatt eller finluden; småblad lansettlika—aflånga; stielk fyrkantig; balja hoptryckt, vid mognaden svartnande; blommor *gula* med violettådrigt segel; stift rakt.

Ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Gestr. Hels. a. Vb. t. r.*

5. **L. tuberósus** L., *Knöl-vial*; blad *enpariga* med *ovingade* skaft; stipler *smala*. 3.

2—3 fot lång, n. blågrön och glatt med knölbärande rotstock; småblad aflånga, oftast uppåt bredare; stielk fyrkantig; balja uppblåst och n. trind, vid mognaden gulnande; blommor *ljusröda*, väluktande; stift vridet.

Åkrar och trädgårdar, r. och ursprungl. odlad; *Göt. Sk. Ög., Sv. Söd. Upl. Vestm.*

6. **L. marítimus** (L.) Fr., *Strandvial, Strandärter*; blad 2—5-pariga med *ovingade* skaft; stipler mycket breda och tandade. 3.

1—2 fot lång, blågrön och vanl. glatt; småblad mycket breda och trubbiga, vanl. ovala; blommor *violettröda*; stift rakt. Liknar Sockerärter.

Sandiga hafsstränder; *Göt. Sk. spr. Hall. r. Boh. t. r., Sv. Söd. r., Norrl. r.: Gestr. 0.*

7. **L. macrorrhizus** Wimm., *Gökmat, Gubbtänder*; blad 2—3-pariga. 1, 2.

$\frac{1}{2}$ fot hög, blågrön och glatt; småblad aflånga—lansettlika, vanligen trubbiga; stielk enkel och uppstigande; balja n. trind, vid mognaden svartnande; blommor röda, slutl. blågröna. *O'rob. tuberosus* L.

Ängar och skogsbackar; *Göt. Sv. a., Norrl. Gestr. a. Hels. Med. spr. Ång. t. r.*

8. **L. vernus** (L.) Wimm.; blad 2—3-pariga med ägg-runda *långspetsade* småblad; stielk enkel. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och upprätt, ljusgrön och n. glatt med tumbreda småblad; balja föga hoptryckt, vid mognaden brun; blommor blåaktiga.

Berg och lundar; *Göt. mångenst.: Sk. Dalsl. a. Öl. t. a., Sv. spr.: Söd. Upl. t. a. Dal. r., Norrl. spr.: Vb. 0.*

9. **L. niger** (L.) Wimm.; blad 4—6-pariga med aflånga—ovala, *trubbiga* eller kortspetsiga småblad; stielk grenig. 2, 3.

1—3 fot hög och upprätt, n. blågrön och glatt, vid torkning vanligen svartnande; balja något hoptryckt, vid mognaden svart; blommor purpurroda, slutl. blåaktiga.

Berg och lundar; *Göt. mångenst.: Gotl. t. a. Boh. r. Dalsl. t. r., Sv. Söd. Upl. spr. Ner. r. Verml. t. r. Vestm. spr. i s. delen.*

364. *Pisum. Ärter.*

1. **P. arvense** L., *Vildärter, Gräärter*; blad 1—2-pariga; stipler halft pillika. 3.

2—3 fot lång, blågrön och glatt; blommor med violett segel, rödblå vingar och hvitaktig köl; småblad stora, ägggrunda—ovala, upptill tandade; frön kantiga, grågröna och brunfläckiga.

Ogräs i åkrar; *Göt. Dalsl. Boh. r. Hall. Sk. t. a. Blek.—Ög. spr., Sv. Söd. Upl. spr. Vestm. Verml. r., Norrl. Gestr. Med. Ång. Jtl. r.*

365. *Astragalus. Backsöta.*

- A. Balja glatt och bågböjd; blommor blekt gröngula; blomklase ej öfverskjutande bladet. Småblad stora.

1. **A. glycyphyllus** L.; balja långt utskjutande ur fodret och n. upprätt. 3.

Grof och ända till 6 fot lång, nedliggande och illaluktande; blad omkr. 6-pariga, n. glatta och undertill blekgröna, med stora stipler; småblad stora, ända till tumbreda och ägggrunda; balja n. trekantig; blommor utvändigt rodande.

Lundar och skogar; *Göt. spr.: Hall. Boh. t. r., Sv. r.: Ner. Verml. spr., Norrl. Hels. Med. Jtl. r.*

- B. Balja rak och hårig. Blommor blåaktiga, sällan hvita; blomklase öfverskjutande bladet. Småblad teml. små.

a. Balja till hälften insänkt i fodret.

2. **A. oroboides** Horn.; balja aflång—oval och svarthårig; blommor blekblå med mycket korta och slutl. *nedböjda* skaft. 2, 3.

Teml. spenslig, omkr. fotshög och uppstigande; blad omkr. 6-pariga, glatta och undertill blågröna; småblad aflånga; blomklasar (ax) omkr. 8—10-blommiga.

Ängsmark i fjellen r.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj.

3. **A. dānicus** Retz.; balja hjertlikt äggformig, n. oskaf-tad och långt hvithårig; blommor blå med mycket korta, slutl. *upprätta* skaft. 3.

Några tum hög, uppstigande och småluden; blad 6—12-pa-riga; småblad äggrunda—aflånga; blomklasar (ax) korta, hufvudlika och omkr. 5-blommiga. Liknar följ. art.

Strandängar vid hafvet, mycket r.; *Göt.* Sk. Smål.

b. Balja till största delen utskjutande.

4. **A. alpinus** L., *Fjellärter*; balja *nedhängande*, n. trekantig, lansettlik—aflång med *utskjutande* bas samt vanl. svarthårig; blommor blekblå, sällan hvita. 2, 3.

Spensligare än *A. oroboides* och i början några tum hög, slutl. $\frac{1}{2}$ —1 fot, ofta nedliggande; blommor välluktande; blad omkr. 9-pariga, undertill finhåriga; småblad ovala; blomklasar korta och hufvudlika.

Ängsmark, helst något fuktig, i fjellen, stundom i lägre trakter nedanför fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. a. (i fjell-trakter) Vb. Äng. r. Hels. spr.

— **dilūtus** (Norman); foder och balja gulhåriga.

Norrl. Jtl. r.

5. **A. arenarius** L.; balja länge upprätt, slutl. slak, n. jemntjock och hvitluden, med i fodret *insänkt* bas; blommor rödvioletta. 3.

Inemot $\frac{1}{2}$ fot hög och vanl. nedliggande samt grå- eller hvitluden; blad 3—5-pariga; småblad smala n. jembreda; blomklasar något glesblommiga, föga öfverskjutande bladet; rotstock mycket grenig.

Flygsandsfält; *Göt.* Sk. t. r.

366. **Phaca.** *Fjellvicker.*

1. **P. frígida** L.; balja rak svarthårig, långt utskjutande och hängande. 3.

Upprätt, blågrön och mer än fotshög; blad omkr. 5-pariga, något håriga; småblad trubbiga, äggrundt aflånga och inom en tum breda; klasarnes skaft ofta öfverskjutande stjelkens topp; balja aflång och n. trind. Liknar något *Astragal. glycyphyllus*.

På hård mark, helst bland buskar, i fjellen; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. Herj. r.

367. **Oxy'tropis.** *Kloärt.*

- A.** Stjelkar utdragna. Blomklasar (ax) utgående från stjelkens öfre del.

1. **O. pilosa** (L.) D.C.; balja upprätt och lansettlik, n. lika bred som fodret; blommor gula. 3.

Omkr. fotshög, styf och vanl. upprätt, öfverallt beklädd med mjuka utstående hår; blad omkr. 10-pariga; småblad aflånga—jemnbreda; skärmbblad långa, lansettlika—syllika; stipler fria och jemnbreda; balja kortskaftad.

Berg och ängsbackar r. och trol. blott på silur. formation; *Göt. Gotl. Ög. Smål.*

- B.** Stjeln föga utbildad. Balja slutl. mycket bredare än fodret.

2. **O. campestris** (L.) D.C.; balja äggformig och upprätt; blommor gula. 3.

Med tjock rotstock och mycket tufvad; klaseskaft långhåriga; blad omkr. 12-pariga; småblad äggrunda—lansettlika; stipler lansettlika, nedtill vidväxta bladskaftet; balja oskaftad och uppblåst.

Torra fält; *Göt. Öl. allm. Gotl. Smål. r.*

3. **O. lappónica** (Wahlenb.) Gaud.; balja n. oval och slutl. *nedböjd*; blommor blåviolettera. 2, 3.

Hela växten är beklädd med korta tilltryckta silkeshår och är ofta nedtryckt till marken; stjekar (grenar) $\frac{1}{2}$ —2 tum långa; blad omkr. 12-pariga; småblad n. lansettlika och spetsade; balja oskaftad, n. trind eller trekantig; blommor smärre än hos föreg. art.

Ängsmark, ofta vid vägar, i fjellen, r.; *Lpl., Norrl. Jtl. Herj.*

368. **Onobrychis.** *Helghö.*

1. **O. sativa** Lam.; blad mångpariga. 2, 3.

1—2 fot hög och n. ogrenad, mer eller mindre hårig; stipler hopväxta; frön njurlika.

Åkrar och ängar r., ursprungl. odlad; *Göt. Gotl. Öl. Sk. Smål. Ög., Sv. Upl.*

369. **Coronilla.** *Kronärter.*

1. **C. Émerus** L.; småblad omvänt äggrunda. 2—3.

Inemot 2 fot hög med gröna, vidjelika och kantiga grenar; blad ungefär nagelstora; balja smal; stipler fria, mycket små och snart visnande.

Skuggrika ställen på kalkberg, mycket r.; *Göt. Gotl. Öl.*

370. **Ornithopus.** *Fogelkloärter.*

1. **O. perpusillus** L.; småblad ovala—aflånga. 3.

Stjekar utbredda, ofta nedliggande, 3—10 tum långa och n. trådsmla; baljor bågböjda, något liknande fogelklor; blommor rödstrimmiga med gul köl.

Torra sandiga betesmarker, mycket r.; *Göt. Skåne.*

371. **Lotus.** *Gigalsärter, Käringtänder.*

1. **L. corniculatus** L.; stjeln tät; blomhufvud 3—6-blommiga; fodertänder bredt syllika, före blomningen *hopstående*; blomkronans vingar krökta vid nedre kanten och bredare än kölen. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och uppstigande, vanligen glatt; balja jemntjock och utstående; småblad vanligen omvänt äggrunda; kronseglets skifva rund; vingar midtpå bredast.

Ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Gestr. a. Ång. t. r. Vb. r., Lpl. r.*

2. **L. ténuis** Kit. o. Willd.; blomhufvud 3—5-blommiga; blomkronans vingar smalare än kölen och icke krökta; småblad vanl. smalt lansettlika; eljest som föreg. art. 2, 3.

Ängar, helst nära hafvet; *Göt. Hall. Smål. r. Sk. spr. mest på v. kusten.*

3. **L. uliginósus** Schk.; stjelk *ihålig*; blomhufvud 6—12-blommiga; fodertänder jemnbreda—lansettlika, före blomningen *nedböjda*. 3.

1—2 fot hög, uppstigande eller upprätt, glatt eller luden; balja som hos föreg. art; småblad omvänt äggrunda eller de öfre rutformiga; kronseglets skifva äggrund; vingar omvänt äggrunda, nedtill ej krökta; rotstock skottalstrande.

Fuktiga ängar; *Göt. Sk. spr. Hall. t. r. Smål. Gotl. r. Ög.?*

372. **Trifólium.** *Väpling, Klöfver.*

- A. Blommor röda (stundom hvitaktiga) utan blomskärmar. Balja innesluten, 1—2-fröig. Småblad n. helbräddade.

a. Blomkrona högröd, öfverskjutande fodrets tänder. Blomhufvud klotrunda eller bredt äggformiga. Växter med rotstock och teml. stora blommor. 1. **T. pratense**. 2. **T. medium**.

b. Blomkrona ljusröd (vanl. i början vit), oftast kortare än fodrets tänder. Blomhufvud utdragna och n. jemntjocka. Växter med svag pålrot och små blommor. 3. **T. arvense**.

4. **T. striatum.**

- B. Blommor stödda af små blomskärmar samt hvita, hvitröda eller gulaktiga. Balja stundom utskjutande. Småblad fintandade. Blomhufvud långskaftade.

a. Blommor *hvita* eller *hvitträda*. Växter med rotstock. 5. **T. montanum**. 6. **T. hybridum**. 7. **T. repens**. 8. **T. fragiferum**.

b. Blommor *gula* och torrhinniga, stundom brunaktiga. Balja utskjutande, skaftad och enfröig. Blomhufvud i början halfrunda. Blomskaft kortare än foderpipen. Rot svag och enårig. De öfre bladens småblad teml. smala, n. vigglika och upptill fintandade. 9. **T. procumbens**. 10. **T. filiforme**. 11. **T. agrarium**. 12. **T. spadiceum**.

1. **T. pratense** L., *Rödkläfver*; de mellersta stiplernas fria del kort och triangelformig med kort borst; fodertänder oliklånga, den nedersta något längre än foderpipen; småblad äggrunda—oval. 2—4.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög eller deröfver, upprätt eller uppstigande med teml. rak stjelk; blomhufvud vanl. oskaftade; stipler hinnaktiga. Ängar, allmän: Vb. Jtl. spr. Lpl. t. r.

2. **T. médium** L., *Skogsklöfver*; de mellersta stiplernas fria del syllik; fodertänder oliklånga, den nedersta dubbelt längre än foderpipen; småblad aflånga—ovala. 3.

Lika stor som föreg. art, uppstigande eller nedliggande med krokig stjelk; blomhufvud vanl. skaftade, oftast ensamma; stipler n. bladartade.

Skogsängar, berg och backar; *Göt. Sv. t. a., Norrl. Gestr. Hels. t. a. Med. Herj. Jtl. spr. Ång. r.*

3. **T. arvense** L., *Harklöfver*; blomhufvud långskaftade, i början smalt äggformiga, slutl. n. jemntjocka; småblad smalt aflånga eller vigglikt lansettlika. 3, 4.

Omr. fotshög och upprätt, enkel eller upptill grenig; blomhufvud enstaka, somliga i toppen af grenarne, andra i bladvecken, utblommade vanl. mycket ludna; blommor i början hvita; fodertänder betydligt längre än kronan; stipler med långt borst.

Sandiga backar och åkrar; *Göt. a.: Boh. t. r. Dalsl. spr., Sv. spr.: Söd. Upl. a. Dal.?, Norrl. Gestr. Hels. r.*

4. **T. striatum** L.; blomhufvud oskaftade, äggformigt aflånga; småblad omvänt äggrunda—hjärtlika. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög, mjukhårig och upprätt med inga eller korta grenar; blomhufvud enstaka (eller de öfversta 2 tillsammans); blommor ljusröda, snart vissnande; fodertänder olika långa, men kortare än kronan; stipler med kort borst.

Torra ängar och backar; *Göt. Sk. spr. Hall. Smål. Blek. Öl. r.*

5. **T. montanum** L., *Back-klöfver*; stjelk upprätt eller uppstigande; småblad (åtminstone upptill på stjelken) smalt aflånga—lansettlika hvasstandade; blomhufvud äggformiga. 2—4.

1—2 fot hög och något hårig med fast och enkel stjelk; rotstock ofta så tjock som ett lillfinger; stipler lansettlikt sylrika, nedtill kort hopväxta; balja innesluten, oskaftad och tvåfrög; blommor hvita; foder något hårigt.

Ängsbackar; *Göt. Vg. t. r. Hall. Blek. r. Sk. Smål. (i ö. delen) spr. Ög. Gotl. Öl. t. a., Sv. Söd. Upl. t. a. Vestm. Ner. spr., Norrl. Gestr. spr. Hels. r.*

6. **T. hybridum** L., *Alsikeklöfver*; stjelk uppstigande; småblad omvänt äggrunda eller ovala, fintandade; blomhufvud klotrunda. 3.

1—2 fot hög och glatt med teml. vek stjelk; rotstock smal; stipler äggrunda långspetsade; balja utskjutande, skaftad och 2—4-frög; blommor i början hvita, sedan ljusröda; foder glatt.

Fuktiga ängar, helst i slättbygder; *Göt. mångenst.: Öl. Gotl. Hall. Boh. r. Sk. Dalsl. Ög. t. a., Sv. a.: Dal. spr., Norrl. t. r.: Gestr. Hels. spr. Herj.?*

7. **T. repens** L., *Hvitklöfver*; stjelk krypande; småblad omvänt äggrunda fintandade; blomhufvud klotrunda. 3.

Med $\frac{1}{2}$ fot långa, glatta stjelkar och inemot lika höga, upprätta blomhufvudskäft; stipler sylspetsade; balja utskjutande,

oskaftad och 3—4-fröig; blommor *hvita*, vissnade rödaktiga; foder glatt. Liknar föreg. art.

Ängar, allmän.

8. **T. fragiferum** L., *Strandklöfver*; stjelk *krypande*; småblad omvänt äggrunda och fintandade; blomhufvud klotrunda eller bredt äggformiga; blomfoder ej öfverskjutande de lansettlika blomskärmarne, slutligen *upplåst*. 3, 4.

Liknar i början föreg. art, men har smärre blomhufvud (af en ärts storlek), som slutl. blifva mycket större och då något likna hallon; stipler n. syllika; balja innesluten, oskaftad och 1—2-fröig; blommor mycket små och ljusröda; foder hårigt.

Stränder; *Göt. Sv.* t. a. vid hafvet och vid Mälaren, inuti landet r. (t. ex. vid Stångån nära Linköping), *Norrl. Med. r.*

9. **T. procumbens** L., *Gulklöfver*; blomhufvud slutl. *klotrunda* och *tätblommiga*; alla blad strödda; uddblad med vanligen utdraget skaft; allmänna bladskaftet utdraget och mycket *längre* än de äggrunda stiplerna. 3, 4.

Antingen låg, upprätt och enkel eller ända till fotslång, nedliggande och mycket grenig; blommor *gula glänsande*; stjelk n. trädlik; stift kort. Liknar *Medicago lupulina*, men har större blomhufvud.

Torra ängar och åkrar, helst i slättbygder och i skärgården; *Göt. spr.:* Gotl. Öl. Blek. Sk. a., *Sv. Söd. spr.* Upl. r. (Eljest tillfällig i Vestm. Ner. Verml. och Jtl.)

10. **T. filiforme** L.; blomhufvud slutl. *rundade* och *glesblommiga*; blad strödda; uddblad med intet eller kort skaft; allmänna bladskaftet *kort* och ej längre än de äggrunda stiplerna. 3, 4.

Liknar föreg. art, men har smärre, *blekgula* blomhufvud och finare stjelk.

Ängar i skärgården; *Göt. spr.:* Sk. a. Gotl. Smål. r. Ög.? — Skall äfven vara allmän på slättbygden i Skåne; i det inre Smål. och Vg. likasom i Ög. är denna art sannolikt förvildad.

11. **T. agrarium** L.; blomhufvud slutl. *äggformiga* eller ovala och *tätblommiga*; alla blad strödda; uddblad oskaftadt eller med mycket kort skaft; allm. bladskaftet n. *kortare* än de äggrunda—lansettlika stiplerna. 3, 4.

Vanl. högre än föreg. art med tjockare och upprätt stjelk: blommor *gula glänsande*; stift af baljans längd.

Torra ängar och åkrar; *Göt. spr.:* Ög. t. a. Gotl. Öl. r. Hall. Boh. t. r., *Sv. spr.:* Dal. t. r., *Norrl. Gestr.*—Äng. r. (Jtl. tillfällig).

12. **T. spadiceum** L., *Brunklöfver*; blomhufvud slutl. *aflånga* eller n. jemntjocka och *tätblommiga*; de öf-

versta bladen n. *motsatta*; uddblad oskaftadt; bladskaf-tet *längre* än de lansettlika stiplerna (åtm. de meller-sta). 3, 4.

Liknar föreg. art, men har brungula, slutl. glänsande *bruna* blommor.

Något fuktiga ängar och åkrar; *Norrl.* spr.: Ång. r. Vb. 0, *Sv.* spr., *Göt.* Dalsl. Ög. r. Öl. t. r.

373. **Melilotus.** *Melotenklöfver*, *Honingsklöfver*.

1. **M. albus** Desrouss.; blommor *hvita*; kronsegel *längre* än de öfriga lika långa kronbladen; balja *glatt*, om-vändt äggrund och oskaftad, trubbig med udd. 3.

Upprätt, ofta 2—4 fot hög; småblad vanl. aflånga, glest tan-dade; balja vid mognaden brun; blommor med svag lukt.

Ruderatväxt; *Göt.* t. r.: Öl. Dalsl. 0, *Sv.* t. r.: Söd. spr. Verml. 0; för öfrigt förvildad h. o. d. äfven i Verml. och Gestr. —Ång.

2. **M. officinális** Willd.; blommor *gula*; alla kronbladen lika långa; balja *småluden*, omvändt äggrund, kort-skaftad och spetsig. 3.

Omkr. 2 fot hög; småblad vanl. aflånga, glest hvasstandade; balja vid mognaden svart; blommor mycket vålluktande.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar; *Göt.* Sk. t. a. Blek. Smål. Boh. Vg. r. Ög. Gotl. Öl. spr., *Sv.* Söd. Upl. t. r. Ner. r.; för öfrigt förvildad h. o. d. äfven i Verml. Jtl. Med. och Ång.

3. **M. arvensis** Wallr.; blommor *blekgula*; kronköl kor-tare än de öfriga kronbladen; balja *glatt*, äggrund, kortskaftad och trubbig. 3.

Liknar föreg. art, men är spensligare; småblad något mindre och vanl. bredare; balja vid mognaden grönaktig; blommor vål-luktande. Förmodas vara bastard af föreg. arter.

Åkerrenar; *Göt.* Sk. Öl. t. r. Smål. Ög. Hall. Boh. r., *Sv.* Upl. r.; dessutom tillfällig i Vestm. och Gestr.

4. **M. dentátus** Pers.; blommor *gula*; kronsegel *längre* än vingarne, som öfverskjuta kölen; balja *glatt*, om-vändt äggrund, oskaftad och spetsig. 3, 4.

Omkring fotshög och spenslig med smärre, mera tätt sittande blommor, kortare klasar och bredare stipler än hos öfriga arter; småblad fint och *tätt* sågtandade, vanl. lansettlika; balja slutl. svartbrun.

Strandängar vid hafvet, mycket r.; *Göt.* Skåne på v. kusten, t. ex. Borreby, Hillesborg.

374. **Medicágo.** *Lucern.*

A. Balja snäckformigt hoprullad.

1. **M. lupulina** L.; rot svag, enårig eller tvåårig; blom-mor *gula*; balja *öppnad*, i midten sluten och *icke tag-gig*, vanl. *glatt*; blomhufvud *mångblommiga*. 2, 3.

1—2 fot hög och nedliggande eller uppstigande; stjelkar n. trådsmla; blomhufvud äggformiga, knappt större än ärter: deras skaft öfverskjutande bladen; fruktsamling slutl. n. jemntjock; småblad omvänt äggrunda med skaftadt uddblad.

Liknar *Trifolium procumbens*, men blomkronan qvarsitter ej efter blomningen.

Gräsbeväxta ställen, helst i slättbygder; *Göt.* a.: inre Smål. t. r. Vg. Boh. spr. Dalsl. r., *Sv.* a.: Vestm. Dal. spr. Verml. r., *Norrl.* Gestr.—Ång. r.

2. **M. mínima** Lam.; rot tvåårig; blommor *gula*; balja öppnad och *taggig*; blomhufvud 2—5-blommiga. 2, 3.

Stjelkar trådsmla, upprätta eller uppstigande och vanl. blott några tum långa; blomhufvudets skaft föga öfverskjutande bladet; balja mycket större än hos föreg. art och mera vriden; småblad omvänt äggrunda eller n. vigglika, i spetsen tandade.

Torra sandiga backar, mycket r.; *Göt.* Skåne vid Kåseberga och Malmö (Öl. och Söd. tillfällig).

3. **M. sativa** L., *Blå Lucern*; med rotstock; blommor *blå* eller *violetta*; balja *uppristande* och i midten öppen; blomhufvud *aflånga* och teml. glesblommiga; balja finluden. 3.

Omr. fotshög eller något deröfver, n. upprätt och glatt; blommor större än hos föreg. arter; de nedre bladens småblad omvänt äggrunda eller ovala, de öfres aflånga—jemnbreda eller smalt vigglika.

Gräsbeväxta ställen, ursprungl. förvildad, helst i slättbygder; *Göt.* Sk. Ög. t. r. Blek. Smål. Öl. Gotl. r. (*Sv.* Söd. Upl. Vestm. Ner. tillfällig).

B. Balja skärformigt krökt och uppristande. Med rotstock.

4. **M. falcata** L., *Gul Lucern*; blommor *gula*; småblad aflånga eller smalt vigglika; blomhufvud klaselika och *glesblommiga*; blomskaft längre än foderpipen; balja finluden, *båglikt* krökt. 2, 3.

Lika hög som föreg. art, uppstigande eller nedliggande och något finluden; blommor teml. stora; kronsegel omvänt äggrundt, blott nedtill strimmigt.

Torra backar och åkerrenar; *Göt.* Boh. Hall. r. Sk. Gotl. Öl. a. Blek. Kalmarl. spr. inre Smål. Ög. r., *Sv.* Söd. Upl. spr. (*Norrl.* Gestr. Ång. tillfällig).

5. **M. silvestris** Fr.; blommor i början *gröngula*, slutl. *violetta*; blomskaft kortare än foderpipen; balja *cirkelformigt* krökt; kronsegel aflångt och strimmigt ända mot spetsen; eljest som föreg. art. 3.

Ångsbackar och åkerrenar; *Göt.* Öl. spr. Gotl. Sk. Hall. r., *Sv.* Söd. Upl. r.

375. *Tetragonólobus*. *Kantskida*.

1. *T. siliquósus* (L.) Roth; småblad omvänt äggrunda; blomskaft långt öfverskjutande bladet; stipler snedt äggrunda. 3.

Stjelkar uppstigande, enkla och omkr. $\frac{1}{2}$ fot långa; blad vanl. köttiga och undertill gleshåriga; blommor stora tumslånga.

Hafsstränder; *Göt.* Gotl. Öl. a. Smål. Blek. spr. Sk. r.; dessutom inuti landet i Sk. vid bäckar vid Benestad.

18 Klassen. **POLYADELPHIA.**1 Ordn. **POLYANDRIA.**376. *Hypéricum*. *Johannisört*.

A. Stjolk upprätt. Stift utstående.

a. Stjolk och blad glatta; blad oskaftade.

1. *H. quadrángulum* L.; stjolk *fyrkantig*; foderflikar ovala —aflånga och *trubbiga* utan glandler. 3.

Öfver fotshög; blad äggrunda—oval; deras kanter äfvensom undra sidan af kronbladen svartprickiga; blomvippa qvastlik och teml. rikblommig.

Ängar och backar; *Göt. Sv. a.*: Gotl. spr., *Norrl.* Gestr. Hels. a. Med. Jtl. spr. Ång. t. r.

2. *H. tetrápterum* Fr.; stjolk *med 4 vingkanter*; foderflikar lansettlika, *syllikt* spetsade utan glandler. 3.

Liknar föreg. art, men har mindre och blekare blommor samt alla bladen omfattande.

Fuktiga ställen, t. ex. i skogar; *Göt.* Skåne h. o. d.

3. *H. perforátum* L.; stjolk *med 2 upphöjda ränder*; foderflikar vanl. lansettlika och *spetsiga* utan glandler. 3.

1—2 fot hög och mycket grenig; blad aflånga och genomskinligt punkterade; kronblad i öfre kanten svartprickiga; blomvippa qvastlik och mycket rikblommig.

Berg och backar; *Göt. Sv. a.*, *Norrl.* Gestr. t. r. Hels.—Ång. r.

4. *H. montánum* L.; stjolk *trind* utan ränder; foderflikar lansettlika och *spetsiga* med skaftade svarta glandler i kanten. 3.

2—3 fot hög och enkel; blad hjertlika—aflånga och halft omfattande, med svarta punkter nära kanten; kronblad vanl. utan prickar; blomvippa kort och hufvudlik; blomskaft mycket korta.

Berg; *Göt. t. r.*: Dalsl. Ög. spr. Öl. 0, *Sv.* Söd. t. r. Upl. Verml. r.

5. *H. pulchrum* L., *Röd Johannisört*; stjolk *trind* utan ränder; foderflikar omvänt äggrunda och *trubbiga* med oskaftade svarta glandler i kanten. 3.

Omkr. 2 fot hög, spenslig och grenig, vanligen rodnande

med små blommor; hufvudstjelnens blad hjertlika och omfattande, grenarnes smala och aflånga; vippa rikblommig.

På berg, helst på sandig skögsmark, mycket r.; *Göt.* Göteborgstrakten nära Partilled.

b. Stjeln och blad ludna; blad kortskaftade.

6. **H. hirsútum** L., *Luden Johannisört*; stjeln *trind*; foderflikar lansettlika spetsiga med svarta glandler i kanten. 3.

2—3 fot hög och grenig; blad äggrunda—aflånga och genomskinligt punkterade; kronblad utan eller med få prickar; blomvippa pyramidformig och rikblommig; blomskaft mycket kortare än fodret.

Fuktiga berg och ängar; *Göt.* Öl. a. Sk. spr. Ög. (på silur. form.) spr. Vg. r., *Sv.* Söd. Upl. Vestm. r.

B. Stjeln nedliggande. Stift nedböjda.

7. **H. humifúsum** L., *Nedliggande Johannisört*; stjeln hoptryckt *tvåkantig*; foderflikar aflånga och trubbiga med kort udd. 3, 4.

Glatt med n. trädlik stjeln och fingerlånga grenar; blad aflånga, n. oskaftade, de öfre genomskinligt punkterade; kronblad svartprickiga; vippa qvastlik; blomskaft af fodrets längd eller längre; ståndare hälften så långa som kronbladen.

Fuktiga och sandiga ställen, t. ex. vid kärr och trädesåkrar *Göt.* Sk. mångenst. Blek. södra Smål. r.

19 Klassen. SYNGENESIA.

1 Ordn. MONOCLINIA.

377. *Hypochæris. Oxögon.*

A. Penselhår fjäderlika i en krans. Hela växten sträfhårig. Blad oskaftade.

1. **H. maculáta** L.; rotblad aflånga, fint tandade; holk äggrund; stängel 1—3-blomstrig. 3.

Mycket grof och 1—2 fot hög med mörkgröna, till marken tryckta och vanl. violettfäckiga blad; blommor ljusgula.

Ängar; *Göt.* *Sv.* *Norrl.* a.: Boh.—Jtl. Vb. spr., *Lpl.* r.

B. Penselhår i två kransar, de yttre borstlika fintandade. Stängel glatt. Blad skaftade.

2. **H. radicáta** L.; rotblad lansettlika, parflikiga med trubbiga flikar; holk kortare än blommorna; rot tjock och mångårig. 3, 4.

Ej så grof som föreg., knappt fotshög och mörkgrön; blad sträfhåriga; blommor ljusgula.

Ängar och betesmarker; *Göt.* spr.: Sk. a. Öl. t. a. Gotl. r. Ög. Dalsl. 0.

3. **H. glabra** L.; rotblad aflånga och bugtigt flikiga med spetsiga flikar; blommor knappt öfverskjutande holken; rot smal och enårig. 2—3.

Mycket spensligare än föreg., $\frac{1}{2}$ fot hög, ljusgrön och n. glatt; holk smal och n. rörformig; blommor höggula.

Sandiga ställen, helst i rååkrar; *Göt.* Vg. Boh. r. Hall. Sk. spr. Blek. Smål. t. r. Öl. r.

378. **Tragopogon.** *Bockskägg, Hafrerot.*

1. **T. pratensis** L.; blomkorgskäft ej uppblåsta; blommor *ljusgula* af holkens längd; blad något slaka, nedtill bredare, uppåt afsmalnande, ofta vågiga. 2, 3.

2—3 fot hög och blågrön.

Ruderatväxt, stundom i ångar, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: Gotl. Öl. Sk. a. Boh. Dalsl. t. r., *Sv.* spr.: Söd. Upl. a. Verml. Dal. t. r., *Norrl.* Gestr.—Med. r.

- **minor** (Fr.); blad slakare; kantblommor hälften så långa som holkfjällen.

Mindre än hufvudarten med smalare stielk.

Göt. Sk. spr. Boh. Ög. r., *Sv.* Söd. r.

2. **T. porrifolius** L.; blomkorgskäft uppblåsta i spetsen; blommor *violettröda*; blad upprätta långspetsade, ej vågiga. 3.

2—3 fot hög med ätlig rot.

Odlade ställen r. och trol. förvildad; *Göt.* Sk. Hall. Blek.—Ög. Gotl., *Sv.* Söd.

3. **T. crocifolius** L.; blomkorgskäft föga uppblåsta; de yttre blommorna *violettröda*, de inre *gula*; blad upprätta, något vågiga och nedtill föga bredare. 3.

Liknar föreg. art, men har omkr. liniebreda blad och smärre blomkorgar.

Betesmarker, mycket r.; *Göt.* Gotl. på Visby snäckgårde.

379. **Scorzonera.** *Svinrot.*

1. **S. humilis** L.; rotblad långskaftade, bågnerviga och aflånga—lansettlika; stielkblad få och jemnbreda; stielk vanl. enblomstrig. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med blekgula blommor och vanl. ulig holk.

Ångar; *Göt.* a., *Sv.* spr.: Ner. t. a. Upl. t. r. Dal. r.

380. **Leontodon.** *Mjölklomster, Fibla.*

1. **L. autumnalis** L.; blomkorgar vanl. *flera*, före blomningen upprätta; penselhår smutshvita enradiga och fjäderlika; stängel upptill *fjällig*; holk uppåt vidgad. 3, 4.

Omkr. fotshög; stängel och blad vanl. glatta, stundom något håriga med enkla hår; stängel vanl. flerblomstrig, öfvergående i holken, som är mer eller mindre försedd med bruna eller svarta hår; rotblad vanl. pardelade.

Ångar och backar, allmän, stundom i åkrar.

- * **L. pyrenæicus** Gouan; blomkorg vanligen ensam och före blomningen lutande; penselhår rödaktiga och tvåradiga, de yttre korta och hårlika, de inre fjäderlika. Omkr. fingerhög och upptill försedd med långa svarta ulllika hår.

- Berg och ängar i fjellen, trol. något r.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj.
2. **L. hispida** L.; blomkorg ensam, före blomningen lutande; de yttre penselhåren korta och borstlika, de inre fjäderlika; stängel n. utan fjäll; holk nedtill tjock och rundad. 3.

Omkr. fotshög; hela växten vanl. styfhårig af delade hår, sällan glatt; stängel enblomstrig, upptill föga tjockare; rotblad parklufna eller tandade.

Torra ängar, helst i slättbygder; *Göt.* Gotl. Öl. r. Ög.—Blek. mångenst. Sk. a. Hall. Vg. spr. Boh. Dalsl. r., Sv. r.: Ner. spr. Dal. 0.

381. *Picris*. *Bittermjölkört*.

1. **P. hieracioides** L.; blad aflångt lansettlika och nedåt afsmalnande, de nedre längre och skaftade. 3.

2—4 fot hög och upptill beklädd med krökta borst; blad omfattande, $\frac{1}{2}$ —1 tum breda; pensel mjuk och snövit; holkfjäll kölad. Liknar en stor *Hieracium*.

Torra sandiga ställen, helst bland buskar, stundom ruderväxt vid vägar och på åkerrenar; *Göt.* Skåne mångenst., helst i slättbygden, Ög. förvildad vid Linköping.

382. *Sonchus*. *Mjölktistel*.

A. Rot tjock och flerårig.

1. **S. arvensis** L., *Fet-tistel*; stjelkblad med korta afrundade öronflikar; blomholk och blomkorgskaft vanl. med gula glandelhår; de yttre holkfjällen lansettlika. 3.

3—4 fot hög med stora brandgula blomkorgar och taggbräddade blad; frukt på tvären rynkig; stjelk sträf. På hafsstränder (och sällan inuti landet) äro blomholken och blomkorgskaften mer eller mindre glatta.

Ruderväxt och ogräs, allmän: *Lpl.* 0.

2. **S. palustris** L.; stjelkblad pillika (med långspetsade flikar vid basen); blomholk och blomkorgskaft med svarta glandelhår; holkfjäll smalt lansettlika—jemnbreda. 3, 4.

Högre än föreg. med smärre och blekgula blomkorgar, längre och vanl. smalare blad samt slät och tjock stjelk.

Sumpiga hafsstränder, mycket r.; *Göt.* Skåne vid Saxaviken nära Valjö på gränsen till Blekinge.

B. Rot smal och enårig. Stjelk slät och mycket vek.

3. **S. oleraceus** L., *Mjölktistel*; stjelkblad pillika (med spetsade flikar vid basen); blomholk och blomkorg-

skafft i början ulliga och mjöliga, slutl. *glatta*; holkfjäll lansettlikt jemnbreda. 3.

2—3 fot hög med smärre, blekgula blomkorgar och mjukt taggbräddade, vanl. pardelade blad; frukt sträfprikkig och på tvären rynkig.

Ruderatväxt och ogräs, allmän: Lpl. r.

4. **S. asper** Vill.; stjelkblad med *afrundade* och vridna örönflikar; frukt slät; blad styft taggiga och vanl. nästan hela; eljest som föreg. art. 3.

Ruderatväxt och ogräs; *Göt. Sv. t. a., Norrl. spr.*

383. **Hierácium. Hökblomster.***)

- I. **PILOSELLA.** Skalkfrukter små, i toppen djupt refflade, med fina jemnhöga penselhår.

Förökningen sker genom grenskott eller rosettbärande rotrefvor, som dock stundom felslä. Stammen är antingen stängelformig (bladlös eller enbladig) eller en stjelk med de öfre bladen mycket långa, smala och helbräddade. Småblommor ofta rödrandiga. Blomkorgar vanl. små, sällan (hos *H. Pilosella*) tumsbreda.

A. Xanthostyla. Stift gult; rotblad ofta stjernludna.

a. **Pilosellina.** Stam stängelformig, bladlös eller nedtill enbladig, vanligen enblomstrig, stundom upptill delad i 2—3 långa blomkorgskaft. Holkfjäll starkt stjernludna, de inre spetsiga. De flesta bladen trubbiga och temligen breda. Grenskott sällan felsläende. 1. **H. Pilosella.**

b. **Auriculina.** Stam stängelformig, mot basen 1—2-bladig, flerblomstrig med teml. korta blomkorgskaft. Holkfjäll utan eller med glest stjernludd, de inre trubbiga. De flesta bladen trubbiga och teml. breda. Grenskott sällan felsläende. 2. **H. Auricula.** 3. **H. pratense.**

c. **Cymosa.** Stam stundom stängelformig och enbladig, oftare flerbladig, och flerblomstrig med de flesta blomkorgskaften teml. korta. Holkfjäll med eller utan stjernludd, de inre trubbiga. De flesta bladen spetsiga och smala, men sällan fintandade. Grenskott ofta felsläende. Blomkorgar alltid smärre än hos föreg. arter. Rotstock kort. 4. **H. cymosum.** 5. **H. præaltum.**

B. Melanostyla. Stift brunt; rotblad vanl. utan stjernludd.

Aurantiaca. De flesta bladen teml. breda och fintandade; stjelk vanl. rödaktig, åtminstone upptill eller nedtill. 6. **H. suecicum.** 7. **H. aurantiacum.** 8. **H. decolorans.**

- II. **ARCHIERA'CIUM.** Skalkfrukter större, i toppen omgifna af en något uppsväld ring med styfva oliklånga penselhår.

---

*) Arterna i detta slägte äro mycket föränderliga och svåra att begränsa, men sannolikt finnas många bastardformer, som böra närmare studeras.

Förökningen sker antingen genom bladrosetter från rothalsen eller genom dolda knoppar. Stam n. alltid bladbärande, sällan stängelformig; blad oftast tandade. Småblommor alltid gula. Blomkorgar stora och tumsbreda eller deröfver.

A. Pulmonárea. Förökning genom bladrosetter från rothalsen; rotblad vid blomningen vanl. fortvarande; de yttre holkfjällen antingen lika långa som de inre eller betydligt kortare; stjelkblad *icke omfattande*.

a. Alpína. Holkfjäll teml. lika långa, de yttre föga kortare; stjelk vanl. äfven nedtill glandelhårig; blad med fina glandelhår i kanten; rotblad och holkfjäll utan stjernludd.

9. *H. alpinum*. 10. *H. nigrescens*. 11. *H. atratum*. 12. *H. lingulatum*.

b. Oreádea. Holkfjäll stälda nästan i två kransar, de yttre betydligt kortare än de inre och sinsemellan nästan lika långa. Stjelk nedtill styfhårig, sällan glatt; stift gult. De flesta holkfjällen smalt och syliskt spetsade. Blomkorgar mycket stora. Blad utan glandelhår i kanten; rotblad stundom och holkfjäll ofta stjernludna. 13. *H. saxifragum*. 14. *H. Oreades*. 15. *H. pallidum*.

c. Vulgáta. Stjelk nedtill mjukhårig, sällan glatt; stift vanl. brunt, sällan gult. Holkfjäll som hos föreg. afdelning, men sällan sylspetsade. Blomkorgar sällan så stora som hos föreg. afdelning. Blad som hos föreg. afdelning.

1. Rotblad vid blomningen qvarsittande och talrika; de flesta holkfjällen trubbiga och jemnt utdragna, ej sylspetsade; stjelk bladlös eller 1—2-bladig. 16. *H. murosorum*. 17. *H. glaucellum*. 18. *H. cæsium*. 19. *H. fasciculare*.

2. Stjelk och rotblad som hos föreg. afdelning; de flesta holkfjällen sylspetsade. 20. *H. plumbeum*.

3. Alla eller de flesta rotbladen vid blomningen förvissnade; de flesta holkfjällen jemnt utdragna och n. trubbiga, ej sylspetsade; stjelk vanl. flerbladig. 21. *H. diaphanum*. 22. *H. vulgatum*.

B. Accipitrína. Förökning genom dolda knoppar, som ej utveckla bladrosetter; rotblad vid blomningen vanl. förvissnade; holkfjäll oliklånga, stälda i flera rader. Stjelkblad stundom omfattande. Stjelk mångbladig och vanl. mångblomstrig. Stift vanl. brunt, stundom gult.

a. Genuína. Stjelkblad ej omfattande. Skalfrukter vanl. svartbruna. 23. *H. norvegicum*. 24. *H. lapponicum*. 25. *H. tridentatum*. 26. *H. umbellatum*.

b. Prenanthóidea. Stjelkblad omfattande eller med omfattande skaft. Skalfrukter svartbruna eller rödbruna. 27. *H. prenanthoides*. 28. *H. dovreense*. 29. *H. strictum*. 30. *H. boreale*. 31. *H. crocatum*.

1. **H. Pilosella** L.; holkfjäll *med* stjernludd och bred blek kant; blad helbräddade, undertill *med* teml. tätt *stjernludd*; stängel vanl. enblomstrig; kantblommor vanl. undertill rödrandiga. 2—4.

Vanligen låg, stundom omkr. fotshög; blomkorgar oftast stora, tumsbreda.

Torra ängar och berg; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Gestr.—Ång. a., Lpl. r.*

- **virescens**; stundom flerblomstrig; blomkorgar smärre; alla blommor gula.

Troligen r., t. ex. Ög. Upl. Ner.

- **auriculæforme** (Fr.); stängel vanl. flerblomstrig; kantblommor rödrandiga; blomkorgar teml. små.

Göt. Boh. Sk. Smål. Ög. Gotl. r., Sv. Söd. Upl. r.

- * **H. stoloniflorum** W. K.; blad tunnt och otydligt stjernludna, i kanten långhåriga; stängel upptill delad i mycket långa blomkorgskaft, som hafva långa svarta hår.

Liknar till bladen *H. Auricula*, men har större blomkorgar.

Sv. Vestm. vid Loka brunn (C. O. Hamnström!), Norrl. Hels. Jtl. r.

Anm. Den närstående *H. brachiatum* Bert., som lär vara funnen på Gotl., är förf. obekant.

2. **H. Auricula** L.; holkfjäll med bred blek kant och *utan* stjernludd; blad helbräddade *utan stjernludd* och vanl. nästan glatta och endast nedtill hårbräddade, stundom ofvan glest långhåriga. 2—4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot, stundom 1 fot hög, med smärre blomkorgar än hos föreg. art och blågröna blad.

ngsbackar, allmän: Lpl. r.

3. **H. pratense** Tausch; holkfjäll med bred blek kant och *med* stjernludd; blad *med obetydligt stjernludd* och glesa hår samt i kanten tätt hårbräddade; rotblad ofta fintandade. 3.

1—2 fot hög med ungefär lika stora blomkorgar som hos föreg. art, men flera; blad n. rent gröna.

Fukt. ängar och odlade torfmossar; *Göt. Smål. Ög. t. r. (Sk. förvildad), Sv. Söd. Upl. Verml. r., Norrl. Gestr. r.*

Den närstående *H. dimorphum* (Norrlin) har upptill mera svarthårig och nedtill stjernluden stjelk samt talrikare blomkorgar; en liknande form förekommer i Ög. i Askeryd och Kisa.

4. **H. cymosum** L.; stjelk, blomholkar och blomkorgskaft glandelhåriga och stjernludna; blad *på båda sidor* *håriga* och stjernludna. 3.

1—3 fot hög, vanligen med talrika blomkorgar.

Ängar, mångenstädes; de särskilda formernas utbredning ej nog känd.

a. **H. dúbium** L. enl. Fr.; vanl. korthårig, stundom långhårig; holkfjäll breda med bred blek kant; oftast med grenskott.

Norrl. Sv. spr.: Verml. t. a., Göt. spr.: Gotl. t. a. Dalsl.—Sk. r.

b. **H. glomerátum** Fröl. (p. p.); korthårig; holkfjäll smala och utdragna till en trubbig spets; sällan med korta grenskott.

Norrl. Vb. Ång. r.? Hels. Gestr. t. a., Sv. t. a.: Vestm. r.? Dal.?, Göt. r.: Ög. a. Gotl. Smål. Vg. Dalsl. spr. Hall.?

c. **H. pubescens** Lindblom; korthårig; holkfjäll som hos föreg.; sällan med grenskott; blomkorgar små.

Teml. r.; Sv. Ner. Upl., Göt. Ög.?

d. **H. cymósum** Fr.; vanl. långhårig; holkfjäll som hos föreg.; sällan med grenskott; blomkorgar vanl. mycket små; rotblad ofta bredare (än hos de föreg. formerna af denna art); föga glandelhårig.

Helst nära hafvet och större sjöar; Gotl. Blek.—Hels. spr., eljest t. r.

— **setigerum** (Fr.); med större, mera ullhåriga blomholkar och mycket breda holkfjäll; gröfre och högre än de öfriga formerna.

Gotl. Öl. Blek.—Upl. Dalsl. Ång. r.

5. **H. præáltum** Vill., var. **glandulosum**; stielk n. utan glandelhår; blomholkar och blomkorgskäft med få glandelhår och utan stjernludd; blad ofvan n. *glatta*, undertill glest och styft långhåriga, sällan svagt stjernludna. 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög med mycket små blomkorgar; holkfjäll smala med smal blek kant; grenskott sällan utbildade; blomkorgskäft utstående.

Ängar, mycket r.; Göt. Gotl., Ihre i Hangvar (Westöö).

6. **H. suécicum** Fr.; vanl. långhårig; blad utan stjernludd, ofvan glatta; kantblommor svagt rödrandiga. 3.

Omkr. fotshög och 1—2-bladig stielk med teml. stora blomkorgar; grenskott sällan felslående. Liknar vanl. mest *H. Auricula*, men blir i fjellen stundom högre och korthårig med talrikare och något smärre blomkorgar, n. gula (föga rödrandiga) kantblommor och (någon gång) svagt stjernludna blad; sådana former likna mera *H. cymosum*.

Fuktiga ängar, helst i fjelltrakter; Lpl. spr., Norrl. spr.: Herj. a. Vb.—Hels. r.?, Sv. spr.: Dal. r.? Ner. Vestm.?, Göt. Ög. Gotl. r.

7. **H. aurantiacum** L.; långhårig; blad på båda sidor korthåriga; stielkblad *stjernludna*; kantblommor och stundom äfven diskblommor röda. 3.

Omkr. 2 fot hög och 2—3-bladig, vanl. svarthårig stielk med teml. stora blomkorgar; sällan med grenskott.

Ängar och trädgårdar, förvildad, t. ex. Ög. Söd. Upl. Ner. Dal.

— **bicolor** (All.); mera korthårig; kantblommor ljusare, diskblommor endast upptill röda.

Ängar r., men otvifvelaktigt vild; Göt. Smål. helst omkr. Ekesjö, Ög. i Askeryds s:n.

8. **H. decolórans** Fr.; kort och sträft hårig med långhåriga blomkorgskäft; blad på båda sidor korthåriga; stjelkblad 1—2, stjernludna; kantblommor rödrandiga. 3. Omkr. 2 fot hög med teml. stora blomkorgar, men sällan med grenskott.

Ängar i fjellen, helst bland buskar i björkregionen, mycket r.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj.

9. **H. alpinum** L.; blad nedåt afsmalnande, vanl. helbräddade; blomholk n. klotrund; holkfjäll hvithåriga med vanl. gula glandler, de inre jemnt afsmalnande till spets, de yttre bredare och med trubbig spets; stift oftare gult, stundom brunt. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och bladlös eller med 1—2-bladig stjelk och 1—2 mycket *stora*, i början lutande blomkorgar; stjelk vanl. långhårig. Af denna och de 3 följ. arterna förekomma ofta former med föga utveckladt kronbräm, kortare än stiften.

Ängsmark, helst på berg, i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. t. a., *Sv.* Dal. t. a.

- **foliosum**; långhårig, fotshög och 1—2-blomstrig med 2—4 helbräddade stjelkblad.

- **ramosum**; långhårig, $\frac{1}{2}$ —1 fot hög och 3—5-blomstrig med långa blomkorgskäft och 2—3 tandade stjelkblad.

- **subnigrescens**; korthårig, från basen delad i flera långa blomkorgskäft; blad breda tandade; holk svart.

- **melanocéphalum**; korthårig, 1—2-blomstrig med breda tandade blad och svart holk.

10. **H. nigrescens** Willd.; blad tandade, åtm. de nedersta med föga afsmalnande eller n. afrundad bas; blomholk *aflång*; holkfjäll *hvithåriga* med få gula glandler, de inre tvärt afsmalnande till en syllik spets, de yttre trubbiga; stift brunt. 3.

1—2 fot hög, liknande både föreg. art och *H. caesium*, af hvilka den torde vara bastard; stjelk n. bladlös eller enbladig och korthårig med en eller flera blomkorgar, stundom på teml. korta skäft.

Ängar i fjellen; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. Herj. r., *Sv.* Dal. r.

11. **H. atrátum** Fr.; bladbas afrundad eller tvär; holkfjäll *tätt svarthåriga* med svarta glandler, alla jemnt afsmalnande och nedtill teml. breda; stjelk 1—3-bladig; eljest som föreg. art. 3.

Torde vara bastard af *H. murorum* och *H. alpinum* och liknar stundom den förra till blomholken.

Ängar i fjellen; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. Herj. spr., *Sv.* Dal. r.

12. **H. lingulátum** Backh., * **depilátum** Almqv.; blad nedåt afsmalnande och n. helbräddade; blomholk n. *rörfor-*

mig; holkfjäll teml. smala och glest svarthåriga med gula glandler, de yttre trubbiga, de inre kortspetsiga; stift brunt. 3.

Omkr. fotshög med korthårig, 3—5-bladig och flerblomstrig stjelk med smärre blomkorgar än hos de närstående arterna; stjelkblad oskaftade; rotblad snart vissnande.

Ängar i fjellen r.; *Norrl. Jtl. Herj.*

13. **H. saxifragum** Fr.; de inre rotbladen *smala*, lansettlika, helbräddade eller fintandade; holkfjäll något bredare nedtill; blomkorgskaft med talrika svarta glandler. 3.

1—1½ fot hög, ofta mycket grenig och flerblomstrig; stjelk vanl. flerbladig; rotblad stundom undertill stjernludna; blomholk och blomkorgskaft stjernludna; blomholk aflång.

Berg; Blek.—Vb. spr. Vg. Boh.—Lpl. t. r.

- **canescens**; blomkorgskaft föga eller icke glandelhåriga; holkfjäll smala.

Göt. Boh. Vg. Hall. Smål. Ög. t. r., Sv. Söd. r.

14. **H. oréades** Fr.; de inre rotbladen *breda*, ovala—aflånga, helbräddade eller fintandade; holkfjäll *breda*. 3.

Lika hög som föreg. art, men ofta mera grof; stjelk vanl. flerblomstrig och flerbladig; rotblad icke stjernludna; blomholk och blomkorgskaft med intet eller obetydligt stjernludd samt få glandler; blomholk bredt aflång.

Berg r.; Göt. Boh. Smål. Ög., Sv. Söd. Upl., *Norrl. Hels.*

- * **H. onosmóides** Fr.; holkfjäll något smalare och mera stjernludna; stjelk längre ned stjernluden; blad stundom teml. groftandade och vanl. talrikare.

Göt. Boh. t. r. Ög. r.

15. **H. pállidum** Biv.; de inre rotbladen *breda*, ovala—aflånga, helbräddade eller nedtill groft tandade; holkfjäll *smala*. 3.

Omkr. ½ fot hög och fåblomstrig; stjelk fåbladig, nedtill stundom glatt; blomholk och blomkorgskaft stjernludna och glandelhåriga; blomholk aflång. Torde ej vara nog skild från föreg. art.

Berg; Göt. Dalsl. r. Boh. a. Hall. spr. Blek.—Ög. r., Sv. Söd. Upl. Ner. r.

16. **H. murórum** L.; de inre rotbladen *breda*, äggrunda—oval, trubbiga; blomholk *rörformig*; holkfjäll smala med svarta glandler; n. utan stjernludd. 2—3.

1½—2 fot hög och nedtill mjukhårig; de yttre rotbladen rundade—njurlika; stjelkblad äggrunda. Rotbladens skifva är vanl. tydligt urskiljbar från det smala skaftet.

Lundar och skogar, allmän.

17. **H. glaucellum** Lindeb.(?); de inre rotbladen *smala* aflånga—lansettlika, spetsiga; blomholk *rörformig*; holkfjäll smala med få glandler och tätt stjernludd. 3.

Omkr. fotshög, spenslig och nedtill glatt; de yttre rotbladen n. likformiga med de inre; stjelklblad lansettlika.

Lundar r.; *Göt.* Smål. Ög.

18. **H. cæ'sium** Fr.; de inre rotbladen *breda*, äggrunda—ovala, spetsiga; blomholk *bredt aflång*; holkfjäll breda med få glandler och tätt stjernludd. 2—3.

1½—2 fot hög och nedtill mjukhårig eller glatt; de yttre rotbladen ovala, undertill ofta blågrå; stjelklblad äggrunda—lansettlika. Rotbladens skifva öfvergår vanl. omärkligt i det något breda skaftet.

Ångar och backar, allmän.

Anm. Mellan *H. cæ'sium* och *H. murorum* förekomma mellanformer, som sannolikt äro bastarder.

19. **H. fasciculäre** Fr.; rotblad *smala*, tunglika—lansettlika; blomholk *bredt aflång*; holkfjäll breda med få glandler och tätt stjernludd. 3.

1—2 fot hög och mjukhårig; stjelklblad lansettlika; blomkorgar vanl. talrikare än hos de tre föreg. arterna.

Berg, mycket r.; *Göt.* Boh. vid Uddevalla, Krokstad (Lindeb.).

20. **H. plúmbeum** Fr.; de inre rotbladen äggrundt lansettlika spetsiga; blomholk *bredt aflång*; holkfjäll nedtill breda, med få glandler och obetydligt stjernludd. 2—3.

Omkr. fotshög och nedtill mjukhårig eller ofta glatt, vanligen 2-blomstrig med korta blomkorgskaft; de yttre rotbladen rundade, ofta undertill blygrå; stjelklblad äggrundt lansettlika eller lansettlika; stift ofta gult; blomkorgar ofta lika stora som hos de flesta Oreadea, hvarifrån denna art mest skiljes genom saknaden af de styfva håren på stjelkens nedre del samt genom de groftandade bladen.

Berg r.; *Göt.* Blek.—Ög. Vg.

- * **H. subcæ'sium** Fr.; de inre rotbladen äggrunda; holkfjäll nedtill teml. smala med tätt stjernludd. 2—3.

Liknar mycket *H. cæ'sium*, utom att stiftet stundom i början är gult, och är vanl. flerblomstrig.

Ångar och berg spridd, trol. i de flesta landskap.

- ** **H. macrolépis** Kindb.; de inre rotbladen ovala—aflånga, de flesta trubbiga; blomholk smal och rörformig; holkfjäll n. jemnbreda och sylspetsade med talrika svarta glandler utan stjernludd. 2—3.

Torde vara en egen art, stående mellan *H. plumbeum* och *H. murorum*. Omkr. 1½ fot hög och nedtill glatt, bladlös eller stundom med ett stjelklblad; de yttre rotbladen breda, ovala—äggrunda och upptill afrundade; stjelklblad utdraget äggrundt; stift brunt; blomkorgar lika stora som hos *H. murorum* och ganska talrika; inre rotblad stundom groftandade; holkfjäll mycket långa.

Berg, mycket r.; *Sv.* Verml. vid Carlstad på Svinbäcksberget (förf.).

21. **H. diaphanum** Fr.; de inre rotbladen breda, ägg-runda—oval; blomholk *aflång*; holkfjäll teml. *breda* och trubbiga, glandelhåriga utan stjernludd. 3.

Omkr. 2 fot hög, nedtill mjukhårig; stjelk vanl. fåbladig; stjelkblad bredt lansettlika; stift ofta gult; blomkorgar ofta ganska stora.

Lundar r.; Smål. Ög. Verml. Jtl. Ång.

22. **H. vulgátum** Fr.; de inre rotbladen ovala—lansettlika; blomholk *rörformig*; holkfjäll teml. *smala* och nästan spetsiga, glandelhåriga och stjernludna. 3.

Ända till 3 fot hög, nedtill mjukhårig eller glatt, vanl. flerbladig och mångblomstrig; stjelkblad äggrunda—lansettlika; fruktfjun vanl. hvitt.

Skogar och ängar; *Göt. Sv. allmän, Norrl. Lpl. spr.*

- * **H. anfráctum** Fr.; de flesta bladen lansettlika eller lansettlikt jemnbreda; holk utan stjernludd.

Liknar *H. tridentatum* och är troligen förbisedd.

Troligen ej r.; Smål. Ög. Upl.

23. **H. norvégicum** Fr.; blad ovala—lansettlika, de nedre oskaftade eller kortskaftade; blomholk *aflång*; holkfjäll teml. *smala*, några sylspetsade, de öfriga jemnt utdragna och trubbiga; fruktfjun brungult; stift gult. 3.

Omkr. 2 fot hög, nedtill och vanl. vid bladens fästen stråfhårig; blad grundt tandade, de öfre något olikformiga med de nedre; blomkorgskaft hvitludna. Liknar de arter, som höra till afdelningen *Oreadea*.

Berg, helst nära hafvet, r.; *Göt. Boh. Hall. Ög., Sv. Söd. Upl., Norrl. Vb.*

- **macránthum** (Lindeb.); blomkorgar större; blad groftandade; stjelk vanl. lägre, mera ullhårig.

Göt. Boh. spr. Hall. i n. delen t. r.

24. **H. lappónicum** Fr.; blad jemnbredt lansettlika, de nedre oskaftade eller kortskaftade; blomholk bredt *aflång*; holkfjäll teml. *smala*, några sylspetsade, de öfriga jemnt utdragna och trubbiga; fruktfjun n. rent hvitt; stift brunt. 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och spenslig; blad föga olikformiga; blomkorgskaft gråludna.

I fjellen r.; *Lpl.*

Anm. Den trol. närstående *H. linifólium* Sælan, som blifvit funnen i *Lpl.* och *Jtl.*, är förf. obekant.

25. **H. tridentátum** Fr.; de nedre bladen ovala—*aflånga* skaftade, de öfre lansettlika; blomholk *rörformig*; holkfjäll teml. *smala*, de inre med trubbig och något utdragen spets; fruktfjun brungult; stift brunt. 3, 4.

2—3 fot hög, nedtill stråfhårig, mjukhårig eller glatt; blad

groftandade, temligen olikformiga; blomkorgskraft hvitludna; holkfjäll stundom utböjda.

Lundar och skogar h. o. d.

- * **H. Friesii** Hartm.; de nedre bladen stundom oskaftade de öfre stundom äggrunda; blomholk bredt rörformig; holkfjäll breda trubblade.

Lpl. Norrl. spr., *Sv.* spr.: Verml. Ner. r. Dal.?, *Göt.* Ög. Vg. Boh. Hall. spr. Smål. Blek. t. r.

- **angustifolium**; blad smala, lansettlika och n. likformiga; stjelk vanl. mycket sträff.

Fjelltrakter h. o. d., t. ex. *Lpl.*; förvexlas ofta med *H. lapponicum*.

26. **H. umbellatum** L.; blad lansettlika—jemnbreda oskaftade; blomholk aflång; holkfjäll breda och trubblade, nästan utan stjernludd och glandler; blomkorgar vanl. flocklikt stälda. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ —2 fot hög; blad föga tandade, likformiga och vanl. tätt sittande; blomkorgskraft ej hvitludna; holkfjäll vanligen utböjda; blomkorgar vanl. talrika.

Ängar, allmän; *Lpl.* spr.?

- * **H. sparsifolium** Lindeb.; glesbladig och fåblomstrig; holk vid; holkfjäll tilltryckta, somliga med något smälare spets; blomkorgarnes ställning ej flocklik.

Ängar i fjellen; *Lpl.* r.?

- ** **H. æstivum** Fr.; tätbladig och flerblomstrig; holk vid; holkfjäll tilltryckta, somliga något spetsiga; blomkorgarnes ställning ej flocklik; blomkorgskraft hvitludna.

Ängar r.; *Göt.* Boh. Ög.

- *** **H. mongolicum** Fr.; de nedre bladen skaftade; inre holkfjäll spetsiga; blomkorgskraft hvitludna; frukter "röda".

Sv. Verml. i Långseruds s:n (Larsson enl. Fries).

27. **H. prenanthoides** Vill.; blomholk rörformig och teml. smal; de inre holkfjällen trubbiga; blomkorgskraft glandelhåriga. 3, 4 (Augusti).

- a. **genuinum** (Fr.); stjelk vanl. glatt eller korthårig; blad teml. smala, vanl. lansettlika (de nedre ofta på midten hopdragna), helbräddade eller fint tandade, de öfre med hjertlik bas, de nedre skaftade; skalkfrukter slutl. gulbruna.

Är vanligen 2—3 fot hög med teml. smala blomkorgskraft. Löfskogsängar, helst i fjellen; *Lpl.* spr., *Norrl.* r.: Vb.—Med. 0, *Sv.* Dal. Verml. Upl. r.

- b. **elatum** (Fr.); stjelk vanl. långhårig, stundom n. glatt; blad bredare, aflånga eller bredt lansettlika,

vanl. groftandade, de öfre öronflikade, de nedersta kortskaftade; skalfrukter slutl. svartbruna.

Något högre och gröfre än hufvudarten; holk vanl. med mera stjernludd och färre glandler; blomkorgskaft teml. korta och tjocka.

I fjellen mycket r.; *Norrl.* Jtl. på Storli vid norska gränsen (S. Almquist).

28. **H. dovrense** Fr.; holk aflång; de flesta inre holkfjällen spetsiga, de yttre trubbiga; blad teml. breda, aflånga eller bredt lansettlika, teml. fint tandade; rotblad ovala, ofta qvarsittande; skalfrukter rödbruna; blomkorgskaft med glandler. 3. (Juli).

1—2 fot hög och vanl. fåblomstrig. Liknar något *H. vulgatum*.

Löfskogsängar ofvan barrskogsregionen i fjellen; *Norrl.* Jtl. Herj. r.

29. **H. strictum** Fr.; holk vid och bredt aflång; holkfjäll trubbiga; blad smala lansettlika, helbräddade eller teml. fint tandade; skalfrukter svartbruna; blomkorgskaft n. utan glandler. 3, 4. (Augusti).

1—3 fot hög och vanl. fåblomstrig; utmärkt genom de mycket breda blomholkarne och de icke mycket omfattande bladen.

Löfskogsängar, högt upp i fjellen, mycket r.; *Norrl.* Jtl.

30. **H. boreale** Fr.; holk aflång; holkfjäll trubbiga; blad äggrundt lansettlika och tandade; skalfrukter svartbruna; blomkorgskaft n. utan glandler. 3.

1—3 fot hög och föga rikblomstrig; sträfhårig särdeles vid bladens fäste på stielken. Liknar något *H. umbellatum*, men bladen äro tydligt omfattande. *H. commutatum* Beck.?

Ängar, mycket r.; *Göt.* Gotl. vid Lunderhaga i Fleringe (funnen år 1852 af förf.).

31. **H. crocátum** Fr.; holk aflång med vanl. tvär bas; holkfjäll trubbiga; blad äggrundt—jemnbredt lansettlika, fint tandade; skalfrukter rödbruna; blomkorgskaft n. utan glandler. 3.

1—3 fot hög och vanl. föga rikblomstrig; de öfversta bladen vanl. korta och äggrunda—hjärtlika.

Ängar, helst i lägre fjelltrakter; *Lpl.* spr., *Norrl.* r.: Hels. Med.?, *Sv.* Dal. Verml. Upl. r.

* **H. corymbósum** Fr.; vanl. mera rikblomstrig; blomholkens bas mindre tvär; alla blad lansettlika spetsade; bladbas föga omfattande.

Liknar *H. umbellatum* * *æstivum* och är måhända ej derifrån skild.

Lpl. spr., *Norrl.* Vb. Ång. Hels. Jtl. r., *Sv.* Verml. r.

384. **Crepis.** *Fibler, Krepe.*

A. Med stielk och med blomkorgar i qvast.

a. Pensel snöhvít och mjuk. Holk med bleka hår.

Rot 1—2-årig.

1. **C. tectórum** L., *Klofibler*; de yttre holkfjällen utstående; stjelkblad med nedvikna kanter samt stundom med pillik bas; märken bruna; skalfrukt lika lång som penseln och med utdraget spröt. 2—4.

Ända till 2 fot hög och finhårig; blad smala och jemnbreda eller smalt lansettlika samt n. glatta, de nedre ofta parklufna; blomkorgar små och blekgula; rot enårig; skalfrukter mörkbruna.

Ruderatväxt, äfven förekommande på berg, allmän: Lpl. t. r.

2. **C. nicæensis** Balb.; de yttre holkfjällen utstående; stjelkblad med platta kanter och pillik bas; märken slutl. bruna; skalfrukt hälften kortare än penseln och upptill något afsmalnande. 2—3.

Högre och något gröfre än föreg. sant nedtill styfhårig jemte bladen, af hvilka de flesta äro parklufna; blomkorgar något större; rot tvåårig; skalfrukter gulaktiga.

Ruderatväxt på torr ängsmark; Sv. Upl. flerst. omkr. Stockholm, Göt. Gotl. r.

3. **C. biennis** L.; de yttre holkfjällen utstående; stjelkblad öronflikade med platta kanter; märken gula; skalfrukt längre än penseln och upptill något afsmalnande. 3, 4.

Gröfre än de föreg., 2—3 fot hög och sträfhårig; de flesta bladen parklufna eller pardelade; blomkorgar stora, omkr. tumsbreda; rot tvåårig; skalfrukter gulaktiga.

Ruderatväxt, helst vid vägar och på åkerrenar; Göt. Sk. allm. Hall. r. (Smål. tillfällig), Sv. Söd. Upl. r.

4. **C. virens** Vill.; holkfjäll *tilltryckta*; stjelkblad med platta kanter och pillik bas; märken gula; skalfrukt kortare än penseln och upptill föga smalare. 3, 4.

Spensligare än de föreg. arterna, ljusgrön och n. glatt; stjelk ofta mera grenig, vanl. omkr. fotshög; de flesta bladen n. hela; blomkorgar små och blekgula eller n. rödgula; rot enårig; skalfrukter grågröna.

Ogräs i åkrar och ruderatväxt, trol. införd från utlandet Göt. Gotl. Öl. r. Sk. vid Broby (Hamnström), Ög. förvildad.

b. Pensel brunaktig och skör. Holk med svarta glandelhår. Rotstock kort.

5. **C. paludosa** (L.) Mönch, *Kärrfibler*; blad bredt lansettlika—aflånga. 3.

Omkr. 3 fot hög med tumsbreda mörkgula blomkorgar; stjelkblad stora och teml. breda, platta och med n. hjertlikt omfattande bas; holkfjäll tilltryckta; stift mörkt; frukt blekbrun med släta åsar och lika lång som penseln; holk n. rörformig.

Fuktiga ängar; Göt. spr.: Sk. a. Boh. r. inre Smål. t. r. Öl. r. Gotl. 0, Sv. spr.: Söd. t. r., Norrl. spr.: Äng. a. Herj. Vb.?, Lpl. r.

B. Med stängel och med blomkorgar i klaselik vipa.

6. **C. præmorsa** (L.) Tausch, *Spirfibler*; holkfjäll tilltryckta och n. glatta utan glandler; blad aflånga och n. helbräddade; pensel hvit och mjuk; rotstock kort. 2, 3.

1—2 fot hög och ljusgrön med små blekgula blomkorgar; blad stora och teml. breda; frukt slät och något kortare än penseln; holk rörformig.

Ängar; *Göt.* mångenst.: *Gotl. Hall. t. a. Boh. r., Sv. spr.:* Verml. t. r. Dal. r., *Norrl. Gestr. r.*

385. *Mulgédium. Mjölkstut, Tolta.*

1. **M. alpinum** (L.) Less.; upptill glandelhårig; blomkorgar i klaselik vippa. 3, 4.

4—6 fot hög med mjuk och tjock stjelk; blad pardelade med mycket stor och triangelformig (stundom pillik eller spjutlik) ändflik och pillikt omfattande bas, ett par tum breda och $\frac{1}{2}$ fot långa samt undertill blågröna; blommor stundom hvita. Hos nyskottens blad blifva stundom de nedre flikarne ej utbildade.

Något fuktiga och skuggrika ställen, helst i lägre fjelltrakter, sällan ofvan barrskogsregionen; *Lpl. t. a., Norrl. spr.:* Hels. r. *Gestr. 0, Sv. Dal. spr. Verml. t. r.*

2. **M. sibíricum** (L.) Less.; glatt; blomkorgar stälda i qvast. 3, 4.

1—2 fot hög med något styf stjelk, smalare än hos föreg. art, samt med betydligt mindre och smalare blad, som äro tandade (de nedre sällan parflikiga), lansettlika och oskaftade samt föga omfattande.

Något fuktiga lundar, helst vid stränder af elfvar och åar; *Lpl. t. r., Norrl. Vb.—Med. r.*

386. *Lactúca. Vildsallad.*

1. **L. murális** (L.) Fresen.; *glatt*; blad tunna och veka, n. lyrformiga och undertill blågröna eller blåroda. 3.

Stjelk omkr. 3 fot hög, spenslig och pipig med omkr. $\frac{1}{2}$ fot långa blad och omkr. 5-blommiga blomkorgar.

Steniga ställen i lundar och skogar; *Göt. Sv. t. a.: Boh. t. r. Dal. spr., Norrl. Gestr. spr. Hels.—Vb. r.*

2. **L. Scariola** L.; *taggig*, särdeles på stjelkens nedre del och bladens medelnerv; blad fasta, hela eller nedåt parflikiga, blågröna och i kanterna sträfhåriga. 3, 4.

Stjelk omkr. 5 fot hög, styf och föga pipig med teml. rik-blommiga blomkorgar.

Ruderatväxt, mycket r.; *Göt.* vid Lund, Kalmar och Linköping.

387. *Taráxacum. Smörgubbar, Maskrosor.*

1. **T. officinale** Web.; de yttre holkfjällen lansettlika, nedböjda och utan knöl i spetsen. 1—4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; blad aflånga med vanl. triangelformiga flikar. Penslarne kallas *Kavaljers-paroler*.

Ruderatväxt, äfven förekommande i åkrar och ängar, allmän.

- **obliquum**; de yttre holkfjällen äggrundt lansettlika, vanligen upprätta och ofta tilltryckta samt försedda med knöl i spetsen.

Fingerhög med tegelröda frukter och något mindre blomkorgar än hos hufvudarten.

Backar h. o. d., helst i Göt. och Sv.

- **palustre**; yttre holkfjäll äggrunda och tilltryckta; stängel midtpå uppblåst.

Liknar mera hufvudarten och har liksom denna grågröna frukter, men har ofta hela blad.

Våta ställen h. o. d., helst i Göt.

388. *Lápsana. Tomtört.*

1. **L. communis** L.; de nedre bladen lyrformiga, de öfre äggrunda—lansettlika och skaftade, alla tandade. 3, 4.

1—2 fot hög; rot enårig.

Ogräs, helst i trädgårdar; *Göt. Sv. a., Norrl. Gestr. Hels. a. Med. Ång. spr. Jtl. Vb. r.*

389. *Arnóseris. Klubbfibler.*

1. **A. pusilla** Gärtn.; blad aflånga—tunglika tandade. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller något högre med rödaktiga stänglar och enårig rot; holk slutl. tjock, af en ärts storlek; blommor invändigt citrongula; blad sträfvä och teml. små.

Ruderatväxt på sandiga ställen; *Göt. r.: Sk. spr. Gotl. Ög. tillfällig, Dalsl. Boh. 0.*

390. *Cichórium. Cikoria.*

1. **C. l'ntybus** L.; de nedre bladen nedåt parflikade, de öfre n. hela, lansettlika och stjelkomfattande. 3, 4.

Stjelt 2—4 fot hög och upptill grenig; blomkorgar platta.

Torra ställen, helst i slättbygder; *Göt. r.: Öl. t. a. Gotl. Sk. a. Vg. Dalsl. 0; eljest tillfällig eller förvildad: Sv. Söd. Upl. Ner. Verml., Norrl. Jtl.*

391. *Centaureá. Klint.*

- a. Frukt utan pensel; holkfjäll med runda kupiga bihang.

1. **C. Jacéa** L., *Färgklint*; blommor röda; holk klotrund. 3.

Stjelt 1—2 fot hög (stundom högre) och styf, upptill vanl. med korta grenar; blad rent gröna, de nedre lansettlika inskurna, de öfre aflånga och n. hela.

Ångar och åkerrenar; *Göt. Sv. allmän, Norrl. spr.*

- b. Pensel nästan af fruktens längd; holkfjäll tilltryckta och franskantade.

2. **C. Scabiósa** L., *Väddklint*; blommor röda; holk klotrund. 3.

Högre och gröfre än föreg. art; blad mörkgröna, stora och breda, vanl. pardelade; holkfjällens kant bred och svart.

Ångar, helst i slättbygder; *Göt. mångenst.: Gotl. Öl. Sk. Hall. a. Boh. Dalsl. t. r., Sv. spr.: Vestm. Dal. r. Verml. t. r.*

3. **C. Cy'anus** L., *Blåklint*; blommor blå eller blåhvita; holk äggformig. 2, 3.

2—3 fot hög och spenslig med smala blad; holkfjällens kant smal och vit eller brun; rot tvåårig.

Åkrar, helst rååkrar; *Göt. Sv. a., Norrl. a.: Jtl. Ång. Vb. spr.*

392. *Échinops. Bolltistel.*

1. **E. sphærocéphalus** L.; blad pardelade, undertill hvitludna med bugtigt tandade flikar. 3, 4.

Omr. 2 fot hög, fint glandelhårig och klibbig. Vid torkning (äfvensom vid fruktmognaden) falla blommorna lätt isär.

Ruderatväxt; *Göt. Smål. r. Ög. spr. helst i ö. delen, Sv. Söd. t. r. Upl. r.*

393. *Lappa. Kardborre.*

A. Holkfjäll kortare än blommorna och håriga.

1. **L. tomentósa** Lam.; holkfjäll *tätt* spindelväfshåriga, de flesta med rak och trubbad mörkröd spets; holk efter utslagningen klotrund. 3, 4.

2—4 fot hög med teml. långa blomkorgskaft och undertill hvitulliga blad.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt. t. a.: inre Smål. Dalsl. r., Sv. spr.: Söd. Upl. a. Dal. t. r. Verml.?, Norrl. Gestr. Med. Ång. r.*

2. **L. intermédia** Lange; holkfjäll *tunnt* spindelväfshåriga: de yttre med krökt och smal spets, de inre rakspetsade, bredare än de yttre och upptill mörkröda; holk efter utslagningen n. äggformig. 3, 4.

3—5 fot hög med korta blomkorgskaft och undertill småludna blad; skalfrukter dubbelt större än hos följ. art.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt. spr.: Boh. Hall. r. Gotl. r.? Vg. Dalsl. 0, Sv. Söd. Upl. spr., Norrl. Ång. r.*

3. **L. minor** D.C.; holkfjäll *tunnt* spindelväfshåriga med krökt och smal spets, alla vanligen gröna och n. *likformiga*; holk efter utslagningen n. klotrund, något plattad. 3, 4.

1½—2½ fot hög och mycket lik föreg. art, men med mera groft tandade blad och smärre blomkorgar.

Ruderatväxt; *Göt. Sv. a., Norrl. Gestr. Hels. a. Med. spr. Ång. Vb. r.*

B. Holkfjäll längre än blommorna och glatta.

4. **L. major** (Schk.) Gärt.; holkfjäll gröna med krökt och smal spets; holk som hos föreg. art. 3, 4.

3—4 fot hög och n. glatt med dubbelt större blomkorgar än hos föreg. art samt med teml. långa blomkorgskaft.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt. spr.: Sk. t. a. Gotl. inre Smål. Hall. Vg. Dalsl. r., Sv. r.: Söd. Upl. spr. Verml.?*

394. *Carlina. Spåmanstistel.*

1. **C. vulgárls** L.; de inre holkfjällen torrhinniga, fär-

gade och strålformigt utstående; de yttre holkfjällen n. jemnbreda med kort udd, som ej öfverskjuter strålarne; pensel af fruktens längd. 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög med lansettlika—aflånga och läderartade blad; stielk stundom blåaktig.

Berg och andra torra ställen; *Göt. spr.*: Gotl. Smål. Ög. t. a. Hall. Boh. t. r., *Sv. spr.*: Söd. Upl. t. a. Verml. t. r. Dal. 0, *Norr.* Gest. r.

395. *Saussúrea*. *Fjell- Ängskära*.

1. *S. alpína* (L.) D.C.; holkfjäll tilltryckta, de yttre äggrunda, de inre trubbiga och aflånga—lansettlika; de öfre bladen lansettlika—jemnbreda, oskaftade och vanl. n. helbräddade, de nedre vanl. aflånga och svagt tandade; rotstock skottalstrande. 3, 4.

Stielk omkr. fotshög och i början täckt af ett spindelväfslikt ludd; blad ofvan glatta, undertill i början gråludna, slutl. ofta n. glatta; de nedre bladen vanl. afsmalnande mot skaftet; blomkorgar kortskaftade och tätt sittande i qvast; yttre holkfjäll vanl. spetsiga.

Något fuktiga och skuggrika ställen i fjellen, sällan utom fjellen; *Ipl. a.*, *Norr.* r.: Jtl. t. a. Herj. spr. Gest. 0, *Sv. Dal. r.*, *Göt. Vg. r.*

Ann. Somliga exemplar kunna hafva de yttre holkfjällen trubbiga och bladen bredt äggrunda—hjärtlika med utdragen spets samt ofta bugtigt tandade, de öfre bladen något nedlöpande. Beskrifningen på den i Franska fjell förekommande *Sauss. macrophylla* Saut., som dock torde vara föga skild art, öfverensstämmer nästan helt och hållet härmed.

396. *Serrátula*. *Ängskära*.

1. *S. tinctoria* L.; de yttre holkfjällen ovala—lansettlika, de inre jemnbreda; blad fint sågtandade, stundom parklufna—pardelade, icke nedlöpande. 3.

Stielk omkr. 2 fot hög, teml. spenslig och sträf med glatta blad; holk aflångt äggformig; holkfjäll violetta och n. glatta; blomkorgar i qvastlik vippa; blommor tvåbyggare.

Något fukt. ängar, helst i slättbygder; *Göt. mångenst.*: Sk. Öl. a. inre Smål. Boh. r. Vg.? Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. spr. Ner. Dal. r. Vestm. spr. i s. delen.*

397. *Cirsium*. *Tistel*.

A. Alla blommor samkönade och fruktbärande.

a. Stielkblad nedlöpande; rot tvåårig. Blomkorgar vanligen talrika.

1. *C. lanceolátum* (L.) Scop., *Vägtistel*; blad ofvan småtaggiga; holkfjäll lansettlika med lång utstående, trekantig och stickande spets; holk n. klotrund. 3, 4.

Omkr. 2 fot hög med hvithårig och grof stielk och mycket stora blomkorgar (ungefär af valnötters storlek), vanl. enstaka i spetsen af grenarne; blad pardelade eller parklufna, undertill

grålundna; bladflikarnes spetsar styfva och taggrika; blommor någon gång hvita. I skogar och på åkrar blifva växtens taggrika delar mindre styfva och bladen undertill hvitlundna. Holkfjällen kunna någon gång utväxa till blad och blifva då mycket utstående.

Ruderatväxt, mindre ofta på åkrar och i skogar; *Göt. Sv. Norrl. a.: Dal.—Jtl. Vb. spr.*

2. **C. palustre** (L.) Scop., *Kärrtistel*; blad på båda sidor *lundna*; de yttre holkfjällen aflångt lansettlika med *kort*, utstående spets; de inre jemnbreda och i spetsen torrhinniga, såsom hos följ. arter; holk äggformig. 3.

2—6 fot hög med vek stjelk och smärre n. oskaftade blomkorgar, ungefär af hasselnötters storlek; blad pardelade; bladflikarne med en teml. stark tagg i spetsen.

Kärrängar, allmän utom fjellen: *Lpl. r.*

b. Blad icke nedlöpande, ofvan glatta; rotstock.

Blomkorgar vanligen få, stundom en enda.

3. **C. heterophyllum** (L.) All., *Brudborste*; blad undertill *hvitlundna*, med hårlika taggar i kanten; de *nedre bladen skaftade*; stjelk nedtill *bladig*, upptill bladlös; holk n. klotrund. 3.

Omkr. 2 fot hög och ofta enkel med vanl. blott en *stor* blomkorg i stjelkens spets; stundom utbildas tillika 1—4, vanl. mycket långa sidogrenar (blomkorgskaft); de mellersta bladen stundom parklufna, de öfversta öronflikade: ofta äro alla bladen hela; de yttre holkfjällen jemnbredt lansettlika med kort och sticande spets.

Lundar och skogsängar; *Lpl. t. a., Norrl. mångenst.: Jtl. t. a., Sv. spr.: Verm. t. a. Vestm. t. a. i n. delen, Göt. spr.: Dalsl. t. a. Boh. Hall. Blek. Öl. r. Gotl. O.*

4. **C. oleráceum** (L.) Scop.; blad blekgröna och vanl. glatta, med hårlika taggar i kanten; *stjelkblad oskaftade* och omfattande med stora bladöron; stjelk äfven *upptill bladig*; holk aflångt äggformig. 3.

Lika hög som föreg. med något *smärre* och vanl. gytttrade blomkorgar; blad parklufna eller stundom hela; de yttre holkfjällen lansettlika med vek udd. Olik de öfriga arterna genom *gula* småblommor samt stora gulaktiga skärmblad nedanför blomkorgarne.

Fuktiga ängar och stränder; *Göt. Sk. a. Hall. Blek.—Ög. Vg. r.*

5. **C. acáule** (L.) All., *Jordtistel*; blad undertill *gröna* finlundna, alla *skaftade* och parklufna eller pardelade med taggspetsade flikar; stjelk vanligen bladlös, mycket kort och enblomstrig (mindre ofta några tum hög, flerbladig och flerblomstrig); holk äggformig. 3, 4.

Med rosettliskt till marken nedtryckta rotblad och vanligen en stor blomkorg; de yttre holkfjällen korta och lansettlika med kort och stickande spets.

Betesmarker, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: Sk. Öl. a. Gotl. t. a. Ög. t. a. på slätten, inre Smål. Boh. r. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Ner. r. Upl.?

B. Alla blommor enkönade (då antingen ståndarne eller pistillen blifva förkrympta); blad ofvan glatta samt vanligen (utom på hafsstränder) icke nedlöpande. Blommor röda eller hvita. Pensel slutl. öfverskjutande blommorna. Blomkorgar talrika.

6. **C. arvense** (L.) Scop., *Åkertistel*; holk äggformig; blad undertill ofta hvitludna, tandade eller parklufna, med teml. starka taggar i spetsen af flikarne. 3.

Omr. 2 fot hög och upptill grenig med teml. små, ofta n. oskaftade blomkorgar; blad fasta; de yttre holkfjällen lansettlika med utstående, kort och stickande spets.

Ogräs i åkrar och ruderväxt, stundom på hafsstränder; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* t. a.: Jtl. Vb. spr.

Anm. Inom detta slägte finnas följ. bastarder:

C. heterophyllo—acaule Näg.; lik *C. heteroph.* genom blomkorgarne, men bladen äro ej omfattande. *Göt.* Sk. Vg. r.

C. oleráceo—heterophyllum Näg.; lik *C. oleraceum* genom blommorna, men de nedre bladen äro skaftade. *Göt.* Vg. på Mösseberg.

C. acauli—oleráceum Näg.; lik *C. oleraceum* genom blommorna, *C. acaule* genom bladen. *Göt.* Skåne t. r.

C. palustri—oleráceum Näg.; blommor gula; blad pardelade, de nedre nedlöpande. *Göt.* Skåne r.

398. *Cárduus*.

1. **C. crispus** L., *Krustistel*; blomkorgar flera tillsammans, n. uppräta och kortskaftade; de yttre holkfjällen aflånga med vek udd; grenar ända till spetsen vingade. 3, 4.

2—3 fot hög med mörkgröna, vektaggiga, vanl. ofvan håriga och undertill hvitulliga blad; blomkorgar teml. små, ungefär af hasselnötters storlek; blommor rödvioletta; blad parflikiga.

Ruderväxt och ogräs t. a.: Jtl. spr. Gotl. t. r.

2. **C. acanthóides** L., *Piggtistel*; blomkorgar enstaka (sällan 2—3 tillsammans), n. uppräta och teml. kort skaftade; de yttre holkfjällen bredt aflånga med styf och stickande udd; grenar ända till spetsen vingade. 3, 4.

Liknar föreg., men har något större blomkorgar och röda blommor; blad ljusgröna, styft taggiga och nästan glatta. Förmodas vara bastard af föreg. och följ. art.

Ruderväxt och hafsstrandväxt; *Göt.* Hall. r. Sk. t. a. Gotl. spr. Öl. Blek. Smål. r. (*Norrl.* Hels. tillfällig).

3. **C. nutans** L., *Nicktistel*; blomkorgar enstaka, lutande och långskaftade; de yttre holkfjällen nedom midten hopdragna och afsmalnande till en mycket utstående,

styf och stickande udd; grenar och blomkorgskraft upp-
till ovingade. 3, 4.

1—2 fot hög och grof med mycket stora blomkorgar och röda blommor; blad djupt parflikiga och på nerverna ulliga; stjelk ullig; de inre holkfjällen med en fin tagg i spetsen.

Ruderat- och hafsstrandväxt; *Göt.* Boh. r. Smål. Blek. Öl. r. Gotl. t. r., *Sv.* Söd. Upl. r., *Norrl.* Gestr.—Ång. r.

399. *Onopórdon.* *Bomullstistel.*

1. *O. Acánthium* L.; blad aflånga nedlöpande, taggigt tandade och hvitulliga; holkfjäll smalt lansettlika med utstående, trekantig och stickande spets. 3.

2—5 fot hög, stor och vanl. grenig med spindelväfshårig och klotrund blomholk; blomkorgar enstaka.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: Blek. r. Gotl. Vg. Dalsl. 0 (Boh. tillfällig), *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. r., *Norrl.* Gestr. r. (Hels. tillfällig).

2 Ordn. POLYCLINIA.

400. *Eupatórium.* *Flockblomster, Hampört.*

1. *E. cannábinum* L.; blad 3-delade med lansettlika, sågade och undertill glandulösa flikar; vippa rikblomstrig och qvastlik; pensel längre än frukten. 3, 4.

Omkr. 3 fot hög och n. enkel med omkr. 5-blommiga blomkorgar; har stark lukt.

Stränder af sjöar och åar, sällan vid hafvet; *Göt.* t. r.: Sk. Blek. Smål. spr. Gotl. 0, *Sv.* t. r.: Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r.

401. *Linósyris.* *Guldborste.*

1. *L. vulgaris* D.C.; blomkorgar stälda i qvast. 4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, uppstigande och glatt, med n. trådsmla och enkla stjelkar och föga bredare, tätt sittande och stela blad. Blommorna likna *Solidago*.

Något fuktiga betesmarker; *Göt.* Öland mångenst.

402. *Solidágo.* *Guldris.*

1. *S. virga áurea* L.; blomkorgar något glest sittande i vippa; rotblad ovala trubbiga och tandade; stjelkblad lansettlika, spetsiga och n. helbräddade. 3.

1—2 fot hög med styf och något kantig stjelk; grenarne någongång, t. ex. i fjellen, blott enblomstriga.

Ångsbackar, stundom på hafsstränder, allmän.

403. *Erígeron.* *Binka.*

A. Blomkorgar talrika och teml. små, ofta med föga utskjutande strålblommor. Rot vanl. tvåårig.

1. *E. acris* L.; hela växten mycket hårig; stjelk upp- till grenig; rotblad vanligen korta och spadlika, stundom långt utdragna och tunglika; stjelkblad vanl. långa och n. jemnbreda; strålblommor n. trådliska, ej längre än penseln. 3.

Omkr. fotshög och mångblomstrig; vippa klaselik.

Torra ställen, allmän: *Lpl. r. Jtl. spr. Vb.?*

- **Mülléri** (Lund); föga hårig med hårbräddade blad och n. glatt holk; strålblommor rödaktiga och vanl. något längre än penseln, som är (liksom hos hufvudarten) omkr. 3 gånger längre än frukten; rot tvåårig (lik-
som hos hufvudarten). 3.

Torra ställen, helst på berg i fjelltrakter, stundom utom fjellen; *Lpl. spr., Norrl. Ång. spr. Jtl. Herj. r., Sv. Verml. r., Göt. Dalsl. Vg. Boh. Smål. r.*

- * **E. elongátus** Led.; nästan glatt; de öfversta bladen ofta mycket korta och äggrunda; grenar vanl. mycket smälare än stielken; strålblommor vanl. rödaktiga, något breda och *betydligt längre* än penseln, som är omkr. dubbelt så lång som frukten; rot troligen mångårig.

På berg i fjellen; *Lpl. spr., Norrl. Jtl. Herj. spr.; utom fjellen "Vb.—Hels. r."* (manne ej förvexlad med föreg. varietet?)

- B.** Blomkorgar stora och få, ofta en enda. Strålblommor långt utskjutande öfver holken. Holkfjäll upptill utstående. Rot mångårig.

2. **E. alpinus** L.; hela växten vanl. hårig; stielk enkel eller med få och svaga sidogrenar upptill; rotblad och nedre stielkblad med kort udd; holkfjäll sylspetsade och smala med vanl. oledade hår. 2, 3.

3—8 tum hög; stielk vanl. rödaktig; rotblad vanl. tunglika; strålblommor vanl. rödaktiga, mycket längre än penseln, som vanl. är föga längre än frukten, stundom dubbelt så lång.

Klippor, helst i fjellen, sällan (i *Jtl.*) utom fjellen; *Lpl. r., Norrl. Jtl. Herj. r.*

3. **E. uniflorus** L.; nedtill vanl. glatt; stielk n. alltid enblomstrig; blad utan udd; holkfjäll teml. breda, lansettlika och spetsiga, tätulliga af tydligt ledade hår. 2, 3.

Liknar föreg. art, men är vanl 2—4 tum hög; stielk ofta grön; strålblommor vanl. hvita, sällan längre än penseln, som är föga längre än frukten.

Något fuktiga ställen på berg i fjellen; *Lpl. spr. Norrl. Jtl. Herj. spr.*

404. Aster.

1. **A. Tripólium** L.; vippa bladlös och qvastlik; de yttre holkfjällen ovala trubbiga, de inre smälare. 3, 4.

Omkr. fotshög, grenig och glatt, upptill rodande eller violet; strålblommor saknas någongång.

Hafsstränder; *Göt. Sv. t. a., Norrl. r.: Med.?*

405. Petasítes. Pestilensrot.

- A.** Blad med n. rund omkrets och afrundade öronflikar. Blomkorgar utan (tunglika) strålblommor.

1. **P. vulgaris** Desf.; blommor *röda*; hanväxtens (den icke fruktbärande växtens) blomkorgar n. oskaftade med breda blomskärmar och stälda i utdraget ax. 1.

I början omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; blad bredt hjertlika och n. trubbigt tandade, undertill gråbludna. Den ganska sällsynta honväxten har hälften så stora och mera skaftade blomkorgar.

Ruderatväxt på fuktiga ställen, i äldre tider odlad; *Göt. r.*: Sk. spr. Ög. t. r. Blek. Gotl. Öl. Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. spr.* Vestm. t. r. Ner. Verml. r.

2. **P. alba** (L.) Gärtm.; blommor *hvita*; blomkorgar skaf-tade med smala blomskärmar och stälda i qvastlik klase. 1.

Ungefär lika hög som föreg.; blad n. njurlika med spetsiga tänder och undertill vitulliga, sällan glatta; honväxtens klase mera utdragen.

Fuktiga skuggrika ställen t. ex. vid åar; *Göt. Skåne t. r.*

- B.** Blad n. trekantiga med utspärrade flikar nedtill.

Blomkorgar vanl. med (tunglika) strålblommor.

3. **P. frigida** (L.) Fr.; strålblommor *vitgula*, de öfriga blommorna *rödletta*; blomkorgar i qvastlik klase; blad djupt inskurna. 1.

Högre än föreg. art, nedtill försedd med stora bladslidor, som stundom ega en liten bladskifva; stängelns fjäll jemte holkarne mörkröda; blad undertill grått filtludna med tandade flikar.

Kärr, helst bland videbuskar, i fjelltrakter; *Lpl. a., Norrl. spr.*: Med. Hels. r. Vb.? *Gestr. 0, Sv. Dal. r.*

4. **P. spúria** (Retz.) Rehb.; blommor *hvita*; blomkorgar i hopdragen, n. qvastlik klase; blad trubbigt tandade med djupt inskurna flikar nedtill. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och gulaktig med undertill vitulliga blad. Sandiga stränder; *Göt. Skåne r., t. ex. vid Ringsjön.*

406. **Tussilágo.** *Hästhof.*

1. **T. Fáfara** L.; blad rundadt hjertlika, vinkligt tandade, undertill hvitt filtludna; blomkorg före och efter blomningen lutande; stängelns fjäll violettröda. 1.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med större blomkorgar än hos föreg. slägte. Leriga ställen; *Göt. mångenst.*: Blek. Hall. t. r. Sk. Gotl. Ög. a., *Sv. spr.*: Ner. Söd. Upl. t. a., *Norrl. spr.*: Jtl. Ång. t. a. Vb. r., *Lpl. t. r.*

407. **Arníca.** *Hästfibler.*

1. **A. montána** L.; strålblommor *brandgula*; stjelk enkel eller upptill med 2 korta, motsatta sidogrenar; hvarje blomkorg stödd af 2 (hvarje sidogren af 1) smala och närmade skärmblad; rotblad aflånga eller omvänt ägg-runda och trubbiga. 3.

Stjelk 1—2 fot hög, beklädd af korta glandelhår, samt med en stor blomkorg i spetsen så väl af stjelken som af hvarje gren;

stundom utbildas 4 sidogrenar, då de 2 nedersta kunna blifva stödda af blad, likformiga med rotbladen; holkfjäll trubbiga eller kortspetsiga. Hela växten luktar starkt.

Ängar, helst i skogsbygder; *Göt.* spr.: Sk. Smål. Dalsl. a. Hall. t. r. Gotl. Öl. 0, *Sv.* r.: Söd. t. r. Ner. Verml. t. a., *Norrl.* Hels. r.

2. **A. alpina** Murr.; strålblommor *ljusgula*; stielk enkel med *en* blomkorg i spetsen utan skärmbblad; stielkblad 2, aflägsnade från blomkorgen, äggrundt lansettlika och långspetsiga; de nedersta rotbladen n. trubbiga, aflånga—lansettlika, de öfriga likformiga med stielkbladen. 3.

Stielk omkr. fingerhög med korta ullika hår utan glandler; holkfjäll långspetsiga.

Ängar högt upp i fjellen, mycket r.; *Lpl.* flerst., mest omkring Qvickjock.

408. **Senécio.** *Boört.*

A. Blad *hela* och blott sågade. Holk klocklik. Strålblommor långa, utstående. Blomkorgar teml. stora.

1. **S. paludósus** L.; holk föga hårig; strålblommor 10—12; stielkblad oskaftade, men ej omfattande. 3, 4.

Stielk 3—4 fot hög, styf och pipig; rotstock något krypande; blomkorgar ställda i qvast; blad tätt sittande och i början undertill tätulliga, med hvassa framåtriktade sågtänder; bladen likna den vanliga Skörpilens.

Kärr och sjöstränder i vatten bland Starr; *Göt.* Skåne flerst. något r.

B. Blad *parklufna* eller *pardelade*.

a. Holk rörformig; strålblommor mycket korta och tillbakarullade, eller felslående. Blomkorgar teml. små.

2. **S. vulgaris** L.; holk glatt; yttre holkfjäll *mycket kortare* än de inre och med *svart* spets; frukt korthårig. 2—4.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög med mjuk och något spindelväfshårig stielk; blad parflikiga eller pardelade. Strålblommor finnas sällan.

Ruderatväxt och ogräs, allmänt: Vb. spr. *Lpl.* r.

3. **S. viscósus** L.; holk *glandelhårig*; yttre holkfjäll hälften kortare än de inre och föga svarta i spetsen; frukt n. glatt. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och af glandelhår klabbig med fast stielk; blad som hos föreg. art.

Ruderatväxt, stundom på hafsstränder; *Göt.* r.: Sk. spr. Dalsl. 0, *Sv.* Söd. Upl. spr. Dal. r., *Norrl.* Hels. r. (*Gestr.* Äng. tillfällig).

4. **S. silváticus** L.; holk glatt eller finluden; yttre holkfjällen *mycket kortare* än de inre samt *gröna* och borstlika; frukt korthårig. 2—4.

Omkr. fotshög med fast, sträf och finhårig stjelk; blad par-delade.

Ruderatväxt, helst på svedjeland; *Göt. Sv. spr.*: Hall. Dalsl. Verml. t. a. Gotl. r., *Norrl. Gestr. Hels. Ång. r.*

b. Holk klocklik eller äggformig; strålblommor ut-stående och vanl. långa, sällan felslående. Blom-korgar teml. stora.

5. **S. erucæfólius** L.; yttre holkfjäll *talrika*; frukter hå-riga; inre holkfjäll nedom midten bredare samt lång-spetsade; blomkorgskaft utstående; alla blad *pardelade* med jemnbreda spetsade flikar. 3, 4.

Stjelk 2—3 fot hög, styf och ullig; rotstock krypande; blad något stela och smalflikiga, de öfre stjelkomfattande med tvåfli-kiga bladöron.

Ruderatväxt, helst på jordvallar; *Göt. Skåne h. o. d. på slättbygden*, något r.

6. **S. Jacobæa** L.; yttre holkfjäll 1—2, mycket korta; de yttre frukterna glatta, de inre finludna; inre holk-fjäll jemnbreda—lansettlika; blomkorgskaft upprätta; de nedre bladen lyrformigt pardelade eller parflikiga. 3, 4.

2—3 fot hög och styf med mjuka och gröna blad; rot af-stympad; blomkorgar större än hos de föreg. arterna och stälda i en qvastlik vippa.

Ångar och åkrar, helst nära hafvet eller sjöar; *Göt. spr.*: Sk. Öl. a. Ög. Vg. Dalsl. r., *Sv. Söd. Upl. spr.*, *Norrl. Gestr. Jtl. r.* (Med. Ång. tillfällig?).

7. **S. aquáticus** Murr.; yttre holkfjäll 1—2, mycket korta; de inre frukterna n. glatta; inre holkfjäll n. aflånga; blomkorgskaft något utstående; de nedre bladen med stor ändflik och föga utbildade sidoflikar. 3, 4.

Föga skild från föreg. art, men mera vek, alldeles glatt och stundom nedliggande; blomkorgar något större; blommor ble-kare; rot ofta klotformig.

Stränder; *Göt. Gotl. r. Hall. Boh. t. r. Vg. Dalsl. r.*

409. **Cinerária.** *Nocka.*

1. **C. palustris** L., *Kärrnocka*; alla blad aflångt lansettlika och tandade; stjelkblad tätt sittande, de öfre oskaf-tade; blomkorgar stora, stälda i qvast med delade gre-nar. 3, 4.

Blekgrön och klibbluden, inemot 2 fot hög och upptill gre-nig med mjuka blad; frukter glatta och gula med snöhvit pensel.

Kärr och torfgrafvar; *Göt. Sk. t. a. Öl. r. Blek. Smål. t. r. Hall. Vg. r.*

2. **C. campestris** Retz., *Fältnocka*; stjelkblad glest sit-tande, omvänt äggrunda—aflånga, oskaftade och föga tandade, de öfversta smala jemnbreda; rotblad skaf-

tade, bredt äggrunda; blomkorgar teml. små, stälda i enkel flock. 2.

Hvitullig, enkel och vanl. omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; frukter styf-håriga.

Torra backar; *Göt.* Skåne t. r.

410. *Artemisia*. *Malört*, *Gråbo*.

A. Holk halfrund; blomfäste hårigt. Blomkorgar större och lutande.

1. A. *Absinthium* L., *Malört*; holk hvitluden; blad ovala skaftade med teml. breda, trubbiga och uddlösa flikar. 3, 4.

1—2 fot hög, hvitluden och starkt luktande; stjelk örtartad, vanl. upprätt; blomkorgar kortskaftade; vippans grenar utstående; de yttre holkfjällen jemnbreda, de inre ovala och i kanten torrhinniga; rotblad 3-dubbelt parflikiga och teml. stora.

Ruderatväxt; *Göt.* Sv. t. a., *Norrh.* Gestr.—Med. spr. Ång. r. (Jtl. odlad).

2. A. *rupestris* L.; holk n. glatt; blad aflånga oskaftade och parbladigt findelade. 3—4 (Augusti).

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, finhårig och välluktande; stjelkar uppstigande; blomkorgar något större än hos föreg. samt mera skaftade, vanl. stälda i klaselik vippa; blad små, de öfre omkr. $\frac{1}{2}$ tum långa; yttre holkfjäll jemnbreda.

Kalkberg; *Göt.* Öl. t. a. Gotl. t. r.

B. Holk äggformig eller n. klotrund; blomfäste glatt; öfre blad oskaftade. Blomkorgar små.

a. Bladflikar trubbiga utan udd. Hela växten hvitluden.

3. A. *maritima* L.; stam nedtill stundom träaktig; holk äggformig; de nedre bladen dubbelt parbladigt delade med platta, n. trådsmla flikar; yttre holkfjäll ovala. 3—4 (Augusti).

Stam nedliggande eller uppstigande, antingen omkr. fingerhög och föga grenig med små blad eller omkr. fotshög och mycket grenig med större blad; blomkorgar n. oskaftade, nedböjda eller upprätta. Något illaluktande.

Hafsstränder; *Göt.* Boh. t. r. Hall. r. Sk. spr. Blek. t. r. Smål. r. Öl. spr. Gotl. t. r.

b. Bladflikar uddspetsiga. Växten mer eller mindre glatt.

4. A. *vulgaris* L., *Gråbo*; ört; holk luden och aflångt äggformig; de nedre bladen pardelade; bladflikar platta och med nedvikna kanter och kort udd; yttre holkfjäll lansettlika. 3, 4.

2—3 fot hög, gråluden och luktande, oftast upprätt; blad ofvan glatta, undertill gråludna; blomkorgar oskaftade och slutl. upprätta.

Ruderatväxt, allmän: Lpl. r. Jtl. spr.

— **coarctata**; blomställning sammanträngd axlik; bladflikar smala, undertill snöhvita.

Hafsstränder; *Göt.* Boh. Blek. spr. Öl. t. r. Gotl. Smål. Ög. r., *Sv.* t. r., *Norrl.* Gestr. Hels. Vb. t. r.

5. **A. campestris** L.; *halfbuske*; holk *glatt* och n. klotrund; blad dubbelt parbladigt delade med n. trådlika flikar; yttre holkfjäll ovala. 3, 4.

2—3 fot hög och uppstigande, glatt och n. luktlös; vippans grenar utstående; blomkorgar kortskaftade; nedersta bladen stundom silkesludna.

Ruderatväxt, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: Gotl. Öl. Sk. a. inre Smål. Boh. Dalsl. r., *Sv.* Söd. Upl. spr. Ner. Verml. r. Vestm. spr. i s. delen, *Norrl.* Gestr. Ång. r. Vb.?

* **A. bóttnica** Lundström; i början silkeshårig; blomkorgar och skalfrukter något större; holkfjäll stundom aflånga.

Hafsstränder, mycket r.; *Norrl.* Vb. vid utloppet af Piteelf (A. N. Lundström).

6. **A. laciniata** Willd.; *ört*; holk n. klotrund, finhårig eller n. *glatt*; blad parbladigt delade med platta lansettlika småflikar; yttre holkfjäll ovala. 3, 4.

Omkr. fotshög, n. upprätt och småluden eller n. glatt; vippans grenar upprätta; blomkorgar skaftade och mycket små; rotbladens flikar (småblad) pardelade, stielkbladens djupt parklufna; småflikar $\frac{1}{2}$ —1 linie breda.

Betesmarker och åkerrenar; *Göt.* Öland mångenst., men mindre ofta blommande.

411. **Tanacétum.** *Renfana.*

1. **T. vulgare** L.; holkfjäll trubbiga; blomkorgar långskaftade; bladflikar jemnbreda—lansettlika med spetsiga finsågade småflikar; de öfre bladen oskaftade öronflikade. 3.

2—3 fot hög, n. glatt och välluktande.

Ruderatväxt; *Göt.* spr.: Gotl. t. r., *Sv.* spr., *Norrl.* spr.: Vb. r., *Lpl.* r.

412. **Chrysánthemum.** *Prestkrage.*

A. Strålblommor långa; blad tandade eller flikiga; frukter utan fruktkrona; blomkorgar få och stora.

1. **C. Leucánthemum** L., *Hvit Prestkrage*; strålblommor *hvita*; blad sågtandade; rotstock krypande. 2—4.

Omkr. 2 fot hög, glatt eller luden; de nedersta bladen spadlika—tunglika, de öfre aflånga—jemnbreda, de yttre holkfjällen lansettlika och brunkantade.

Ängar och åkrar, allmän: Jtl. Vb. spr. *Lpl.* r.

2. **C. ségetum** L., *Gul Prestkrage*; strålblommor *guld-gula*; blad djupt tandade eller parflikiga; rot späd pålrot. 3, 4.

Omkr. fotshög och glatt; de nedersta bladen tunglika, de öfre aflånga; de yttre holkfjällen ovala med blek hinnkant.

Åkrar, helst i slättbygder, ofta sporadisk eller tillfällig; *Göt. spr.*: Hall. Sk. t. a. Gotl. Ög. r. Öl. 0, *Sv. r.*: Ner. Dal. 0, *Norrl. r.*: Herj.?

B. Strålblommor korta; blad enkelt parbladigt delade; frukter med fruktkrona; blomkorgar talrika, stälda i qvast.

3. **C. Parthénium** (L.) Pers., *Mattram*; strålblommor *hvita*; alla blad skaftade; bladflikar parflikiga. 3, 4.

Omkr. fotshög, mycket grenig och finluden; de yttre holkfjällen lansettlika och hinnkantade. Har stark lukt.

Ruderatväxt, ursprungligen förvildad; *Göt. Sv. t. r.*, ymnigast i Skåne.

413. *Matricária*. *Sötblomster*.

1. **M. inodóra** L., *Baldersbrå*; blomfäste inuti tätt; holkfjäll med *brun* kant, de yttre smalare och lansettlika; bladflikar undertill rännförmiga. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och glatt med svag lukt; bladflikar trådsmla, på hafsstränder (helst vid v. kusten) stundom korta och köttiga. Ruderatväxt och ogräs i åkrar, allmän: Vb. Lpl. spr.

2. **M. Chamomilla** L., *Kamillblommor*, *Sötkullor*; blomfäste inuti ihåligt; holkfjäll med *blek* kant, alla n. lika breda och aflånga; bladflikar platta. 3, 4.

Omkr. fotshög, glatt och spenslig, med stark vällukt; bladflikar n. borstlika; blomkorgar mindre än hos föreg. art.

Ogräs i åkrar; *Göt. Sv. t. a.*: inre Smål. Hall.—Dal. spr., *Norrl. Lpl. r.*

414. *Bellis*.

1. **B. perennis** L.; blad spadlika långskaftade; holkfjäll aflånga trubbiga. 2—4.

Några tum hög med rotstock och smala strålblommor; diskblommor talrika och gula.

Ängar, helst nära hafvet; *Göt. Hall. r. Sk. a. Blek. spr. Kalmarl. Ög. r. Öl. spr. Gotl. a.*

415. *A'nthemis*. *Kullor*.

A. Blomfäste halfrunt, ej slutl. kägellikt; strålblommor gula; holkfjäll spetsiga.

1. **A. tinctoria** L., *Guldkullor*; holk luden; blomfästets fjäll qvarsittande, jemnbreda och uddspetsiga. 3.

Omkr. 2 fot hög och luden; strålblommor någon gång (t. ex. Ög.—Upl.) gulhvita, sällan (t. ex. vid Kristianstad: Wahlstedt) felsläende.

Ruderatväxt och ogräs i åkrar; *Göt. t. r.*: Gotl. Ög. Smål. Vg. spr. Dalsl. Hall.?, *Sv. spr.*: Dal. r., *Norrl. r.*: Jtl. t. a.

B. Blomfäste slutl. kägellikt; strålblommor rent hvita.

2. **A. arvensis** L., *Åkerkullor*; holk luden; holkfjäll upp-

till bredt hinnkantade; blomfästets fjäll *quarsittande*, lansettlika och spetsade samt öfverskjutande diskblommorna. 3, 4.

1—2 fot hög och luden med svag lukt.

Åkrar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Ång. Vb. r.*

3. **A. Cótula** L., *Surkullor*; holk vanl. *glatt*; holkfjäll upptill smalt hinnkantade; blomfästets fjäll *affallande*, n. jemnbreda och borstlika, kortare än diskblommorna. 3, 4.

1—2 fot hög och vanligen *glatt*; illaluktande.

Ruderatväxt, helst i slättbygder, stundom på hafsstränder; *Göt. Vg. Boh. r. Hall. spr. Sk. a. inre Smål. r. Blek. t. r. Kalmarl. Ög. Öl. spr. Gotl. t. r., Sv. r.: Söd. Vestm. spr. Ner. O.*

416. *Achillæa*.

1. **A. Millefólium** L., *Rölleka, Renfana, Millefolium*; blad dubbelt parbladigt *delade* med jemnbreda flikar och ovingad medelnerv; strålblommor få, hvita eller ljusröda, med brämet kortare än den äggformiga holken. 3, 4.

1—2 fot hög och luden, med rödaktiga grenskott; blomkorgar små och tätt sittande; blad till omkretsen aflångt jemnbreda. Är på hafsstränder stundom ullhårig med mera tätt sittande blomkorgar, h. o. d. på Öl. och Gotl., sällan i Boh. och Blek.—Ög.

Ångar och backar, allmän.

3. **A. Ptármica** L., *Tusensköna*; blad *hela*, hvassågade och jemnbredt lansettlika; strålblommor teml. talrika och hvita, med brämet lika långt som den halfrunda holken. 3.

1—2 fot hög och n. *glatt* med större blomkorgar än hos föreg. art.

Ångar, åkerrenar och stränder; *Göt. spr.: Gotl. Öl. r. Dalsl. t. a., Sv. spr.: Vestm. t. r. Verml. t. a., Norrl. Gestr. Hels. Ång. r.*

417. *Bidens. Skära*.

1. **B. tripartita** L., *Brunskära*; blomkorgar upprätta; holk n. rörformig; blad 3-delade, sällan hela och tandade, alla *skaftade*. 3, 4.

2—3 fot hög och n. *glatt*; de inre holkfjällen bruna med gula kanter; blad aflånga—lansettlika; har aldrig strålblommor.

Våta ställen, helst nära bostäder; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.: Heri? Jtl. O, Lpl. r.*

— **frondósa** (Retz.); de yttre holkfjällen mycket längre och större än de inre; blad vanl. 3—5-delade, stundom odelade.

Göt. Hall. Sk. Ög. r.

2. **B. cérnua** L., *Färgskära*; blomkorgar lutande; holk halfrund; blad tandade och oskaftade, nedtill *omfattande* och något hopväxta. 3, 4.

Något lägre än föreg. och n. glatt; de inre holkfjällen gula; blad lansettlika; har stundom gula strålblommor.

Våta ställen; *Göt.* spr.: Sk. a. Gotl. r. Boh. t. r., *Sv.* spr., *Norrl.* Gestr.—Ång. r.

418. *I'nula*.

- A.** Skalfrukt trind. Blad teml. smala. Blomkorgar omkr. tumsbreda. Holkfjäll smala och n. syllika, de inre blekare och smalare än de yttre.

1. **I. salicina** L.; de yttre holkfjällen från teml. bred bas syllikt afsmalnande, de inre n. jemnbreda; blomkorgar långskaftade; blad oskaftade, lansettlika och vanl. spetsiga; de öfre vanl. öronflikade; frukt glatt. 3 (Juni, Juli).

Omkr. 1—2 fot hög, vanl. upprätt och flerblomstrig, samt glatt, utom att bladen äro sträfva i kanten; blad stela, på undra sidan med upphöjdt ådernät.

Ängar; *Göt.* t. r.: Gotl. Öl. a. Sk. Ög. spr., *Sv.* Söd. Upl. spr. Ner. t. r. Vestm. Dal. r.

2. **I. ensifolia** L.; holkfjäll och frukt som hos föreg. art; blomkorgar kortskaftade; blad oskaftade, n. svärdlikt jemnbreda och spetsiga, ej omfattande eller öronflikade. 3 (Juli).

Liknar föreg. art, men har uppstigande stielk och smalare, omkr. liniebreda blad, som undertill vanligen hafva föga upphöjda ådror; är oftast enblomstrig och är bladig ända upp till blomkorgen.

Ofruktbara kalkhedar, mycket r.; *Göt.* Gotl. i Bunge och Fleringe socknar.

3. **I. britannica** L.; alla holkfjäll smalt syllika, n. jemnbreda; blomkorgskaft utdragna; blad lansettlika, de nedre afsmalnande till skaft, de öfre oskaftade; frukt luden. 3, 4.

1—2 fot hög och upprätt, mer eller mindre hvithårig; blad mjuka, glestandade, undertill utan upphöjdt ådernät; blomkorgar vanl. flera.

Fuktiga ställen, t. ex. vid sjöstränder och vattengrafvar; *Göt.* Öl. t. a. Gotl. Sk. t. r. Hall. r. (Smål. Verml. tillfällig).

- B.** Skalfrukt fyrkantig. Blad mycket stora och breda. Blomkorgar mycket stora. Alla holkfjäll mycket breda och n. ovala eller äggrunda.

4. **I. Helénium** L., *Alantrot*; blad tandade och undertill hvitludna; de nedre långskaftade. 4.

3—5 fot hög och luden; blad mjuka, de nedre ända till fotslänga, de öfre hjertlikt omfattande; rotstock köttig.

Ruderatväxt på fukt. ställen, ursprungligen förvildad; *Göt. Sv. t. r.: Dal. 0.*

419. *Pulicária.*

1. *P. vulgáris* Gärt. n.; blad aflångt lansettlika och vågiga, de nedre kortskaftade, de öfre oskaftade. 3, 4.

Stjelk upptill grenig och omkr. fotshög, upprätt eller uppstigande; blad mjukhåriga, omkr. tumslånga; blomkorgar talrika och n. klotrunda, föga större än en stor ärt, med stark lukt; rot enårig.

Ruderatväxt på feta fuktiga ställen; *Göt. Hall. t. r. Sk. t. a. Blek. Öl. Kalmarl. s. delen spr.*

420. *Gnaphálium. Noppa.*

a. Blomkorgar förenade i hufvud. Rot enårig.

1. *G. uliginósum* L.; stelk vanligen nedifrån grenig och mångbladig, utan rotskott; blad nedåt afsmalnande och n. trubbiga, vanl. på båda sidor vitulliga, stundom n. glatta; blomkorgar oskaftade och tätt gytttrade i *bladiga* hufvud; holkfjäll i spetsen gulbruna; frukt n. glatt. 3, 4.

$\frac{1}{2}$ fot hög eller lägre, mycket vitullig, med smala n. jemnbreda blad, sällan alldeles glatt; blommor gulhvita.

Fuktiga ställen, helst vid vägar, allmän: Jtl. spr. Lpl. r.

2. *G. lúteo—album* L.; stelk vanl. enkel; hela växten vitullig utom de glatta och hinnaktiga holkfjällen; blad stelkomfattande, de öfre spetsiga; blomkorgar n. oskaftade och förenade i *bladlösa* hufvud; frukt grynprickig. 3, 4.

Inemot fotshög; de öfversta bladen nedtill mycket breda; blommor gula med hvitaktiga holkfjäll.

Ruderatväxt på sandiga ställen; *Göt. Öl. spr. Smål. Blek. r. Sk. flerst. i s. v. delen.*

b. Blomkorgar stälda i ax. Rot mångårig. Stelk enkel.

3. *G. silváticum* L.; stelk mångbladig med få, nedtryckta eller uppstigande rotskott; blad vanligen ofvan glatta, undertill vitulliga, *ennerviga*; blomkorgar oskaftade i långt utdraget ax; holkfjäll i spetsen ljusbruna; frukt med korta och täta hår. 3, 4.

Omk. fotshög med styf stelk; nedre blad smalt lansettlika, öfre blad smala och jemnbreda.

Skogsängar, allmän: Jtl. Vb. Lpl. spr. (Torn. Lpm. 0).

4. *G. norvégicum* Gunn.; stelk fåbladig utan rotskott; blad på båda sidor vitulliga, *trenerviga*; blomkorgar oskaftade i utdraget ax; holkfjäll i spetsen mörkbruna; frukt med korta och täta hår. 3, 4.

Liknar föreg. art isynnerhet genom den styfva stjelken; $\frac{1}{2}$ fot hög och mycket hvitullig med 2—3 tum långt och tätblomstrigt ax; stjelkblad lansettlika—affånga, ofta större än rotbladen.

Ängar i fjelltrakter, helst i fjellens björkregion; *Lpl. a., Norrl. Jtl. Herj. mångenst., Sv. Dal. spr. (i fjellen) Verml. r.*

5. **G. supinum** L.; stjelkar fåbladiga och *tufrade* med talrika rotskott; blad grå- eller hvitulliga, *ennerviga*; blomkorgar något åtskilda, stundom kortskaftade i ett föga utdraget ax; holkfjäll i spetsen mörkbruna; frukt med korta och glesa hår. 3, 4.

Vanl. blott 1—2 tum hög med veka, n. trådsmla och fåblomstriga stjelkar samt jemnbreda blad.

Något fuktiga och ofruktbara ställen i fjellen, helst ofvan barrskogsregionen; *Lpl. t. a., Norrl. Jtl. Herj. spr.*

421. **Helichrysum.** *Evighetsblomster, Eternell.*

1. **H. arenarium** (L.) D.C.; blomkorgar klotrunda; de yttre holkfjällen ovala trubbiga, de inre omvänt ägg-runda, alla slutl. utspärrade. 3, 4.

Stjelkar vanl. talrika, omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga eller något högre, och styfva, jemte bladen hvitulliga; de nedre bladen omvänt ägg-runda—affånga och trubbiga, de öfre smalt lansettlika spetsade.

Sandfält; *Göt. Hall. r. Sk. t. a. (helst i ö. och mell. delen) Blek. t. r. Smål. Gotl. r. Öl. t. r.*

422. **Antennaria.** *Kattfötter.*

1. **A. dióica** (L.) Gärt.; med nedliggande eller uppstiggande rotskott, i hvilkas spets bladen äro gytrade i rosett; rotskottens blad spadlika; stjelkblad n. jemnbreda med kort spets; holkfjäll i spetsen rundade, något kupiga. 1, 2.

Vid blomningen 1—2 tum, slutl. ända till $\frac{1}{2}$ fot hög; blomkorgar korta och vanl. med hvita holkfjäll, som äro kortare än småblommorna, i hvilka stiftet är enkelt; honblomkorgar längre och vanl. med rosenröda holkfjäll, som äro längre än småblommorna, i hvilka stiftet är tvåklufvet; alla bladen vanl. ofvan glatta och gröna, undertill hvitulliga, sällan på båda sidor hvita.

Ängar och backar, allmän.

2. **A. alpina** (L.) Gärt.; rotskottens blad tunglika; stjelkblad n. jemnbreda med kort spets; holkfjäll *platta*, vanl. spetsiga, stundom (isynnerhet hos hanväxten) med kort och trubbig spets. 1, 2.

Vanl. något lägre än föreg. art; holkfjäll brunaktiga; blad stundom äfven ofvanpå hvitulliga.

Torrare ställen i fjellen, helst ofvan barrskogsregionen; *Lpl. spr., Norrl. Jtl. Herj. spr.; hanväxten mycket r., t. ex. Torn. Lpm.*

3. **A. carpáthica** (Wahlenb.) Bl. o. Fingerh.; *utan rotskott*, men med upprätta bladtofsar från den korta rot-

stocken; alla blad n. likformiga, *lansettlika* och utdraget spetsiga; holkfjäll platta med kort och vanl. trubbig spets. 1, 2.

Är något lägre än föreg., liknar späda exemplar af *Gnaphal. norvegicum* och har liksom denna *trenerviga* och på båda sidor hvitulliga blad, men är lätt urskild derigenom, att blomkorgarne äro stälda i flock; holkfjäll brunaktiga.

Något fuktiga klippbranter nära snögränsen; *Lpl.* t. r.

423. *Filago. Ullblomster.*

A. Blomgyttringar fåblomstriga, af 2—7 blomkorgar. Holkfjäll slutl. stjernlikt utbredda.

1. **F. montana** L.; *gråullig*; blomkorgar äggformiga och öfverallt gråulliga; blomstödjeblad lika långa som blomgyttringarne. 3, 4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, enkel eller med upprätta grenar; blad upprätta; holkfjäll trubbad.

Berg och steniga backar; *Göt.* a.: inre Smål. spr. Boh. r., *Sv.* a., *Norrl.* Gestr.—Ång. t. a. Vb. spr.

— **arvensis**; grenar utdragna med blomkorgarne mest gytttrade i spetsen; omkring fotshög.

Göt. Sk. Öl. a. Gotl. Blek.—Ög. spr. Hall. Boh. r., *Sv.* Verml. Dal. r.

2. **F. minima** Fr.; med kort och grått ludd; blomkorgar kägelformiga och åtminstone upptill glatta; blomstödjeblad kortare än blomgyttringarne. 3, 4.

Lägre och spensligare än föreg. art; blomkorgar smalare, stälda i en tvådelad vippa; blad tätt sittande och tilltryckta; holkfjäll trubbad.

Sandbackar; *Göt.* spr.: Sk. t. a. Gotl. t. r. Dalsl. r., *Sv.* Söd. r.

B. Blomgyttringar mångblomstriga. Holkfjäll ej stjernlikt utbredda.

3. **F. germanica** L.; *gråullig*; blomkorgar kägellikt äggformiga, upptill glatta; blomstödjeblad kortare än blomgyttringarne. 3, 4.

Stjelkar ända till fotshöga, något tjockare än hos de föreg. arterna, samt upptill greniga; blad tilltryckta; holkfjäll spetsade, upptill gula eller röda.

Torra ställen, helst i sandiga åkrar; *Göt.* Hall. r. Sk. flerst. helst i s. v. delen.

20 Klassen. GYNANDRIA.

1 Ord. MONANDRIA.

424. *Orchis. Yxne, Nyckelblomster.*

- I. Läpp bred, flikig eller inskuren. Frömjölsmassornas skaft inneslutna af en gemensam pung. Ståndareknappens rum ned-

till sammanstötande. Stamknölar hela, klufna eller delade. Ax mer eller mindre utdraget, vanl. tätblommigt. (Släktet *Orchis* hos de flesta förf.).

A. De fem öfre kalkbladen hjelmlikt hopstående. Stamknölar hela. 1. *O. Morio*. 2. *O. ustulata*. 3. *O. militaris*.

B. De två yttre kalkbladen slutl. utstående eller nedböjda.

a. Stamknölar hela. 4. *O. mascula*. 5. *O. laxiflora*.

b. Stamknölar klufna eller delade. 6. *O. sambucina*. 7. *O. maculata*. 8. *O. incarnata*.

II. Läpp bred och treflikig. Frömjölsmassornas skaft utan pung. Ståndareknappens rum nedtill sammanstötande. Stamknölar delade. Ax smalt, vanl. långt och teml. tätblommigt. (*Gymnadénia* R. Br.). 9. *O. conopsea*. 10. *O. odoratissima*. 11. *O. albida*.

III. Läpp smal, jemnbred och helbräddad. Frömjölsmassornas skaft utan pung. Ståndareknappens rum åtskilda. Stamknölar hela. Ax utdraget och glesblommigt. Sporre lång. (*Platanthéra* Rich.). 12. *O. bifolia*. 13. *O. montana*.

IV. Läpp teml. smal, n. jemnbred och i spetsen tretandad. Frömjölsmassornas skaft utan pung. Ståndareknappens rum åtskilda. Stamknölar djupt klufna. Ax föga utdraget, teml. brett och något glesblommigt. Sporre kort och punglik. (*Coe-loglossum* Hartm.). 14. *O. viridis*.

1. *O. Mório* L.; läpp treflikig med n. likformiga och *lika stora* rundade *flikar* och urnupen mellanflik; sporre omkr. hälften så lång som fruktämnet eller föga kortare. 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; de nedre bladen aflånga, omkr. $\frac{1}{2}$ tum breda, utstående och sittande nära hvarandra; skärmbud rddvioletta och lika långa som fruktämnet; blommor *stora* och *få*, omkr. 8, glest sittande och purpurrdä, slutl. mdrkvioletta; sporre n. rak och utstående; stamknölar n. runda.

Fuktiga betesmarker; *Göt. Sk. t. a.* (utom furubygden) Blek. r. Öl. a. Gotl. spr.

2. *O. ustuläta* L., *Krutbrännare*; läpp tredelad med mycket *mindre sidoflikar* och tvåklufven mellanflik; sporre 3—4 gånger kortare än fruktämnet. 2.

Spensligare än föreg. art och vanl. något lägre; de nedre bladen aflånga—lansettlika, omkr. $\frac{1}{2}$ tum breda; skärmbud hinnaktiga, föga kortare än fruktämnet; blommor *små* och *talrika*, tätt sittande och i början svartrda, slutl. inuti ljusrda med mdrkare prickar; sporre rak och nedböjd; stamknölar n. runda.

Torrare ängar; *Göt. Gotl. Öl. t. a.* Blek. r. Sk. mångenst. i s. och mell. delen.

3. *O. militäris* L., *Johannes' nycklar*; läpp tredelad med mycket *mindre sidoflikar* och förlängd, mot spetsen bredare och tvåflikig mellanflik; sporre hälften så lång som fruktämnet. 2, 3.

Ofta gröfre än de föreg. och omkr. fotshög; de nedre bladen aflånga, ofta öfver en tum breda; skärmbud äggrunda, 3—4

gångar kortare än fruktämnet; blommor teml. *stora* och *långa*, *talrika* och tätt sittande, invändigt ljusröda och nedtill prickiga, utvändigt gråaktiga; sporre krökt; stamknölar äggformiga.

Fuktiga ängar; *Göt.* Öl. a. Gotl. t. a. Blek. r. Sk. spr. i ö. delen.

4. **O. máscula** L.; läpp grundt treflikig med *n. lika stora*, *breda* och naggade *flikar*; sporre *n. lika* lång som fruktämnet, tjock och utstående eller uppåt rigtad. 2—3.

Teml. grof och ofta en fot hög; de nedre bladen lansettlika, mot spetsen något bredare och omkr. $\frac{1}{2}$ tum breda; skärmbblad rödaktiga ennerviga, ungefär lika långa som fruktämnet; blommor något större än hos *Orchis maculata*, *talrika* och något glest sittande i utdraget ax, violetteröda och inuti rödfläckiga; sporre jemntjock; stamknölar aflånga, starkt luktande. Blad stundom fläckiga.

Skogsängar och busksnår; *Göt.* Gotl. Öl. a. Smål. r. Blek. spr. Sk. a. (utom i furubygden) Hall. spr. Dalsl. r.

5. **O. laxiflóra** Lam.; läpp treflikig med stora sidoflikar och *liten* vigglik *mellanflik*; sporre kortare än fruktämnet. 3.

Spenslig och omkr. fotshög; de nedre bladen lansettlikt jemnbreda och spetsiga, föga bredare än stjelken; skärmbblad hinnaktiga, flernerviga och otydligt nätådriga, vanl. kortare än fruktämnet; blommor större än hos föreg. art, teml. få och glest sittande, mörkröda; sporre jemntjock; stamknölar aflånga.

Vid träsk på stränderna; *Göt.* Gotl. t. r.

6. **O. sambúcina** L., *Fläderyxne*; läpp grundt treflikig och *n. rund*; sporre lika lång som fruktämnet, tjock och mot mynningen vidare, nedåt rigtad. 1, 2.

Stjolk omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, slutl. högre, ihålig; de nedre bladen tunglikt aflånga—lansettlika, omkr. 8 linier breda, ljus blågröna och ej fläckiga; skärmbblad breda och flernerviga, de nedre öfverskjutande blommorna; blommor teml. stora, något glest sittande i ett ovalt ax, ljusgula eller hvitaktiga med rödprickig läpp, stundom *n. purpurröda*; stamknölar grundt klufna. Blommorna lukta nästan som Fläder, men svagare.

Ängar, helst i skärgården vid Östersjön samt nära sjöar; *Göt.* Gotl. Öl. Blek.—Ög. spr. Sk. inre Smål. Vg. r., Sv. Söd. Upl. spr. Vestm. r.

7. **O. maculáta** L., *Jungfru Marie hand*; läpp grundt treflikig och *n. rund*; sporre *n. trådlig* och kortare än fruktämnet; stjolk (vid blomningstiden) tät; blad aflånga—lansettlika, *ofvan midten* bredast. 2, 3.

Omkr. fotshög, stundom dubbelt högre; blad mörkt blågröna och svartfläckiga; skärmbblad *n. jemnbreda* och trenerviga, de nedre längre än fruktämnet; blommor tätt sittande i ett aflångt ax, hvitaktiga eller blekt violetta med mörkare strimmor; stamknölar djupt klufna och handlika.

Fuktiga ängar, allmän: Dal.—Lpl. Vb. spr.

8. **O. incarnáta** L. (enl. Fr.); läpp grundt treflikig; sporre n. trådlig, mot mynningen vidare, samt kortare än fruktämnet; stjelk ihålig; blad n. jemnbreda eller lansettlika—aflånga, bredast *nedom* (eller på) *midten*. 2, 3.

Omkr. fotshög eller högre med stundom fläckiga blad; skärmblad lansettlika och trenerviga, de flesta längre än fruktämnet; blommor vanl. tätt sittande i ett aflångt eller äggformigt ax, röda eller hvita, stundom med mörkare strimmor; stamknölar djupt klufna.

Fuktiga ängar, helst i slättbygder; *Göt.* Gotl. Öl. a., Ög. a. på silur. form. eljest spr., Kalmarl. Blek. spr. Sk. a. inre Smål. Hall. t. r. Vg. spr. Boh. Dalsl. r., *Sv.* Söd. Upl. t. a. Vestm. t. r. Ner. Dal. spr. Verml. r., *Norrl.* r., *Lpl.* r.

- **cruenta** (Müll.); blommor mörkröda; blad brun- eller rödfläckiga.

Lpl. r., *Norrl.* Ång.—Hels. r. Jtl. spr.

- **angustifolia**; med mycket smala blad och kort, något glest och trubbigt ax.

Göt. r.: Gotl. spr. Blek.?, *Sv.* Verml. r.

- **latifolia**; blommor bleka (liknande dem hos *O. maculata*); stjelk stundom 2 fot hög; blad breda, vid midten bredast.

Kärr; *Göt.* Hall. Sk. Gotl. r. Ög. t. r., *Sv.* Söd. Upl. r.

Anm. En närstående form med mycket fläckiga blad, möjligen bastard af *O. incarnata* och *O. maculata*, förekommer i Ög. i Kärna mosse.

9. **O. conópsea** L., *Brudgran*; blad lansettlikt jemnbreda; ax långt utdraget och något glesblommigt; sporre vanl. mycket *längre* än fruktämnet; läpp mycket bred med korta flikar. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög med röda eller hvita, något välluktande blommor; yttre kalkblad *utstående*.

Ängar; *Göt.* t. a.: Ög. spr. Boh. r., *Sv.* t. a., *Norrl.* spr.: *Gestr.* a. Med.—Vb.?, *Lpl.* spr.

- **densiflora**; ax mera tätblommigt; stjelk högre; blad bredare.

Göt. Gotl. a. Öl. Sk. spr. Hall. Smål. r.

- **alpina** (Kindb.); ax något glesblommigt och kort, 1—2 tum långt; sporre stundom något kortare än fruktämnet eller föga längre; stjelk omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med något trubbiga blad, kortare än hos hufvudarten.

I fjellen; *Lpl.* r., *Norrl.* Jtl. r.

10. **O. odoratissima** L.; blad smalt jemnbreda; ax långt utdraget, jemntjockt och teml. tätblommigt; sporre *lika lång* med fruktämnet; läpp mera lång än bred. 3.

Lik föreg. art, men med hälften mindre, röda och mycket välluktande blommor samt smalare ax och blad; yttre kalkblad *utspärrade*.

Ängar, helst (blott?) på silur. formation; *Göt. Gotl. t. r. Blek. Ög. Vg. r.*

11. **O. albida** (L.) Scop.; de nedre bladen omvänt ägg-runda—aflånga, de öfre lansettlika och mycket spetsiga; ax långt utdraget och n. ensidigt; sporre *hälften så lång* som fruktämnet. 3.

Spenslig, omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller något högre med mycket små *gulhvita* och välluktande blommor i smalt ax; yttre kalkblad *hjelmlikt hopstående*; stamknölar mycket djupt delade.

Magra ängar, stundom något fuktiga, äfven i fjellen; *Lpl. r., Norrl. Jtl. Herj. t. r., Göt. Dalsl. Boh. r. Hall. t. r. Sk. spr. Blek. r. Smål. spr. i v. delen.*

12. **O. bifolia** L., *Nattviol*; ståndareknappens rum något närsittande och *parallela*. 2, 3.

1—2 fot hög med vanl. 2 stora, aflånga och trubbiga blad vid stjelkens bas och små smala stjelkblad; sporre längre än fruktämnet; blommor hvita, särdeles på aftnarne och nätterna välluktande.

Ängar; *Göt. Sv. t. a., Norrl. t. r.: Vb. 0, Lpl. r.*

13. **O. montana** Schm.; ståndareknappens rum nedtill mycket *aflägsnade* från hvarandra. 2, 3.

Liknar föreg. art, men har grönaktiga och vanl. större blommor med svagare lukt. *Platanthera chlorantha* Cust.

Ängar; *Göt. spr.: Gotl. t. a. Smål. t. r. Öl. Blek. Boh. Dalsl. r. Hall.?, Sv. spr.: Vestm. t. r. Verml. Dal. 0, Norrl. Hels. Jtl. r.*

14. **O. viridis** (L.) Crantz, *Pungyxne*; de nedre bladen aflånga trubbiga; de nedre blomskärmarne längre än blommorna; läpp n. jemnbred, den mellersta tanden kortast. 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög med aflångt blomax; de öfversta bladen n. lansettlika och spetsiga; blommor *gulgröna*; yttre kalkblad *hjelmlikt hopslutna*.

Ängar; *Lpl. spr., Norrl. spr.: Ång. a., Sv. Upl. Söd. spr. Ner. r. Verml. Dal. t. r. Vestm. spr. i n. delen, Göt. Vg. Ög.—Blek. r. Öl. Sk. t. r.*

425. *Anacamptis. Klotyxne.*

1. **A. pyramidalis** (L.) Rich.; läpp treflikig med n. lika stora flikar; sporre jemntjock och n. trådlik, lika lång som fruktämnet eller något längre. 3.

Omkr. en fot hög och teml. spenslig; de flesta bladen sittande vid stjelkens bas, n. jemnbreda och ett par linier breda; blommor teml. små och talrika; yttre kalkblad utstående; stamknölar n. runda eller äggformiga. Liknar *Orchis conopsea*, men har omkr. tumslångt ax.

Torra betesmarker; *Göt. Gotl. t. r. Öl. flerst.*

426. *Nigritella. Brunkulla, Brunyxne.*

1. *N. angustifolia* Rich.; blad jemnbreda; blomskärmar öfverskjutande blommorna; läpp n. hel och äggrund. 2—3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; blad ej bredare än stjelken; kalkblad utstående; stamknölar klufna. Blommorna lukta som vanilj.

Något torra och öppna ängar; *Norrl. Jtl. t. a. Herj. Hels. —Ång. r.*

427. *Hermínium. Honingsblomma.*

1. *H. Monórchis* (L.) R. Br.; de inre sidokalkbladen mycket längre än de yttre; läppens flikar jemnbreda, den mellersta längre än de utspärrade sidoflikarne. 2, 3.

Knappt $\frac{1}{2}$ fot hög med egentligen 3 stamknölar, ofta blott en utbildad; blad aflånga—lansettlika; ax långt utdraget.

Fuktiga ängar, helst på silur. formation; *Göt. Öl. a. Gotl. t. a. Ög. mångenst. Smål. t. r. Sk. spr. Hall. Boh. r. Vg. t. r., Sv. Verml. Dal. t. r. Ner. Vestm. r. Söd. Upl. spr., Norrl. Gestr. r.*

428. *Ophrys. Flugyxne, Flugblomma.*

1. *O. myódes* Jacq.; de 3 yttre kalkbladen aflånga, trubbiga och gröna, de 2 inre n. trådsmala och bruna; läpp mot spetsen bredare och midtpå försedd med en n. fyrkantig, blåaktig fläck. 2.

Omkr. fotshög med 2 stamknölar; blad aflånga—lansettlika.

Kärrängar, n. alltid på silur. formation; *Göt. Gotl. Öl. Ög. spr. Smål. r. Sk. Vg. t. r., Sv. Upl. r. Ner. t. r., Norrl. Gestr. r. Jtl. t. r.*

429. *Chamæórchis. Ripört.*

1. *C. alpína* (L.) Rich.; de nedre blomskärmarne öfverskjutande blommorna; blad jemnbreda; läpp aflång med 2 sidotänder. 3.

Omkr. 2—4 tum hög med omkr. tumslångt ax; blad knappt liniebreda och föga bredare än stjelken, men stundom längre.

Jord- och sandkullar bland lågt gräs, helst högt upp i fjellen; *Lpl. r., Norrl. Jtl. Herj. r.*

430. *Epipactis. Zymbel.*

A. Utan rotskott; läpp spetsig eller med inböjd spets; fruktämne tjockt och ovalt eller rundadt.

1. *E. latifolia* (L.) All.; läpp i spetsen n. afrundad, kortare än de yttre kalkbladen samt med 2 otydliga bucklor. 3 (Juli, Aug.)

1—2 fot hög; blad ofta 2 tum breda, äggrunda—ovala, alla längre än stjelkens ledstycken samt med sträfvä nerver; blommor grönhvita, brunaktiga eller ljusröda, slutl. n. platta; de nedre skärmladen vanl. öfverskjutande blommorna; blomskäft vanl. kortare än det föga håriga fruktämnet.

Skogar och berg; *Göt. t. r.*: Öl. Gotl. Ög. spr. Hall.?, *Sv. t. r.*: Söd. Upl. spr., *Norrl. Gestr. Jtl. r.*

2. **E. média** Fr.; läpp lika lång som de yttre kalkbladen, dess yttre del oval och spetsig samt med 2 knöliga bucklor. 2—3 (Juni, Juli).

Liknar föreg. art, men är vanligen lägre och spensligare med n. klocklika, mörkröda och mera väluktande blommor; blad *smalare*, de nedre ovala, de öfre aflånga—lansettlika och vanl. sträfvä; de nedre skärmladen sällan öfverskjutande blommorna; fruktämne *tätludet*.

Skogar och berg; *Göt. Gotl. Öl. Smål. r. Ög. spr. Dalsl. t. r.*, *Sv. r.*: Verml. t. r. Vestm.?, *Norrl. Jtl. r.*

- * **E. microphylla** Sw.; läpp något kortare än de yttre kalkbladen.

Har släta och glest sittande blad, som ej täcka stjelen, fåblommig och mera gles klase; kalkblad nästan hopslutna; blommor rödaktigt gröna; fruktämne stundom glatt.

Skuggrika ställen, mycket r.; *Göt. Öland mellan Ekerum och Halltorp (Sjöstrand).*

- B.** Med rotskott, utgående från en lång rotstock; läpp med utböjd och trubbig mellanflik och 2 aflånga sidoflikar; fruktämne smalt och aflångt.

3. **E. palustris** (L.) Crantz, *Kärr-zymbel*; läpp lika lång som de öfriga kalkbladen samt med rundadt hjertlik och krusig mellanflik; blad lansettlika. 3.

Omkr. fotsög med större blommor, glest sittande i ensidigt ax; fruktämne finhårigt; de öfre skärmladen kortare än fruktämnet; de yttre kalkbladen utvändigt grönaktiga, inuti jemte de inre kalkbladen hvita; läpp hvit och rödstrimmig med en fyrsidig hvitgul buckla.

Kärr, helst på silur. form.; *Göt. r.*: Öl. a. Gotl. t. a. Sk. Hall. spr. Ög. spr. (på silur. form. t. a.), *Norrl. Gestr. r.*

431. **Cephalanthéra.** *Syssla.*

1. **C. rubra** (L.) Rich.; läpp lika lång som de öfriga kalkbladen; alla kalkblad *spetsiga*; fruktämne *finludet*. 3.

Inemot 2 fot hög och bladrik med få, tumsvida, *rosenröda* och n. upprätta blommor; blad smalt lansettlika spetsade, långa och omkr. fingerbreda, starkt nerviga och n. tvåsidiga; blomskärmar bladlika, längre än fruktämnet.

Skogsängar; *Göt. Gotl. t. r. Smål. Ög. Dalsl. r.*, *Sv. Söd. Upl. r.*

2. **C. Xiphophyllum** (L. fil.) Rehb.; tre yttre kalkblad spetsiga, två inre trubbiga, längre än den trubbiga läppen; fruktämne glatt. 2—3.

Ungefär lika hög som föreg. art med något mindre och vanl. *hvita* blommor; blad lansettlika spetsade och n. tvåsidigt stälda; blomskärmar vanl. mycket korta. *C. ensifolia* Rich.?

Skogsängar och lundar nära hafvet; *Göt.* Sk. Blek. Öl. r. Gotl. spr., *Sv.* Upl. t. r.

3. **C. grandiflóra** (L.) Bab.; alla kalkblad *trubbiga*; läpp kortare än de inre kalkbladen; fruktämne glatt. 2—3.

Liknar föreg. art, men har bredare, n. aflånga och kortspetsade blad; blomskärmar ofta längre än fruktämnet.

Ängar, mycket r.; *Göt.* Gotl. i Stånga s:n vid slottsruinen.

432. **Listéra.** *Tveblad.*

1. **L. ováta** (L.) R. Br.; de yttre kalkbladen ovala och n. hjelmlikt hopstående; läpp klufven i 2 trubbiga flikar; blad ovala, sittande *nedom* stjelkens midt. 2, 3.

1—2 fot hög och storbladig med *gröngula* blommor i lång och smal klase.

Fuktiga ängar; *Göt.* t. a.: Smål. Hall. Boh. Vg. spr. Blek. *nt.* rⁿ., *Sv.* spr.: Söd. Upl. t. a. Vestm. t. r., *Norrl.* spr.: Hels.—Ång. r. Vb. 0.

2. **L. cordáta** (L.) R. Br.; alla kalkbladen utstående, de yttre lansettlika; läpp med 2 större, spetsade flikar och 2 mindre; blad rundade och hjertlika, sittande *vid* stjelkens midt. 2, 3.

Lägre och spensligare än föreg. art med n. trådsml stielk och smärre blad; blommor *brungröna* i kort klase.

Skogsmark bland mossor h. o. d., troligen i alla landskap.

433. **Goodyéra.** *Knärot.*

1. **G. repens** (L.) R. Br.; de yttre kalkbladen utstående, de inre hopstående; de nedre bladen närsittande, ovala och långskaftade; blommor småludna. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med krypande och skottalstrande rotstock; de öfre bladen jemnbreda, spetsiga och tilltryckta; blomskärmar längre än fruktämnet.

Skogar, bland mossor; *Göt.* r.: Ög. Smål. Vg. Dalsl. spr. Boh.?, *Sv.* spr., *Norrl.* Gestr. Hels. spr. Ång. Jtl. r., *Lpl.* r.

434. **Neóttia.** *Fogelborot.*

1. **N. nidus avis** (L.) Rich.; kalkblad n. hjelmlikt hopstående, ovala och trubbiga; läpp med omvänt ägg-runda och utspärrade flikar. 2.

Omkr. fotshög, teml. grof och styf; blommor utstående; skärmbad mycket kortare än fruktämnet.

Lundar och skogar; *Göt.* r.: Gotl. Öl. Sk. spr. Hall. Ög. t. r., *Sv.* r.: Söd. Upl. spr. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r.

435. **Maláxis.** *Myggblomma.*

A. Läpp kortare än de yttre kalkbladen; könpelare mycket kort; ax rikblommigt och utdraget.

1. **M. paludósa** (L.) Sw.; blad *fånerviga*, spadlika—af-långa och trubbiga; läpp äggrund och spetsig; stängel 5-kantig. 3.

3—5 tum hög och spenslig med små (ungefär nagelstora) och ljusgröna blad och gröngula, mycket små blommor.

Djupa kärr bland hvitmossa; *Lpl.* r., *Norrl.* Vb. Ång. r. Med.—Gestr. spr., *Sv.* t. r.: Upl. Söd. spr., *Göt.* r.: Ög. Blek. spr. Smål. t. r. Öl. 0.

2. **M. monophyllos** (L.) Sw.; blad *mångnervigt*, vanligen ensamt och ovalt; läpp äggrund eller nästan rundad med utdragen spets; stängel 3-kantig. 2, 3.

5—8 tum hög och spenslig med något smärre och mera gulaktiga blommor än hos föreg. art; blad 1—2, blekgröna och långslidade.

Kärr, helst på silur. formation; *Norrl.* Jtl. t. r. Ång. Med. Gestr. r., *Sv.* r.: Ner. Verml. 0, *Göt.* Vg. Smål. Ög. Gotl. r.

B. Läpp lika lång som de öfriga kalkbladen; könpe-lare förlängd; ax fåblommigt.

3. **M. Loesélii** (L.) Sw.; blad aflånga—lansettlika, på längden veckade; läpp aflång och trubbad; stängel 3-kantig. 2, 3.

4—5 tum hög och gröfre än de föreg. arterna med dubbelt större och gulaktiga blommor; blad ljusgröna, nästan spetsiga.

Dyiga kärr, helst på silur. formation; *Göt.* Gotl. t. r. Öl. Sk. Ög. r., *Sv.* Upl. r., *Norrl.* Gestr. r.

436. **Caly'pso.** *Norna, Nordisk Toffelblomma.*

1. **C. boreális** (Willd.) Salisb.; blad äggrundt, kortspetsadt och rutigt nättådrigt; läpp brunfläckig med gulaktigt rosettlikt bihang; de öfriga kalkbladen likformiga, n. syllika och rosenröda. 1.

Omkr. fingerhög med öppen, af ett smalt rosenrött skärmblad stödd blomma.

Solöppna ängsbackar, helst nära större elfvar; *Lpl.* och *Norrl.*: spr. i Pite, Lule och Kalix ådalar.

437. **Corallorhíza.** *Korallrot.*

1. **C. innáta** R. Br.; kalkblad hopstående, jemnbredt aflånga och spetsiga; ax fåblommigt. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med fast stängel.

Skogar; *Lpl.* *Norrl.* *Sv.* spr., *Göt.* r.: Dalsl. Vg. Smål. Ög. spr.

138. **Epipógium.** *Skogsfrublomma.*

1. **E. Gmelíni** Rich.; kalkblad utstående, de yttre jemnbreda, de inre jemnbredt lansettlika. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, vek och spenslig; parasit.

Skuggrika ställen i skogar, ganska r.; *Lpl.*; *Norrl.* (utom Vb. och Herj.); *Sv.*; *Göt.* Ög. Sk. (fordom i Smål.).

2 Ordn. DIANDRIA.

439. **Cypripédium.** *Toffelblomma, Gökskor, Guckuskor.*

1. **C. Calcéolus** L.; blad ovala, spetsiga och stjelkomfattande; blomma lutande, stödd af ett bladlikt skärmblad; kalkblad utstående, något längre än läppen. 2, 3.

1—1½ fot hög med vanl. ljusgröna och något sträfvä blad.
Lundar och ängar, helst på silur. formation; *Lpl. r.*, *Norrl.*
Jtl. t. r. Äng. Hels. Gestr. r., *Sv. t. r.*: Upl. spr. Söd. 0, *Göt.*
Gotl. r. Öl. Vg. t. r. Ög. mångenst. på silur. form.

21 Klassen. MONOECIA.

1 Ordn. MONANDRIA.

440. *Pinus. Tall, Fur.*

1. **P. silvestris** L.; kottar nedböjda; barr långa, något blågröna. 1.

Med utstående grenar och pyramidlik krona; hanhängen små, aflånga och tätt gytttrade nedanför somliga årsskott; kottar sittande i spetsen af andra årsskott.

Skogar, allmän.

441. *A'bies. Gran.*

1. **A. excelsa** De C.; kottar hängande; barr korta och gröna. 1.

Med rak stam, utspärrade eller hängande grenar och pyramidlik krona; hanhängen skaftade och spridda längs efter grenarne; kottar enstaka i spetsen af grenarne och i början röda; smågrenar ofta platta, då barren äro tvåsidigt ställda.

Skogar, allmän.

- **viminális**, *Slokgran*; grenar långa, fina och hängande med längre och rundtomkring ställda barr.

Förekommer h. o. d., vanligen enstaka träd.

442. *Callitriche.*

- A.** Blommor med 2 hvita skärmbblad nedtill.

Blad nedtill smalare, de öfre vanligen rosettlikt gytttrade, stundom felslående. Frukterna utvecklas under våren och sommaren.

a. Stift lika långa som de mogna frukterna.

1. **C. stagnális** Scop.; alla bladen *likformiga*, breda 3—5-nerviga; skärmbblad qvarsittande; stift qvarsittande och bågformigt tillbakaböjda; frukter runda med vingade kanter, mogna blekgula. 1—3.

¼—1 fot lång och ljusgrön; blad runda eller spadlika, tvärt afsmalnande till skaft; skärmbblad halfmånlika.

Stillastående grundt vatten; *Göt. t. r.*: Sk. t. a. Hall. spr. Öl.?, *Sv. Söd. Upl. r. Vestm. spr., Norrl.?, Lpl. r.*

2. **C. verna** Kütz.; de öfre gytttrade bladen omvänt ägg-runda eller spadlika, flernerviga; de nedre bladen *små*, jembreda och ennerviga; skärmbblad qvarsittande; stift korta, af frukternas längd, affallande och n. upprätta; frukter mycket små, ovala med smalt vingade kanter, mogna svartaktiga. 1—3.

Vanligen mycket liten, ett par tum eller stundom $\frac{1}{2}$ fot lång, vanl. ljusgrön; bladrosetterna felslå ofta, då de öfre bladen blifva något bredare än de nedre; alla blad korta; skärmblad halfmånlika.

Kärr och andra fuktiga ställen, troligen t. a.

b. Stift längre än de mogna frukterna.

3. **C. polymorpha** Lönnr.; blad som hos föreg. art; skärmblad qvarsittande; stift *flera gånger* längre än frukterna, qvarsittande och slutl. utspärrade; frukter bredare än hos föreg. art, runda med ovingade kanter, mogna ljusgrå. 1—3.

Omkr. fotslång och vanl. ljusgrön, fullt utvecklad i stillastående vatten, i rinnande utan bladrosetter och ej fruktbärande; skärmblad skärformiga.

Stillastående eller rinnande vatten, troligen allmän.

4. **C. hamulata** Kütz.; blad som hos föreg. art, men de nedre i spetsen tvåuddiga; skärmblad vissnade vid fruktmognaden; stift *föga* längre än frukterna; qvarsittande och slutl. nedböjda; frukter som hos föreg. art, men mogna mörkgrå. 1—3.

Omkr. 2 fot lång och vanl. mörkgrön, sällan med bladrosetter; de smala bladen ofta tumslånga; skärmblad halfcirkelformigt böjda om hvarandra.

Kärr och bäckar; *Göt. t. r., Sv. Upl. Vestm. r.*

B. Blommor utan skärmblad; alla blad jemnbreda, nedtill ej smalare. Frukterna utvecklas under hösten.

5. **C. autumnalis** L.; blad närmade till hvarandra och ennerviga; stift af frukternas längd, qvarsittande och slutl. nedböjda; frukter mycket större än hos föreg. arter, n. runda och bredt vingade, mogna mörkgrå. 3, 4.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång och mörkgrön, stundom fotslång, alltid nedsänkt under vattnet.

Åar och sjöar spr.: *Gotl. r. Öl.?*

443. **Zannichellia.**

1. **Z. pedicellata** Fr.; nötter tydligt *skaftade*, med taggigt tandad rygg; stift nästan af nötens längd. 3.

Omkr. 1—2 fot lång och ljusgrön med n. hårfin stielk; nötter nästan halfmånlika, men föga krökta, oftast blott 2 tillsammans.

Hafsvikar, helst i Östersjön; *Göt. Sk. Gotl. Öl. spr. Blek. r.?* Smål. spr. *Ög. t. a., Sv. spr., Norrl. Gestr. Hels. Ång. r.*

2. **Z. polycarpa** Nolte; nötter *oskaftade* med slät eller stundom tandad rygg; stift omkr. $\frac{1}{3}$ af nötens längd. 3.

Lik föreg. art, men mörkgrön med något smärre nötter.

Helst i hafvet, sällan i sött vatten; *Göt. r.: Smål. spr. Boh.?* Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. Vestm. r., Norrl. Gestr. Hels. r.*

3. **Z. major** Bönn.; nötter *oskaftade* med taggligt tandad rygg; stift n. lika långt som nöten. 3.

Något gröfre än de föreg. med ungefär dubbelt så stora, stundom bågböjda nötter.

Hafsvikar; *Göt. spr.*: Sk. a. Hall. Boh. r. Ög. 0.

444. **Euphórbia**. *Räfnjölksört, Törel.*

- A. Allmänna blomskaft (af 1:sta ordningen) 3—5; pålrot enårig.

1. **E. Helioscopia** L.; blad omvänt äggrunda, upptill *finsågade*, blott de nedersta afsmalnande till skaft; skärmbblad omvänt äggrunda. 3, 4.

Omkring $\frac{1}{2}$ fot hög. Allmänna blomskaft af 1:sta ordningen vanligen 5; blad stundom vigglika; karpeller släta och ovingade; skärmbblad stundom gula.

Ruderatväxt och ogräs, helst i trädgårdar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.*: Ång. r. Vb. 0.

2. **E. Peplus** L.; blad omvänt äggrunda och *helbräddade*; stjelkblad *skaftade*; skärmbblad bredt äggrunda. 3, 4.

Något spädare än föreg. art. Allmänna blomskaft omkr. 3; karpeller med 2 smala vingar; skärmbblad ljusgröna.

Ruderatväxt och ogräs; *Göt. a.*: inre Smål. Vg. Boh. t. r. Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. t. a. Vestm. Ner. spr.* (Verml. tillfällig), *Norrl. Gestr. spr.* (Ång. tillfällig).

3. **E. exigua** L.; blad *helbräddade* och *oskaftade*, de nedre n. *jembreda*. 3, 4.

2—6 tum hög och späd, enkel eller grenig; allmänna svepets blad jemte de öfre stjelkbladen äggrundt—hjärtlikt lansettlika spetsiga; stjelkblad omkr. liniebreda, trubbiga eller spetsiga; karpeller n. släta med hvass och ovingad köl; skärmbblad ljusgröna.

Ruderatväxt och ogräs (helst bland pepparrot), någon gång förekommande på hafsstränder; *Göt. Sk. Gotl. r., Sv. Upl. Vestm. r., Norrl. Hels. Med. r.*

- B. Allmänna blomskaft talrika; stjelkblad smala; rotstock krypande. Blad *oskaftade*. Skärmbblad under blomningen gula.

a. Skärmbblad med borstlik udd.

4. **E. Esula** L.; blad *helbräddade* eller otydligt fintandade, något glest sittande och *bredare* än stjelken; de öfre skärmbbladen bredt hjertlika. 2.

Inemot 2 fot hög; blad lansettlika; karpeller n. släta.

Ruderatväxt och ogräs; *Göt. Hall. Sk.—Ög. Öl. r., Sv. r.*: Ner. t. r. Verml. 0, *Norrl. Gestr. Hels. r.*

b. Skärmbblad utan udd.

5. **E. Cyparissias** L.; blad *helbräddade*, *tätt sittande* och något *smalare* än stjelken, särdeles på de blomlösa grenarne; de öfre skärmbbladen njurlika. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög; blad n. jemnbreda, på de finare grenarne borstlika; karpeller knotttiga; de flesta grenarne blomlösa.

Ruderatväxt och ogräs, stundom på kyrkogårdar; *Göt. Vg. Hall. r. Sk. t. r. Smål. spr. Ög. t. r. Gotl. r., Sv. Söd. Upl. r.*

6. **E. palustris** L., *Kärrtörel*; blad helbräddade, stundom glest sittande och ofta bredare än stjelken; skärmbblad ovala—äggrunda. 2, 3.

Omkr. 3—4 fot hög med tjock stjelk och bredt lansettlika blad; karpeller knotttiga, större än hos de föreg. arterna. Liknar *E. Esula*, men är större, gröfre och mera grenig.

Sumpiga hafsstränder; *Göt. Gotl. Öl. Boh. spr.*

2 Ordn. TRIANDRIA.

445. *Carex. Starr.*

A. Ax ensamt och enkelt utan skärmbblad. Märken 2.
Monostáchyæ distigmáticæ.

Tvåbyggare eller med hanblommor i axets topp. Blad n. borstlika. Rot tufvig. 1. **dióica**. 2. **pulicáris**. 3. **capitata**. 4. **nárdina**.

B. Ax ensamt och enkelt utan skärmbblad. Märken 3.
Monostáchyæ tristigmáticæ.

Med hanblommor i axets topp. Blad platta eller borstlika. Rotstock krypande. 5. **pauciflóra**. 6. **microglóchin**. 7. **rupestris**. 8. **obtusata**.

C. Ax flera (hos *C. chordorhiza* och *C. incurva* stundom ensamt); märken 2. *Polystáchyæ distigmáticæ*.

a. Somliga ax *upptill* försedda med hanblommor*) (androgynska), de öfriga enkönade. Axsamling vanligen hopträngd till ett sammansatt ax; småax teml. små och vanligen korta, vanligen utan skärmbblad eller med korta borstlika skärmbblad. Blad platta. *Homostáchyæ acroarrhéna*.

1. Rotstock lång och krypande. Fruktgömmen med spröt. Småax hopträngda. *Chordorhizæ*. 9. **chordorhiza**. 10. **incurva**. 11. **disticha**. 12. **arenária**. 13. **Schrebéri**. 2. Rot tågig. Fruktgömmen med (utdraget) spröt. Småax mångblommiga, vanl. hopträngda. *Muricatæ*. 14. **teretiúscula**. 15. **paradóxa**. 16. **paniculata**. 17. **vulpina**. 18. **muricata**.

3. Rot tågig. Fruktgömmen utan spröt. Småax fåblommiga och glest sittande. *Erostratæ*. 19. **tenella**.

b. Somliga ax *nedtill* försedda med hanblommor (androgynska), de öfriga enkönade. Axsamling vanligen hopträngd till ett sammansatt ax (de nedre eller alla småaxen stundom glest sittande); småax som i föreg. afdelning (dock hos *C. remota* med långa skärmbblad). Blad platta, sällan n. borstlika. Rotstock vanl. föga utbildad (utom hos *C. remota*). *Homostáchyæ hyparrhéna*.

*) Hanblommorna igenkännas på de till utseendet tomma axfjällen (som blott innehålla ständare). *C. Schrebéri* har stundom hanblommor i nedre delen af småaxen.

1. Småax fåblommiga och blekgröna; fruktgömmen utan hinnkant och utan spröt, slutligen utspärrade eller utstående. *Loliácea*. 20. *lioliácea*. 21. *tenuiflóra*.
2. Småax vanl. flerblommiga, gröna eller gulaktiga; fruktgömmen utan hinnkant, men med kort spröt, slutl. upprätta eller föga utstående. *Canescentes*. 22. *remóta*. 23. *canescens*. 24. *microstáchya*. 25. *norvégica*.
3. Småax flerblommiga, slutl. bruna; fruktgömmen utan hinnkant, men med tydligt spröt, slutl. n. upprätta. *Lagopínæ*. 26. *elongáta*. 27. *glareósa*. 28. *heleonastes*. 29. *lagopina*.
4. Småax flerblommiga, länge gröna, slutl. brunaktiga; fruktgömmen upptill smalt hinnkantade, med utdraget spröt, slutl. utspärrade. *Echináta*. 30. *echináta*.
5. Småax flerblommiga och bruna; fruktgömmen rundt-omkring bredt hinnkantade, med utdraget spröt, slutl. upprätta eller föga utstående. *Leporínæ*.*) 31. *leporína*.
- c. Alla småax utom toppaxet endast med honblommor; toppax antingen enkönadt eller med hanblommor antingen nedtill eller upptill. Axsamling hopträngd med n. jemnhöga, små och teml. korta småax. Blad platta, småningom öfvergående till *slidbärande* skärmbblad. Fruktgömme med *otydligt* spröt. *Bicolóres*. 32. *bicolor*.
- d. Småax alltid åtskilda, ej sammanträngda, nästan alltid långa, täta rikblommiga och enkönade, de öfre med endast hanblommor (sällan med honblommor nedtill). Blad platta, småningom öfvergående till *nästan slidlösa* skärmbblad (som sällan felslå). Fruktgömme med kort spröt. *Heterostáchyæ distigmáticæ***).
1. Honaxfjäll med icke utlöpande medelnerv; endast de nedre af honaxen stundom skaftade. Strån vanligen tufvade. *Cæspitósæ*. 33. *rigida*. 34. *acúta*. 35. *stricta*. 36. *cæspitósæ*. 37. *vulgaris*. 38. *aquátilis*.
2. Honaxfjäll med utlöpande, grön medelnerv och med 2 sidonerver; alla småax långt skaftade och vanl. hängande. Strån föga tufvade. *Maritimæ*. 39. *maritima*.
3. Honaxfjäll med föga utlöpande medelnerv och med 2 sidonerver; alla småax vanligen skaftade och upprätta. Strån föga eller icke tufvade. *Salinæ*. 40. *salina*.
- D. Ax flera; märken 3. *Polystáchyæ tristigmáticæ*. (*C. paludosa* och *C. vesicaria* * *saxatilis* hafva stundom blott 2 märken).

Hos de flesta arterna har toppaxet vanligen endast hanblommor (sällan med honblommor nedtill, då de öfriga axen äro enkönade); de nedre hafva endast honblommor. Hos 3 arter (*C. atrata*, *misandra* och *Buxbaumii*) är toppaxet vanligen akrogynt d. v. s. med honblommor i toppen: stundom har det hos dessa blott honblommor. Samma förhållande kan inträffa hos andra arter, t. ex. *C. irrigua*, *flava*, *Oederi* och *Pseudo—Cyperus*.

*) Till denna afdelning skulle äfven en form af *C. Schreberi* kunna räknas.

**) Hit kunna former af *C. paludosa* och *C. vesicaria* räknas.

- a. Honax med utdragna skaft (dock hos *C. Buxbaumii* och *C. atrata* stundom alla eller de flesta oskaftade).

Anm. Till denna afdelning skulle äfven kunna hänföras *C. distans* m. fl.

1. Fruktgömme sträfrickigt och trubbigt samt med ett kort spröt; skärmbblad utan slidor; hanax vanl. 1, stundom akrogynt; honax tätblommiga, stundom oskaftade. Strå vanl. äfven upptill bladigt. *Trachycarpæ*. 41. **gláuca**. 42. **Buxbáumii**. 43. **atrátá**.
  2. Fruktgömme glatt, afsmalnande till ett utdraget spröt; skärmbblad med utdragna slidor; hanax 1; honax mer eller mindre utdragna, stundom glesblommiga. Strå äfven upptill bladigt. *Leiocarpæ vaginata longirostrata*. 44. **ustulátá**. 45. **misandra**. 46. **capilláris**. 47. **silvática**.
  3. Fruktgömme (slutl. nedböjdt) tätnervigt glatt, afsmalnande till ett utdraget spröt; skärmbblad utan slidor; hanax 1, stundom akrogynt; honax utdragna tätblommiga. Strå äfven upptill bladigt. *Cyperoideæ (Leiocarpæ evaginata longirostrata)*. 48. **Pséudo-Cypérus**.
  4. Fruktgömme glatt, upptill trubbigt, med kort spröt; skärmbblad utan eller med korta slidor; hanax 1, sällan akrogynt; honax korta och vanl. tätblommiga. Strå ofta blott nedtill bladigt. *Leiocarpæ evaginata brevirostrata*. 49. **pallesceus**. 50. **limósa**. 51. **irrigua**. 52. **rariflóra**.
  5. Fruktgömme glatt, upptill trubbigt, med vanl. kort spröt; skärmbblad med utdragna slidor; hanax 1; honax utdragna, stundom något glesblommiga. Strå vanl. blott nedtill bladigt. *Panícea (Leiocarpæ vaginata brevirostrata)*. 53. **laxa**. 54. **lívida**. 55. **panícea**.
  6. Fruktgömme ludet och upptill trubbigt, med kort spröt; skärmbblad med utdragna slidor; hanax 1, stundom felslående; honax utdragna, smala och glesblommiga. Strå blott nedtill bladigt. *Lasiocarpæ (Digitata)*. 56. **digitátá**.
- b. Det öfversta honaxet oskaftadt (eller stundom med mycket kort skaft hos *C. hirta*, *vesicaria*, *ampullacea*, *distans*, *punctata* och *speirostachya*).

Anm. Stundom utbildas blott ett honax (t. ex. hos *C. præcox*) som kan vara skaftadt.

1. Fruktgömme glatt, med något utdraget spröt; skärmbblad mycket korta och borstlika med korta slidor; hanax 1; honax korta tjocka, något glesa och fåblommiga. Strå blott nedtill bladigt. *Pedátá*. 57. **pedátá**.
2. Fruktgömme ludet, med kort spröt; skärmbblad utan (eller hos *C. præcox* med korta) slidor; hanax 1; honax korta, tjocka och tätblommiga. Strå blott nedtill bladigt. *Montanæ**). 58. **præcox**. 59. **ericetórum**. 60. **pilulífera**. 61. **montána**. 62. **globuláris**. 63. **tomentósa**.
3. Fruktgömme glatt, med utdraget spröt; skärmbblad utdragna och bladlika med slidor (dock mycket korta sli-

*) *C. Buxbaumii*, som kunde räknas hit, skiljes lätt genom stråslidorna m. m.

dor hos *C. extensa* samt stundom äfven hos *C. flava* och *Oederi*); hanax 1, någongång akrogynt; honax korta, tjocka och rikblommiga (hos *C. distans*, *punctata* och *speirostachya* något utdragna). Strå vanl. äfven upptill bladigt. *Fulvellæ*. 64. *extensa*. 65. *Oederi*. 66. *flava*. 67. *speirostachya*. 68. *distans*. 69. *punctata*.

4. Fruktgömme glatt med vanl. utdraget spröt; skärmbblad utan slidor; hanax vanligen flera; honax tjocka, tätblommiga och vanl. utdragna. Strå bladigt, äfven upptill. (Stora och höga växter). *Vesicária**. 70. *ampullacea*. 71. *lævirostris*. 72. *vesicária*. 73. *ripária*. 74. *paludosa*.

5. Fruktgömme ludet med utdraget spröt; skärmbblad med eller utan slidor; hanax flera; honax tjocka, tätblommiga och utdragna. Strå bladigt äfven upptill. *Hirtæ*. 75. *hirta*. 76. *evolúta*. 77. *filiformis*.

1. *C. díóica* L.; honax n. jemntjockt och *tätblommigt*; fruktgömme äggformigt, tjockast nedtill; honaxfjäll ägg-runda, qvarsittande; strå vanl. sträfft. 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och löst tufvad; vanligen tvåbyggare, sällan sambyggare; fruktgömmen vanl. *utspärrade*; ax bruna. Kärrängar, teml. allmän.

— *paralléla* (Somf.); strå n. slätt; fruktgömmen föga utstående.

I fjellen; *Lpl.* h. o. d.

2. *C. pulicáris* L.; honblommor slutl. *glesa*; fruktgömme aflångt, nedåt afsmalnande; honaxfjäll äggrunda, snart affallande. 2.

Lika hög som föreg. och tätt tufvad, med kölade blad; alltid sambyggare; strå slätt; fruktgömmen slutl. *nedböjda*; ax bruna.

Kärrängar; *Göt. spr.:* Gotl. Ög. t. a. Boh. r., *Sv. spr.:* Vestm. Verml. r. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. r.

3. *C. capitáta* L.; honax n. *rundt* och *tätblommigt*; fruktgömme äggformigt, tjockast nedtill; honaxfjäll n. runda, qvarsittande. 2.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och tufvad med n. borstlika, rännformiga blad och brungrönt ax; honblommor teml. talrika, hanblommor få; alltid sambyggare; strå slätt; fruktgömmen utstående.

Kärr i fjellen; *Lpl.* mångenst., *Norrl.* Jtl. Herj. mångenst., *Sv.* Dal. r.

4. *C. nárdina* Fr.; honax *ovalt* och *tätblommigt*; fruktgömme n. äggformigt, nedtill något afsmalnande; honaxfjäll äggrunda, qvarsittande. 2.

Omkr. 2 tum hög och tätt tufvad med borstlika blad, som ofta öfverskjuta strået, och ljusbruna ax; hanblommor få och otydliga; honblommor få; n. alltid sambyggare; strå slätt; fruktgömmen upprätta. Liknar en *Kobresia*.

I fjellregionen, mycket r.; *Lpl.* Lul. Lpm., t. ex. vid Virihaure.

*) En form af *C. hirta* skulle äfven kunna räknas hit.

5. **C. pauciflora** Lightf.; honblommor något åtskilda; fruktgömme slutl. *nedböjdt*, lansettlikt; stift syllikt och långt utskjutande ur fruktgömmet; honaxfjäll lansettlika, snart affallande. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och föga tufvad, med blekgröna eller n. *hvitgula* ax; hanblommor 1—3, honblommor 2—5.

Torfkärr: *Lpl.* a., *Norrl.* t. a., *Sv.* spr.: Verml. a. Söd. r., *Göt.* spr.: Dalsl. a. Blek. r. Gotl. Öl. 0.

6. **C. microglóchin** Wahlenb.; honblommor något åtskilda; fruktgömme slutl. *nedböjdt*, lansettlikt; stift trådlikt och *föga* utskjutande; *frukt stödd af ett syllikt borst*, som långt utskjuter ur fruktgömmet; honaxfjäll lansettlika, snart affallande; blad *borstlika*. 2.

Liknar mycket föreg. art, men är lägre och mera tufvad; hanblommor omkr. 5, honblommor 4—10.

I fjellen ofvan barrskogsregionen, r.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj.

7. **C. rupestris** All.; honax n. jemntjockt eller aflångt och teml. tätblommigt; fruktgömme *upprätt*, omvänt äggformigt med kort spröt; honaxfjäll n. ovala, qvarsittande och *längre* än fruktgömmet; blad *platta* kölade. 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med teml tjock rotstock, omkr. liniebreda blad och bruna ax; blommor teml. talrika; strå trekantigt.

Hård, stenig mark i fjellen, helst ofvan barrskogsregionen; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj. mångenst.

8. **C. obtusáta** Liljebl.; honax n. jemntjockt och tätblommigt; fruktgömme n. *upprätt* och äggformigt med mycket kort spröt; honaxfjäll äggrunda—aflånga, qvarsittande och *kortare* än fruktgömmet; blad n. *borstlika* och rännformiga. 2.

Lik föreg. men med finare strån och mycket lång rotstock. Anses af F. Areschoug vara en form af *C. supina* Wahlenb.

Sandfält; *Göt.* Öland spr., t. ex. vid Runsten.

9. **C. chordorhíza** Ehrh.; alla småax bredt ovala och tätt gytrade *utan skärblad*; fruktgömme n. utstående, ovalt med vanl. kort spröt; honaxfjäll n. *äggrunda*, *lika långa* som fruktgömmet. 2, 3.

Omkr. fotshög med smal rotstock, mycket smala blad och bruna, fåblommiga ax; fruktgömme utan hinnkant; de öfre stråbladen mycket korta. Axsamlingen liknar stundom ett enkelt ax.

Kärr; *Lpl.* a., *Norrl.* t. a., *Sv.* spr.: Verml. t. a., *Göt.* Dalsl. t. a. Vg. inre Smål. Ög. spr. Kalmarl. Sk. Gotl. r.

10. **C. incurva** Lightf.; småax n. rundade och tätt gytrade *utan skärblad*; fruktgömme utstående eller *nedböjdt*, bredt äggformigt med vanl. kort spröt; honaxfjäll n. *äggrunda*, *kortare* än fruktgömmet. 2, 3.

Liknar föreg., men är vanl. blott ett par tum, sällan $\frac{1}{2}$ fot hög med mera rikblommig och *hufvudlik*, n. rund eller bredt äggformig axsamling och tjockare strån; blad ofta längre än strået. Ängsmark på hafsstränder r.; *Göt. Boh.—Sk.*

11. **C. disticha** Huds.; småax äggformiga och vanl. något åtskilda; det nedersta skärmbudet *utdraget*; fruktgömme n. upprätt, ovalt med n. utdraget spröt; honaxfjäll *äggrunda*. 2.

1—2 fot hög med tjock rotstock, något breda blad och bruna rikblommiga ax; fruktgömme med smal hinnkant. Axsamlingen är stundom något hoppyttrad.

Fuktiga ängar; *Göt. Sv. t. a.: Dalsl.—Dal. t. r., Norrl. Gestr. t. a. Hels. spr.*

12. **C. arenaria** L., *Sandstarr*; småax äggformiga och mer eller mindre åtskilda, de nedersta med teml. *utdragna* skärmbudet; fruktgömme n. utstående, äggrundt lansettlikt med utdraget spröt; honaxfjäll lansettlika *långspetsade*. 2, 3.

Omk. $\frac{1}{2}$ fot hög med mycket lång och tjock rotstock, något breda blad och ljusbruna, rikblommiga ax; fruktgömme upptill med bred hinnkant. De öfversta småaxen hafva vanligen endast hanblommor.

Sandiga stränder; *Göt. Boh. r. Hall. Sk. a. Blek. Gotl. spr. Öl. t. a. Smål. r. (vid Nissan och i skärgården) Ög. spr. vid Vettern, Vg. r. vid Venern, Sv. i skärgården r. Verml.?*

13. **C. Schrebéri** Schrank; småax *jembredt* lansettlika—*aflånga* och tätt sittande; skärmbudet *korta* eller inga; eljest som föreg. art. 2, 3.

Liknar mycket föreg. art och är föga skild, men har mörkare bruna ax och bladen föga bredare än strået. Stundom hafva småaxen hanblommor nedtil.

Sandiga ställen, ganska r.; *Göt. Öl. Blek.*

14. **C. teretiúscula** Good.; fruktgömme på båda sidor kullrigt och n. *nervlöst*, *tvärt afsmalnande* till spröt; strå trubbkantigt med kullriga sidor; blad *smala*. 2, 3.

1—2 fot hög och något tufvad med kort, teml. smalt och brunt ax; småax äggformiga och ej sammansatta; fruktgömme bredt äggformigt och n. upprätt; honaxfjäll äggrunda; stråets nedersta slidor stundom upplösande sig i trådar.

Kärr och stränder; *Göt. spr., Sv. t. a.: Verml. spr. Dal. r., Norrl. t. r., Lpl. r.*

— **crássior**; med tjockare ax och något bredare blad. Teml. r., t. ex. *Ög. Gestr.*; trol. äfven annorstädes.

15. **C. paradóxa** Willd.; fruktgömme på båda sidor kullrigt och *nervigt*, *tvärt afsmalnande* till spröt; strå trubbkantigt med kullriga sidor; blad *smala*. 1, 2.

Högre och gröfre än föreg. art och tätt tufvad, med utdraget och brunt ax; småax äggformiga och vanligen sammansatta;

fruktgömme bredt äggformigt och något utstående; honaxfjäll äggrunda, lika långa som fruktgömmet; stråets nedersta slidor upplösande sig i svarta trådar.

Kärr och stränder, helst på silur. formation: *Göt. t. r.*: Ög. spr. (på silur. form.) Hall. Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. spr.* Vestm. t. r. Ner. Dal. r., *Norrl. Gestr. Med. Jtl. r.*

16. **C. paniculata** L.; fruktgömme på ena sidan platt, på den andra kullrigt, *otydligt nervigt* och *tvärt afsmalnande* till spröt; strå hvasskantigt med platta sidor; blad breda. 1, 2.

Omkr. 2—3 fot hög och liknande föreg. art, men vanl. med mera sammansatt ax, äggformigt fruktgömme, bredt hinnkantade honaxfjäll samt de nedersta stråslidorna *fjälllika* och svarta, ej upplösta i trådar.

Kärr och sjöar, helst på silur. formation; *Göt. r.*: Sk. Öl. t. r. Gotl. Hall. Dalsl. 0, *Sv. Upl. r.*

17. **C. vulpina** L., *Räfstarr*; fruktgömme *nervigt*, på ena sidan platt, på den andra kullrigt, *småningom afsmalnande* till spröt; strå hvasskantigt med rännformiga sidor; blad breda. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög, mycket grof och tufvad, med tjockt, utdraget och *brunaktigt*, sällan något grönaktigt ax; småax äggformiga; fruktgömme större än hos de 3 föreg. arterna, äggrundt lansettlikt och slutl. utstående; honaxfjäll äggrunda, med *smal* hinnkant; stråets nedersta slidor upplösande sig i trådar.

Fukt. ängar, helst i slättbygder; *Göt. t. a.*: Vg. Boh. spr. Dalsl. r., *Sv. spr.*: Ner. t. a. Verml. Dal. r.

18. **C. muricata** L.; fruktgömme blott undertill *svagt nervigt*, på ena sidan platt och på den andra kullrigt, *småningom afsmalnande* till spröt; strå hvasskantigt med platta sidor; blad teml. breda. 2, 3.

Vanligen lägre än föreg. art och ej så grof, med kortare och vanligen *grönbrunt* ax; småax korta och n. runda; fruktgömmen (lika stora som hos föreg. art) äggformiga och slutl. *utspärrade*; honaxfjäll äggrunda, stundom långspetsade, med *bred* hinnkant; stråets nedersta slidor stundom upplösande sig i trådar.

Ängar; *Göt. Sv. t. a.*: Boh. —Dal. spr., *Norrl. spr.*: Äng. r. Vb. 0.

- * **C. divulsa** Good.; hela växten ljusgrön; ax utdraget och slutl. lutande; de nedre småaxen teml. långt åtskilda; fruktgömmen föga utspärrade.

Lundar; *Göt. r.*: Dalsl. Vg. Hall. 0, *Sv. Söd. Vestm. r.*

19. **C. tenella** Schk.; honax vanl. 2—3-blommiga och n. runda utan (eller med korta borstlika) skärmblad; fruktgömme på båda sidor kullrigt, ovalt, finnervigt och n. upprätt; honaxfjäll äggrunda, något kortare än fruktgömmet. 2, 3.

Omkr. fotshög och mycket spenslig med n. borstlika blad samt med kort rotstock och föga tufvad; strå hvasskantigt och strävt; hanblommor få och otydliga; fruktgömmen små och n. hvita; honaxfjäll svagt ljusbruna. Hela växten blekgrön, liknande följ. art.

Fuktiga skogsängar; *Lpl.* r., *Norrl.* Vb.—Med. spr. Hels. Gestr. r., *Sv.* Upl. Dal. Verml. r.

20. **C. loliacea** L.; småax runda *åtskilda*; fruktgömme aflångt, något kullrigt och nervigt; honaxfjäll ägg-runda, trubbiga och mycket korta. 1—3.

Något öfver fotshög, spenslig, smalbladig och något tufvad; honblommor 2—7 i hvarje småax; honaxfjäll genomskinliga med grön nerv.

Fukt. skogsängar; *Lpl.* t. a., *Norrl.* spr., *Sv.* spr.: Vestm. t. r., *Göt.* Ög. spr. Smål. Hall. Dalsl. r.

21. **C. tenuiflora** Wahlenb.; småax rundade eller omvändt ägggrunda och hopträngda utan skärmbblad; fruktgömme något kullrigt och aflångt, finstrimmigt och slutl. utstående; honaxfjäll ägggrunda trubbiga och föga kortare än fruktgömmet. 2, 3.

Liknar föreg. art; strå trubbkantigt och n. slätt; honblommor 4—8 i hvarje småax; honaxfjäll genomskinliga med grön nerv.

Kärr och fuktiga skogsängar, helst i fjellen; *Lpl.* t. a., *Norrl.* Jtl. Herj. Ång. Hels. r., *Sv.* Dal. Verml. r.

22. **C. remota** L.; småax aflånga, de nedre *långt åtskilda* samt med mycket *långa*, n. borstlika skärmbblad; fruktgömme nervigt och äggformigt, på ena sidan platt; honaxfjäll lansettlika, kortare än fruktgömmet. 3.

2 fot hög, ljusgrön, mycket spenslig och tufvad med rotstock; småax blekgröna och *fåblommiga*; blad mycket smala med lång borstlik spets; honaxfjäll spetsiga, hinnaktiga med grön nerv; toppax långt och sammansatt af flera småax.

Fuktiga ställen i lundar; *Göt.* r.: Sk. spr. Smål. Ög. t. r. Gotl. O, *Sv.* Söd. spr. Upl. t. r. Ner. Verml. r.

23. **C. canescens** L.; småax slutl. *oval*a och *åtskilda*; fruktgömme n. äggformigt, på ena sidan *platt*; honaxfjäll ägggrunda, något kortare än fruktgömmet. 2, 3.

Omkr. fotshög eller lägre, med teml. smala blad, och tufvad; honaxfjäll vanligen spetsiga.

a. **genuina**; småax flera och utdragna med talrika honblommor; fruktgömme med föga tydligt spröt; honaxfjäll n. helt och hållet genomskinliga och hinnaktiga; blad blågröna eller grågröna, omkr. liniebreda.

Fuktiga ställen, allmän.

b. **paludosa** (Fr.); småax något tjockare; fruktgömme med tydligt spröt; honaxfjäll blott i kanten genomskinliga, för öfrigt gulaktiga; blad grågröna.

Förekommer h. o. d., t. ex. Upl. Ög.

c. **subloliacea** (Fr.); småax få och korta med få honblommor; fruktgömmets spröt otydligt; honaxfjäll n. alldeles genomskinliga; blad blekgröna och $\frac{1}{2}$ linie breda; strå mycket spensligt. Liknar något *C. loliacea*.

I fjellen r.; *Lpl.*

d. **vitis** (Fr.); småax flera och vanl. utdragna samt teml. tjocka; honblommor talrika; de öfre småaxen stundom korta och vanl. hopträngda; fruktgömmets spröt något utdraget; honaxfjäll genomskinliga, helt och hållet eller blott i kanten; blad teml. *rent gröna*, omkr. liniebreda eller smalare; strå något groft.

Helst i fjellen, stundom utom fjellen; *Lpl. a., Norrl. spr., Sv. Dal. Verml. spr. Vestm. r., Göt. Dalsl. Smål. r.*

24. **C. microstachya** Ehrh.; småax *lansettlika* och tätt *hopträngda*; fruktgömme ovalt, på ena sidan platt; honaxfjäll äggrundt ovala, nästan lika långa som fruktgömmet. 2, 3.

Liknar mycket föreg. art, men är vanl. något högre, blekgrön eller blågrön; honaxfjäll vanl. trubbiga och föga genomskinliga, gulaktiga med hinnaktig kant. Toppaxet är vanl. olikformigt med de öfriga småaxen, jemnbredt och med få honblommor; blad smala, af omkr. $\frac{1}{2}$ linies bredd.

Gräsrika kärr; *Lpl. r., Norrl. r.: Jtl. Herj.? Gestr. 0, Sv. r.: Vestm. spr. Verml. 0, Göt. Vg. Ög. Smål. Sk. r.*

— **hélvola** (Blytt); alla axen vanl. n. likformiga; toppax vanl. med talrika honblommor; blad omkr. liniebreda.

Kärr r.; *Lpl., Norrl. Vb. Herj., Sv. Upl. Söd., Göt. Smål. Boh.* — Troligen äfven annorstädes.

25. **C. norvégica** Willd.; småax *oval*a och *åtskilda*; fruktgömme ovalt eller n. klotrundt, på båda sidor *kullrigt*; honaxfjäll äggrundt ovala och vanl. lika långa som fruktgömmet, sällan föga kortare. 2, 3.

Liknar mest *C. canescens*, men är gulgrön med tjockare småax; blad omkr. liniebreda; honaxfjäll vanl. trubbiga, gulaktiga och i kanten föga genomskinliga.

Kärr nära hafvet; *Norrl. Vb. Ång. Gestr. r., Sv. t. r., Göt. Ög. Smål. t. r. Öl. Blek. Boh. r.*

26. **C. elongata** L.; småax talrika, aflånga och åtskilda; fruktgömme nervigt, aflångt—lansettlikt, på ena sidan n. platt och på den andra svagt kullrigt; honaxfjäll n. utan hinnkant, äggrunda och hälften kortare än fruktgömmet. 2, 3.

2—3 fot hög, med långa, omkr. liniebreda (eller ännu bredare) ljusgröna och sträfvä blad och ljusbruna ax; strå hvasskantigt och sträfft; honaxfjäll vanl. trubbiga.

Fukt. ängar; *Göt. t. r.: Hall. Sk. Kalmarl. spr.: Ög. t. a., Sv. spr.: Ner. t. a. Verml. Dal. t. r., Norrl. t. r.: Gestr. Hels. spr.*

27. **C. glareosa** Wahlenb.; småax få, ovala och hopträngda; fruktgömme svagt nervigt och äggformigt,

på ena sidan platt och på den andra kullrigt, samt med mycket *kort* spröt; honaxfjäll med *smal* hinnkant, äggrundt ovala och lika långa som fruktgömmet. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med korta, n. borstlika och icke sträfva blad och ljusbruna ax; strå trubbkantigt och slätt; honaxfjäll vanl. trubbiga.

Grusiga stränder vid Bottn. viken och Östersjön; *Norrl. r.*: Gestr. spr., *Sv. Upl. spr.*, *Göt. Ög. r.*

28. **C. heleonastes** Ehrh.; småax få, ovala och hopträngda; fruktgömme n. nervlöst, äggformigt aflångt och n. trekantigt (eller på ena sidan platt och på den andra kullrigt) med något utdraget spröt; honaxfjäll med *bred* hinnkant, äggrundt ovala och föga kortare än fruktgömmet. 2, 3.

Omkr. fotshög med långa, omkr. $\frac{1}{2}$ linie breda och något sträfva blad och mörkbruna ax; strå hvasskantigt och något strävt; honaxfjäll vanl. spetsiga.

Djupa kärr; *Lpl. spr.*, *Norrl. Jtl. Ång. Hels. r.*, *Sv. r.*: Vestm. flerst.

29. **C. lagopína** Wahlenb.; småax få, ovala och hopträngda; fruktgömme svagt nervigt och äggformigt, på ena sidan platt och på den andra kullrigt, med utdraget spröt; honaxfjäll n. *utan* hinnkant, äggrunda och kortare än fruktgömmet. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med korta, omkr. $\frac{1}{2}$ linie breda och något sträfva blad och mörkbruna ax; strå trubbkantigt och n. slätt; honaxfjäll vanl. trubbiga.

Något fuktig ängsmark, teml. högt upp i fjellen; *Lpl. a.*, *Norrl. Jtl. Herj. spr.*, *Sv. Dal. r.*

30. **C. echináta** Murr., *Piggstarr*; småax teml. få och slutl. rundade, åtskilda eller stundom något hopträngda; fruktgömme svagt nervigt, på ena sidan platt och på den andra svagt kullrigt, äggrundt—lansettlikt; honaxfjäll hinnkantade, äggrundt ovala och hälften kortare än fruktgömmet. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög med långa och vanl. smala, något sträfva och ljusgröna blad samt vanl. ljusgröna ax; strå trubbkantigt och n. slätt; honaxfjäll vanl. trubbiga. *C. stellulata* Good.

Fuktiga ställen; *Göt. Sv. a.*: *Gotl. t. r.*, *Norrl. t. a.*, *Lpl. r.*

31. **C. leporína** L., *Harstarr*; småax teml. få, omvänt äggrunda och hopträngda; fruktgömme nervigt, på ena sidan platt, samt äggrundt lansettlikt; honaxfjäll bredt hinnkantade och äggrunda eller äggrundt lansettlika, lika långa som fruktgömmet. 2, 3.

Fotshög eller något högre, med långa och teml. breda, sträfva

och ljusgröna blad och vanl. ljusbruna ax; axsamling vanl. utdragen; honaxfjäll vanl. spetsiga, stundom n. silfverhvita.

Ängsbackar, allmän: *Lpl.* r. *Vb.* r.? *Jtl.* spr.

— **festiva** (Dew.); småax mörkbruna, tätt gyttrade i ett hufvudlikt ax; honaxfjäll äggrunda trubbiga.

I fjellregionen; *Lpl.* h. o. d.

32. **C. bicolor** All.; småax få och aflånga; fruktgömme svagt nervigt och hoptryckt, mycket trubbigt och glatt; honaxfjäll ovala trubbiga, *svartröda* med grön nerv, lika långa som fruktgömmet eller föga kortare. 2, 3.

Omkr. fingerhög och tufvad med något krypande rotstock och smala blad; strå trubbkantigt och n. slätt, upptill lutande; småax tätblommiga, stundom skaftade; toppax vanl. med hantblommor nedtill. Liknar något *C. rigida*.

I fjellen, mycket r.; *Lpl.*, *Norrl.* Herj.

Ann. **C. rufina** Drej., som stundom har längre blomskärmar och bågböjdt strå samt toppaxet bestående af endast hantblommor, synes blott vara en form af nyss beskrifna art.

33. **C. rigida** Good.; fruktgömme nervlöst; blad platta, mycket *bredare* än strået; strå n. hvasskantigt; stråslidor ej upplösande sig i trådar, alla eller de flesta med utbildad bladskifva; honaxfjäll n. lika breda som fruktgömmet samt med otydlig eller smal nerv. 2, 3.

Föga tufvad med *styft* och upprätt, mer eller mindre strävt strå och vanl. något krypande rotstock med grenskott; honax *korta* (sällan tumslånga) jemntjocka eller aflånga—klubblika, stundom n. klotrunda, de flesta oskaftade; fruktgömme vanl. äggrundt—aflångt och kullrigt; honaxfjäll *svartaktiga* (stundom *svartröda*), vanl. lika långa som fruktgömmet och oftast trubbiga; skärmbblad vanl. korta och smala, det nedersta med slidlikt omfattande (ofta svarta) bladöron; hanax vanl. ett. I lägre trakter mer än fotshög med något slaka blad, högre upp på fjellen lägre, ofta blott fingerhög, med styfva blad.

Torra steniga ställen i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* *Jtl.* Herj. t. a., *Sv.* Dal. r.

— **elytróides** (Fr.); det nedersta skärmbladet öfverskjutande stråets topp, stundom med hopväxta bladöron; fruktgömme sträfprickigt.

Lpl. *Norrl.* *Vb.*; mycket r.

34. **C. acúta** L.; fruktgömme nervigt; blad platta, *mycket bredare* än strået; strå hvasskantigt; stråslidor ej upplösande sig i trådar, alla eller de flesta med utbildad bladskifva; honaxfjäll smalare än fruktgömmet, med smal medelnerv. 2, 3.

Tufvad och oftast med grenskott samt vanl. 2—3 fot hög; honax utdragna, 1—2 tum långa och oftast jemntjocka; de nedre stundom skaftade; fruktgömme vanl. ovalt och kullrigt, stundom

dom med föga tydliga nerver; honaxfjäll vanl. svartaktiga, stundom bruna, vanl. längre än fruktgömmet och oftast spetsiga; det nedersta skärmbudet vanl. bredt och ofta öfverskjutande stråets topp, med åtskilda, ofta otydliga bladöron; hanax vanl. flera.

Former, helst förekommande utom fjellen, med *slaka* blad:

a. **genuina**; blågrön; strå strävt: honaxfjäll vanl. spetsiga och något längre än det med flera, vanligen föga tydliga nerver försedda fruktgömmet.

Omkr. 2—3 fot hög med lutande topp; hanax vanl. flera; honax 1—2 tum långa, de nedre teml. kort skaftade; honaxfjäll svartaktiga; skärmbudet breda.

Stränder och fuktiga ängar; *Göt. a.: Gotl. t. r., Sv. a., Norrl. spr.*

b. **personata** (Fr.); gulgrön; strå föga strävt; honaxfjäll spetsade och längre än fruktgömmet.

Omkr. 2 fot hög med lutande topp; hanax vanl. flera; honax 1—2 tum långa och teml. smala, de flesta skaftade och hängande; honaxfjäll bruna; skärmbudet breda.

Göt. Sv. h. o. d.

c. **prolixa** (Fr.); blågrön; strå strävt; honaxfjäll långspetsade, mycket längre än fruktgömmet.

Omkr. 3 fot hög med lutande topp; hanax vanl. flera; honax omkr. 2 tum långa, de flesta långt skaftade och hängande; honaxfjäll svarta eller svartröda; skärmbudet breda.

Göt. Sk. Hall. Blek. Smål. Ög. t. r., Sv. Söd. Upl. spr. Vestm. Ner. r., Norrl. Gestr.—Ång. r.

d. **tricostata** (Fr.); rent grön; strå strävt; honaxfjäll oftast trubbiga och vanl. kortare än det med 3 upphöjda nerver försedda fruktgömmet.

Omkr. 2 fot hög med *styft* strå, hanax vanl. flera; honax omkr. 1 tum långa, de nedre kort skaftade; honaxfjäll svartaktiga; skärmbudet vanl. breda. Stundom smalbladig och liknande *C. vulgaris*.

Göt. Blek.—Ög. r., Sv. Upl. r.

Nordiska former med *stela* blad, styft strå och smala skärmbudet:

e. **vacillans** (Drej.); strå mycket *strävt*; honaxfjäll spetsiga, mycket *längre* än det otydligt nerviga och prickiga fruktgömmet.

Omkr. fotshög med korta blad; hanax vanl. flera; honax oskaftade; honaxfjäll svartaktiga med föga tydlig nerv; märken (enligt Hartman) stundom tre.

Kärr i fjellen, r.; *Lpl., Norrl. Jtl.*

f. **limula** (Fr.); strå mycket *strävt*; honaxfjäll vanl. trubbiga och kortare än det otydligt nerviga fruktgömmet.

Blekgrön och omkr. fotshög eller högre; hanax vanl. ett; honax omkr. en tum långa, de nedre stundom något skaftade; honaxfjäll svartaktiga med föga tydlig nerv.

Kärr, r.; *Lpl., Norrl. Vb. Herj.*

g. **hyperborea** (Drej.); strå nästan *slätt*; honaxfjäll antingen trubbiga och något kortare än det otydligt nerviga fruktgömmet eller spetsiga och längre.

Blekgrön och omkr. fotshög; hanax vanl. ett; honax omkr.

en tum långa och n. oskaftade; honaxfjäll svartbruna, ofta med mycket tydlig nerv.

Kärr i fjellen r.; *Lpl.*, *Norrl.* Herj.

35. **C. stricta** Good.; fruktgömme nervigt; blad platta, föga bredare än strået; strå hvasskantigt; stråslidor upplösande sig i trådar, de nedersta utan utbildad bladskifva; honaxfjäll smalare än fruktgömmet med smal medelnerv. 2, 3.

Omr. 2 fot hög, med styft upprätt strå och slaka blad, samt bildande hårda tufvor; honax utdragna (mer än tumslånga), n. jemntjocka, vanl. oskaftade; fruktgömme vanl. ovalt och plattadt; honaxfjäll svartaktiga, något kortare än fruktgömmet och kortspetsiga; skärmbblad sällan öferskjutande stråets topp, de öfre vanl. smala, det nedersta vanl. bredare och föga omfattande; hanax vanl. flera.

a. **genuina**; blågrön, utan grenskott; strå strävt; honax tjocka, fruktgömme tydligt nervigt och vanl. plattadt.

Kärr och stränder; *Göt. Sv.* t. a.: Boh.—*Verm.* spr. Dal.?, *Norrl.* Gestr. spr. Hels. t. r.

b. **turfösa** (Fr.); mörkare grön, ofta med grenskott; strå n. slätt; honax smala; fruktgömme otydligt nervigt och på ena sidan något kullrigt.

Torfkärr t. r.; *Göt.* Hall. Boh. Ög., *Sv.* Söd. Upl. Ner. Dal., *Norrl.* Gestr.—Äng.

36. **C. cæspitosa** L. (enl. Fr.), *Tufstarr*; fruktgömme nervlöst; blad platta, föga bredare än strået; strå hvasskantigt; de nedre stråslidorna upplösande sig i trådar och vanligen utan utbildad bladskifva; honaxfjäll smalare än fruktgömmet, med smal medelnerv. 1, 2.

I början fotshög, slutl. dubbelt högre, ljusgrön med styft, spensligt och upprätt strå och slaka blad, starkt tufvad och sällan med grenskott; honax teml. korta (inmot tumslånga eller kortare) och n. jemntjocka, vanl. oskaftade; fruktgömme ovalt och kullrigt; honaxfjäll svartaktiga, föga kortare än fruktgömmet och n. trubbiga; skärmbblad mycket smala och korta; hanax vanligen ett.

Ängar; *Sv.* Ner. Vestm. Upl. Söd. t. a., *Göt.* Boh. r. Sk. t. r. Ög. t. a. utom i skogsbygden. — Öfriga uppgifna ställen äro i allmänhet tvifvel underkastade. Att denna art saknas eller är sällsynt i de vestra och norra landskapen, är teml. visst.

37. **C. vulgaris** Fr.; fruktgömme nervigt; blad vanl. rännformiga och föga bredare än strået, stundom platta och bredare; strå hvasskantigt; stråslidor icke upplösande sig i trådar, alla eller de flesta med utbildad bladskifva; honaxfjäll vanl. föga smalare än fruktgömmet, med smal medelnerv. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ —2 fot hög och mörkt blågrön, med styft och upprätt

strå samt slaka blad, starkt tufvad och oftast med grenskott; honax antingen utdragna (tumslånga eller något deröfver) och n. jemntjocka eller korta och tjocka, stundom n. runda, vanl. oskaftade; fruktgömme vanl. ovalt och något kullrigt; honaxfjäll svartaktiga eller bruna, föga längre eller stundom kortare än fruktgömmet, antingen trubbiga eller kortspetsiga; skärmbblad smaka, det nedersta något bredare, sällan öferskjutande stråets topp; hanax vanligen ensamt.

Anm. Bredbladigare former häraf kunna med svårighet skiljas från *C. acuta*.

Fuktiga ängar, skogar och berg, allmän.

- * **C. juncella** (Th. Fr.); blad slutl. trådlikt hoprullade; honax smala; strå spensligt; de nedre stråslidorna vanligen bladlösa.

Lpl. a., *Norrl.* a.?, *Sv.* spr., *Göt.* r.: Boh. Vg. Blek. Gotl. 0.

38. **C. aquátilis** Wahlenb., *Vattenstarr*; fruktgömme nervlöst; blad rännformiga, vanl. breda och något plattade; strå vanl. *trubbkantigt* och slätt; stråslidor ej upplösande sig i trådar, alla bladbärande; honaxfjäll smalare än fruktgömmet, vanligen med bred medelnerv. 2, 3.

1—5 fot hög och blågrön med styft upprätt strå och slaka blad, stundom med grenskott; fruktgömme vanl. bredt ovalt och plattadt; honaxfjäll brungröna och kortare än fruktgömmet, vanl. trubbiga; skärmbblad breda och vanl. öferskjutande stråets spets; hanax vanl. flera; honax vanligen utdragna, omkr. 2 tum långa, och smala, ofta upptill klubblika, de nedre ofta skaftade.

Stränder; *Lpl.* a.?, *Norrl.* spr., *Sv.* spr.: Verml. t. r. Vestm. r. Ner. 0, *Göt.* Ög. t. r. Smål. r. Blek.?

- **boreális** (Lang); blad teml. smala och vanl. plattade; strå n. slätt; honax vanl. korta (omkr. tumslånga), stundom ovala (sällan upptill klubblika), de nedre sällan skaftade; honaxfjäll oftast något spetsiga.

Omkr. fotshög med något styfva och teml. korta blad.

Helst i fjelltrakter; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. Herj. Vb. Ång. r.

- * **C. arcuata** (C. P. Læst.); blad mycket smala och rännformigt hoprullade; strå upptill strävt; honax långa och smala samt upptill klubblika, de nedre skaftade; honaxfjäll trubbiga med teml. smal nerv.

Omkr. 2 fot hög med mycket långa blad.

I fjellen, mycket r.; *Lpl.* Torn. Lpm. (C. P. Læstadius).

39. **C. maritima** Müll.; fruktgömme otydligt nervigt; blad platta och mycket bredare än det n. trubbkantiga strået; de nedersta stråslidorna upplösande sig i trådar samt utan utbildad bladskifva; honaxfjäll föga smalare än fruktgömmet. 3.

1—1½ fot hög och gulgrön eller snart blekgul, stundom

med grenskott; strå styft och slätt med lutande topp och styfva blad; honax *mycket tjocka* och jemntjocka eller aflånga samt vanl. kortare än skaften; fruktgömmen vanl. bredt äggformigt och kullrigt; honaxfjäll rundade—ovala och trubbiga, vanl. betydligt kortare än den långt utskjutande medelnerven; skärmbblad breda med omfattande bladöron; hanax vanl. 2.

Hafsstränder; *Göt. Boh. t. r., Norrl. Vb. r.*

40. **C. salina** Wahlenb.; fruktgömmen otydligt nervigt; blad platta och omkr. dubbelt bredare än det vanl. trubbkantiga strået; de nedre stråslidorna ej upplösande sig i trådar samt utan utbildad bladskifva; honaxfjäll föga smalare än fruktgömmen. 3.

Lika hög som föreg. art och ljusst blågrön, ofta med grenskott; strå styft, upprätt och vanl. slätt; blad teml. styfva; honax teml. smala, omkr. tumslånga, n. jemntjocka eller aflånga samt längre än skaften; fruktgömmen bredt äggformigt och kullrigt; honaxfjäll brunaktiga eller svartröda, utdraget äggrunda med vanl. ej långt utskjutande medelnerv samt n. lika långa som fruktgömmen; skärmbblad breda, stundom med slidlik bas; hanax 1 eller 2. Liknar något *C. acuta* eller *C. glauca*.

Hafsstränder; *Göt. Boh. t. r. Hall. r.*

41. **C. glauca** Scop.; fruktgömmen nervlöst och slutl. rundadt kullrigt; stråslidor ej upplösande sig i trådar, alla med utbildad bladskifva. 2, 3.

1—2 fot hög och blågrön med hvasskantigt och åtm. upptill stråft strå och platta, omkr. liniebreda blad; alla honaxen åtskilda och vanl. jemntjocka, alltid *skaftade*; fruktgömmen ovalt; honaxfjäll något smalare än fruktgömmen och stundom något längre, äggrunda, grönaktiga, bruna eller svartaktiga med vanl. bred och stundom utlöpande nerv. Står temligen nära följ. art.

Fukt. ångar; *Göt. t. a.: Vg. spr. Boh. Dalsl. r., Sv. Söd. Upl. t. a. Vestm. spr. Ner. t. r. Verml. r., Norrl. Gestr. spr. Hels. Ång. r., Lpl. r.*

42. **C. Buxbaumii** Wahlenb.; fruktgömmen nervigt och slutl. trekantigt eller på ena sidan platt och på den andra kullrigt; stråslidor *upplösande sig i trådar*, de nedersta utan utbildad bladskifva. 2, 3.

Blågrön och omkr. 2 fot hög, med hvasskantigt, åtm. upptill stråft strå och teml. smala, platta blad; ax mer eller mindre utdragna, de öfre tätt sittande och *oskaftade*, det nedersta något aflägsnadt och stundom skaftadt; fruktgömmen vanl. bredt ovalt samt bredare än de brunaktiga, n. äggrunda och spetsiga axfjällen.

Fukt. ångar och stränder; *Lpl. spr., Norrl. r.: Med.?, Sv. r.: Upl. spr. Söd. t. r., Göt. r.: Ög. t. r. Hall.?*

- **alpicola**; ax vanl. korta och ovala, det nedersta sällan skaftadt; honaxfjäll n. lika breda som fruktgömmen, ovala och *trubbiga*, mörkbruna eller svartaktiga med föga tydlig, ej utlöpande nerv; det nedersta skärmbbladet smalt och teml. kort.

Omkr. fotshög med något breda blad.

I fjellen h. o. d.

43. **C. atráta** L.; fruktgömme otydligt nervigt och slutl. trekantigt (eller på ena sidan platt och på den andra kullrigt), stundom något hoptryckt; stråslidor ej upplösta i trådar, alla med bladskifva. 2.

Ljusgrön med hvasskantigt och vanl. slätt (stundom upptill något strävt) strå; ax tätt sittande, mer eller mindre skaftade; fruktgömme vanl. ovalt, stundom aflångt; skärmbblad sällan öfverskjutande stråets topp.

a. **genuína**; ax vanl. aflånga, de flesta *skaftade*; honaxfjäll lika breda som fruktgömmet och vanl. längre, äggrunda och *spetsiga* samt svartröda (stundom svarta eller mörkbruna); det nedersta skärmbbladet vanl. något bredt.

1—2 fot hög med breda blad; strå upptill lutande och vanl. långt upptill bladigt; ax vanl. större än hos öfriga former af denna art.

Fuktig ängsmark, helst i lägre fjelltrakter; *Lpl. a., Norrl. Jtl. Herj. t. a. i fjellen, Sv. Verml. r.*

b. **nigra** (All.); ax ovala, alla eller de flesta *oskaftade*; honaxfjäll lika breda och n. lika långa som fruktgömmet, ovala trubbiga och svarta; skärmbblad smala och korta.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med breda blad; strå styft och upprätt, vanl. långt upp bladigt.

I fjellregionen, mycket r.; *Lpl., Norrl. Jtl.*

c. **subnigra**; ax ovala—rundade, alla eller de flesta *oskaftade*; honaxfjäll något smalare och kortare än fruktgömmet, ovala trubbiga och svarta; skärmbblad smala och korta.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög; sällan högre, med teml. breda blad; strå styft upprätt och vanl. långt upp bladigt.

I fjellen ofvan barrskogsregionen; *Norrl. Jtl. Herj. r.*

d. **alpína** (Sw.); ax vanl. rundade, alla eller de flesta *oskaftade*; honaxfjäll något smalare och ofta dubbelt kortare än fruktgömmet, ovala trubbiga och svarta; skärmbblad smala och korta.

Omkr. fotshög eller lägre med vanl. *smala* blad; strå styft upprätt, spensligt och vanl. upptill bladlöst; fruktgömme oftare trekantigt än hos de föreg. formerna (af denna art) samt med tydligare spröt; ax mindre än hos dessa former.

Helst i lägre fjelltrakter; *Lpl. a., Norrl. Jtl. Herj. spr. Vb. —Med. r., Sv. Dal. r.*

44. **C. ustuláta** Wahlenb.; fruktgömme nervlöst, ovalt och hoptryckt, slätt och upptill hopdraget mot sprötet; honax *ovala tätblommiga*; honaxfjäll smalare och vanl. längre än fruktgömmet, äggrundt lansettlika och spetsiga, svarta utan hinnkant samt med otydlig nerv; skärmbblad korta syllika och vanl. svarta. 2.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och ljusgrön, upptill lutande, föga tufvad, men med grenskott; strå trubbkantigt, slätt och vanl. ända upptill bladigt; blad platta, teml. breda och föga sträfva; honax tjocka och närmade samt hängande, vanl. tre; toppax vanl. kort och

tjockt, stundom akrogynt; axskäft n. hårfina; frukter sällan (aldrig?) mognande. Liknar *C. atrata*.

Sumpiga ställen i fjellen; *Lpl. Norrl. Jtl. Herj. t. a.*

45. **C. misandra** R. Br.; fruktgömme nervlöst, äggrundt lansettlikt och något hoptryckt (eller på ena sidan platt och på den andra kullrigt med upphöjd ås), upptill fintandadt och afsmalnande till spröt; honax *af-långa—lansettlika tätblommiga*; honaxfjäll lika breda som fruktgömmet, men kortare och äggrunda—ovala trubbiga, *bruna* och smalt hinnkantade, med föga tydlig nerv; skärmbblad korta syllika och ofta bruna. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och ljusgrön samt upptill lutande, starkt tufvad utan grenskott; strå trubbkantigt, slätt och upptill med korta blad; de nedre bladen platta, teml. breda och sträfva; honax teml. tjocka och hängande, vanl. 3—4, de öfre närmade; toppax n. alltid akrogynt; axskäft hårfina.

Högt upp i fjellen, helst i fjellregionen, på teml. sumpig mark; *Lpl. r.*

46. **C. capillaris** L.; fruktgömme nervlöst, aflångt och trekantigt; honax n. jemntjocka eller aflånga *glesblommiga*; honaxfjäll lika breda som fruktgömmet, men betydligt kortare, omvänt äggrunda och *trubbiga*, till största delen hinnaktiga och genomskinliga, med grön nerv; skärmbblad vanl. smala, teml. korta. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, ljusgrön och tätt tufvad, utan grenskott; strå lutande; blad teml. smala; honax ofta hängande, smala och små, de öfre närmade, alla med långa hårfina skäft.

Fukt. ängar; *Lpl. t. a., Norrl. spr., Sv. spr.: Vestm. t. r. Verml. blott i n. delen, Göt. Ög. mångenst. Gotl. spr. Öl. Kalmarl. Blek. r. Sk.? Boh. r. Vg. r.?*

47. **C. silvatica** Huds., *Lundstarr*; fruktgömme nervlöst och tapplikt trekantigt; honax jemntjocka *glesblommiga*; honaxfjäll smalare än fruktgömmet och föga kortare, lansettlika *sydspetsade* och hinnaktiga med grön nerv; skärmbblad långa. 2.

Omkr. fotshög, ljusgrön och tufvad med grenskott; strå lutande; blad teml. breda; honax hängande, smala och långa, glest sittande på fina skäft.

Lundar, helst i ekskog; *Göt. r.: Gotl. a. Öl. t. a. Sk. spr. Dalsl. Ö., Sv. Ner. r.*

48. **C. Pséudo-Cypérus** L.; fruktgömme *starkt* och tätt *nervigt*, äggrundt lansettlikt, på båda sidor kullrigt med upphöjd ås (eller n. trekantigt), samt med djupt klufvet spröt; honax jemntjocka; honaxfjäll föga kortare än fruktgömmet, syllika och gröna; skärmbblad breda och långa. 2, 3.

2—3 fot hög och grof, ljusgrön och tufvad; strå styft upp-rätt, hvasskantigt och sträft; blad mycket (omkr. 2 linier) breda; honax ofta hängande, stora, tjocka och närmade, med trådlika skaft. Liknar något *C. vesicaria*.

Kärr och stränder; Göt. r.: Sk. Ög. spr., Sv. Söd. Upl. spr. Vestm. r. Ner. t. r., Norrl. Gestr. r.

49. **C. pallescens** L.; fruktgömme nervlöst, ovalt och kullrigt; honax aflånga—ovala; honaxfjäll lika breda och långa som fruktgömmet, äggrunda och spetsiga, n. *genomskinliga* med grön nerv; skärmbblad n. slidlösa. 2, 3.

Omkr. en fot hög och ljusgrön, med omkr. liniebreda och mjuka blad; det nedersta skärmbbladet bredt; honax teml. närmade till hvarandra och vanligen hängande.

Ängar och lundar a.: Lpl. och i fjellen t. r.

50. **C. limósa** L., *Dystarr*; fruktgömme nervigt aflångt, på båda sidor kullrigt och n. hoptryckt utan upphöjda åsar; honax aflånga—ovala; honaxfjäll lika breda och långa som fruktgömmet, stundom något längre, *äggrunda* och n. trubbiga, *rödbruna* och *ogenomskinliga* med vanl. grön, teml. bred och ofta något utlöpande nerv; skärmbblad med mycket korta slidor. 2, 3.

Omkr. fotshög och grågrön, med hvasskantigt och åtm. upp-till sträft strå och platta, omkr. $\frac{1}{2}$ linie breda och sträfvblad; det nedersta skärmbbladet smalt och nående till hanaxet; honax närmade intill hvarandra, vanligen 2, hängande; hanax stundom akrogynt.

Kärr, teml. allmän: Blek. Gotl. r. Öl. 0.

51. **C. irrigua** Sm.; fruktgömme otydligt nervigt, bredt ovalt, på båda sidor kullrigt med upphöjd ås; honax n. jemntjocka eller aflånga; honaxfjäll något smalare och längre än fruktgömmet, från äggrund bas utdragna och *sylspetsade* (stundom kortspetsiga), *rödbruna* och *ogenomskinliga* med utlöpande, mer eller mindre tydlig nerv; skärmslidor korta. 2, 3.

Liknar föreg. art, men är mera rent grön och ofta lägre med n. slätt strå och omkr. en linie breda, n. släta blad; det nedersta skärmbbladet ofta bredt och stundom öfverskjutande hanaxet; honax närmade och hängande, ofta 3; hanax stundom akrogynt.

Kärr; Lpl. Norrl. a., Sv. t. a., Göt. spr.: Dalsl. Hall. Sk. Blek. r. Vg. r.? Öl. Gotl. 0.

52. **C. rariflóra** Sm.; fruktgömme aflångt; honax *glesblommiga*; honaxfjäll n. lika långa och lika breda som fruktgömmet, *svartbruna* med något utlöpande nerv; skärmbblad med något utdragna slidor; eljest som föreg. art. 2, 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och något blågrön eller ljusgrön med

trubbkantigt och slätt strå samt korta och släta blad; det nedersta skärmblandet smalt och knappt nående hanaxet; honax åtskilda, små och hängande, vanl. 2; hanax teml. kort.

Kärr i fjellen, helst i björkregionen; *Lpl. spr.*, *Norrl. Jtl. Herj. r.*

53. **C. laxa** Wahlenb.; fruktgömmen otydligt nervigt, äggformigt aflångt, på ena sidan platt och på den andra kullrigt med upphöjd ås; honax n. jemntjocka och något glesblommiga; honaxfjäll lika breda och långa som fruktgömmen, äggrunda trubbiga samt rödbruna och ogenomskinliga med smal och ej utlöpande nerv; honaxskaft långt utskjutande ur de uppblåsta slidorna. 2, 3.

Omkr. fotshög och blekgrön med grenskott och icke tufvad; strå spensligt och nedböjdt samt trubbkantigt och slätt; blad smala platta, teml. långa och upptill sträfvä; det nedersta skärmblandet teml. smalt, ej nående till det öfre honaxet; honax vanl. 2, hängande och teml. långt åtskilda, något större än hos föreg. art, som denna mycket liknar; hanax långt och smalt; axskaft n. hårfina; fruktgömmens spröt mycket kort.

Kärr i fjelltrakter; *Lpl. flerst. t. r.*, *Norrl. Jtl. Herj. r.*

54. **C. livida** Willd.; fruktgömmen n. nervlöst, äggformigt trekantigt och stundom något hoptryckt; honax jemntjocka, något glesblommiga; honaxfjäll lika breda som fruktgömmen och något kortare, ovala—äggrunda och trubbiga, rödbruna och i kanten smalt hinnaktiga, eljest ogenomskinliga med grön, bred och ej utlöpande nerv; axskaft föga utskjutande ur de icke uppblåsta slidorna. 2, 3.

Omkr. fotshög och blekt blågrön, något tufvad, stundom med grenskott; strå upprätt, trubbkantigt och slätt; blad smala inrullade, långa och släta; det nedersta skärmblandet stundom bredt och ofta öfverskjutande stråets topp; honax vanl. 2, upprätta och närmade; hanax vanl. kortskaftadt; fruktgömmens spröt mycket kort. Stundom finnes hos denna och följ. art ett långskaftadt honax från stråets bas.

Djupa kärr; *Lpl. spr.*, *Norrl. Sv. t. r.*, *Göt. Ög. Smål. Vg. r.*

55. **C. panicea** L.; fruktgömmen mera uppblåst och otydligt nervigt samt stundom betydligt längre än axfjällen; blad platta, något mörkare och bredare (än hos föreg. art) samt något sträfvä; skärmbland kortare med något uppblåsta slidor och 2 mera åtskilda (stundom 1) honax; hanax långskaftadt; — eljest som föreg. art. 2, 3.

Fuktiga ängar, allmän: *Lpl. spr.*

— **sublivida** (Hartm.); ax och fruktgömmen dubbelt min-

dre; blad och skärmblad dubbelt smalare, de senare 2—3 gånger längre än axskäftet.

Göt. Sk. r. (Lektor P. Olsson), Sv. Söd. Upl. r. (enl. Hartman).

- * **C. sparsiflora** Fr.; afviker genom föga uppblåst och något plattadt, stundom tydligt nervigt och aflångt fruktgömmen med tydligare spröt, ej hinnkantade honaxfjäll, rent gröna samt bredare och föga sträfvade blad; axskäftet mera utskjutande ur de starkt uppblåsta slidorna; skärmblad vanl. mycket kortare; hanax ofta nedböjdt och vanl. längre skäftadt.

Kärrängar; *Lpl.* a., *Norrl.* t. a., *Sv.* spr., *Göt.* Ög. t. r. Smål. spr. Sk. Dalsl. r. Vg. r.?

56. **C. digitata** L.; fruktgömmen trekantigt, omvänt äggformigt med en svag nerv på hvarje sida; skärmslidor utan eller med ett kort ämne till bladskifva; honaxfjäll lika breda som fruktgömmen; rot tufvad utan grenskott, med mer eller mindre utdragen rotstock. 1, 2.

a. **genuina**; axskäftet långt utskjutande ur den vanl. rödbruna slidan; det nedre axet vanl. långt skildt från de öfre, som vanl. öfverskjuta hanaxet; honaxfjäll brunröda med föga tydlig nerv, omvänt ägggrunda, trubbiga eller tvärhuggna, upptill genomskinliga och hinnaktiga, samt *lika långa* som fruktgömmen; strå trubbkantigt och slätt; blad rent gröna.

Omkr. fotshög eller lägre.

Berg och steniga lundar; *Göt.* mångenst.: Blek. Boh. t. r., *Sv.* t. a.: Dal. r., *Norrl.* spr.: Vb.?, *Lpl.* r.

b. **pallens** (Frist.); axskäftet teml. långt utskjutande ur den blekgröna; i kanten bruna slidan; ax vanl. närmade; honaxfjäll blekbruna med tydlig grön nerv; blad ljusgröna; eljest som föreg. form.

Fjelltrakter; *Norrl.* Jtl. Herj. Ång. Med. r.

c. **pediformis** (C. A. Mey.); honaxfjäll omvänt ägggrunda och trubbiga eller ovala och kortspetsiga, i kanten vanl. hinnaktiga; strå hvasskantigt och sträft; blad blågröna och sträfvade; omkr. fotshög eller något högre; eljest som föreg. form.

Något fuktiga ängar; *Norrl.* Jtl. r.

d. **ornithopodioides** (Kindb.); axskäftet teml. långt utskjutande ur den blekgröna, i kanten bruna slidan; ax vanl. närmade; honaxfjäll blekbruna med tydlig grön nerv, i kanten vanl. hinnaktiga samt vanl. trubbiga, stundom kortspetsiga, betydligt kortare än fruktgömmen; strå och blad som hos hufvudformen.

Berg; *Göt.* Ög. r., t. ex. på Omberg (förf.); trol. äfven anorstädes.

- * **C. ornithopoda** Willd.; axskäftet föga utskjutande ur den ljusbruna slidan; ax närmade; honaxfjäll ljusbruna med föga tydlig nerv och upptill genomskinliga, omvänt ägggrunda och trubbiga med kort udd samt betydligt kortare än fruktgömmen; strå trindt och slätt; blad ljusgröna.

Till alla delar något mindre än de föreg. formerna.

Berg, lundar och något fuktiga ängar; *Lpl.* r., *Norrl.* Jtl. t. r. Ång. Herj. r., *Sv.* r.: Upl. Vestm. 0, *Göt.* Gotl. a. Öl. Smål. r. Ög. mångenst. helst på silur. formation.

57. **C. pedáta** Wahlenb.; fruktgömme nervlöst och n. klotrundt eller äggformigt samt n. tvärt hopdraget mot sprötet; honax rundade—ovala; honaxfjäll betydligt kortare än fruktgömmet, bredt äggrunda trubbiga, mörkt *rödbruna* och smalt hinnkantade samt med smal nerv. 2.

Omkr. fingerhög, ljusgrön och starkt tufvad utan grenskott; strå styft upprätt och spensligt, trubbkantigt och slätt; blad inrullade och n. *borstlika*, stundom sträfvä; honax två, små och korta samt tätt sittande, blott det nedersta med teml. kort, styft och trådlikt skaft; hanax mycket smalt. Liknar något *C. digitata* * *ornithopoda*.

Torra ängsbackar, högt upp i fjellen, mycket r.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj.

58. **C. præcox** Jacq.; fruktgömme nervlöst, päronformigt trekantigt, nästan tvärt hopdraget mot sprötet; honax *aflånga*—ovala; honaxfjäll lika breda och långa som fruktgömmet, ljusbruna och ogenomskinliga, äggrunda—lansettlika och n. trubbiga, med grön *utlöpande* nerv. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, rent grön och föga tufvad, med grenskott; blad teml. korta och teml. smala, ofta sträfvä; honax vanl. 2—3, närmade men åtskilda, då de nedre hafva ett upprätt och trådlikt skaft (stundom blott ett honax utbildadt, som kan hafva ett kort skaft); skärmbblad smala borstlika, det nedersta med kort slida och ej nående hanaxet.

Ängsbackar, helst i slättbygder; *Göt.* *Sv.* mångenst.: Boh. —Dal. r., *Norrl.* Gestr. spr. Hels. Herj. r.

59. **C. ericetórum** Poll., *Hedstarr*; fruktgömme nervlöst, omvänt äggformigt trekantigt, tvärt hopdraget mot sprötet; honax *aflånga*—ovala; honaxfjäll lika breda och långa som fruktgömmet, bruna och upptill genomskinliga, rundade eller omvänt äggrunda och mycket trubbiga, med otydlig, *ej utlöpande* nerv. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, blågrön och föga tufvad, med grenskott; blad något bredare och stelare än hos föreg. art; honax vanl. 2 (stundom 1) oskaftade och närmade, men åtskilda; skärmslidor mycket korta och svartbruna, sällan med kort bladämne.

Hedar och torra backar; *Göt.* *Sv.* t. a.: Verml. spr. Dalsl.?, *Norrl.* r.: Gestr. Hels. a. Vb. 0.

60. **C. pilulifera** L.; fruktgömme otydligt nervigt, päronformigt eller rundadt trekantigt, tvärt hopdraget mot sprötet; honax n. *klotrunda*; honaxfjäll lika breda som fruktgömmet, men något längre, grönaktiga eller

ljusbruna med smal hinnkant, äggrunda och något spetsiga med tydlig nerv. 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, ljusgrön och något tufvad, utan grenskott; blad teml. långa och smala; honax 3—5 (sällan 1, då de båda nedre felslå), oskaftade, de öfre tätt sittande, det nedre något fränskildt; det nedre skärmblandet borstlikt och kort utan slida.

Skogar och torra backar; *Göt. Sv. t. a., Norrl. spr.: Jtl. Ång. r. Vb. 0.*

61. **C. montána** L.; fruktgömme nervigt, omvänt äggformigt eller aflångt trekantigt, *afsmalnande* mot sprötet; honax *klotrunda* eller bredt äggformiga; honaxfjäll lika breda som fruktgömmet, stundom något kortare, mörkt rödbruna och n. *utan hinnkant*, ovala—rundade och vanl. trubbiga med grön nerv. 1, 2.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög och ljusgrön, nedtill med rödbruna bladslidor, tätt tufvad med förlängd rotstock, utan grenskott; strå slakt och något strävt; blad smala, stundom teml. långa och slaka, föga sträfva; honax 1 eller 2 oskaftade, tätt sittande eller *närmade*; skärmbland utan slida.

Lundar och ängar; *Göt. Sv. spr.: Sk. a. Ög. t. a. Öl. Blek. inre Smål. Boh.—Dal. r.*

62. **C. globuláris** L.; fruktgömme nervigt, äggformigt trekantigt, *afsmalnande* till spröt; honax *klotrunda*; honaxfjäll lika breda som fruktgömmet, men kortare, rödbruna *med smal hinnkant*, äggrunda—oval och trubbiga, med föga tydlig nerv. 2, 3.

Omkr. fotshög, ljusgrön och föga tufvad, med grenskott; strå spensligt, slakt och slätt; blad långa och teml. smala, mjuka och slaka; honax 2—3 oskaftade och *långt skilda*; det nedersta skärmblandet vanl. något bredt och nående åtm. till hanaxet, stundom smalt och kort, utan slida; hanax långt och smalt.

Mossar; *Lpl. Norrl. t. a., Sv. Dal. a. Verml. t. a. Ner. Vestm. spr. Upl. r., Göt. Ög. Smål. Vg. Dalsl. r.*

63. **C. tomentósa** L.; fruktgömme otydligt nervigt, omvänt äggformigt och trekantigt samt *trubbigt* med mycket kort spröt; honax *aflånga* eller jemntjocka; honaxfjäll lika breda som fruktgömmet, men kortare, mörkbruna utan hinnkant, n. äggrunda och spetsiga med tydlig nerv. 2, 3.

Omkr. fotshög, ljusgrön och föga tufvad, med grenskott; strå spensligt, upprätt och strävt; blad smala och mjuka; honax 1—3 oskaftade (eller det nedersta skaftadt), något skilda; det nedersta skärmblandet teml. bredt och stundom öfverskjutande hanaxet, öronflikadt; hanax teml. utdraget.

Något fuktiga ängar; *Göt. Gotl. Öl. t. a. Smål. r.*

64. **C. extensa** Good.; fruktgömme äggformigt, på båda sidor kullrigt, småningom *afsmalnande* till spröt; hon-

axfjäll gulaktiga med vanl. *utlöpande* nerv; blad snart inrullade och nästan *trådsmla*. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ fot hög och blekgrön; strå stundom bågböjdt; blad vanl. långa och stela; honax 2—3, vanl. *klotrunda*, stundom äggformiga—oval: de öfre n. oskaftade och n. slidlösa, vanl. närmade till hanaxet, det nedre (som stundom felslår) åtskildt och försedt med ett inom slidan inneslutet skaft; honaxfjäll n. lika breda som fruktgömmen och föga kortare; fruktgömmen n. upprätta med teml. kort spröt; skärmbblad likformiga med stråbladen, vanl. långt öfverskjutande hanaxet.

Hafsstränder, helst vid Östersjön; *Göt. Sk. Öl. Gotl. r. Blek. —Ög. spr., Sv. r., Norrl. Hels. r.*

65. **C. Oedéri** Ehrh.; fruktgömme uppblåst och n. *klotrundt*, tvärt hopdraget till spröt; honaxfjäll gröngula med kort, *icke utlöpande* nerv; blad *rännformiga*. 2, 3.

Från fingerhög till fotshög och rent grön, med talrika bladtofsar; strå trubbkantigt och slätt, vanl. blott nedtill bladigt; blad teml. smala, mjuka och släta; honax 2—3, vanl. *oval*, de öfre vanl. närmade och n. oskaftade med korta slidor, det nedersta (som stundom felslår) aflägsnadt och försedt med ett ur slidan något utskjutande skaft; honaxfjäll trubbiga; fruktgömmen utstående (de nedersta sällan nedböjda) med vanl. utdraget och rakt spröt; skärmbblad likformiga med stråbladen, det nedersta vanl. öfverskjutande det kortskaftade hanaxet.

Kärr och stränder, teml. allmän: Ång. Vb. Lpl. r.

— **oedocarpa** (Anders.); honax teml. långt åtskilda; hanax långskaftadt; fruktgömmets spröt mera utdraget. *Göt. Sk.—Boh. Gotl. Öl. r., Sv. Upl. Ner. r.*

66. **C. flava** L.; fruktgömme uppblåst och *äggformigt* eller omvänt äggformigt, snart hopdraget till spröt; honaxfjäll som hos föreg. art; blad platta och kölade. 2, 3.

Liknar mycket föreg. art, men företer följ. olikheter: strå hvasskantigt, vanl. äfven upptill bladigt; blad bredare och gulgröna; fruktgömmen slutl. utspärrade och nedböjda, dubbelt större; fruktgömmets spröt längre och snart nedböjdt.

Kärrängar; *Göt. a.: Blek. Boh. r. Gotl. 0, Sv. a., Norrl. t. a.: Jtl. Ång. spr. Vb. r.?, Lpl. t. r.*

— **lepidocarpa**; fruktgömme något smärre, mera jemnt afsmalnande; honaxfjäll ljust brunaktiga; honax 2, teml. långt åtskilda; strå upptill sträff.

Göt. Sk. Smål. Ög. Gotl. Öl. spr.

67. **C. speirostachya** Sm.; fruktgömme äggformigt, på båda sidor kullrigt, småningom afsmaluande till spröt; honaxfjäll bruna med *genomskinlig* hinnkant och lång, n. *utlöpande* nerv; blad platta. 2, 3.

Omkring fotshög och rent grön eller blågrön, föga tufvad och vanl. med grenskott; strå trubbkantigt; honax 2—3 *aflånga*,

vanligen långt åtskilda och slidbärande, de nedre skaftade; honaxfjäll ofta spetsade eller kortspetsiga; fruktgömmen föga utstående med teml. långt och rakt spröt; skärmbblad teml. korta, sällan öferskjutande det långskaftade hanaxet. *C. Hornschiana* Hoppe.

Fukt. ängar, helst i slättbygder; *Göt.* spr.: *Gotl.* Öl. a., *Sv.* spr.: *Vestm.* r. *Verml.* Dal. 0, *Norrl.* *Gestr.* *Jtl.* r.

* **C. fulva** Good.; honax tjockare, de öfre teml. närmade; fruktgömmen större och något uppblåst, utan mogen frukt; rot tufvad; skärmbblad öferskjutande hanaxet; strå sträfft.

Fukt. ängar; *Göt.* t. r.: *Hall.* Sk. Öl. spr. *Dalsl.* 0, *Sv.* *Söd.* *Upl.* *Ner.* r., *Norrl.* *Gestr.* *Jtl.* r.

68. **C. distans** L.; fruktgömmen omvänt äggrundt och på båda sidor kullrigt, hopdraget till ett kort spröt; honaxfjäll gulaktiga med något utlöpande nerv; blad platta och kölade. 2, 3.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög och blågrön; strå hvasskantigt; honax 2—4, nästan aflånga, långt åtskilda och vanligen alla skaftade, det nedersta med lång slida; honaxfjäll trubbiga med udd; fruktgömmen n. upprätta; det nedersta skärmbladet likformigt med stråbladen och icke nående till hanaxet. Från stråets bas utgår vanligen ett långskaftadt honax.

Hafsstränder; *Göt.* spr.: Öl. Ög. r. Boh. r.? *Hall.*?, *Sv.* r.

69. **C. punctata** Gaud.; fruktgömmen ovalt, glänsande och finprickigt, n. uppblåst och hopdraget till ett kort spröt; honaxfjäll brunaktiga med bred grön nerv med lång finsågad spets; blad platta. 2, 3.

Rent grön, något liknande föreg. art och *C. pallescens*, af hvilka den förmodas vara en bastard; strå trindt, 7—10 tum högt; honax 3—4, jemntjocka; de nedre utdraget skaftade, det nedersta långt aflägsnadt; blad smala, något stela och n. upprätta med långa slidor; honaxfjäll spetsade; fruktgömmen upprätta; det nedersta skärmbladet nående stråets spets.

Hafsstränder, mycket r.; *Göt.* Boh. nära lotsstugan på Nordkoster.

70. **C. ampullacea** Good.; fruktgömmen n. klotrunda (sällan äggformiga), tvärt sammandragna till spröt och slutl. utspärrade; strå trubbkantigt; blad rännformiga. 2, 3.

Omkr. 2 fot hög och blågrön; blad föga sträfvä och vanligen smala; honaxfjäll (antingen lansettlika och spetsiga samt föga kortare än fruktgömmen eller äggrunda och trubbiga samt betydligt kortare) bruna med grön nerv; hanax 2—3, sällan 1, med vanl. trubbspetsade axfjäll.

Stränder och kärr, allmän.

— **rotundata** (Wahlenb.); hanax vanl. ett; honax 1—2, korta; det öfre n. klotrundt, det nedre ovalt och kort-

skafadt; fruktgömmen uppblåst, otydligt nervigt med kort spröt, och föga längre än de rundade svartbruna axfjällen; blad inrullade och trådlika.

Fjelltrakter; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. spr., *Sv.* Dal. r.

71. **C. lævirostris** Blytt o. Fries; fruktgömmen nerviga, *klotrunda* och uppblåsta, tvärt hopdragna till spröt och slutl. utspärrade; strå hvasskantigt; blad platta. 2, 3.

Omkr. 3 fot hög och grof samt rent grön; blad sträfva och mycket breda; honaxfjäll kortare än fruktgömmen, jemnbredt lansettlika och spetsiga med ej utlöpande nerv; hanax 3—5 med spetsade axfjäll.

Bäckstränder och kärr. mycket r.; *Lpl.*, *Norrl.* Vb.

72. **C. vesicaria** L., *Skärgräs*; fruktgömmen *äggformiga* och uppblåsta, afsmalnande till spröt och slutl. utstående; strå hvasskantigt; blad platta. 2, 3.

2—3 fot hög, teml. grof och ljusgrön; blad sträfva (skärande, liksom hos flera af de närstående arterna) och breda; honaxfjäll kortare än fruktgömmen, brungröna och vanl. lansettlika; hanax 2—3 med n. jemnbreda axfjäll; stråslidor upplösande sig i trådar.

Kärrängar och stränder, allmän.

- * **C. saxatilis** L.; hanax vanl. ett; honax 1—2, korta; det öfre n. klotrundt, det nedre n. jemntjockt och kortskafadt; fruktgömmen mera uppblåst, otydligt nervigt med kort spröt, och n. lika långt med de trubbiga, korta och svartaktiga axfjällen; blad smala; märken vanligen 2. Liknar *C. ampull.* var. *rotundata* och *C. rigida*.

Fjelltrakter; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. Herj. spr., *Sv.* Dal. r.

73. **C. riparia** Curt., *Strandstarr*; fruktgömmen *äggformiga*, på båda sidor kullriga med trubbiga kanter, och något afsmalnande till spröt samt slutl. utstående; strå hvasskantigt; blad platta. 2, 3.

Omkr. 3 fot hög och mycket grof; blad mycket sträfva och breda, ofvan mörkgröna, undertill blågröna; honaxfjäll bruna med grön nerv, äggrundt lansettlika och långspetsade; hanax 3—4, det öfre oskafadt med syliskt långspetsade axfjäll.

Stränder och kärr; *Göt.* Hall. Sk. Öl. Ög. spr. Blek. Smål. Boh. r., *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. Ner. r., *Norrl.* Gestr. r.

- **gracilescens** (Hartm.); blad 2 linier breda, fruktgömmen smalare med längre spröt.

Sv. Vestm. mycket r.

74. **C. paludosa** Good.; fruktgömmen ovala—aflånga, hoptryckta med *hvassa kanter* och afsmalnande till spröt samt slutl. utstående; strå hvasskantigt; blad platta. 2, 3.

Omr. 3 fot hög och grof, något blågrön, med grenskott; blad mycket sträfvä och teml. breda; honax smalare än hos de närstående arterna; honaxfjäll vanl. som hos föreg. art, stundom kortspetsiga; hanax 2—3 oskaftade, med de nedre axfjällen rundadt *trubbiga* och de öfre sylspetsade; fruktgömmen vid mogna den askgrå; stråslidor upplösande sig i trådar. Liknar *Carex acuta* eller *C. stricta* och har stundom blott 2 märken.

Kärrängar; *Göt.* r.: Sk. spr. Ög. t. r. Dalsl. Gotl. 0, *Sv.* r.: Verml. Dal. 0, *Norrl.* Med. r.

— **spadicea**; med smalare honax och 2 märken samt långspetsade honaxfjäll.

Göt. Sk. Ög. t. r. Öl. Vg. r., *Sv.* Söd. Upl. t. r.

75. **C. hirta** L., *Luddstarr*; fruktgömmen på båda sidor kullriga (eller trubbigt trekantiga), afsmalnande till spröt och slutl. utstående; honaxfjäll smalare än fruktgömmet, *grönaktiga*, äggrundt ovala och spetsiga; stråslidor ej upplösande sig i trådar, alla med utbildad bladskifva; blad *platta*. 2, 3.

1—1½ fot hög, grof och *ljusgrön*; blad breda, mjuka och blott i kanten sträfvä; honax (åtminstone de nedre) skaftade, alla långt åtskilda sinsemellan och från hanaxen; hanax 2—3, det öfre långskaftadt. Hela växten vanl. mjukluden: stundom äro blott frukterna ludna.

Stränder, helst i slättbygder; *Göt.* t. a.: Boh. Dalsl. t. r., *Sv.* t. a.: Verml. r. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. Hels. Jtl. r.

— **hirtæformis**; nästan glatt och med något stela blad, men för öfrigt lik hufvudarten.

Göt. Gotl. Öl. Sk.—Ög. t. r., *Sv.* Söd. Upl. Vestm. t. r.

76. **C. evolúta** Hartm.; fruktgömmen bredt äggformiga, på båda sidor kullriga, afsmalnande till ett kort spröt och upprätta; honaxfjäll något bredare än fruktgömmet, mörkt *rostbruna*, äggrunda och spetsiga; stråslidor ej upplösande sig i trådar, de nedersta utan utbildad bladskifva; blad *platta*. 2, 3.

3—4 fot hög och grof; blad teml. breda och sträfvä; honax af mörk färg, det nedre kortskaftadt; alla åtskilda sinsemellan och från hanaxen; hanax 2—3, det öfre långskaftadt. Liknar *C. riparia* och föreg. art, af hvilka denna torde vara en bastard.

Stränder, mycket r.; *Göt.* Smål. Ög., *Sv.* Upl. Vestm.

77. **C. filiformis** L.; fruktgömmen ovala eller äggformiga, på båda sidor kullriga eller trubbigt trekantiga, afsmalnande till spröt och slutl. utstående; honaxfjäll smalare än fruktgömmet, *bruna*, äggrunda—lansettlika; stråslidor upplösande sig i trådar, de nedre utan utbildad bladskifva; blad rännformiga, snart inrullade och *trådlika*. 2, 3.

2—3 fot hög och n. blågrön; strå spensligt och n. trådlikt; honax 2—3 oskaftade, eller det nedersta kortskaftadt, långt åt-

skilda; hanax 1—2, det öfre långt och vanl. långskaftadt; fruktgömmen hvitludna. Liknar något *Buxbaumii*.

Kärrängar; *Lpl. Norrl. Sv. t. a., Göt. spr.: Boh. Öl. Gotl. r.*

446. *Kobresia. Säfstarr.*

1. **K. scirpina** Willd.; ax (axsamling) *ensamt* och jemnbredt; småax med en hanblomma och en honblomma; blad *borstlika* af stråets längd med slidor, som upplösa sig i fina trådar. 3.

Omrk. $\frac{1}{2}$ fot hög och tätt tufvad; strå föga tjockare än bladen; ax tumslångt.

Torra backar och klippor i fjellen ofvan barrskogsregionen; *Lpl. spr., Norrl. Jtl. Herj. r.*

2. **K. caricina** Willd.; axsamling bestående af flera sammansatta och enkönade småax, de öfre med hanblommor, de nedre med honblommor; småax nästan enblommiga; blad rännformiga *plattade* och kortare än strået med hela slidor. 3.

Vanl. något lägre och gröfre än föreg. och ej så tätt tufvad samt med bredare blad; axsamling omkr. tums lång.

Teml. torra öppna ställen i fjellen ofvan barrskogsregionen; *Norrl. Jtl. Herj. t. r.*

447. *Typha. Kafveldun.*

1. **T. latifolia** L., *Bredbladigt Kafveldun*; hanax *sammanhängande* med honaxet; honaxets fäste utan hår; märke tunglikt eller klubblikt. 3.

3—6 fot hög med omkr. tums breda blad; honax ofta n. tums tjockt och slutl. mörkbrunt med fjällig yta.

I vatten, äfven i skärgården; *Göt. t. r.: Hall. Sk. a. Ög. spr., Sv. spr.: Ner. Verm. t. r. Dal. 0, Norrl. Gestr. Hels. Vb. r.*

2. **T. angustifolia** L., *Smalbladigt Kafveldun*; hanax *aflägsnadt* från honaxet; honaxets fäste hårigt; märke jemnbredt—sylligt och tråds malt. 3.

Lika hög som föreg. art med mycket smalare blad; honax vanligen dubbelt smalare och rödbrunt med trådig yta.

I vatten; *Göt. spr.: Gotl. Öl. r. Smål. Dalsl. t. r., Sv. spr.: Söd. Ner. t. a. Dal. r., Norrl. Gestr. spr. Hels. r.*

448. *Sparganium. Igelknopp.*

- A. Hanblomhufvud mycket mindre än honblomhufvudena; skärmfjäll upptill hela. Blomhufvud stälda i skiftevisa, bladlösa och vanl. skaftade ax, som utgå från de öfre bladvecken; hvarje ax med få honblomhufvud nedtill och talrika hanblomhufvud upptill.

1. **S. ramósum** Huds.; blad trekantiga; frukt 3—4 gånger *längre* än sprötet. 3.

2—3 fot hög och upprätt, mera grof och bredbladig än de öfriga arterna; blomhufvud vanl. oskaftade, de öfre stundom närmade; hela blomsamlingen liknande en vippa.

I vatten; *Göt.* spr.: Sk. Hall. a., *Sv.* spr.: Verml. t. r., *Norrl.* Gestr.—Ång. r.

B. Alla blomhufvud nästan lika stora; skärmfjäll i spetsen tandade. Honblomhufvud (honax) enstaka, sittande i eller ofvanför de öfre bladveckan, de nedre hufvudena skaftade; hanblomhufvud (hanax) blott i stjelkens spets.

Någon gång blir stjelken upptill oordentligt förgrenad; stundom saknas blomstödjeblad hos de öfre honaxen.

a. Blad åtminstone nedtill trekantiga; frukt aflång, tjockast på midten; stjelk vanl. rak och upprätt.

2. **S. simplex** Huds.; frukt knappt längre än sprötet; honax *skilda* sinsemellan och från de vanligen *talrika* hanaxen. 3.

I grundt vatten omkr. fotshög med teml. styfva och upprätta, öfver ett par linier breda blad, i djupare vatten längre och flytande, stundom liknande *S. natans*.

I vatten; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* spr.: Gestr. a. Jtl. Vb. r., *Lpl.* r.

3. **S. glomeratum** Læst.; frukt 3—4 gånger längre än sprötet; de öfre honaxen tätt *gyttrade* intill det *ensamma* hanaxet. 3.

1— $1\frac{1}{2}$ fot hög med lika breda blad som hos föreg. art. *S. fluitans* Fr.

Kärr och bäckstränder, helst i skogsbygder; *Lpl.* r., *Norrl.* Vb. Ång. Hels. Gestr. t. r., *Sv.* Verml. spr. Dal. Söd. r., *Göt.* Ög. Smål. spr. Sk. r.

b. Blad platta; frukt äggformig, tjockast nedtill; stjelk vanl. krokig. Ax åtskilda.

4. **S. natans** Fr., *Flotagräs*; frukt långskaftad, nervlös och *kortare* än sprötet; hanax *talrika*. 3.

Omkr. 4—6 fot lång med omkr. liniebreda, alltid flytande och mycket långa blad.

Sjöar; *Göt.* r.: Smål. spr. Vg.? Öl. Gotl. 0, *Sv.* spr.: Verml. t. r. Dal.?, *Norrl.* r.: Gestr. Hels. spr. Vb. Herj.?

5. **S. affine** Schnizl.; frukt kortskaftad, nervig och *kortare* än sprötet; hanax *ett* eller *två*. 3.

Mindre än föreg. art med dubbelt bredare, alltid flytande blad.

Vid stränder, helst i sjöar; *Lpl.* spr., *Norrl.* Ång. t. a. Jtl. spr., *Sv.* Dal. spr. Verml. t. r. Söd. r., *Göt.* r.: Vg. Blek. Öl. Gotl. 0. — Är i *Norrl.* trol. mera vanlig.

6. **S. minimum** Fr.; frukt n. oskaftad, nervlös och åtminstone dubbelt *längre* än sprötet; hanax *ett*. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög med 1—3 linier breda och vanl. flytande blad.

Kärr och diken, helst i skogstrakter; *Göt.* mångenst.: Smål. Ög. t. a. Gotl. t. r., *Sv.* a.: Verml. Dal. spr., *Norrl.* spr.: Vb. r. Jtl.?, *Lpl.* r.

* **S. oligocarpon** Ångstr.; frukt kortskaftad, otydligt nervig, ej mycket längre än sprötet; hanax stundom 2.

Omkr. fotshög och något lik *S. simplex* samt mera upprätt än hufvudarten; bladslidor mera utvidgade och i kanterna hinnaktiga; de flesta frukterna felsläende.

Kärr: *Lpl.* r., *Norrl.* r.: Med. Gestr. Herj.?, *Sv.* r.: Ner. Dal.?, *Göt.* Dalsl. Vg. Ög. r.

7. **S. hyperbóreum** Læst.; frukt oskaftad och nästan utan spröt; hanax ett. 3.

Vanl. blott några tum, stundom öfver en fot hög med $\frac{1}{2}$ —2 linier breda och vanl. flytande blad, hvars slidor äro mer eller mindre utvidgade.

Kärr i fjelltrakter; *Lpl.* spr., *Norrl.* Vb. Ång. t. r. Hels. Jtl. Herj. r., *Sv.* Dal. r.

3. Ordn. TETRANDRIA.

449. *Littorella*. *Strandpryl*.

1. **L. lacustris** L.; blad syllika. 3.

Omkr. tumshög med bruna ståndareknappar och långa, hårfinastift; honblommor oskaftade.

Stränder, helst vid sjöar; *Göt.* spr.: *Gotl.* t. a., *Sv.* spr.: Upl. Vestm. t. r. Dal.?, *Norrl.* Hels. Ång. r., *Lpl.* r.

450. *Urtica*. *Nässla*.

1. **U. urens** L., *Etternässla*; sambyggare; blomkransar förenade i n. enkla och teml. tjocka ax. 2, 3.

Omkr. fotshög och glänsande grön; blad sågtandade, vanl. ovala och föga längre än skaftet; blommor gröna; rot enårig.

Allmänt ogräs.

2. **U. dióica** L., *Brännässla*; tvåbyggare; blomkransar stälda i vipa. 2, 3.

2—3 fot hög och mörkgrön; blad sågade, vanl. äggrunda—hjärtlika och oftast betydligt längre än skaftet; blommor gulgröna. Mindre brännande än föreg. art. Mångårig.

Allmänt ogräs och ruderväxt.

451. *Bétula*. *Björk*.

A. Honhängefjällens flikar olikformiga.

a. Honhängefjäll grundt inskurna; blad tunna med föga upphöjda ådror; nöt lika bred som vingkanten eller ofta smalare. Dessa arter sätta sällan frukt, förr än de antagit trädform.

1. **B. verrucósa** Ehrh., *Stenbjörk*, *Masurbjörk*; yngre grenar kådprickiga och ej ludna; blad alltid glatta och med stark vaxafsöndring. 1.

Slutligen högt träd med i äldre tillstånd sprickfull bark; blad vanl. dubbelsågade och snedt rutformiga med utdragen spets, stundom äggrunda—ovala; honhängefjäll med vanl. utböjda sidoflikar; nöt alltid smalare än vingkanten; honhängen och blad långskaftade.

Skogar; *Göt.* *Sv.* a., *Norrl.* spr.: Gestr. Hels. a. Ång. Vb. r., *Lpl.* r. En form med djupt klufna blad (forma *laciniáta*) är

funnen i Dal. Ög. Vg. och Smål., en form med klufna blad i Dalsl. och Verml.

2. **B. odorata** Bechst., *Glasbjörk*; grenar utan kådpriekar; de yngre grenarnes toppar *finludna*; blad utan vaxafsöndring, undertill ofta med bladtofsar. 1.

Slutl. högt träd (stundom äfven såsom buske fruktbärande) med slät bark; blad vanl. enkelsågade och äggrunda utan utdragen spets; honhängefjäll oftare med icke utböjda sidoflikar; nöt vanl. smalare än vingkanten; honhängen vanl. långskaftade, i fjelltrakter ofta upprätta; yngre blad ofta ludna.

Skogar och fuktiga ängar, teml. allmän.

- b. Honhängefjäll flikiga; blad tjocka med upphöjda ådror; nöt lika bred som vingkanten eller något bredare. Högre buske eller lägre träd, fruktbärande redan såsom buske.

3. **B. intermedia** Thom., *Fjellbjörk*; yngre grenar kådpriekiga med småludna toppar; blad med stark vaxafsöndring. 1.

Med alltid brunaktig bark; blad vanl. rundadt hjertlika och kortspetsiga, vanl. sågade, stundom n. naggade, med teml. utdragna skaft; honhängefjällens sidoflikar framåt rigtade; honhängen teml. långskaftade och upprätta. Denna art anses af Spach vara bastard af *B. odorata* och *B. nana* och innefattar former, som mer eller mindre närma sig den ena af dessa arter.

Helst i fjellen i björkregionen, stundom i lägre fjelltrakter, sällan utom fjellen; *Lpl.* a.?, *Norrl.* spr.?, *Sv.* Dal. Upl. r. Verml. t. r., *Göt.* Boh. Smål. r.

- B.** Honhängefjällens flikar likformiga: sidoflikarne framåtrigtade. Blad kortskaftade och tjocka med upphöjda ådror samt utan vaxafsöndring. Låga buskar med ofta till jorden nedtryckta grenar; de yngre grenarne gråludna n. utan kådpriekar.

4. **B. alpestris** Fr.; honhängefjäll djupt klufna; nöt lika bred som vingkanten eller föga bredare. 1.

Liknar mest följ. art, men är ofta något högre med vanl. ej nedtryckta grenar; bladen äro något större och rundade (stundom bredt eller omvänt äggrunda) naggade eller n. sågade.

I fjellen, helst i öfversta delen af björkregionen; *Lpl.* spr., *Norrl.* Jtl. Herj. r. Hels.?

5. **B. nana** L., *Dvergbjörk*, *Vivang*; honhängefjäll delade; nötens vingkant mycket smal. 1, 2.

1—2 fot hög och risig buske; blad n. *cirkekrunda*, naggade. Skogsmossar och myrar; *Lpl.* a., *Norrl.* a.: Hels. Gestr. spr., *Sv.* Dal. a. Verml. t. a. Ner. Vestm. spr. Upl. r., *Göt.* Vg. Dalsl. —Hall. Ög. r. Smål. spr.

Anm. **B. urticæfolia** Spach (enl. Larss.), som (i Flora öfver Verml. och Dal sid. 312) uppgifves vara vild i Verml. i

Gräsmarks s:n vid Granbäck och Granbäckstorp, beskrifves (af Lektor Larsson) med följ. kännetecken:

Blad triangelformigt hjertlika eller rutformiga, långt tillspetsade, flikigt inskurna och hvasst dubbelsågade, tjocka och af vaxafsöndring hvitfläckiga; yngre grenar tätt mjukhåriga; honhängen kortskaftade, långa och smala; honhängefjäll med mycket korta sidoflikar; fruktvinge mycket smal.

Som den uppgifna arten knappt torde vara funnen såsom vild i Europa, synes ifrågavarande form tvifvelaktig. Förf. har ej granskat fruktbärande exemplar deraf.

452. *Alnus*. *Al*.

1. **A. glutinosa** Willd., *Svartal*, *Fetal*; blad *klibbiga*, med hårtofsar undertill i nervernas vinklar, för öfrigt glatta (i äldre tillstånd). 1.

Teml. högt träd med svartaktig och knölig bark; blad mörkgröna, rundade—ovala eller omvänt äggrunda, upptill vanl. urnupna, nedtill vanl. vigglika, i kanten dubbelsågade.

Fuktiga ställen i skogar och på stränder; *Göt.* a.: *Gotl.* t. r. Boh. spr., *Sv.* a.: *Verm.* Dal. spr., *Norrl.* Gestr. a. *Hels.*—*Ång.* spr.

2. **A. incana** Willd., *Alder*, *Arre*, *Gråal*, *Hvital*; blad ej klibbiga, slutl. undertill tätt *finludna*. 1.

Lägre än föreg. med gråhvit och slät bark; blad ljusare gröna, undertill stundom blågröna, med vanl. vigglik bas och utdragen spets, i kanten dubbelsågade. Blommar något tidigare än föreg. art.

Stränder; *Lpl.* spr. i barrskogsreg., *Norrl.* a., *Sv.* spr.: Dal. *Verm.* a. Söd. r., *Göt.* Dalsl. spr. Boh. r.? *Vg.* t. r. *Hall.* r. *Smål.* (i n. delen) spr. *Ög.* (v. om Stångån) spr.

— **pubescens** (Tausch); blad oftast trubbiga, nedtill ofta rundade och undertill mindre ludna.

Helst i fjelltrakter; *Lpl.* t. a., *Norrl.* spr.: *Jtl.* Herj.? *Ång.* t. a. Gestr. r.?, *Sv.* Upl. r.

Anm. Hos dessa arter äro bladen någon gång n. parklufna, sällan pardelade.

4 Ordn. POLYANDRIA.

453. *Sagittaria*. *Pilört*.

1. **S. sagittæfolia** L.; blommor motsatta eller 3 i hvarje krans. 3.

1—2 fot hög; de inre kalkbladen hvita och nedtill röda; fruktsamling klotrund, på ett halfrundt fäste; rotstock med lökformiga knölar.

I vatten; *Göt.* t. a.: *Blek.* r. Boh. r.? *Öl.* *Gotl.* 0, *Sv.* t. a., *Norrl.* spr.: *Jtl.* r., *Lpl.* r.

454. *Myriophyllum*. *Vattenslinga*.

A. Alla blommor kranssittande.

1. **M. verticillatum** L.; skärmbblad pardelade eller parklufna, *öfverskjutande* blommorna. 3.

Stjolk omkr. 1—2 fot lång och vanl. grön; ofvan blomsamlingen sitter vanligen en bladtöfs.

Vatten, i synnerhet i diken, helst i slättbygder; *Göt. t. r.: Gotl. t. a. Sk. Kalmarl. Ög. spr. Dalsl. 0, Sv. Söd. Upl. spr. Vestm. Ner. r., Norrl. Gestr. spr. Hels. Ång. r.*

2. **M. spicatum** L.; skärmbblad *ej* öfverskjutande blommorna, de nedre tandade, de öfre hela. 3.

Stjolk omkr. 2—4 fot lång och vanligen grön.

Sjöar och åar; *Göt. spr.: Smål. r. Dalsl. Boh.?, Sv. spr.: Vestm. r. Verml. Dal.?, Norrl. r.: Ång. Med. Jtl. Herj.?, Lpl. r.*

— **squamosum** Læst.; nedre stjolkblad små med korta och breda flikar, liknande skärmbbladen hos föreg. art. *Lpl. r., Norrl. Jtl. r.*

B. De öfre blommorna enstaka och skiftevis ställda.

3. **M. alterniflorum** D.C.; skärmbblad hela, *ej* öfverskjutande blommorna; de nedre blommorna stundom stödda af blad. 3.

Stjolk vanl. rödaktig, flera fot lång och finare än hos de föreg. arterna samt med kortare blad.

Helst i sjöar, stundom i åar, trol. allm.: *Gotl. Öl. 0.*

455. **Potérinum.** *Får- Pimpinell.*

1. **P. Sangvisorba** L.; småblad rundade—aflånga sågade; ståndare långa och nedböjda. 3.

Glatt eller nedtill hårig, 1—2 fot hög och n. upprätt; stjolk kantig; blad 6—9-pariga.

Torra betesmarker eller trädesåkrar, r.; *Göt. Sk. Smål. (Ög. vid Motala trol. tillfälligt), Sv. Söd. Upl.*

456. **Ceratophyllum.** *Hornserf.*

1. **C. demersum** L.; frukt med 2 taggar nedtill; blommor ensamma i bladveckan och oskaftade. 3.

Omkr. 1—2 fot lång och mörkgrön med n. trådsml stjolk och taggtandade bladflikar; stift längre än frukten.

Sjöar, åar, dammar och hafsvikar; *Göt. Boh.—Sk. spr. Blek. r. Smål. t. r. Ög. t. a. Vg. Dalsl. r., Sv. Söd. Upl. spr. Ner. t. r., Norrl. Hels.—Ång. r.*

* **C. submersum** L.; frukt utan taggar och längre än stiftet; blad ljusgröna och finare delade.

Åar och vattengrafvar; *Göt. Skåne t. r. i v. delen.*

457. **Arum.** *Munkmössa.*

1. **A. maculatum** L.; blomkolf upptill klubblik, innesluten inom hölstret. 2.

$\frac{1}{2}$ —1 fot hög, något lik *Calla*; kolf upptill mörkviolett; bär röda; hölster omkr. dubbelt längre än kolfven. Är mycket giftig.

Fuktiga skogar och parker; *Göt. Skåne t. r.*

458. **Córylus.** *Hassel.*

1. **C. Avellána** L.; blad rundadt hjertlika, tvärt kortspetsade och undertill blekgröna. 1.

Hög buske med gråludna årsgrenar; nöt vanl. äggformig, stundom n. klotrund. En form med grundt parflikiga blad är funnen på ett par ställen i Regna s:n i Ög.

Lundar och ängsbackar; *Göt. a., Sv. a.*: Verml. t. a. Dal. t. r., *Norrl.* Gestr. spr. Hels.—Ång. r.

459. **Carpinus.** *Annbok, Avenbok.*

1. **C. Bétulus** L.; blad kortskaftade, ovala eller aflångt äggrunda. 1, 2.

Vanligen buske, stundom träd med slät askgrå bark, hård hvit ved och bruna, slaka hanhängen; blad omkr. 2 tum breda; nötter mindre än ärter.

Skogsängar; *Göt.* Hall. Smål. t. r. Sk. t. a. Blek. spr. Öl. t. r.

460. **Quercus.** *Ek.*

1. **Q. Robur** L.; blad n. aflånga, upptill bredare, bugtigt flikiga med trubbiga flikar. 2.

Stort träd med mycket hård ved, knölig stam och utbredda grenar; ollon vanl. smalt äggformigt eller aflångt.

a. **pedunculata** (Ehrh.), *Sommarek*; blad affallande före vintern, med vanligen korta skaft; ollon oskaftade på ett utdraget gemensamt fäste.

Lundar; *Göt. a., Sv.* Söd. Upl. a. Ner. t. a. Vestm. Verml. spr. Dal. r.

— **lanceolata** (v. Post); blad utdraget lansettlika och ej flikiga. *Göt.* Smål. i Högsbo s:n på ön Keanäs.

b. **sessiliflora** (Salisb.), *Vinterek*; blad qvarsittande under vintern, med något utdragna skaft; ollon oskaftade på ett mycket kort gemensamt fäste.

Lundar; *Göt. t. r.*: Öl. a. Smål. Sk.—Boh. spr.

461. **Fagus.** *Bok.*

1. **F. silvatica** L.; blad ovala, skaftade och hårbräddade. 2.

Högt och lummigt träd med blekgrå och slät bark och utspärrade grenar; nöt trekantig.

Lundar; *Göt.* Boh. t. r. Dalsl. Vg. r. Hall. t. a. Sk. Blek. a. Smål. spr. Ög. r.

22 Klassen. DIOECIA.

1 Ordn. MONANDRIA.

462. **Najas.** *Taggnate.*

1. **N. marina** L.; blad motsatta eller 3 i krans, tagglik bugttandade; nöt aflångt äggformig. 3, 4.

Hela växten nedsänkt och blommande under vattnet, spröd och stundom rödaktig, torkad grön och n. genomskinlig; ofta flera $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ fot höga, upptill klynnedelade, stjelkar från roten; hölsträts flikar hos honblommorna med lång udd, hos hanblommorna med kort udd. Hanväxten är föga grenig.

Grunda hafsvikar, sällan (på Gotl.) i sött vatten; *Göt.* Hall. Sk. r. Blek. Kalmarl. spr. Ög. t. r. Gotl. (i Fardume träsk) r., *Sv.* spr., *Norrl.* Gestr. r.

2. **N. fléxilis** Rostk. o. Schm.; de nedersta bladen ofta motsatta, de öfre 5—6 i hvarje krans, ofvan midten glest finsågade; nöt smalt äggformig. 3, 4.

Lik föreg., men betydligt spädare; blad knappt tumslånga.

Dyiga insjöar, mycket r.; *Sv.* Upl. i sjön Hederviken nära Braheberg i Närtuna s:n.

463. **Juníperus.** *En, Enbuske.*

1. **J. commúnis** L.; barr syllika, 3 i hvarje krans. 1.

Vanl. låg buske, förkrympt genom inverkan af insekter, som efterlikna bären genom hopvikning af 3 barr, utväxande till s. k. kikkbär; om insekterna kunna aflägsnas t. ex. genom svafvelrök o. d., får växten likhet med en cypress och kan blifva ganska hög. Bären blifva först 3:dje året mogna och svartblå.

Skogar och hedar, allmän.

— **nana**, *Fjell- En*; barr mycket korta och hopträngda samt något bredare än hos hufvudarten.

Helst uppe i fjellen, någon gång i skärgården; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. spr. Ång. r., *Sv.* Söd. r., *Göt.* Gotl. r.

464. **Taxus.** *Idegran, Barrlind.*

1. **T. baccáta** L.; barr platta och bladlika. 1, 2.

Buske eller mindre träd med platta grenar och tumslånga barr.

På berg, helst vid hafvet och i Dalslands "fjellbygd"; *Göt.* r.: Dalsl. spr. Boh. Smål. Blek. Gotl. t. r., *Sv.* Söd. Upl. t. r. Ner. Verml. r., *Norrl.* Gestr. r.

2 Ordn. DIANDRIA.

465. **Salix.** *Pil eller Vide.*

- A. **Pílar.** Hängefjäll *ljusgula*, vanl. snart affallande (hos *S. triandra* längre qvarsittande). Fröhus glatta med kort eller intet stift. Hängen med bladigt skaft. Blomning teml. sen, samtidig med bladens utveckling. Träd eller högre buskar.

a. Fröhus n. oskaftade. Stipler affallande. 1. **S. pentandra.**

2. **S. fragilis.** 3. **S. alba.**

b. Fröhus skaftade. Stipler stora, qvarsittande. 4. **S. triandra.**

- B. **Korgviden, Bandpilar.** Hängefjäll upptill *svartbruna*. Fröhus oskaftade med långt stift. Hängen oskaftade bladlösa, utslående före bladen (tidigt på våren). Grenar långa och sega (vidjelika). Träd eller högre buske. 5. **S. daphnoides.**

- C. **Viden.** Hängefjäll vanl. upptill *svartbruna* (hos *S. vagans* och *S. myrtilloides* *ljusgula*). Fröhus med utdraget skaft. Smågrenar teml. korta. Oftare buskar.

a. Stift kort. Blomning före bladens utveckling. Blad skrynkliga och vanl. ludna. Buskar eller träd med teml. tjocka hängen. 6. **S. caprea.** 7. **S. cinerea.** 8. **S. aurita.**

- b. Stift *kort* eller intet. Blomning vanl. samtidig med bladens utveckling. Blad släta, teml. små och vanl. äldre glatta. Buskar med smala hanhängen. 9. **S. vagans.** 10. **S. repens.** 11. **S. myrtilloides.**
- c. Stift *utdraget*. Blomning vanl. samtidig med bladens utveckling. Buskar med ofta släta blad och teml. tjocka hängen. 12. **S. nigricans.** 13. **S. hastata.** 14. **S. physicæfolia.**
- D. *Fjellviden*. Hängefjäll vanl. upptill *svartbruna* (hos *S. glauca* ofta rödaktiga och ej bruna upptill). Fröhus n. *oskaf-tade* med utdraget (eller hos *S. glauca* och *S. arbuscula* ofta kort) stift. Teml. låga buskar med korta, vanl. knöliga smågrenar. Hängen utgående antingen (liksom hos föreg. arter) från sidan af grenarne eller (ofta hos *S. lanata* och *S. myrsinites*) från grentopparne.
- a. Hängen *oskaf-tade*, bladlösa och vanl. utslående före bladen. Stipler stundom utbildade. Blad mjuka. 15. **S. Lapponum.** 16. **S. lanata.**
- b. Hängen med långt bladigt skaft, vanl. samtida med bladen. Stipler sällan utbildade. Blad stela eller (hos *S. glauca*) mjuka. 17. **S. glauca.** 18. **S. arbuscula.** 19. **S. myrsinites.**
- E. *Högfjellviden*. Hängefjäll brunaktiga eller (hos *S. herbacea*) gula. Fröhus n. *oskaf-tade* med tydligt stift. Hängen utslående efter bladen och sittande blott i toppen af grenarne. Låga buskar, hvars grenar till största delen äro dolda under jordytan, med stela blad.
- a. Hängen korta. Blad släta, glatta och mycket små. Grenar rödbruna. 20. **S. herbacea.** 21. **S. polaris.**
- b. Hängen utdragna och smala. Blad skrynkliga, undertill upphöjdt nätfådriga och ludna. Yngre grenar rödvioletta. 22. **S. reticulata.**
1. **S. pentandra** L., *Hilster*, *Jolster*; hanhängen upprätta; honhängen slaka och hängande; stipler äggrundt aflånga; blad klibbiga; ståndare vanl. 5, stundom 4—12. 6—10 fot hög buske, nästan till alla delar *glatt*; bladskäft *körtelbärande*; hängets axel *glatt*; blad äggrunda—lansettlika och spetsade, undertill blekgröna; hängefjäll äggrunda eller omvänt äggrunda; ståndareknappar guldgula.
- Fuktiga skogsängar, allmän: Lpl. spr. i lägre trakter.
2. **S. fragilis** L., *Skörpil*; hängen *slaka* och hängande; stipler halft hjertlika; blad ej klibbiga: ståndare 2.
- Träd med (isynnerhet vid blomningstiden) i grenvecken mycket bräckliga grenar, som ofta afblåsas; bladskäft *ej körtelbärande*; blad i början ovala, trubbad och undertill silkeshåriga (på somliga skott äfven i början lansettlika), slutligen lansettlika med utdragen, vanl. sned spets och glatta, undertill isgrå eller blågröna; hanhängen före utslagningen långhåriga; ståndareknappar halmgula; frukter vid torkning svartnande. Honhängen förekomma sällan (t. ex. i Ög. och vid Stockholm).

Stränder och vägar, helst nära bostäder; *Göt. Sv. a.*: Boh.—Dal. spr., *Norrl. Gestr. spr. Hels. r.*

3. **S. alba** L., *Hvitpil*; hanhängen bågböjda; honhängen slaka och hängande eller nedböjda; stipler lansettlika; blad ej klibbiga; ståndare 2.

Högt träd, som teml. liknar den föreg., men med upprätta, föga bräckliga grenar; blad rent gröna eller af hårbeklädnaden hvitaktiga, vanl. lansettlika (stundom teml. breda) och rakspetsade, på båda sidor mer eller mindre *silkeshåriga*; ståndareknappar guldgula; stift otydligt.

Nära bostäder, ursprungl. planterad och förvildad; *Göt. spr.*: Sk. Blek. a. Vg. Boh. Dalsl. 0, *Sv. Söd. Upl. spr.*

4. **S. triandra** L., *Mandelpil*; hängen upprätta eller utstående; stipler snedt hjertlika och tandade; blad ej klibbiga; ståndare tre.

Hög buske eller träd; stammens bark lätt lossnande och ofta styckevis affallande; grenar gulaktiga och sega; bladskäft stundom körtelbärande; blad lansettlika—aflånga, ofta med rak och utdragen spets, glatta och undertill ofta blågröna; hanhängen före utslagningen finhåriga, slutl. glesa; ståndareknappar guldgula; frukter ej svartnande.

Sandiga elfstränder; *Norrl. Vb.*—Med. Gestr. r., *Sv. Upl. r.* Dal. spr. Verml. a. vid Klarelfven.

5. **S. daphnoides** Vill., *Blåvide*; hängen utstående; stipler snedt äggrunda—aflånga och qvarsittande; blad lansettlika spetsade och slutl. glatta, i kanterna med glandelbärande sågtänder; ståndare två.

Grenar röda, tidtals blåaggiga; hängen i början mycket ulliga och silfverglänsande af de långhåriga hängefjällen; blad ljusgröna och ofta $\frac{1}{2}$ fot långa; fröhus glatta.

Sandiga elfstränder; *Sv. Dal. r.* vid Dalelfven, Verml. mängenst. vid Klarelfven.

6. **S. cåprea** L., *Sålg*; hanhängen ovala—äggrunda; knoppar glatta; yngre grenar nästan glatta eller något finhåriga, slutl. glatta; honhängen oskaftade och n. bladlösa; fröhus gråludna.

Vanligen något högt träd med tjocka och gulaktiga grenar, stundom buske med brunaktiga grenar; blad stora och breda, ovala—aflånga, smånaggade, och vanl. rakspetsade, ofvan slutl. glatta, i början hvitglänsande; hängen tjocka med långhåriga fjäll; stipler njurlika och qvarsittande; ståndareknappar gula; honhängefjäll spetsiga.

Skogsängar, allmän.

7. **S. cinérea** L., *Gråvide*; hanhängen aflånga; knoppar och smågrenar gråludna; honhängen oskaftade och n. bladlösa; fröhus gråludna.

Hög buske med föga grenade och teml. tjocka grenar; blad aflånga—lansettlika, vågbräddade, ofvan småludna och undertill

med upphöjda nerver; honhängen långa och smala med gråludna fjäll; stipler länge qvarsittande; ståndareknappar i början rödbruna, slutl. mörknande. Eljest som föreg. art, som denna står ganska nära.

Fuktiga ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.* utom fjellen: Ång. r. Med.? Vb. 0, *Lpl. r.*

8. **S. aurita** L.; hanhängen *n. jemntjocka*; knoppar *glatta*; smågrenar *glatta* eller stundom finhåriga (och slutl. *glatta*); honhängen kortskaftade och något bladiga; fröhus hvitludna (eller sällan *n. glatta*).

Mycket grenig, ända till 12 fot hög buske med mörkbruna grenar; blad *omvänt äggrunda* med kort nedböjd spets, glandulöst vågbräddade, ofvan småludna, undertill blågröna, smärre och skrynkligare än hos de båda föreg. arterna; äfvenså äro hängena och knopparne smärre; hängefjäll föga håriga och blekare; stipler njurlika; ståndareknappar slutl. mörknande; honhängefjäll något trubbiga och rostbruna. Bladen kunna någongång vara på båda sidor *glatta*.

Fuktiga ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.:* Gestr. Hels. t. a. Med. Vb.?, *Lpl. r.* i barrskogsreg.

9. **S. vagans** Ands.; hanhängen *smala*; honhängen kortskaftade och något bladiga; knoppar och grenar *glatta*; fröhus finhåriga (sällan *glatta*); blad med *platta* kanter.

Låg och merändels upprätt buske med rödbruna eller grönaktiga, mycket fina grenar; blad tunna, *n. tunglika* eller aflånga, *n. helbräddade*; hängen små, men teml. långa; hängefjäll gulaktiga; ståndareknappar gula; honhängefjäll tunglika—jemnbreda; stipler teml. små. Bladen äro i början nästan lika små som hos följ. art.

a. **livida**; blad *n. parallelt nerviga*, *glatta* och undertill isgrå; knappt fotshög.

b. **bicolor**; blad nätådriga, undertill i början finludna och slutl. blågrå; stipler ofta njurlika; 1—4 fot hög.

Fukt. ängar; *Lpl. a., Norrl. spr.:* Gestr. t. r., *Sv. t. r.:* Dal. spr. Söd. r. Ner. 0, *Göt. Ög. t. r. Vg. Smål. Sk. Gotl. r.* — Hufvudformen torde blott finnas i *Lpl.* och *Norrl.*

10. **S. repens** L., *Krypvide*; hängen vanligen i början *oval*a; honhängen *kortskaftade* och *n. bladlösa*; grenar och fröhus håriga eller *glatta*; blad med *nedvikna* kanter.

Vanligen låg buske af $\frac{1}{2}$ —2 fots höjd. Varierar i hög grad, men är lätt att igenkänna på bladen, som äro smärre än hos de öfriga arterna och lätt svartnande vid torkning, till formen vanligen aflånga och *n. helbräddade*, ofta (isynnerhet undertill) mer eller mindre silkeshåriga; hängen små och korta; ståndareknappar slutl. mörknande; honhängefjäll spadlika; stipler otydliga.*

Fuktiga ängar; *Göt. Sv. a., Norrl. r.:* Gestr. Hels. a. Med. Jtl.?

- * **S. rosmarinifolia** L.; blad smalare och längre med *platta* kanter, undertill silkeshåriga; fröhus hvitludna.

Göt. Hall. Sk. Gotl. r.

11. **S. myrtillóides** L.; hanhängen jemntjocka; honhängen med *långt* bladigt skaft; knoppar, fröhus och grenar glatta; blad vanl. med platta kanter.

Låg och upprätt, n. alldeles glatt buske, liknande *Vaccinium uliginosum*; grenar bruna och fina; blad aflånga helbräddade, undertill blåaktiga, i början n. ljusröda, stundom med hjertlik bas; hängen små och korta; hängefjäll gulaktiga; honhängefjäll n. tunglika; ståndareknappar guldgula med röda knappar, slutl. mörknande; stipler små; stift otydligt.

Kärr, helst i lägre fjelltrakter; *Lpl.* spr., *Norrl.* spr.: Ång. —Hels. r. Gestr. 0, *Göt.* Smål. r. nära Vimmerby och Vexjö.

12. **S. nígricans** Sm.; honhängefjäll (i synnerhet de nedre) *spetsiga* och *håriga*; fröhus och blad glatta eller *håriga*, lätt *svartnande*; smågrenar och knoppar vanligen ludna.

4—8 fot hög buske med vanl. mörkröda grenar; blad teml. mjuka, mycket föränderliga till form och beklädnad, ovala—lansettlika, vanl. rakspetsade och vågbräddadt sågade, ofvan mörkgröna och undertill askgrå samt slutl. glatta med upphöjda nerver och hårig medelnerv; stipler halft hjertlika eller n. äggrunda med rak spets; ståndareknappar gula; honhängen med kort och något bladigt skaft.

Fuktiga ängar; *Lpl.* *Norrl.* *Sv.* a., *Göt.* spr.: Ög. Dalsl. t. a. Boh. Blek. Gotl.?

13. **S. hastáta** L.; honhängefjäll *spadlika* och upptill långhåriga; fröhus och blad glatta, *ej* svartnande vid torkning; smågrenar och knoppar upptill ludna.

3—5 fot hög buske med korta svartaktiga grenar; blad snart läderartade, de nedpå grenarne sittande lansettlika, de öfre vanl. ovala, alla undertill blekgröna och nätådriga; stipler vanl. stora och hjertlika, med rak spets, och finsågade; ståndareknappar i början rödaktiga, slutl. gula; honhängen med kort och något bladigt skaft.

Fuktiga ängar, helst i fjellen; *Lpl.* t. a., *Norrl.* Jtl. Herj. spr. Ång. Hels. r., *Sv.* r.: Dal. t. r. Söd. Ner. 0, *Göt.* Vg. Ög. Sk. t. r.

14. **S. phylicæfólia** Sm.; honhängefjäll vanl. *spetsiga* och upptill *håriga*; fröhus vanl. ludna; blad slutl. *glatta* och *ej svartnande*; smågrenar och knoppar *glatta*.

Omkr. 2—5 fot hög med vanl. mörkröda grenar; blad teml. tunna och fasta, ovala—lansettlika, ofvan glänsande, undertill blågröna med föga upphöjda smånerver; stipler små, (sällan utvecklade) och halft hjertlika; ståndareknappar guldgula; honhängen med kort och föga bladigt skaft; fruktskaft vanl. kortare än hos *S. nigricans*.

I eller nära fjellen på fuktig mark; *Lpl.* a., *Norrl.* Vb. Ång. a. Jtl. Herj. spr., *Sv.* Dal. spr. Verml. Vestm. r. Söd.?

15. **S. Lappónum** L., *Lapskt Vide*; honhängefjäll vanl. *spetsiga* och *hvitulliga*; fröhus *hvitludna*; smågrenar

håriga; stipler (sällan utvecklade) halft hjertlika, snedspetsade och helbräddade.

Ungefär lika hög som föreg. eller ofta lägre; de äldre grenarne bruna; blad tjocka, äggrunda—lansettlika och helbräddade med något nedböjda kanter, ofvan slutl. n. glatta och skrynkliga, undertill vanl. snöhvitt filtludna; ståndareknappar gula, slutl. mörkbruna.

Fuktiga ställen, helst i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* a.: Med. Hels. spr. Gestr. r., *Sv.* Dal. Vestm. spr. Verml. t. r. Ner. r. Upl. t. r.

16. **S. lanáta** L., *Ullpil*; honhängefjäll trubbiga med vanl. guldglänsande hår; fröhus glatta; smågrenar tätulliga; stipler (ofta mycket stora) halft hjertlika, snedspetsade och med glandelbärande sågtänder.

Omkr. 1—4 fot hög; äldre grenar tjocka och svartbruna; blad ofta stora (mer än tumsbreda), tjocka och tätulliga med gråaktig, stundom guldglänsande ull, ovala och n. helbräddade (sällan glatta och smala); ståndareknappar guldgula.

I fjellen, helst i fjellregionen; *Lpl.* t. a., *Norrl.* Jtl. Herj. spr., *Sv.* Dal. r.

17. **S. gláuca** L., *Grått Fjellvide*; honhängefjäll trubbiga vitulliga och vanl. ljusröda; fröhus hvitt filtludna; smågrenar grålutna; stipler äggrunda rakspetsade och något sågade.

Omkr. 3—6 fot hög och mycket grenig med utbredda, teml. smala, rödbruna och glänsande grenar; blad aflånga—lansettlika med vanl. hela och platta kanter, undertill *blåaktiga* med långa tilltryckta hår (sällan ulliga eller n. glatta), vid torkning lätt svartnande; stift vanl. mycket kort; ståndareknappar mörkt blåroda.

Fuktiga ställen, helst i fjellen; *Lpl.* a. åtm. i fjellen, *Norrl.* Vb. r. Ång. spr. Jtl. Herj. a. (åtm. i fjellen), *Sv.* Verml. r. Dal. a. i fjellen, eljest r.

18. **S. arbúscula** L.; honhängefjäll trubbiga, n. glatta; fröhus vanl. ludna; grenar glatta; stipler små och ovala.

1—2 fot hög med utbredda, smala och glänsande bruna grenar; blad *små* och tunna (ungefär som hos *S. repens*), ovala—lansettlika fintandade med platta kanter, ofvan glänsande ljusgröna, undertill isgrå, alldeles *glatta*; hängen smärre än hos de förut beskrifna fjellvidena; stift ofta teml. kort; ståndareknappar rödaktiga. Liknar något *S. repens* och kan förvexlas med former af *S. phyllicæfolia*.

Kärr i fjellen, helst i fjellregionen; *Lpl.* r., *Norrl.* Jtl. r. Herj. t. r.

19. **S. myrsinítes** L.; honhängefjäll trubbiga och något håriga; fröhus brunulliga, slutl. glatta; yngre grenar ludna; stipler otydliga.

Omkr. fotshög, sällan 2—3 fot hög, och mycket grenig med teml. tjocka, utbredda och ofta nedtryckta, svartaktiga eller brunroda grenar; blad starkt *nätådriga*, ovala—lansettlika, med glandelbärande sågtänder samt på båda sidor gröna, håriga eller slutl.

glatta, *länge quarsittande*, sedan de vissnat; hanhängen teml. små. En form med n. runda eller omvänt äggrunda blad torde vara en bastard af denna och någon annan art (*S. herbacea?*).

Myrar och andra kärr i fjellen; *Lpl. t. a., Norrl. Jtl. Herj. spr., Sv. Dal. r.*

20. **S. herbacea** L., *Dvergvide*; hängen vanl. n. oskattade; hängfjäll gula och glatta; fröhus glatta; blad n. *runda* och naggade samt både upptill och nedtill intryckta.

Liknar en ört och har omkr. nagelstora, glänsande ljusgröna och tunna blad; hängen knappt $\frac{1}{2}$ tum långa; stift vanl. kort; ståndareknappar rödgula.

Upp i högfjellen på hård mark; *Lpl. a., Norrl. Jtl. Herj. t. a., Sv. Dal. r.*

21. **S. poláris** Wahlenb., *Polarvide*; hängen med långt och nedtill bladigt skaft; hängfjäll brunaktiga, stundom håriga; fröhus tätludna, sällan slutl. glatta; blad helbräddade, ovala eller omvänt äggrunda (sällan upptill intryckta) med platta kanter.

Liknar föreg. art, men är något spensligare med vanl. något smärre och smalare blad; stift något utdraget; ståndareknappar gula.

Lpl. spr. i de högsta fjellen, Norrl. Jtl. Herj. r.

22. **S. reticuláta** L.; hängen med långt och nedtill bladigt skaft; hängfjäll rödgula eller brunaktiga och ludna; fröhus tätt gråludna; blad helbräddade, ovala—rundade med nedböjda kanter, i början håriga, ofta snart glatta.

Har ofta ända till dubbelt större blad än förut beskrifna högfjellviden och tjockare grenar; blad nästan handnerviga, tjocka och *läderartade*, ofvan mörkgröna, undertill blågrå eller n. hvita med n. violetta ådror; hängen ofta tumslånga med lika långt skaft; stift mycket kort; ståndareknappar mörkt violetta; hängfjäll nedtill försedda med ett enkelt eller tvåflikigt fjälligt höningsgömmе.

I högfjellen; *Lpl. a., Norrl. Jtl. Herj. spr.*

Anm. Utom dessa arter finnas en mängd svårbestämda former, som anses vara bastarder. De märkligaste äro:

1. **S. viridis** Fr. (*alba + fragilis*); grenar mindre bräckliga än hos *S. fragilis*, men ej så mycket utspärrade; blad rent gröna med lång och rak spets; honhängen upprätta.
2. **S. cuspidáta** Schulz (*pentandra + fragilis*); lik *S. pentandra*, men skild genom aflångt jemnbreda honhängfjäll, honhängets allm. skaff hårigt, mera långspetsade blad och halmgula ståndareknappar.
3. **S. livescens** Döll (*aurita + vagans*); lik *S. vagans*, men med finhåriga och omvänt äggrunda blad.
4. **S. ambigua** Ehrh. (*aurita + repens*); lik *S. repens* till växesättet och de små bladen, men dessa äro omvänt äggrunda och ofta gråludna.

5. **S. Friesiána** Ands. (**repens + viminalis**); grenar långa vidjelika; blad n. jemnbreda, mycket kortare än hos *S. viminalis*.
6. **S. Smithiána** Willd. (**viminalis + caprea**); grenar långa vidjelika men tjockare än hos *S. viminalis*; blad smalt lansettlika; fröhus skaftade; stift utdraget.
7. **S. Læstadiána** Hartm. (**Lapponum + caprea, cinerea, aurita**); gråluden och smalbladig med ofta glatta grenar och skaftade fröhus.
8. **S. versifolia** Wahlenb. (**myrtilloides + lapponum**); blad n. ovala, i början ofta gråludna, slutl. glatta; fröhus skaftade.
9. **S. Wichúræ** Ands. (**phylicæfolia + glauca**); lik *S. phylicæf.* i grenar och blad, *S. glauca* genom fröhusen, som dock äro skaftade.
10. **S. Amandæ** Ands. (**nigricans + glauca**); teml. hög med tunna, tåthåriga och tandade blad.
11. **S. latifolia** Forbes (**nigricans + caprea**); mest lik *S. caprea*, men med utdraget stift. *S. laurina* Sm.?
12. **S. glaucoides** Ands. (**glauca + myrsinites**); 2—3 fot hög med i början ludna, slutl. n. läderartade och ofta tandade blad; hängen ofta sittande i toppen af grenarne och teml. stora.
13. **S. punctata** Wahlenb. (**nigricans + myrsinites**); vanl. högre än *S. myrsinites* med färre qvarsittande vissnade blad; de friska bladen teml. styfva och lätt svartnande; fröhus skaftade.
14. **S. norvégica** Fr.
  - a. **S. alpestris** Ands. (**glauca + herbacea**); mycket liknande *S. herbacea*, men med något större, ovala—aflånga och undertill håriga blad och något utdragna honhängeskaft.
  - b. **S. Sommerfeltii** Ands. (**myrsinites + herbacea**); lik *S. herbacea* till bladformen, men bladen äro styfvare och hängena längre än hos denna art.
  - c. **S. sarmentacea** Fr. (**hastata + herbacea**); mest lik *S. herbacea*, men bladen äro undertill n. blågrå och håriga samt vanl. omvänt äggrunda, hängefjällen upptill håriga, honhängena kortskaftade.

3 Ordn. TRIANDRIA.

466. *Émpetrum*. *Kråkris*.

1. **E. nigrum** L.; bär svarta; blommor ljusröda, oskaftade i bladveckan; blad tätt sittande, n. jemnbreda och läderartade, undertill med en hvit fåra. 1, 2.

Nedliggande, mycket grenig och omkr. fotshög småbuske med klotrunda, saftiga bär och mycket små ihåliga blad; ståndaresträngar mycket långa med svartröda knappar. Är stundom mångbyggare eller sambyggare.

Hedar och kärr, allmän: Öl. spr. Gotl. r.

4 Ordn. TETRANDRIA.

467. *Myrica*. *Källpors, Skogshumle*.

1. **M. Gale** L.; blad vigglika, mot spetsen sågade. 1. Omkr. 2 fot hög och upprätt med små och bruna, oskaftade,

bladlösa och upprätta hängen; frukter och blad med gula hartsprickar. Har stark lukt.

Stränder och kärr, isynnerhet i skogstrakter; *Göt.* a.: Sk. t. r. Blek. Gotl. Öl. spr., *Sv.* a., *Norrl.* spr.: *Gestr.* a. Ång. Vb. r.

468. *Viscum. Mistel.*

1. *V. album* L.; bär klotrundt, n. genomskinligt och klibbigt; blad lansettlika motsatta. 1, 2.

Stam 1—2 fot hög och mycket grenig.

Parasit på apel, ek m. fl. löfträd; *Göt.* Vg. Boh. Hall. Blek. r. Boh. t. r., *Sv.* i Mälaretrakten: Vestm. Söd. t. r. Upl. r.

469. *Hippóphaë. Håftorn.*

1. *H. rhamnóides* L.; blad helbräddade och jemnbredt lansettlika. 1, 2.

Omkr. 4—6 fot hög och grågrön med bruna fjäll på bladens undra sida och på de yngre grenarne; bär gulaktiga af ärters storlek; blommor gula.

Hafsstränder, spr. vid *Bottn. viken* och *Ålands haf* ned till Norrtelje, men ej uppgifven för Ång. och Med.

5 Ordn. PENTANDRIA.

470. *Húmulus. Humle.*

1. *H. Lúpulus* L.; blad skaftade, bredt hjertlika och 3—5-flikiga, med stipler; bladflikar spetsiga och tandade. 3.

Grenig och flera fot lång med starkt luktande kottar.

Berg och stenrös; *Göt.* spr.: Gotl. r., *Sv.* spr.: Ner. Dal. r., *Norrl.* r.: *Gestr.* Hels. spr. Herj.?

6 Ordn. POLYANDRIA.

471. *Pópulus. Poppel.*

1. *P. trémula* L., *Asp*; hängefjäll vigglika, hårbräddade och upptill flikiga; blad n. *runda*, bugttandade. 1.

Högt träd med gråludna hängen och veka, platta bladskäft; de yngre bladen stundom hvitludna och hjertlika, de äldre glatta och runda.

I skogar och vid vägar, allmän: Lpl. spr., stundom i björkregionen.

472. *Mercurialis. Bingelört, Purgerkrydda.*

1. *M. perennis* L.; stielk enkel; blad skaftade, n. ägg-runda och sträfhåriga; honblommor enstaka eller flera på ett utdraget gemensamt skaft. 1, 2.

Omkr. fotshög med teml. spenslig stielk och stora blad, som vid torkning vanligen blifva mörkt blågröna; rotstock lång och krypande; blommor och frukter gröna.

Lundar; *Göt.* Dalsl. Boh. spr. Hall. Sk. Blek. Öl. a. Gotl. r. Kalmarl. spr. inre Smål. Ög. r. Vg. r.?, *Sv.* t. r.: Ner. Verml. Dal. 0.

473. *Rhodiola. Rosenrot.*

1. **R. rósea** L.; blad platta: de nedre ovala helbräddade, de öfre n. vigglika och upptill tandade. 2, 3.

Glatt och blågrön med omkr. $\frac{1}{2}$ fot höga stjelkar från den fingertjocka, fjälliga och välluktande rotstocken; blad breda och n. tegellagda; blommor gula eller rödaktiga.

Fuktiga klippväggar, helst i fjellen ofvan barrskogsreg., sällan utom fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* Jtl. Herj. t. r., *Sv.* Dal. r., *Göt.* Boh. r.

474. *Stratiótes. Vatten-aloë.*

1. **S. alóides** L.; blad svärdlika oskaftade. 3.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög, liknande en Aloë med sina tjocka och taggiga blad, endast vid blomningen uppflytande på vattnet.

Sjöar och dammar; *Göt.* Sk. Ög. Vg. spr. Smål. r., *Sv.* spr.: Vestm. t. r. Verml. r. Dal. 0, *Norrl.* Gestr. Hels. r.

475. *Hydrócharis. Dyblad.*

1. **H. morsus ranæ** L.; blad långskaftade. 3.

Lågväxt med flytande blad, som likna Näckrosens, ehuru mindre och omkr. tumsbreda. Anses af soml. författare vara sambyggare.

Sjöar, åar och dammar; *Göt.* r.: Sk. a. Ög. t. a. Kalmarl. spr. Öl. 0, *Sv.* spr.: Vestm. t. r. Verml. Dal. r., *Norrl.* Gestr. Hels. r.

23 Klassen. POLYGAMIA.

1 Ordn. MONOECIA.

476. *A'triplex. Gråmolla, Molla.*)*

- A.** Fruktfoderblad med större bredd än längd, bredt äggrunda med kort spets och fintandade. De flesta bladen breda med n. tvär eller kort vigglik bas, n. äggrunda och tandade. Grenar vanl. utspärrade.

1. **A. rósea** L.; fruktfoderblad föga hopväxta, slutl. hårdnande och försedda med upphöjda nerver; frön glänsande.

Är vanl. uppstigande och ofta mycket mjölig; isynnerhet på bladens undra sida och på fruktfodret.

Hafsstränder; *Göt.* Öl. t. r. Ög. Smål. r. Sk. ?; *Sv.* Söd. ?

2. **A. arenária** Woods; fruktfoderblad n. till midten hopväxta, slutl. hårdnande och försedda med upphöjda nerver; frön glanslösa.

Liknar föreg. art.

Hafsstränder, mycket r.; *Göt.* Skåne.

*) Hithörande arter äro höstväxter.

3. **A. Babingtónii** Woods; fruktfoderblad föga hopväxta, teml. mjuka och otydligt nerviga; frön glanslösa.

Liknar de föreg. arterna.

Hafsstränder; *Göt.* Boh.—Sk. r.

- B.** Fruktfoderblad med större längd än bredd, föga hopväxta och alltid mjuka.

4. **A. calothéca** Rafn; fruktfoderblad med utdragen spets, *groftandade* eller parklufna; blad breda med vigglik eller n. tvär bas och utdraget skaft; de två nedre bladtänderna större än de öfriga; frön glanslösa.

Är vanl. föga mjölig och har större fruktfoderblad än de öfriga arterna; grenar ofta utspärrade.

Hafsstränder; *Göt.* Boh. Hall. spr. Sk. t. a. Blek. Öl. t. r. Smål.?

5. **A. hastata** L., *Strandmolla*; fruktfoderblad n. liksidigt rutformiga med föga utdragen spets och *fintandade*; de flesta bladen vanl. breda med kort vigglik eller tvär bas och utdraget skaft, vanligen tandade (sällan helbräddade) med de två nedre bladtänderna större än de öfriga; frön glänsande.

Är mycket mångformig samt mer eller mindre mjölig; grenar vanl. utstående.

Helst förekommer på hafsstränder, sällan ruderväxt inuti landet; *Göt.* a. vid hafvet, eljest r., *Sv. r.:* Söd. t. a. vid hafvet, Upl. spr. Dal. 0, *Norrl.* vid hafvet r.: *Gestr.* spr.

6. **A. patula** L., *Vägmolla*; fruktfoderblad med utdragen spets, vanl. *helbräddade*; blad med utdragen vigglik bas och vanl. kort skaft, de flesta smala och ofta helbräddade eller med de två nedre bladtänderna större än de öfriga; frön glänsande.

Är ofta upprätt med vanl. utspärrade grenar.

Ogräs och ruderväxt, äfven förekommande på hafsstränder; *Göt.* *Sv. a., Norrl.* *Gestr.* a. *Hels.* *Med.* spr. Ång. r.

- * **A. prostrata** (Bouch.) Fr.; uppstigande eller nedliggande med utstående grenar; blad teml. breda med utdraget skaft.

Är troligen bastard af *A. patula* och *A. hastata*.

Hafsstränder; *Göt.* spr.: Ög. 0.

7. **A. littoralis** L., *Smalbladig Strandmolla*; fruktfoderblad med utdragen och vanl. smal spets, n. helbräddade; blad med utdragen vigglik bas och kort skaft, alla smala och likformigt tandade eller helbräddade; frön glänsande.

Upprätt med föga utstående grenar; blad vanl. omkr. 2 linier breda, sällan dubbelt bredare

Hafsstränder; *Göt.* spr.: Boh. a. Sk. Gotl. t. a. Ög. r., *Sv.* Söd. t. r., *Norrl.* Med. Ång. r.

477. *Hálimus.* *Saltmolla.*

1. *H. pedunculátus* (L.) Wallr.; blad motsatta, köttiga och vanl. spadlika, de öfre smala. 3, 4.

Hela växten vitmjölig med omkr. $\frac{1}{2}$ fot lång, nedtryckt eller uppstigande stjelk, stundom mer än fotslång; honblommornas skaft långt och ofta nedböjdt.

Hafsstränder; *Göt.* r.: Sk. Öl. spr. Blek. Ög. 0.

2 Ordn. DIOECIA.

478. *Fráxinus.* *Ask.*

1. *F. excélsior* L.; småblad oskaftade, lansettlika och sågade. 1, 2.

Högt träd med gråaktig bark, motsatta grenar, svarta bladknoppar, mörkröda ståndareknoppar och slutl. nedhängande vingfrukter.

Skogar; *Göt.* *Sv.* spr.: Dal. r., *Norrl.* Gestr. Hels. r.

479. *Acer.* *Lönn.*

1. *A. platanóides* L.; blad 5-flikiga, bredt hjertlika, med spetsiga flikar och tänder; blommor i qvast med glatta skaft. 1.

Skuggrikt träd med slutl. handsbreda, gröna blad och plattade, glatta frögömmen med jemnbreda vingkanter.

Lundar; *Göt.* spr.: Sk. Hall. a. Boh. t. r., *Sv.* spr.: Dal. t. r., *Norrl.* r.: Gestr. Hels. spr. Herj.? Vb. 0.

2. *A. campestre* L., *Nafver*; blad 3-flikiga, bredt hjertlika med trubbiga flikar och tänder; blommor i smal qvastlik vippa med finludna skaft. 1.

Lägre än föreg. och n. busklik med smärre, ofvanpå mörkgröna blad; nerverna på bladens undra sida småludna liksom de uppsvalda, med jemnbreda utspärrade vingkanter försedda frögömmena.

Skogar, mycket r.; *Göt.* Skåne i s. v. delen.

24 Klassen. CRYPTOGRAMIA.

1 Ordn. ORMBUNKAR.

480. *Polypódium.*

- A. Stamblad enkelt pardeladt, smalt triangelformigt (de nedersta flikarne föga längre än de närmaste); fruktplättar stundom sammanflytande; stambladskäft utan fjäll.

1. *P. vulgare* L., *Stensöta*, *Bergsöta*; bladflikar hela eller svagt tandade, trubbiga.

$1\frac{1}{2}$ —1 fot hög och glatt med stela stamblad; stambladskäft föga kortare än stambladet, som vanligen är 1 tum, stundom 2—3 tum bredt; rotstock af sötaktig smak.

Berg, allmän utom fjellen: Ång. Vb. spr. Lpl. r.

B. Stamblad nedtill parbladigt deladt, bredt triangelformigt (de nedersta småbladen mycket längre än de närmaste); fruktplättar alltid åtskilda; stambladskäft nedtill fjälligt.

2. **P. Phegopteris** L.; småblad *oskaftade*, långspetsade och nedtill pardelade.

1 — $1\frac{1}{2}$ fot hög och finluden; stambladskäft föga kortare än stambladet, hvars största bredd är 3—6 tum; hufvudnerv ofta fjällig; stamblad mjukt med trubbiga och n. helbräddade småflikar.

Skogar, allmän: Lpl. spr.

3. **P. Dryopteris** L.; nedre småblad *långskaftade*, kortspetsade och nedtill parbladigt delade.

1 — $1\frac{1}{2}$ fot hög och vanligen glatt; stambladskäft föga kortare än stambladet, som är något bredare än hos föreg. art; hufvudnerv utan fjäll; stamblad mycket tunnt med trubbiga och vanl. naggade småflikar. På kalkberg (t. ex. Öl. Gotl. Ög. och Dal.) förekommer en form (**P. Robertianum** Hoffm.), som har fastare och undertill fint glandelhårigt stamblad.

Skogar och murar, allmän: Lpl. spr.

C. Stamblad dubbelt parbladigt och lansettlikt; fruktplättar åtskilda; stambladskäft nedtill fjälligt.

4. **P. rhæticum** L.; småblad af 1:sta ordningen *oskaftade* och långspetsade.

Omkr. 2 fot hög och glatt; stambladskäft flera gånger kortare än stambladet, hvars största bredd är omkr. 4 tum; hufvudnerv utan fjäll; stamblad tunnt och mjukt; småblad af 2:dra ordningen aflånga trubbiga och parklufna med sågade (eller sågtandade) och breda småflikar. Liknar *Asplenium filix femina*, men skiljes genom de runda fruktplättarne, som sakna svepefjäll.

Högt upp i fjellen; Lpl. a. i fjellreg., Norrl. Jtl. Herj. spr.

481. *Aspidium*. *Ormkagge*.

A. Svepefjäll skaftadt och rundt, fästadt *blott i midten* af fruktplätten. 1. **A. Lonchitis**. 2. **A. aculeatum**.

B. Svepefjäll njurlikt, fästadt både i midten och kanten.

a. Stamblad enkelt parbladigt med vanl. *oskaftade* småblad, de flesta (eller de nedre) nedtill pardelade.

1. Småblad utdraget triangelformiga eller lansettlika, långspetsade. Stamblad alltid till omkretsen aflångt lansettlikt (de nedersta småbladen kortare än de närmaste).

3. **A. Thelypteris**. 4. **A. Oreopteris**. 5. **A. filix mas**.

2. Småblad bredt triangelformiga kortspetsade. Stamblad till omkretsen antingen aflångt—lansettlikt eller utdraget triangelformigt. 6. **A. cristatum**.

b. Stamblad dubbelt eller tredubbelt parbladigt, de neder-

sta småbladen stundom kortskaftade, de öfriga oskaftade.

7. *A. spinulosum*. 8. *A. rigidum*.

1. *A. Lonchitis* (L.) Sw.; stamblad *enkelt parbladigt* och smalt lansettlikt; småblad kortskaftade, *taggbräddade* och n. halfmånlikt krökta med tvär eller sned och vigglik bas; stambladskäft mycket kort och ofta fjälligt. $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ fot hög med spetsigt och omkr. 1—2 tum bredt stamblad; småblad glatta och stela.

Torrare klippspringor; *Lpl. r.*, *Norrl. Jtl. t. r.* Herj. r., *Sv. Vestm. Dal. Verml. r.*, *Göt. Dalsl. Hall. r.*

2. *A. aculeatum* (L.) Döll; stamblad *dubbelt parbladigt*, lansettlikt—af långt; småblad n. oskaftade, aflånga med *taggspetsade* tänder; stambladskäft kort och mycket fjälligt.

1—2 fot hög, något lik *Aspid. filix mas*; stamblad spetsigt och 3—4 tum bredt; småblad något stela och liksom håriga af smala fjäll.

Skuggrika ställen på berg, mycket r.; *Göt. Sk. Öl. Gotl.*

3. *A. Thelypteris* (L.) Sw.; stamblad *föga* (eller högst dubbelt) längre än skaftet; stambladflikar n. jemnbreda (eller äggrundt aflånga) trubbiga eller något spetsiga, n. helbräddade.

Omkr. 2 fot hög; stambladets största bredd 3—4 tum, stambladskäft och hufvudnerv utan fjäll; stambladflikar slutl. inböjda; fruktplättar nående ut i spetsen af flikarne; stamblad åtskilda med bräckliga skaft.

Stränder och kärr; *Göt. spr.: Blek. Boh. r.*, *Sv. spr.: Ner. r. Dal. 0.*, *Norrl. Gestr. r.*

4. *A. Oreopteris* Sw.; stamblad *flera gånger* längre än skaftet; stambladflikar aflånga trubbiga, n. *helbräddade*.

Något högre än föreg. art med ungefär lika bredt stamblad; stambladskäft och hufvudnerv utan fjäll; stambladflikar n. platta; fruktplättar ej sammanflytande och ej nående ut i spetsen af flikarne; stamblad strutlikt hopsittande, med teml. styfva skaft.

Fuktiga, helst skuggrika och steniga ställen; *Göt. Sk. Hall. r.*

5. *A. filix mas* (L.) Sw.; stamblad *flera gånger* längre än skaftet; stambladflikar n. jemnbreda (eller aflångt jemnbreda) och *finsågade* (ej taggiga).

1—4 fot hög och grof; stambladets största bredd 3—8 tum; stambladskäftets nedre del och stambladets hufvudnerv brunfjälliga.

Skogar; *Göt. Sv. a.*, *Norrl. spr.: Gestr. a. Ång. Vb. r.*, *Lpl. r.*

6. *A. cristatum* (L.) Sw.; stamblad 2—4 gånger längre än skaftet; bladflikar äggrundt aflånga, trubbiga och *taggsågade*.

1— $2\frac{1}{2}$ fot hög; stambladets största bredd omkr. 3 tum; stambladskäftets nedre del och stambladets hufvudnerv med få och glest sittande fjäll.

Mossar och fukt. skogsängar; *Göt. t. r.*: Gotl. Öl. spr. Boh. Dalsl. 0, *Sv. spr.*: Ner. Dal. r. Verml.?, *Norrl. Gestr. r.*

Denna art synes innefatta 2:ne former:

a. **genuinum**; stamblad till omkretsen aflångt lansettlikt med kort skaft. Liknar föreg. art.

b. **dúbium**; stamblad till omkretsen utdraget triangelformigt med långt skaft. Liknar följ. art.

7. **A. spinulósum** (Müll.) D.C.; stamblad dubbelt parbladigt, 1—2 gånger längre än skaftet; småblad af 1:sta och 2:dra ordningen utdraget triangelformiga, de nedre småflikarne aflånga och vanl. *taggsågade*, oftast trubbiga.

1½—3 fot hög; stambladets största bredd 4—6 tum; stambladskäft och hufvudnerv med få och glesa fjäll, stundom n. utan fjäll; stambladets omkrets vanl. bredt triangelformig.

I skogar och vid vägar, allmän: Lpl. t. r.

— **dilatátum** Sw.; stamblad vanl. 3-dubbelt parbladigt med tätt fjälligt skaft.

Mörkare grön och ofta betydligt större än hufvudarten, ända till 4—5 fot hög och 8—10 tum bred; smärre former äro blott dubbelt parbladiga, men utmärka sig genom stambladskäftets talrika fjäll och hafva fliktänderna mindre utbildade, än de äro hos hufvudarten.

Skuggrika och fuktiga ställen i skogar; *Göt. spr.*: Gotl. Dalsl.?, *Sv. Söd. Upl. spr.* Ner. r., *Norrl. Jtl. r.*

8. **A. rígídum** Sw.; stamblad dubbelt parbladigt, 3—4 gånger längre än skaftet; småblad af 2:dra ordningen n. jemnbreda, sågtandade och ej taggiga (eller någon gång med kort udd på sågtänderna).

Liknar *Aspidium filix mas* och har vanligen smalt stamblad med mycket fjälligt skaft, men är ej så grof.

Mycket r.; *Sv. Upl.* nära Vermdö kyrka i en skogsbacke, *Norrl. Jtl.* på Åreskutan. — Finnes trol. flerstädes i fjellen.

482. **Cystópteris. Stenbräken.**

1. **C. frágilis** (L.) Bernh.; stamblad aflångt—lansettlikt med triangelformiga n. oskaftade småblad.

½—1 fot hög, spenslig och glatt; småblad af 1:sta ordningen vanl. motsatta, af 2:dra ordningen äggrunda—afånga eller stundom n. jemnbreda och ofta med vigglik bas; stambladskäft vanl. föga kortare än bladet samt nedtill något fjälligt; stambladens småflikar tandade med n. spetsiga tänder.

Berg, teml. allmän: Lpl. spr.

— **alpína**; stamblad n. tredubbelt parbladigt och smalflikigt.

I fjellen, mycket r.; *Norrl. Herj.*

2. **C. montána** (Sw.) Bernh.; stamblad n. liksidigt triangelformigt, tredubbelt parbladigt; småblad triangelformiga, de nedre skaftade.

Omkr. fotshög, spenslig och glatt med lång rotstock; småblad af 1:sta ordningen vanl. ej motsatta, af 2:dra ordn. utdraget triangelformiga, af 3:dje ordn. n. äggrunda och djupt klufna med något tandade flikar; stambladskäft nedtill fjälligt och vanl. längre än stambladet, hvars största bredd är omkr. 3—4 tum. Liknar något *Polypod. Dryopteris*.

Skuggrika ställen, helst i björkskog i fjellen, sällan i gran-skog utom fjellen; *Lpl. spr., Norrl. Jtl.* mångenst. stundom äfven utom fjellen, Herj. spr. Äng. r.

483. *Woodsia. Hällebräken.*

1. *W. ilvensis* (L.) R. Br.; stamblad undertill fjälligt och hårigt med slutl. *tätt sammanflytande* fruktplättar.

Några tum hög; stamblad $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ tum breda och tätt tufvade; stambladskäft och hufvudnerv rödbruna med fina och smala fjäll; skäftet n. alltid kortare än stambladet; småblad vanl. äggrunda, spetsiga eller trubbiga, de nedersta kortare än de närmaste.

I bergspringor, sällan (aldrig?) på kalkberg; *Lpl. Norrl. spr., Sv. t. a., Göt. spr.: Boh. Hall. Blek. Öl. r. Gotl. Sk. O.*

2. *W. hyperborea* R. Br.; stamblad undertill nästan utan fjäll och hår; fruktplättar något *skilda*; småblad bredt äggrunda, trubbiga och grundt inskurna.

Omkr. 2—3 tum hög och föga hårig; stamblad tätt tufvade, n. jemnbreda och omkr. $\frac{1}{2}$ tum breda med *mycket kort* och brunt skäft.

I fjellen; *Lpl. t. r., Norrl. Jtl. Herj. r., Sv. Dal. r.*

* *W. glabella* R. Br.; stamblad slutl. utan fjäll och hår; fruktplättar skilda; småblad vanl. olikformiga: de nedre njurlika och fint naggade, de öfre spetsiga och parklufna.

Något lägre och smalare än hufvudarten med vanl. grönt och blott nedtill något fjälligt stambladskäft.

Högt upp i fjellen, mycket r.; *Lpl.*

484. *Asplénium.*

A. Stambladskäft nedtill fjälligt. Fruktplättar små och korta samt länge skilda. Storbladiga växter med stor rotstock.

1. *A. filix femina.* 2. *A. crenatum.*

B. Stambladskäft utan fjäll. Småbladiga, tätt tufvade och vanl. låga växter med spenslig och kort rotstock.

a. Fruktplättar korta och aflånga samt länge skilda.

1. Stamblad långt och n. jemnbredt med mycket talrika småblad. 3. *A. Trichomanes.* 4. *A. viride.*

2. Stamblad teml. kort och vanl. triangelformigt med teml. få småblad. 5. *A. ruta muraria.* 6. *A. Adiantum nigrum.*

b. Fruktplättar n. jemnbreda och utdragna samt länge skilda. Stamblad teml. kort och n. jemnbredt med teml. få småblad. 7. *A. Breynii.*

c. Fruktplättar snart sammanflytande, mycket långa och n. lika breda som stambladets flikar. 8. *A. septemtrionale.*

1. *A. filix femina* (L.) Bernh.; stamblad till omkretsen

lansettlikt, flera gånger längre än skaftet; småblad parbladiga, sällan blott pardelade.

1—3 fot hög och glatt; stambladets största bredd 3—5 tum; småblad af 1:sta ordningen utdraget triangelformiga och långspetsade; småblad af 2:dra ordningen aflånga, trubbiga och rundt omkring sågtandade eller parklufna; stambladets hufvudnerv utan fjäll; fruktplättar slutl. svartbruna.

Liknar *Aspidium filix mas*.

I skogar och vid vägar o. s. v.; *Göt. Sv. a., Norrl. t. a., Lpl. r.*

2. **A. crenátum** Fr.; stamblad bredt och *n. liksidigt triangelformigt*, ungefär af skaftets längd; småblad parbladiga.

Omr. fotshög, glatt och teml. spenslig; stambladets största bredd 3—6 tum; småblad af 1:sta ordningen lansettlika långspetsade, af 2:dra ordn. äggrundt aflånga trubbiga och djupt parklufna med trubbnaggade flikar. Liknar något *Aspid. spinulosum*.

Steniga ställen nära fjellen, mycket r.; *Norrl. Jtl. vid Tännforsen* (enl. Milde). — Svenska exemplar osedda af förf.

3. **A. Trichómanes** L.; stamblad enkelt parbladigt; småblad rundade—ovala och trubbiga, *oskaftade* och rundt omkring naggade.

5—10 tum hög och mörkgrön; stamblad omkr. $\frac{1}{2}$ tum bredt med kort skaft; stambladets hufvudnerv jemte skaftet svartröda; småblad omkr. 30—40.

Klippor och murar; *Göt. Sv. a.* (åtm. på s. k. urformation), *Norrl. spr.: Vb. 0.*

4. **A. viride** Huds.; stamblad enkelt parbladigt; småblad *n. ovala* och trubbiga med vigglik bas, *skaftade* och upptill naggade.

Liknar föreg. art, men är ljusgrön och vanl. lägre och veikare med ljusbrunt stambladskäft och grön hufvudnerv.

Något fuktiga klippspringor, helst i eller nära fjellen; *Lpl. r., Norrl. Jtl. t. r. Herj. Äng. Med. r., Sv. Dal. Verml. r., Göt. Smål. r.*

5. **A. ruta murária** L., *Murbräken*; stamblad enkelt eller dubbelt parbladigt; småblad af 2:dra ordningen ovala, äggrunda eller omvänt äggrunda, vanl. trubbiga, stundom spetsiga, blott i spetsen tandade, de flesta skaftade och vanl. *n. hela*.

2—4 tum hög; stambladskäft vanl. föga kortare än bladet; stambladets hufvudnerv jemte största delen af skaftet gröna; småblad åtskilda.

Kalkklippor och murar, helst nära hafvet; *Göt. r.: Gotl. Öl. spr., Sv. r.: Söd. spr. Ner. 0, Norrl. Gestr. Herj. r.*

6. **A. Adianthum nigrum** L.; stamblad parbladigt; småblad triangelformiga och pardelade eller parklufna, blott de nedersta skaftade.

Omr. $\frac{1}{2}$ fot hög; stamblad vanl. kortare än det bruna skaf-tet; stambladets hufvudnerv grön; småbladens flikar vanl. ovala—aflånga (stundom vigglika), upptill hvasstandade, de öfre närsit-tande och föga skilda. Liknar något *Cystopteris fragilis*, men har fastare stamblad, eller små former af *Aspid. cristatum*.

Steniga ställen i bokskog; *Göt.* Skåne mycket r., t. ex. Hallandsås, Trollehallar och Gladsaxhallar.

7. **A. Bréynii** Retz.; stamblad parbladigt; småblad smalt vigglika och trubbiga, blott i spetsen tandade, de flesta skaftade.

2—4 tum hög, spensligare än föreg. art; stambladskäft un-gefär lika långt som stambladets, hvars hufvudnerv jemte största delen af skäftet äro gröna; småblad åtskilda och 3—4 linier långa.

Bergspringor, helst nära hafvet och större sjöar; *Göt. r.:* Smål. Ög. t. r. Gotl. Öl. 0, *Sv.* Söd. Upl. spr. Vestm. t. r. Ner. r., *Norrl.* Gestr. Hels. Ång. r.

8. **A. septentrionale** (L.) Hoffm.; stamblad upptill bre-dare och oregelbundet deladt i smala och få, i början sammanhängande flikar.

3—5 tum hög och spenslig; stambladskäft längre än bladet och blott nedtill brunt, föröfrigt grönt; stambladets flikar syliskt spetsiga och ofta tumslånga, hela eller med få och smala sido-flikar.

Bergspringor, helst (alltid?) på s. k. urformation; *Göt. spr.:* Gotl. Öl. 0, *Sv.* t. a., *Norrl.* spr.: Vb. 0.

485. **Scolopéndrium.** *Mjeltört.*

1. **S. officinarum** Sw.; stamblad n. lansettlikt, längre än det fjälliga skaftet.

1—2 fot hög och tufvad med vanl. n. helbräddadt, 1—2 tum bredt stamblad, något liknande en tunga.

Skuggrika ställen, mycket r.; *Göt.* Lilla Carlsön vid Gotl. i en bergshåla på n. ö. sidan.

486. **Pteris.** *Örnbräken, Ormbunke.*

1. **P. aquilina** L.; stamblad bredt triangelformigt; små-blad utdraget triangelformiga; småflikar med nedvikna kanter samt n. ovala, trubbiga och helbräddade.

Ända till 6 fot hög och mer än 1 fot bred, vanl. glatt; små-blad oskaftade; stambladskäft och bladnerver utan fjäll; stäm-bladskäft n. lika långt som stambladets och nedtill brunt; rot-stock lång, utsändande enstaka stamblad.

Skogar, hedar och vägkanter; *Göt. Sv. a., Norrl. spr.:* Vb.?, *Lpl. r.*

487. **Struthiopteris.** *Strutsfjäderbräken, Foderbräken.*

1. **S. germanica** Willd.; stamblad till omkretsen lansett-likt; småblad oskaftade, utdraget triangelformiga och spetsade, de nedersta mycket små, de flesta pardelade eller parklufna.

De ofruktsamma stambladen 2—4 fot höga och 3—8 tum

breda, de fruktbärande 1—1½ fot höga och 1—2 tum breda; de ofruktsamma stambladens skaft mycket korta, något fjälliga, de fruktbärande stambladens skaft långa och mycket tjocka; hufvudnerv utan fjäll; småbladflikar korta, n. ovala och n. helbräddade, trubbiga eller snedt kortspetsiga, undertill ofta håriga. Liknar något *Aspidium filix mas*.

Bäckdalar; *Göt.* spr.: Smål. t. r. Blek. Öl. Gotl. 0, *Sv.* spr.: Upl. Dal. r., *Norrl.* Gestr.—Med. spr. Ång. t. a. Jtl. r., *Lpl.* r.

488. *Blechnum. Kambräken.*

1. **B. Spicant** (L.) Roth; stamblad smalt lansettlikt; småblad helbräddade och glatta, trubbiga eller kortspetsiga.

Omkr. 1—2 fot hög; stambladets största bredd omkr. 1 tum; de ofruktsamma stambladens skaft mycket kort. Har någon likhet med *Polypodium vulgare*.

Steniga ställen, ofta vid bäckar eller diken, i skogstrakter; *Göt.* r.: Smål. Sk. spr., *Sv.* Ner. Verml. r., *Norrl.* Herj. Jtl. Ång. r.

489. *Allosúrus. Krusbräken.*

1. **A. crispus** (L.) Bernh.; stamblad triangelformiga—ovala; småblad trubbiga skaftade.

3—6 tum hög och spenslig, ljusgrön och glatt samt något tufvad med kort rotstock; de ej fruktbärande småbladen ovala—afånga med vigglik och hel bas samt upptill naggade, de fruktbärande lansettlika; stambladskraft n. utan fjäll samt vanl. längre än det 1—2 tum breda stambladet.

Steniga bergsslutningar, högt uppe i fjellen, r.; *Lpl.*, *Norrl.* Jtl. Herj., *Sv.* Dal. (enl. Retz.)?

490. *Osmúnda. Safsabuske.*

1. **O. regális** L.; småblad lansettlika med sned bas.

3—4 fot hög med teml. stora sporgömmen.

Stränder af åar; *Göt.* Blek. Smål. spr. Sk. t. r. Hall. Vg. r., *Norrl.* Gestr. (planterad?) r.

491. *Ophioglossum. Ormtunga.*

1. **O. vulgátum** L.; ofruktsamma stamblad nätådriga, n. ovala och trubbiga, stundom med kort udd.

4—12 tum hög och blekgrön, med vanl. blott ett omkr. tumsbredd och långskaftadt stamblad; sporgömmen mycket stora.

Något fukt. ångar, stundom på steniga hafsstränder; *Göt.* spr.: Sk. inre Smål. Vg. t. r. Boh. Dalsl. r. Hall.?, *Sv.* spr.: Dal. r. Vestm. Verml. 0, *Norrl.* Gestr. t. r. Hels. Vb. r.

492. *Botry'chium. Låsgräs.*

- A.** Blad fästadt nära eller ofvan stammens midt, med mycket kort skaft.*)

---

*) Det som här kallas "stam", torde egentligen vara att anse som motsvarande de föreg. ormbunkarnes stambladskraft; med "blad" menas här de ofruktsamma stambladen.

1. **B. Lunária** (L.) Sw.; blad *enkelt pardeladt*, till omkretsen n. jemnbredt, upptill något afsmalnande.
2—8 tum hög; småblad vanligen njurlika (n. halfmånlika) hela eller inskurna, otydligt skaftade; hela bladet $\frac{1}{2}$ —1 tum bredt.
Betesmarker, ofta sparsam, mångenstädes.
- * **B. boreále** Milde; blad fästadt ofvan stammens midt, äggrundt med omvänt äggrunda och klufna småblad samt omkr. tumslångt; fruktsamling vanl. föga öfverskjutande bladet.
Lpl. r., Norrl. Vb. Ång. Jtl. r.
2. **B. matricariæfólium** Al. Br.; blad *dubbelt pardeladt*, till omkretsen äggrundt; småblad *äggrunda* med aflånga, trubbiga och n. helbräddade flikar.
3—6 tum hög; hela bladet knappt tumslångt och hälften så bredt, sittande ofvan stammens midt.
Skogsdungar; *Norrl. Vb.—Gestr. r., Sv. Söd. Upl. r., Göt. Ög. Öl. Dalsl. r. Smål. t. r.*
3. **B. lanceolátum** Ångstr.; blad *dubbelt pardeladt*, till omkretsen äggrundt; småblad *lansettlika* spetsade med något spetsiga flikar.
Vanl. omkr. 3 tum hög; blad knappt tumslångt, sittande ofvan stammens midt; fruktsamling n. oskaftad.
Ångar; *Lpl. r., Norrl. Vb.—Hels. Jtl. r., Göt. Vg. r.*
4. **B. virginianum** Sw.; blad *dubbelt parbladigt*, bredt triangelformigt eller snedt rutformigt.
Omk. 6 tum hög; småblad af 1:sta ordningen bredt triangelformiga, de nedre skaftade, af 2:dra ordn. äggrundt aflånga och något spetsiga samt djupt parklufna med upptill tandade flikar; hela bladet 1—3 tum bredt och ej fullt så långt; stam nedtill rännformig; fruktsamling *långskaftad*, vanl. föga öfverskjutande bladet, som är fästadt n. utan skaft ofvan stammens midt.
Bergssluttningar; *Norrl. Ång. Med. Gestr. r. Jtl. t. r., Sv. Dal. r.*
- B.** Blad fästadt nära stammens nedersta del, med långt utdraget skaft.
5. **B. rutáceum** Sw.; blad dubbelt parbladigt, till omkretsen triangelformigt med skaftade småblad.
2—8 tum hög; småblad af 1:sta ordningen bredt triangelformiga, af 2:dra ordningen vanl. äggrunda—aflånga och trubbiga, ofta inskurna; hela bladet ofta mer än 1 tum bredt och ej fullt så långt. Stundom utbildas 2:ne ofruktsamma blad.
Betesmarker och sandiga ställen i skogar; *Lpl. r., Norrl. Vb. r.? Ång. Med. t. a. Hels. spr. Gestr. Jtl. r., Sv. r.: Dal. t. r., Göt. Dalsl. Vg. Ög. Smål. Sk. r.*
6. **B. simplex** Hitchc.; blad odeladt, parflikigt eller pardeladt med rundad omkrets eller hjertlikt.
1—3 tum hög, späd och spenslig; bladflikar få, sneda och olikformiga, rundadt trubbiga, hela eller inskurna.
Mycket r.; *Norrl. Med., Sv. Verml.*

493. *Equisetum. Råfsvans, Fräken.*

- A.** Ax trubbigt. Stjolk årligen förvissnande, med eller utan kransgrenar; slidornas tänder qvarsittande helt och hållet.
- a.** Vårväxter. Axbärande stjolk (vid sporernas mognad) med inga eller föga utvecklade kransgrenar; grenar utan större tomrum (lufthåla) i midten samt enkla eller greniga. Stjelkslidor vidgade. 1. *E. arvense*. 2. *E. pratense*. 3. *E. silvaticum*.
- b.** Sommarväxter. Axbärande stjolk (vid sporernas mognad) ofta med utvecklade kransgrenar; grenar med ett större tomrum (lufthåla) i midten samt alltid enkla. Stjelkslidor föga vidgade. 4. *E. palustre*. 5. *E. limosum*. 6. *E. litorale*.
- B.** Ax spetsigt. Stjolk öfvervintrande, utan kransgrenar. 7. *E. hyemale*. 8. *E. variegatum*.
1. *E. arvense* L., *Åkerfräken*; axbärande stjolk vanligen utan kransgrenar; stelkslidor med 4—12 lansettlika tänder; den ofruktsamma stelkens grenar vanl. enkla; deras slidor med vanl. 4 äggrundt lansettlika, långspetsade tänder.
Axbärande stjolk upprätt och $\frac{1}{2}$ —1 fot hög, vanl. utan fåror; den ofruktsamma stelken stundom nedliggande, $\frac{1}{2}$ —2 fot hög, med vanl. 4 fåror och åtsittande slidor.
Helst på lerjord, allmän.
2. *E. pratense* Ehrh., *Gökbett*; stjolk vanl. med enkla kransgrenar; stelkslidor med vanl. 12—18 (stundom färre) lansettlika och tillspetsade tänder.
Upprätt och omkr. fotshög; axbärande stjolk otydligt fårad; den ofruktsamma stelken med vanl. omkr. 12 fåror; grenslidor med vanligen 3 trubbiga tänder.
Ångar och åkrar, teml. allmän.
3. *E. silvaticum* L., *Skogsfräken*, *Grangräs*; kransgrenar talrika och greniga; stelkslidor med 2—6 äggrunda—lansettlika, trubbadel flikar.
Upprätt och omkr. fotshög; axbärande stjolk otydligt fårad; den ofruktsamma stelken med 10—15 fåror; grenslidor med vanl. 3—4 lansettlika—syllika tänder.
Något fuktiga skogar eller åkrar, teml. allmän.
4. *E. palustre* L., *Skäfte*; stjolk fårad och flerpipig, vanl. kransgrenig: dess slidor med 4—12 (vanl. 6—8) bredt lansettlika, hinnkantade och tillspetsade tänder.
Vanl. upprätt och $\frac{1}{2}$ —1 fot hög; stjolk vanl. 6—8-kantig; grenar 5—6-kantiga: deras slidor med 5—6 lansettlika, ofta tillspetsade tänder; stelkslidor n. dubbelt så långa som breda.
Fuktiga ställen, allmän.
5. *E. limosum* L., *Ålgräs*, *Fräken*; stjolk n. ofårad och n. enpipig, enkel eller grenig: dess slidor med 10—30 (vanl. 15—18) syllika (n. icke hinnkantade) tänder.

Vanl. upprätt och omkr. 2 fot hög; grenar tjockare än hos föreg. art (n. som en skrifpenna) och 4—8-kantiga: deras slidor med 4—8 lansettlika—syllika tänder; stjelkslidor n. lika så breda som långa.

I och vid vatten, allmän.

6. **E. litorale** Kuhl.; stjelk *fårad* och flerpipig, vanl. kransgrenig: dess slidor med 10—15 bredt syllika, *smalt hinnkantade* tänder.

Anses af somliga författare vara en bastard af de båda föreg. arterna, men har mera utstående grenar än *E. palustre* och liknar mera *E. arvense*, då denna saknar ax.

Sjöstränder, mycket r.; Sv. Upl. i sjön Valloxen.

7. **E. hyemale** L., *Skafgräs*, *Skurgräs*; slidornas tänder till största delen *affallande*; stjelk med stort tomrum i midten, utvändigt med *talrika* (8—30, vanl. 18—24) fåror; slidor ej vidgade: deras tänders qvarsittande nedre del mycket kort och rundad eller tvärhuggen.

Omkr. fotshög eller deröfver, af en gåspennas tjocklek och med mycket skarp yta; slidornas tänder upptill lansettlika—syllika och hinnaktiga; stjelk bräcklig i lederna.

I skogar och vid stränder, ofta på sandiga ställen: Göt. spr.: Gotl. Öl. Blek. t. r., Sv. spr.: Ner. t. r., Norrl. spr.: Jtl.?, Lpl. t. r.

8. **E. variegatum** Schleich.; slidornas tänder *qvarsittande*; stjelk *flerpipig*, utvändigt med *få* (vanl. 6—8) fåror; slidor uppåt vidgade: nedre delen af deras tänder kort, antingen tvärhuggen eller spetsad och äggrund.

Omkr. $\frac{1}{2}$ fot hög eller deröfver och tufvad med talrika stjelkar, knappt så tjocka som en dufpenna och föga sträfva; slidornas tänder nedtill eller midtpå svarta, upptill syllika eller borstlika och hinnkantade; stjelk något bräcklig i lederna; axskäft ofta något utdraget.

Kärrängar och sandiga stränder; Göt. Gotl. t. r. Sk. Vg. r., Sv. r.: Söd. Ner. 0, Norrl. Jtl. Vb. r., Lpl. spr. atm. i Torn. Lpm. (Læstad.).

- * **E. scirpoides** Michx.; stjelkar n. trådlika och 6-kantiga med 3-tandade slidor; ax vanl. oskaftadt.

Kärr, helst i fjelltrakter; Lpl. spr., Norrl. Jtl. Herj. spr. Vb. Ång. t. r. Hels. Gestr. r. Med.?, Sv. Upl. Dal. r.

494. **Pilulária.** *Furgräs.*

1. **P. globulifera** L.; stjelk trådlík.

Omkr. fotslång, med knippevisa rottrådar; fruktgömmen brunhåriga, liknande pepparkorn.

Öfversvämmade stränder; Göt. r.: Hall. Sk. Smål. spr. Öl. Dalsl. Vg. 0, Sv. Söd. Verml. r.

495. **Isoëtes.** *Braxengräs.*

1. **I. lacustris** L.; blad mörkgröna, n. ogenomskinliga; de större sporerne gulaktiga med låga åsar.

2—7 tum hög med styfva blad.

I sjöar och åar; *Göt. spr.*: Gotl. r. Öl. 0, *Sv. Norrl. spr.*: Jtl. r., *Lpl. r.*

2. **L. echinóspora** Dur.; blad ljusgröna och genomskinliga; de större sporerna hvita, tätt *taggiga* utan åsar.

Liknar föreg. art, men har mindre styfva och mera långspetsade blad.

I sjöar och åar; *Göt. trol. ej r.*: Gotl. Öl. Hall. Dalsl.?, *Sv. Söd. Upl. t. a., Norrl. Jtl. spr. Vb. r.?, Lpl. r.*

496. *Lycopodium. Lummer.*

- A. Sporgömmen sittande i vecken af skärmbblad, som likna de öfriga bladen.

1. **L. Selágo** L., *Lus-lummer*; sporgömmen sittande *endast* på grenarne; stam klynnedelad; grenar jemnhöga.

4—10 tum hög med mycket tjocka grenar; blad stela, lansettlika spetsade, tätt sittande i 8 rader och n. helbräddade.

Berg; *Lpl. Norrl. mångenst., Sv. t. a., Göt. spr.*: Öl. Gotl. r.

2. **L. inundátum** L., *Sump-lummer*; sporgömmen i ett oskaftadt *ax* i toppen af grenarne; stam krypande med korta grenar, de axbärande upprätta, smalare än axet. 2—4 tum lång; stam alldeles betäckt af de mjuka, jemnbreda, spetsade och helbräddade bladen.

Kärrängar och stränder, som under våren öfversvämmas; *Göt. r.*: Hall. Sk. Blek. t. r. Smål. spr. Öl. 0, *Sv. r.*: Vestm. t. r., *Norrl. Gestr. Hels. Ång. r.*

- B. Sporgömmen sittande i ax med skärmbblad, som äro olika de öfriga bladen.

a. Ax ensamt och oskaftadt i toppen af grenarne.

3. **L. annótinum** L., *Ref-lummer*; stam krypande med upprätta grenar; blad lansettlika—jemnbreda, spetsade och sågtandade.

2—4 fot lång, teml. stel och glatt; blad (isynnerhet på grenarne) vanl. utspärrade; ax smalare än de axbärande grenarne. Skogar teml. allmän.

— **alpestre**; blad tilltryckta.

I fjellen ofvan barrskogsregionen; *Lpl. spr., Norrl. Jtl. Herj. spr., Sv. Dal. r.*

4. **L. alpinum** L., *Fjell-lummer*; stam krypande med n. upprätta grenar; blad äggrundt lansettlika *helbräddade*, trubbiga eller spetsiga.

2—3 fot lång med 1—2 tum höga grenar; blad små, mycket stela och tilltryckta med föga utböjd spets och utan hårlig udd; grenar tätt hopknippade och klynnedelade, något plattade och täckta af de fyrsidigt ställda bladen; ax $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ tum långa. Liknar *Lycop. complanatum*.

Helst högt uppe i fjellen på öppna hedar. sällan i lägre fjelltrakter; *Lpl. t. a., Norrl. Jtl. Herj. mångenst. Vb.—Med. r., Sv. Dal. r.*

b. Ax flera på ett långt gemensamt skaft i toppen af grenarne.

5. **L. clavátum** L., *Matt-lummer*; grenar betäckta af bladen samt *trinda* och upprätta eller uppstigande; blad mjuka, helbräddade och jemnbreda, med hårlig udd. 2—6 fot lång och mjuk med krypande stam och olikstora smågrenar; blad utstående, sittande i flera rader.

Skogar, allmän: Gotl. r.

- **lagópus** (Læst.); axskaft omkr. $\frac{1}{2}$ tum långt; grenar korta med tätt tegellagda blad.

I fjellen; *Lpl.* r.

6. **L. complanátum** L., *Platt-lummer*; grenar *platta*, uppstigande och ej täckta af bladen; blad stela, lansettlikt aflånga och spetsade utan hårudd.

2—4 fot lång och stel med krypande stam och klynne-delade, utspärrade grenar; blad mycket små; grenblad nedtill tilltryckta och i spetsen utböjda, sittande i 4 rader.

Bergiga skogar; *Lpl.* t. a., *Norrl.* a., *Sv.* spr., *Göt.* spr.: Öl. Gotl. r. Sk. t. r. Blek. Hall.?

- * **L. Chamæcyparissus** A. Br.; grenar finare och mindre hoptryckta, mera tätt sittande och jemnhöga (n. solfjäderlikt hopstående), grenblad mera tilltryckta och n. lika stora.

Skogshedar; *Göt.* Sk. Smål. r. Hall. t. r. Vg. Boh. r., *Sv.* Verml. r., *Norrl.* Vb. r.

497. **Selaginella.** *Dverg-lummer.*

1. **S. spinulósa** Al. Br.; ax ensamt och otydligt skafadt, sittande i toppen af grenarne; skärmblad större än de öfriga bladen och liksom dessa lansettlika med syllika tänder.

Stjolk krypande, 1—3 tum lång med uppstigande, 3—4 tum långa grenar. Liknar *Lycopodium inundatum*, men har glänsande blad.

Fuktiga ängar och kärr, helst i fjellen; *Lpl.* a., *Norrl.* spr.: Jtl. a. Ång. t. a., *Sv.* r.: Dal. spr. Upl. mångenst. i n. delen, *Göt.* Ög. Boh. r.

Förklaring öfver de viktigaste konstorden (vetenskapliga termerna).

Aflång begränsad af bågformiga linier med största bredden på midten och med längden 3 gånger så stor som bredden. *Allmänt* (blomskaft) uppbärande flera blommor, eller (om svepe) sittande nedanför flera allmänna blomskaft.

Ax blomsamling med ett allmänt och nästan inga enskilda blomskaft.

Balja en kapsellik frukt (hos ärtväxterna) med fröfäste vid fogen (sömmen), uppspringande både vid fogen och vid undre kanten.

Bas den nedre delen, t. ex. af ett blad.

Bikrona bildad af små blad inuti ett blomhülle.

Bladsnärp ett hinnaktigt fjäll innanför bladslidan hos gräsen.

Bladveck vinkeln mellan bladet och stammen.

Blomflock flock.

Blomfoder en fullständig blommas yttre och vanligen gröna blad (hos dikotyledoner).

Blomholk en samling af talrika skärmbblad, som omgifva blommorna före utsprickningen och sitta på ett utbreddt fäste.

Blomhufvud utan allmänt blomskaft, med korta eller inga enskilda blomskaft samt med icke utbreddt blomfäste.

Blomhülle blommans yttre del, bestående af blad.

Blomhölster slidlikt skärmbblad, omslutande en eller flera blommor före utsprickningen.

Blomkorg en samling af småblommor, omgifna af en blomholk.

Blomknippe blomsamling med flera allmänna blomskaft (utom de enskilda) som ej utgå från en stamdels omedelbara förlängning, — eller en samling af 3 blommor, af hvilka den mellersta utvecklas först.

Blomkrona ett fullständigt blomhülles inre, vanligen högfärgade del (hos dikotyledoner).

Blomqvast qvast.

Blomskärm enstaka skärmbblad.

Bräm den öfre delen af ett sambladigt blomhülle.

Bägarfoder ett svepe, som omsluter en nöt.

Bär en alltigenom saftig eller köttig frukt.

Bärlik (frukt) med frögömmets mellersta lager köttigt.

Delad med inskränningar, som gå ungefär så långt som möjligt (till basen eller till medelnerven).

Dikotyledon med 2 motsatta (sällan flera eller ett) hjertblad och vanligen grenigt nerviga blad.

Diskblommor sittande i midten af en blomkorg.

Enkel (om blad) bestående af en enda, vid förvissnandet sammanhängande bladskifva; eller (om ett blomhülle) utan blomkrona.
Enkelgömmig (frukt) med fruktbladen sammanväxta med hvarandras kanter.

Enkönad med blott ståndare eller blott pistiller.

Enskildt (blomskäft) uppbärande blott en blomma; eller (om svepe) sittande vid en småflock.

Fanerogam med blommor i egentlig mening samt med hjertblad.

Fingerlikt sammansatt eller helt och hållet deladt blad, med småbladen stälda i det gemensamma bladskäftets spets.

Fjädernervig med en större nerv genom bladets midt och med derifrån utgående, mindre och förgrenade nerver.

Fjärillik ärtväxternas blomkrona, bestående af 3 fria blad (*seglet* och *vingarne*) och två hopväxta (*kölen*).

Flergömmig (frukt) med frögömmet bestående af blad, som sammanväxt med sina egna kanter och ej bilda karpeller.

Flikig med bågformiga inskränningar, gående hälften så långt som hos *delad*.

Flock parasollik blomsamling: med endast enskilda, men intet allmänt blomskäft; *sammansatt flock* en samling af parasolformigt stälda, mindre flockar.

Foder blomfoder.

Foderskal skärmfjäll sittande nedanför gräsens småax.

Fribladig med alla bladen åtskilda.

Frögömm fruktens yttre del, bildad af blad.

Fullständig (blomma) med både foder och krona.

Gapande (läppformig blomkrona) med öppet svalg.

Glandler små saftförande knölar.

Gom uppsvällning af underläppen hos en maskerad blomkrona.

Grenskott rotskott.

Groddknoppar knoppar, som skilja sig från växten och tjena till dess förökning.

Halfbuske nedtill af fastare, upptill af lösare byggnad.

Halfgräs med oledadt strå.

Hanblomma med endast ståndare.

Handnervig med flera större nerver, utgående från bladets bas.

Helt (blad) med inga eller obetydliga inskränningar.

Hinnfrukt gräsens frukt, hvars frögömm är hopväxt med fröet.

Hjertlik äggrund med 2 afrundade flikar nedtill.

Hjertblad i fröet liggande blad, som vanligen utvecklas vid groningen.

Hjulformig (krona) med kort pip och platt, deladt bräm.

Holk blomholk.

Holkfjäll skärmladen i en blomholk.

Honblomma med endast pistiller.

Hufvud blomhufvud.

Hänge ett ax hos träd eller buskar med skildkönade och ofullständiga blommor.

Högfärgad hvarken grön eller torrhinnig.

Hölster blomhölster.

Inskuret (om blad) med grunda inskränningar.

Kalk ett blomhülle utan krona.

Kalkborst borst, som finnas i blomkalkens ställe (hos halfgräs).

Kapsel torrt, uppbristande fröhus med flera skal.

Kapselartad, *kapsellik* med torrt, uppbristande frögömme.

Karpell en småfrukt i en skildgömmig frukt.

Klase blomsamling med ett allmänt och med lika långa enskilda blomskaft.

Klo nedre delen ef ett kronblad.

Klufven lika med flikig, men med rätliniga inskränningar.

Klynnedelad upprepadt tvådelad.

Klänge trådläk förlängning af en gren eller af ett bladskaft.

Knopplökar löklike knoppar, tjenliga till växtens förökning.

Korg blomkorg.

Kolf ett ax, hvars blommor sitta intryckta i stammen.

Korslik regelbunden (blomkrona) bestående af 4 fria blad (i klassen *Tetradynamia*).

Krans af blad eller blommor, som sitta lika högt upp på stammen.

Krona blomkrona.

Kronskal bladlike delar (agnar), som sitta närmast ståndarne (hos en gräsblomma).

Krypande nedliggande och rotsläende.

Kryptogam med ofullkomliga befruktningsorganer och med sporer (frön utan hjertblad).

Köl bildad af 2 hopväxta blad hos en fjärillik krona.

Könsdelar ståndare och pistiller.

Könlös utan utbildade könsdelar.

Könpelare blomdel, bildad af den med ståndaren förenade pistillen.

Lansettlik begränsad af båglike linier, med mer än 3 gånger så stor längd som bredd och bredast ungefär på midten.

Likformig med lika stora blad.

Lyrformigt pardeladt eller parklufvet (blad) med utstående sidoflikar och stor ändflik.

Läpp den ena delen af brämet hos ett läppformigt blomhülle; eller — hos växter i *Gynandria* — ett vanligen nedböjdt kalkblad, som är olika de öfriga.

Läppformigt sambladigt oregelbundet blomhülle med i 2 större flikar (läppar) deladt bräm.

Maskerad läppformig blomkrona med tillslutet svalg.

Monokotyledon med ett (eller sällan med 2 skiftevis ställda) hjertblad och enkelt nerviga örtblad.

Mångbyggare med hanblommor, honblommor och samkönade blommor.

Märke öfversta delen af pistillen.

Naggad med nästan vinkelrätt utstående tänder.

Nedlöpande (blad) då bladet fortsättes nedom skifvans fästepunkt.

Nejlikeartad regelbunden krona af 5 fria blad med vanligen smala klor och breda skifvor samt omgifna af ett sambladigt foder.

Nerver de trådiga delarne i bladets skifva.

Njurlik med 2 rundade flikar nedtill och med större bredd än längd.

Nöt torr frukt, affallande öppnad.
Nötskida genom felslagning icke uppbristande skida.

Odelad utan större inskränningar.
Ofullständig (blomma) utan blomkrona.
Oval begränsad af bågformiga linier, dubbelt så lång som bred och med största bredden på midten.
Oregelbunden icke (eller blott på ett sätt) delbar i 2 lika (symmetriska) delar, emedan bladen ej hafva samma form.

Parasit snyltgäst på en annan växt.
Parbladigt sammansatt blad, hvars småblad sitta på sidorna af det gemensamma bladskaftet: stundom lika med parbladigt deladt.
Parbladigt deladt enkelt blad, liknande ett parbladigt blad, men utan leder vid småbladen (bladdelarne).
Pardelad delad och fjädernervig.
Parklufven klufven och fjädernervig.
Penselhår hår, sittande i spetsen af en skalfrukt.
Pillik med 2 nedåtriktade och spetsade flikar vid basen.
Pip nedre delen af ett sambladigt blomhülle.
Pistill blommans honorgan, bestående af frukttämne, stift och märke.
Pålrot enkel rot, utväxande af fröets rotämne.

Qvast blomsamling med ett allmänt blomskaft och med olika långa enskilda blomskaft nående samma höjd.

Regelbunden med alla bladen af samma form och på flera sätt delbar i 2 lika (symmetriska) delar.
Rosartad regelbunden blomkrona af 5 fria blad med korta klor, omgifna af ett sambladigt foder.
Rotblomskaft bladlösa, örtartade stammar, vanligen enblommiga.
Rotskott bladbärande grenar utgående från stammens bas.
Rörblomstrig (korg) med endast rörformiga eller nästan trattlika blommor.

Sambladig med alla bladen sammanväxta.
Sambyggare med hanblommor och honblommor på samma stånd.
Samkönad med både ståndare och pistiller i samma blomma.
Sammansatt (blad) bestående af flera med leder fästade småblad, ofta affallande vid lederna.
Segel det öfversta bladet i en fjärillik blomkrona.
Skalfrukt en vanl. under blomkronan sittande nöt, hvari fröet, frögömmet och fodret äro hopväxta.
Skida kapselartad frukt med 2 skal, åtskilda af en mellanvägg och derifrån vanligen lossnande.
Skifva bladets öfre, utbredda del.
Skildgömmig sammansatt af flera småfrukter i samma blomma.
Skildkönad med alla eller åtm. somliga blommor enkönade.
Skärmbiad ombildade blad, sittande i blommornas närhet.
Småblad åtskilda delar af ett sammansatt eller af ett helt och hållet deladt blad.
Snärp bladsnärp.
Spadlik från en smal bas hastigt och betydligt tilltagande i bredd mot den afrundade spetsen.
Spiralstälda (blad) sittande i en sådan ordning, att en spiral (skruflinie) bildas, om man sammanbinder bladens fästepunkter.

Spjutlik med rätt utstående sidoflikar nedtill.

Sporer kryptogamernas frön, som sakna hjertblad.

Sporre en trådlik eller säcklik utvidgning af någon blomdel.

Stenfrukt bärlik frukt med fruktgömmets innersta lager hårdt.

Stift pistillens smalare del ofvanpå fruktämnet.

Stipler bihang till ett blad, bildade af dess slida.

Stjelm bladbärande örtartad stam.

Stamknöl utsväld underjordisk stamdel med knoppar (ögon) på ytan.

Strålblommor tunglika blommor i kanten af en blomkorg.

Stråblomstrig med tunglika blommor i kanten och rörformiga eller nästan trattlika blommor i midten.

Strödda spiralställda (blad).

Ståndare blommans hanorganer, bestående af sträng och knapp med deri vanligen inneslutet frömjöl.

Stängel bladlös örtstam, vanligen uppbärande flera blommor.

Svalg gränsen mellan brämet och pipen.

Svepe flera i krans sittande skärmbblad.

Sågad med åt ett håll lutande tänder.

Taggar tjocka spetsiga borst i öfverhuden.

Taggigt (blad) med taggar eller med tagglik spetsade nerver.

Tallriksformig (krona) med platt bräm och utdragen rörformig pip.

Torn en med hvass spets slutande gren.

Tungblomstrig bestående af endast tunglika blommor.

Tunglik sambladig krona med tunglikt (bandlikt) bräm; eller (om blad) med något bred bas småningom tilltagande i bredd mot den afrundade spetsen.

Tvåbyggare med hanblommor och honblommor på olika stånd (individer) af samma art.

Tänder små flikar i bladkanten.

Uddblad udda blad (utom jemna par).

Vigglik liknande en kil med tvär spets.

Vingad (stam eller frukt) med bladartade eller hinnaktiga kanter.

Vingar yttre blad i en fjärillik krona; eller kanter i en vingfrukt.

Vingfrukt nötlik vingad frukt.

Vippa blomsamling med flera allmänna blomskaft, som utgå från en förlängd stamdel.

Äggrund begränsad af båglika linier, dubbelt så lång som bred, med största bredden nedom midten.

Aple bärlik frukt, sammanhängande med blomfodret och med frögömmets innersta lager deladt i rum.

Ärtbalja balja.

Örtartad (stam) af lös byggnad och helt och hållet vissnande ofvan jordytan.

Örtrefva nedliggande gren, bladlös eller bladbärande på de stäl-
len, der den utslår rötter.

Några regler vid växternas insamling och inläggning till pressning.

1. *Insamlingen.* Tag icke det första exemplar, som påträffas, utan välj de vackraste, och utrota icke sällsynta växter. — De växter, som hafva några för artbestämningen viktiga delar under jordytan, upptagas helst med en lång och bred knif; likaså böra rotskott medfölja, då sådana finnas. — Tag icke toppar eller stumpar af växter, som ej äro för stora att i herbariet inrymmas. — Samla icke flera exemplar, än att de kunna pressas samma dag; eljest blifva de ej vackra. — Portörens lock bör vara anbringadt vid ena ändan, så att alla de insamlade exemplaren på en gång kunna urtömmas. — Finare och ömtåligare växter inläggas helst genast under exkursionen i der medfördt papper.

2. *Inläggningen.* Saftfulla växter doppas ungefär $\frac{1}{2}$ minut i kokhett vatten; blommorna tåla endast vid en hastig doppning. — Inga fuktiga exemplar inläggas, utan fuktigheten aflägsnas genom gråpapper. — Lägg ej exemplaren inuti, men utanpå arket. — Invid finare växter lägges hvitt tunnt papper, som ej ombytes, förr än växterna styfnat. — För att få blommorna utbredda, t. ex. af en *Potentilla*, inlägges hvarje blomma i en liten pappersbit, som vikes deromkring och får qvarligga, tills växten blir fullt torr och styf. — Göm i portören ett exemplar af hvarje växtart opressadt för att jemföra det med beskrifningen i floran, ifall detta ej genast medhinnes; anteckna växestället och datum för insamlingen på ett papper af ett visitkorts storlek. — Vid pappersombytet afskiljas alla sådana exemplar, som först (och snart) kunna blifva torra, och läggas särskildt; pappskifvor eller tunna bräds-kifvor inläggas här och der; växterna omflyttas och skrynkade delar utbredas med en pappersknif, ogera med fingrarne. — Halftorra växter läggas ur pressen i en med pappskifvor omslagen och med starkt segelgarn ombunden packe; om tillräckligt papper användes, behöfves intet vidare ombyte af sådant. — Papperet bör vara fullt torrt, helst upphettadt af solen eller i en ugn.

Svårbestämbara släkten och arter.*)

A. Träd och buskar.

a. Blommor fullständiga med bärlik frukt. Buskar.

Ribes alpinum (22,5) blommor i klasar; *Viburnum* (5,1) blommor i knippen, blad handnerviga; *Sambucus* (5,1) blad parbladigt delade; *Rhamnus* (22,4—5) blad fjädernerviga och hela; *Empetrum* (3,1; 21,2) blad n. barrlika.

b. Blommor fullständiga med vingfrukt. Träd.

Acer (8,1—2; 10,1—2) blad handnerviga.

c. Blommor fullständiga med kapsellik frukt. *Rhododendrum* (5,1) låg halfbuske; *Evonymus* (4,1) buske.

d. Blommor ofullständiga. Träd eller buskar med barr.

Pinus och *Abies* (21,4), *Juniperus* och *Taxus* (22,3—6).

e. Blommor ofullständiga. Träd eller buskar med blad.

Fraxinus (2,1) blad parbladiga; *Ulmus* (4—6,1—2) blommor i flock; *Betula* (21,2—4), *Salix* (21,2; 22,3—6) och *Myrica* (21; 22,6) blommor i hängen.

B. Gräs. (3,1).

Festuca sciuroides (1,1); *Catabrosa algida*, *Anthoxanthum* och *Hierochloa* (2,2); *Nardus* (3,1). Hos *Avena elatior*, *Holcus*, *Hierochloa*, *Hordeum* och *Phragmites* finnas ofta enkönade blommor jemte de samkönade.

C. Halfgräs och andra gräslika växter.

Eriophorum alpinum (1,1); *Cladium*, *Scirpus setaceus*, *Cyperus* och *Rhynchospora alba* (2,1); *Carex dioica* (22,3); *Juncus* (3,1).

D. Örter (sällan halfbuskar) med fullständiga blommor.

a. Blomkrona sambladig.

1. Stam ej (eller blott nedtill) bladbärande.

Cuscuta (4,2) slingrande parasit; *Petasites* (22,5) blommor i korg; *Limosella*, *Littorella* (4,1) och *Lobelia* (19) vattenväxter.

2. Stjeln bladig med motsatta blad.

Valeriana dioica (22,3), *Montia* (3,1) blommor hvita; *Lysimachia* (16; 6,1) blommor gula; *Mentha* (4,1) blommor i krans; *Gentiana* (4—5,1—2; 19); *Cynanchum* (5,1; 16).

3. Stjeln bladig med kranssittande blad.

Galium, *Sherardia* och *Asperula* (3—4,1—2); *Lysimachia* (16,1; 6,1).

4. Stjeln bladig med strödda blad.

Iasione och *Solanum* (19); *Antennaria*, *Cirsium arvense* och *Serratula* (22,5) blommor i korgar; *Trientalis* (6,1) blommor stjernlika; *Vaccinium* (10,1) halfbuskar med bär.

*) De inom parentes satta nummerna utmärka den klass och ordning, hvartill de anförda växterna skulle kunna hänföras; deras rätta plats igenfinnes lätt på registret.

b. Blomkrona fribladig.

1. Stam endast blombärande, stundom med blad vid basen. *Monotropa* (8,1); *Myosurus* (4); *Drosera* (5,3—4); *Viola* (19); *Oxalis* (10,4).

2. Stjeln med motsatta blad.

Stellaria media (1—5,4), *Cerastium* (10,3; 4—5,4—5), *Ammadenia* (22), *Sagina* (4,4), *Spergula vernalis* (5,4) och *Linum* (5,5) blommor hvita; *Elatine* (8,3; 6,3; 3,3) vattenväxter; *Melandrium* och *Silene acaulis* (22) krona nejlikeartad; *Adoxa* (4—5,1—4; 8—10,1; 10,5) blommor gröna; *Hypericum* (13,3), *Rhodiola* (10,4; 8,2) blommor gula.

3. Stjeln med strödda blad.

Draba muralis och *Cardamine hirsuta* (4,1) med skidor; *Rubus Chamemorus* (22,6) med sammansatt stenfrukt; *Sanicula europæa* (23,1) blommor i hufvud; *Sempervivum* (6—10) blad tjocka köttiga; *Spiræa* (10,4; II) med kapsellika karpeller; *Ranunculus hyperboreus* (5—7) med nötlika karpeller; *Geranium* och *Erodium* (10,4; 5,5); *Viola* (19).

c. Blomkrona till en del sambladig och oregelbunden.

Sarothamnus, *Ononis* och *Anthyllis* (16) med sammansatta blad; *Impatiens* (19), *Genista* och *Polygala* (16) med enkla blad; *Fumaria* (2,1).

E. Örter med ofullständiga blommor (utom de förut anförda gräslika växterna).

a. Blad grenigt nerviga. Stjeln vanligen bladig.

1. Blommor enstaka.

Callitriche (1,2), *Elatine* (3,3; 8,3) vattenväxter med oskaftade blommor; *Viola* (2,1) blommor utdraget skaftade.

2. Blommor flera tillsammans.

Euphorbia (II,3) mjölksaftiga växter; *Herniaria* (4,1; 8—10,1) blad små med stipler; *Rumex* (22,6) och *Polygonum* (5—6,1—3; 8,1—2) med stipelslidor; *Lepidium rudemale* och *Coronopus didymus* (2,1) med pardelade blad; *Urtica dioica* (22) med brännborst; *Chrysosplenium* (10,2; 4,2) med njurlika blad; *Chenopodium* (1—5,1—2), *Blitum* (1,2) och *Atriplex* (5,2; 21) landväxter med gytrade blommor och odelade blad utan stipler; *Thesium* (3,1) blad n. trådlika; *Poterium* (23) blad parbladigt delade.

b. Blad enkelt eller otydligt nerviga.

Callitriche, *Zannichellia* (1) och *Ruppia* (2,4) i vatten nedsänkta finbladiga växter; *Typha* (21,2) och *Calla* (21,6) med blommor i kolf; *Zostera* (21), *Juncus* (3,1) gräslika växter; *Sagina* (4,4), *Scleranthus* (5—8,2), *Kochia*, *Schoberia* och *Salsola* (5,1) med små nästan syllika blad.

c. Stam utan blad.

Salicornia (2,1) blommor i kolf; *Lemna* små vattenväxter; *Juncus* (3,1) med strålik stam; *Asparagus* (23) smågrenar borstlika.

F. Med sällan utvecklade eller otydliga blommor.

a. Vattenväxter. Örter.

Lemna med bladlik stam; *Montia*, *Bulliarda*, *Peplis*, *Elatine* och *Callitriche* med hela och motsatta blad; *Hippuris* och

Zannichellia med hela kranssittande blad; *Subularia*, *Littorella*, *Stratiotes* med stängellik stam; *Utricularia*, *Myriophyllum* och *Ceratophyllum* med findelade blad; *Zostera* med gräslik stam; *Hydrocharis* med njurlika blad; *Potamogeton*, *Ruppia*, *Limosella*, *Najas* och *Trapa*.

b. Landväxter.

Hedera (buske), *Chenopodium*, *Polygala*, *Euphorbia*, *Atriplex* med ej delade blad; *Fumaria*, *Corydalis* med delade blad.

De viktigaste odlade växterna.

I. Sädesslag.

1. *Triticum vulgare*, *Hvete*. Foderskal äggrunda kullriga.
  - a. *æstivum*, *Sommarhvete*. Kronborst långt.
  - b. *hibernum*, *Vinterhvete*. Kronborst kort eller intet.*Triticum turgidum*, *Kubbhvete*. Foderskal äggrunda kölade.
2. *Secale*, *Råg*. Skiljes från *Triticum* genom tvåblommiga småax. *S. cereale*. Kronborst långt.
3. *Hordeum*, *Korn*. Skiljes från *Elymus* genom långt kronborst. *H. vulgare*, *Fyrradigt Korn*; *H. hexastichon*, *Serradigt Korn*; *H. distichon*, *Tvåradigt Korn*.
4. *Avéna sativa*, *Hafre*. Skiljes från *A. fatua* genom glatta kronskalet.

II. Hushållsväxter.

1. *Solanum tuberosum*, *Potatis*. Ört med parbladigt delade blad och vanl. violetta blommor.
2. *Nicotiana*, *Tobak*. Står nära *Datura*, men har klufvet blomfoder, helbräddade blad och tagglös frukt. *N. Tabacum*, *Virginisk Tobak*, med aflångt lansettlika blad och röda blommor, *N. latissima*, *Marylands-Tobak*, med äggrundt lansettlika blad och röda blommor, *N. rustica*, *Turkisk Tobak*, *Bondtobak*, med äggrunda blad och gröngula blommor.
3. *Petroselinum sativum*, *Persilja*. Skiljes från *Conium* genom 1—2-bladigt allmänt svepe, mångbladiga enskilda svepen och slät frukt.
4. *Anethum graveolens*, *Dill*. Skiljes från *Pastinaca* genom dubbelt parbladigt delade blad med trådlika flikar.
5. *Coriandrum sativum*, *Koriander*. Parasollväxt med findelade blad och klotrund frukt, hvars karpeller äro inböjda (konkava) på insidan.
6. *Beta vulgaris*, *Röd- och Hvitbeta*. Skiljes från *Chenopodium* genom klufven blomkalk och har blomgyttringarne förenade i ett långt och slutl. bladlöst ax.
7. *Allium sativum*, *Hvitlök*, är skild från *A. Scorodoprasum* genom enbladigt långspetsadt hölster. *A. porrum*, *Purjolök*, har platta jemnbreda blad och utskjutande ståndare. *A. ascalonicum*, *Echalottenlök*, som har violetta blommor, och *A. Cepa*,

- Rödlök*, som har hvita blommor och nedtill uppblåst stängel, stå nära *A. sibiricum*.
8. **Rumex Patiéntia**, *Patientia*, står nära *R. conspersus*, men har längre och större, äggrundt aflånga blad.
  9. **Fagópyrum**, *Bohve*. Skiljes från *Polygonum* genom invikna hjertblad i fröet och har pillika blad och upprätt, ej slingrande stjelk. **F. esculentum** har täta blomklasar, **F. emarginátum** har gläsa klasar.
  10. **Prunus doméstica**, *Plommonträd*, saknar tornar; qvistarne äro glatta, blomskaften och undra sidan af bladen finhåriga.
  11. **Cérusus ácida**, *Körsbär*; blommor i kortskaftade flockar, blad glatta, bladskäft utan vårtor.
  12. **Origanum Majorána**, *Mejram*; blad gråludna, små, ovala och trubbiga; blomskärmarna n. runda.
  13. **Thymus vulgaris**, *Timjan*; stjelk n. upprätt, blad med nedvikna kanter.
  14. **Lepidium sativum**, *Sommarkrasse*; skida rundtomkring vingad, blad pardelade, fruktskäft upprätt.
  15. **Brassica olerácea**, *Kål*; blad stora och köttiga.
  16. **Raphanus sativus**, *Rätticka* och *Rädisa*; kronblad upptill violetta, skidor syllika.
  17. **Linum usitatissimum**, *Lin*; blommor blå, blad strödda.
  18. **Pisum sativum**, *Gula* och *gröna Ärter*; kronsegel hvitt, frön ofläckade och klotrunda.
  19. **Vicia Faba**, *Wälska Bönor*, *Bondbönor*; blad stora 1—3-pariga, klasar kortskaftade, stjelk upprätt.
  20. **Phaséolus vulgaris**, *Turkiska Bönor*; blad trefingrade; blommor hvitaktiga i korta, fåblommiga klasar; stjelk vanl. klängande, stundom icke (hos en varietet, som kallas *Krypböna*).
  21. **Lens esculenta**, *Linser*, skiljes från *Ervum* genom upptill urnupen, med spröt försedd ärtbalja samt på båda sidor kullriga frön.
  22. **Scorzonera hispánica**, *Scorzonera*; stjelk grenig och mångbladig, de nedre bladen fjädernerviga.
  23. **Lactuca satíva**, *Sallad*; stjelkblad hjertlika omfattande, veka och ej taggiga.
  24. **Heliánthus**, *Solros*. Liknar *Centaurea* genom de könlösa kantblommorna, men dessa äro tunglika. **H. tuberósus**, *Jordärtskocka*, med tjocka stamknölar, upprättade blomkorgar och vanl. kranssittande blad. **H. ánnuus**, *Solros*, utan stamknölar, med lutande blomkorgar och vanl. skiftevis stälda blad.
  25. **Cúcumis sativus**, *Gurka*. Skiljes från *Bryonia* isynnerhet genom den stora frukten samt de stora gula blommorna, som sitta i oskaftade flockar.
  26. **Cánnabis satíva**, *Hampa*. Skiljes från *Humulus* bland annat genom upprätt, ej slingrande stjelk och delade blad samt honblommor i knippen.
  27. **Spinácia**, *Spinat*. Hör till *Dioecia Pentandria* och liknar *Chenopodium*, men har honblommans kalk tandad. **S. olerácea** med vanl. pillika blad och taggig frukt, **S. glabra** med vanl. hela blad och ej taggig frukt.
  28. **A'triplex hortensis**, *Trädgårdsmolla*, har somliga blommor

samkönade, åtskilda och rundadt äggrunda samt helbräddade fruktfoderblad och stora, hjertlikt triangelformiga, på båda sidor gröna blad. **A. nitens** liknar denna art, men har undertill hvitmjöligena blad och spetsiga fruktfoderblad.

III. Parkträd och buskar.

1. **Syringa vulgaris**, *Syrén*. Hör till *Diandria Monogynia*, nat. fam. **Oleineæ**. Blomkrona sambladig, frukt kapsellik fåfröig, blad hjertlika.
2. **Ly'cium bárbarum**, *Bocktörne*. Skiljes från *Solanum* genom trattlik blomkrona och vidjelika grenar; blommor violetta.
3. **Lonicera Caprifólium**, *Äkta Kaprifolium*, skild från *L. Periclymenum* genom de på blomgrenarne hopväxta bladen och genom oskaftade blomhufvud.
4. **Sambucus racemósa**, *Klasehyll*; bär röda, blommor i äggrund vippa.
5. **Æ'sculus Hippocástanum**, *Hästkastanje*. Hör till *Heptandria Monogynia*, nat. fam. **Acerineæ**, och har 5—7-fingrade blad.
6. **Spiræa salicifólia**, *Pilbladig Spirea*; blad aflångt lansettlika och sågade, blommor ljusröda.
7. **Rubus odorátus**, *Lukthallon*; blad 5-flikiga, blommor stora röda n. i qvast, stam utan taggar.
8. **Larix europæa** (*L. decídua*), *Lärkträd*. Står nära *Abies*, men har mjuka, på hösten affallande, knippevisa barr.
9. **Abies pectináta**, *Silfvergran*; kottar upprätta, barr undertill silfverhvita.
10. **Pinus Cembra**, *Cembratall*; kottar upprätta, barr föga utstående, fem tillsammans inom slidan; frön mandellika ovingade.
11. **Salix acutifólia**, *Smalbladigt Blåvide*, skiljes från *S. daphnoides* genom smalare blad och lansettlika stipler. **S. purpurea**, *Rödvide*; ståndare nästan alldeles hopväxta med röda, slutl. svarta knappar; blad lansettlika, hängen små, utslående på bar qvist; hängefjäll bruna; fröhus oskaftade. **S. babylónica**, *Tårpil*, skild från *S. fragilis* genom n. jemnbreda blad och mycket långa, vidjelika och nedhängande grenar. **S. viminalis**, *Korgvide*, *Bandpil*, har långa vidjelika grenar med gröngul bark och mycket långa och smala blad med nedböjda kanter.
12. **Pópulus**, *Poppel*. A) de unga grenarne håriga: **P. alba**, *Silfverpoppel*, blad undertill silfverhvita, smågrenarnes flikiga, **P. canescens**, *Gråpoppel*, blad bugttandade, undertill gråludna. B) Grenar glatta utstående: **P. monilífera**, *Kanadapoppel*, blad med tvär bas och större längd än bredd, **P. nigra**, *Svartpoppel*, blad n. hjertlika. C) Grenar glatta upprätta: **P. pyramidális** (*P. dilatata*). Utom dessa märkas **P. cándicans**, *Ontariépoppel* med hjertlika blad och **P. balsamífera**, *Balsampoppel* med äggrunda blad: båda hafva klubbiga knoppfjäll.
13. **Acer Pséudo—Plátanus** har blommorna ställda i hängande klasar.

Förvildade och tillfälligtvis förekommande växter.

1. *Plantago arenaria* W. K.; skild från våra vilda arter genom grenig stielk; blad smala jemnbreda. Vid Malmö på sandiga ställen.

2. *Dipsacus pilosus* L., *Kardtistel*; skild från *Scabiosa* genom nedböjda svepeblad; tistellik, omkr. 3 fot hög växt med taggig stielk, hvit fyrklufven blomkrona och bredt äggrunda, skafade blad med en aflång flik på hvar sida om skaftet. Ruderatväxt r. i Skåne och vid Söderköping.

3. *Lolium multiflorum* Lam.; skild från *L. perenne* genom borstbärande kronskal. På gräsplaner, t. ex. i Ög. och Sk. — *L. festuaceum* Link; skild från *L. perenne* genom jemnbreda småax och mycket korta foderskal; förmodas vara bastard af *Lol. perenne* och *Festuca pratensis*. I Skåne, mycket r.

4. *Glyceria loliacea* Godr.; skild från *G. fluitans* genom kort bladsnärp och stundom sammansatta småax; förmodas vara bastard af *G. fluitans* och *Lolium perenne*. På fuktiga ställen vid Lund och Kristianstad.

5. *Phalaris canariensis* L., *Kanariegräs*; klass. *Triandria*, ordn. *Digynia*, afdeln. *Phalarideæ*; vippa tät axlik och n. äggformig; foderskal på ryggen vingade; strå 1—2 fot högt. Nära bostäder.

6. *Crocus vernus* All., *Saffran*; skild från *Iris* bl. a. genom likformigt 6-klufven kalk med lång pip; låg lökväxt med mycket smala blad och en stor, blå eller hvit blomma. På gräsplaner i Upl. r.

7. *Narcissus*, *Narciss*, skild från *Galanthus* genom sambladig kalk med lång pip. *N. poëticus* L., *Pingstlilja*, med hvit blomma och skålformig, kort och rödkantad bikrona. I gamla trädgårdar t. ex. Sk.—Hels. — *N. pseudo—Narcissus* L., *Påsklilja*; blomma gul med lång bikrona. I gamla trädgårdar, sålän i ängar, t. ex. i Sk. och på Gotl.

8. *Muscari botryoides* (L.) Mill., *Perlhyacint*; familj. *Liaceæ*, klass. *Hexandria* ordn. *Monogynia*; blomkalk sambladig med klotformig pip och litet bräm; stängel med jemnbreda blad och små blå blommor i klase. I parker och ängar r.; Göt. Hall. Ol. Smål. Ög. Vg., Sv. Söd. Upl. Norrl. Gestr.

9. *Lilium Mártagon* L., *Kroll-lilja*; blommor lutande i klase; blad kranssittande, bredt lansettlika—äggrunda; kalkblad tillbakarullade, ljusröda och brunfläckiga. Lundar och parker t. r.; Göt., Sv., Norrl. Gestr. Hels.

10. *Colchicum autumnale* L., *Tidlösa*; fam. *Colchicaceæ*, klass. *Hexandria* ordn. *Trigynia*; lökväxt med sambladig kalk, 3-rummig kapsel och en stor och lång, ljusröd eller bleklå

blomma, som utbildas på hösten före de på våren utväxande, lansettlika bladen. Parker och gamla trädgårdar i Upl. och Ög. r.

11. **Rheum Rhapónticum** L., *Rabarber*; fam. *Polygóneæ*, klass. *Enneandria* ordn. *Trigynia*; kalk 6-bladig; nöt med 3 vingade kanter; hög växt, lik en *Rumex*, men med mycket stora, hjertlika blad och grönhvita blommor. Ruderatväxt på torra ställen r., t. ex. Ög. Ner. Upl.

12. **Dianthus barbátus** L., *Borstnejlika*; blommor gytttrade och n. oskaftade; blomfoder rörformigt; svepeblad ovala med långt borst; mörkgrön och n. glatt med rotstock. Nära trädgårdar t. r., t. ex. i Ög. och Upl.

13. **Siléne Arméria** L.; glatt; blomfoder slutl. uppåt vidgadt; blommor i qvastar; kronblad rosenröda och n. hela; stjelkblad n. ovala. Ogräs i trädgårdar h. o. d., t. ex. Gotl. — **S. gállica** L.; foder rörformigt; blommor i klase; de blekröda kronbladens skifva n. hel; blad n. jemnbreda. På torra backar i Skåne r. — **S. dichótoma** Ehrh.; blomfoder något uppblåst och ludet; blommor i ax; kronblad hvita med djupt klufven skifva; stjelkblad n. lansettlika. På torra backar i Sk. r.

14. **Reseda lútea** L.; blad pardelade; ballastväxt.

15. **Potentilla pilósa** W.; stjelk upprätt sträfluden; blad 5-fingrade grofsågade, långhåriga och på båda sidor gröna; blommor stora. Ruderatväxt r., t. ex. Ög. Söd. Vestm.

16. **Papaver somniferum** L., *Opiiört*; blad stjelkomfattande och grundt flikiga; kronblad hvit- eller rödaktiga. Ogräs och ruderatväxt, helst i Göt. och Sv. — **P. Rhœas** L.; blad pardelade, ej omfattande; foder långhårigt; fröhus kort och n. klotrundt. Ogräs och ruderatväxt i Göt. och Sv. t. r.

17. **Ballota foetida** Lam.; fodertänder halfrunda med kort udd. Ballastväxt r.

18. **Scutellaria altíssima** L.; blad hjertlika; blommor i ensidiga klasar; blomkrona ljusblå med hvit underläpp. Nära trädgårdar i Skåne, mycket r.

19. **Dracocephalum thymiflórum** L.; blad sågade äggrunda — aflånga; blomkrona föga längre än fodret. Ruderatväxt, helst på torftak, i Upl. och Hall.

20. **Elzhólzia cristáta** W.; skild från *Mentha* genom nedtill fränstående rum i ståndareknappen; blommor små och blekvioletta i ensidiga ax med tvåsidigt stälda, rundadt äggrunda skärmbblad; blad ovala — äggrunda. Ogräs t. r.; Göt. Sk. flerst. Hall. Smål. Gotl., Sv. Söd. Upl. Verml.

21. **Linaria repens** (L.) (*L. striáta* D.C.); blommor blåaktiga i gles klase; sporre kort. Ruderatväxt r.; Göt. Boh., Sv. Söd. Upl. Ner., Norrl. Gestr. Med. — **L. supína** (L.) Desf.; blommor stora och gula i tät klase; sporre lång. Ballastväxt r. vid Göteborg, Gefle och Sundsvall. — Båda arterna hafva uppstigande stjelk och smala blad, de nedre kranssittande.

22. **Sisymbrium Loesélii** L.; kronblad gula, längre än fodret; skidor utspärrade, dubbelt längre än skaften; blad pardelade. Ruderatväxt; Söd. Upl. r. — **S. l'rio** L.; lik föreg. men vanligen glatt; skidor föga utstående, 4—5 gånger längre än skaften; blad parflikiga med nedåt rigtade flikar. Ogräs och ballastväxt mycket r.

23. **Diploaxis murális** D.C., lik *D. tenuifolia*, men lägre och blott nedtill bladig med smärre blommor och djupt bugttandade blad. Ballastväxt r., t. ex. vid Visby.

24. **Oxalis stricta** L.; blommor gula, 2—3 i flock; stjelk upprätt och $\frac{1}{2}$ —1 fot hög; bladskaft utan stipler. Ruderatväxt och ogräs; Sk. flerst. i trädgårdar, Smål. vid Vestervik, Ög. vid Motala. — **O. corniculata** L.; lik föreg., men nedliggande och med stipelbärande bladskaft. Mycket r. vid Lund i Sk.

25. **Althæa officinalis** L., *Alté-rot*; skild från *Lavatera* genom svepe af 6—12 blad; mjukt gråluden med flikiga, n. hjertlika blad och upprätt, omkr. 2 fot hög stjelk. På strandängar i Sk. r. vid Malmö och Treleborg.

26. **Corydalis nóbilis** Pers.; olik öfriga arter genom rotstock, pardelade blad och gula blommor. Ogräs i trädgårdar t. r. upp till Gestr.

27. **Ulex europæus** L.; skild från *Genista* genom tvådeladt blomfoder och båtlik kronköl; taggig buske med syllika blad och gula blommor. Ballastväxt vid Vestervik och på Gotl.

28. **Trigonella ornithopodioides** D.C.; skild från *Melilotus* genom mångfröig balja; stjelk utbredd och låg; blommor rödaktiga, 2—4 tillsammans i klasar. I ängar r. på Gotl. och vid Vestervik.

29. **Trifolium incarnatum** L.; blomhufvud långskaftade, i början äggformiga, slutl. jemntjocka; blommor röda; småblad omvänt äggrunda. I klöfvervallar r.; Smål. Vestm. Verml.

30. **Senecio saracénicus** L.; olik *S. paludosus* genom mer än tumsbreda och glatta blad, de nedre kortskaftade; strålblommor 7—8. I och vid trädgårdar r., t. ex. vid Stockholm. — **S. vernális** W. K.; strålblommor långa; blad som hos *S. vulgaris*, men större; stjelk gleshårig; yttre holkfjäll 6—12, 3—4 gånger kortare än de inre; rot tvåårig. Vid Fogelsång i Skåne r.

31. **Matricaria discoidea** D.C.; blomkorgar kortskaftade utan strålblommor; blomfäste ihåligt; vålluktande. På gator i Upsala och vid Simtuna prestgård.

32. **Erigeron canadensis** L.; blommor hvitgula; blomkorgar små och talrika; blad smala, hårbräddade eller sågade. Ballastväxt r.

33. **Inula Conyza** D.C.; kanthblommor treklufna och ej utskjutande; blad håriga ovala—lansettlika; blomkorgar talrika i qvast; 1—2 fot hög med rödbrun holk. På en pilvall vid Lund i Sk.

34. **Aristolóchia Clematitis** L., *Hållrot*; fam. *Aristolochiaceæ*, klass. *Gynandria* ordn. *Hexandria*; kalk gulgrön och n. rörformig med snedt bräm; blad hjertlika; rotstock lång; stjelk omkr. 2 fot hög; dikotyledon. Nära bostäder t. r., t. ex. Sk. Ög. Upl. Vestm.

35. **Xánthium strumárium** L.; fam. *Ambrosiaceæ*, klass. *Monoecia* ordn. *Pentandria*; hanblommor i korgar, honblommor utan kalk med slutl. taggigt svepe; stjelkblad stora hjertlika; blommor gröna. Ruderatväxt r., t. ex. vid Örebro och Nyköping.

36. **Bryónia alba** L., *Hundrofva*; fam. *Cucurbitaceæ*, klass. *Monoecia* ordn. *Pentandria*; ståndare 5, hvaraf 2 och 2 hopväxta;

krona 5-delad; foder 5-klufvet; ört med skiftevis stälda, handnerviga och klufna blad samt ett klänge midt emot hvar blad; blommor grönaktiga; bär slutl. svarta. Ruderatväxt vid gärdsgårdar; *Göt. r.*: Sk. spr. Boh.?, *Sv. r.*: Ner. Dal.?

37. **Amarantus Blitum** L., fam. *Amarantaceæ*, klass. *Monoecia* ordn. *Pentandria*; lik *Chenopodium polyspermum*; kalk tredelad med bred vit hinnkant; blad äggrunda urnupna. Ogräs i trädgårdar; Sk. Smål. Upl. (t. ex. Stockholm).

38. **Parietaria officinalis** L.; fam. *Urticaceæ*, klass. *Polygamia* ordn. *Monoecia*; kalk klocklik, 4-klufven och grön; ståndare 4; märke sköldlikt; stielk upprätt; blommor grönhvita, gytttrade i bladvecken. Ruderatväxt i Sk. vid Malmö och Cimbrishamn r.

39. **Mercurialis annua** L.; stielk grenig; blad n. äggrunda och glatta; enårig. Ballastväxt, flerst. vid Östersjön och Bottn. viken.

Förkortningar af anförda författares namn.

Ag. C. A. Agardh.
 All. Allioni.
 Ands. N. J. Andersson.
 Andrz. Andrzejowski.
 Ard. Arduino.
 Aresch. F. W. C. Areschoug.
 Arrh. J. P. Arrhenius.
 Bab. Babington.
 Backh. Backhouse.
 Balb. Balbis.
 Bechst. Bechstein.
 Bell. Bellardi.
 Bernh. Bernhardi.
 Bert. Bertoloni.
 Bess. Besser.
 Bieb. M. v. Bieberstein.
 Big. Bigelow.
 Biv. Bivona.
 A. Br. Alex. Braun.
 R. Br. Rob. Brown.
 Bönn. Bönninghausen.
 Campd. Campdera.
 Cham. Chamisso.
 Clairv. Clairville.
 Coult. Coulter.
 Curt. Curtis.
 Cust. Custor.

D. C., De Cand. De Candolle.
 Desf. Desfontaines.
 Desp. Desportes.
 Desrouss. Desrousseaux.
 Desv. Desvaux.
 Dew. Dewey.
 Drej. Drejer.
 Duch. Duchesne.
 Dum. Dumortier.
 Dur. Durieu.
 Ehrh. Ehrhart.
 Fl. Bat. Flora Batava.
 Fr. E. Fries.
 Th. Fr. Th. Fries.
 Fresen. Fresenius.
 Frist. R. F. Fristedt.
 Fröl. Frölich.
 Gärt. Gärtner.
 Gaud. Gaudin.
 Gibs. Gibson.
 Gil. Gilibert.
 Gmel. Gmelin.
 Godr. Godron.
 Good. Goodenough.
 Grab. Grabowski.
 Gren. Grenier.
 Grev. Greville.

- Hall.* Haller.
Haw. Haworth.
Hitchc. Hitchcock.
L'Herit. L'Heritier.
Herm. Hermann.
Hn., Hartm. Hartman.
Hoffm. Hoffman.
Hook. W. J. Hooker.
Hop. Hoppe.
Horn. Hornemann.
Huds. Hudson.
Jacq. Jacquin.
Kindb. N. C. Kindberg.
Kit. Kitaibel.
Krock. Krocker.
Kühl. Kühlewein.
Kütz. Kützing.
Köl. Koeler.
L. Linné.
Læst. Læstadius.
Larss. L. M. Larsson.
Lam. Lamarck.
Ledeb. Ledebour.
Leffl. J. A. Leffler.
Lehm. Lehmann.
Lej. Lejeune.
Less. Lessing.
Lightf. Lightfoot.
Lilj. Liljeblad.
Lindeb. C. J. Lindeberg.
Lindl. Lindley.
Lois. Loiseleur Deslong-
champs.
Lönnr. K. J. Lönnroth.
M. B. M. v. Bieberstein.
Med. Medicus.
Mert. Mertens.
Mey. Meyer.
Mich. Micheli.
Michx. Michaux.
Mik. Mikan.
Mill. Miller.
M. K. Mertens och Koch.
Murr. J. A. Murray.
Nyl. F. Nylander.
Näg. Nägeli.
Panz. Panzer.
P. B. Palisot de Beauvois.
Pers. Persoon.
Poir. Poiret.
Poll. Pollich.
Pourr. Pourret.
Rchb., Reich. Reichenbach.
Retz. A. J. Retzius.
Rich. Richard.
Rostk. Rostkov.
Rottb. Rottböhl.
Röhl. Röhling.
R. S. Römer och Schultes.
Salisb. Salisbury.
Scheuchz. Scheuchzer.
Schimp. Schimper.
Schk. Schkuhr.
Schleich. Schleicher.
Schlecht. Schlechtendal.
Schnitzl. Schnitzlein.
Schrad. Schrader.
Schreb. Schreber.
Schult. Schultés.
Schum. Schumacher.
Schweig. Schweiger.
Scop. Scopoli.
Ser. Seringe.
Sibth. Sibthorp.
Sm. Smith.
Sond. Sonder.
Spreng. Sprengel.
Sternb. Sternberg.
Sw. O. Swartz.
Ten. Tenore.
Thom. Thomasius.
Thuill. Thuillier.
Trin. Trinius.
Tullb. S. A. Tullberg.
Turcz. Turczaninow.
Wahlb. P. F. Wahlberg.
Wng, Wahlenb. G. Wahlen-
berg.
Wallm. J. H. Wallman.
Wallr. Wallroth.
Web. Weber.
Weig. Weigel.
Whe, Weih. Weihe.
Wib. Wibel.
Vill. Villars.
Willd., W. Willdenow.
Wim. Wimmer.
With. Withering.
Viv. Viviani.
Wolfg. Wolfgang.
Wulf. Wulfen.
Zett. J. E. Zetterstedt.
Ångstr. J. Ångström.
Ørst. Ørsted.

De viktigaste artnamnens betydelse.

acutifolius med spetsiga blad.
agrarius, agrestis växande på åkrar.

albus hvit.

alpestris växande i fjelltrakter.

alpinus fjellväxt.

amphibius växande både i vatten och på land.

angustifolius smalbladig.

annuus enårig.

aquaticus, aquatilis växande i vatten.

arenarius, arenosus växande på sandiga ställen.

arundinaceus rörlik.

arvensis på åkrar.

autumnalis höstlig.

balticus förekom vid Östersjön.

bifolius tvåbladig.

borealis nordisk.

bulbiferus, bulbosus lökbärande.

caespitosus tufvig.

campestris slättbygdsväxt.

cinereus gråluden.

coeruleus blå.

collinus på backar.

communis vanlig.

compressus hoptryckt.

crispus med krusiga blad.

dioicus tvåbyggare.

domesticus vid bostäder.

erectus upprätt.

fragilis skör.

fruticosus buskartad.

glaber glatt.

glaucus blågrå.

glutinosus klibbig.

gracilis spenslig.

gramineus gräslik.

grandiflorus storblommig.

grandifolius storbladig.

hirsutus, hirtus luden.

hispidus sträfhårig.

hortensis trädgårdsväxt.

hybridus bastard.

lacustris i sjöar.

latifolius bredbladig.

limosus dyväxt.

littoralis på hafsstränder.

longifolius med långa blad.

luteus gul.

maculatus fläckig.

magnus stor.

marinus i hafvet.

maritimus vid hafvet.

montanus på berg.

multiflorus mångblommig.

natans simmande.

neglectus förbisedd.

nemoralis, nemorosus i lundar.

niger svart.

norvegicus norsk.

nutans lutande.

obtusifolius med trubbiga blad.

odoratus välluktande.

officinalis använd i medicin.

oleraceus köksträdgårdsväxt.

orientalis österländsk.

paludosus, palustris i kärr.

parviflorus småblommig.

pauciflorus fåblommig.

perennis mångårig.

pilosus hårig.

præcox tidig.

pratensis på ängar.

procumbens nedliggande.

pubescens finluden.

purpureus purpurröd.

pusillus mycket liten.

repens, reptans krypande.

riparius vid årbräddar.

rotundifolius med runda blad.

ruber röd.

ruderalis ruderväxt.

rupestris på klippor.

sativus odlad.

saxatilis på steniga ställen.

silvaticus i skogar.

silvestris vild.

strictus rak och styf.
suecicus svensk.
tinctorius färgväxt.
tuberosus med stamknölar.
uliginosus på fuktiga ställen.
umbellatus med blommölar.

uniflorus enblommig.
vernalis, *vernus* vårlig.
viridis grön.
viscosus klabbig.
vulgaris, *vulgatus* allmän.

Anm. Af dessa adjektiver är endast den maskulina formen anförd. De som i maskulinum ändas på *us* eller *er*, få i femininum ändelsen *a*, i netrum *um*; ändas maskulinum (och fem.) på *is*, får neutrum ändelsen *e*.

Synonymer.*)

Acrostichum L. 483, 1; 484, 8.
Agropyrum R. S. 21.
Agrostis *algida* Wng. 34, 2.
 „ *arundinacea* L. 49, 7.
 „ *borealis* Hn. 51, 4.
 „ *stolonifera* L. 51, 1.
Aira L. 34, 1; 41, 1; 39, 1—2;
 38, 2.
Aira atropurp. Wng. 42.
Alliaria Adans. 329, 3.
Alnus *barbata* Mey. 452, 2.
 „ *pubescens* Tausch. 452, 2.
Alsine *hirta* Hn. 232, 4.
 „ *media* L. 229, 3.
 „ Wng. 231, 1; 233, 1.
Andromeda L. 217.
Anemone L. 275, 1, 3, 4.
Anthericum L. 199, 2; 192.
Antirrhinum L. 308, 2, 3.
 „ *Linaria* L. 308, 1.
Aphanes *arvensis* L. 80, 3.
Arbutus L. 215, 2.
 „ *uva ursi* L. 215, 1.
Arctium *Bardana* W. 393, 1.
Arctophila Rupr. 35, 7.
Arenaria L. 231, 1; 233, 1; 232, 1.
Armeria *maritima* W. 172, 2.

Arundo *Calamagrostis* L. 49, 4.
Asclepias L. 132.
Aspidium Sw. 482; 484, 1.
Asplenium *alternifolium* Wulf.
 484, 7.
Astragalus L. 367, 1.
 „ *Hypoglottis* Hn. 365, 3.
 „ *leontinus* Wng. 365, 2.
Athamantia L. 151, 2.
Atriplex *latifolia* Wng. 476, 5.
Avena L. 38, 1.
Azalea L. 218.
Baldingera Fl. Wett. 62.
Batrachium Wimm. 279, 20—23.
 „ *circinatum* Fr. 279,
 21.
Batrachium *sceleratum* Th. Fr.
 279, 3.
Betula *alba* L. 451, 1.
Bidens *subalpina* Larss. 451, 3.
 „ *platycephala* Örst. 417, 1.
Blitum *Bonus* Henr. Mey. 125, 1.
 „ *glaucum* Koch 125, 4.
 „ *rubrum* Rehb. 125, 9.
Blysmus *compr.* Panz. 19, 1.
 „ *rufus* Link 19, 2.
Blyttia *svaveolens* Fr. 55.

*) Af andra svenska författare använda namn på här beskrifna växter. Första numret betecknar släktets, de öfriga angifva arternas nummer i detta arbete.

Anm. Uteslutna äro de flesta sådana synonymer, hvars art-namn bildas ett nytt släkte, som är upptaget på registret, t. ex *Arundo Phragmites* L. = *Phragmites communis*.

- Brachypodium gracile* P. B. 26, 2.
Braya supina Koch 329, 4.
Bromus L. 29, 1; 26, 1; 30, 1, 2, 5.
     „ *asper* Murr. 30, 3.
     „ *erectus* Huds. 30, 4.
     „ *pratensis* Ehrh. 31, 2.
Capsella Fr. 333.
Cardamine L. 326, 3.
Carduus L. 397, 1, 2, 3, 5.
Carex *) *acutæformis* Ehrh. 74.
     „ *alpina* Sw. 43*.
     „ *borealis* Lang. 38.
     „ *divulsa* Good. 18.
     „ *drymeja* Ehrh. 47.
     „ *elytroides* Fr. 33.
     „ *epigejos* Fr. 38.
     „ *festiva* Dew. 31.
     „ *flacca* Schreb. 41.
     „ *frigida* Wng. 45.
     „ *fuliginosa* Hoppe 45.
     „ *fulva* Good. 67.
     „ *Goodenowii* Gay 37.
     „ *hæmatolepis* Drej. 40.
     „ *helvola* Blytt 24.
     „ *Hornschuchiana* Hop. 67.
     „ *hyperborea* Drej. 34.
     „ *intermedia* Good. 11.
     „ *juncella* Fr. 37.
     „ *leucoglochyn* Ehrh. 5.
     „ *ligerica* Gay 13.
     „ *Limula* Fr. 34.
     „ *nigra* All. 43.
     „ *ornithopoda* W. 56.
     „ *pacifica* Drej. 36.
     „ *parallela* Somf. 1.
     „ *pediformis* Mey. 56.
     „ *Persoonii* Sieb. 23.
     „ *prolixa* Fr. 34.
     „ *pulla* Good. 72.
     „ *rotundata* Wng. 70.
     „ *rufina* Drej. 32.
     „ *saxatilis* L. 72.
     „   „ Wng. 33.
     „ *sparsiflora* Fr. 55.
     „ *stellulata* Schreb. 30.
     „ *tricostata* Fr. 34.
     „ *turfosa* Fr. 35.
     „ *vacillans* Drej. 34.
     „ *vaginata* Tausch. 55*.
     „ *Vahlhii* Schk. 43*.
Carex virens Lam. 18.
     „ *vitis* Fr. 23.
Cephalanthera ensifolia Rich. 431, 2.
Cerastium L. 240.
     „ *brachypetalum* Desp. 239, 8.
     „ *glomeratum* Thuill. 239, 3.
     „ *latifolium* L. 239, 3.
     „ *pumilum* Curt. 239, 6.
     „ *tetrandrum* Curt. 239, 6.
Cerfolium sativum Bess. 145, 2.
     „ *silvestre* Bess. 145, 1.
Chærophyllum Anthriscus Wng. 145, 3.
     „ *sativum* Wng. 145, 2.
Chærophyllum silvestre L. 145, 1.
Cheiranthus alpinus Wng. 322, 2.
Chenopodium Wng. 128.
     „ L. 129.
     „ *olidum* Curt. 125, 2.
     „ *viride* L. 125, 4.
Cistus L. 267, 2, 3.
     „ *Helianthemum* L. 267, 1.
Cnicus L. 397, 4.
Cochlearia Armoracia L. 320, 1.
     „ *Coronopus* L. 337, 1.
Coeloglossum Hn. 424, 11, 14.
Convallaria L. 79.
Cratægus L. 253, 4.
Cucubalus Behen L. 228, 1.
     „ *viscosus* L. 228, 4.
Cuscuta Ligustri Aresch. 133, 1.
Cynosurus coeruleus L. 56.
     „ *paniceus* L. 57.
Cypripedium bulbosum L. 436.
Draba androsacea Wng. 343, 2.
     „ *dovrensis* Fr. 343, 4.
     „ *muricella* Wng. 343, 3.
     „ *rupestris* Br. 343, 4.
     „ *Wahlenbergii* Hn. 343, 2.
Elymus caninus L. 21, 3.
Epilobium rivulare Wng. 207, 1.
Epipactis atrorubens Hoffm. 430, 2.
Epipactis ensifolia Sw. 431, 2.
     „ *nidus avis* Sw. 434.
     „ *rubra* Wng. 431, 1.
Equisetum fluviatile L. 493, 5.

*) Vid detta slägte uppgifves blott artens nummer.

Equisetum umbrosum W. 493, 2.
Erica vulgaris L. 204.
Erigeron droebachensis Fr. 403, 1.
 „ *politus* Fr. 403, 1.
Eriophorum polystachion L.
 20, 1.
Eriophorum Scheuchzeri Hop.
 20, 7.
Erucastrum Pollichii Schimp.
 325, 1.
Ervum hirsutum L. 361, 12.
Erysimum officinale L. 329, 2.
 „ *Alliaria* L. 329, 3.
Farsetia R. Br. 341, 1.
Fedia olitoria Vahl 13, 1.
Festuca L. 44; 35, 3.
 „ *elatior* L. 29, 3.
 „ *litorea* Wng. 29, 4.
Filago arvensis Wng. 423, 2.
Fluminia arundinacea Fr. 45.
Fragaria moschata Duch. 260, 2.
 „ *viridis* Duch. 260, 3.
Fumaria bulbosa L. 355, 1, 3, 5.
Galium infestum Kit. 71, 11.
 „ *Mollugo* L. 71, 9.
 „ *pusillum* Wng. 71, 6.
 „ *svaveolens* Wng. 71, 10.
Gentiana L. 110, 2.
 „ *glacialis* Vill. 109, 5.
 „ *pulchella* Sw. 110, 3.
Geranium cicutarium L. 350.
 „ *pusillum* L. 349, 5.
Glyceria spectabilis M. K. 35, 1.
Gnaphalium dioicum L. 422, 1.
Gymnadenia Br. 424, 9, 10.
 „ *albida* Rich. 424, 11.
Halianthus Fr. 231.
Heleocharis R. Br. 19, 11, 13.
 „ *multicaulis* Lindl. 19, 12.
 „ *uniglumis* Link 19, 11.
Heracleum australe Hn. 157, 2.
Hieracium *) *aestivum* Fr. 26.
 „ *anfractum* Fr. 22.
 „ *auriculæforme* Fr. 1.
 „ *bifidum* Kit. 20.
 „ *canescens* Schleich. 13.
 „ *collinum* Fr. 4.
 „ *commutatum* Lindeb.
 10.
 „ *corymbosum* Fr. 31.

Hieracium dubium L. 4.
 „ *elatum* Fr. 27.
 „ *floribundum* Wimm. 6.
 „ *Friesii* Hn. 23.
 „ *glomeratum* Fr. 4.
 „ *gothicum* Fr. 25.
 „ *macranthum* Lindeb.
 23.
 „ *onosmoides* Fr. 14.
 „ *paludosum* L. 384, 5.
 „ *præmorsum* L. 384, 6.
 „ *rigidum* Hn. 25.
 „ *setigerum* Fr. 4.
 „ *sparsifolium* Lindeb.
 26.
 „ *subcæsius* Fr. 20.
 „ *Taraxaci* L. 380, 1.
Hierochloa odorata Wng. 64, 1.
Holcus L. 64, 1.
 „ Wng. 42.
Hordeum pratense Huds. 24, 2.
Hyoseris minima L. 389.
Hypericum quadrialatum Wng.
 376, 2.
Iberis nudicaulis L. 334.
 „ *petræa* Wng. 333.
Intybus Fr. 384, 6.
Juncus bottnicus Wng. 190, 13.
 „ *bulbosus* L. 190, 12.
 „ *campestris* L. 191, 4.
 „ *effusus* L. 190, 1.
 „ *glaucus* Wng. 190, 4.
 „ *nodulosus* Wng. 190, 10.
 „ *pilosus* L. 191, 1.
 „ *spicatus* L. 191, 7.
Lamium incisum W. 290, 2.
Leontodon hastilis L. 380, 2.
Lepidium L. 337, 2; 333.
Lepigonum caninum Leffl. 233, 2.
 „ *medium* Fr. 233, 2.
Lolium arvense Schrad. 22, 2.
 „ With. 22, 3.
Lotus maritimus L. 375.
 „ *siliquosus* L. 375.
 „ *tenuifolius* Rehb. 371, 2.
Luzula confusa Lindeb. 191, 5.
 „ *hyperborea* Hn. 191, 6.
 „ *multiflora* Lej. 191, 4.
 „ *nivalis* Spreng. 191, 6.
Lychnis alpina L. 235, 2.

*) Här angifves blott artens nummer (utom vid tre arter).

- Lychnis dioica* L. 236.
 „ *pratensis* Schk. 236, 2.
 „ *silvestris* Schk. 236, 1.
Lycopodium sabinæfolium Rupr. 496, 6*.
Lycopodium selaginoides L. 497.
Lycopsis arvensis L. 93, 2.
Malva rotundifolia L. 352, 4, 5.
Matricaria Parthenium L. 412, 3.
Melandrium affine Hn. 237, 2.
 „ *apetalum* Fenzl 237, 1.
Melandrium noctiflorum Fr. 228, 5.
Melandrium pratense Röhl. 236, 2.
Melandrium silvestre Röhl. 236, 1.
Melanosinapis communis D.C. 324, 3.
Melica coerulea L. 36.
Melilotus macrorhizus Pers. 373, 2.
Melilotus vulgaris W. 373, 1.
Mentha lapponica Wng. 283, 5.
 „ *pratensis* Sole 283, 3.
 „ *rubra* Fr. 283, 3.
Menziesia coerulea Sm. 217.
Molinia aquatica Wib. 34, 1.
 „ *coerulea* Mönch. 36.
 „ *maxima* Hn. 35, 1.
Myagrum L. 340, 1; 346.
Myosotis alpestris Schm. 94, 3.
 „ *collina* Rchb. 94, 5.
 „ *defflexa* Wng. 97, 2.
 „ *intermedia* Link 94, 4.
 „ *Lappula* L. 97, 1.
 „ *lingulata* Schulz 94, 2.
 „ *scorpioides* L. 94, 1.
Myrtillus nigra Gil. 203, 1.
 „ *uliginosa* Gil. 203, 2.
Nasturtium aquaticum Wng. 320, 6.
Naumburgia thyrsiflora Rchb. 100, 4.
Nymphæa lutea L. 269, 1.
Ononis arvensis Hn. 358, 2.
Ophrys L. 429; 432; 434; 435.
Orchis L. 425.
 „ *angustifolia* Wimm. 424, 8.
 „ *latifolia* L. 424, 8.
 „ *palustris* Jacq. 424, 9.
Orchis Traunsteineri Saut. 424, 8.
Ornithogalum L. 185, 1, 4.
Orobis L. 363, 8, 9.
 „ *tuberosus* L. 363, 7.
Osmunda L. 488; 489; 492, 1.
Oxycoccus palustris Pers. 203, 4.
Panicum viride L. 57.
Pedicularis versicolor Wng. 315, 4.
Pedicularis virescens Wng. 315, 4.
Petasites officinalis Mönch. 405, 1.
Phaca alpina L. 366.
 „ Wng. 367.
 „ *montana* Wng. 367, 3.
Phalaris arundinacea L. 62.
 „ *phleoides* L. 61, 3.
Phellandrium aquaticum L. 164, 1.
Phleum Böhmeri Wib. 61, 3.
Pisum maritimum L. 363, 6.
Platanthera bifolia Rich. 424, 12.
 „ *chlorantha* Cust. 424, 13.
 „ *montana* Rchb. 424, 13.
Poa aquatica L. 35, 1.
 „ *distans* L. 35, 5.
 „ *remota* Fors. 35, 2.
Polygala amara (L.) Hn. 356, 3.
Polygonum biforme Wng. 210, 9.
 „ *minus* Huds. 210, 10.
 „ *mite* Schrank 210, 10.
Polypodium alpestre Hop. 480, 4.
 „ *calcareum* Sm. 480, 3.
 „ *felix femina* L. 481, 1.
 „ *fragile* L. 482, 1.
Polystichum (Roth) 481.
Potamogeton Friesii Rupr. 85, 20.
 „ *laticaula* Wng. 85, 16.
 „ *nigrescens* Fr. 85, 7.
 „ *oblongus* Viv. 85, 4.
 „ *rutilus* Wolfg. 85, 21.
 „ *zosteraceus* Fr. 85, 23.
 „ *zosteræfolius* Schum. 85, 16.
Potentilla incana Mönch 262, 10.
 „ *maculata* Pourr. 262, 8.
Prenanthes muralis L. 386, 1.
Primula acaulis Jacq. 98, 3.
 „ *officinalis* Jacq. 98, 1.
Prunus avium L. 250, 1.

- Pulmonaria maritima* L. 91.
Pyrethrum Parthenium Sm. 412, 3.
Ranunculus aconitifolius (L.) Hn. 279, 1.
Ranunculus Friesii Gren. 279, 13.
     „ *nemorosus* D.C. 279, 14.
     „ *reptans* L. 279, 5.
Rheum digynum Wng. 195.
Rosa spinosissima L. 256, 1.
Rubus affinis (Arrh.) 257, 2.
     „ *castoreus* Læst. 257, 11.
     „ *discolor* (Arrh.) 257, 8.
     „ *Lindebergii* Müll. (Aresch.) 257, 8.
     „ *nemorosus* Hayne 257, 5.
     „ *plicatus* Weihe 257, 2.
     „ *pruinosis* Arrh. 257, 5.
     „ *suberectus* Anders. 257, 2.
     „ *tæniarum* Lindeb. 257, 8.
     „ *umbrosus* Weihe 257, 8.
     „ *Wahlbergii* Arrh. 257, 5.
Rumex digynus L. 195.
     „ *divaricatus* Fr. 196, 7.
     „ *Friesii* Godr. 196, 7.
Ruppia rostellata Koch 86, 1.
Salix amygdalina L. 465, 4.
     „ *depressa* (L.) Hn. 465, 9.
     „ *limosa* Wng. 465, 15.
     „ *livida* Wng. 465, 9.
     „ *majalis* Wng. 465, 14.
Salsola hirsuta L. 128.
Satyrion L. 424, 11, 14; 426; 433.
     „ Wng. 424, 9, 10, 12.
     „ *nigrum* L. 426.
Saxifraga adscendens L. 224, 12*.
Scabiosa arvensis L. 69.
Scandix L. 147; 145, 3, 2.
     „ *temulenta* Wng. 146.
Sceptrum Rudb. 315, 1.
Schoenus L. 17; 19, 1, 2; 18.
Scirpus Bæothryon Ehrh. 19, 10.
     „ *glaucus* Sm. 19, 5.
     „ *Tabernæmontani* Gmel. 19, 5.
Selinum L. 151.
     „ *lineare* Schum. 154.
Senebiera Coronopus Poir. 337, 1.
     „ *didyma* Pers. 337, 2.
Serapias ensifolia Wng. 431, 2.
     „ *latifolia* L. 430, 1.
Serapias rubra L. 431, 1.
Serratula arvensis L. 397, 6.
Sinapis nigra L. 324, 3.
Sison L. 165.
Sisymbrium L. 320, 2, 3, 5; 326, 4; 325, 2.
     „ *anceps* Wng. 320, 4.
     „ *Nasturtium* L. 320, 6.
Solanum humile Bernh. 108, 2.
Sonchus L. 385.
Sorbus hybrida L. 253, 3.
Soyeria paludosa Godr. 384, 5.
Sparganium erectum Wng. 448, 2.
Spartium L. 359.
Spergula nodosa L. 241, 1.
Spergularia Presl. 233, 1, 2.
Statice rariflora Drej. 173, 1.
Stellaria biflora L. 232, 3.
     „ *cerastioides* L. 239, 4.
     „ *glauca* With. 229, 4.
Sturmia Rchb. 435, 3.
Succisa pratensis Mönch 70, 3.
Tamarix L. 351.
Thalictrum flexuosum Rchb. 274, 2.
Thalictrum rariflorum Fr. 274, 6.
Thlaspi L. 331; 332, 1.
Thymus Acinos L. 301.
Tillæa L. 84.
Tordylium Anthriscus L. 142.
Tormentilla erecta L. 262, 7.
     „ *reptans* L. 262, 5.
Trichera Schrad. 69.
Trichophorum alpinum Pers. 20, 8.
Trichophorum cæspitosum Hn. 19, 9.
Tripleurospermum Schz. 413, 1.
Triticum acutum Fr. 21, 7.
     „ *affine* Hn. 21, 8.
     „ *campestre* Godr. 21, 7.
     „ *hebestachyum* Fr. 21, 7.
     „ *laxum* Fr. 21, 8.
Tunica Scop. 225, 3.
Turritis glabra L. 326, 7.
     „ *hirsuta* L. 326, 1.
Tussilago L. 405, 2, 3.
     „ *Petasites* L. 405, 1.
     „ *spuria* Retz. 405, 4.
Ulmus glabra Mill. 131, 2.
Utricularia pulchella Fr. 9, 6.
Valeriana Locusta L. 13, 1.

Valerianella dentata Poll. 13, 2.	Viola scanica Fr. 123, 1.
Veronica Buxbaumii Ten. 10, 18.	„ stagnina Kit. 123, 10.
„ maritima L. 10, 1.	„ stricta Horn. 123, 9.
Vicia tetrasperma Fr. 362.	„ suecica Fr. 123, 1.
Viola epipsila Led. 123, 1.	Viscaria vulgaris Röhl. 235, 1.
„ pratensis M. K. 123, 10.	Zostera nana Roth 3, 2.

Art-statistik.

De här beskrifna vilda arterna äro till antalet 1433, hvaraf 1379 fanerogamer och 54 ormbunkar. I Skåne förekomma omkr. 1070, i Småland omkr. 1020, i Östergötland omkr. 950, på Gotland omkr. 910, i Lappland omkr. 540.

Register.*)

- Abies 441.
 Acer 479.
 Achillæa 416.
 Aconitum 273.
 Acorus 194.
 Actæa 270.
 Adonis 280.
 Adoxa 212.
 Aegopodium 138.
 Aethusa 163.
 Agrimonia 246.
 Agrostemma 234.
 Agrostis 51.
 Aira 40.
 Airopsis 39.
 Ajuga 284.
 Alchemilla 80.
 Alisma 200.
 Allium 184.
 Allosurus 489.
 Alnus 452.
 Alopecurus 60.
 Alsine 232.
 Alyssum 341.
 Ammadenia 231.
 Anacamptis 425.
 Anagallis 101.
 Anchusa 93.
 Andromeda 216.
 Androsace 102.
 Anemone 276.
 Angelica 155.
 Antennaria 422.
 Anthemis 415.
 Anthericum 189.
 Anthoxanthum 63.
 Anthriscus 145.
 Anthyllis 357.
 Antirrhinum 309.
 Apera 52.
 Apium 168.
 Aquilegia 272.
 Arabis 326.
 Archangelica 156.
 Arctostaphylos 215.
 Arenaria 230.
 Armeria 172.
 Arnica 407.
 Arnoseris 389.
 Artemisia 410.
 Arum 457.
 Asarum 245.
 Asparagus 188.
 Asperugo 95.
 Asperula 72.
 Aspidium 481.
 Asplenium 484.
 Aster 404.
 Astragalus 365.
 Atriplex 476.
 Avena 37.
 Azalea 118.
 Ballota 295.
 Barbarea 323.
 Bartsia 313.
 Bellis 414.
 Berberis 177.
 Betonica 294.
 Betula 451.
 Bidens 417.
 Blechnum 488.
 Blitum 126.
 Botrychium 492.
 Brachypodium 26.
 Brassica 324.
 Braya 327.
 Briza 33.
 Bromus 31.
 Bulliarda 84.
 Bunias 345.
 Bupleurum 137.
 Butomus 214.
 Cakile 338.
 Calamagrostis 49.
 Calamintha 361.
 Calla 193.
 Callitriche 442.
 Calluna 204.
 Caltha 277.
 Calypso 436.
 Camelina 340.
 Campanula 113.
 Capsella 331.
 Cardamine 318.
 Carduus 398.
 Carex 445.
 Carlina 394.
 Carpinus 459.
 Carum 166.
 Catabrosa 34.
 Centaurea 391.
 Centunculus 76.
 Cephalantera 431.
 Cerastium 239.
 Cerasus 250.
 Ceratophyllum 456.
 Chærophyllyum 146.
 Chamænerium 206.
 Chamæorchis 429.
 Chelidonium 264.
 Chenopodium 125.
 Chimaphila 221.
 Chrysanthemum 412.
 Chrysosplenium 209.
 Cichorium 390.
 Cicuta 162.
 Cineraria 409.
 Cinna 55.
 Circeæ 5.
 Cirsium 397.
 Cladium 18.
 Clinopodium 300.
 Cnidium 154.
 Cochlearia 342.
 Comarum 261.

*) Siffrorna beteckna slägtets nummer.

Conium 161.
 Convallaria 187.
 Convolvulus 112.
 Corallorhiza 437.
 Cornus 77.
 Coronilla 369.
 Coronopus 337.
 Corydalis 355.
 Corylus 458.
 Corynephorus 41.
 Cotoneaster 252.
 Crambe 339.
 Cratægus 251.
 Crepis 384.
 Cuscuta 133.
 Cynanchum 132.
 Cynoglossum 96.
 Cynosurus 27.
 Cyperus 16.
 Cypripedium 439.
 Cystopteris 482.
 Dactylis 28.
 Daphne 202.
 Datura 105.
 Daucus 144.
 Delphinium 271.
 Dentaria 319.
 Dianthus 225.
 Diapensia 106.
 Digitalis 316.
 Digitaria 59.
 Digraphis 62.
 Diplotaxis 325.
 Draba 343.
 Dracocephalum 299.
 Drosera 174.
 Dryas 258.
 Echinops 392.
 Echinosperrum 97.
 Echium 88.
 Elatine 213.
 Elymus 25.
 Empetrum 466.
 Enodium 36.
 Epilobium 207.
 Epipactis 430.
 Epipogium 438.
 Equisetum 493.
 Erica 205.
 Erigeron 403.
 Eriophorum 20.

Erodium 350.
 Ervum 362.
 Eryngium 136.
 Erysimum 322.
 Erythræa 110.
 Evonymus 122.
 Eupatorium 400.
 Euphorbia 444.
 Euphrasia 311.

Fagus 461.
 Falcaria 141.
 Festuca 29.
 Ficaria 278.
 Filago 423.
 Fragaria 260.
 Fraxinus 478.
 Fritillaria 182.
 Fumaria 354.

Gagea 185.
 Galanthus 180.
 Galeobdolon 292.
 Galeopsis 289.
 Galium 71.
 Genista 360.
 Gentiana 109.
 Geranium 349.
 Geum 259.
 Glaucium 265.
 Glaux 87.
 Glechoma 288.
 Globularia 74.
 Glyceria 35.
 Gnaphalium 420.
 Goodyera 433.
 Graphephorum 45.
 Gypsophila 226.

Halimus 477.
 Haloscias 140.
 Hedera 121.
 Helianthemum 267.
 Helichrysum 421.
 Helosciadium 165.
 Heracleum 157.
 Herminium 427.
 Herniaria 130.
 Hesperis 321.
 Hieracium 383.
 Hierochloa 64.
 Hippophaë 469.
 Hippuris 2.

Holcus 43.
 Holosteum 68.
 Hordeum 24.
 Hottonia 99.
 Humulus 470.
 Hutchinsia 333.
 Hydrocharis 475.
 Hydrocotyle 134.
 Hyoscyamus 104.
 Hypericum 376.
 Hypochaëris 377.

Iasione 114.
 Impatiens 124.
 Imperatoria 139.
 Inula 418.
 Iris 14.
 Isatis 336.
 Isoëtes 495.

Juncus 190.
 Juniperus 463.

Knautia 69.
 Kobresia 446.
 Kochia 128.
 Koeleria 47.
 Koenigia 67.

Lactuca 386.
 Lamium 290.
 Lappa 393.
 Lapsana 388.
 Laserpitium 149.
 Lathræa 305.
 Lathyrus 363.
 Lavatera 353.
 Ledum 219.
 Lemna 4.
 Leontodon 380.
 Leonurus 291.
 Lepidium 332.
 Lepigonum 233.
 Lepturus 23.
 Leucojum 179.
 Levisticum 150.
 Libanotis 143.
 Ligustrum 11.
 Lilium 183.
 Limosella 304.
 Linaria 308.
 Linnæa 303.
 Linosyris 401.
 Linum 347.

- Listera* 432.
Lithospermum 89.
Littorella 449.
Lobelia 115.
Lolium 22.
Lonicera 117.
Lotus 371.
Lunaria 344.
Luzula 191.
Lychnis 238.
Lycopodium 496.
Lycopus 7.
Lysimachia 100.
Lythrum 244.

Majanthemum 79.
Malachium 240.
Malaxis 435.
Malva 352.
Marrubium 296.
Matricaria 413.
Medicago 374.
Melampyrum 310.
Melandrium 236.
Melica 46.
Melilotus 373.
Mentha 283.
Menyanthes 111.
Mercurialis 472.
Milium 54.
Monotropa 222.
Montia 66.
Mulgedium 385.
Myosotis 94.
Myosurus 176.
Myrica 467.
Myricaria 351.
Myriophyllum 454.
Myrrhis 147.

Najas 462.
Nardus 65.
Narthecium 192.
Nasturtium 320.
Neottia 434.
Nepeta 287.
Neslia 346.
Nigritella 426.
Nuphar 269.
Nymphæa 268.

Odontites 312.
Oenanthe 164.

Oenothera 208.
Onobrychis 368.
Ononis 358.
Onopordon 399.
Ophioglossum 491.
Ophrys 428.
Orchis 424.
Origanum 286.
Ornithogalum 186.
Ornithopus 370.
Orobanche 306.
Osmunda 490.
Oxalis 348.
Oxyria 195.
Oxytropis 367.

Panicum 58.
Papaver 263.
Paris 211.
Parnassia 171.
Pastinaca 158.
Pedicularis 315.
Peplis 178.
Petasites 405.
Peucedanum 151.
Phaca 366.
Phleum 61.
Phragmites 48.
Phyllodoce 217.
Picris 381.
Pilularia 494.
Pimpinella 167.
Pinguicula 8.
Pinus 440.
Pisum 364.
Plantago 75.
Pleurospermum 160.
Poa 32.
Polemonium 107.
Polygala 356.
Polypodium 480.
Polygonum 210.
Populus 471.
Potamogeton 85.
Potentilla 262.
Poterium 455.
Primula 98.
Prunella 298.
Prunus 249.
Psamma 50.
Pteris 486.
Pulicaria 419.

Pulmonaria 90.
Pulsatilla 275.
Pyrola 220.
Pyrus 254.

Quercus 460.

Radiola 83.
Ranunculus 279.
Raphanus 317.
Reseda 247.
Rhamnus 120.
Rhinanthus 314.
Rhodiola 473.
Rhododendrum 218.
Rhynchospora 17.
Ribes 119.
Rosa 256.
Rubus 257.
Rumex 196.
Ruppia 86.

Sagina 241.
Sagittaria 453.
Salicornia 1.
Salix 465.
Salsola 127.
Salvia 6.
Sambucus 170.
Samolus 116.
Sanguisorba 81.
Sanicula 135.
Saponaria 227.
Sarothamnus 359.
Saussurea 395.
Saxifraga 224.
Scabiosa 70.
Scandix 148.
Schedonorus 30.
Scheuchzeria 198.
Schoberia 129.
Schoenus 15.
Scirpus 19.
Scleranthus 223.
Scolopendrium 485.
Scorzonera 379.
Scrophularia 307.
Scutellaria 297.
Sedum 243.
Selaginella 497.
Selinum 152.
Sempervivum 248.
Senecio 408.

Serratula 396.
 Sesleria 56.
 Setaria 57.
 Sherardia 73.
 Sibbaldia 175.
 Silaus 153.
 Silene 228.
 Sinapis 328.
 Sisymbrium 329.
 Sium 159.
 Solanum 108.
 Solidago 402.
 Sonchus 382.
 Sorbus 253.
 Sparganium 448.
 Spergula 242.
 Spiræa 255.
 Stachys 293.
 Statice 173.
 Stellaria 229.
 Stenhammaria 91.
 Stipa 53.
 Stratiotes 474.
 Struthiopteris 487.

Subularia 335.
 Symphytum 92.
 Tanacetum 411.
 Taraxacum 387.
 Taxus 464.
 Teesdalia 334.
 Tetragonolobus 375.
 Teucrium 285.
 Thalictrum 274.
 Thesium 82.
 Thlaspi 330.
 Thymus 302.
 Tilia 266.
 Tofieldia 199.
 Torilis 142.
 Tragopogon 378.
 Trapa 78.
 Trientalis 201.
 Trifolium 372.
 Triglochin 197.
 Triodia 44.
 Trisetum 38.
 Triticum 21.

Trollius 281.
 Tulipa 181.
 Tussilago 406.
 Typha 447.
Ulmus 131.
 Urtica 450.
 Utricularia 9.
 Vaccinium 203.
 Vahlbergella 237.
 Vahlodea 42.
 Valeriana 12.
 Valerianella 13.
 Verbascum 103.
 Verbena 282.
 Veronica 10.
 Viburnum 169.
 Vicia 361.
 Viola 123.
 Viscaria 235.
 Viscum 468.
 Woodsia 483.
 Zannichellia 443.
 Zostera 3.

Innehåll:

1. Erinringar	sid. 1.
2. Linnés sexual-system	„ 2.
3. Öfversigt af de vigtigaste fanerogama familjerna i Fries' naturliga system	„ 4.
4. Beskrifning af slägtena	„ 5.
5. „ „ arterna	„ 60.
6. Förklaring öfver de vigtigaste konstorden (vetenskap- liga termerna)	„ 376.
7. Några regler vid växternas insamling och inläggning till pressning	„ 381.
8. Svårbestämbara slägten och arter	„ 382.
9. De vigtigaste odlade växterna	„ 384.
10. Förvildade och tillfälligtvis förekommande växter	„ 387.
11. Förkortningar af anförda författares namn	„ 390.
12. Förklaring af de vigtigaste artnamnens betydelse	„ 392.
13. Synonymer	„ 393.
14. Art-statistik	„ 398.

Tillägg:

Sid. 32, rad. 24 ofr.: **Resedáceæ**; sid 61 r. 3 nedifr.: Vg.;
sid. 97 r. 15 ofr.: Smål., Moheda; sid. 123 r. 19 ofr.: *Göt.* Vg.
Ljunghem; sid. 141 r. 4 nfr. Dalsl. 0.

Rättelser:

Sid. 33, rad. 2 nedifr. läs: strålblomstrig; sid. 182 r. 8 ofr.
står **B.** läs: **b.**; sid. 191 r. 1—2 nfr. läs: upprätta; sid. 201 r. 18
ofr. står: ovala, läs: äggrunda; sid. 228 r. 9 ofr.: artsiffran 2 till-
sättes; sid. 291 r. 1 nfr. läs: **vulgaris.**

I Bokhandeln hafva utkommit följande af
Lektor *N. C. Kindberg* utgifna arbeten:

Sammandrag af Botanikens elementer, 4:de uppl.:	
1:sta häftet inneh. beskrifning af 10 växter med färglagda planscher	0,85.
2:dra häftet inneh. beskrifning af 10 växter med färglagda planscher, Fanerogamernas Or- ganografi med många i texten intryckta fi- gurer samt Sexualsystemet	1,10.
Sammandrag af Botanikens elementer, 3:dje uppl.:	
4:de häftet, Fanerogamernas Anatomi, Fysio- logi och Morfologi samt Läran om Krypto- gamernas vigtigaste organer, med många i texten intryckta träsnitt	0,50.
Östgöta Flora, 2:dra omarbetade uppl.	3 —
Sammandrag af Norra Sveriges Flora	1 —
Om människans kroppsbyggnad, 2:dra uppl.	0,25.
Zoologisk Läsebok.	
1:sta häftet. Om däggdjuren	0,60

New York Botanical Garden Library

QK 289 .K53

Kindberg, Nils Conr/Svensk flora. Beskri

gen

3 5185 00104 5598

